

מדינת ישראל

משרד הממשלה

משרד

סמל

מחלקה

תיק מס'

שם תיק: מזכירות הממשלה.

מזהה פני: **א-5123/3**

מזהה פריט: R0001q00

כתובת: 2-111-2-8-8

תאריך הדפסה: 11/10/2020

מוכירות הממשלה

ש מ ר

ס ד ר י ו ם

לישיבה כ"ט/התשנ"ב של הממשלה
יום א', כ"ד באדר ב' התשנ"ב - 29.3.1992

(בשעה 09:00)

א. סקירות	מס. נספח	השר המגיש
ב. סקירה על מצב העליה בכלל והקליטה במדע בפרט		השר לקליטת העליה
ג. אשרור הסכמים עם פולין, הונגריה ורומניה לקידום ולהגנה הדדית של השקעות	402 *	שר האוצר
ד. אשרור הצטרפות לאמנת סוכנות הביטוח של הבנק העולמי (MIGA)	404 *	שר האוצר
ה. שירות חיילים מחוץ לצה"ל	398	שר הבטחון
ו. הקמת איגוד ערים ארצי לכבאות והצלה	403 *	שר הפנים
ז. מינוי חברי הוועד המנהל של רשות השידור		שר החינוך והתרבות
ח. רווחיות היצוא	400 *	סגן ראש הממשלה ושר התעשייה והמסחר
ט. יבוא ירקות טריים	386 +	שר האוצר
י. פרויקט קידמת נגב - המשך הצעת סיכום בעקבות ההתייעצות	362 (נוסח מתוקן) (מס. 2)	ראש הממשלה ושר החקלאות

מס. נספח	השר המגיש	
366	שר הבטחון וערר שר הכלכלה והתכנון	יא. הצעת-חוק שירות בטחון (תיקון מס. 5), התשנ"ב-1992
359	ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק	יב.1. הצעת חוק העברת מע"צ למשרד התחבורה, התשנ"ב-1991 של חה"כ א. דיין (מס' תתקפ"ט) - ערר
381	ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק	יב.2. הצעת-חוק פעילות מע"צ במסגרת משרד התחבורה, התשנ"ב-1992 של ח"כ ד. צוקר (מס. תתתרכ"ה)
+354	שר הכלכלה והתכנון	יג. תיקון חוק יסודות התקציב
+318+234	סגן ראש הממשלה ושר התעשייה והמסחר (נוסח מתוקן משולב) שר האוצר	יד. עידוד עסקים קטנים
+363	שר האוצר השר לקליטת העליה	טו. ביטול הסיוע לתושבים ארעיים (מעמד א/1)
+358	שר הכלכלה והתכנון שר האוצר	טז. תיקון חוק מס מעסיקים, התשל"ה-1975
+322	שר הכלכלה והתכנון שר האוצר שר החינוך והתרבות	יז. הקמת ועדת שרים לענייני חינוך ותרבות
+304	השר לענייני דתות שר החינוך והתרבות	יח. גילויי אפליה ברישום ובקבלה של תלמידים במוסדות חינוך ממלכתיים
272	סגן ראש הממשלה ושר התעשייה והמסחר	יט. הכרזת נושא "האיכות" כעל יעד לאומי ועל שנת 1992 כעל "שנת איכות"
+302	שר התיירות שר האוצר	כ. תיקון חוק מס שבח מקרקעין
+303	שר החקלאות שר האוצר	כא. הקמת קרן לקליטת עליה: ק.ל.ע.

מס. נספח	השר המגיש	
כב.	פיתוח המגזר הערבי	297 שר הכלכלה והתכנון
כג.	קביעת ערי פיתוח לפי חוק ערי ואזורי פיתוח התשמ"ח-1988	278 שר הכלכלה והתכנון
כד.	שינוי תהליך הכנת תקציב המדינה לשנת 1993	298 שר החקלאות
כה.	ועדת מנכ"לים לענין תפעולם ואחזקתם של מתקני ביוב	276 + שר הפנים 'א שר החקלאות 'ב שר הכלכלה והתכנון
כו.	פיתוח תשתיות תעשיות בראש העין	274 + סגן ראש הממשלה ושר התעשיה 'א והמסחר 'ב שר האוצר 'ג שר הכלכלה והתכנון
כז.	הקצאת קרקעות לחרדים - המשך הדיון	254 שר הבינוי והשיכון
כח.1.	ארגון הטיפול הממשלתי להיערכות המשק לקראת איחודה הכלכלי של אירופה ב-1993	+216 שר האוצר 'א סגן ראש הממשלה 'ב ושר התעשיה והמסחר 'ג שר החקלאות 'ד שר הכלכלה והתכנון
כח.2.	ריכוז הטיפול ביחסינו עם הקהילה האירופית	+219 סגן ראש הממשלה ושר החוץ 'א שר התחבורה 'ב שר המדע והטכנולוגיה
כט.	הפחתת תשלומי המעסיקים לביטוח הלאומי - המשך הדיון	226 סגן ראש הממשלה (נוסח מתוקן) ושר התעשיה והמסחר
ל.	תעסוקה לעולים	206 ועדת השרים לעניני עליה
לא.	הצעת חוק שעות עבודה ומנוחה (תיקון - הקמת ועדה למתן היתרי עבודה בשעות המנוחה השבועיות), התשנ"א-1991 של ח"כ א. פורז (מס. תתרמ"ח)	194 ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק

מס. נספח	השר המגיש	
לב.	השפעת העליה על החקלאות ועל המגזר הכפרי בשנים 1990-1995 ער על החלטת ועדת השרים לענייני כלכלה	178 (נוסח מעודכן) שר האוצר
לג.	הקמת בתי-כנסת ומקוואות בשכונות ובישובים החדשים	+179 'א השר לענייני דתות שר האוצר
לד.	שילוב מתקני התפלת מים בתחנות כח לייצור חשמל	+ 147 'א שר החקלאות ושר האנרגיה והתשתית שר האוצר
לה.	תיקון חוק שירותי הכבאות התשי"ט-1959 - הקמת איגוד ערים ארצי לכבאות - המשך הדיון	+145 'א שר הפנים שר האוצר
לו.	סלילת כביש מס. 6	+150 'א שר הבינוי והשיכון סגן ראש הממשלה ושר התעשייה והמסחר שר הפנים שר התחבורה
לז.	הצעת-חוק שירותי הדת היהודיים (נוסח משולב), התשל"א-1971 (תיקון), התשנ"א-1991 - המשך הדיון	122 סגן ראש הממשלה ושר התעשייה והמסחר השר לענייני דתות
לח.	תכניות לקליטת 2000 מדענים עולים בתעסוקה בשנים 1990-1991 ועררים על החלטת ועדת השרים לענייני עליה - המשך הדיון	105 +104 'א 121 סגן ראש הממשלה ושר התעשייה והמסחר שר החינוך והתרבות שר המדע והטכנולוגיה שר המדע והטכנולוגיה
לט.	העברת מע"צ (כבישים) למשרד התחבורה	106 שר התחבורה
מ.	הוספת נציג שר החקלאות לוועדות לבניה למגורים לפי חוק הליכי תכנון ובניה	101 שר החקלאות

<u>מס. נספח</u>	<u>השר המגיש</u>	
+96 א	שר החקלאות שר האוצר	מא. תיקון לחוק "איסור גידול חזיר"
75	ועדת השרים לענייני עליה	מב. החלת מעמד של איזור פיתוח א' על ירושלים
43 (נוסח מתוקן) א' ב'	שר הבינוי והשיכון שר התחבורה שר הכלכלה והתכנון	מג. מינויים למועצת מינהל מקרקעי ישראל - המשך הדיון
40 (מתוקן) 51	שר החקלאות שר האוצר	מד. מינוי חברים למועצת המים הסתייגות
	שר התחבורה	מה. המאבק בתאונות הדרכים - המשך הדיון
		מו. סקירת שר המשפטים
+19 א'	שר החקלאות ראש הממשלה והשר לאיכות הסביבה	מז. רשות שמורות הטבע

ה צ ע ת ל ח ח ט ה

1. לאשרר הצטרפות מדינת ישראל, באמצעות בנק ישראל, לאמנת סוכנות הביטוח של הבנק העולמי (MIGA) THE MULTILATERAL INVESTMENT GUARANTEE AGENCY.
2. להסמיק את שר החוץ להודיע ל-MIGA על אשרור האמנה.
עיקרי האמנה מצורפים.
(נוסחה המלא של האמנה נמצא במזכירות הממשלה).

ד ב ר י ה ס ב ר

1. MIGA הוקמה ב-1988 במסגרת קבוצת הבנק העולמי לשם ביטוח השקעות בפני סיכונים פוליטיים. עד כה הצטרפו ל-MIGA מעלה מ-70 מדינות, כ-50 מדינות מתפתחות ובהן [ראה נספח] החברות פתוחה לכל המדינות החברות בבנק העולמי.
2. הסוכנות נותנת ערבויות כנגד סיכונים לא מסחריים עבור השקעות מדינה חברה כאשר מקור הסיכון הוא מדינות חברות אחרות. הצטרפותה של ישראל למוסד תאפשר הן ביטוח על השקעות זרות בישראל והן ביטוח של השקעות ישראליות בארצות מתפתחות.
האפשרות לבטח השקעות בפני סיכונים ביטחוניים במסגרת MIGA עשויה להקטין את חששם של משקיעים זרים פוטנציאליים ולהגביר את ההשקעות הזרות בישראל.
3. לישראל הוקצו 474 מניות בערך של כ-5.13 מליון דולר אשר יקנו לה כח הצבעה של כחצי אחוז. התשלום עבור המניות יעשה כדלקמן:
10% (כ-512,868 \$) במזומן כשרבע מסכום זה (128,217 \$) ניתן לתשלום במטבע ישראלי.
10% (כ-512,868 \$) בשטרי חוב לא סחירים שאינם נושאים ריבית.
80% (כ-4,102,944 \$) כהון חירום (CALLABLE CAPITAL) אשר ידרש רק במקרה שהסוכנות לא תוכל לפרוע את חובותיה.
4. בנק ישראל חיווה את דעתו בעד הצטרפות לאמנה.
5. משרד החוץ ומשרד המשפטים חיוו דעתם בעד אשרור ההצטרפות לאמנה.

מוגש על-ידי שר האוצר

כ' באדר ב' התשנ"ב
25 במרץ 1992

30 בינואר. 1991

The Multilateral Investment Guarantee Agency (MIGA)

(סיכנות הביטוח של הבנק העולמי)

1. מבוא

MIGA הוקמה ב-1988 במסגרת קבוצת הבנק העולמי לשם ביטוח השקעות בפני סיכונים פוליטיים. עד כה הצטרפו ל-MIGA למעלה מ-70 מדינות ובהן כ-50 מדינות מתפתחות (ראה נספח). קצב הפעילות ההתחלתית היה איטי למדי: עד סוף מרץ 1990 ביטחה MIGA רק פרוייקט השקעה אחד, אולם בתדשים האחרונים ניכרה פעילות מוגברת, ועד סוף 1990 בוטחו בה 7 פרוייקטים, ויותר כמאה בקשות נמצאות בטיפול.

2. תחומי הפעילות:

א. MIGA קשורה לקבוצת הבנק העולמי כיישות נפרדת ואמורה לשמש פעולה עם מוסדות לאומיים שונים הפועלים בתחום בטוח עסקות כד חוץ (למשל ECGD באנגליה ו-COFACE בצרפת).

ב. הביטוח מכסה ארבעה סוגים של סיכונים לא מסחריים:

- אי העברת מטבע חוץ בגלל תקנות פיקוח על מטבע חוץ בארץ ההשקעה;
- הפסדים שייגרמו למשקיע כתוצאה מחקיקה או תקנות הפוגעות בבעלות, בנזיטה או בכל זכות אחרת של המשקיע;
- הפרת התחייבות חוזית מצד הרשויות במדינת ההשקעה;
- מלחמה וכרי אזרחי.

ג. MIGA מבטחת גם עסקאות בתחום של העברת ידע, תוזי ניהול והחכרת ציוד.

3. המדינות:

השקעה תהיה זכאית לבטוח ב-MIGA רק אם:

- א. הו המדינה המשקיעה והן מדינת ההשקעה חברות ב-MIGA.
- ב. מדינת ההשקעה היא מדינה מתפתחת. (המדינה המשקיעה אינה חייבת להיות מדינה מפותחת.)
- ג. להשקעה יש אישור הרשויות במדינה שבתחומה היא תבוצע.
- ד. ההשקעה היא בצורה של השתתפות בהון עצמי בחברה קיימת, הלוואות לטווח בינוני ולטווח ארוך בערבות בעלי הון עצמי, וכל צורת השקעה אחרת שתאושר ע"י מועצת המנהלים של MIGA ברוב-מיוחד (2/3).

אפשר לבטח באמצעות MIGA עד 90 אחוז מסך ההשקעה, ולא יותר מ-50 מליון דולר לפרוייקט. שעורי הפרמיה ייקבעו לכל פרוייקט בנפרד. בטוחות בין 0.3-1.5 אחוז של סך הערבות.

4. מקורות המימון של MIGA

ערכו של הון המניות של המוסד הוא 1,082 מיליארד דולר. 10 אחוזים מהון המניות משולמים בהזמן ע"י המדינות החברות ונועדו לכיסוי ההוצאות ההתחלתיות וההתחייבויות הנובעות מהערבויות של MIGA. 10 אחוזים נוספים מופקדים כשטרי חוב בבנק המרכזי של המדינה החברה והיו אמורים להידרש רק במקרה של תביעה חריגה בתקופת ההתגבשות של המוסד. 80 האחוזים הנותרים הם "הון חרום" (callable capital) שפרעונו יידרש רק במקרה שהמוסד יפשוט את הרגל.

הפעילות השוטפת של הארגון ממומנת ע"י פרמיות ועמלות.

5. כח הצבעה וקבוצות

מספר קולות ההצבעה של כל מדינה חברה שקול כנגד מספר מניותיה יעוד 177 קולות, בתנאי שיעוד כח ההצבעה של גוש המדינות המתפתחות לא יהיה שווה מ-40 אחוזים.

לקראת הישיבה הפותחת ביוני אשתקד התארגנו המדינות החברות ב-14 קבוצות. הולנד, שווייץ וקפריסין התארגנו לקבוצה אחת, ש ה-E.D. ההולנדי בבנק העולמי מייצג אותה בהנהלת המוסד.

6. ישראל

א. השקעות בישראל

ישראל מוגדרת באמנת MIGA כארץ מתפתחת (Group II country) ובתור שכזו הצטרפותנו למוסד תאפשר הן ביטוח השקעות זרות בישראל והן ביטוח של השקעות ישראליות בארצות מתפתחות.

היקף ההשקעות הזרות בישראל מצומצם. ייתכן שאחת הסיבות לכיעוט ההשקעות הזרות בישראל היא רתיעת משקיעים זרים בכח, בגלל מצבה הבטיחותי. האפשרות לבטח השקעות בפני סיכונים בטחוניים במסגרת MIGA עשויה להקטין את חששם של משקיעים זרים פוטנציאלים, או להגדיל את הכיסוי למשקיעים פוטנציאלים מארצות שבהן קיים ביטוח השקעות. רוב ההשקעות הזרות בישראל מקורן, כיום, בארצות שבהן קיימת האפשרות למידה זו או אחרת של ביטוח בפני סיכונים פוליטיים ע"י מוסדות לאומיים. אולם יחד עם זאת כדאי לציין, שרוב הבקשות לביטוח השקעות של MIGA קבלה עד כה הן ממדינות שבהן כבר קיימת אפשרות לביטוח השקעות (כגון ארה"ב, גרמניה, אנגליה).

ב. השקעות בחו"ל

ביטוח השקעות ישראליות בחו"ל נוגע למעורבותן של חברות ישראליות בבצוע פרויקטים באמצעות joint ventures ו-co-financing בארצות מתפתחות בהן קיימים סיכונים פוליטיים ניכרים. לפעילותן של חברות ישראליות בארצות אלה יש ערך כלכלי מעבר לזה הקשור בהשקעה עצמה. וזאת משום הפוטנציאל של הגדלת היצוא הטמון בהשקעה המקורית.

לאור הנטייה הגוברת בעולם להתפתח לעידוד השקעות משותפות, ובמיוחד לאור ההתפתחויות במזרח אירופה והתאיפה של הבנק העולמי והבנק האירופי לזרז בהן את תהליך ההפרטה, נראה שלחברות ישראליות שתצינה להיות מעורבות במדינות אלה לא יהיה מנוס מהתארגנות במסגרות של joint ventures ו-co-financing. לכן נראה שההזדקקות לשירותי MIGA עשויה לגדול משמעותית בעתיד הנראה לעין.

בהקשר זה, יש לבחון את MIGA בעיקר כתחליף (או כמשלים) לביטוח השקעות אשר מספקת היום החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ, במיוחד - לאור העובדה שהיקף הביטוח שהחברה לביטוח סיכוני סחר חוץ מסוגלת לתת כיום מצומצם, ומוגבל לתקופה מקסימלית של 5 שנים. כמו כן אין החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ מבטחת רווחים אלא רק את עלות ההשקעה המקורית.

ג. עלות ההצטרפות

לישראל הוקצו 474 מניות בערך של 5.13 מיליון \$, אשר יקנו לה כוח הצבעה של כחצי אחוז. התשלום עבור המניות ייעשה כדלקמן:

1. 10 אחוזים (\$ 512,868) במזומן, כשרבע מזה (\$ 128.217) לתשלום

במטבע ישראלי.

2. 10 אחוזים (\$ 512,868) בעטרי חוב לא סחירים שאינם נושאים ריבית.

3. 80 האחוזים הנותרים מהווים "הון חירום" (callable capital)

אשר יידרש רק במקרה שהמוסד יפשוט את הרגל.

ד. מעמדה של ישראל כמדינה מתפתחת

אף שישראל הועברה כמעמד של Middle Income Economy למעמד של High Income Economy בהגדרות הבנק העולמי היא עדיין מוגדרת כמדינה מתפתחת (Group II country) ב-MIGA. אם יוחלט על הצטרפות ישראל ל-MIGA, יש להתנות זאת בכך שישראל תמשיך להיחשב כמדינה מתפתחת במוסד זה כדי שלא נאבד את זכאותנו לביטוח השקעות זרות בישראל.

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מחליטים :

לדחות את הפחתת בטוח השער ליצואנים עד יום 1.1.93, ולשוב ולדון בנושא לקראת מועד זה.

דברי הטבר

1. במסגרת התכנית לביטול הדרגתי של ביטוח השער מתכוונת הממשלה להפחית בחודש אפריל ש"ז אחוז אחד מביטוח השער וביולי ש"ז אחוז נוסף.

2. רווחיות היצוא התעשייתי, למעט יהלומים, נמצאת בירידה מזה שנתיים. בשנת 1991 הייתה עליה במדד עלות העבודה ליחידת תפוקה ביצוא ב- 3.8% (עליה בעלות העבודה ליחידת תפוקה משמעותה ירידה ברווחיות היצוא). בניכוי יצוא ענפי המזון וכלי ההובלה, הניצבים בפני בעיות מיוחדות שאינן משותפות לשאר היצוא התעשייתי, נרשמה לשנת 1991 עליה של 1.8% במדד. זאת בנוסף לירידה ברווחיות היצוא בכל ענפי התעשייה בשיעור 0.5% בשנת 1990 ולשחיקה מצטברת ניכרת ברווחיות מאז שנת 1987. הירידה ברווחיות באה גם על רקע מיתון בשוק העולמי המשפיע על היקף היצוא ואף על רווחיותו. בשנת 1991 ירד היצוא התעשייתי, ללא יהלומים, באחוז אחד בקירוב.

3. על רקע נתונים אלה ונתוני האבטלה במשק ולצורך שיפור רווחיות היצוא והמגזר העסקי בכללותו, הוצע ע"י הח"מ להפחית את עלות העבודה באמצעות הפחתת השתתפות המעסיק בתשלומי הביטוח הלאומי עבור העובדים, בשיעור של 2% נוספים.

כל עוד נמשך השפל בסחר העולמי הבולס את גידול היצוא, וכל עוד נמצאת רווחיות הייצוא בירידה, יש לעכב את השלבים הקרובים בהפחתת ביטוח השער. ניתן יהיה להמשיך בתכנית ההפחתה בביטוח עם בוא ההתאוששות בסחר העולמי.

מוגש על-ידי

סגן ראש הממשלה ושר התעשייה והמסחר

בישיבת הממשלה ביום 22.3.92 הודיע שר האוצר כי הפחתת ביטוח השער ליצואנים לא תופעל ב-1.4.92 כפי שנקבע, אלא תידחה בשעה זו ל-1.5.92, כדי לאפשר עד אז דיון בממשלה, לפי בקשת סגן ראש הממשלה ושר התעשייה והמסחר.

י"ז באדר ב' התשנ"ב
22 במרץ 1992

מחליטים:

לתקן את חוק שירותי הכבאות תשי"ט-1959 ולהסמיך את שר הפנים להקים איגוד ערים ארצי לכבאות והצלה (להלן - האיגוד) על פי העקרונות הבאים:

- א. תנאי העבודה והשכר של הכבאים, שיעוגנו בהסכם עבודה קיבוצי, יהיו אחידים ויתואמו בין נציבות כבאות והצלה ומשרד האוצר.
- ב. שביתות והפסקות עבודה מאורגנות אחרות יוגבלו בחוק כדי להבטיח הפעלה סדירה, רציפה ותקינה של שירותי הכבאות.
- ג. יובטח המשך השתתפות הרשויות המקומיות בתקציב האיגוד באופן סדיר ורציף בהיקף של מחצית של כל אומדני הוצאות האיגוד כפי שאישר שר הפנים.
- ד. משרות מנהליות שתתפנה, כתוצאה מהשינוי האירגוני, תומרנה במשרות מבצעיות. היקף המשרות המנהליות יקבע בדרך נורמטיבית.
- ה. האמור בסעיפים א-ד לעיל יוסדר טרם הקמת האיגוד וכתנאי לתחילת תוקף הצעת התיקון שבנדון.

דברי הסבר

1. קיומם של 23 רשויות כבאות נפרדות אינו עונה לצרכים המבצעיים של המדינה עם התקדמות הרבה בתיעוש, בגידול האוכלוסיה ובריבוי הסיכונים.
2. הפיצול יוצר הסכמי שכר מקומיים, חריגות שכר ומגבלות בהפעלה מבצעית במקרה מלחמה ובאסונות המוניים ומכאן הצורך בהקמת האיגוד.
- יחד עם זאת המעבר לפעילות ברמה הארצית עשוי להתבטא בהתרופפות הקשר בין הרשויות המקומיות לאיגוד ובפרט לענין השתתפות בתקציב האיגוד. בכדי למנוע פגיעה בפעילותו התקינה והסדירה של האיגוד יש להבטיח את הזרמת הכספים מצד הרשויות המקומיות במועד.
- לענין זה ניתן לפעול במתכונת הדומה לאמור בסעיף 26 לחוק יסודות התקציב.
3. מערך כבאות ארצי נותן יתרון בשליטה מרכזית ובפריסה ארצית בנושא תיכנון, הצטיידות, התארגנות והפעלת כוח האדם והציוד.
- כל אלה יוכלו להתבצע תחת שליטה ופיקוד מרכזיים במסגרת איגוד ערים ארצי ויאפשרו ניצול נכון ויעיל של כח האדם ושל ציוד הכבאות.
4. הקמת איגוד ערים ארצי מחייב תיקון של חוק שירותי הכבאות תשי"ט-1959 והתאמה של הוראות חוק איגודי ערים תשט"ו-1955 לפיה יוקם איגוד ערים ארצי לכבאות והצלה במקום כל רשויות הכבאות הפועלות ברמה המקומית והאזורית.
5. ההצעה מוגשת על דעת שר האוצר.

מוגש על-ידי שר הפנים

כ' באדר ב' התשנ"ב
25 במרץ 1992

אשרור הסכמים לקידום ולהגנה הדדית של השקעות

הצעה להחלטה

מחליטים:

1. לאשרר את ההסכם לקידום ולהגנה הדדית של השקעות בין ממשלת ישראל לבין ממשלת פולין.
2. לאשרר את ההסכם לקידום ולהגנה הדדית של השקעות בין ממשלת ישראל לבין ממשלת הונגריה.
3. לאשרר את ההסכם לקידום ולהגנה הדדית של השקעות בין ממשלת ישראל לבין ממשלת רומניה.
4. להסמיך את שר החוץ להודיע לממשלות פולין, הונגריה ורומניה על אשרור ההסכמים.
מצורפים שלושת ההסכמים ופרוט עיקריהם.

דברי הסבר

1. לאחרונה נחתמו הסכמים לקידום ולהגנה הדדית של השקעות עם ממשלות פולין, הונגריה ורומניה.
2. ההסכמים מיועדים לעודד השקעות תושבי אותן ארצות בישראל ולהגן על השקעות ישראליות בארצות האמורות.
3. משרד החוץ ומשרד המשפטים חיוו דעתם בעד אשרור ההסכמים.
ההסכמים הונחו על שולחן הכנסת בהתאם לתקנון לעבודת הממשלה.

מוגש על-ידי שר האוצר

כ' באדר ב' התשנ"ב
25 במרץ 1992

הסכם לקידום ולהגנה הדדית של השקעות - פולין, הונגריה ורומניה

להלן עיקרי ההסכמים:

1. כל צד להסכם יעודד ויצור תנאים נוחים להשקעות בידי משקיעי הצד השני וירשה השקעות כאמור, בכפוף לזכותו להפעיל את סמכויותיו לפי חוקיו.
2. צד להסכם לא ינהג בשטחו, כלפי השקעות או תשואות של משקיעי הצד השני, יחס פחות נוח מזה שהוא מעניק להשקעות או תשואות של משקיעיו הוא, או של מדינה שלישית.
3. לא ניתן יהיה להפקיע או להלאים את השקעותיהם של משקיעי הצד השני אלא כנגד פיצוי מהיר, הולם ויעיל, לפי שווי השוק של ההשקעה סמוך לפני ההפקעה.
4. הגבלות מסוימות בדבר החזרת ההון והרווחים של ההשקעות.
5. סכסוכים בין משקיע לבין המדינה המארחת יובאו ליישוב בפני המרכז הבינלאומי ליישוב סכסוכים (להלן - ICSID), אם הצדדים לא התפשרו תוך 3 חדשים - בקשר למדינות פולין והונגריה, ותוך 6 חדשים - בקשר למדינת רומניה.
- כל עוד פולין לא תצטרף לאמנת ICSID, יובאו סכסוכים כאמור להכרעת בוררים אשר ימונו בכל מקרה ומקרה כלהלן: כל צד לסכסוך ימנה בורר אחד, והבורר השלישי ימונה על ידי שני הראשונים.
6. סכסוכים בין המדינות יובאו להכרעת בוררים שיתמנו בכל מקרה ומקרה באופן האמור לעיל.
7. תקופת ההסכם היא לעשר שנים עם אפשרות להארכה. השקעות שנעשו בעוד ההסכם בתוקף יקבלו את ההגנות שבהסכם לתקופה של עשרים שנים מיום סיום ההסכם.

ה-ס-ב-ם

ב-נ-ו

ממשלת הרפובליקה של פולין

ו-ב-נ-ו

ממשלת מדינת ישראל

להכרזת ולקבוע הדרכה של השקעות

ממשלת הרפובליקה של פולין וממשלת מדינת ישראל,

בשליפתן להגביר את שיתוף הפעולה הכלכלי לתועלת ההדדית של שתי הארצות, מתוך כוונה ליצור תנאים נוחים להשקעות בידי משקיעים מארץ אחת בשטח הארץ השניה,

וכו

בהכירו כי קידום השקעות וביטוחן ההדדי על בסיס הסכם זה עשוי להמריץ את יוזמת הפרט בעסקים ולהגביר השיגשוג בשתי הארצות,

הסכימו בדלקמו:

סעיף 1

הגדרות

לענין הסכם זה:

1. "השקעות" - נכסים כלשהם, לרבות, אך בלי לגרוע מכלליותו של האמור לעיל:
א. מטלטליו ומהרקעיו, וכו' זכויות אחרות כלפי חפצא, יהא הנכס אשר יהא;
ב. זכויות הנובעות ממניות, איגרות-חוב ועוד סוגי זיקות בחברות;
ג. זכות לכסף, מוניטין ונכסים אחרים, ולכל פעולה בעלת ערך כלכלי;
ד. זכויות בתחום של קנין רוחני, תהליכים וידע טכניים.
2. הוראות הסכם זה יחולו על זכויות שני הצדדים והתחייבויותיהם לגבי השקעות שבוצעו לאחר יום 26 במאי, 1976.
3. המונח "משקיע" יכלול:
א. בני-אדם טבעיים, שמעמדם כאזרחי הצד המתקשר הנוגע בדבר או כתושביו הקבועים, נובע מדיני אותו צד מתקשר, ואשר אינם גם אזרחי הצד המתקשר האחר; או
ב. חברות, לרבות תאגידים, פירמות או התאחדויות מואגדות או מוקמות בהתאם לדיני הצד המתקשר הנוגע בדבר, אשר אינם נשלטים, באופן ישיר או עקיף, על-ידי משקיעי הצד המתקשר האחר.
4. המונח "תשואות" יכלול את הסכום הצומח מהשקעה, לרבות, אך בלי לגרוע מכלליותו של האמור לעיל, דיוידנדים, רווחים, ריבית, רווחי הון, תמלוגים או תשלומים למיניהם.
5. המונח "שטח" פירושו, בזיקה לכל צד מתקשר, שטחו של אותו צד מתקשר.
6. המונח "צד מתקשר", פירושו ממשלת מדינת ישראל או ממשלת הרפובליקה של פולין, לפי ההקשר.

סעיף 2

קידום והגנת השקעות

1. כל צד מתקשר, בשטח ארצו, יעודד ויצור תנאים נוחים להשקעות בידי משקיעי הצד המתקשר האחר, ובכפוף לזכותו להפעיל את הסמכויות המוענקות על-ידי חוקיו, יתיר השקעות כאמור.
2. השקעותיהם של משקיעי כל צד מתקשר יזכו ליחס הוגן וצודק ויהנו מהגנה ובטחון מלאים בשטח הצד המתקשר האחר. אף צד מן הצדדים המתקשרים לא יפגום בדרך כלשהי, באמצעים מפלים או בלתי-סבירים, ביכולתם של משקיעי הצד האחר לנהל את השקעותיהם בשטחו, לתחזק אותן, להשתמש בהן, להנות מהן, או להוציאן מרשותם בשטחו.

סעיף 3

יחס של "אומה מועדפת ביותר"

1. אף אחד מן הצדדים המתקשרים לא ינהג בשטחו, כלפי השקעות או תשואות של משקיעים מן הצד המתקשר האחר יחס פחות נוח מזה שהוא מעניק להשקעות או תשואות של משקיעיו הוא, או להשקעות או תשואות של משקיעים ממדינה שלישית.
2. אף אחד מן הצדדים המתקשרים לא ינהג בשטחו, כלפי משקיעי הצד המתקשר האחר, יחס פחות נוח מזה שהוא מעניק למשקיעיו הוא או למשקיעי מדינה שלישית, לגבי ניהול ותחזוקת השקעותיהם, השימוש בהן או ההנאה מהן או הוצאתן מרשותו.

סעיף 4

פיצוי עבור הפסדים

1. למשקיעי צד מתקשר אחד אשר השקעותיהם בשטח הצד המתקשר האחר נשאו הפסדים בגין מלחמה או מאבק מזויין אחר, מהפכה, מצב חירום לאומי, מרד, התקוממות, מהומות או כיוצא בכך ארועים דומים בשטח הצד המתקשר האחר, יעניק הצד המתקשר האחר, באשר להחזר, שיפוי, פיצוי או הסדר אחר, יחס לא פחות נוח מזה שהוא מעניק למשקיעיו הוא או למשקיעי מדינה שלישית. תשלומים הנובעים מכך ניתן יהיה להעבירם באורח חופשי.
2. מבלי לגרוע מסעיף הטון 1 לסעיף זה, משקיעי צד מתקשר אחד אשר, במצב מן המצבים המאוזכרים בסעיף הטון האמור, נושאים בשטח הצד המתקשר האחר הפסדים בשל:

- א. החרמת רכושם בידי כוחותיו או רשויותיו, או
- ב. השמדת רכושם בידי כוחותיו או רשויותיו, שלא נגרמה על-ידי פעולה מלחמתית או לא נדרשה על-ידי אילוצי המצב,
- יזכו להחזר או פיצוי נאות. תשלומים הנובעים מכך ניתן יהיה להעבירם באורח חופשי.

סעיף 5

הפקעה

ה. השקעותיהם של משקיעי אחד הצדדים המתקשרים לא ניתן יהיה להלאימו, להפקיעו, או להעמידו בפני אמצעים שתוצאותיהם כמוהו כהלאמה או הפקעה ("ההפקעה"), בשטחו של הצד המתקשר האחר, אלא לשם צרכי ציבור, הקשורים לצרכיו הפנימיים של הצד המתקשר האמור, על-בסיס שאינו מפלה, וכנגד פיצוי מהיר הולם ויעיל. פיצוי כאמור יהווה שווי השוק של ההשקעה המופקעת סמוך לפני ההפקעה או לפני הפרסום הרשמי על ההפקעה התלויה ועומדת, הכל לפי המועד המוקדם ביותר; הוא יכלול ריבית בנקבע בחוק עד לתאריך התשלום, יבוצע ללא דיחוי, יהיה בר-הגשמה באורח יעיל וניתן יהיה להעבירו באורח חופשי. המשקיעים הנפגעים יהיו זכאים, בהתאם לדיני הצד המתקשר המבצע את ההפקעה, לביקורת המהירה של רשות משפטית או עצמאית אחרת של אותו צד מתקשר לגבי המקרה ולגבי הערכת ההשקעה שהופקעה, בהתאם לעקרונות המפורטים בסעיף קטן זה.

ז. הפקיע צד מתקשר את נכסיה של חברה, כמשמעותו בסעיף 1(3), מואגדת או מוקמת בשטחו לפי תחיקתו שבתוקף, ואשר בה מחזיקים משקיעים של הצד המתקשר האחר ממניותיה, או זכויות בעלות אחרות, הוא יבטיח כי הוראות סעיף קטן 1 לסעיף זה ייושמו בשיעור הנדרש לפיצוי מהיר, הולם, ויעיל, ביחס להשקעתם, למשקיעים כאמור של הצד המתקשר האחר שהם בעלי אותו המניות או זכויות בעלות אחרות.

סעיף 6

החזרת הון ורווחים

ח. כל אחד מן הצדדים המתקשרים יבטיח למשקיעי הצד המתקשר האחר, כי העברת השקעותיהם ורווחיהם תעשה ללא סייגים ומיגבלות. העברות יבוצעו בלא דיחוי באותו מטבע בר-המרה שבו הושקע ההון תחילה, או בכל מטבע בר-המרה אחר מוסכם על המשקיע ועל הצד המתקשר הנוגע בדבר. זולת אם הוסכם אחרת, יבוצעו ההעברות לפי שער החליפין המתאים בתאריך ההעברה, בכפוף להסדרים בנהוגים שבתוקף בדבר המרת המטבע.

בנוגע לרפובליקה של פולין:

א. העברת כספים באמור בסעיף הטו 1 לסעיף זה, לרבות הון מושקע ורווחים, מעל לסכום בר-העברה לפי הוראות סעיף 19 לחוק מיום 23 בדצמבר 1988 על פעילות כלכלית בהשתתפות גורמי חוץ, כפי שתוקו ב-28 בדצמבר, 1989, (15% מהרווחים נכון ל-1 באפריל, 1991) תעשה בהתאם ללוח-זמנים כלהלן:

חל ב-1 בינואר 1991 - 15%	מיתרת הכספים משנת 1990 שלא הועברו קודם לכן
חל ב-1 בינואר 1992 - 20%	מיתרת הכספים משנות 1990-1991 שלא הועברו קודם לכן
חל ב-1 בינואר 1993 - 35%	מיתרת הכספים משנות 1990-1992 שלא הועברו קודם לכן
חל ב-1 בינואר 1994 - 50%	מיתרת הכספים משנות 1990-1993 שלא הועברו קודם לכן
חל ב-1 בינואר 1995 - 80%	מיתרת הכספים משנות 1990-1994 שלא הועברו קודם לכן
חל ב-1 בינואר 1996 - 100%	מיתרת הכספים משנת 1990-1995 שלא הועברו קודם לכן,
כן 100%	אחוזי מהכספים בהמשך.

ב. ממשלת הרפובליקה של פולין תבטיח כי תהיה אפשרות להשקיע רווחים שאינם ניתנים להעברה בהתאם לסעיף הטו 2 לסעיף זה בחשבון בנקאי המצמיח שיעור ריבית חיובי.

ג. במידה שהרפובליקה של פולין תאפשר המירות מלאה ביחס להשקעות חוץ לפני ה-1 בינואר 1996, תעשה העברת ההשקעות ללא מיגבלות החל'בתאריך הנהגת ההמירות המלאות באמור.

בנוגע למדינת ישראל, הוראות סעיף זה לא יחולו, לעת עתה, על סוגי ההשקעות שלהלן:

א. השקעות בשקלים חדשים מוחזקים בנקים ישראלים, לרבות חשבונות חסכון וקרנות פנסיה על מועדי פעונם השונים;

ב. איגרות-חוב בשקלים חדשים ואופציות מונפקות או מובטחות על-ידי ממשלת ישראל או בנקים ישראלים וכן השקעה בקרנות נאמנות המשקיעים בסוגי איגרות-חוב אלה. כן נכללות בסוגיה זו מניות בנקאיות הניתנות לפידיון על-ידי ממשלת ישראל כתוצאה מהסדר המניות הבנקאיות משנת 1983.

ג. השקעות בשותפויות עם תושב ישראלי או בחברות בלתי-מואגדות.

סעיף 7

יוצאים מן הכלל

אין בתנאי הסכם זה בנוגע להענקת יחס לא פחות מזה הניתן למשקיעי צד מתקשר אחד או של מדינה שלישית כדי לחייב אחד הצדדים המתקשרים להקנות גם למשקיעי הצד האחר את היתרון שביחס, העדפה או זכות-יתר הקשורים אל:

הסכם בינלאומי או הסדר קשור כולו או בעיקרו למיסוי, או תחיקה פנימית הקשורה כולה או בעיקרה למיסוי.

חברות או השתתפות באזור סחר חופשי, איגוד מכס, שוק משותף או ארגון לעזרה כלכלית הדדית.

סעיף 8

יישוב סכסוכים בעניין השקעות בין צד מתקשר למשקיע

במקרה שהרפובליקה של פולין נעשית צד לאמנה משנת 1965 בדבר יישוב סכסוכים בעניין השקעות בין מדינות ואזרחי מדינות אחרות, אפשר יהיה למסור כל סכסוך למרכז הבינלאומי ליישוב סכסוכים בעניין השקעות, כאמור להלן:

א. כל אחד מן הצדדים המתקשרים מסכים בזה למסור למרכז הבינלאומי ליישוב סכסוכים בעניין השקעות ("המרכז") לשם יישוב על-ידי התפייסות או בוררות, בהתאם לאמנה בדבר יישוב סכסוכים בעניין השקעות בין מדינות ואזרחי מדינות אחרות, שנפתחה לחתימה בווינגטון ביום 18.3.65 כל סכסוך משפטי שהתעורר בין אותו צד מתקשר לבין אזרח או חברה של הצד המתקשר האחר בעניין השקעה של השני בשטחו של הראשון.

ב. חברה המואגדת או מוקמת בהתאם לחוק שבחוקה בשטחו של אחד הצדדים המתקשרים, ואשר רוב מניותיה, בטרם התעורר סכסוך כאמור, היו בבעלות אזרחים או חברות של הצד המתקשר האחר, יהא היחס אליה, לצרכי האמנה, כאל חברה של הצד המתקשר האחר, כנהבוע בסעיף 25(2)(ב) לאמנה.

ג. התעורר סכסוך כאמור ולא ניתן ליישבו, בדרכי נועם או אחרת, בתוך שלושה חודשים מתאריך ההודעה בכתב על היום הסכסוך, רשאי המשקיע הנפגע לזום הליכי התפייסות או בוררות על-ידי הפניית בקשה למטרה זו אל המזכיר הכללי של המרכז, כנהבוע בסעיף 28 או 36 לאמנה. הצד המתקשר שהינו צד לסכסוך לא יעלה בשום שלב שבהליכים או שבאכיפת פסק בוררות כהשגה את העובדה שהמשקיע, שהינו הצד האחר לסכסוך, קיבל, בהתאם לחוזה ביטוח, שיפוי עבור כלל הפסדיו או מהצתם.

ד. אף צד מהצדדים המתקשרים לא יוכל לטעון בצינורות הדיפלומטיים טענה בנוגע לסכסוך המוגש למרכז, אלא אם:

- (1) המזכיר הכללי של המרכז או ועד פיוס או בית-דין לבוררות מוקם על-ידו מחליט כי הסכסוך אינו בתחום סמכותן השיפוטית של המרכז; או
- (2) הצד המתקשר האחר אינו מקיים פסק-דין כלשהו שניתן על-ידי בית-דין לבוררות, או פועל על-פיו.

עד אשר תהיה הרפובליקה של פולין צד למרכז, כל סכסוך בין צד מתקשר אחד למשקיע של הצד המתקשר האחר שלא ניתן ליישבו, בדרכי נועם או אחרת, בתוך שלושה (3) חודשים מתאריך הודעה בכתב על-אודות תביעה, יוגש, על-פי בקשה, לבית-דין אד-הוק לבוררות. בית-הדין יוקם בהתאם להנחיות המפורטות בסעיף 9, סעיפים השנים 3 ו-5, ויפעל על-פיהן. על-אף הוראות סעיף 9(5), ישאו המשקיע והצד המתקשר בשווה בהוצאות בית-הדין.

3. פסקי-דין של בית-הדין לבוררות יהיו סופיים ומחייבים לגבי הצדדים לסכסוך.
4. סכומים המתגבלים כתוצאה מיישוב סכסוך יהיו ניתנים להעברה באורח חופשי.

סעיף 9

סכסוכים בין הצדדים המתקשרים

1. סכסוך בין הצדדים המתקשרים בדבר פירושו ותחולתו של הסכם זה ייושבו במידת האפשר, באמצעות הצינורות דיפלומטיים, אשר יכול לכלול, אם כך הוסכם בין הצדדים, פניה לועדה דו-צדדית המורכבת מנציגי שני הצדדים המתקשרים.
2. לא יושב סכסוך בין הצדדים המתקשרים בתוך ששה (6) חודשים מתאריך ההודעה על הסכסוך, הוא יובא בפני בית דין לבוררות על פי בקשת אחד מהצדדים המתקשרים.
3. בית דין לבוררות כאמור יורכב עבור כל מקרה ומקרה כדלהלן: בתוך חודשיים מקבלת הבקשה לבוררות, ימנה כל צד מתקשר חבר של בית הדין. לאחר מכן יבחרו שני חברים אלה באזרח מדינה שלישית, ובלבד שמדינה זו מקיימת השרים דיפלומטיים עם שני הצדדים המתקשרים; ובהסכמתם של הצדדים המתקשרים ימונה אזרח זה ליושב ראש בית הדין. היושב ראש ימונה בתוך שני חודשים מתאריך מינויים של שני החברים האחרים.
4. לא נעשו, בתוך פרקי הזמן המפורטים בסעיף קטן 3 לסעיף זה, המינויים הדרושים, רשאי כל צד מן הצדדים המתקשרים, בהעדר הסכמה אחרת, להזמין את נשיא הלשכה הבינלאומית למסחר שבפריז לבצע את המינויים. מנוע הנשיא מלמלא את התפקיד כאמור, יוזמן סגן הנשיא לבצע את המינויים הדרושים. מנוע סגן הנשיא מלבצע את התפקיד האמור, יוזמן חבר לשכת המסחר הבכיר ביותר אחריו לבצע את המינויים הדרושים.
5. בית הדין לבוררות יקבל החלטות ברוב קולות. החלטות כאמור יחייבו את שני הצדדים המתקשרים. כל צד מתקשר ישא בהוצאות עבור נציגו הוא בבית הדין ועבור נציגותו בהליכי הבוררות. בהוצאות עבור היושב ראש, ושאר ההוצאות ישאו שני הצדדים המתקשרים בחלקים שווים. אולם רשאי בית הדין להחליט כי אחד הצדדים המתקשרים ישא בשיעור גבוה יותר מן ההוצאות, ופסק בוררות זה יחייב את שני הצדדים המתקשרים. בית הדין יקבע את סדרי נוהליו.

סעיף 10

החלפה (סוברוגציה)

1. ביצע אחד הצדדים המתקשרים או שליחו המיועד ("הצד המתקשר הראשון") התשלום בשיפוי שניתן בקשר להשקעה בשטח הצד המתקשר האחר ("הצד המתקשר השני") יכיר הצד המתקשר השני באמור להלן:
 - א. בהעברה לצד המתקשר הראשון על פי דין או בעסקה משפטית של כל הזכויות והתביעות של הצד המשופה; וכן -

ב. זכאותו של הצד המתקשר הראשון להשתמש בזכויות ולאכוף תביעות כאמור מכוח החלפה, באותה מידה שהצד המשופה.

הצד המתקשר הראשון יהא זכאי, יהיו הנסיבות אשר יהיו:

א. לאותו יחס בזיקה לזכויות ולתביעות שרכש מכוח ההעברה;

וכו

ב. לתשלומים המתקבלים בהתאם לזכויות ולתביעות כאמור, שהצד המשופה היה זכאי להבל מכוח הסכם זה, בקשר להשקעה שעל הפרק והתשואות שהצמיחה.

תשלומים שמקבל הצד המתקשר הראשון במטבע שאינו בר-המרה, בהתאם לזכויות ולתביעות שרכש, יעמדו ללא מיגבלה לרשות הצד המתקשר הראשון לצורך כיסוי ההוצאות הניגרמות בשטח הצד המתקשר השני.

סעיף 11

החלת כללים אחרים

מקום שהוראות החוק בכל אחד מן הצדדים המתקשרים או התחייבויות על-פי החוק הבינלאומי הקיימות בשעה זו או שיקבעו בעתיד בין הצדדים המתקשרים, בנוסף להסכם זה מכילים כללים, בין אם כלליים בין אם מיוחדים, המזכים את השקעותיהם של מושקיעי הצד האחר ליחס נוח יותר מן הנהבע בהסכם זה, כללים אלה יגברו, במידה שהם יותר נוחים על הסכם זה.

סעיף 12

כניסה לתוקף

כל צד מתקשר יודיע לצד המתקשר האחר על השלמת ההליכים הפנימיים הדרושים למתן תוקף להסכם זה. הסכם זה יכנס לתוקף בתאריך ההודעה המאוחרת יותר.

סעיף 13

משך ההסכם ופגיעתו

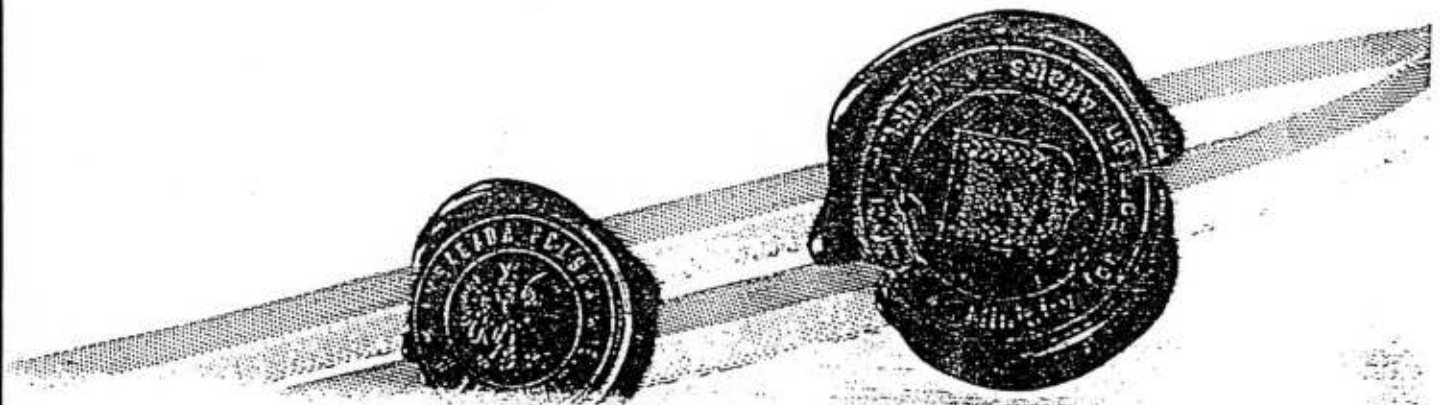
הסכם זה ישאר בתוקף לתקופה של עשר שנים. לאחר מכן יוסיף להיות בתוקף עד לפקיעת שנים-עשר (12) חודשים מן התאריך שבו יודיע בכתב אחד הצדדים המתקשרים לצד האחר על ביטול ההסכם. באשר להשקעות שנעשו בעוד הסכם זה בתוקף, יוסיפו הוראותיו לעמוד בתוקפו לגבי השקעות כאמור לתקופה של עשרים שנה החל בתאריך סיום ההסכם, וזאת מבלי לפגוע בתחולתם, לאחר מכן, של כללי המשפט הבינלאומי.

ולראיה לכך חתמו החתומים מטה, שהוסמכו כדין איש איש על-ידי ממשלתו, על הסכם זה.

נעשה בירושלים ביום 6 בסיון התשנ"א שהנו ה-22 בא' 1991
בעותק כפול, בשפות העברית, הפולנית והאנגלית, ולשלושת הנוסחים דין
מקור שווה. במהרה של הבדלי פרשנות, יכריע הנוסח האנגלי.

בשם ממשלת מדינת ישראל

בשם ממשלת הרפובליקה של פולין

-/0-

ה ס כ ס

ב י נ

ממשלת מדינת ישראל

ו ב י נ

ממשלת הרפובליקה של הונגריה

לקידום ולהגנה הדדית של השקעות

ממשלת מדינת ישראל וממשלת הרפובליקה של הונגריה, בשאיפתן להגביר את שיתוף הפעולה הכלכלי לתועלת ההדדית של שתי הארצות, מתוך כוונה ליצור תנאים נוחים להשקעות בידוי משקיעים מארץ אחת בשטח הארץ השניה, וכן בהכירן כי קידום השקעות וביטוחן ההדדי על-בסיס הסכם זה עשוי להמריץ יוזמת הפרט בעסקים ולהגביר השיגשוג בשתי הארצות,

הסכימו לאמור:

סעיף 1

הגדרות

לעניין הסכם זה:

1. "השקעות" - נכסים כל שהם, הקשורים בהשתתפות משקיעי אחד הצדדים המתקשרים בחברות או מפעלים משותפים מאוגדים או מוקמיים על-פי דיני הצד המתקשר האחר, לרבות, אך בלי לגרוע מכלליותו של האמור לעיל:

א. מטלטלין ומקרקעין, וכן זכויות אחרות כלפי חפצא, יהא הנכס אשר יהא;

ב. זכויות הנובעות ממניות, איגרות-חוב ועוד סוגי זיקות בחברות;

ג. זכות לכסף, מוניטין ונכסים אחרים, ולכל פעולה בעלת ערך כלכלי;

ד. זכויות בתחום של קניין רוחני, תהליכים וידע טכניים;

ה. זיכיונות מסחריים הניתנים על-פי חוק או בכפוף לחוזה, לרבות זיכיונות חיפוש, גידול, כריית משאבי טבע, או ניצולם.

2. שינוי בצורה שבה מושקעים נכסים אין בה כדי לפגוע באופיים כהשקעות, ככל הנוגע למשמעות הסכם זה. הוראות הסכם זה יחולו על זכויות הצדדים המתקשרים והתחייבויותיהם לגבי השקעות שבוצעו בראשון בינואר 1973, או לאחריו.

3. המונח "משקיע" יכלול:

א. בני אדם טבעיים שמעמדם כאזרחי צד מתקשר אחד או כתושביו הקבועים, נובע מדיני אותו צד מתקשר, ואשר אינם גם אזרחי הצד המתקשר האחר; או

- ב. חברות לרבות תאגידים, פירמות או התאחדויות מאוגדות או מוקמות בהתאם לדיני הצד המתקשר הנוגע בדבר, אשר אינם נשלטים, באופן ישיר או עקיף, ע"י משקיעי הצד המתקשר האחר.
4. המונח "תשואות" יכלול את הסכום הצומח מהשקעה לרבות, אך כלי לגרוע מכלליות הדבר, דיוידנדים, רווחים, ריבית, רווחי הון, תמלוגים או תשלומים למיניהם.
5. המונח "שטח" פירושו, בזיקה לכל צד מתקשר, שטחו של אותו צד מתקשר.
6. המונח "צד מתקשר", פירושו ממשלת מדינת ישראל או ממשלת הרפובליקה של הונגריה לפי ההקשר.

סעיף 2

קידום והגנת השקעות

1. כל צד מתקשר, בשטח ארצו, יעודד ויצור תנאים נוחים להשקעות בידי משקיעים מן הצד המתקשר האחר, ובכפוף לזכותו להפעיל את הסמכויות המוענקות על-פי חוקיו, ירשה השקעות כאמור.
2. השקעותיהם של משקיעי כל צד מתקשר יזכו ליחס הוגן וצודק ויהנו מהגנה ובטחון מלאים בשטח הצד המתקשר האחר. אף אחד מהצדדים המתקשרים לא יפגוש בדרך כלשהי, באמצעים מפלים או בלתי סבירים, ביכולתם של משקיעי הצד האחר לנהל את השקעותיהם, לתחזק אותן, להשתמש בהן, להנות מהן, או להוציאן מרשותם בשטחו.

סעיף 3

יחס של "אומה מועדפת ביותר"

1. אף אחד מהצדדים המתקשרים לא ינהג בשטחו, כלפי השקעות או תשואות של משקיעי הצד המתקשר האחר, יחס פחות נוח מזה שהוא מעניק להשקעות או תשואות של משקיעיו הוא, או להשקעות או תשואות של משקיעים ממדינה שלישית.
2. אף אחד מהצדדים המתקשרים לא ינהג בשטחו, כלפי משקיעים מן הצד המתקשר האחר, יחס פחות נוח מזה שהוא מעניק למשקיעיו הוא או למשקיעי מדינה שלישית, לגבי ניהול ותחזוקת השקעותיהם, השימוש בהן או ההנאה מהן, או הוצאתן מרשותו.

סעיף 4

פיצוי עבור הפסדים

1. למשקיעי צד מתקשר אחד אשר השקעותיהם בשטח הצד המתקשר האחר נשאו הפסדים בגין מלחמה או מאבק מזויין אחר, מהפכה, מצב חירום לאומי, מרד, התקוממות, מהומות או כיוצא בכך ארועים דומים בשטח הצד המתקשר האחר. יעניק הצד המתקשר האחר באשר להחזר, שיפוי, פיצוי או הסדר אחר, יחס לא פחות נוח מזה שהוא מעניק למשקיעיו הוא או למשקיעים ממדינה שלישית. תשלומים הנובעים מכך ניתן יהיה להעבירם באורח חופשי.
2. מבלי לגרוע מסעיף קטן 1 לסעיף זה, משקיעי צד מתקשר אחד אשר, כמצב מן המצבים המאוזכרים בסעיף קטן האמור, נושאים בשטח הצד המתקשר האחר הפסדים בשל:
 - א. החרמת רכושם בידי כוחותיו או רשויותיו, או
 - ב. השמדת רכושם בידי כוחותיו או רשויותיו, שלא נגרמה על-ידי פעולה מלחמתית או לא נדרשה על-ידי אילוצי המצב, יזכו להחזר או פיצוי נאות. תשלומים הנובעים מכך ניתן יהיה להעבירם באורח חופשי.

סעיף 5

הפקעה

1. השקעותיהם של משקיעי אחד הצדדים המתקשרים לא ניתן יהיה להלאימן, להפקיען, לא יועמדו בפני אמצעים שתוצאותיהם דומים להלאמה או להפקעה ("הפקעה") בשטחו של הצד המתקשר האחר, אלא לשם צורכי ציבור הקשורים לצרכיו הפנימיים של הצד המתקשר האמור, על בסיס שאינו מפלה, כנגד פיצוי מהיר הולם ויעיל. פיצוי כאמור יהווה שווי השוק של ההשקעה המופקעת סמוך לפני ההפקעה או לפני הפרסום הרשמי של ההפקעה התלויה ועומדת הכל לפי המועד המוקדם ביותר; הוא יכלול ריבית כנקבע בחוק עד לתאריך התשלום, יבוצע ללא דיחוי, והיה בר הגשמה באורח יעיל וניתן יהיה להעבירו באורח חופשי. המשקיעים הנפגעים יהיו זכאים, בהתאם לדיני הצד המתקשר המבצע את ההפקעה, לביקורתה המהירה של רשות משפטית או עצמאית אחרת של אותו צד מתקשר לגבי המקרה ולגבי הערכת ההשקעה שהופקעה, בהתאם לעקרונות המפורטים בסעיף קטן זה.
2. הפקיע צד מתקשר את נכסיה של חברה, כמשמעותו בסעיף 1 (3), מואגדת או מוקמת בשטחו לפי תחיקתו שבתוקף, ואשר בה מחזיקים משקיעים של הצד המתקשר האחר ממניותיה, או זכויות בעלות אחרות, הוא יבטיח כי הוראות סעיף קטן 1 לסעיף זה ייושמו בשיעור הנדרש לפיצוי מהיר, הולם ויעיל, ביחס להשקעתם, למשקיעים כאמור של הצד המתקשר האחר שהם בעלי אותן המניות או זכויות בעלות אחרות.

סעיף 6

החזרת הון ורווחים

1. כל אחד מן הצדדים המתקשרים יבטיח למשקיעי הצד המתקשר האחר את העברת השקעותיהם ותשואותיהם, וזאת ללא סייגים ומגבלות כלשהם. העברות יבוצעו בלא דיחוי באותו מטבע בר-המרה שבו הושקע ההון תחילה, או בכל מטבע בר-המרה אחר מוסכם על המשקיע ועל הצד המתקשר הנוגע בדבר. אלא אם הוסכם אחרת על-ידי המשקיע יבוצעו ההעברות לפי שער החליפין המתאים בתאריך ההעברה, בכפוף להסדרים הנהוגים בדבר המרת המטבע שבתוקף.

2. בנוגע למדינת ישראל, על-אף האמור בסעיף קטן 1, סעיף זה לא יחול, לעזרתה, על סוגי ההשקעות שלהלן:

א. השקעות בשקלים חדשים מוחזקים בבנקים ישראלים לרבות חשבונות חסכון וקרנות פנסיה על מועדי פרעונם השונים;

ב. איגרות-חוב בשקלים חדשים ואופציות מונפקות או מובטחות על-ידי ממשלת ישראל או בנקים ישראלים וכן השקעה בקרנות נאמנות המשקיעים בסוגי אגרות חוב אלה. כן נכללות בסוגיה זו מניות בנקאיות הניתנות לפדיון על-ידי ממשלת ישראל כתוצאה מהסדר המניות הבנקאיות משנת 1983.

ג. השקעות בשותפויות עם תושב ישראלי או בחברות בלתי מאוגדות.

סעיף 7

יוצאים מן הכלל

אין בתנאי הסכם זה בנוגע להענקת יחס לא פחות נוח מזה הניתן למשקיעי צד מתקשר אחר או של מדינה שלישית כדי לחייב אחר הצדדים המתקשרים להקנות גם למשקיעי הצד האחר את היתרון שביחס, העדפה או זכות יתר הנובעים מהסכם או הסדר בינלאומי הקשורים אל:

א. אגוד מכס עתידי או קיים, ארגון כלכלי אזורי, הסכם לאיזור סחר חופשי, או הסכם בינלאומי דומה, אשר אחר הצדדים המתקשרים הנו צד בו, או עשוי להיות צד בו; או

ב. הסכם או הסדר בינלאומי קשור כולו או בעיקרו למיסוי, או תחיקה פנימית הקשורה כולה או בעיקרה למיסוי.

סעיף 8

הפניה למרכז הבינלאומי ליישוב סכסוכים בענין השקעות

1. כל אחד מן הצדדים המתקשרים מסכים בזה למסור למרכז הבינלאומי ליישוב סכסוכים בענין השקעות ("המרכז") לשם ישוב על-ידי התפיסות או בורות בהתאם לאמנה בדבר יישוב סכסוכים בענין השקעות בין מדינות לאזרחי מדינות אחרות, שנפתחה לחתימה בווינגטון ביום 18.3.65 כל סכסוך משפטי שהתעורר בין אותו צד מתקשר ובין אזרח

או חברה של הצד המתקשר האחר בענין השקעה של השני בשטחו של הראשון.

2. חברה המאוגדת או מוקמת בהתאם לחוק שבתוקף בשטחו של אחד הצדדים המתקשרים, ואשר רוב מניותיה, בטרם התעורר סכסוך כאמור, היו בבעלות אזרחים או חברות של הצד המתקשר האחר, יהא היחס אליה, לצרכי האמנה כאל חברה של הצד המתקשר האחר, בהתאם לסעיף 25 (2) (B) לאמנה.

3. א. התעורר סכסוך כאמור, הקשור לסעיפים 5 ו-6, רשאי המשקיע הנפגע על-פי שיקולו הבלעדי, ליוזם הליכי התפייסות או בורות ע"י הפניית בקשה אל המזכיר הכללי של המרכז, כנקבע בסעיף 28 או 36 לאמנה. הצד המתקשר שהינו צד לסכסוך לא יעלה בשום שלב שבהליכים או שבעקיפת פסק הבוררות כהשגה את העובדה שהמשקיע, שהינו הצד האחר לסכסוך, קיבל, בהתאם לחוזה ביטוח, שיפוי לכלל הפסדיו או מקצתם.

ב. התעורר סכסוך אחר כאמור ולא ניתן ליישבו, בדרכי נועם או אחרת, בתוך 18 חודשים מתאריך ההודעה בכתב על קיום הסכסוך, רשאי המשקיע הנפגע ליוזם הליכי התפייסות או בורות ע"י הפניית בקשה למטרה זו אל המזכיר הכללי של המרכז, כנקבע בסעיף 28 או 36 לאמנה. הצד המתקשר שהינו צד לסכסוך לא יעלה בשום שלב שבהליכים או שבעקיפת פסק הבוררות כהשגה את העובדה שהמשקיע, שהינו הצד האחר לסכסוך, קיבל בהתאם לחוזה הביטוח, שיפוי לכלל הפסדיו או מקצתם.

4. אף צד מהצדדים המתקשרים לא יוכל לטעון בצינורות דיפלומטים כל טענה הנוגעת לסכסוך המוגש למרכז, אלא אם:

א. המזכיר הכללי של המרכז או ועדת פיוס או בית דין לבוררות מוקם על ידו מחליט כי הסכסוך אינו בתחום סמכותו השיפוטית של המרכז; או

ב. הצד המתקשר האחר אינו קיים או פועל לפי כל פסק דין שניתן ע"י בית דין לבוררות.

סעיף 9

סכסוכים בין הצדדים המתקשרים

1. סכסוך בין הצדדים המתקשרים בדבר פירושו ותחולתו של הסכם זה ייושבו במידת האפשר, באמצעות הצינורות דיפלומטיים, אשר יכל לכלול אם כך הוסכם בין הצדדים, פניה לוועדה זו צדית המורכבת מנציגי שני הצדדים המתקשרים.

2. לא יושב סכסוך בין הצדדים המתקשרים בתוך ששה (6) חודשים מתאריך ההודעה על הסכסוך, הוא יובא בפני בית דין לבוררות על פי בקשת אחד מהצדדים המתקשרים.

3. בית-דין לבוררות כאמור יורכב עבור כל מקרה ומקרה כדלהלן: בתוך שלושה חודשים מקבלת הבקשה לבוררות, ימנה כל צד מתקשר חבר של בית-הדין. לאחר-מכן יבחרו שני חברים אלה באזור מדינה שלישית, ובלבד שמדינה זו מקיימת קשרים דיפלומטיים עם שני הצדדים

המתקשרים; ובהסכמתם של הצדדים המתקשרים ימונה אזור זה ליושב ראש בית-הדין. היושב ראש ימונה בתוך שני חודשים מתאריך מינויים של שני החברים האחרים.

4. לא נעשו, בתוך פרקי-הזמן המפורטים בסעיף קטן 3 לסעיף זה, המינויים הדרושים, רשאי כל צד מן הצדדים המתקשרים, בהעדר הסכמה אחרת, להזמין את נשיא הקונפדרציה ההלווטית לבצע את המינויים. מנוע הנשיא מלמלא את התפקיד כאמור, יוזמן סגן-הנשיא לבצע את המינויים הדרושים. מנוע סגן-הנשיא מלבצע את התפקיד האמור, יוזמן חבר הקונפדרציה ההלווטית הבכיר ביותר אחריו לבצע את המינויים הדרושים.

5. בית-הדין לכוררות יקבל החלטות ברוב קולות. החלטות כאמור יחייבו את שני הצדדים המתקשרים. כל צד מתקשר ישא בהוצאות עבור נציגו הוא בבית-הדין ועבור נציגותו בהליכי הכוררות; בהוצאות עבור היושב ראש ושאר ההוצאות ישאו שני הצדדים המתקשרים בחלקים שווים. אולם רשאי בית-הדין להחליט כי אחד הצדדים המתקשרים ישא בשיעור גבוה יותר מן ההוצאות, ופסק-כוררות זה יחייב את שני הצדדים המתקשרים. בית-הדין יקבע את סדרי נוהליו.

סעיף 10

החלפה (סוברוגציה)

1. ביצע אחד הצדדים המתקשרים או שליחו המיועד (הצד המתקשר הראשון) התשלום בשיפוי שניתן בקשר להשקעה בשטח הצד המתקשר האחר (הצד המתקשר השני) יכיר הצד המתקשר השני באמור להלן:

א. בהעברה לצד המתקשר הראשון על פי דין או בעסקה משפטית של כל הזכויות והתביעות של הצד המשופה; וכן

ב. זכאותו של הצד המתקשר הראשון להשתמש בזכויות ולאכוף תביעות כאמור מכוח החלפה, באותה מידה שהצד המשופה.

2. הצד המתקשר הראשון יהא זכאי, יהיו הנסיבות אשר יהיו:

א. לאותו יחס בזיקה לזכויות ולתביעות שרכש. מכוח ההעברה; וכן

ב. לתשלומים המשולמים בהתאם לזכויות ולתביעות כאמור, שהצד המשופה היה זכאי לקבל מכוח הסכם זה, בקשר להשקעה שעל הפרק והתשואות שהצמיחה.

3. תשלומים שמקבל הצד המתקשר הראשון במטבע אינו בר-המרה, בהתאם לזכויות ולתביעות שרכש, יעמדו ללא מיגבלה לרשות הצד המתקשר הראשון לצורך כיסוי ההוצאות הניגרמות בשטח הצד המתקשר השני.

סעיף 11

החלת כללים אחרים

מקום שהוראות החוק בכל אחד מן הצדדים המתקשרים או התחייבויות על-פי החוק הבינלאומי הקיימות בשעה זו, או שיקבעו בעתיד בין הצדדים המתקשרים, בנוסף להסכם זה מכילים כללים, בין אם כלליים, בין אם מיוחדים, המזכים את השקעותיהם של משקיעי הצד האחר ליחס

נוח יותר מן הנקבע בהסכם זה. כללים אלה יגברו, במידה שהם יותר נחים, על הסכם זה.

סעיף 12

כניסה לתוקף

כל צד מתקשר יודיע לצד המתקשר האחר על השלמת ההליכים התחיקתיים הדרושים למתן תוקף להסכם זה. הסכם זה יכנס לתוקף בתאריך ההודעה המאוחרת יותר.

סעיף 13

תקופת ההסכם וסיומו

הסכם זה ישאר בתוקף לתקופה של עשר שנים. לאחר מכן יוסיף להיות בתוקף עד לחוס שנים-עשר (12) חודשים מן התאריך שבו יודיע בכתב אחד הצדדים המתקשרים לצד האחר על ביטול ההסכם. באשר להשקעות שנעשו בעוד הסכם זה בתוקף, יוסיפו הוראותיו לעמוד בתוקפן לגבי השקעות באמור לתקופה של עשרים שנה החל בתאריך סיום ההסכם, מבלי לפגוע בהחלתם לאחר מכן, של כללי המשפט הבינלאומי הכללי.

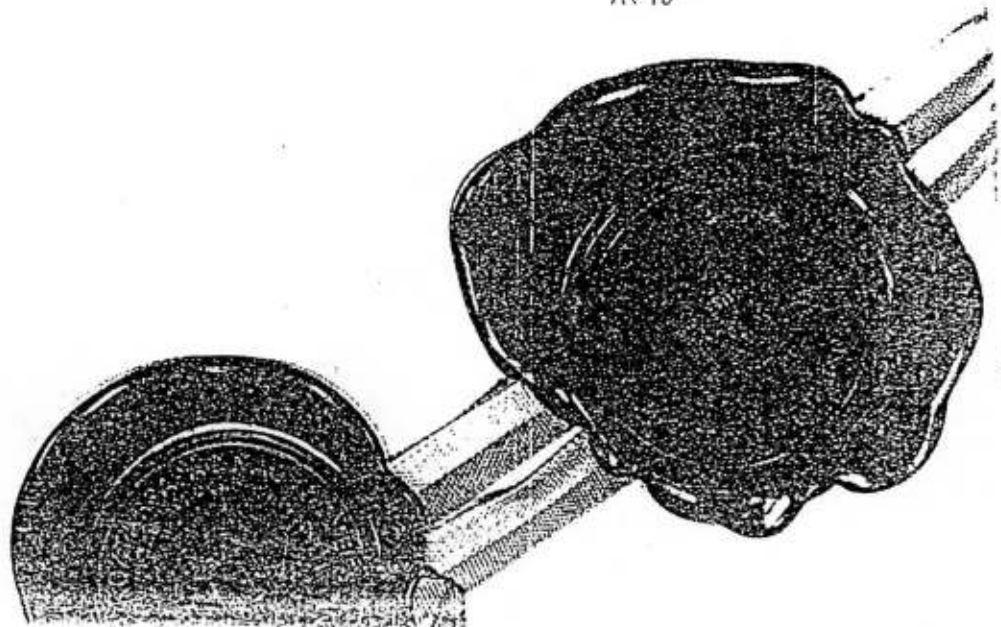
ולראיה לכך חתמו החתומים מטה, שהוסמכו כדון, איש איש על-ידי ממשלתו, על הסכם זה.

נעשה ב- 14/12/91 ביום 14 ביולי החשנ"א שהינו ה- 14 ביולי 1991

בשני עותקי מקור, בשפות העברית, ההונגרית והאנגלית, ולשלושת הנגסחים דין מקור שווה. במקרה של הבדלי פרשנות, יכריע הנוסח האנגלי.

בשם ממשלת הרפובליקה
של הונגריה

בשם ממשלת מדינת
ישראל

הסכם

ב י ו

ממשלת מדינת ישראל

ו ב י ו

ממשלת רומניה

לקידום ולהגנה הדדית של השקעות

ממשלת מדינת ישראל וממשלת רומניה, (להלן "הצדדים המתקשרים"),
בשאיפתן להגביר את שיתוף הפעולה הכלכלי לתועלת ההדדית של שתי הארצות,
מתוך כוונה ליצור תנאים נוחים להשקעות בידי משקיעים מארץ אחת בשטח הארץ
השנייה,
וכן,

בהכירן כי קידום השקעות וביטחון ההדדי על בסיס הסכם זה עשוי להמריץ את
היוזמה בעסקים ולהגביר השיגשוג בשתי הארצות,
הסכימו כדלקמן:

סעיף 1

הגדרות והיקף

1. לעניין הסכם זה:
 - א. "השקעות" - נכסים מכל סוג, לרבות, אך לא מוגבל ל:
 - I מטלטלין ומקרעין, וכן זכויות אחרות כלפי חפצא, יהא הנכס אשר יהא;
 - II זכויות הנובעות ממניות, איגרות-חוב ועוד סוגי זיקות משפטיות בחברות;
 - III זכות לכסף ונכסים אחרים, ולכל פעולה בעלת ערך כלכלי;
 - IV זכויות הנובעות ממונטיון, זכויות בתחום הקניין הרוחני והחצעייתי, תהליכים טכניים וידע;
 - V זיכיונות עסקיות מוענקות כדן או על פי חוזה, לרבות זיכיונות לשם חיפוש, עיבוד, כריה או ניצול של משאבים טבעיים.
 - ב. שינוי בצורה שבה מושקעים הנכסים אין בו כדי לפגוע באופיים כהשקעות במסגרת משמעותו של הסכם זה.
 - ג. המונח "משקיע" יכרול:
 - I לגבי מדינת ישראל: אישיים טבעיים, שמעמדם כאזרחים או כתושבים קבועים של מדינת ישראל נובע מדיני מדינת ישראל; או
 - II חברות, לרבות תאגידים, פירמות או התאחדויות מואגדות או מוקמות בהתאם לדיני מדינת ישראל.
- לגבי רומניה:
 - I אישיות טבעית המחזיקה באזרחות רומנית, בהתאם לדיניה של רומניה, וכן אישיות משפטית מוקמת בהתאם לחוק הקיים, באשר משרדה הראשי ברומניה.

הבנה נוספת בנוגע למנוח "משקיע" מובעת על ידי הצדדים המתקשרים בנספח שה חלק בלתי נפרד מהסכם זה.

- ד. המונח "תשואות" יכול את הסכום הצומח מהשקעה, לרבות, אך לא מוג דיווידנדים, רווחים, ריבית, רווחי הון, תמלוגים או תשלומים למיניהם.
2. א. הוראות הסכם זה יחולו על זכויות שני הצדדים והתחייבויותיהם לג. השקעות שבוצעו לאחר יום 31 בדצמבר 1989.
- ב. הוראות הסכם זה לא יחולו על סכסוכים שנתגלעו קודם ליום 1 בינואר 1990.

סעיף 2

קידום השקעות והגנתן

1. כל צד מחקש, בשטח ארצו, יעודד ויצור תנאים נוחים להשקעות בידי משקיעי הצ המחקש האחר, ובכפוף לזכותו להפעיל את הסמכויות המוענקות על-ידי חוקיו יתיר השקעות כאמור.
2. השקעותיהם של משקיעי כל צד מחקש יזכו ליחס הוגן וצודק ויהנו מהגנה ובטחו מלאים בשטח הצד המתקשר האחר. אף צד מן הצדדים המתקשרים לא יפגום בדר כלשהי, באמצעים מפלים או בלתי-סבירים, ביכולתם של משקיעי הצד האחר לנהל א השקעותיהם בשטחו, לתחזק אותן, להשתמש בהן, להנות מהן, או להוציאן מרשות בשטחו.
3. כל צד מחקש מקבל על עצמו לספק אמצעים יעילים להצגת חביעות ואכיפת זכויו בנוגע להסכם זה, היתרי השקעה ובעלויות. שום צד מחקש לא יפגע בזכותם ש משקיעי הצד המתקשר האחר לגשת לבתי המשפט, בתי דין מינהליים ורשויות, וכ לגופים אחרים המפעילים סמכויות משפטיות.
4. כל צד מחקש יפרסם החוקים והתקנות הנוגעים להשקעות של משקיעי הצד המחקש האחר בשטחו, או הפוגעים בהם.

סעיף 3

יחס של "אומה מועדפת ביותר"

1. אף אחד מן הצדדים המתקשרים לא ינהג בשטחו, כלפי השקעות או תשואות של משקיעים מן הצד המתקשר האחר יחס פחות נוח מזה- שהוא מעניק להשקעות או תשואות של משקיעיו הוא, או להשקעות או תשואות של משקיעים ממדינה שלישית.
2. אף אחד מן הצדדים המתקשרים לא ינהג בשטחו, כלפי משקיעי הצד המתקשר האחר, יחס פחות נוח מזה שהוא מעניק למשקיעיו הוא או למשקיעי מדינה שלישית, לגבי ניהול ותחזוקת השקעותיהם, השימוש בהן או ההנאה מהן או הוצאתן מרשותו.

3. אין לפרש הוראות סעיף זה כמחייבות צד מן הצדדים מתקשרים להעניק למשקיע הצד האחר יתרונות אגב יחס, העדפה או זכות יתר, מתוך:

א. הסכם או הסדר בינלאומי הנוגע, כולו או בעיקרו, למיסוי, או תחיקה לאומית הנוגעת, כולה או בעיקרה, למיסוי; או

ב. אגוד מכס או אגוד כלכלי קיים, הסכם לאיזור סחר חופשי, או הסכם בינלאומי דומה אשר צד מן הצדדים הינו, או עשוי להיות - צד בו.

סעיף 4

פיצוי עבור הפסדים

1. למשקיעי צד מתקשר אחד אשר השקעותיהם בשטח הצד המתקשר האחר נשאו הפסדין בגין מלחמה או מאבק מזויין אחר, מהפכה, מצב חירום לאומי, מרד, החקומות, מהומות או כיוצא בכך ארועים דומים בשטח הצד המתקשר האחר, יעניק הצד המתקשר האחר, באשר להחזר, שיפוי, פיצוי או הסדר אחר, יחס לא פחות נוח מזה שהוא מעניק למשקיעיו הוא או למשקיעי מדינה שלישית. תשלומים הנובעים מכך ניתן יהיה להעבירם באורח חופשי.

2. מבלי לגרוע מסעיף קטן 1 לסעיף זה, משקיעי צד מתקשר אחד אשר, במצב מן המצבים המאוזכרים בסעיף קטן האמור, נושאים בשטח הצד המתקשר האחר הפסדים בשל:

א. החרמת רכושם בידי כוחותיו או רשויותיו, או

ב. השמדת רכושם בידי כוחותיו או רשויותיו, שלא נגרמה על-ידי פעולה מלחמתית או לא נדרשה על-ידי אילוצי המצב,

יזכו להחזר או פיצוי נאות. תשלומים הנובעים מכך ניתן יהיה להעבירם באורח חופשי.

סעיף 5

הפקעה ופיצוי

1. השקעותיהם של משקיעי אחד הצדדים המתקשרים לא ניתן יהיה להלאימן, להפקיען, או להעמידן בפני אמצעים שתוצאותיהם כמוהן כהלאמתם או הפקעה (להלן "הפקעה"), בשטחו של הצד המתקשר האחר, אלא לשם:

א. צרכי ציבור, הקשורים לצרכיו הפנימיים של הצד המתקשר האמור;

ב. על-בסיס שאינו מפלה, וכן כנגד פיצוי מהיר הולם ויעיל.

2. פיצוי כאמור:

- א. יהווה שווי השוק של ההשקעה המופקעת סמוך לפני ההפקעה או לפני הפרסון הרשמי על ההפקעה החלויה ועומדת, הכל לפי המועד המוקדם יותר;
 - ב. יכול ריבית כנקבע בחוק עד לתאריך התשלום;
 - ג. יבוצע ללא דיחוי, יהיה בר-הגשמה באורח יעיל וניתן להעבירה באורח חופשי.
3. לא ניתן יהיה לוודא לאשורו את שווי השוק, ייקבע הפיצוי בהתאם לעקרונות הצדק, תוך לקיחה בחשבון, בין השאר, של ההון המושקע, עליית ערכו או ירידתו, תשואות שוטפות, ערך כינון וגורמים שייכים אחרים.
 4. המשקיעים הנפגעים יהיו זכאים, בהתאם לדיני הצד המתקשר המבצע את ההפקעה, לביקורת המהירה של רשות משפטית או עצמאית אחרת של אותו צד מתקשר לגבי המקרה ולגבי הערכת ההשקעה שהופקעה, בהתאם לעקרונות המפורטים בסעיף קטן זה.
 5. הפקיע צד מתקשר את נכסיה של חברה, כמשמעותו בסעיף 1(ג), מואגדת או מוקמת בשטחו לפי תחיקתו שבתוקף, ואשר בה מחזיקים משקיעים של הצד המתקשר האחר ממניותיה, או זכויות בעלות אחרות, הוא יבטיח כי הוראות סעיף קטן 1 לסעיף זה ייושמו בשיעור הנדרש לפיצוי מהיר, הולם, ויעיל, ביחס להשקעתם, למשקיעים כאמור של הצד המתקשר האחר שהם בעלי אותו המניות או זכויות בעלות אחרות.

סעיף 6

העברת מטבע

כל אחד מן הצדדים המתקשרים יבטיח למשקיעי הצד המתקשר האחר, בכפוף ליוצאים מן הכלל המפורטים בנספח שהוא חלק בלתי נפרד מהסכם זה, כי העברת השקעותיהם ורווחיהם ותקבולים ממכירתה או פירוקה של השקעה, כולה או מקצתה, תעשה ללא סייגים ומיגבלות. העברות יבוצעו בלא דיחוי באותו מטבע בר-המרה שבו הושקע ההון תחילה, או בכל מטבע בר-המרה אחר מוסכם על המשקיע ועל הצד המתקשר בנוגע בדבר. זולת אם הוסכם אחרת, יבוצעו ההעברות לפי שער החליפין המתאים בתאריך ההעברה, בכפוף להסדרים הנהוגים שבתוקף בדבר המרת המטבע.

סעיף 7

יישוב סכסוכים בעניין השקעות בין צד מתקשר למשקיע

1. התעורר סכסוך בין אחד הצדדים המתקשרים למשקיע של הצד המתקשר האחר בנוגע להשקעה של משקיע זה בשטחו של הצד המתקשר הראשון, הוא ייושב, עד כמה שאפשר, בדרכי נועם, בהתייעצויות ובמשא ומתן בין הצדדים לסכסוך.

2. התעורר סכסוך כאמור ולא ניתן ליישבו, בדרכי נועם או אחרת, בתוך ששה חודשים מתאריך ההודעה בכתב על קיום הסכסוך, רשאי המשקיע הנפגע לזום הליכי התפייסות או בוררות על-ידי הפניית בקשה למטרה זו אל המזכיר הכללי של המרכז, כנקבע בסעיף 28 או 36 לאמנה. הצד המתקשר שהינו צד לסכסוך לא יעלה בשום שלב שבהליכים או שבאכיפת פסק בוררות כהשגה את העובדה שהמשקיע, שהינו הצד האחר לסכסוך, קיבל, בהתאם לחוזה ביטוח, שיפוי עבור כלל הפסדיו או מקצתם.
3. מקום שהמשקיע בוחר במרכז, כל צד מתקשר מסכים בזה להגיש למרכז הבינלאומי ליישוב סכסוכים בעניין השקעות (להלן "המרכז") כל סכסוך משפטי המתעורר בין אותו צד המתקשר ומשקיע של הצד המתקשר האחר בעניין השקעה של האחרון, בשטחו של הראשון, לשם יישוב בהתפייסות או בוררות על-פי האמנה בדבר יישוב סכסוכים בעניין השקעות בין מדינות לאזרחי מדינות אחרות, שנפתחה לחתימה בוועידת ניו יורק ביום 18 במרץ 1965.
4. חברה המואגדת או מוקמת בהתאם לחוק שבתוקף בשטחו של אחד הצדדים המתקשרים, ואשר רוב מניותיה, בטרם התעורר סכסוך כאמור, היו בבעלות אזרחים או חברות של הצד המתקשר האחר, יהא היחס אליה, לצרכי האמנה, כאל חברה של הצד המתקשר האחר, כנקבע בסעיף 25(2)(ב) לאמנה.
5. אף צד מהצדדים המתקשרים לא יוכל לטעון בצינורות הדיפלומטיים טענה בנוגע לסכסוך המוגש למרכז, אלא אם:
 - (1) המזכיר הכללי של המרכז או ועד פיוס או בית-דין לבוררות מוקם על-ידו מחליט כי הסכסוך אינו בתחום סמכותו השיפוטית של המרכז; או
 - (2) הצד המתקשר האחר אינו מקיים פסק-דין כלשהו שניתן על-ידי בית-דין לבוררות.
6. פסקי-דין של בית-הדין לבוררות יהיו סופיים ומחייבים לגבי הצדדים לסכסוך.
7. סכומים המתקבלים כתוצאה מיישוב סכסוך יהיו ניתנים להעברה באורח חופשי.

סעיף 8

סכסוכים בין הצדדים המתקשרים

1. סכסוך בין הצדדים המתקשרים בדבר פירושו ותחולתו של הסכם זה ייושבו במידת האפשר, באמצעות הצינורות הדיפלומטיים, אשר יכול לכלול, אם כך הוסכם בין הצדדים, פניה לוועדה דו-צדדית המורכבת מנציגי שני הצדדים המתקשרים.
2. לא יושב סכסוך בין הצדדים המתקשרים בתוך ששה (6) חודשים מתאריך ההודעה על הסכסוך, הוא יובא בפני בית דין לבוררות על פי בקשת אחד מהצדדים המתקשרים.
3. בית דין לבוררות כאמור יורכב עבור כל מקרה ומקרה כדלהלן: בתוך חודשיים מקבלת הבקשה לבוררות, ימנה כל צד מתקשר חבר של בית הדין. לאחר מכן יבחרו שני חברים אלה בהסכמת שני הצדדים המתקשרים באזור מדינה שלישית, ובהסכמתם של הצדדים המתקשרים ימונה אזרח זה ליושב ראש בית הדין. היושב ראש ימונה בתוך חודשיים מתאריך מינויים של שני החברים האחרים.

4. לא נעשו, בתוך פרקי הזמן המפורטים בסעיף קטן 3 לסעיף זה, המינויים הדרושים, רשאי כל צד מן הצדדים המתקשרים, בהעדר הסכמה אחרת, להזמין את נשיא הלשכה הבינלאומית למסחר שבפריז (להלן "ICC") לבצע את המינויים. מנוע הנשיא מלמלא את התפקיד כאמור, יוזמן סגן הנשיא לבצע את המינויים הדרושים. מנוע סגן הנשיא מלבצע את התפקיד האמור, יוזמן חבר ה-ICC הבכיר ביותר אחריו לבצע את המינויים הדרושים.
5. בית הדין לבورרות יקבל החלטות ברוב קולות. החלטות כאמור יחייבו את שני הצדדים המתקשרים. כל צד מתקשר ישא בהוצאות עבור נציגו הוא בבית הדין ועבור נציגותו בהליכי הבוררות. בהוצאות עבור היושב ראש, ושאר ההוצאות ישאו שני הצדדים המתקשרים בחלקים שווים. אולם רשאי בית הדין להחליט כי אחד הצדדים המתקשרים ישא בשיעור גבוה יותר מן ההוצאות, ופסק בוררות זה יחייב את שני הצדדים המתקשרים. בית הדין יקבע את סדרי נוהליו.

סעיף 9

החלפה (סוברוגציה)

1. ביצע אחד הצדדים המתקשרים או שליחו המיועד (להלן "הצד המתקשר הראשון") התשלום בשיפוי שניתן בקשר להשקעה בשטח הצד המתקשר האחר (להלן "הצד המתקשר השני") יכיר הצד המתקשר השני באמור להלן:
- א. בהעברה לצד המתקשר הראשון על-פי דין או בעסקה משפטית של כל הזכויות והתביעות של הצד המשופה ושהצד המתקשר הראשון יהיה זכאי לאותו יחס בזיקה לזכויות ולתביעות של הצד המשופה;
- ב. זכאותו של הצד המתקשר הראשון להשתמש בזכויות ולאכוף תביעות כאמור מכוח החלפה, ולחשלומים המתקבלים בהתאם לזכויות כאמור באותה מידה שהצד המשופה.
2. תשלומים שמקבל הצד המתקשר הראשון במטבע שאינו בר-המרה, בהתאם לזכויות ולתביעות שרכש, יעמדו ללא מיגבלה לרשות הצד המתקשר הראשון לצורך כיסוי ההוצאות הניגרמות בשטח הצד המתקשר השני.

סעיף 10

החלת כללים אחרים

מקום שהוראות החוק בכל אחד מן הצדדים המתקשרים או התחייבויות על-פי החוק הבינלאומי הקיימות בשעה זו או שיקבעו בעתיד בין הצדדים המתקשרים, בנוסף להסכם זה מכילים כללים, בין אם כלליים בין אם מיוחדים, המזכים את השקעותיהם של משקיעי הצד האחר ליחס נוח יותר מן הנקבע בהסכם זה, כללים אלה יגברו, במידה שהם יותר נוחים על הסכם זה.

סעיף 11
כניסה לתוקף

ל צד מתקשר יודיע. לצד המתקשר האחר על השלמת ההליכים הדרושים למתן תוקף
הסכם זה. הסכם זה יכנס לתוקף בתאריך ההודעה המאוחרת יותר.

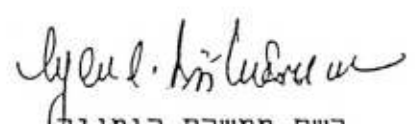
סעיף 12
משך ההסכם ופקיעתו

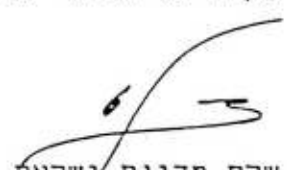
סכם זה ישאר בתוקף לתקופה של עשר שנים. לאחר מכן יוסיף להיות בתוקף עד
פקיעת שנים-עשר (12) חודשים מן התאריך שבו יודיע בכתב אחד הצדדים
מתקשרים לצד האחר על ביטול ההסכם. באשר להשקעות שנעשו בעוד הסכם זה
זוקף, יוסיפו הוראותיו לעמוד בתוקפן לגבי השקעות כאמור לתקופה של עשר
ים החל בתאריך סיום ההסכם, וזאת מבלי לפגוע בתחולתם, לאחר מכן, של כללי
ושפט הבינלאומי.

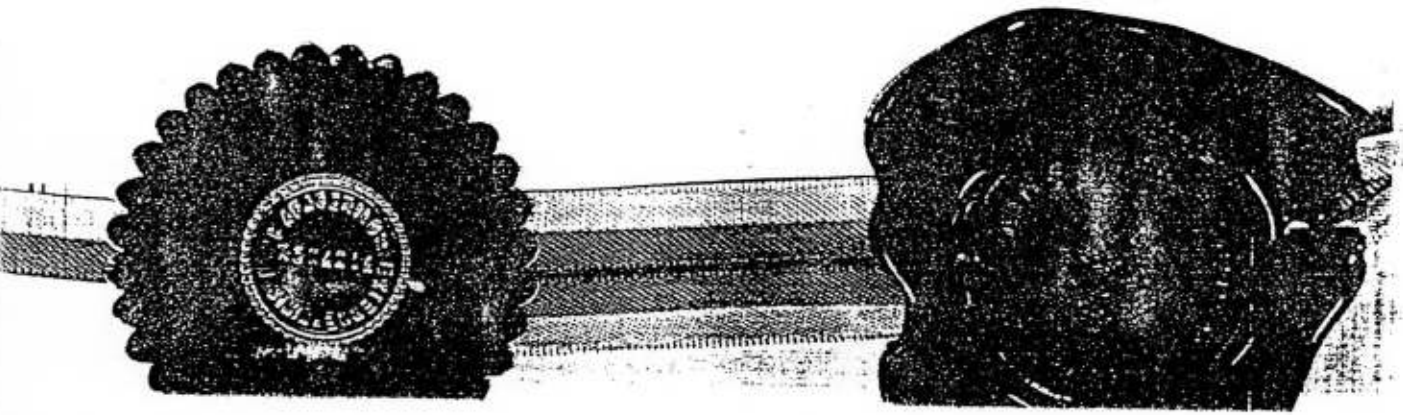
דראיה לכך חתמו החתומים מטה, שהוסמכו כדין איש איש על-ידי ממשלתו, על
סכם זה.

גשה בירושלים ביום כ"ג אלול התשנ"א שהנו ה- 2 בספטמבר, 1991
בעותק כפול, בשפות העברית, הרומנית והאנגלית, ולשלשת הנוסחים דין
קור שווה.

מקרה של הבדלי פרשנות, יכריע הנוסח האנגלי.

בשם ממשלת רומניה

שלת מדינת ישראל

נספח

I. כתיקון להגדרת המונח "משקיע" המאוזכרת בסעיף 1 להסכם, ומבלי לגרוע מן ההגדרה האמורה, הוסכם על הצדדים המתקשרים כלהלן:

1. באשר לאישים טבעיים - יחיד המחזיק באזרחות ישראלית ובאזרחות רומנית גם יחד והמשקיע בישראל, לא ייחשב כמשקיע רומני, בהתאם לדיני ישראל שבתוקף, לצרכי הסכם זה.
2. באשר לחברות או אישים משפטיים - אישים משפטיים המוקמים בהתאם לדיני רומניה ואשר משרדס הראשי ברומניה נתון לשליטתם, במישרין או בעקיפין, של אזרחים ישראלים לא ייחשבו כמשקיעים רומנים, בהתאם לדיני ישראל שבתוקף, לצרכי הסכם זה.

II. בעוד שני הצדדים המתקשרים מסכימים לעקרון של העברת השקעות וחשואות, ללא הגבלות כאמור בסעיף 6 להסכם, הנהיגו שני הצדדים המתקשרים סייגים זמניים על העברת השקעות וחשואות.

1. באשר למדינת ישראל, לא יחולו הוראות סעיף 6 להסכם, לעת עתה, על סוגי השקעות הבאים:

(א) הפקדות לסוגיהם בשקלים חדשים מוחזקות בבנקים ישראליים, לרבות חשבונות חסכון וקרנות פנסיה, יהא מועד פרעונם אשר יהא;

(ב) אגרות חוב בשקלים חדשים ואופציות שממשלת ישראל או בנקים ישראליים מנפיקים או ערבים להם, וכן השקעה בקרנות הדייט המשקיעים בסוגי אגרות חוב כאמור. מניות בנקאיות הניתנות לפדיון בידי ממשלת ישראל כתוצאה מהסדר מניות הבנקים משנת 1983 נכללים אף הם בסוגיה זו; וכן

(ג) השקעות בשותפויות עם תושב ישראל, או בחבורת בלתי-מואגדות.

2. באשר לרומניה, יחולו הוראות סעיף 6 להסכם לעת עתה תוך סייגים כלהלן:

(א) משקיעים מורשים להעביר לחוץ לארץ במטבע שניתן להמרה בחופשיות, באמצעות המרות מטבע שבוצעו על-ידי הבנק הרומני לסחר חוץ או כל בנק מורשה. נתח מרווחיהם השנתיים בלאי (LEI) השווה ל-8 עד 15% מהערך, במטבע שניתן להמרה בחופשיות, של חלקם בעין ובמזומנים, המשולם להון הרשום, ככפוף ללוח הבא:

(I) 15% עבור השקעות בתחומים חיוניים לכלכלה הלאומית, כנקבע על-ידי ממשלת רומניה, לרבות ייצור טכנולוגיות נגד זיהום. ממשלת רומניה תידע את ממשלת ישראל בהקדם האפשרי על התחומים שהוגדרו כחיוניים לכלכלה הלאומית;

(II) 12% עבור השקעות בתחומי חקר המשאבים הטבעיים והפקתם, התעשייה, החקלאות, וכן הבניה, החקשורת והתובלה, למעט תחומים המפורטים בפסקה (י) לעיל;

(III) 10% עבור השקעות בתחומי הכספים, הבנקאות והביטוח, וכן;

(IV) 8% עבור השקעות בתחומי פעילות אתרים.

ב. משקיעים מורשים להעביר לחוץ לארץ במטבע בר-הוראה בחופשיות, בשלושה תשלומים שנתיים, את הסכומים שנתקבלו בלאי (LEI) כתוצאה מחיסול ההשקעה.

3. הצדדים המתקשרים יעשו מיטב מאמציהם כדי לצמצם ככל שניתן את הסייגים המנויים לעיל. כל צד מתקשר רשאי לשנות את סייגיו ויודיע לצד המתקשר האחר על שינויים כאמור; אולם לא יהא בשינוי שהנהיג צד מתקשר אחד בסייגים כדי להשפיע לרעה על מצבו של משקיע אשר השקעתו כבר הותרה בשטחו של הצד המתקשר האמור.

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני כלכלה
ביום ב', כ"ה באדר ב' התשנ"ב - 30.3.1992

(בשעה 08:30 - במזכירות הממשלה)

מס. נספח	השר המגיש	
א.	הנפקת מטבעות זכרון התשנ"ב	131 כלכל שר האוצר
ב.	תקציב פיתוח רשות שדות התעופה לשנת 1992 - המשך הדיון	119 כלכל שר התחבורה
ג.	אישור חוזה חכירה בנמל חיפה - רשות הנמלים והרכבות	126 כלכל שר התחבורה
ד.	הקמת חברה ממשלתית - פלאר בע"מ	130 כלכל שר הבטחון שר האוצר

ה.	תקנות בדבר החזר אגרת רציף למטעני יבוא לשם יצוא	124 כלכל+ ב' שר התחבורה שר התעשייה והמסחר
ו.	תקנות בדבר אגרת רציף לדלק מיובא	127 כלכל שר התחבורה
ז.	תקציב פיתוח רשות הנמלים והרכבות לשנת 1992	128 כלכל שר התחבורה
ח.	תנאי שכר - סמנכ"ל בכיר - משרד התחבורה	129 כלכל שר התחבורה
ט.	שמירת היקף פעילות נמל אילת	123 כלכל+ א' שר התחבורה שר התעשייה והמסחר

מס. נספח	השר המגיש	
108כל+ א'	שר התחבורה שר האוצר	י. תנאי שכר המפקח הארצי על התעבורה במשרד התחבורה
109כל+ א'	שר המשפטים שר האוצר	יא. תנאי שירות וג'מלאות - משרת המדען הראשי במשרד התעשייה והמסחר
110כל+ א'+ ב'	שר הכלכלה והתכנון שר האוצר שר התעשייה והמסחר	יב. סיוע למפעלים
112כל	שר החינוך והתרבות	יג. רכב צמוד לממונה על שירותי החינוך
54כל	שר האוצר	יד. פירוק החברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי בע"מ
13כל	שר האוצר שר התעשייה והמסחר	טו. החרם הערבי - המשך הדיון
26כל+ א'+ ב'	שר הכלכלה והתכנון שר החוץ שר האוצר	טז. ארגון הטיפול הממשלתי להיערכות המשק לקראת איחודה הכלכלי של אירופה ב- 1992 - המשך הדיון
31כל+ א'	שר החקלאות שר האוצר	יז. השוואת הסקטור החקלאי לסקטור התעשייתי והתיירותי כפי שנקבע בחוק להגברת התעסוקה ולקליטת עולים (תיקוני חקיקה), הוראת שעה, התש"ן-1990
9כל	שר האוצר	יח. ארגון, חברה לבטוח משכנתאות בע"מ

מס. נספח	השר המגיש	
11כל	שר האוצר	יט. החברה לשיקום ודיור פתח-תקוה בע"מ
14כל	שר האוצר	כ. הוספת משרת מנהל אגף קשרים בינלאומיים ומנהל רשות ההשקעות במשרד האוצר לרשימת המשרות שבתוספת לסעיף 23 לחוק שירות המדינה (מינויים)
22כל	שר האוצר	כא. קביעת משך הזמן לפסלות המנהלים לשעבר של הבנקים
27כל+ א'	שר הכלכלה והתכנון שר האוצר	כב. תנאי שכר למנהלת הרשות לתכנון לאומי וכלכלי
29כל+ א'	שר החינוך והתרבות שר האוצר	כג. תנאי שירות וג'מלאות למנהל מרכז ההסברה
32כל+ א'	שר החינוך והתרבות שר האוצר	כד. תנאי שירות וג'מלאות למנהל הטלוויזיה החינוכית
37כל	שר האנרגיה והתשתית	כה. הצמדת השכר של היועץ המשפטי במשרד האנרגיה והתשתית לשכר שופטים
42כל	שר התחבורה	כו. משרת היועץ המשפטי למשרד התחבורה
43כל	שר המשפטים	כז. צמצום הגרעון בתקציב המדינה
45כל	שר החוץ	כח. יחזקאל ברנע - תנאי פרישה

מס. נספח	השר המגיש	
52כל	שר התקשורת	כט. הקבלת משרתו של היועץ המשפטי של משרד התקשורת לשכרו של שופט מחוזי
60כל+ א'	שר האנרגיה והתשתית שר החקלאות	ל. חוב מקורות לחברת החשמל לישראל בע"מ - המשך הדיון
61כל	שר האוצר	לא. טיוטת חוק היטל על נסיעה לחוץ לארץ (תיקון), התשנ"א-1991

הצעה _____ להחלטה _____

מחליטים

לקבוע כי מר דוד בן-אבו, הסמנכ"ל הבכיר של משרד התחבורה, יועסק בחוזה מיוחד, לפי דרגת שכר של 90% משכרו של מנהל כללי של משרד ממשלתי, בהתאם לתנאים שבחוזים המיוחדים המוצעים לפקידות הבכירה בשירות המדינה ובכפוף לשינויים הבאים:

א. על תקופת עבודתו של העובד בחוזה מיוחד יחול חוק שרות המדינה (גימלאות), המשכורת הקובעת לענין חישוב הקיצבה או פיצויי הפיטורין תהיה המשכורת הקובעת שקיבל העובד בחוזה המיוחד ערב פרישתו.

ב. למען הסר ספק תקופת עבודתו של העובד בחוזה המיוחד תצורף לתקופת עבודתו בשרות המדינה על פי כתב מינוי.

- דברי הסבר - מצ"ב

נספח _____ 129 כל

ההצעה נשלחה על פי סעיף 5 בתקנון לעבודת הממשלה אל שר האוצר.

דברי הסבר

1. הממשלה בהחלטתה מס' 1521 מיום 8.4.90, החליטה (ברוב דעות) לקבל את המלצת ועדת השרים לענין נהלים ותנאי שרות לפקידות הבכירה בשרות (החלטה מס' חש/26 מיום 1.4.90) וקבעה כי המשנה למנהל הכללי (בפועל) במשרד הקליטה יועסק ע"פ חוזה מיוחד לפי שכר של 90% משכרו של מנהל כללי כולל שמירת הרצף הפנסיוני שצבר בתקופת עבודתו. אנו מבקשים להחיל הסדר זהה לגבי הסמנכ"ל הבכיר של משרדו.
2. מר דוד בן-אבו, הסמנכ"ל הבכיר של משרד התחבורה, עונה על כל הקריטריונים שקבעה הועדה לזכאות לשכר של מנהל כללי, בנוסף לכך יודגשו הנקודות הבאות:
 - א. התפקיד אותו ממלא מר בן-אבו הינו תפקיד בהיקף ארצי.
 - ב. המשרה והעובד הינם בכפופות ישירה למנהל הכללי.
 - ג. העובד בתפקידו הינו ממלא המקום של המנהל הכללי בהעדרו. מילא את מקומו בפועל בהעדרו בתקופות שונות.
 - ד. התחומים המקצועיים הנתונים לאחריותו של ממלא התפקיד נוגעים לכלל התפקידים בהם עוסק המשרד.
 - ה. תפקידיו של ממלא המשרה במשרד התחבורה אינם נופלים מאלה אותם ממלא המשנה למנהל הכללי (בפועל) במשרד הקליטה, אשר אף הוא בתפקידו הקבוע משמש כסמנכ"ל בכיר.
- ו. ועדת השרים לכלכלה בהחלטתה מס' כל/107 מיום 18.2.90, אישרה לבעלי תפקידים במשרד התחבורה (2) העסקה בחוזה מיוחד (*) ברמת שכר של 90% משכר המנהל הכללי.

* אישור החוזים במקרים הנ"ל אושר ללא רצף פנסיוני - הואיל וממלאי התפקידים הינם עובדים חדשים שהועסקו בחוזים אשר אינם נושאים זכות לגימלה.

מוגש על ידי שר התחבורה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

הצעה להחלטה

מחליטים לאשר את הצעתו של נגיד בנק ישראל להכריז לענין סעיף 33א' (א) לחוק בנק ישראל, תשי"ד-1954, את מטבעות "אולימפיאד" הנכים" התשנ"ב, בערך נקוב 2 שקלים חדשים (כסף-קשוט) ובערך נקוב 3 שקלים חדשים (זהב-קשוט) כמטבעות זיכרון.

דברי הסבר

על פי סעיף 33א' (א) לחוק בנק ישראל, תשי"ד-1954, רשאי הנגיד, בהתייעצות עם הממשלה, לקבוע מטבעות זיכרון.

ייחודם של מטבעות אלה הוא בכך שהבנק רשאי למכרם לחברה הממשלתית למדניות ולמטבעות בע"מ, אשר מוכרת אותם לאספנים במחיר העולה על ערכם הנקוב. דבר המביא להכנסה בנוסף לערך ההסברתי.

במסגרת זו, מנפיק בנק ישראל בשנת התשנ"ב (1992) את המטבעות כאמור לעיל.

נגיד בנק ישראל מבקש אישור הממשלה לקביעת מטבעות "אולימפיאדת הנכים" התשנ"ב (כסף וזהב), כמטבעות זיכרון.

פרטים נוספים:

הנושא: אולימפיאדת הנכים, במסגרת הסדרה "ישראל בעמים".
מועד הנפקה משוער: אפריל 1992.
ערך נקובו 2 ש"ח (כסף קשוט); 3 ש"ח (זהב קשוט).

מוגש על ידי שר האוצר

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני תיאום ומינהל
יום ב', כ"ה באדר ב' התשנ"ב - 30.3.92
(בשעה 10:30 במזכירות הממשלה)

מס. נספח	השר המגיש	
א.	הצעת-חוק לפיצוי נזקי מלחמה התשנ"ב-1992	15תמ * שר האוצר
ב.	ועדת תיאום בינמשרדית לתכנון כלכלי ולאומי	16תמ * שר הכלכלה והתכנון
ג.	מבנה ארגוני ארצי בנושא הטיפול בביוב	17תמ * שר הכלכלה והתכנון
ד.	שירותי פרסומת בשידור - דיווח על-פי ממצאי דו"ח מבקרת המדינה	שר הכלכלה והתכנון
ה.	דין וחשבון הועדה הציבורית ליישום דו"ח מבקר המדינה על מתן תמיכות למוסדות על-ידי רשויות מקומיות	18תמ * שר הכלכלה והתכנון שר הפנים
ו.	קליטת רופאים-עולים במערכת הבריאות - דיווח על-פי ממצאי דו"ח מבקרת המדינה	שר הכלכלה והתכנון

ועדת התיאום בינמשרדית לתכנון כלכלי ולאומי
ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מחליטים:

1. להקים גוף מתאם לפעולות התכנון הלאומי לטווח בינוני וארוך, שבו יהיו מיוצגים כל משרדי הממשלה. (להלן: "ועדת התיאום הבינמשרדית לתכנון").
2. המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה ימנו ל"ועדת התיאום הבינמשרדית לתכנון" נציג בכיר ממשרדם, האחראי על נושא התכנון הרב-שנתי במשרד.
3. מנהל הרשות לתכנון לאומי וכלכלי במשרד הכלכלה והתכנון יעמוד בראש ועדת התיאום, וירכז את עבודת המטה שלה.
4. המלצות ועדת התיאום, לאחר אישורן ע"י ועדת השרים לענייני כלכלה יהיו בסיס לתכניות התקציב הרב-שנתי, אשר יוכנו ע"י הממשלה, בהתאם לחוק יסוד: משק המדינה.
5. פרוגרמות ותכניות פיתוח בחומי עיסוקם של משרדי הממשלה יהיו תואמים את מסגרת התכנון הרב-שנתי כפי שאושרו ע"י הממשלה, מידי שנה ויועברו להערות הרשות לתכנון לאומי וכלכלי במשרד הכלכלה והתכנון.

דברי הסבר

בהתאם לחוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 4), הממשלה תכין לקראת כל שנה כספים תכנית תקציב רב-שנתית, אשר תונח על שולחן הכנסת ביחד עם הצעת חוק התקציב.

מוצע להקים גוף מתאם בו יהיו מיוצגים כל משרדי הממשלה ואשר ידון בכל תכניות הפיתוח לטווח הבינוני והארוך של משרדי הממשלה.

המלצות ועדת התיאום יובאו לאישור ועדת השרים לענייני כלכלה וישמשו בסיס בהכנת תכנית התקציב הרב-שנתית.

מטרת הצעה זו לעגן באופן פורמלי את התיאום בין כל משרדי הממשלה בחחום התכנון הלאומי כלכלי.

מוגש ע"י

שר הכלכלה והתכנון

כ' באדר ב' התשנ"ב
25 במרץ 1992

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מחליטים:

א. מינהלה ארצית לכיוב

1. להקים מינהלה ארצית לכיוב, בראשה יעמוד נציג שר הפנים. המינהלה תורכב מנציג של כל אחד מהגופים הנאים: המשרד לאיכות הסביבה, משרד האוצר, משרד הבריאות, משרד הבינוי והשיכון, נציבות המים, מרכז השלטון המקומי, משרד האנרגיה והתשתית, - (בכל הקשור לנושא הפקת אנרגיה מכיוב), משרד הכטחון, - (בכל הקשור לאיזורי יהודה, שומרון וחבל עזה).

2. תפקידי המינהלה וסמכויותיה:

- (א) קביעת מדיניות בנושא הטיפול בכיוב.
 - (ב) אישור תכניות כיוב.
 - (ג) קביעת מדיניות תכנונית ארצית בנושא הכיוב, לרבות באמצעות תכנית מיתאר ארצית לכיוב כאמור להלן.
 - (ד) קביעת מדיניות כוללת בנושא ההתארגנויות הדרושות לטיפול בכיוב ע"י הרשויות המקומיות ובין היתר יזום הקמת תאגידים אזוריים בנושאי מים וכיוב, לרבות קביעת גבולות התאגידים בכל שטח המדינה, בהתייחס לתכנית מיתאר ארצית לכיוב ולתכנית מיתאר להשבת קולחין הנמצאות בתהליך הכנה.
 - (ה) קביעה והקצאה של תקציבים לביצוע התכניות ופעולות הועדה המקצועית.
 - (ו) יזום תכנית מיתאר ארצית לכיוב והעברתה לאישור הגורמים המוסמכים.
 - (ז) קבלת החלטות בנושאים עליהם הגישה הועדה המקצועית המלצות.
 - (ח) הכנת תכניות כיוב במקרה הצורך, עבור רשויות שאינן ממלאות תפקידן זה.
 - (ט) אישור תכניות להשבת קולחין שהועברו אליה ע"י נציב המים.
3. החלטות רוב חברי המינהלה יחייבו את הגופים המרכיבים אותה, כאשר ישתמשו בסמכויותיהם בגופים הסטטוטוריים השונים, לרבות ועדות עפ"י חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965.

ב. ועדה מקצועית

1. להקים ועדת מקצועית אשר תורכב מאנשי מקצוע בתחומי הביו, וביניהם הידרולוג, מתכנן מים ובעלי מקצוע בתחומי הבריאות ושימור הסביבה, הועדה, לרבות יושב הראש שלה ימונו ע"י המינהלה.

2. תפקידי הועדה המקצועית:-

- (א) ליעץ למינהלה בשאלות מקצועיות-תכנוניות.
- (ב) להציע סטנדרטים מקצועיים.
- (ג) ליזום תכניות לביו ובמליץ עליהן בפני המינהלה.
- (ד) להמליץ בפני המינהלה על נושאים המועלים בעררים ובשאלות השנויות במחלוקת בוועדות המשנה המחוזיות.
- (ה) להמליץ בפני המינהלה על תכניות החורגות ממחוז אחד, או שהן בעלות השלכות ישירות על יותר ממחוז אחד.
- (ו) להמליץ בפני המינהלה על תכניות, הנמצאות בטיפול ועדות המשנה יותר משנה חדשים.

ג. תכנית מיתאר ארצית לביו ולהשבת קולחין

להטיל על המינהלה הארצית לביו להכין במהלך שנת התקציב 1992, פרוגרמה לתכנית מיתאר ארצית לביו ולהטיל על נציג המים להכין תכנית מיתאר להשבת קולחין. הפרוגרמה תוכן ע"י המלצות והצעות של הועדה המקצועית ותועבר לאישור הגורמים המוסמכים. במסגרת הכנתה ירוכזו כל עבודות התכנון והתכניות שבמשרדים השונים, לרבות התכנית להשבת קולחין.

ד. ועדות משנה מחוזיות לביו

- 1. ליד הועדות המחוזיות לתכנון ולבניה, יפעלו באופן קבוע ועדות משנה סטטוטוריות לביו. לועדות אלה יתוספו נציגי נציבות המים והמשרד לאיכות הסביבה.
- 2. האחריות להעברת הנושאים מועדות המשנה המחוזיות לביו לועדה המקצועית, בנושאים המנויים בסעיפים ב' 2. (ד)(ה)(ו), תחול על יו"ר ועדות המשנה המחוזיות לביו. המינהלה תהיה רשאית להעביר נושאים מועדות משנה מחוזית לביו, לדיון במינהלה.
- 3. תכניות שיאושרו ע"י ועדות המשנה, יהיו בהתאם לסטנדרטים שיקבעו ע"י המינהלה ובהתאם לתכניות המאושרות.

ועדת המנכ"לים

ה. תבטל ועדת המנכ"לים לביו, שעל הקמתה הוחלט ביום ג' בניסן התשנ"א (18 במרס 1991).

דברי הסבר

כמות השפכים הנוצרת בארץ נמצאת בקו של עלייה מתמדת שאף תואץ בשנים הקרובות, בעקבות העלייה מכריה"מ והעלייה בצריכת מים עירוניים ומים המשמשים לצרכים תעשייתיים. בשנת 1989 הגיעה כמות השפכים לכ- 300 מליון מ"ק וצפוי כי תגיע בשנת 2000 לכ- 410 מליון מ"ק.

כמות זו של שפכים מחייבת טיפול יסודי, כדי למנוע סיכונים בריאותיים, מפגעים אקולוגיים וזיהום מקורות המים של המדינה. הטיפול בשפכים נדרש גם משום היותם בשנים הקרובות, המקור העיקרי לתוספת מים למשק המים של ישראל.

הטיפול בנושא זה, מורכב ומצוי מכח החוק, בחלקיו השונים, הן מבחינת המהות והן מבחינת ההיקף, בתחום סמכותם ואחריותם של משרדי ממשלה רבים ושל הרשויות המקומיות.

כתוצאה מחוסר תיאום בין הגופים כאמור נפגעת עבודת הניהול ונמנע קידום פתרונות שיביאו, בין השאר, לחיסול מפגעים בריאותיים וסביבתיים, הגורמים לפגיעה במקורות המים של המדינה, ולבזבוז משאבים.

על דעת כל הגורמים העוסקים בנושא, מחייב הטיפול הנדרש פעולה מקפת, מיידית ותכליתית. גם מבקרת המדינה נדרשה לנושא בדו"ח מס' 41. ובדו"ח מיוחד על משק המים בישראל מדצמבר 1990 שנערך בהמשך לדו"ח שנתי 39.

נוכח מצב זה החליטה ועדת השרים לענייני תאום ומנהל בישיבתה ביום ג' בניסן התשנ"א (18.3.91), להקים ועדה של מנכ"לים, לתכנון ניהול ושיקום של משק הביוב בישראל.

הועדה בראשות מנכ"ל משרד הכלכלה והתכנון, כוללת את מנכ"לי משרד האוצר, המשרד לאיכות הסביבה, משרד האנרגיה והתשתית, משרד הפנים, משרד הבריאות, נציב המים במשרד החקלאות, יועץ רוח"מ לענייני ערבים ונציג מתאם הפעולות ביו"ש ובחבל עזה. הועדה קיימה סדרה של דיונים והתייעצויות עם מומחים בנושא. מבדיקותיה ודיוניה עלה, כי אחת הבעיות המרכזיות בטיפול בנושא, היא העדר מסגרת ארגונית כוללת ואפקטיבית והיא מצאה לנכון לטפל בכך בצורה דחופה.

מוצע איפוא, ע"י יו"ר ועדת המנכ"לים, בהסכמת חבריה, להקים מערך ארגוני כוללני ורב צדדי לניהול נושא הביוב. מערך זה ישען על סמכויות הגופים השונים תוך קביעה מראש של התיאום ביניהם.

ליד המינהלה הארצית לביוב, אשר מוצע להקימה ואשר בה ישתתפו כל הגורמים המטפלים בנושא, יוקם גוף מקצועי קבוע שימליץ לה בכל השאלות המקצועיות והתכנוניות. גוף זה יכלול בעלי מקצוע מתחומי הביוב, המים, הבריאות ושימור הסביבה.

בנוסף לסמכויותיה של המינהלה הארצית לביוב היא תוסמך לדון גם בתכניות להשבת קולחין שיועברו אליה ע"י נציב המים.

כמו כן מוצע להיערך להכנת תכנית מיתאר להשבת קולחין ותכנית מיתאר ארצית לביוב, ממנה יגזרו התכניות במישור המחוזי, האזורי והמקומי.

כ' באדר ב' התשנ"ב
25 במרץ 1992

מוגש ע"י
שר הכלכלה והתכנון

הצעת חוק לפיצוי נזקי מלחמה התשנ"ב - 1992

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מחליטים:

לאשר את הצעת החוק לפיצוי נזקי מלחמה, התשנ"ב - 1992, המצ"ב ולהעבירה לניסוח לוועדת השרים לענייני חקיקה".

דברי הסבר

ביום ד' באדר התשנ"א (18 בפברואר 1991) החליטה ועדת השרים לענייני חיאום ומינהל (החלטה תמ/20) -

א. לאשר את המלצות הצוות הבינמשרדי לחיאום ושיפור הטיפול בנפגעים מפעולות האיבה במלחמת המפרץ.

ב. כי כל ההמלצות הטעונות חקיקה יעוגנו בחקיקה.

ג. להסמיך את הצוות להביא לוועדת השרים המלצות בנושאים נוספים כגון: נזק עקיף, פיצוי לתכולת מבנים המשמשים לעסקים וכיו"ב.

צוות משנה בראשות נציב מס הכנסה, גיבשה הצעת חוק כוללת בנושא והיא מובאת בזה לאישור ועדת השרים לענייני חיאום ומינהל.

מוגש על-ידי שר האוצר

כ' באדר ב' התשנ"ב
25 במרץ 1992

תזכיר הצעת חוק לפיצוי נזקי מלחמה תשנ"ב - 1992

מבוא

עד כה הוסדר נושא הפיצויים בגין נזקי מלחמה במסגרתו של חוק מס רכוש וקרן פיצויים תשכ"א - 1961, בפרק השמיני (סעיפים 35-338) ובתקנות שהותקנו מכוחו.

במהלך "מלחמת המפרץ" נדרשה חקיקת משנה נוספת או מתקנת על מנת להבטיח מערכת פיצויי יעילה ומקיפה.

הצעת החוק באה להסדיר נושא הפיצויים בגין נזקי מלחמה בחוק עצמאי, המרכז את ההוראות העקרוניות והמהותיות הנוגעות לפיצויים אלו, וזאת בין היתר בהסתמך על לקחי העבר והצעות חוק פרטיות.

בשונה מהמצב החוקי היום לפיו ההוראות המהותיות בדבר הפיצוי לרכוש שניזוק קבועות בחקיקת משנה, מוצעות בחוק הוראות מהותיות בדבר זכאותו של ניזוק לפיצוי בגין נזק שנגרם לנכס, דירת מגורים או חפץ ביתי, כהגדרתם בחוק המוצע, עקב פעולות מלחמה בידי צבא או ייב, פעולות איבה אחרות נגד ישראל או עקב פעולות מלחמה של צה"ל.

בנוסף מוצע בחוק, ובשונה מההסדר הכללי בחוק היום, לקבוע הסדר מיוחד לפיצוי בגין דירת מגורים שניזוקה נזק מלחמה, אשר יהיה בדרך של תיקון הדירה או בהקמתה מחדש בין אם ע"י הרשות המקומית או מי מטעמה ובין אם ע"י הניזוק או אחר. באם לא ניתן יהיה לשקם את הדירה כאמור, יפוצה הניזוק בגובה עלות בניית דירת מגורים דומה לדירת המגורים שניזוקה.

כמו כן מוצעת בחוק הוראה מהותית חדשה בדבר דיור חלוף לדייר לפיה המנהל יהיה רשאי לאשר לדייר דיור מגורים חלוף, אם ניזוקה דירת מגוריו כך שלא ניתן לגור בה, וכן כי יקבעו הסדרים בדבר מקום המגורים החלופי, החזר הוצאות כלכלה ומתן תשלום כולל וזאת במסגרת חקיקת משנה.

כן מוצע בחוק לפצות את הניזוק בגין נכסים אחרים ובגין חפצים ביתיים שניזוקו נזק מלחמה בגובה ההוצאות הנדרשות לצורך החזרתם למצב בו יהיו ראויים לשמש למטרה לה נועדו, ובאם לא ניתן להשיב המצב כאמור, יהיה הפיצוי בשווי רכישת נכס הדומה לנכס שניזוק או רכישת חפץ ביתי חדש הדומה לחפץ שניזוק.

לענין שעור הפיצויים מוצע כי ייקבע בתקנות שעור מקסימאלי לחפצים ביתיים לפי סוג וכמות, לגבי שקום דירת המגורים תהא תקרת הפיצוי על פי עלות השיקום כפי שנקבעה ע"י המנהל בנסיבות כל מקרה, ותנתן סמכות לשר האוצר להזקין תקנות שייקבעו שעור פיצויים מקסימאלי לסוגי נכסים מסויימים.

לבסוף מוצעת בחוק אפשרות למעוניין לבטח רכוש בבטוח רשות, כדלקמן:

ההצעה מאפשרת בטוח נכסים מפני נזקי מלחמה לפי שווי הכינון המוצהר. המצב החוקי היום אינו מאפשר בטוח כאמור לנכסים.

ההצעה אף נותנת למעוניין אפשרות לבטח חפץ ביתי אשר אינו מפוצה על פי הקבוע בתקנות או אשר שוויו המוצהר עולה על הקבוע בתקנות, וכן לבטח נכס חוץ ישראלי הנתון בסכון בשל זיקתו למדינה.

חוק לפיצוי נזקי מלחמה, תשנ"ב - 1992פרק ראשון - פרשנות

1. הגדרות בחוק זה -

"אזור" - כל אחד מאלה: יהודה ושומרון וחבל עזה, או אזור אחר המוחזק על ידי צבא הגנה לישראל;

"אזורי ישראל" - כמשמעותו בפסקאות (1)-(3) להגדרת אזורי ישראלי בסעיף 3א לפקודה;

"בנין" - לרבות כל דבר המחובר אליו חיבור של קבע ולרבות בנין שבנייתו טרם נסתיימה או חלק מבנין ולמעט דירת מגורים;

"דייר" - מי שהתגורר כדין בדירת מגורים בעת קרות הנזק;

"דירת מגורים" - כמשמעותה בסעיף 1 לחוק מס שבח מקרקעין תשכ"ג - (1963) (1) הנמצאת בישראל או באזור.

"דייר מוגן" - דייר מוגן או דייר משנה כהגדרתם בחוק הגנת הדייר (נוסח משולב) תשל"ב - 1972.

"הוצאות להקטנת הנזק" - הוצאות שהוציא ניזוק בגין פעולות שנעשו בסמוך לאחר קרות הנזק במטרה להקטין את היקפו ובלבד שלדעת המנהל היה סביר להוציאן בין היתר בהתחשב בהיקף הנזק שנמנע על ידי פעולות אלה.

"הפקודה" - פקודת מס הכנסה (נוסח חדש) תשכ"א - (1961) 2;

"הפרשי הצמדה וריבית" - כמשמעותם בסעיף 159א לפקודה;

"הקרן" - כמשמעותה בסעיף 2א לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, תשכ"א (1961) 3;

"חפצים ביתיים" - רהיטים, ביגוד, כלים ומכשירים או אביזרים לשימוש ביתי או אישי, מוצרי מזון, ספרים, תקליטים וחפצים אחרים הוצויים בדרך כלל בבית מגוריו של אדם, ולמעט תכשיטים, חפצי אומנות, עתיקות, אוספים, חפצים נדירים וחפצים אחרים בעלי ערך אסתטי;

(1) ס"ח 156, עמ' 405

(2) דמ"י, 6, עמ' 120

(3) ס"ח 337, עמ' 110

"ישוב ספר" - ישוב שקבע שר האוצר באישור הממשלה ובלבד שנקודה כלשהי בתחומו קרובה לפחות 7 ק"מ מגבול ישראל; לענין זה - "גבול ישראל" - הגבול שבין ישראל או האזור לבין מצרים, ירדן, סוריה או לבנון;

"ישראל" - לרבות כל חלק מן הים הפתוח שלחופי המדינה, המצוי בתחום 6 מילין ימים מנקודת שפל המים שבחוף.

"מבטח" - כמשמעותו בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א - 1981 (4).

"מגעים" - עצים לרבות גפנים המעששים או מיועדים לשמש לעסק לרבות היבול שעליהם.

"מלאי" - מטלטלין הרשומים בפנקסי התשכונות שיש לנהלם על פי כל דין ואשר נמכרים במהלכו הרגיל של העסק או שהיו נמכרים כך אילו הבשילו או הגיעו לגמר יצורם, הכנתם או בנייתם, וכל חומר המעמל ביצורם, בהכנתם או בבנייתם, ולמעט כסף או דברים שבראוי.

"מנהל" - הנציב כמשמעותו בפקודה.

"נזק" - נזק מלחמה או נזק עקיף;

"נזק מלחמה" - נזק שנגרם לגופו של נכס, דירת מגורים, חפץ ביתי או פריט אחר המבוטח לפי חוק זה, עקב פעולת מלחמה בידי צבא האויב או עקב פעולת איבה אחרת נגד ישראל או עקב פעולות מלחמה של צבא הגנה לישראל.

"נזק עקיף" - הפסד או מניעת רווח כתוצאה מנזק מלחמה בתחום ישוב ספר או ישוב אחר שהממשלה קבעה ולתקופה שקבעה או מחמת אי אפשרות לנצל נכסים המצויים בתחום ישוב כאמור עקב פעולות מלחמה על ידי הצבאות הסדירים של האויב, או עקב פעולות איבה אחרות נגד ישראל או עקב פעולות מלחמה על ידי צבא הגנה לישראל.

"נכס" - בנין, קרקע, מלאי וציוד הנמצאים בישראל או באזור, ולרבות ציוד שהוא כלי שיט או כלי טיס הרשומים בישראל או חייבים ברישום בישראל אף אם אינם מצויים בה, ולמעט חפצים ביתיים.

"ניזוק" - אחד מאלה:

(1) מי שהיה בעל נכס, דירת מגורים או חפץ ביתי בעת שנגרם הנזק;

(2) מי שהיה בעל זכות אחרת בנכס, דירת מגורים או חפץ ביתי בעת שנגרם הנזק;

(3) מי שהוכיח להנחת דעתו של המנהל כי הוא הנושא בהוצאות שיקום הנזק;

(4) מי שנגרם לו נזק עקיף;

ובלבד שלגבי נכס ודירת מגורים הנמצאים באזור או לגבי חפץ ביתי הנמצא מחוץ לישראל - כשהניזוק הוא אזרח ישראלי.

"סכום מתואם" - סכום כלשהו בתוספת אותו סכום כשהוא מוכפל בשיעור עליית המדד;

"ציוד" - מכוונות, מתקנים, ורכוש אחר המשמשים או מיועדים לשמש בעסק או המשמשים או המיועדים לשמש את הגופים עליהם חל סעיף 9(2) לפקודה והכל בתנאי שנרשמו בפנקסי החשבונות שיש לנהל על פי כל דין, כלי רכב הרשום בישראל או החייב ברישום בישראל לפי פקודת התעבורה (נוסח חדש) וכן כלי שיט וכלי טיס, ומבנים ארעיים.

"קרקע" - לרבות היבול שעליה ולרבות מטעים הנטועים עליה;

"רשות מקומית" - עיריה, מועצה מקומית או אזורית, לפי הענין, בה נמצאים הנכס או דירת המגורים שניזוקו.

"שיעור עליית המדד" - כמשמעותו בסעיף 1 לפקודה.

"שיקום" - החזרת נכס, דירת מגורים או חפץ ביתי למצב שבו יהיו ראויים לשמש למטרה שאותה מיועדים היו לשמש עובר לקרות הנזק, ואם אלה אינם ניתנים לשיקום כאמור, או שעלות רכישתם כמפורט להלן, נמוכה מהאמור לעיל:

לגבי נכס - רכישתו של נכס הדומה במידת האפשר לסוג הנכס שניזוק, ברמה סבירה;

לגבי חפץ ביתי - רכישתו של חפץ ביתי חדש הדומה במידת האפשר לסוג החפץ הביתי שניזוק, ברמה סבירה;

לגבי דירת מגורים - כאמור בסעיף 2.

"שנת מס" - כמשמעותה בסעיף 1 לפקודה.

"תכנית" - תכנית לפי פרק ג' לחוק התכנון והבניה התשכ"ה - 1965.

פרק שני - נזק לדירת מגורים

2. (א) נגרם נזק מלחצה לדירת מגורים של ניזוק, תשקם הרשות המקומית או מי מטעמה את הדירה, לאחר קבלת אישור המנהל.

פיצוי
על נזק
לדירת
מגורים

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי המנהל לקבוע כי שיקום הדירה יעשה בידי הניזוק, או בידי אדם אחר.

(ג) שוקמה דירת מגורים כאמור, זכאית הרשות המקומית או הניזוק או האדם האחר, לפי הענין, לקבל מהקרן פיצוי בגובה סכומים שהוצאו לביצוע השיקום וכן את ההוצאות להקטנת הנזק. הפיצוי כאמור לא יעלה על עלות השיקום כפי שנקבעה על ידי המנהל.

(ד) קבע המנהל כי לא תשוקם הדירה או כי לא ניתן לשקמה, יהא זכאי הניזוק לפיצוי בגובה עלות שיקום הדירה ובתוספת ההוצאות להקטנת הנזק, והכל בהתאם לחלקו היחסי של הניזוק בדירת המגורים.

3. (א) נגרם נזק מלחמה לדירת מגורים אשר שימשה למגורים בעת קרות הנזק ושוכנע המנהל כי בשל הנזק שנגרם לדירה לא ניתן להתגורר בה, רשאי המנהל לפי שיקול דעתו ובתחשב באפשרויות הדיור הקיימות לדייר, לאשר דיור חלופי.

דיור חלופי
דמי כלכלה
והוצאות
נילוות

(ב) שר האוצר רשאי להעניין תקנות לצורך ביצוע סעיף זה ובכלל זאת לענין מקום הדיור החלופי, תקופת המגורים בדיור החלופי, החזר הוצאות הדיור, תשלום דמי כלכלה והוצאות אחרות וכן רשאי הוא לקבוע תשלום סכום כולל במקום קבלת דיור חלופי.

פרק שלישי - נזק לנכס

4. (א) נגרם נזק מלחמה לנכס, יהא הניזוק זכאי לפיצוי בגובה ההפרש בין שווי הנכס מיד לפני שניזוק לבין שווי הנכס מיד לאחר שניזוק, או בגובה ההוצאות הדרושות לשיקום הנזק, לפי הנמוך שביניהם, ובתוספת ההוצאות להקטנת הנזק והכל בהתאם לחלקו היחסי של הניזוק בנכס.

נזק לנכס
אחר

(ב) שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות שיעור פיצויים מקסימלי לגבי סוגי נכסים מסויימים ולגבי סוגי ניזוקים מסויימים.

5. נזק עקיף יהא זכאי לפיצוי בשל נזק עקיף. שר האוצר רשאי להעניין תקנות לצורך ביצוע סעיף זה ובכלל זאת לענין העקופות שבגינן ישולם הפיצוי.

נזק עקיף

פרק רביעי - נזק לחפצים ביתיים

חפצים ביתיים 6. (א) נגרם נזק מלחמה לחפץ ביתי מהסוג והכמות כמפורט בתקנות יהא הניזוק זכאי להחזר הוצאות הדרושות לשיקומו עד תקרה הקבועה בתקנות.

(ב) שר האוצר רשאי להתקין תקנות לצורך ביצוע סעיף זה ובכלל זאת לענין סוגי הניזוקים הזכאים להחזר לפי סעיף זה.

פרק חמישי - ביטוח רשות

ביטוח לנכס 7. (א) בסעיף זה, "שווי כינון" - עלות הקמתו של הנכס מחדש.

(ב) אדם המעוניין לבטח מפני נזק מלחמה נכס לפי שווי הכינון שלו, יגיש לגבי אותו נכס בקשה לביטוח באופן ובמועד שיקבע המנהל. אושרה הבקשה על ידי המנהל, ישלם המבקש את דמי הביטוח בשיעור שיקבע המנהל וזאת בהתחשב בשיעורי הפרמיה הנהוגים, במידת הסיכון הקיימת לגבי הנכס ובתקופת הביטוח.

(ג) המנהל רשאי להתנות תנאים לאישור הבקשה לביטוח ובלבד שלא תאושר בקשה לגבי שנת מס או חלק ממנה, אלא אם הוגשה לפני שנת המס או בתוך שלושה חודשים מיום רכישת הנכס, לפי המאוחר.

(ד) המנהל רשאי לקבוע כי הבקשה תוגש למבטח וכן לקבוע את גובה העמלה שתשולם למבטח בשל טיפולו בבקשה.

(ה) ארע נזק מלחמה לנכס שבטח כאמור בס"ק (א) - (ד), יהא הניזוק זכאי לפיצוי בגובה שווי הכינון וזאת במקום הפיצוי לפי סעיף 4, ובלבד שהפיצוי האמור לא יעלה על שווי הכינון שהוצהר בבקשה ושעל פיו שולמו דמי הביטוח, כשהוא מתואם עד ליום קרות הנזק.

ביטוח לחפצים ביתיים 8. (א) אדם המעוניין לבטח מפני נזק מלחמה חפץ ביתי שסעיף 6 אינו חל לגביו, או אדם המעוניין לבטח כאמור חפץ ביתי ששווי גבוה מהסכום מהנקוב בתקנות, יגיש לגבי אותו חפץ הצהרה כפי שיקבע המנהל, ובלבד שהשווי הכולל של החפצים הביתיים שניתן לבטחם לפי סעיף זה לא יעלה על הסכום שיקבע בתקנות.

(ב) מי שהגיש הצהרה לפי סעיף קטן (א) ישלם:

(1) לגבי חפצים ביתיים שסעיף 6 חל עליהם והכלולים בהצהרה - שיעור מסכום ההפרש שבין שווי לבין ערכם הנקוב בתקנות, כפי שיקבע שר האוצר.

(2) לגבי חפצים ביתיים אחרים הכלולים בהצהרתו - שיעור משווים כפי שיקבע שר האוצר.

(ג) שר האוצר רשאי להתקין תקנות לצורך ביצוע סעיף זה ובכלל זאת לענין סוגי הניזוקים הזכאים לביטוח לפי סעיף זה, מועד הגשת ההצהרה ומועד תחילת הביטוח ופקיעתו.

(ד) ארע נזק מלחמה לחפץ ביתי שבוטח כאמור בסעיף קטן (א), יהיה הניזוק זכאי להחזר הוצאות לשיקום הנזק, עד לגובה שווי החפץ עליו הוצהר או בסכום ההפרש עליו הוצהר כשהוא מתואם עד ליום קרות הנזק, ובתוספת החזר לפי סעיף 6, לפי הענין.

9. (א) ביטוח נכס חוץ ישראלי
אדם המעוניין לבטח מפני נזק מלחמה נכס חוץ ישראלי ואשר המנהל קבע כי הוא נתון בסיכון משל זיקתו למדינת ישראל, ימסור למנהל בקשה לבטוח נכס חוץ ישראלי באופן ובמועד שיקבע המנהל. אושרה הבקשה ע"י המנהל, ישלם המבקש את התכום כאמור בסעיף קטן (ב).

(ב) התשלום שיחול לכל שנת מס או לחלק משנת המס יהא בשיעור שיקבע המנהל משווי הנכס וזאת בהתחשב בשיעורי הפרמיה הנהוגים, במידת הסיכון הקיימת לגבי הנכס, ובתקופת הביטוח.

(ג) ארע נזק מלחמה לנכס חוץ ישראלי שבוטח כאמור בסעיף קטן (א), יהיה הניזוק זכאי להחזר הוצאות שיקום הנזק עד לגובה שווי הנכס לגביו אושרה הבקשה, ובלבד שסכום החזר לא יעלה על שווי הנכס עליו הוצהר וכשהוא מתואם עד ליום קרות הנזק.

(ד) בסעיף זה "נכס חוץ ישראלי":

(1) בנין, קרקע, מלאי או ציוד הנמצאים מחוץ לישראל או מחוץ לאזור ואשר בעלם או חוכרם הוא אזרח ישראלי והכל בהתאם לחלקם של אלה.

(2) ציוד שהוא כלי טיס או כלי שיט הנמצאים מחוץ לישראל או מחוץ לאזור ואשר המנהל אישר שהם פועלים לטובת משק המדינה;

(3) טובין המובלים בכלי טיס או כלי שיט שהוא נכס או שהוא נכס חוץ ישראלי כאמור בפסקא (2) לעיל, וכן טובין בבעלותו של אזרח ישראלי, המובלים בכלי טיס או כלי שיט אחרים, והכל בהתאם לחלקם של אלה בטובין.

(4) כלי טיס או כלי שיט או חלקיהם שהמנהל אישר לענין זה שהם מובאים לישראל או מוחזרים ממנה בקשר עם מכירתם, השכרתם, תיקונם, שיפוצם או אחזקתם בישראל.

(5) כל פריט אחר שקבע לענין זה המנהל.

(ה) המנהל תשאי לקבוע כללים לעניין סעיף זה, ובכלל זאת לענין סוגי נכסים שלא יבוטחו לפי סעיף זה. וכן תשאי הוא לקבוע תנאים לאישור בקשה לביטוח לפי סעיף זה.

פרק שישי - החזר תשלומים לרשות מקומית

רשות מקומית 10 (א) רשות מקומית תהא זכאית לקבל מהקרן החזר של סכומים שהוציאה כדלקמן:

(1) הוצאות שהוציאה בהתאם לסעיף 3.

(2) הוצאות להקטנת נזקי מלחמה שארעו בתחומה, כגון הוצאות לסגירת דירות שניזוקו ולשמירה עליהן, והוצאות לשמירה על תכולת דירות שניזוקו;

(3) הוצאות לפינוי אנשים שבתם ניזוק נזק מלחמה.

(4) כל הוצאה אחרת שהוצאה בקשר לנזק מלחמה ואשר אושרה ע"י המנהל.

(ב) החזר הקבוע בסעיף קטן (א) לא יעלה על סכומים שאישר המנהל בהתייעצות עם שר הפנים או מי שהוא הסמיך לכך בהתחשב, בין היתר, בסכומים שקיבלה הרשות המקומית מכל גורם אחר.

(ג) רשות מקומית תנהל מערכת חשבונות נפרדת לגבי כל הקשור בפיצויים בשל נזקי מלחמה, הכל כפי שיקבע המנהל.

פרק שביעי - רישוי שיקום מבנה

תכנון ובניה 11. (א) לא ישוקמו בניין או דירת מגורים, שנגרם להם נזק מלחמה, ושיקום טעון היתר לפי חוק התכנון והבניה, ותשכ"ה - 1965 (להלן: חוק התכנון והבניה), אלא באישור רשות הרישוי המקומית; על אף האמור בכל דין אחר, יראו מתן אישור לשיקום מאת רשות הרישוי המקומית כמתן היתר לפי חוק התכנון והבניה.

(ב) שיקום בניין או דירת מגורים שיש בו שינוי מהיתר הבניה המקורי, על ידי תוספת שטח בניה, או על ידי שינוי מהותי בצורתו של הבניין או דירת המגורים ואין בתוספת או בשינוי סטייה מהוראות תכנית החלה על השטח נשוא השיקום, רשאית רשות הרישוי להתנות מתן אישורה לשיקום, בהגשת תכנית שיקום או בהגשת בקשה להיתר לבניה או חלק מהם, הכל לפי שיקול דעתה.

(ג) על שיקום בניין או דירת מגורים שיש בו סטייה מהוראות תכנית, יחולו הוראות חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), תש"ן - 1990.

(ד) על שיקום כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) ללא הסכמת חלק מבעלי הזכויות בנכס, יחולו הוראת סעיף 60 לחוק המקרקעין תשכ"ט - 1969 לענין חיוב המתנגדים לשיקום לתת הסכמתם לשיקום.

(ה) שר הפנים רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצוע סעיף זה.

פרק שמיני - סייג לתשלום פיצויים

פיצויים מצד 12. (א) קיבל אדם פיצוי או שהוא זכאי לקבל פיצוי בשל נזק מחברת ביטוח או מאדם אחר, (להלן צד ג') יתא זכאי לקבל רק את ההפרש שבין הפיצוי המגיע לו לפי הוראות חוק זה לבין הפיצוי שקיבל או שזכאי הניזוק לקבל כאמור.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי המנהל, בנסיבות מיוחדות, לאשר תשלום פיצוי לפי חוק זה אף אם הניזוק זכאי לקבל פיצוי מצד ג'. שולם פיצוי כאמור, תעמוד למדינה זכות לתבוע את הפיצוי מצד ג' וזאת מבלי לגרוע מכל סעד אחר העומד לזכותה לפי כל דין.

רשלנות 13. (א) הניזוק לא יתא זכאי לפיצויים לפי חוק זה אם נגרם הנזק כתוצאה מכך שהניזוק נהג ברשלנות או שלא בהתאם להוראה שבדין, או שלא לפי הוראות המנהל, ואולם המנהל יהיה רשאי בנסיבות המצדיקות זאת לקבוע פיצויים מופחתים במקרים כאמור.

(ב) המנהל רשאי לקבוע פיצויים מופחתים אם נוכח כי הניזוק לא פעל באופן סביר להקטנת הנזק.

14. מסכום הפיצויים המגיעים לניזוק לפי חוק זה ינוכה חוב מס, כמשמעותו בחוק קיזוז מסים, חדש"ם - 1980, שחייב בו הניזוק עד יום תשלום הפיצויים בפועל, זולת אם החליט המנהל אחרת.

קיזוז מסים

פרק תשיעי: תביעת פצויים ותשלום מקדמה

15. (א) הודעה על נזק תוגש למנהל תוך שבועיים מיום קרות הנזק. תביעת פיצויים

(ב) תביעה לפיצויים תוגש למנהל תוך חודש מיום קרות הנזק.

(ג) המנהל רשאי להאריך את המועדים לפי פסקאות (א) ו-(ב) אם נוכח כי יש סיבה סבירה לכך.

(ד) הוגשה תביעה לפיצויים, יחליט המנהל בדבר זכותו של הניזוק לפיצויים, בדבר שיעורם ובדבר שיקום הנזק, בהתאם להוראות חוק זה; החלטת המנהל תינתן תוך תשעים יום. ואם נדרש הניזוק להמציא למנהל מסמכים או פרטים נוספים לצורך החלטתו - תוך תשעים יום מיום שהמציאם.

(ה) המנהל רשאי להתנות את תשלום הפיצויים בשיקום הנזק, בקצב התקדמות השיקום ובתנאים נוספים ככל שיראה לנכון.

(ו) על אף האמור בסעיף 2(ד) או בסעיף 4(א) לחוק, היו לגבי נכס מספר ניזוקים, רשאי המנהל לשלם לאחד מהם את מלוא הפיצויים ויהא בכך כדי לפטור את המנהל מתשלום הפיצויים לניזוקים אחרים.

אין באמור כדי לגרוע מזכותו של ניזוק לתבוע מניזוק אחר את חלקו בפיצויים.

(ז) נוהלי הגשת התביעה, המסמכים שיש לצרף לתביעה, תשלום הפיצויים ושיעורי ריבית ייקבעו בתקנות.

16. היה הניזוק זכאי לקבל פיצויים לפי חוק זה אך סכומם טרם נקבע, רשאי המנהל לשלם לו מקדמה על חשבון סכום הפיצויים שלפי דעת המנהל יגיעו לו.

תשלום מקדמות

המנהל רשאי להתנות מתן המקדמה בקבלת ערבות, להנחת דעתו, להבטחת החזר המקדמה כולה או מקצתה.

לעניין זה יחולו סעיפים 15(ה), 15(ו) לחוק.

עיון מחדש
בהחלטת
המנהל
ושינוייה

17. (א) המנהל ראוי לתקן כל החלטה שנתן לפי סעיף 15, תוך ארבע שנים מיום שניתנה, אם נתגלו עובדות חדשות או אם ראה כי נבעה מטעות או מהטעיה.

(ב) שולמו לניזוק פיצויים, לרבות מקדמה, בסכום העולה על סכום הפיצויים שהוא זכאי להם בהתאם להחלטת המנהל על פי סעיף קטן (א), יוחזר סכום היתר תוך 60 יום מיום שנמסרה לניזוק דרישה להחזר.

החזר סכומים

18. כל סכום שיש להחזירו על פי חוק זה יוחזר בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלום הפיצוי או המקדמה, לפי הענין, ועד ליום החזר. על גביית החזר, לרבות הפרשי הצמדה והריבית שנוספו עליו, תחול פקודת המסים (גביה).

פרק עשירי - ערר וערעור

ערר

19. (א) ניזוק ראוי לערור תוך 30 יום על החלטת המנהל לפי סעיף 15 או 17 או על הוראות המנהל לפי סעיף 13 בפני ועדת ערר. הרכב ועדת הערר וסדרי הדין בערר ייקבעו בתקנות בידי שר המשפטים באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

(ב) הועדה בדונה בערר ראית לבטל, להפחית, לאשר או להגדיל את סכום הפיצויים שקבע המנהל, לשנות חלוקתו בין התובעים או הניזוקים, ולשנות כל החלטה שנתן המנהל לפי סעיפים 13, 15, 16, 17 לחוק.

(ג) לועדת ערר יהיו כל הסמכויות שיש לוועדת הקירה לפי סעיפים 9 עד 11 לחוק ועדות הקירה, התשכ"ט - 1968; וכן הסמכות להיכנס, או להרשות לאדם אחר להיכנס, בכל עת סבירה, לכל מקום ולערור בו בדיקות ומדידות וכן לדרוש מכל אדם למסור לה כל ידיעה, תעודה או מסמך שברשותו הדרושים לה למילוי תפקידה ועל אותו אדם למלא אחר דרישת הועדה.

ערעור

20. (א) על החלטת ועדת ערר ניתן לערער לבית המשפט המחוזי בבעיה משפטית תוך 30 ימים מיום שהומצאה למערער החלטת ועדת הערר.

(ב) סדרי הגשת ערעור לפי סעיף זה ודיון בו ייקבעו בתקנות בידי שר המשפטים באשור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

פרק אחד עשרה - הוראות שונות

21. המנהל רשאי לאצול בכתב לאדם אחר מסמכיותיו לפי חוק זה. סמכיות
22. (א) המנהל מוסמך לערוך כל חקירה שימצא לנכון בשביל מילוי תפקידו על פי חוק זה, ורשאי הוא לשם כך להיכנס בעצמו או להרשות אדם אחר להיכנס בכל עת סבירה לכל נכס ולערוך בו מדידות, לדרוש מכל אדם למסור לו כל ידיעה, תעודה או מסמך שברשותו הדרושים לו למילוי תפקידיו, ולגבות כל עדות הדרושה לו לענין זה, ועל אותו אדם למלא אחרי דרישת המנהל; המנהל יחזיר תוך זמן סביר מסמכים שנמסרו לו לפי סעיף זה.
- (ב) לצורך הפעלת סמכותו לפי חוק זה רשאי המנהל להתייעץ עם מפקד פיקוד העורף בצה"ל או מי שהוא הסמיכו לענין זה.
23. הממלא הפקיד בשירות המדינה או ברשות מקומית חייב לפי דרישת המנהל, להציג לו פרטים ומסמכים שברשותו הדרושים למנהל לענין חוק זה. מסירת מידע
24. (א) לא יגלה אדם כל ידיעה שהגיעה אליו בתוקף תפקידו לפי חוק זה, אלא לצורך ביצוע חוק זה או בקשר עם תביעה פלילית על עבירה על חוק זה או למי ששר האוצר התיר לגלותה לו.
- (ב) העובר על הוראות סעיף קטן (א), דינו - מאסר שנה.
25. המנהל רשאי לקבוע את הטפסים הדרושים לצורך ביצוע חוק זה. משקבע המנהל טפסים כאמור, לא ישחמש אדם אלא בהם. טפסים
26. מי שעשה אחת מאלה, דינו - ששה חודשי מאסר או קנס 50,000 שקלים חדשים, או קנס שהוא פי שניים מהסכום שקבל האדם או שהיה עשוי לקבל כסכום פיצויים או כמקדמה בשל בצוע מעשה או מחלל כבסעיפים (א) או (ב) להלן, ולפי הגבוה מבין הקנסות:
- (א) מסר ביודעין הודעה או הצהרה או ידיעה בלתי נכונה בכל ענין או דבר הנוגע לחוק זה;
- (ב) לא מסר הצהרה מסמך ידיעה, או הודעה שהוא חייב במסירתם לפי חוק זה או לא מילא אחרי דרישה מאת המנהל לפי חוק זה, ללא סיבה מספקת.

(ג) הפריע לאדם הפועל בשליחות המנהל או בשליחות מי שהוסמך ע"י המנהל לבצע את סמכויותיו או מנע זאת ממנו.

עבירות על ידי חבר בני אדם

27. נעברה עבירה לפי סעיף 24 על ידי חבר בני אדם, אדם בעבירה גם כל מי שבעת ביצוע העבירה היה חבר מינהלה פעיל, מנהל, מזכיר, נאמן, בא-כוח או חשב ראשי או יחיד של אותו חבר, אם לא הוכיח אחד משני אלה:

(1) העבירה נעברה שלא בידיעתו;

(2) הוא נקט בכל האמצעים הנאותים לשמירתו של חוק זה.

ביצוע ותקנות

28. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצוע ורשאי הוא לקבוע בהן עונשין עד 50,000.- ש"ח על עבירות לפי תקנות אלו.

תיקון עקיף בחוק מס רכוש

29. בחוק מס רכוש וקרן פיצויים תשכ"א 1961 - (א) במקום הכותרת לפרק השמיני לחוק יכתב "פיצויים לנזק בצורת".

(ב) סעיפים 35 ו-38 יבוטלו.

(ג) סעיף 36 יבוטל ובמקומו יבוא -

"36. ישולמו פיצויים בעד נזק בצורת ושר האוצר בהתייעצות עם שר החקלאות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת יקבע:

(1) את הזכאי לקבלת הפיצויים.

(2) את שעורי הפיצויים ורשאי הוא לקבוע שעורים שונים לכל סוג של נזקים והכל בהתחשב עם היקף הנזק, תדירות הנזקים שפקדו את הניזוק ותדירות הנזקים שפקדו את האיזור וגורמים אחרים.

(3) כללים לקביעת שווי הנזקים והגורמים שיובאו בחשבון לחישוב שווי הנזק בין היתר לפי גודל השטח הנזרע.

(4) כללים למתן ערבות לזכאים לקבלת פיצויים.

(5) כללים לביצוע תשלום הפיצויים.

(6) קביעת ועדות למינהן, דרך המינוי, סמכויות ודרכי ערעור לבית משפט מחוזי בין דרך כלל ובין בבעיה משפטית בלבד."

(ד) בסעיף 39 לאחר סעיף קטן (9) יבוא -

"(10) מי שמקרקעין שבבעלותו שאינם קרקע הפכו לקרקע כתוצאה מנזק מלחמה כמשמעותו בחוק לפיצויי נזקי מלחמה התשנ"א - 1991, וזאת לתקופה של שנתיים ימים. המנהל רשאי להאריך את התקופה האמורה בשנה נוספת אם שוכנע כי התקיימו טעמים מיוחדים המצדיקים זאת."

30. בחוק מס שבח מקרקעין, תשכ"ג - 1963, בסעיף 49 לאחר סעיף קטן (ב) יבוא -

תיקון עקיף
בחוק מס שבח
מקרקעין

"(ג) לענין פרק זה יראו מקרקעין שחדלו להיות דירת מגורים כתוצאה מנזק מלחמה כמשמעותו בחוק לפיצויי נזקי מלחמה התשנ"א - 1991, כאילו מצויה עליהם אותה דירת מגורים שניזוקה וזאת בתוך תקופה של שנתיים ימים מהיום בו ארע נזק המלחמה, המנהל רשאי להאריך את התקופה האמורה בשנה נוספת אם שוכנע כי התקיימו טעמים מיוחדים המצדיקים זאת."

31. בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה התש"ל - 1970 בסעיף 1 בהגדרת "נפגע" לאחר פסקה (2) יבוא: -

תיקון עקיף
בחוק
התגמולים
לנפגעי
פעולות איבה

(3) נוסע בכלי טיס או כלי שיט שהם נכס חוץ ישראלי, אשר בוטח על פי הצהרה שהוגשה למנהל באופן ובמועד שיקבע המנהל, ואשר שולמו לגביו דמי ביטוח, וזאת בתקופת הביטוח.

לענין זה -

"מנהל" - כמשמעותו בסעיף 1 לחוק לפיצויי נזקי מלחמה התשנ"א - 1991;

"נכס חוץ ישראלי" - כמשמעותו בסעיף 8(ד') לחוק האמור;

"דמי ביטוח" - תשלום שיקבע המנהל וזאת בהתחשב בשיעורי הפרמיה הנהוגים, במידת הסיכון הקיימת ובתקופת הביטוח;

"תקופת הביטוח" - התקופה שנקבעה בהצהרה ושבעדה שולמו דמי הביטוח.

32. בחוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965 בתוספת
תשלישית לאחר סעיף 19 (א) יבוא 19 (א)
כדלקמן:
תקון עקיף
בחוק התכנון
והבניה

19 (א) הועדה המקומית רשאית לפטור את בעל
המקרקעין מחובת תשלום ההיטל כולו או חלקו
משל השבתת מקרקעין המצויים באזור שקום
כהגדרתו בחוק פיצוי נזקי מלחמה תשנ"א -
1991.

33. בחוק הגנת הדייר (נוסח משולב), תשל"ב -
1972 לאחר סעיף 132 יבוא סעיף 132א
כדלקמן:
תיקון עקיף
בחוק
הדייר

"132א (א) הוגשה תביעה לפיצויים לפי
חוק לפיצוי נזקי מלחמה,
תשנ"ב - 1992 (להלן -
החוק) בגין נזק מלחמה שארע
למושכר והחליט המנהל כי
ישוקם המושכר, לא יראו
בפינוי הדייר לצורך ביצוע
עבודות השיקום כאמור, עילת
פינוי וזאת על אף האמור
בכל הוראה אחרת.

(ב) לענין זה "נזק מלחמה"
"מנהל" ו"שיקום" -
כמשמעותם בחוק.

34. תוקף חוק זה מיום 1.1.92 תחולה

טו' אדר א' תשנ"ב
19 בפברואר 1992

תקנות לפצוי נזקי מלחמה תשנ"ב 1992

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 3, 5, 6, 7, 8, 14, ו-26 לחוק לפיצוי נזקי מלחמה תשנ"א-1991, הריני מתקין תקנות אלו:

פרק א': פרשנות

הגדרות 1. בתקנות אלו תהא לכל מונח המשמעות שיש לו בחוק לפיצוי נזקי מלחמה התשנ"א - 1991, אם אין בתקנות אלו הוראה אחרת.

פרק ב': דיור חלוף והוצאות נלוות

דיור חלוף 2. (א) דיור חלוף ארעי יהיה במבנה או במתקן כפי שקבע המנהל, ובהתחשב, בין היתר, במקום עבודתו או לימודיו של הדייר.

(ב) (1) הרשות המקומית תקבע דיור חלוף ארעי לתקופה שלא תעלה על 14 יום.

(2) בתום התקופה כאמור בתקנת משנה (ב)(1) רשאי המנהל להאריך את תקופת המגורים בדיור חלוף ארעי, לתקופה נוספת, כפי שיקבע המנהל.

(3) המנהל לא יאריך תקופת המגורים כאמור בתקנת משנה (2) אלא אם שוכנע כי לא ניתן להשיג דיור חלוף ממושך לדייר.

(ג) בתקופת המגורים בדיור החלוף הארעי תשלם הרשות המקומית לדייר סכומים עבור הוצאות כמפורט:

(1) הוצאות כלכלה.

(2) הוצאות נסיעה ממקום דיור חלוף ארעי לדירת המגורים שנזוקה, למקום העבודה ולמקום הלימודים של הדייר, לפי העניין ובלבד שהוצאות הנסיעה נגרמו עקב העתקת המגורים למקום הדיור החלוף הארעי.

(3) הוצאות שהוצאו להקטנת הנזק לרבות הוצאות לסגירת הדירה שנזוקה ולשמירה עליה ולרבות הוצאות לאכסון תכולת הדירה.

(4) הוצאות אחרות כפי שיקבע המנהל.

(ד) הדייר רשאי לבחור לקבל סכום כולל, כפי שיקבע המנהל, בעד כל יום שבו הוא זכאי לדיור חלוף ארעי וזאת במקום לקבל דיור חלוף ארעי כבתקנת משנה (ב) לעיל ובמקום סכומי ההוצאות כבתקנת משנה (ג) לעיל.

(ה) המנהל יקבע כללים בדבר הוצאות כאמור בתקנת משנה (ב) (ג) לעיל וסכומן ובדבר הסכום הכולל בתקנת משנה (ד) לעיל וכן ייקבע כללים לעניין עדכון סכומים.

דיור ממושך חלוף 3. (א) קבע המנהל בהמלצת ראש הרשות המקומית כי בשל עבודות השקום בדירה לא ניתן להתגורר בה במשך תקופה העולה על 30 ימים, יהא דייר השוכר דירה חלופית זכאי להחזר הוצאות בגין דיור חלוף ממושך (להלן - דיור חלוף ממושך) מיום שתמזה תקופת המגורים בדיור חלוף ארעי או משתמזה התקופה בגינה קיבל הדייר סכום כולל כבתקנה 2(ד) לתקנות אלו, ועד המועד הנדרש באופן סביר, לפי קביעת המנהל, לשקם את הדירה, או עד שניתן לחזור ולגור בדירת המגורים, לפי אשור המנהל, בהמלצת ראש הרשות המקומית, לפי המוקדם.

(ב) החזר הוצאות כאמור בתקנת משנה (א) לא יעלה על הסכום הדרוש לשכור באותו אזור או בסמוך לו, דירת מגורים המתאימה, לפי קביעת המנהל, למגורי מספר הנפשות שהתגוררו בדירה שניזוקה.

(ג) בתקופת המגורים בדיור חלוף ממושך, לא יהא זכאי דייר לקבל סכומים כאמור בתקנה 2 לתקנות אלו.

(ד) (1) דייר שגר בדירת המגורים עובר לקרות הנזק בשכירות, לא יהא זכאי להחזר הוצאות בגין דיור חלוף ממושך לתקופה שלאחר תום תקופת השכירות מכח חוזה השכירות שהיה בר תוקף במועד קרות הנזק.

(2) מסכום ההחזר לו זכאי דייר כאמור בתקנת משנה (ד) (1) יופחת כל סכום שהיה על הדייר לשלם מכח חוזה השכירות ושטרם שולם.

פרק ג' - חפצים ביתיים

הגדרת "בעל" 4. בפרק זה -
"מחזיק"
ו"הורה יחיד"

(1) - "בעל" - אזרח ישראלי שהוכיח להנחת דעתו של המנהל כי הוא בעלם של חפצים ביתיים.

(2) אדם אחר שהוכיח כאמור כי הוא בעלם של חפצים ביתיים המצויים בישראל - לענין אותם חפצים.

לענין זה, חפצים ביתיים שהם בבעלותם של בני זוג או של בני ביתם הגרים איתם - יראו כאילו היו בבעלות של אחד מהם.

"מחזיק" - אזרח ישראלי המחזיק בחפצים ביתיים, וכן אדם אחר המחזיק בחפצים ביתיים המצויים בישראל - לענין אותם חפצים.

"הורה יחיד" - הורה שאינו חי עם בן זוג ושיש לו ילדים החיים עמו שבשנת המס טרם מלאו להם שמונה עשרה שנים.

5. זכות לפיצויים
בעלם של חפצים ביתיים מן הסוג והכמות כמפורט בתוספת הראשונה שהם לשימושו האישי, זכאי לפיצויים בעד נזק שאירע לחפצים אלה בגופה הוצאות שיקום הנזק אך לא יותר מהסכום שנקבע בתוספת הראשונה.

6. ביטוח חפצים ביתיים
(א) בעל או מחזיק המעוניין לבטח מפני נזק חפצים ביתיים שתקנה 5 אינה חלה עליהם, או בעל שברצונו לבטח מפני נזק חפצים ביתיים שתקנה 5 חלה עליהם ששוים גבוה מהערך הנקוב בתוספת הראשונה, יגיש הצהרה בטופס שקבע המנהל. ובלבד שהשווי הכולל של החפצים הביתיים שניתן לבטחם לפי תקנה זו לא יעלה בסך הכל על 300,000 שקלים חדשים.

(ב) מי שהגיש הצהרה לפי תקנת משנה (א) לפני שנת המס ישלם לכל שנת מס:

(1) לגבי חפצים ביתיים שתקנה 5 חלה עליהם והכלולים בהצהרתו - 0.3% מסכום ההפרש שבין שווים לבין ערכם הנקוב בתוספת הראשונה.

(2) לגבי חפצים ביתיים אחרים הכלולים

בהצהרתו - 0.3% משוויים.

(ג) (1) מי שהגיש הצהרה לפי תקנת משנה (א) בתוך שנת המס ישלם:

(א) לגבי חפץ ביתי שנרכש במהלך שנת המס חלק יחסי מהשיעור האמור בתקנת משנה (ב) וזאת בהתאם לתקופה שמיום הגשת ההצהרה ועד לתום שנת המס.

(ב) לגבי חפץ ביתי שנרכש לפני שנת המס - חלק יחסי כאמור בפיסקה (א) או שיעור אחר שקבע המנהל בהתחשב במידת הסיכון הקיימת במועד הגשת ההצהרה.

(2) התשלום לפי תקנת משנה זו לא יפחת בכל מקרה מ-0.1% מסכום ההפרש האמור בתקנת משנה (ב) או משוויים של החפצים הביתיים כאמור בתקנת משנה (ג), לפי העניין.

(ד) לענין התשלום לפי תקנת משנה (ב) או (ג), שווי החפצים הביתיים הוא המחיר ביום ההצהרה בעד רכישת חפץ ביתי חדש, כדוגמת החפץ הכלול בהצהרה.

זכות לפיצויים 7. מי שהגיש הצהרה לפי תקנה 6(א) ושילם את התשלום הכולל המגיע ממנו לפי תקנה 6(ב) או 6(ג) לפי העניין, יהא זכאי לפיצויים בעד נזק שאירע לאחר מכן באותה שנת מס וזאת בהתאם לסעיף 7(ד') לחוק.

דיון חפצים 8. (א) לענין תקנות אלה יראו חפציים ביתיים שבקיבוץ המצויים בחדרי המגורים של החברים וחפצים ביתיים המשמשים את כלל החברים - כחפצים ביתיים של זוגות נשואים שמספרם הוא כמחצית מספר חברי הקיבוץ.

(ב) לענין תקנות אלה יראו חפצים ביתיים שבבעלותו של עולה המצויים בהחסנה בישראל מחוץ לבית מגוריו או במשלוח בדרך לישראל כחפצים ביתיים המצויים בבית מגוריו. לענין זה "עולה" כמשמעותו בתקנה 12 לתקנות מס שבח מקרקעין (מס רכישה), תשל"ה - 1974.

עדכון סכומים 9. (א) הסכום שנקבע בתקנה 6(א) וכל סכום שנקבע לפריט בתוספת הראשונה יתואם בהתאם לקבוע בתוספת הראשונה.

(ב) המנהל יפרסם בהודעה ברשומות את סכום פריטי החפצים הביתיים כפי שהוא מעודכן עקב עליית המדד כאמור.

פרק ד' - נזק עקיף

- התקופות בגין לא ישולם נזק עקיף בגין תקופות אלו: 10.
- (א) בענף התעשייה - עשרים וארבע השעות הראשונות להפסקת הייצור למעט לגבי נזק שמקורו בחומרים שנתקלקלו. ישולם פיצוי בגין נזק עקיף
- (ב) בענף המסחר או השירותים - השבוע הראשון להפסקת הפעילות.
- (ג) לענין תקנה זו תקופות של עשרים וארבע שעות או שבוע, יכול שתהיינה תוצאה מצירופן של תקופות קצרות יותר בתוך 30 יום שקדמו להגשת התביעה לפיצויים, ובלבד שלא תובא בחשבון תקופה כלשהי, בתוך 30 ימים שהובאו בחשבון לענין תשלום פיצויים בשל נזק עקיף.

פרק ה' - ביטוח נכס חוץ ישראלי

- שווי הנכס 11. שווי של נכס חוץ ישראלי - לענין סעיף 8(ב) וסעיף 8(ג) לחוק - הוא:
- (1) בכלי טיס או בכלי שיט שעיקר פעילותם בקווים בינלאומיים - כפי שיקבע המנהל.
- (2) בנכס אחר - סך כל ההוצאות הדרושות להקמתו של הנכס במקום הימצאו בניכוי פחת מקובל, או לרכישתו שם, לפי הענין; ואם ניתן הן להקימו והן לרכשו כאמור - לפי הסכום הגבוה יותר והכל בעת הגשת הבקשה.
12. מי שהגיש בקשה אשר אושרה לפי סעיף 8(א) לחוק, ושילם את התשלום הכולל המגיע ממנו לפי סעיף 8(ב) לחוק, יהא זכאי לפיצויים בעד נזק שאירע בתקופת הביטוח וזאת בהתאם לסעיף 8(ג) לחוק. זכות לפיצויים
- לענין זה "תקופת הביטוח" - התקופה שנקבעה בבקשה המאושרת ושבעדה שולמו דמי הביטוח.

פרק ו': נוהל הגשת הודעה והגשת תביעה לפיצוי

הודעה על נזק 13. הודעה על נזק ותביעת הפיצויים יוגשו למנהל בטפסים ותביעת פיצויים
שקבע.

מסמכים 14. המנהל רשאי להורות לצרף לתביעה מסמכים או תצהירים לצורך החלטתו בתביעת הפיצויים.

תעודה מאת שר הביטחון 15. המנהל רשאי לפנות לשר הביטחון או למי ששר הביטחון מינה לכך, לשם קבלת תעודה כי נכס פלוני ניזוק נזק מלחמה, אם לאו.

תשלום פיצויים 16. (א) הפיצויים שייקבעו בהחלטת המנהל, ישולמו לנזק תוך 30 יום מיום מתן ההחלטה.

(ב) התנה המנהל את תשלום הפיצויים בקצב התקדמות השקום, ישולם סכום הפיצוי לפי שעורי התשלום שקבע המנהל בהתאם לשלבי השקום, תוך 30 יום מיום ששוכנע המנהל כי הנזק עומד לבצע את שלב השקום בגינו נקבע שיעור תשלום כלשהו.

(ג) התנה המנהל את תשלום הפיצויים בתנאים אחרים שראה לנכון, יקבע את המועד לתשלום הפיצוי במלואו או לשעורין, לאחר ששוכנע כי התנאים שקבע מתקיימים כולם או מקצתם, לפי החלטתו.

פיצויים בגין נכס מוגן 17. הוגשה תביעה לפיצויים בגין נזק מלחמה שארע לנכס מוגן והחליט המנהל כי שיקום הנכס יעשה בדרך של רכישת נכס אחר, יהא חלקו של הדייר המוגן מסך כל הפיצויים, הסכום שאדם אחר היה משלם ביום קרות הנזק עבור רכישת הזכות להיות דייר מוגן בנכס המוגן.

הפרשי הצמדה וריבית 18. (א) לסכום הפיצויים כפי שקבע המנהל בתקנה 16 ייוספו הפרשי הצמדה וריבית החל מתום 30 יום מיום קרות הנזק.

הוגשה התביעה לאחר המועד הקבוע בסעיף 14(ב) לחוק או הורה המנהל על פי סמכותו כבתקנה תוסף הריבית החל מתום 30 יום מהמועד בו הוגשה התביעה או ממועד המצאת המסמכים או התצהירים כולם, לפי המועד המאוחר.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), קבע המנהל את שיעור הפיצויים לפי הערכת סכום ההוצאה הנדרשת להחזרת הנכס או החפץ הביתי למצב בו יהיה ראוי לשמש למטרה שאותה היה מיועד עובר לקרות הנזק, ישולמו הפרשי הצמדה וריבית החל מתום 30 יום ממועד הערכת סכום ההוצאה.

הוגשה התביעה לאחר המועד הקבוע בסעיף 14(ב) לחוק או הורה המנהל כבתקנה 14, לאחר מועד הערכת סכום ההוצאה, תווסף הריבית החל מתום 30 יום מהמועד בו הוגשה התביעה או ממועד המצאת המסמכים או התצהירים כולם, לפי המועד המאוחר.

פרק ז': הוראות שונות

19. המנהל רשאי לאצול לאדם אחר מסמכיותיו על פי תקנות אצילת מסמכיות אלו.

20. מי שעשה אחת מאלה - דינו קנס - 50,000 ש"ח. עונשין

(1) מסר ביודעין הודעה או הצהרה בלתי נכונה בכל דבר או עניין הנוגע לקבלת פיצויים לפי תקנות אלה.

(2) השיב ביודעין תשובה בלתי נכונה לשאלה שנשאלה או לידיעה שנדרשה בהתאם לתקנות אלה.

(3) לא מסר הצהרה, מסמך, ידיעה או הודעה שהוא חייב במסירתם לפי תקנות אלו או לא מילא אחרי דרישה מאת המנהל לפי תקנות אלו, ללא סיבה מספקת.

21. בטלות בזאת - בטול

(א) תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) התשל"ג - 1973.

(ב) תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים בשל נזק מלחמה) (כלי שיט המובילים דלק) התשל"ל-1970.

(ג) תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים בשל נזק מלחמה לנכסי חוץ ישראליים) (ספינות דיג בים סוף) התשל"ב - 1972.

(ד) תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים בשל נזק) (נכס חוץ ישראלי) התשמ"ב - 1982.

22. תחילתן של תקנות אלה כעבור 30 יום מיום פרסומן. תחולה

23. לתקנות אלה ייקרא "תקנות לפיצוי נזקי מלחמה התשנ"א-1991". השם

שר האוצר

תקנות פיצוי נזקי מלחמה (רישוי שיקום מבנה) - תשנ"א-1991

בתוקף סמכותי על פי סעיף 10 לחוק פיצוי נזקי מלחמה תשנ"א-1991 (להלן - החוק) הריני מתקין תקנות אלו:

1. הגדרות "אזור שקום" - כמשמעותו בפרק השביעי לחוק.
- חוק התכנון והבניה - חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965.
2. הליכי תכנון חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה) תש"ן - 1990 יחול על אזור תוכניות שעניינן שיקום בנוי ופתוח אזורי שקום, לרבות תכניות לפי פרק ג' סימן ז' לחוק התכנון והבניה, ולרבות אתרי בנוי ופתוח חלופיים במרחב התכנון המקומי.
3. הריסת מבנים הוכרז אזור שקום, רשאית רשות הרשוי המקומית לצוות על הריסת מבנים אשר מהנדס הועדה המקומית קבע כי אין אפשרות לשקמם.
4. סמכות הועדה הוגשה בקשה להיתר בניה באזור שיקום, רשאית הועדה המקומית לנצל שטחי ציבור שהופקעו ולהעניק זכויות בניה כנדרש לצורך האצת תהליך הבניה.
5. תחילת תוקפן של תקנות אלו כעבור 30 יום מיום פרסומן.

שר הפנים

510/ש.י.

תקנות מס שבח מקרקעין (מס רכישה), (תיקון מס'), תשנ"א-1991

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 9 ו-115 לחוק מס שבח מקרקעין תשכ"ג-1963 ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, הריני מתקין תקנות אלה:

1. לאחר תקנה 4 לתקנות מס שבח מקרקעין (מס רכישה), תשל"ה - 1974 תבוא תקנה 4א כדלקמן:

ניזוק לפי
חוק פיצוי
נזקי מלחמה
תשנ"א-1991

4א. במכירת זכות במקרקעין, שהיא דירת מגורים, לניזוק כמשמעותו בחוק פיצוי נזקי מלחמה, תשנ"א - 1991, אשר דירת מגוריו נזקה נזק מלחמה והמנהל אישר כי שיקום הדירה יהיה בדרך של רכישת דירה אחרת, יהא חלק השווי שאינו עולה על התשלום ששולם בגין שיקום הנזק - פטור ממס רכישה.

על חלק השווי העולה על הסכום האמור, ישולם מס רכישה בהתאם לתקנה 2(2) ולענין השעורים הקבועים בתקנה זו יראו חלק שווי זה כשווי הכולל של הדירה.

2. תחילתן של תקנות אלה כעבור 30 יום מיום פרסומן.

תחולה

שר האוצר

תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות) (תקון מס')
תשנ"א - 1991

בתוקף סמכותי על פי סעיף 265 לחוק התכנון והבניה ולאחר התייעצות עם המועצה הארצית לתכנון ובניה הריני מתקין תקנות אלו:

1. בתוספת השלישית לתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות) תש"ל - 1970 יבוא סעיף 1.20.1 אחרי סעיף 1.20.0 כדלקמן:

1.20.1 הועדה המקומית רשאית לפטור מתשלום אגרה כולה או מקצתה מבקש היתר, אשר הינו נזקק כמשמעותו בחוק פיצוי נזקי מלחמה תשנ"א - 1991 והנכס לגביו מתבקש ההיתר, ניזוק נזק מלחמה.

2. תחילת תוקפן של התקנות כעבור 30 יום מיום פרסומן.

שר האוצר

510/ש.י.

תוספת ראשונה - (תקנות 5, 6, ו-9)

1. שווי החפצים הבייתים יהא כדלקמן:

יחיד	הורה יחיד או 2 מבוגרים	לכל ילד שטרם מלאו לו 21 בשנת המס	לכל מבוגר נוסף (מעבר לשני מבוגרים)
הלבשה והנעלה	7,500	15,000	2,000
ציוד חשמלי לבית ולמטבח	15,000	20,000	1,500
ציוד לא חשמלי לבית ולמטבח, לרבות ספרים	3,500	5,000	500
ריהוט	10,000	13,000	2,500
כלי מיטה וקישוט לדירה*	5,000	7,000	1,000
מזון ומשקאות	300	500	100
סה"כ	41,300	60,500	7,600
	=====	=====	=====

* לרבות מגבות, וילונות, שטיחים, נברשות, מנורות וכו'.

2. הפיצוי בגין כל פריט או קבוצת פריטים המשמשת כמערכת אחת (סט) לא יעלה על 3,000 ש"ח.

3. הסכומים המופיעים בסעיף 1 יתואמו ב-16 בינואר וב-16 ביולי בכל שנה לפי שיעור עליית המדד לעומת המדד הבסיסי.

לענין זה "המדד" כמפורט להלן:

לגבי הלבשה והנעלה - מדד "הלבשה והנעלה" (קבוצה ראשית).

לגבי ציוד חשמלי לבית ולמטבח - מדד "ציוד חשמלי לבית ולמטבח" מקבוצה ראשית של "ריהוט וציוד לבית".

לגבי ציוד לא חשמלי לבית ולמטבח - מדד "ציוד לא חשמלי לבית ולמטבח" מקבוצה ראשית של "ריהוט וציוד לבית".

לגבי ריהוט מדד "ריהוט" - מקבוצה ראשית של "ריהוט וציוד לבית".

לגבי כלי מיטה וקישוט לדירה - מדד "כלי מיטה וקישוט לדירה"
מקבוצה ראשית של "ריהוט וציוד לבית".

4. הסכום האמור בסעיף 2 לעיל וכן הסכום האמור בתקנה 6(א) לתקנות
יתואם ב-16 בינואר וב-16 ביולי בכל שנה לפי שיעור עליית מדד
המחירים של "ריהוט וציוד לבית" לעומת המדד הבסיסי.

5. בתוספת זו - "המדד הבסיסי" - המדד שפורסם לאחר יום תחילתן של
התקנות.

6. על הסכומים האמורים בתוספת זו, לאחר תיאומם, יועגלו לסכום הקרוב
שהוא מכפלה של חמישים שקלים חדשים.

דין וחשבון הוועדה הציבורית ליישום דו"ח מבקר המדינה
על מתן תמיכות למוסדות ע"י רשויות מקומיות

ה צ ע ה ל ח ל ט ה

מחליטים:

- א. לאמץ את המלצות דו"ח הוועדה הציבורית המצ"ב, בראשות פרופ' י. נאמן, ליישום דו"ח מבקר המדינה על מתן תמיכות למוסדות על ידי רשויות מקומיות.
- ב. להטיל על שר הפנים ושר הכלכלה והתכנון למנות צוות מקצועי שיגבש את הדרכים למימוש המלצות הוועדה לרבות המלצות לכללים, נהלים והנחיות שיוצאו בנושא.
- ג. שר הפנים ושר הכלכלה והתכנון ידווחו לוועדת השרים על ביצוע החלטה זו."

דברי הסבר

דין וחשבון הוועדה הציבורית ליישום דו"ח מבקר המדינה על מתן תמיכות למוסדות ע"י רשויות מקומיות בראשות פרופ' יעקב נאמן.

מוגש ע"י

שר הכלכלה והתכנון

שר הפנים

כ' באדר ב' התשנ"ב
25 במרץ 1992

דין וחשבון

הוועדה הציבורית

ליישום דו"ח מבקר המדינה

על מתן תמיכות למוסדות על ידי רשויות מקומיות

דין וחשבון

הוועדה הציבורית

ליישום דו"ח מבקר המדינה

על מתן תמיכות למוסדות על ידי רשויות מקומיות

תוכן הענינים

עמ'

פרק א' - מבוא

1	מינוי הוועדה והרכבה	1
2	סדרי עבודת הוועדה	2
4	הנחת היסוד	3

פרק ב' - מעמד משרד הפנים והרשויות המקומיות

6	הסוגיה העקרונית	1
8	היחסים בין השלטון המרכזי והשלטון המקומי בישראל	2
8	2.1 כללי - סמכויות השלטון המרכזי	
12	2.2 תפקידי שר הפנים ומשרד הפנים והציפיות מהם	
13	2.3 מימון הרשויות המקומיות - הסוגיה העקרונית	
13	2.3.1 חלוקת האחריות	
15	2.3.2 התפתחות דרכי המימון	
16	2.3.3 הטיפול בגרעונות הרשויות המקומיות	
17	2.3.4 הפתרונות	
19	2.4 המענקים והמלוות	
21	2.5 תקציב הפיתוח	
21	3. סמכויות שר הפנים באשור תקציב הרשות המקומית	3
21	3.1 מקור הסמכות	
21	3.2 שיקול הדעת באישור התקציב	
23	3.3 עיקרון השוויון המהותי	
25	3.4 החקיקה בנושא תמיכות במוסדות ציבור	
26	3.5 העקרון במשפט העברי	

פרק ג' - סיווג התמיכות ותקציבי הרשויות המקומיות

29	מבוא	1
29	הקצבות למוסדות חינוך	2
31	סיווג התמיכות	3
33	מבחן דרך התמיכה	4
34	קריית חינוך	5

פרק ד' - התיקונים המוצעים לנוהל

36	1. לסעיף 1 - מטרת הנוהל	
36	2. לסעיף 2 - הגדרות	
37	3. לסעיף 4 - תקצוב התמיכות	
37	4. לסעיף 5 - וועדת תמיכות	
39	5. לסעיף 7 - המועד להגשת בקשה לתמיכה	
39	6. לסעיף 8 - פרטי בקשה לתמיכה	
39	7. לסעיף 9	
39	8. לסעיף 12 - הנחיות לוועדת התמיכות	
40	9. לסעיף 15 - לפיקוח על השימוש בתמיכה	
40	10. לסעיף 17 - ריכוז מידע על תמיכות	
40	11. תוספת סעיף 18 - לוח זמנים להגשת בקשות לתמיכות	

ד י ן ו ח ש ב ו ן

הוועדה הציבורית

ליישום דו"ח מבקר המדינה

על מתן תמיכות למוסדות על ידי רשויות מקומיות

פרק א' - מבוא

1. מינוי הוועדה והרכבה

1.1 ביום יא' באב התשנ"א (22 ביולי 1991) מינה שר הפנים, הרב אריה דרעי, וועדה ציבורית ליישום "דו"ח ביקורת על מתן תמיכות למוסדות על ידי רשויות מקומיות" (להלן: "דו"ח הביקורת") שהוציא מבקר המדינה בו ביום.

בכתב המינוי הוטל על חברי הוועדה:

"לבדוק את הנושאים השונים שהועלו בדו"ח מבקר המדינה לרבות שאלת סמכותו החוקית והמינהלית של משרד הפנים לקביעת תקציבי הרשויות המקומיות ומידת התערבותו של משרד הפנים בפרטי התקציב, בחינת הטענות של הפליית סקטורים שונים, והדרכים והאמצעים ליישום המלצות הביקורת תוך שימוש באמות מידה שוויוניות".

שר הפנים העביר לוועדה עותק ממכתבו לגב' מרים בן-פורת, מבקר המדינה, שאליו צורף כתב המינוי, ובו פירט שר הפנים ביתר הרחבה את תפקידי הוועדה:

"כדי ליישם את ההמלצות העולות מן הדו"ח הלכה למעשה, החלטתי למנות וועדה המורכבת מאנשי ציבור בלתי תלויים, בעלי ידע ונסיון בתחומי המשפט, המינהל הכספי, המינהל הכללי והמינהל המונציפאלי.

הוועדה תלמד את דו"ח הביקורת, תבחן את תחומי הסמכויות וחלוקת התפקידים בין המשרד ובין הרשויות המקומיות בכל הנוגע להשתתפות המשרד בתקציבי הרשויות לצורך תמיכה במוסדות, ותמליץ בפני על הדרכים והאמצעים למימוש הערות הביקורת, לרבות ההערות המחייבות בחינת הטענות הנוגעות להפלייה, והמלצתה כיצד להיענות להן כאמור בסיכום הדו"ח - 'על פי המתחייב לפי הדין ועקרונות של סבירות ושוויון, הכל בהתחשב במגבלות התקציב'.

וועדה זו תהא מודעת לצרכי המדינה, לצרכי הרשות המקומית ולצרכי החברה, ותקוותי היא כי המלצותיה יוכלו לשמש מדריך נאות להמשך עבודתנו".

1.2 כחברי הוועדה נתמנו:

ד"ר יעקב נאמן, עו"ד - יו"ר הוועדה (לשעבר מנכ"ל משרד האוצר).

מר יצחק אלרון - גזבר עיריית תל-אביב-יפו (לשעבר ראש אגף התקציבים במשרד הבטחון ויועץ כספי לרמטכ"ל).

ד"ר אריה הכט (לשעבר מנהל המינהל לשלטון מקומי במשרד הפנים ורואה חשבון לעיריות).

מר אהרון נחמיאס (לשעבר ראש עיריית צפת, חבר כנסת וחבר ועדת הפנים של הכנסת).

מר אהרון פוגל - יו"ר דירקטוריון לאומי ושות' בע"מ (לשעבר הממונה על התקציבים במשרד האוצר).

2. סדרי עבודת הוועדה

2.1 הוועדה נתכנסה לישיבתה הראשונה ביום יד' באב התשנ"א (25 ביולי 1991) ומאז קיימה הוועדה 14 ישיבות.

מיד עם כינוסה החליטה הוועדה לפרסם באמצעי התקשורת הודעה על מינויה בשפה העברית והערבית. הוועדה ביקשה מכל גוף שיש לו ענין בנושא הענקת התמיכות למוסדות על ידי הרשויות המקומיות להגיש תזכיר ולהביא דברו בפני הוועדה. כמו כן, פנתה הוועדה בכתב לכל ראשי הרשויות המקומיות בארץ ואיפשרה להם להביא הצעות והערות בענין יישום דו"ח מבקר המדינה על מתן תמיכות למוסדות על ידי רשויות מקומיות. במיוחד ביקשה הוועדה לשמוע הצעות בנושא דרכי הענקת התמיכות; קביעת אמות מידה; מניעת שיקולים זרים בהקצבת התמיכות; מעמד משרד הפנים וסמכות הרשות המקומית. תזכורת לאותן רשויות מקומיות שלא נענו לפנית הוועדה נשלחה בחודש חשוון התשנ"ב (אוקטובר 1991).

2.2 בעקבות הפניות לרשויות המקומיות קיבלה הוועדה תזכירים בנושא מהעיריות הבאות: אום-אל-פחם; אשקלון; אשדוד; באר-שבע; בת-ים; חיפה; טיבה; לוד; ירושלים; נתניה; צפת; שפרעם. כמו כן פנו לוועדה המועצות המקומיות אבו-סנאן; בענה; כפר קרע; מעלה אדומים; קרית מלאכי; קרית עקרון; ראמר; ראש-העין; רהט, המועצות האזוריות בקעת בית-שאן; גדרות; חוף אשקלון; יואב ועזתה. לצורך עבודתה בחנה הוועדה נוהל ועדת התמיכות של מספר רשויות מקומיות שהעבירו לוועדה חומר בכתב וכן את הפעלת הנוהל הלכה למעשה. הוועדה קיבלה פנייה גם מאיגוד המבקרים ברשויות המקומיות; מארגון המועצות האזוריות וממספר עמותות וגופים אחרים ששטחו את טענותיהם בפני הוועדה בנושא יישום הוראות הנוהל לתמיכות במוסדות ציבור.

2.3 הוועדה פנתה ביום יח' באב התשנ"א (25 ביולי 1991) לשר המשפטים ובקשה לקבל עמדת משרד המשפטים בסוגיות הבאות: מעמד שר הפנים בנושא מתן התמיכות למוסדות על ידי הרשויות המקומיות; הנחיות היועץ המשפטי לממשלה בדבר מתן תמיכות מתקציב המדינה ומתקציבי הרשויות המקומיות; אמות המידה למתן התמיכות (עקרון השיוויון, מניעת אפליה והימנעות משיקולים זרים); בקרה ופקוח. ביום ט' בחשוון התשנ"ב (17 באוקטובר 1991) הועבר לוועדה מכתבו של היועץ המשפטי לממשלה אל שר המשפטים מיום ו' בחשוון התשנ"ב (14 באוקטובר 1991) המפרט את עמדת משרד המשפטים כמפורט בחוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה. (להלן: "חוות דעת היוה"מ").

2.4 ביום יז' באב התשנ"א (28 ביולי 1991) פנתה הוועדה אל הממונה על התקציבים במשרד האוצר וביקשה לקבל עמדת אגף התקציבים בנושא אמות המידה למתן תמיכות שמקורן בתקציב משרד הפנים או בהלוואות שניתנו באישור משרד הפנים. כן ביקשה הוועדה התייחסות אגף התקציבים לנושא הפיקוח והבקרה על מתן התמיכות והשימוש שנעשה בכספים אלה. ביום כה' באב התשנ"א (5 באוגוסט 1991) נשלח לוועדה מזכר המפרט את עמדת משרד האוצר. ביום ח' באלול התשנ"א (18 באוגוסט 1991) פירט מר שי טלמון, סגן הממונה על התקציבים את עמדת משרד האוצר בהופיעו בפני חברי הוועדה ובתשובותיו לשאלות חברי הוועדה. ביום יח' באלול התשנ"א (28 באוגוסט 1991) העביר סגן הממונה על התקציבים הבהרות נוספות שביקשה הוועדה בעת שמיעת דבריו.

2.5 עמדת משרד הפנים הובאה בפני הוועדה על ידי שר הפנים הרב אריה דרעי; מר דב קהת - מנכ"ל משרד הפנים; מר דוד מילגרום - יועץ שר הפנים; מר יצחק בלק - סמנכ"ל משרד הפנים לכספים ולמינהל; עו"ד יחזקאל לוי - היועץ המשפטי במשרד הפנים.

כמו כן הופיעו בפני הוועדה והשיבו על שאלותיה מר עמוס מר-חיים, סגן ראש עיריית ירושלים; מר יעקב אפרתי - גזבר עיריית ירושלים; מר שמעון תורג'מן, מר יעקב ברדיגו ומר אלי מימון - מטעם מרכז השלטון המקומי ומטעם עיריית לוד; מר חיים קונביץ - יו"ר ארגון הגיזברים ברשויות המקומיות; מר שי טלמון - סגן הממונה על התקציבים ואחראי על התקציבים החברתיים במשרד האוצר; מר יוסף אלון - גזבר עיריית בית שמש.

2.6 הוועדה מודה לכל הגורמים שהביאו דבריהם בפני הוועדה, וסייעו לוועדה בגיבוש המלצותיה. כמו כן מודה הוועדה לגב' רחל גייר, אשר שמשה כמרכזת הוועדה, ולמר צבי כהנא שסייע רבות לוועדה במחקר המשפטי.

3. הנחת היסוד

3.1 כמפורט במכתבו של שר הפנים למבקר המדינה נתבקשה הוועדה ללמוד את דו"ח הביקורת ולהמליץ בפני השר על יישום הדו"ח הלכה למעשה. הוועדה לא דנה בדו"ח הביקורת ואין היא מוסמכת לדון ולהרהר אחרי הממצאים המפורטים בדו"ח הביקורת. על פי חוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 (נוסח

משולב), הגוף המוסמך לדון בדו"ח מבקר המדינה היא הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת. אנו ראינו בדו"ח הביקורת אבן פינה לדיוננו בכל הנוגע ליישום הדו"ח ולהמלצותינו על הדרכים והאמצעים לממוש האמור בדו"ח הביקורת.

3.2 עיקר מעיניה של הוועדה היו להמליץ על הטעון תיקון עם היישום המלא של ההערות בדו"ח הביקורת בנושא ההקצבות לגופים נתמכים. נר לרגליה של הוועדה היו דברי הסיום בדו"ח הביקורת:

"יש לפעול ללא דיחוי לעקירת הנורמות הפסולות שנשתרשו, כאמור, בתחום זה בשנים האחרונות. במקביל יש לבדוק מחדש את כל נושא הקצבת הכספים למוסדות הנתמכים, מתוך מגמה להבטיח כי בעתיד יינתנו התמיכות רק על ידי המוסמכים לכך, על פי הנוהלים המחייבים ועל בסיס שוויוני לכל הסקטורים באוכלוסיה".

3.3 משימתה העיקרית של הוועדה היתה איפוא לבחון את הנוהל הקיים והפעלתו הלכה למעשה על ידי הרשויות המקומיות, על מנת לוודא שכספי הציבור יחולקו באופן שווה וללא כל אפליה. הוועדה היתה ערה לכך, כי סיפוק כל צרכי האוכלוסיה "אין בו בכדי שיעשה", בשל מגבלות תקציב ובשל ההכרח שבחלוקת המשאבים המצומצמים העומדים לרשות המדינה והרשויות המקומיות. כפי שנדרש ממנה ניסתה הוועדה להיות מודעת לצרכי המדינה, הרשויות המקומיות והחברה, בבחינת "בתוך עמי אנכי יושבת".

3.4 הוועדה בחנה את המצב המשפטי והמציאות הקיימת בתחום יחסי השלטון המרכזי והרשויות המקומיות. הוועדה ראתה את עצמה מוסמכת לבחון מחדש חלוקת הסמכויות והאחריות בין השלטון המרכזי לרשויות המקומיות.

3.5 לדעת הוועדה אין מקום לחשש שהביע היועץ המשפטי לממשלה בחוות דעת היו"מ כי המלצותיה עלולות להתפרש כאילו קיימת הצדקה לאי קיום הנוהל כמפורט בדו"ח הביקורת. הוועדה לא דנה במה שהיה, אלא במה שיהיה. אין בהמלצותיה כל השלכה - ומובן מאליו שלא כל הצדקה - לאי קיום הוראות הנוהל כפי שנקבע בדו"ח הביקורת, ואין בדין וחשבון זה דיון נוסף על מה שנעשה בעבר בניגוד להוראות הדין.

פרק ב' - מעמד משרד הפנים והרשויות המקומיות

1. הסוגיה העקרונית

1.1 בכתב המינוי של הוועדה נתבקשנו לבחון סוגיית הסמכות החוקית והמינהלית של משרד הפנים לקביעת תקציבי הרשויות המקומיות ומידת התערבותו של משרד הפנים בפרטי התקציב.

בהופעותיו בפני הוועדה חזר שר הפנים והצהיר כי עמדת משרד הפנים היא שאין השר מוסמך להורות לרשות מקומית להקציב כספים לגוף ספציפי. בנושא זה ברור לכל כי לשר הפנים אין כל סמכות לקבוע מהי התמיכה שרשות מקומית תקבע בתקציבה למוסד מסויים. אין למשרד הפנים ולא לשר העומד בראשו כל רשות להורות לרשות מקומית להעדיף מוסד פלוני ולאשר בקשות לתמיכה, בין בדרך של תנאי להעברת "מענק איזון", "מענק מיוחד", "מענק חד פעמי", ובין בדרך של אישור מלוות במסגרת הסדרי הקונסולידציה. סמכות זו קנויה באופן בלעדי למועצת הרשות המקומית, והתערבות פעילה של משרד הפנים בכל הנוגע להקצבת תמיכות לגוף זה או אחר פסולה מכל וכל.¹

1.2 השאלה שעמדה בפני וועדה זו איננה האם מוסמכים השר או עובדי משרדו להורות לרשות מקומית להקציב תמיכה למוסד פלוני, שאלה שהתשובה עליה ברורה וחד משמעית. הסוגיה העקרונית היא היכן גבולות ההתערבות של השר והמשרד כאשר השר נושא באחריות על פי החוק לתקציבי הרשויות המקומיות, ועליו לבדקן ולאשרן. האם רשות מקומית, שאיננה כוללת בתקציבה פעילות חיונית או שמקצה לפעילות זו כספים שאינם עונים על הדרישות האובייקטיביות - רשאי השר שלא לאשר את תקציבה ללא תיקון המעוות. במיוחד התעוררה סוגיה זו לגבי הקצבת כספים למוסדות חינוך, באותם

1 ראה בעניין זה דו"ח הביקורת בעמ' 19 ואילך.

תחומים שהרשות המקומית חייבת במימון. הובאו לתשומת ליבנו מקרים בהם רשות מקומית הודתה שהפלתה לרעה חלק מסויים מתושביה, אם מנימוקים פוליטיים ואם מנימוקים של חוסר משאבים. לעתים ציפתה הרשות המקומית כי שר הפנים שהעדפותיו לא נסתרו מעיניה ימצא דרך לתקצב פעילות זו, במסגרת מענקי משרד הפנים לרשויות המקומיות. הסוגיה העקרונית שעליה נתבקשה תשובת וועדה זו היא, היכן גבולות סמכות השר ומשרד הפנים כאשר לדעתו תקציב הרשות המקומית המובא לאישורו מפלה שלא כדין בין התושבים. האם "מענק האיזון" נועד לענות על בעיה זו, או שיש בידי שר הפנים דרכים אחרות להתמודד עם רשות מקומית שאיננה יכולה או איננה מעוניינת לענות על צרכי כלל תושביה.

1.3 בשאלת היסוד מהם גבולות סמכות שר הפנים להתערב בתקציב הרשות המקומית התחבטה הוועדה רבות. בראש ובראשונה ביקשנו לשמוע בנושא זה עמדת משרד המשפטים. תשובת המשרד באה בחוות דעת היועץ המשפטי מיום ו' בחשוון תשנ"ב (14 באוקטובר 1991). לצערנו לא היה בידינו להסתייע בחוות דעת היועץ המשפטי בשאלת יסוד זו.

דברים ברורים בשאלת יעודו של "מענק האיזון" הובאו בפני הוועדה על ידי משרד האוצר. עמדת אגף התקציבים היא כי "מענק האיזון" איננו מיועד לתמיכה במוסדות בעמותות או בכל גוף אחר. מענק האיזון נועד - לדעת משרד האוצר - אך ורק לסייע לרשויות מקומיות שההכנסות ממקורותיהן העצמיים נמוכות מהוצאותיהן. אין כל מקום לייעד את כספי מענקי משרד הפנים לתמיכה במוסדות, ואין משרד הפנים מוסמך להתערב באמצעות "מענק האיזון" בנושא התמיכות למוסדות.

1.4 עמדת משרד הפנים - בתמצית ובקצרה - כפי שהובאה בפנינו על ידי השר, המנכ"ל, הסמנכ"ל לענייני כספים ומינהל, ועל ידי היועץ המשפטי למשרד הפנים הינה, כי הסמכויות המוקנות לשר והחובות המוטלות עליו בחוק, מסמיכות את השר להתערב בתקציב רשות מקומית כאשר נושא מסויים איננו מוצא את ההסדר הנאות בתקציב. בעמדה עקרונית זו תמכו נציגי השלטון המקומי שהופיעו בפנינו.

1.5 על מנת לבחון סוגיה עקרונית זו מן הראוי לסקור כרקע את התפתחות היחסים בין השלטון המרכזי - הכוונה בעיקר למשרד הפנים כמשרד ממונה -

לבין השלטון המקומי, בנושא התקציב. יודגש כי בנושא זה, מהיבטיו השונים, עסקו וועדות ציבוריות בעבר. כך למשל: הוועדה לבדיקת שיטת המיסים ברשויות המקומיות בראשות כב' השופט ד"ר א. ויתקון ז"ל.² לאחרונה נבחנה סוגיה זו ביסודיות על ידי הוועדה הממלכתית לענייני השלטון המקומי בראשות מר משה זנבר,³ כשחלק נכבד מהמלצותיה גובש בחקיקה.

2. היחסים בין השלטון המרכזי והשלטון המקומי בישראל

2.1 כללי - סמכויות השלטון המרכזי

משטר מדינת ישראל מבוסס על שליטת הממשלה בכל שטח המדינה. אין המדינה מחולקת למרכיבים פדרטיביים או קנטונים כדוגמת מדינות אחרות. השלטון הריכוזי נובע גם מהמבנה הפרלמנטרי - בו הממשלה מבוססת על קואליציה של רוב בכנסת. לפיכך, ריכוז הסמכויות והעוצמה הינו בידי הממשלה.

בנושא השלטון המקומי הריכוזיות נובעת גם מהחקיקה שעיקרה נקבע עוד בתקופת המנדט הבריטי, כאשר עם הקמת המדינה עברו סמכויות הנציב העליון לשר הפנים.⁴ מבחינה עקרונית לא נשתנו סדרי בראשית אלה עד היום הזה.

שר הפנים הוא בעל סמכויות רבות בכל הנוגע לרשויות המקומיות: הוא מתקן תקנות בכל נושא שבפקודת העיריות,⁵ הוא מקים את הרשויות

2 הדין וחשבון הוגש לשר הפנים ביום ט' בסיוון התשכ"ד (20 במאי 1964).

3 הדין וחשבון הוגש לשרי האוצר, הפנים והמשפטים ביום י' בסיוון התשמ"א (12 ביוני 1981). ראה גם מסקנות ועדת הפנים ואיכות הסביבה, כנסת עשירית, מיום כג' באדר ב' התשמ"ד (27 במארס 1984).

4 פקודת העיריות (נוסח חדש), התשכ"ד-1964 (להלן: "פקודת העיריות"); פקודת המועצות המקומיות (נוסח חדש), התשכ"ה-1965 (להלן: "פקודת המועצות המקומיות"); צו המועצות המקומיות (א), התשי"א-1950 (להלן: "צו המועצות המקומיות א"); צו המועצות המקומיות (ב), התשי"ג-1953 (להלן: "צו המועצות המקומיות ב"); צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958 (להלן: "צו המועצות האזוריות").

5 ראה סעיף 347 לפקודת העיריות.

המקומיות,⁶ קובע את גבולותיהן⁷ ומפקח על פעולותיהן. הפיקוח על הפעולות נעשה על ידי חובת הרשויות המקומיות לקבל אישור השר, המנהל הכללי או הממונה על המחוז להחלטות ופעולות רבות, כגון: פעולות הקשורות בתקציב,⁸ קבלת הלוואות;⁹ מתן ערבויות;¹⁰ מכירת מקרקעין;¹¹ הסכמים שאינם כלולים בתקציב;¹² מתן זכיונות;¹³ הקמת תאגידים¹⁴ וכיוצא באלה. בעקבות המלצות "ועדת זנבר" תוקן החוק¹⁵ והחל בשנת 1988 אין צורך באישור שר הפנים למתן תוקף לחוק עזר. אולם השר רשאי לעכב פרסום חוק עזר במגבלות המפורטות בחיקוק.¹⁶

לשר הפנים גם סמכויות להתערבות כאשר רשות מקומית אינה מבצעת את חובותיה או אינה מסוגלת למלא את תפקידה מסיבות שונות.¹⁷

-
6	ראה סעיף 3 לפקודת העיריות וסעיף 1 לפקודת המועצות המקומיות.
7	ראה סעיף 8 לפקודת העיריות וסעיפים 2, 4-7 לפקודת המועצות המקומיות.
8	ראה סעיפים 206-207, 211-212 לפקודת העיריות; סעיפים 27, 29 לפקודת המועצות המקומיות; סעיפים 186-187 לצו המועצות המקומיות "א"; סעיפים 81-81ה לצו המועצות האזוריות. ראה גם תקנות הרשויות המקומיות (הכנת תקציבים), התשל"א-1971, ק"ת, עמ' 290 וצו העיריות (העברות מסעיף - הוצאה אחד למשנהו), ק"ת, עמ' 401.
9	ראה סעיף 201 לפקודת העיריות וסעיף 13 לפקודת המועצות המקומיות.
10	ראה סעיף 202א לפקודת העיריות וסעיף 13א לפקודת המועצות המקומיות.
11	ראה סעיף 188(א) לפקודת העיריות; סעיף 11 לפקודת המועצות המקומיות; סעיף 190א(א) לצו המועצות המקומיות "א".
12	ראה סעיף 196 לפקודת העיריות; סעיף 191 לצו המועצות המקומיות "א"; סעיף 88 לצו המועצות האזוריות.
13	ראה סעיף 196 לפקודת העיריות וסעיף 191 לצו המועצות המקומיות "א".
14	ראה סעיף 146א לצו המועצות המקומיות "א". ראה גם צו העיריות (הקמת תאגידים), התש"ס-1980, ק"ת, עמ' 1087.
15	ראה חוק לתיקון דיני הרשויות המקומיות (אישור חוקי עזר ופרסומם), התשמ"ח-1988, ס"ח עמ' 88.
16	ראה סעיפים 250-258 לפקודת העיריות וסעיף 22(ג) לפקודת המועצות המקומיות. ראה גם חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 40), התשנ"א-1990, סעיפים 3-4.
17	ראה סעיפים 141-146 לפקודת העיריות וסעיפים 36-41 לפקודת המועצות המקומיות.

רואה-חשבון שממונה על ידי בודק ומאשר את הדו"חות הכספיים של הרשויות המקומיות, והוא יכול להמליץ בפני הממונה על המחוז לזקוף כספים שהוצאו שלא כדין על חשבון מי שאחראי לכך - נבחר או עובד הרשות.¹⁸ הממונה מוסמך גם לתבוע מרשות מקומית למלא חובה שאינה ממלאת ולבצע במקומה אם סירבה.¹⁹ כן מוסמך השר לפזר מועצה אשר לדעתו אינה ממלאת את תפקידיה ולמנות במקומה וועדה קרואה או מועצה ממונה.²⁰ עם חקיקת חוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985, הוענקו סמכויות נוספות לשרי הפנים והאוצר לגבי הפיקוח והשליטה על הרשויות המקומיות. כך, למשל: שר הפנים רשאי לדרוש פיטורי עובדים מעל לשיא כוח אדם;²¹ להפסיק עבודות שלא אושרו בתקציב;²² לקצץ את החריגות מסכומים המגיעים לרשות מהממשלה.²³ בחוק זה גם ניתנו סמכויות לקביעת שיא כח אדם;²⁴ להגבלת שכר;²⁵ להתערבות בגובה הארנונות.²⁶ ולאישור הלוואות.²⁷ חלק מהסמכויות הוקנו לממשלה או לשר הפנים יחד עם שר האוצר.

במערכת שלמה של חוקים נוספים הוקנו לשר הפנים ולשרים אחרים סמכויות לתקן תקנות הקשורות לרשויות המקומיות;²⁸ לאשר פעולות והחלטות של רשויות מקומיות;²⁹ לצוות על רשויות מקומיות או על גופים שהינם,

-
- 18 ראה סעיף 221 לפקודת העיריות; סעיפים 33-34 לפקודת המועצות המקומיות; סעיף 189 לצו המועצות המקומיות "א"; סעיף 84 לצו המועצות האזוריות. להפעלת הוראה זו ראה בג"צ 1065/89 גולני ואח' נ' שיש ואח', פ"ד יב(1) 441.
- 19 ראה סעיף 141 לפקודת העיריות וסעיף 36 לפקודת המועצות המקומיות.
- 20 ראה סעיף 143 לפקודת העיריות וסעיף 38 לפקודת המועצות המקומיות.
- 21 סעיף 24 לחוק.
- 22 סעיפים 25-26 לחוק.
- 23 סעיף 25(ג) לחוק.
- 24 סעיף 7 לחוק.
- 25 סעיף 29(ג) לחוק.
- 26 סעיפים 31 ו-39 לחוק.
- 27 סעיפים 44-46 לחוק.
- 28 ראה למשל: סעיף 2 לחוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958; סעיף 17 לפקודת החינוך (נוסח חדש) התשל"ח-1978.
- 29 ראה למשל: סעיף 6 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968; סעיף 12 לחוק הרשויות המקומיות (תרנים לאנטנות טלוויזיה ורדיו), התשל"ו-1975; סעיף 6(א) לחוק הסדרת מקומות רחצה, התשכ"ד-1964.

למעשה, רשויות מקומיות לבצע פעולות ולהתערב כשלא ביצעו פעולות מסויימות.³⁰ המדובר בעיקר בחוקים המסדירים נושאים יסודיים כחינוך;³¹ רווחה;³² תכנון ובניה עיר;³³ כבאות;³⁴ תעבורה;³⁵ חופי ים;³⁶ בריאות הציבור;³⁷ התגוננות אזרחית³⁸ ועוד.

המורס מכל האמור הוא כי לפי התפישה הפורמלית רשות מקומית היא "יציר כפיו" של השלטון המרכזי, והוא הקובע את תפקידיה וסמכויותיה, ומלווה אותה בכל החלטותיה ופעולותיה. להלכה ולמעשה השלטון המקומי סמוך על שולחן הממשלה והינו זרוע של השלטון המרכזי עם מידה מסויימת של אוטונומיה.

-
- 30 ראה למשל: סעיפים 9, 14 לפקודת החינוך (נוסח חדש), התשל"ח-1978; סעיפים 6, 11, 12, 18, לחוק הניקוז וההגנה בפני שטפונות, התשי"ח-1957.
- 31 ראה לדוגמא: סעיפים 13-16, לפקודת החינוך (נוסח חדש), התשל"ח-1978; תקנות 32-63 לתקנות החינוך, 1933; סעיף 37 לחוק פיקוח על בתי-ספר, התשכ"ח-1969; סעיף 34 לחוק חינוך ממלכתי, התשי"ג-1953; תקנות לימוד חובה וחינוך ממלכתי, התשי"ט-1959; תקנות חינוך ממלכתי (העברה), התשי"ט-1959; סעיף 15 לחוק לימוד חובה, התש"ט-1949; תקנות 3-4 לתקנות לימוד חובה (מתן צווים לפתיחת מוסדות ולקיומם) (התשי"ג-1952); ראה כמו כן צוים שפורסמו בדבר מינוי רשות חינוך מקומית.
- 32 ראה למשל: סעיפים 2, 13 לחוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958.
- 33 ראה למשל סעיפים 13-18, 109, 265 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965; סעיף 15 לחוק הרשויות המקומיות (תרנים לאנטנות טלוויזיה ורדיו), התשל"ו-1975, סעיפים 2(ב), 9, 5, לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990; סעיפים 1, 2, 12 לחוק שיפוץ בתים ואחזקתם, התש"ס-1980.
- 34 ראה סעיפים 1, 9-11, 13-18, 35, לחוק שירותי כבאות, התשי"ט-1959.
- 35 ראה למשל סעיף 77 לפקודת התעבורה (נוסח חדש), התשכ"א-1961; סעיפים 3 ו-15 לחוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966.
- 36 ראה סעיפים 1-6, 8-10, 18 לחוק הסדרת מקומות רחצה, התשכ"ד-1964; סעיף 17(ב) לחוק אזורי נמל חפשיים, התשכ"ט-1969.
- 37 ראה סעיף 3א לפקודת בריאות העם, 1940; סעיפים 3, 9 לפקודת בריאות הציבור (מזון) (נוסח חדש), התשמ"ג-1983.
- 38 ראה סעיפים 1, 4, 6, 10, 10א, 23ב, 27 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951.

על פי חלוקת התפקידים בממשלות ישראל, משרד הפנים ממונה על הרשויות המקומיות.³⁹ יחד עם זאת, למשרדים אחרים נגיעה ישירה לפעילות המגוונת של הרשויות המקומיות. על שר הפנים מוטלת ה"אחריות המיניסטריאלית" לכלל פעולותיהן של הרשויות המקומיות. לאחריות זו עשויות להיות פנים רבות וגופים שונים תופשים אחריות זו במשמעויות שונות הנוחות להם באותה תקופה.

בהתאם להחלטות של ועדות הכנסת, עמדת משרד האוצר ומשרדים אחרים, יש ואף מבקר המדינה שם דגש על תיפקוד משרד הפנים כמפקח על הרשויות המקומיות. ביטוי מודגש לכך ניתן בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, ובדו"ח מיוחד של מבקר המדינה על פעולות הרשויות המקומיות ומשרד הפנים.⁴⁰

לפי תפישה זו על משרד הפנים להשתמש בסמכויות המוקנות לו בחוק כדי להבטיח כי כל רשות מקומית תשמור על כל הוראות הדין ותבצע כל חובה, במסגרת מדיניות הממשלה, צוויה והנחיותיה, תוך שמירה על כללי מינהל תקין, יעילות חסכון וטוהר המידות.

היבט נוסף על מעמדו של משרד הפנים בא לידי ביטוי בגישת הרשויות המקומיות. הן המוסדות המרכזיים שלהן (מרכז השלטון המקומי, ארגון המועצות האזוריות) והן הרשויות הבודדות רואים במשרד הפנים ובשר העומד בראשו כתובת מרכזית לפתרון בעיותיהם. בעיות המימון הן העולות באופן התדיר ביותר, אולם גם בעיות ניהול אחרות, מצוקות ומשאלות לשינוי ההוראות וההנחיות או להתאמתן לרשויות המקומיות עולות תדיר על שולחן שר הפנים. במידה רבה מתבקש שר הפנים להיות לפה לשלטון המקומי בכנסת, בממשלה ואף בדיונים עם שרים אחרים - אף כי אין הוא מהווה "מתווך" בלעדי. כל רשות מקומית וכן המרכזים מקיימים מגעים שוטפים עם כל משרדי הממשלה העוסקים בנושאים בעלי נגיעה מקומית.

39 ראה "הוראת חוק - סמכויות וחובות הממשלה, השרים ועדות הכנסת וממלאי תפקידים שונים" בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה 10.001 מיום כ"ו בחשוון התשל"ג (1 בנובמבר 1972). בעמ' 188 ואילך מצוינות סמכויות וחובות שר הפנים על פי החוקים שפורטו שם (מעודכן עד ליום כ"ב בניסן התשל"ו (22 באפריל 1976) ועד בכלל).

40 ראה דו"ח על הביקורת בשלטון המקומי (נובמבר 1986).

ניתן לומר שנוצרו במשך השנים דפוסי שיתוף פעולה ויחסי עבודה בין מרכז השלטון המקומי ומשרד הפנים לליבון בעיות השלטון המקומי, כולל שיתוף פעולה בקשר להצעות חקיקה ולנושאים שעולים על הפרק. בעיות רבות העומדות בפני הרשויות המקומיות מופנות לפתחו של משרד הפנים.

מהחומר שהובא בפנינו ועל פי המצב החוקי והעובדתי הקיים, על משרד הפנים לראות את תפקידיו ומעורבותו עם הרשויות המקומיות בהיקף רחב מאוד. משרד הפנים הינו המשרד המפקח על כך כי פעולות הרשויות המקומיות תהיינה בהתאם למדיניות הממשלה. היקף הפיקוח וההכוונה של משרד הפנים חל על כל תפקידיהן, מסגרות פעולתן (חוקים, נכסים, כח-אדם וכו') ומימוןן של הרשויות המקומיות.

בסיכום ניתן לומר שמשרד הפנים אחראי לביסוס הרשויות המקומיות ולקידומן - היינו לפיתוח הכלים והמשאבים העומדים לרשותן, לרבות כלים משפטיים, כך שיוכלו למלא את חובותיהן ואף לפתח את התשתית והשירותים לתושביהן.

משרד הפנים אחראי גם לתקינות ניהולן של הרשויות המקומיות במגמה להבטיח ככל האפשר כי יפעלו במסגרת הדין, באופן מאוזן כספית, ולפי כללי מינהל תקין, יעילות וחסכון.

כדי למלא את תפקידיו על משרד הפנים להיות מעורב בכל הנעשה בתחומיהן, ולהיות המתאם בין משרדי הממשלה בכל נושא הקשור בשלטון המקומי. יש להעמיד לרשות המשרד לביצוע משימות אלה כלים מספיקים לענות על הבעיות העולות מזמן לזמן, ולמצוא פתרון הולם לבעיות אלה.

2.3 מימון הרשויות המקומיות - הסוגיה העקרונית

2.3.1 חלוקת האחריות

הבעיות הכספיות של השלטון המקומי הן נושא שאינו יורד מעל סדר-היום מאז הקמת המדינה.

ריכוז הסמכויות בידי השלטון המרכזי כמתואר לעיל הביא לידי כך שבמשך כל השנים נחשבה הממשלה אחראית לכך שלרשות השלטון המקומי יעמדו משאבים במסגרת התקציב שאושר על ידי שר הפנים כדי לממן הקמת תשתית ומוסדות ציבור, כדי להפעיל ולתחזק מוסדות אלו וכדי לתת שירותים הולמים לציבור.

ניתן להסביר את האחריות הכוללת המיוחסת לממשלה בדרכים שונות:

ראשית, בשל היות מדינת ישראל קטנה והיות התקציב הציבורי עמוס בבעיות בטחון, כלכלה וחברה וכן בשל רמת המיסים הגבוהה הקיימת, לא ניתן להעניק "אוטונומיה פיסקלית" לרשויות המקומיות.⁴¹ יתר על כן: על אף שהיקף תקציבי הרשויות המקומיות בהשוואה לתקציב המדינה אינו גבוה (כמו בארצות מערביות אחרות), גובה התקציב משמעותי מכדי שלא ישולב באופן מלא במדיניות כלכלית של הממשלה. לפיכך, נדרשו הרשויות המקומיות לנקוט צמצומים כמו משרדי הממשלה. הן נדרשו להימנע מהעלאת שיעורי המיסים ותשלומי החובה ולהתאים את עצמן למגבלות שנקבעו ב"עיסקת חבילה" בשם זה או אחר.

שנית, עצם העובדה שתקציב רשות מקומית טעון עד עצם היום הזה אישור שר הפנים,⁴² וששיעורי הארנונה הכללית טעונים כיום אישור שר הפנים⁴³ כך שאחריות מרכזית למבנה התקציבים והיקפם מוטלת על משרד הפנים. משרד זה גיבש יחד עם משרד האוצר את ההנחיות. משרד הפנים מאשר את פרטי התקציבים וההכנסות ואף משלים מתקציב המענקים את החסר.⁴⁴

41 ראה דו"ח ועדת ויתקון בעמ' 18 ואילך.

42 ראה סעיפים 206-207, 211-212 לפקודת העיריות; סעיפים 27, 29 לפקודת המועצות המקומיות; סעיפים 186 - 186ז לצו המועצות המקומיות "א"; סעיפים 81 - 81ה לצו המועצות האזוריות.

43 שיעורי אגרות והיטלים בחוקי עזר אינם טעונים אישור מ-1988 אך שר הפנים יכול לעכב פרסום חוק עזר שאינו נראה לו. ראה פקודת המועצות המקומיות, סעיף 22 ופקודת העיריות, סעיפים 291, 258. שיעורי הארנונה היו ללא אישור מ-1968 עד 1985 (כולל). כיום טעונים שיעורי הארנונה הכללית אישור. ראה: חוק הסדרים לשעת חירום במשק המדינה, התשמ"ו-1986, ס"ח עמ' 145, סעיף 27א; חוק יציבות המשק (הוראות שונות), התשמ"ז-1987, ס"ח עמ' 104, סעיף 14; חוק הארנונה הכללית (סייג להעלאה בשנת הכספים 1988), התשמ"ח-1988, ס"ח עמ' 36; חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשמ"ט-1989, ס"ח עמ' 28, סעיף 20; חוק הארנונה הכללית (סייג להעלאה בשנת הכספים 1990), התש"ן-1990, ס"ח עמ' 104; חוק הסדרים במשק המדינה (היטלים וארנונה), התשנ"א-1991, ס"ח עמ' 72.

44 ראה סעיף 2.4 להלן.

2.3.2 התפתחות דרכי המימון

מימון הרשויות המקומיות עבר שינויים רבים במשך השנים. מבלי להכנס לפרטים ולתאר בהרחבה את כל ההתפתחות ההיסטורית, ניתן לציין כמה תקופות. בעקבות הפיחות של פברואר 1962 נדרשו הרשויות המקומיות כמעט בכל השנים עד שנת 1973 להימנע מהעלאת שיעורי המיסים או להעלותם באופן מתון מאוד. הדבר הביא לסטגנציה בפיתוח מקור מימון זה. המיתון של 1966-1967 הביא לירידה נומינלית וריאלית בגביית ארנונת הרכוש שהיתה נהוגה, ועל כן, ובהסתמך במידת מה על המלצות ועדת ויתקון, בוטלה ארנונת הרכוש ובמקומה קיבלו הרשויות המקומיות העברה קבועה - כאחוז מהכנסות המדינה.⁴⁵ כך עלה משקל הסכומים שקיבלו הרשויות המקומיות מתקציב המדינה למימון התקציב הרגיל⁴⁶ והגיע, בשיאו (1981) ל-58% (הכנסות מועברות, השתתפות משרדים יעודים ומענק כללי), כאשר מהכנסות עצמיות גבו הרשויות כ-30% - והיתר במלוות. יש לזכור שבכל שנות ה-60 וה-70 עלו התקציבים באופן ריאלי. אחרי מלחמת ששת הימים קודמו נושאי החינוך (גני ילדים לגילאי 3-4, רפורמה בחינוך), התרבות (בניית יותר מ-100 מתנ"סים), הכבאות (בניית כמעט כל המפקדות של איגודי הערים שהוקמו בשנות ה-60 הראשונות), הביוב (המלווה מהבנק העולמי החל ב-1972) ונושאים נוספים. החל בשנת 1968 ועד לחקיקת חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, לא היה לרשויות המקומיות צורך באישור שיעורי הארנונה הכללית. משקל הארנונה הכללית בתקציב הרשויות המקומית נשמר גם בשנות האינפלציה - הרשויות המקומיות פיתחו כלים לכך, כמו הטלת שיעורים מוגברים על עסקים, מדידה מחודשת ועוד. בשנות השמונים חלה האטה בגידול ההוצאות, ובשנות האינפלציה הגדולה חל אף קיצוץ ריאלי בתקציב הפיתוח כדי עשרות אחוזים, ובתקציב הרגיל - באחוזים בודדים. שינוי רציני חל רק ב-1985. מסיבות שונות גדלו ההכנסות העצמיות ומשקלן במימון עלה ל-67% בשנת 1987. במקביל חל ביטול למעשה של ההכנסות המועברות על ידי הממשלה ממקורות מס שבח מקרקעין ומס רכישה, ושל העברת תמורת ארנונות.⁴⁷ וצמצום ריאלי של מענק משרד הפנים. המצב כיום

45 ראה: חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 8) (ביטול ארנונות רכוש), התשכ"ח-1968.

46 ראה חוק הרשויות המקומיות (תמורת ארנונת רכוש), התשל"ה-1975, וכן תקנות הרשויות המקומיות (חלוקת תמורת ארנונת רכוש), התשמ"ה-1985; תקנות הרשויות המקומיות (חלוקת תמורת ארנונת רכוש), התשמ"ו-1986.

47 ראה סעיפים 12, 13 לחוק יציבות המשק (הוראות שונות), התשמ"ז-1987.

הוא כי יותר מ-30 רשויות מקומיות (הכוללות יותר ממחצית אוכלוסיית המדינה) אינן זכאיות לקבל מענק איזון והן יותר "אוטונומיות" מבחינת קבלת ההחלטות.

2.3.3 הטיפול בגרעונות הרשויות המקומיות

גרעונות בתקציבי הרשויות המקומיות היו תופעה שחזרה על עצמה מדי זמן. ניתן להצביע על רשויות מקומיות שבהן זו תופעה ממושכת וקשורה בניהול לא תקין. אולם היו גם שנים לא מעטות שבהן גם הרשויות היותר מסודרות נקלעו לגרעונות, ולא היה מנוס מהכרה בכך שהמשאבים שעמדו לרשותן לא הספיקו. הדבר היה בולט בשנים שבהן היה אירוע כלכלי בולט, כמו חתימת הסכם שכר חדש; פיחות ותכנית כלכלית; עיסקת חבילה וכדומה. החלטות אלה שקיבל השלטון המרכזי השליכו בראש וראשונה על הכנסות והוצאות הרשויות המקומיות, ולא תמיד לוו האירועים בהתחשבות מספקת בצרכי הרשויות המקומיות. יתר על כן, ניתן להצביע על סעיפי השתתפות משרדי ממשלה לנושאים מסויימים שאינם מתוקצבים באופן ריאלי. כתשובה לבעיית הגרעונות היו דיונים חוזרים על השלמת מימון. בכל שנה התקיים דיון על הפערים החזויים ונסיון למצוא מקורות מימון - לעיתים במלוות לאיזון התקציב הרגיל. משנצטברו הגרעונות היה צורך בתכניות מקיפות יותר של התגברות עליהם.

למשרד הפנים, כמתחייב מהחוק, התפקיד המרכזי בליווי מימון הרשויות המקומיות. כל רשות בפני עצמה היתה עשויה לפנות למשרד בזמן אישור התקציב הרגיל ולהצביע על פערים חזויים. פעמים היו אלה פערים אמיתיים ופעמים נסיון להשיג גידול ריאלי במימון. המשרד פיתח כלים של בדיקה (כמו פרמטרים של מעבר משנה לשנה, תיקצוב עובדים, "סל שירותים", תחזיות פרעון מלוות וכדומה) ומתן תשובות לבעיות שעלו.

חלק מהרשויות המקומיות העמידו את המשרד על גרעונות מצטברים גדלים והולכים. בשל הוצאות מימון גבוהות הגרעונות מגדילים עצמם במהירות והם עשויים להביא לשיבוש בפעילות הרשויות המקומיות. כך נוצר, כאמור, הצורך לפנות למשרד האוצר ולטפל

במציאת משאבים להקטנת הגרעונות. בכל מקרה נערכו אומדנים של ה"גרעון המוצדק" שניתן להסבירו בנטל שנבע מאירועים כלכליים, וכן נערכו תכניות למנוע גרעון בעתיד.

ושוב - משנקבעו הכללים היתה הפעלתם כלפי כל רשות מקומית בנפרד מוטלת על משרד הפנים. עליו היה ללמוד את בעיותיה של כל רשות מקומית בנפרד ולבנות את התכנית ההולמת אותה. לעיתים היתה תכנית הקטנת הגרעונות הזדמנות נאותה לפתרון בעיות יסוד ב"מסגרת התקציב" של הרשות המקומית שיכלה להצביע על בעייתיות מיוחדת לה, כמו: גידול אוכלוסיה, מבנה גילאים שונה - בעיקר אוכלוסיה שהינה בגיל החינוך - עומס "פנסיונרים" של הרשות המקומית, פיזור הבינוי ומיגוון נוסף של נושאים היחודיים לאותה רשות מקומית.

2.3.4 הפתרונות

המסקנה המתבקשת היא שמשרד הפנים מוצא את עצמו עסוק באופן תדיר בבעיות המימון של הרשויות המקומיות ככלל ושל כל רשות מקומית בנפרד. הדבר קורה בעת אישור התקציבים הרגילים והבלתי רגילים (תקציבי הפיתוח); בעת אישור שיעורי הארנונה הכללית או אגרות והיטלים; בעת אישור קבלת מלוות ובטיפול בגרעונות. בכל מקרה, משרד הפנים צריך לענות על מגוון של בעיות הנובע מצרכי הרשות המקומית בכל התשתיות והשירותים. לפתרון בעיות אלה של הרשויות המקומיות נקבעו בתקציב משרד הפנים בחוק התקציב בכל שנה, סכומים שהוגדרו כמענקים וכמלוות לרשויות המקומיות.

בתקציב המדינה יוחדו, מקדמת דנא, שני סעיפים לרשויות המקומיות: "מענק כללי והכנסה מועברת" בתקציב הרגיל, ו"מענקים ומלוות לפיתוח" בתקציב הפיתוח וההון.⁴⁸

כמבואר לעיל, ירד משקלם של סעיפים אלה בתקציב המדינה ובמקורות המימון של הרשויות המקומיות. כדי ללמוד את הנתונים

48 ראה, למשל: חוק התקציב לשנת הכספים 1991, התשנ"א-1991 (חוקי תקציב 114, בעמ' 173), סעיף 18 בתוספת הראשונה, פרטים 01 ("מענקים לרשויות המקומיות") ו-02 ("העברות תמורת הכנסה") וסעיף 57 בתוספת השניה, פרט 04 ("תקציב כללי לפיתוח רשויות מקומיות").

יש להתבונן הן בהתפתחות הריאלית של תקציבי הרשויות המקומיות (התקציב הרגיל ותקציב הפיתוח בנפרד) והן באפשרויות גביית ההכנסות העצמיות. כל אלה הושפעו מהמצב הכלכלי ויכולת האוכלוסיה, מהמדיניות הכלכלית ובמיוחד ממדיניות אנטי-אינפלציונית שחייבה הקטנת ההוצאה הציבורית.

יש מקום להזכיר גם היבטים פוליטיים ומינהליים ובמיוחד תופעות הקשורות בבחירות. בין בעיות הניהול ניתן לציין גם את היכולת של משרדי הממשלה, לרבות משרדי הפנים והאוצר, לענות על הבעיות.

ה"הכנסות המועברות" שהיו מקור מימון בעבר, מקורן היה בסכומים שהגיעו לרשויות המקומיות לפי חוקים ספציפיים. החל בשנת 1975 העביר אוצר המדינה לרשויות המקומיות אחוזים ניכרים מגביית מס שבח מקרקעין ומס רכישה - לכל רשות מקומית שבתחומה נגבו הסכומים.⁴⁹ הסעיף המשמעותי ביותר היה "תמורת ארנונת רכוש" שנקבע עם ביטול ארנונה זו בשנת 1968 ועוגן בחוק רק בשנת 1975.⁵⁰ סכומים אלה חולקו לפי נוסחה מעוגנת בתקנות.⁵¹ בסיס החלוקה היה הגביה של ארנונת רכוש בעבר. אולם, התפתחותה של כל רשות מקומית באופן דיפרנציאלי חייב שינויים בנוסחת החלוקה. העברת סכומים אלה בוטלה עם הצמיחה המשמעותית של ההכנסות מארנונה כללית והכנסות עצמיות אחרות ב-1986, כך שלמעשה נותרה כיום רק העברת סכומים מאגרת כלי-רכב⁵² - וגם אלה מיועדים כיום בחלקם לרשויות מקומיות זכאיות מענק בלבד.⁵³

49 בשנת תשל"א (בחוק מס שבח מקרקעין (תיקון מס' 4), התשל"א-1971, ס"ח עמ' 80) הוסף לחוק מס שבח מקרקעין סעיף 9א, שקבע את ההסדר לפיו יעביר אוצר המדינה לרשות המקומית "אשר לה מועברת תוספת האגרה מכוח חוק הרשויות (אגרת העברת מקרקעין), התשי"ט-1959", שליש מן המס, למעט תוספת המס. בשנת תשל"ה (בחוק מס שבח מקרקעין (תיקון מס' 5), התשל"ה-1974, ס"ח עמ' 2) שונה ההסדר ונקבע כי אוצר המדינה יעביר לרשות המקומית שבתחומה מצויים המקרקעין 60% ממס השבח ומתוספת המס שהוטלה עליהם, ואם מצויים המקרקעין בתחומן של מספר רשויות מקומיות יועבר הסכום באופן יחסי לשווי חלק המקרקעין שבכל רשות. בשנת תש"ס (בחוק מס שבח מקרקעין (תיקון מס' 8), התש"ן-1990, ס"ח עמ' 144) שונה המונח "תוספת מס" למונח המוכר לנו היום - מס רכישה. בשנת תשמ"ז (בחוק יציבות המשק (הוראות שונות), התשמ"ז-1987, ס"ח עמ' 104, סעיף 13) שונה ההסדר ונקבע כי הסכום המועבר יתחלק בין הרשות שבתחומה מצויים המקרקעין לבין כלל הרשויות המקומיות כחלק מהמענק הכלכלי הניתן לפי חוק תקציב שנתי. החלוקה נתונה לשיקול דעת שר האוצר ושר הפנים והחוק מסמך אותם במפורש לחלק גם באופן שהרשות שבתחומה מצויים המקרקעין לא תקבל כל סכום.

50 ראה חוק הרשויות המקומיות (תמורת ארנונת רכוש), התשל"ה-1975, סעיף 3.

51 ראה: תקנות 2,1 לתקנות הרשויות המקומיות (חלוקת תמורת ארנונת רכוש), התשמ"ו-1986.

52 ראה סעיף 79 לפקודת התעבורה (נוסח חדש) התשכ"א-1961; צו התעבורה (הקצבת אגרות), התש"ל-1970.

53 הדבר נעשה, בעקיפין, באמצעות חלוקת ההקצאות בסעיפי תקציב המדינה.

"המענק הכללי" לרשויות המקומיות - הורתו ולידתו ברצון להבטיח כי לכל רשות מקומית יעמדו די משאבים למימון שירותים מוניציפאליים מקובלים. הכוונה היא כי המענק יינתן לרשויות מקומיות אשר פוטנציאל ההכנסות העצמיות שלהן נמוך. הדבר יכול לנבוע הן מהיות האוכלוסיה ברשויות המקומיות אלו בעלת רמה סוציו-אקונומית נמוכה, והן מהעדר תעשייה ועסקים אחרים בהיקף נרחב בתחומיהן. במשך השנים שבהן חלה הקפאת העלות שיעורי המיסים⁵⁴ התעוררה הבעיה של צורך לפצות את כלל הרשויות המקומיות על ידי הגדלת המענק הכללי והענקתו אף לרשויות מקומיות בעלות פוטנציאל הכנסות גבוה. בתקופה מסויימת היה קיים גם "מענק לכיסוי הפסדי הכנסה עצמית" כאשר לאחר קבלת החלטות על העלאת המסים דרשה הממשלה לבטל את הגביה הנוספת ו"שילמה" בעצמה את התוספת החזויה מההעלאה. עניינו הרואות כי מענק כזה היה מנוגד למטרה הראשונה שלשמה נקבע המענק. מהסכומים הגדולים נהנו הרשויות המקומיות בעלות הפוטנציאל הגבוה של הכנסות עצמיות. בדרך זו נוספו ל"מענק הכללי" תפקידים נוספים שלא היו ביסוד קביעת ה"מענק הכללי". כך, למשל: הועברו למועצות אזוריות מענק לכיסוי הוצאות העסקת "משרתים בקודש", או לדוגמא: מענקים שהועברו מתקציב משרד הפנים לאחזקת כבישים עורקיים; למימון הוצאות אחזקת חופי רחצה, למטרות שמירת מערכות בטחון ומשמר אזרחי; או מענק מיוחד לירושלים שכונה "מענק הבירה" וכיוצא באלה.

ברור כי היה על משרד הפנים לחלק את המענק הכללי בין הרשויות המקומיות בצורה צודקת ובאופן שיקלע למטרתו ויגרום לכך שכל רשות מקומית תוכל להפעיל את השירותים המקובלים. לפיכך, פותחו במשך השנים נוסחאות שונות. בשנות ה-50 וה-60 - כל זמן שהמענק היווה אחוזים בודדים מתקציבי הרשויות המקומיות - נהגו נוסחאות המבוססות על פוטנציאל ההכנסות העצמיות שנמדד לפי הגביה בשנים קודמות ולפי הרכב האוכלוסיה בגילאים, או לפי המצב הסוציו-כלכלי שנמדד לפי ההוצאה לשירותים חברתיים ("סעד").

עם עליית משקל המענק ל-20% ויותר מהתקציב בשנות ה-70, נבע הצורך למצוא גישה מקיפה וצודקת יותר. משרד הפנים פיתח נוסחת "סל שירותים". לפי גישה זו ניתן לאמוד בדרך סטטיסטית ואנליטית את עלות "סל

54 כיום טעונים שיעורי הארנונה הכללית אישור. ראה: חוק הסדרים לשעת חירום במשק המדינה, התשמ"ו-1986, ס"ח עמ' 145, סעיף 27א; חוק יציבות המשק (הוראות שונות), התשמ"ז-1987, ס"ח עמ' 104, סעיף 14; חוק הארנונה הכללית (סייג להעלאה בשנת הכספים 1988), התשמ"ח-1988, ס"ח עמ' 36; חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשמ"ט-1989, ס"ח עמ' 28, סעיף 20; חוק הארנונה הכללית (סייג להעלאה בשנת הכספים 1990), התש"ן-1990, ס"ח עמ' 104; חוק הסדרים במשק המדינה (היטלים וארנונה), התשנ"א-1991, ס"ח עמ' 72.

השירותים" הרגיל שעל רשות מקומית לתת לתושביה. החישובים נעשו תוך התחשבות במאפיינים של כל רשות מקומית, כגון: הרכב הגילים, הטופוגרפיה ועוד. במקביל נערך אומדן פוטנציאל ההכנסות. הנוסחה התבססה על ההנחה כי כל רשות מקומית תתנהל באופן היעיל ביותר ותגבה את מירב ההכנסות. ההפרש בין עלות סל השירותים לפוטנציאל ההכנסות היה "המענק". לפי גישה זו ניתן היה לחשב מראש את המענק הנחוץ לכלל הרשויות המקומיות.

נסיונות לחשב את המענק על פי גישה זו, עם סיום פיתוחה, היו בשנים 1978 עד 1982, אולם יישומה הלכה למעשה נתקל בבעיות רבות. בעיות "מושגיות" מסויימות לא מצאו פתרון שיויוני, לדוגמא: פרעון המלווה שהיה שונה מרשות מקומית אחת לשנה. כמו כן, רשויות מקומיות שהוצאותיהן עלו באופן ניכר על ה"סל" לא נטו להסתגל לרמה היותר נמוכה של משאבים, וחיפשו כל טיעון אפשרי לתקוף את מרכיבי הנוסחה, ולהסביר מדוע רשות מקומית זו או אחרת היא בעלת מרכיבים שונים ולא מוצדק ליישם לגביה את הנוסחה - הווי אומר: מגיע לה מענק גבוה יותר. מכה קשה הונחתה על שיטת "סל השירותים" בשנות האינפלציה הדוהרת (1979 - 1984) כאשר היה צריך לעדכן סכומים מספר פעמים בשנה. מכיוון שאין "מדד מחירי תשומות ברשויות מקומיות" היה העדכון קשה. למעשה, נתוני 1982 קודמו עם האינפלציה ועליית השכר ללא חישוב יסודי מחודש מדי שנה. אכן, עם כל תכנית הקטנת גרעונות היה צורך לעדכן לרשויות המקומיות את הסעיפים שבהם היתה הוצאת יתר - וזאת, לאחר סיכום הקיצוצים הריאליים שסוכמו.

כללו של דבר - המענק בשנים האחרונות מתחלק על פי מסגרות שנקבעו בעבר הרחוק ומתעדכנות על פי מדדי התייקרות, גידול טבעי והחלטות מיוחדות מזמן לזמן.

כמו כן, יש לציין שכללים ונוסחאות, ככל שהוחלו על המענק הכללי - וכך היה הדבר במרבית השנים - חושבו לגבי כ-90% מן המענק. סכומים מסויימים נותרו ברזרבה כתשובה לבעיות מיוחדות. כמתואר לעיל, נטיית רשות מקומית היא להציג בעיות המיוחדות לה באופן בלעדי. פעמים הבעיה היא ירושת העבר הניהולי או הפוליטי, פעמים אירוע חריג כמו הצורך בתיקונים במערכת המים, נזקי רוחות או שטפונות, חגיגות יובל ועוד דוגמאות למכביר. פעמים נוצר משבר ניהולי או כספי, ומשרד הפנים היה

חייב להיות במצב שבו יהיו לו מקורות כספיים כדי לטפל, במשך השנה, על הבעיות העולות חדשים לבקרים.

2.5 תקציב הפיתוח

תקציבי הפיתוח בתקציב משרד הפנים הם בחלקם בלתי מיועדים מראש ומתחלקים לפי נוסחה שנקבעה בשנות ה-70 - לאחר המלצות הוועדה לשיפור המימון של הרשויות המקומיות, בראשות מנכ"ל משרד הפנים דאז מר חיים קוברסקי.⁵⁵ חלק מתקציב הפיתוח נותר ברזרבה לצורך פתרון נושאים הטעונים קידום והמתעוררים במשך שנת התקציב. יחד עם זאת, בתקציב הפיתוח נקבעו סעיפים מיוחדים לנושאים מוגדרים, כגון: מים; ביוב; כבישים; כבאות; מל"ח ופס"ח וכדומה. סכומים אלה נקבעים לפי עדיפויות ענייניות בהתאם להמלצות אנשי מקצוע במשרד הפנים.

3. סמכויות שר הפנים באשור תקציב הרשות המקומית

3.1 מקור הסמכות

עיננו הרואות - מעמדו של משרד הפנים כמשרד מפקח מכוון וממונה על פעילותן התקינה של הרשויות המקומיות מעוגן לא רק בחקיקה אל גם בנוהל ובנוהג הקיים מאז ימי רשאות המדינה. הוועדה בדעה כי רצוי שנוהג זה ימשיך גם בעתיד, ואף יחוזק בהוראות נוהל מחייבות שיפורסמו בשער בת רבים.

הסמכות העיקרית בחוק מתוך מיגוון הסמכויות והתפקידים שהוטלו בחוק על שר הפנים הינה הסמכות לאשר תקציב הרשות המקומית, אליו נלוות סמכויות עזר נוספות הקשורות באשור התקציב.⁵⁶ סמכות זו צריכה להיות מופעלת על ידי השר לאחר שיקול דעת ובדיקה מעמיקה האם התקציב תואם את הוראות הדין ומדיניות הממשלה.

3.2 שיקול הדעת באישור התקציב

על היקף שיקול הדעת בעת הפעלת סמכותו של שר הפנים לאשור תקציב הרשות המקומית עמד בית המשפט העליון בפרשת צוקר נ' ראש עיריית תל-אביב יפו ואח'⁵⁷ בה נדונה השאלה האם רשאות עיריית תל-אביב להעביר תמיכה

55 מיום ח' בכסלו תשל"ו (12 בנובמבר 1975). ההמלצות אושרו על ידי הממשלה.

56 סעיף 206(ג) לפקודת העיריות; סעיף 27 לפקודת המועצות המקומיות; סעיף 186(ג) לצו המועצות המקומיות "א"; סעיף 18 לצו המועצות האזוריות. ראה במיוחד סעיפים 207; 208; 210(ג); 211; 212 לפקודת העיריות.

57 בג"צ 609/85, פ"ד מ(1) 775.

למוזיאון הארץ בתל-אביב, ולהוציא סכומים אחרים, טרם שהתקציב אושר על ידי שר הפנים. כב' השופט ד. לוינ פסק כי סמכות האשור של שר הפנים הינה סמכות מהותית ואין היא בגדר אישור טכני גרידא. סמכות האישור הינה כלי פיקוח שהחוק קובע, וכל הוצאה טרם שאושר התקציב על ידי שר הפנים הינה מעשה פגום:

"לפי המבנה השלטוני, הקיים במדינתנו מאז כינונה ועוד בטרם הקמת המדינה, כפופים תקציביהן של הרשויות המקומיות לאישורו של שר הפנים. כפיפות זו אינה שרירותית וחסרת טעם. היא יסוד מוסד של המבנה השלטוני הקיים. הרשויות המקומיות נסמכות לא במעט על תקציב המדינה ונזקקות מדי פעם לסיוע כספי ולגיבוי של משרד הפנים.

...

כלי הפיקוח, שניתן בידי שר הפנים מכוחו של הדין, על-מנת שיוכל לגרום לכך שהרשויות המקומיות תתאמנה את תקציביהן ואת מדיניותן לנדרש ולמתחייב מהמדיניות הכלכלית והחברתית הכוללת, הוא החיוב שנקבע בחוק, כי כל תקציב, בין אם הוא תקציב רגיל ובין אם הוא תקציב מילואים, על כל מרכיביו, טעון אישורו של שר הפנים.

השר הוסמך בסעיף 207 לפקודת העיריות [נוסח חדש] 'לשנות או לדחות פריט בתקציב, או להוסיף פריט אם הוספתו היא, לדעתו, חיונית לטובת הציבור מחמת נסיבות חורגות מהרגיל הקשורות בעיריה' - הכול לאחר שנתן דעתו על השקפת המועצה. גם סמכות זו מלמדת על מהות אמצעי הביקורת והפיקוח שניתן בידי השר, על עוצמתו ועל היקפו.

אמור איפוא, שסמכות זו של שר הפנים אינה סמכות טכנית פורמאלית גרידא אלא סמכות מהותית, וכל התעלמות מדרישת האישור וכל מעשה שנעשה על-פי פריט או מרכיב בתקציב, שלא זכו לאישורו של שר הפנים, אינם לוקים רק בפגם טכני אלא הם בבחינת מעשה פסול או מחדל, היורדים לשורשו של עניין.⁵⁸

מכאן שבמסגרת סמכותו לאשר תקציבי הרשויות המקומיות חובה על השר לרדת לעקרונות התקציב ולבחון את התקציב על כרעיו ועל קרבו.

3.3 עיקרון השוויון המהותי

כלי הפיקוח שבידיהם מחייב את שר הפנים ואת משרדו לבחון ולבדוק בשבע חקירות ודרישות האם תקציב הרשות המקומית תואם את הוראות הדין, ובכלל זה האם התקציב מעניק שירות לכל תושבי הרשות המקומית על בסיס של העדר אפליה וחלוקה צודקת והוגנת. מסמכותו של שר הפנים לוודא לא רק שהתקציב שהוצע על ידי הרשות המקומית עונה על המדיניות הכלכלית של הממשלה, אלא גם שהתקציב איננו כולל בחובו אפליה לרעה של חלק מהתושבים ברשות המקומית. המבחנים שעל פיהם על השר לבחון את התקציב צריכים להיות מבחנים השווים לכל. כך למשל אם תחליט הרשות המקומית לתת לאוכלוסיה באזור מסויים שירותי חינוך ברמה מסויימת ולאוכלוסיה באזור אחר באותה רשות שירותי חינוך ברמה פחותה, מוסמך השר שלא לאשר את התקציב. מניעת אפליה שלא כדין הינה במסגרת סמכותו של השר על פי תפקידיו כפי שהוגדרו בחוק.

העקרון של מניעת אפליה בין שווים - היינו אי משוא פנים לחלק מסויים בציבור, ונקיטת גישה ענינית כאשר המדובר בחלוקת כספי הציבור, גישה החייבת להיות על סמך אמות מידה ברורות ושוות לכל - הינו יסוד היסודות ושורש המשפט הציבורי. על עקרון זה חזר ועמד בית המשפט העליון בשורה ארוכה של תקדימים.⁵⁹ מתפקידו של שר הפנים לבחון האם הקצאת מקורות הרשות המקומית נעשתה בהתבסס על אמות מידה עניניות וסבירות. תמיכות שהרשות המקומית נותנת צריכות להעשות על סמך נתונים רלוונטיים ומתן משקל סביר לכל אחד מהנתונים, ללא שרירות ומשוא פנים. בעת בדיקת התקציב לפני אישורו על השר לבחון האם יש "שוויון מהותי" ולא רק "שוויון פורמלי. ובלשונו של כב' השופט א. ברק:

59 ראה, למשל, לאחרונה בג"צ 59/88 צבן נ' שר האוצר ואח', פ"ד מב(4) 705 ובעיקר בעמ' 706-707 (להלן: "הלכת צבן").
וראה גם: בג"צ 434/87 הרשקו ואח' נ' שר העבודה והרווחה ואח', פ"ד מד(4) 154 בעמ' 159, 162-163 והאסמכתאות שם.
וראה בהרחבה: א' רובינשטיין המשפט הקונסטיטוציוני של מדינת ישראל (מהדורה רביעית, תשנ"א, כרך א') עמ' 262-289, 325-334.

"אכן, לעתים קרובות הדרך להבטחת שוויון בסיכוי היא דווקא בהקצבה בלתי זהה של מקורות"⁶⁰

יש מקרים, במיוחד כאשר חלק מהאוכלוסיה קופח במשך שנים, שיחס שווה איננו מוביל לתוצאה צודקת. במקרים אלה יש לנקוט דרך של חוסר שוויון כדי לאזן ולהשיג צדק בין חלקי האוכלוסיה שבעבר לא קיבלו חלקם הצודק בחלוקת כספי הציבור. כדברי כב' השופט ש. נתניהו בפרשת אליצור איגוד ספורט דתי נהריה נ' עיריית נהריה ואח':⁶¹

"יתרה מזאת, יחס של שוויון אינו מוביל תמיד לתוצאה צודקת, ולעיתים יש לנהוג בחוסר שוויון כדי להשיג צדק, הכול בהתאם למטרה, שאליה אנו שואפים להגיע. כשנקודת המוצא ההתחלתית של האחד נחותה משל רעהו, יש צורך להעניק לו יותר כדי להביא את השניים לידי שוויון (ראה מדברי כבוד השופט ברק בבג"צ 246/81, 260 [אגודת דרך ארץ ואח' נ' שרות השידור ואח', פ"ד ל"ה (4) 1], בעמ' 11-12). הצדק שבתוצאה הוא הקובע ולא קדושת העיקרון של השוויון, שבא רק לשרת את מטרת הצדק.

סיכומו של דבר, חייבים תחילה להיקבע קריטריונים בדבר הנתונים הרלוואנטיים לשוויון, וקריטריונים אלה צריכים להיקבע באופן סביר, תוך זיקה ותוך התחשבות במטרה של השוויון, שאותו מבקשים להשיג. ראה: L.H. Tribe, American Constitutional Law (New York, 1978) 995, McLaughlin et al. v. State of Florida, at 191 [379, U.S.1] (1964). קריטריונים הקובעים נתונים בלתי רלוואנטיים או בלתי סבירים למטרה, שלשמה מבוקש השוויון המהותי, או הנותנים משקל בלתי סביר לאיזה מנתונים אלה בתוך מכלול הנתונים הינם שרירותיים ויביאו לתוצאה של הפרת השוויון".⁶²

60 בג"צ 246/81, 260 אגודת דרך ארץ ואח' נ' שרות השידור ואח', פ"ד לה (4) 1, בעמ' 12.

61 בג"צ 720/82, פ"ד לז (3) 17.

62 שם, בעמ' 21. לדרישת השוויון בחלוקת כספי הציבור והתוצאות של הפרת עיקרון יסוד זה ראה בג"צ 141/82 רובינשטיין ואח' נ' יושב ראש הכנסת ואח', פ"ד ל"ז (3) עמ' 141.

על שר הפנים לבחון לא רק האם חלוקת כספי הציבור כפי שנקבעה בתקציב הרשות המקומית נעשתה על סמך אמות מידה שוות לכל, אלא עליו להתעמק בקריטריונים ולבחון האם אותם קריטריונים עושים צדק עם אלה שבעבר לא זכו למעמד שווה, כך שהתנהגות שווה תביא להמשך הפגיעה בהם. העדפה של חלקי אוכלוסיה שקופחו בעבר או של איזורים הטעונים עידוד כגון איזורי פיתוח, וקביעת קריטריונים המיטיבים עם אלה, אינן פוגעות בעיקרון השוויון, אלא מגשימות את עקרון השוויון המהותי.⁶³ לדעת הוועדה זה הפירוש היחיד לסמכות שר הפנים בבואו לאשר תקציב הרשות המקומית.

3.4 החקיקה בנושא תמיכות במוסדות ציבור

בעקבות פסיקת בית המשפט העליון⁶⁴ והביקורת הציבורית על חלוקת כספים ל"מוסדות יחודיים" בתקציב המדינה ללא אמות מידה שוויוניות אלא על פי קרבת המוסד לחברי הכנסת, ראתה הכנסת לנכון לחוקק את חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשנ"ב-1992,⁶⁵ שהוסיף את סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985. בהוראת חוק זו גזרה הכנסת על עצמה כי מכאן ולהבא תמיכות ב"מוסדות ציבור" ינתנו מתקציב המדינה אך ורק לפי מבחנים שיוויוניים שיקבעו בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, ועל פי נוהל שיקבע שר האוצר בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה. המבחנים והנוהל יפורסמו ברשומות.

מכאן שכיום אסורה חלוקת תמיכות למוסדות ציבור ללא קריטריונים ואמות מידה שוויוניות לא רק מתקציבי הרשויות המקומיות, אלא אף מתקציב המדינה. הוראת סעיף 3א חלה כמובן על העברת כספים מתקציב משרד הפנים ל"קריות חינוך". על משרד הפנים לקבוע בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה המבחנים השוויוניים לחלוקת הסכום שנקבע בתקציב המשרד לצורך התמיכה בקריות החינוך. זאת בנוסף להוראות הנוהל שעל שר האוצר לקבוע

63 השווה עם ההלכה שנפסקה בבג"צ 491/86, עירית תל-אביב-יפו נ' שר הפנים, פ"ד מ"א(1) 757 בעמ' 777.

64 ראה בג"צ 780/83, ישיבת תומכי תמימים מרכזית נ' מדינת ישראל (לא פורסם); אוזכר בהלכת צבן שהובאה לעיל.

65 ס"ח, התשנ"ב, 34.

- ושוב בהתיעצות עם היועץ המשפטי לממשלה - לפיו ידון משרד הפנים בבקשות של קריות חינוך לקבל תמיכה מתקציב המשרד.

3.5 העקרון במשפט העברי

כלל היסוד כי כספי ציבור מן הדין שיתחלקו על פי אמות מידה ועל פי מבחני צדק ויושר, נקבע עוד מקדמת דנא על ידי רבותינו ז"ל. מצינו בתלמוד בבלי, מסכת בבא בתרא, דף ח' ע"ב:

"תנו רבנן: קופה של צדקה ניגבת בשניים ומתחלקת בשלושה. ניגבת בשניים שאין עושים שררה על הציבור פחות משניים ומתחלקת בשלושה כדיני ממונות".

ורש"י על אתר מפרש:

"מפני שהוא כדיני ממונות: לעיין ולתת לכל אחד כפי טפלין התלויים בו".

דהיינו, חלוקת כספי ציבור חייבת להתבצע על ידי שלושה, כבית דין, משום שעל בין הדין לבחון חלוקת כספי הצדקה על פי מבחן הנפשות התלויות במקבל הצדקה. מכאן שאין לחלק כספי צדקה באופן שרירותי אלא לפי מבחן ענייני.

ומצינו בתלמוד ירושלמי, מסכת פאה, פרק שמיני, הלכה י':

"רבי חלבו בשם רבי בא בר זבדי: אין מעמידין פרנסין פחות משלושה. אנא חמי דיני ממונות בשלושה, דיני נפשות לא כל שכן ויהיו עשרים ושלושה. עד דהוא מצמית להון הוא מסכן".

ועיין שם, בפירוש "פני משה", שחלוקת כספי צדקה כמוה כדיני נפשות, אלא שלא דרשו בית דין של עשרים ושלושה, על מנת למנוע עיכוב בחלוקת כספי הצדקה עד שיאסף כל מותב בית הדין. לפיכך, הסתפקו בשלושה על מנת למנוע כל עיכוב בחלוקת כספי ציבור שכמוה כדיני נפשות. ועיין גם בערוך השולחן, הלכות צדקה, סימן רנ"ו סעיף קטן ד'.

וכן פסק הרמב"ם להלכה בהלכות מתנות עניים, פרק ט' הלכה ה':

"ואינה מתחלקת אלא בשלושה מפני שהוא כדיני ממונות
שנותן לכל אחד די מחסורו".

חלוקת כספי ציבור הינה לפי מבחן ברור - "די מחסורו" ולא לפי קרבתו
של הנתמך לגבאי הצדקה.

רבינו יעקב בעל הטורים מרחיב את הדיבור על נושא המבחנים שיש לישם
בעת חלוקת כספי הציבור. בטור, יורה דעה, הלכות צדקה, סימן רנ"ו
נפסק:

"ואינה מתחלקת אלא בשלושה לפי שהוא כדיני ממונות לעיין על כל
עני ועני כמה ראוי ליתן לו... וצריכין לעיין על כל אחד ואחד
כמה ראוי שיתן".

הדגשת "הטור" היא על הצורך לבחון בעת חלוקת כספי הצדקה מצבו המיוחד
של כל אחד ואחד ממקבלי הצדקה ושלא להפלות מטעם שאיננו ענייני. ועיין
שם בבית יוסף בד"ה "ומה שכתב". וכך מובא גם להלכה בשולחן ערוך, יורה
דעה, סימן רנ"ו סעיף קטן ג' בלשון שפסק הטור שחלוקת כספי הציבור
חייבת להעשות על פי המבחן "לעיין כל עני ועני כמה ראוי ליתן לו".
לרמת התמיכה "לפי מה שחסר העני" ראה רמב"ם, הלכות מתנות עניים, פרק
ז' הלכה ג' ובמקור הסוגיה בתלמוד בבלי, כתובות דף ס"ז ע"ב.

ולא זו אף זו: אף שגבאי הצדקה נחשבים כנאמני הציבור "ואין מחשבין
בצדקה עם גבאי צדקה" (בבלי, בבא בתרא, דף ט' ע"א) נפסק להלכה כי
"מכל מקום כדי שיהיו נקיים מהשם ומישראל טוב להם שיתן חשבון הצדקה"
(טור, יורה דעה, הלכות צדקה, סימן רנ"ז). על אף האמון המלא בגבאי
הצדקה העוסקים בצרכי ציבור באמונה ולשם שמיים, עליהם לתת דין וחשבון
כיצד ועל סמך אילו מבחנים חילקו את כספי הצדקה בין הנזקקים. ועיין
בשולחן ערוך, שם, בסעיף קטן ב'; בהגהות הרמ"א, בשפתי כהן שם, באות
ג' ודו"ק.

יתר על כן, חז"ל הקפידו שאדם המחלק צדקה ימנע מלהעדיף קרוב משפחה על
שאר הנזקקים. וכך כתב המרדכי, במסכת בבא בתרא, סוף סימן תק"ב:

"מכאן שלא יתן אדם כל צדקותיו לקרובו אחד... וגם לא לאדם אחד ולא לשאר בני אדם והמחלק צדקה צריך להזהר שלא ירבה לקרובו יותר משאר בני אדם".

וכך נפסק גם להלכה, בשו"ע, יורה דעה הלכות צדקה, סימן רנ"ז סעיף קטן י: "המחלק צדקה צריך להיזהר שלא ירבה לקרוביו יותר משאר בני אדם", וכן בשאלות ותשובות הרדב"ז סוף תשובה תש"ז ועיין בהרחבה בנושא זה באנציקלופיה תלמודית כרך ה' בערך "גבאי צדקה".

חובת הנאמנות המוחלטת על גזברי הצדקה נקבעה עוד לעוסקים בבדק הבית. "ולא יחשבו את האנשים אשר יתנו את הכסף על ידם לתת לעושי המלאכה כי באמונה הם עושים" (מלכים ב' טז'). וראה שם ב"מצודת ציון" שפירש "ידוע היה שעושים באמונה ולכך נבחרו מלכתחילה" וכן בפירוש הרלב"ג שם, "כי באמונה הם עושים וכן הענין בגבאי צדקה לפי מה שאחשוב".

סקירה קצרה זו של ההלכה, מראה בברור כי חז"ל קבעו חובת הנאמנות של גבאי הצדקה וכן שחלוקת כספי ציבור תהיה אך ורק על פי שיקול דעת ענייני ולא לפי קרבת המקבל לגבאי הצדקה. המבחן לפי ההלכה הינו המבחן הרלבנטי "לענין כל עניי ועני כמה ראוי לתת לו".

להלכות שנפסקו בבית המשפט העליון במדינת ישראל בדבר חובת הנאמנות החלה על חלוקת כספי הציבור והחקיקה בנושא התמיכות במוסדות ציבור מתקציב המדינה, קדמה הלכה מפורשת שנשתרשה בישראל מימים ימימה, המטילה חובה על גבאי הצדקה ועל העוסקים בדרכי ציבור לפעול באמונה בתום לב ולשקול לגופו של ענין בעת חלוקת כספי הציבור.

פרק ג' - סיווג התמיכות ותקציבי הרשויות המקומיות

1. מבוא

מתזכירים שהוגשו לוועדה ומהופעת נציגי הממשלה והרשויות המקומיות עולה כי בעזרת השם "תמיכות" נעשו העברות כספים למוסדות ציבור למטרות שונות. הוועדה ראתה לנכון למיין ולסווג את העברות הכספים מתקציבי הרשויות המקומיות לגופים השונים, וזאת במטרה לאכוף את הוראות הנוהל החל בצורה ברורה ויעילה וכן לאפשר בקרה מתמדת על דרכי ניצול התמיכות בהתאם למטרות שלשמן הועברו התמיכות לגופים.

מבחינה עקרונית ניתן למיין ולסווג את התמיכות השונות בשתי דרכים. הראשונה - לבחון את סוג הפעילות אשר לעידודה ניתנת התמיכה. השניה - לבחון את הדרך בה ניתנת התמיכה. שני המבחנים משלימים זה את זה ונותנים תמונה מלאה על היקף התמיכות והדרך להקצאת המשאבים.

2. הקצבות למוסדות חינוך

הרשויות המקומיות נטלו על עצמן - מרצון ולעיתים על פי חוק - תפקידים רבים המקבילים ולעיתים משלימים פעילויות שהשלטון המרכזי עוסק בהן. בעיקר אמורים הדברים בתחום החינוך, הבריאות ושירותי הרווחה. לעיתים מבצעת הרשות המקומית תפקידים אלה במישרין ולעיתים באמצעות גופים אחרים. הדוגמא הבולטת ביותר הינה בתחום החינוך. מצינו כי באותה רשות מקומית מתפקד מוסד חינוך על יסודי במישרין על ידי הרשות המקומית כחלק בלתי נפרד מתקציב ופעילות מחלקת החינוך של אותה רשות, ובד בבד באותו מקום ניתן החינוך העל יסודי גם על ידי תאגיד נפרד שאיננו חלק מהרשות המקומית.⁶⁶ מבחינה עקרונית ההקצבה למוסד

66 בדוגמא הבולטת ביותר הינה בי"ס תיכון עירוני בצד בי"ס תיכון בבעלות עמותה באותה רשות מקומית.

החינוכי צריכה להיות בשני המקרים על פי אותן אמות מידה שוויוניות ואחידות. דא עקא, כפי שהוברר לנו בדיוננו, במציאות שונים פני הדברים. מחובתה של הרשות המקומית לנהוג באופן שווה בכל תושביה ולא להפלות ביניהם. גם דרך התיקצוב חייבת להיות דומה ככל האפשר. לפיכך, תיקצוב מוסדות חינוך בבעלות הרשות המקומית ותיקצוב מוסד חינוכי בבעלות עמותה, חייבים היו להיות שווים ובאותה דרך ככל האפשר. למעשה ההקצבות לבתי ספר על תיכוניים, וכן גם למוסדות חינוך יסודיים וטרום חובה, שאינם חלק מהרשות המקומית, נעשות במקרים רבים בדרך של מתן תמיכות ושלא על פי אותן אמות מידה וללא כל שוויון. מצב דברים זה הביא לטענות כי במשך השנים נוצרו פערים משמעותיים בתמיכה הניתנת לתלמידים הלומדים במוסדות חינוך מקבילים. לפיכך, סבורה הוועדה כי בנוגע להקצבות למוסדות חינוך - שחלק נכבד מנטל אחזקתם מוטל על הרשות המקומית ולא רק על משרד החינוך והתרבות - מן הראוי הוא שיהיה דין אחד למוסד חינוכי שהינו חלק בלתי נפרד מהרשות המקומית ואותו דין למוסד חינוכי שהינו בבעלות עמותה. התקציב של כל אחד מהמוסדות - מן הדין שיכלל במסגרת מחלקת החינוך ברשות המקומית ובפיקוחה, ואין לכלול את תקציב המוסד החינוכי בבעלות עמותה במסגרת סעיף התמיכות הכללי. דרך הכנת סעיפי התקציב המוקצה לכל מוסד חינוכי ובדיקתם צריכה להיות זהה בשני המקרים, והקצאת הכספים חייבת להיות על סמך קריטריונים שווים ואחידים, תוך הבאתם בחשבון של הגורמים השונים בין שני סוגי מוסדות החינוך כגון: האפשרות לגיוס תרומות. לפיכך, סבורה הוועדה כי יש לדון בהקצבות למוסדות חינוך ולאשרן במסגרת סעיף הוצאות החינוך בתקציב הרשות המקומית ולא בסעיף התמיכות. הדיון בהקצבת סכומים למוסדות החינוך צריך להתנהל במסלול הדיון בתקציב החינוך הכולל. המלצה זו מייחדת את סעיף התמיכות בתקציב הרשות המקומית לתמיכות במוסדות ציבור שאינם עוסקים במטלות המוניציפאליות של הרשות המקומית, ומפחיתה מהעומס המוטל על וועדת התמיכות ברשות המקומית על מנת שתתפנה לבחון את שאר הבקשות לתמיכות.

הוא הדין אם התמיכה במוסדות החינוך נעשית בדרך של רכישת שירותים או בדרך של תמיכות ב"שווה כסף" (פטור מארנונה, אגרות והיטלים). בכל מקרה מסלול הבדיקה, הדיון וקביעת אמות המידה תוך שמירת עקרון השוויון, חייבים להיעשות במסגרת תקציב החינוך, ולא במסגרת ועדת התמיכות. דרך זו תאפשר גם יתר בקרה ופיקוח - המבוצעים על ידי מחלקת החינוך, שהינה הגוף היעודי לכך, בכל רשות מקומית.

יחד עם זאת, על מנת למנוע תמיכות כפולות ומכופלות באותו גוף, מן הדין שכל סיוע למוסד חינוכי יובא - מבעוד מועד - לידיעת ועדת התמיכות ברשות המקומית. ועדת התמיכות איננה רשאית להמליץ על תמיכה בגוף שהינו מוסד חינוכי לפני שקיבלה לפני כן חוות דעת ממחלקת החינוך ברשות המקומית, ועליה לוודא כי עקרון השוויון ואי האפליה נשמר.

הצעת הוועדה - מטרתה למנוע עיוותים ולהביא להקצאת כספי הציבור על פי אמות מידה אחידות ובהתבסס על עקרונות שוויון, כשהכל יודעים על איזה בסיס הוקצבו הכספים לכל אחד ממוסדות החינוך בתחום הרשות המקומית. יתרון נוסף בהעברת נושא התמיכות במוסדות החינוך למסלול הרגיל של תקציב החינוך ברשות המקומית הוא שבדרך זו ניתן יהיה לבחון ולבדוק מהם הסכומים הנוספים שקופת הציבור נושאת בהם בתמיכה בכל גוף וגוף. בין אם כספים אלה באים מהמדינה במישרין או מגיוס תרומות ותמיכות מגורמים אחרים שגם הם סמוכים על שולחן המדינה, ובין אם המדינה משתתפת בעקיפין בתמיכה (כגון: על דרך של זיכוי ממס הכנסה). רק דיון כולל ומקיף בתקציב מוסדות החינוך יביא לשוויון מהותי ולמניעת אפליה.

3. סיווג התמיכות

3.1 ראייה כוללת של התמיכה מחייבת קביעת מסגרות כלליות לסוגי התמיכות. כמבואר לעיל, ניתן עקרונית למיין את נושא התמיכות תחת שני ראשים עיקריים: סיווג לפי הפעילות וסיווג לפי דרך התמיכה. נדון בראשונה בסיווג לפי הפעילות.

3.2 מבחן הפעילות

בפני הוועדה הובאו דוגמאות רבות לפעילות שבדרך כלל מבוצעת על ידי הרשות המקומית אך מטעמים שונים מבוצעת על ידי תאגידיים שאינם בבעלות הרשות המקומית.

3.2.1 שירותי חובה - חינוך הינו כאמור התחום העיקרי שבהם. במקצת רשויות מקומיות עוסקת הרשות גם בתחומים אחרים, כגון: במתן שירותי בריאות (בבתי חולים) שלעיתים הם בבעלות הרשות המקומית.⁶⁷

67 לדוגמא עובדי המרכז הרפואי בתל-אביב-יפו הינם עובדי עיריית תל-אביב-יפו ושכרם משולם על ידי העירייה בהעברה תקציבית שהעירייה מקבלת מתקציב משרד הבריאות.

המאפיין שירותי חובה אלה הוא שהשירות איננו חד פעמי והוא חוזר מדי שנה בשנה. כאמור, לדעת הוועדה, שירותי חובה אלה יש לכלול במסגרת תקציב הפעולות של הרשות המקומית ותחת תקציב ופיקוח המחלקה היעודה לכך. לגבי תמיכה בשירותי חובה - הרשות המקומית חייבת לבסס כל הקצבה על בסיס קריטריונים שוויוניים ולמנוע אפליה בין מקבלי השירות. אמות המידה האחידות יקבעו על ידי מועצת הרשות המקומית, יפורסמו בשער בת רבים בדברי ההסבר לתקציב השנתי, ויחולו על כל מתן שירותי החובה, ללא כל אפליה. כמוצע לעיל ביצוע התקציב של מוסדות החינוך הסמוכים על שולחן הרשות המקומית יהיה בידי מחלקת החינוך, ואילו הפיקוח על ההיבט הכספי יהיה בידי גזברות הרשות המקומית כבכל סעיף תקציב אחר. יודגש כי על הרשות המקומית לוודא שכל התנאים הקבועים בנוהל למתן תמיכות, כגון: רישום העמותה, דו"ח ביקורת והפיקוח על הפעילות יתקיימו על כל פרטיהם ודקדוקיהם.

3.2.2 קיימים שירותים מוניציפאליים נוספים החוזרים ונשנים מדי שנה בשנה שלעיתים מבוצעים במישרין על ידי הרשות המקומית ולעיתים על ידי גוף אחר. למשל, בתחומים הבאים: תרבות, נוער וספורט; רוחה ושירותי דת. יש רשויות מקומיות בהן פעילות תזמורת הנוער הינה חלק מפעילות הרשות המקומית, ויש רשויות מקומיות בהן פעילות זו מבוצעת באמצעות גוף אחר. שירותים אלה חוזרים ונשנים מדי שנה בשנה, אך המעקב אחר ביצוע הפעילות (היקפה, מספר המשתתפים הרמה וכדומה) מחייב מעקב שוטף ומתמיד. גם בנושאים אלה מן הראוי שמועצת הרשות המקומית תקבע אמות מידה שוויוניות ואחידות, ושהתיקצוב מכספי הרשות המקומית יבוצע על ידי וועדת התמיכות על פי הקריטריונים. המעקב אחרי הפעילות וביצועה יעשה על ידי המחלקות הנוגעות בדבר ברשות המקומית, תוך דיווח שוטף ומתמיד לוועדת התמיכות ומעקב כספי של גזברות הרשות המקומית. יחד עם זאת, כדי שהתמונה תהיה שלמה ומידת התמיכה בפעילות מסוג זה תהיה שווה ואחידה, מן הראוי שגם פירוט הקצבות הכספים של כל רשות מקומית יופיע בסעיף התקציב הנוגע לענין, כגון: פעילות תרבות ונוער בפרק 82 של תקציב הרשות המקומית לפי פרקי המשנה; פעילות ספורט בפרק 82 לפי פרקי המשנה, כולם בסעיף 81. "השתתפויות ותמיכות".

3.2.3 מתן שירותי רשות שאינם בגדר שירותי חובה מוניציפאליים ישירים, אך השרות הינו עסק שירות שמקובל כיום שרשות מקומית מעמידה לרשות תושביה, הינו סוג פעילות נוסף שהרשות המקומית תומכת בה. תמיכות בסוג פעילות שכזה יומלצו על ידי וועדת התמיכות על בסיס אמות מידה שקבעה מועצת הרשות ואשר יפורסמו ברבים מראש, כך שהגופים המבקשים תמיכה יוכלו לכלכל צעדיהם. תמיכות מסוג זה מצינו ברשויות מקומיות המסייעות בידי מוזיאונים; אוניברסיטאות; גופי הנצחה; וכדומה.

4. מבחן דרך התמיכה

4.1 דרכים רבות להענקת התמיכה של הרשות המקומית לגופים הסמוכים על שולחנה. ועדת התמיכות חייבת לדון ולהמליץ בכל סוג של תמיכה בין אם התמיכה הינה גלויה ובין אם התמיכה הינה סמויה מן העין, הואיל ואיננה ניתנת בדרך של הקצבת כספים אלא בדרך של מתן הנחה, או ויתור על אגרות והטלים והקלות אחרות.

4.2 ניתן לחלק את התמיכות של הרשות המקומית לפי דרך מתן התמיכה וצורתם לסוגים הבאים:

4.2.1 תמיכה לפעילות שוטפת;

4.2.2 ויתור על ארנונה כללית ואגרת הוצאת אשפה;

4.2.3 תמיכה חד פעמית לבניה לפיתוח או לכיסוי גרעון;

4.2.4 ויתור על אגרות והטלים החלים בבצוע עבודות בניה ופתוח.

4.2.5 הקצאת קרקע ציבורית או החכרת קרקע השייכת לרשות המקומית;

4.3 תמיכות לפעילות שוטפת, ויתור על ארנונה כללית ואגרת הוצאת אשפה (סעיפים 4.2.1 ו-4.2.2 לעיל) למוסדות חינוך או בתי חולים הפועלים במסגרת הרשות המקומית, מן הראוי שיבחנו במסגרת התקציב של המחלקה היעודה לכך ויכללו במסגרת התקציב של אותה מחלקה על סמך אותן אמות מידה החלות לגבי מוסדות החינוך שהינם בבעלות מלאה של הרשות המקומית. מאידך, סוגי התמיכות המפורטות בסעיפים 4.2.3 עד 4.2.5 לעיל, צריכים לעבור את כור ההיתוך של ועדת התמיכות מדי שנה בשנה, והענקת תמיכות אלה, בין בעין בין בשווה כסף, צריכה להיעשות על סמך עקרונות ברורים

ותוך שמירת עקרון השוויון בין כל חלקי האוכלוסיה ברשות המקומית. יודגש כי על הרשות המקומית לתקצב בצורה ברורה כל מתן הנחה או הקלה לגוף שכמוה כתמיכה, לכל דבר ולכל ענין.

5. קריות חינוך

5.1 נושא הדורש דיון נפרד הינו המענקים הישירים מתקציב משרד הפנים למימון פעילות מוניציפאלית וכן השתתפות בתקציבי הפיתוח של "קריות חינוך". כמבואר לעיל, גם הוועדה סבורה כי אין כל מקום להתערבות משרד הפנים בקביעת התמיכה שתתן רשות מקומית לגוף מסויים. שמירה על עקרון זה היתה מחייבת ביטול ההסדר הקיים מימים ימימה בו מתוקצבים "קריות חינוך" ישירות בתקציב המשרד. בדיקת הנושא ושמיעת נציגי השלטון המקומי שהופיעו בפנינו מלמדת שאין אפשרות לבטל כליל את תיקצוב השירותים המוניציפאליים של "קריות החינוך" מתקציב משרד הפנים. הרשויות המקומיות אינן מעונינות ולעיתים גם אינן מוכנות לממן מתקציביהן שירותים מוניציפאליים של מוסדות חינוך פנימייתיים, המשתרעים על שטח רחב ושאינם מתאימים למתן שירותים מוניציפאליים כמקובל. יתר על כן, חלק נכבד מתלמידי מוסדות החינוך בקריות החינוך אינם תושבי הרשות המקומית שבתחומה נמצאת "קרית החינוך".

5.2 לדעת הוועדה על משרד הפנים לקבוע אמות מידה ברורות ושוויוניות למתן מענקים ל"קריות חינוך" לשם כיסוי השירותים המוניציפאליים שהרשות המקומית איננה נושאת בהם. על משרד הפנים להגדיר מראש מה הם השירותים המוניציפאליים שבגינם ינתן המענק מתקציב משרד הפנים, ומה הם הקריטריונים למענק זה. על אמות המידה להיות אחידות וברורות, ועליהן להתבסס על נתונים אובייקטיביים לפי שטח, מספר הנפשות המתגוררות בתחומי "קרית החינוך" ומהות השירות שניתן בגין המענק כגון: תאורה; דרכים; כיו"ב פיתוח סביבתי, וזאת בנפרד לגבי כיסוי התקציב השוטף ובנפרד לגבי מענק לביצוע פיתוח למטרות מוניציפאליות שכאלה.

5.3 הוא הדין לענין מענק הפיתוח הניתן ל"קרית חינוך". מענק זה מן הדין שיפורט בתקציב משרד הפנים, כשהוא מתבסס על אמות מידה שוויוניות ואחידות לכל. מענק זה יפורט בנפרד בסעיף התקציב שענינו "קריות החינוך" ולא ניתן היה להעביר סכומים נוספים שנועדו לתקציב הפתוח של כלל הרשויות המקומיות כמענקי פיתוח ל"קריות חינוך".

הגדרה ברורה של הנושאים המוניציפאליים ושל רמת הפיתוח שמשרד הפנים מכסה מתקציבו תמנע כפילויות בתמיכות הניתנות ל"קריות החינוך". על משרד הפנים לכלול בתקציבו אך ורק את כיסוי השירותים המוניציפאליים - כולל פיתוח - שאין הרשות המקומית מספקת לקרית החינוך שבתחומה. יחד עם זאת, פעילות אחרת - שאיננה נתמכת על ידי משרד הפנים בתקציב "קריות החינוך" - תכלול בתקציב הרשות המקומית שבתחומה נמצאת קרית חינוך. כל זאת בהתאם לקריטריונים השיווייוניים החלים על כל מוסדות החינוך שבתחום אותה רשות.

כך למשל: שירותי עזר הניתנים לכל מוסד חינוכי בתחום הרשות המקומית - כגון: אחזקת מבנים, שרתים, ריהוט וציוד - בהתאם לקריטריון המבוסס על גודל המוסד יתוקצב בתקציב מחלקת החינוך של הרשות המקומית, ויחולו לגבי הכללים החלים על כל מוסד חינוכי באותה רשות מקומית.

קביעת אמות מידה ברורות ואחידות לגבי השתתפות משרד הפנים בנושאים המוניציפאליים ובהוצאות הפיתוח שקרית החינוך נושאת בעול בעצמה, מתבקשת מעצם חובת הנאמנות והצורך לנהוג בכספי ציבור בשוויון כלפי הכל ומתוך הכרה ברורה שאין כספי הציבור מחולקים לפי קרבתם של מקבלי המענקים למי שמחליט על החלוקה. הוועדה ממליצה כי בדברי ההסבר ובתקנות לסעיף קריות חינוך בתקציב משרד הפנים יפורטו אמות המידה לקביעת מענק המשרד לכיסוי ההוצאות המוניציפאליות של "קריות החינוך" תוך הפרדה בין הפעילות השוטפת למענקים לשם בניה ופיתוח. גילוי נאות שכזה יאפשר גם לכל רשות מקומית שבתחומה נמצאת קרית החינוך לדעת מהם הנושאים המוניציפאליים שנכללו במענק משרד הפנים לקרית החינוך ומהם הנושאים והפעולות שעל הרשות המקומית לכלול בתקציבה כחלק מהשתתפות הרשות המקומית בהוצאות החינוך על פי אמות המידה המקובלות באותה רשות לגבי כלל מוסדות החינוך שבתחומה. קבלת המלצות אלה של הוועדה תאפשר חלוקה יעילה וצודקת של המשאבים המוגבלים העומדים לתמיכה מכספי הציבור.

יתר על כן, כמבואר לעיל, לאחר הוספת סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, הקובע כי תמיכות במוסדות ציבור מתקציב המדינה יבוצעו אך ורק על פי מבחנים שיווייוניים שיקבעו בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה ועל פי נוהל שגם הוא טעון התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, אין כל ספק כי התמיכה מתקציב משרד הפנים במוסדות שהינם "קריות חינוך" חייבת להתבצע על פי הנוהל הקבוע בסעיף 3א לחוק האמור.

פרק ד' - התיקונים המוצעים לנוהל

בהסתמך על ההערות וההצעות שהובאו בפני הוועדה, ממליצה הוועדה לתקן את "נוהל למתן תמיכות של רשויות מקומיות"⁶⁸ על מנת שיוקפד על יישום הנוהל על ידי כל הרשויות המקומיות ובמטרה כי משרד הפנים יפעיל פקוח הולם על שמירת הנוהל ככתבו וכלשונו.

1. לסעיף 1 - מטרת הנוהל

1.3" נוהל זה יחול בשינויים המחוייבים גם על תמיכה קבועה הניתנת לגוף מתקציב החינוך של הרשות המקומית".

2. לסעיף 2 - הגדרות

בסוף הגדרת "תמיכה" בסעיף 2.1 לנוהל במקום "ולמעט קניית שירותים" יבוא:

"ולמעט תמיכה קבועה וכן למעט קניית שירותים, בתנאי כי קניית שירותים מגוף על ידי הרשות המקומית, תעשה במסמך בכתב שיכלול פרטים על השירות הנרכש, התמורה ותנאי התשלום. רשות מקומית הרוכשת שירות מגוף תודיע על כך לוועדת התמיכות, תוך 15 יום מיום ההתקשרות.

'תמיכה קבועה' - תמיכה חוזרת ונשנית מדי שנה בשנה בגוף שהינו מוסד חינוכי מוכר לא רשמי, בתנאי כי ניתנה הודעה לוועדת התמיכות על גובה השתתפות הרשות המקומית בסעיפים אחרים בתקציב לאותו מוסד חינוכי."

בסוף הגדרת "גוף" תכלול במפורש גם "קרית חינוך" וזאת על מנת למנוע מצב בו קרית חינוך שהפעילויות המוניציפליות שלה מתוקצבות ישירות על ידי משרד הפנים, מקבלת גם תמיכה לאותה פעולה גם מהרשות המקומית. כמו כן, מוצע

להבהיר כי על הגוף לענות על הגדרת "מוסד ציבורי" (כאמור בסעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה) וכי עליו לפעול למטרה של חינוך, תרבות, דת מדע, אמנות, רווחה, בריאות, ספורט או מטרה אחרת שהוכרה על ידי שר האוצר.

3. לסעיף 4 - תקצוב התמיכות

בסעיף 4.1 תתווסף ההוראה הבאה:

"החלה שנת הכספים ותקציב הרשות המקומית טרם אושר, רשאית וועדת התמיכות להמליץ להוציא בכל חודש, כל עוד לא אושר התקציב, תמיכה בסכום השווה לחלק השנים עשר מן התמיכה שניתנה לאותו גוף בתקציב השנתי הקודם בתוספת סכום שאישר שר הפנים בהתחשב בהתייקרויות, ובלבד שהתמיכה הקבועה אושרה על פי נוהל זה."

סעיף 4.2 יוחלף בהוראה הבאה:

"רשות מקומית תציין בתקציבה הסכומים המיועדים למתן תמיכות. סכומי התמיכות יופיעו בפרקים, בפרקי משנה ובפרקי עזר של התקציב לפי יעודיהן. לא נמצא פרק מתאים לתמיכה, יפורטו התמיכות בפרק 76. התמיכות ירשמו כסעיף 81."

סעיף 4.3 - לאחר המילה מבחנים יתווסף "ואמות מידה שוויוניות".

4. לסעיף 5 - וועדת תמיכות

"5.2 מועצת הרשות המקומית תמנה מבין חבריה ועדת תמיכות, שמספר חבריה יהיה שלושה או חמישה. בנוסף על כך יהיו היועץ המשפטי או נציגו וגזבר הרשות המקומית או נציגו חברים בוועדת התמיכות בתוקף תפקידם".⁶⁹

69 הוועדה שקלה האם יש מקום למנות אדם בלתי תלוי, לדוגמא: שופט בדימוס, כיו"ר וועדת התמיכות. לאור הוראות סעיף 165 לפקודת העיריות, לפיו יו"ר וועדה חייב להיות חבר המועצה, ירדה הצעה זו מעל הפרק.

בסוף סעיף 5.2 יבוא:

"חברי ועדת התמיכות יהיו אנשים שאינם במצב של ניגוד ענינים ואין להם ענין אישי, במישרין או בעקיפין בהחלטות ועדת התמיכות. הוראות הכללים למניעת ניגוד ענינים של נבחרים הציבור ברשויות המקומיות יחולו על חברי הוועדה.⁷⁰ החלטה שנתקבלה בוועדת התמיכות כאשר אחד מחבריה נוגע בדבר, בטלה ומבוטלת ואין לפעול על פיה."

במקום סעיף 5.3 יבוא:

"וועדת התמיכות תפעל על פי מבחנים עניניים, אחידים ושוויוניים במתן שירותים לכל חלקי האוכלוסיה ברשות המקומית ולמניעת אפליה בין מקבלי השירותים ברשות המקומית. על ועדת התמיכות להביא בחשבון תמיכות שהגוף מקבל ממקורות אחרים."

בסעיף 5.4 יתווסף בסופו:

"למעט תמיכה קבועה המיועדת למתן שירותי חינוך המבוססת על אמות מידה אחידות ושיוויוניות כפי שאושרו על ידי מועצת הרשות המקומית ובתנאי כי מחלקת החינוך ברשות המקומית אישרה לוועדת התמיכות כי שירותי החינוך מתבצעים ונוהל ביצוע תשלומים על ידי גזברות הרשות המקומית הוחל לגבי ביצוע התמיכה הקבועה."

במקום סעיף 5.5 יבוא:

"בקשה לתמיכה תועבר לדיון וועדת התמיכות. סדר היום המפורט ישלח מראש לכל חברי ועדת התמיכות. הוועדה לא תדון בבקשה אלא אם כן ניתנה בכתב חוות דעת והמלצת היחידה ברשות המקומית האחראית לנושא ולפעילות הגוף המבקש תמיכה."

במקום סעיף 5.7 יבוא:

"המלצות וועדת התמיכות יובאו לאישור מועצת הרשות המקומית.
גזבר הרשות המקומית יעמיד לרשות כל חברי המועצה את תיק
וועדת התמיכות לעיון".

5. לסעיף 7 - המועד להגשת בקשה לתמיכה

בסעיף 7.3 לאחר המילים "להגדלת התמיכה" ולפני המילים "שלא נלקחו בחשבון"
יבוא:

"מסיבות מיוחדות, כגון גידול בלתי צפוי באוכלוסיה עקב קליטת
עליה, התייקרויות ונסיבות דומות שלא הובאו בחשבון עובר
לאשור התקציב".

6. לסעיף 8 - פרטי בקשה לתמיכה

בסעיף 8.2 יתווסף ס"ק (ח) בזה הלשון:

"(ח) בקשה של גוף שהינו מוסד חינוכי לתמיכה קבועה תפרט את
שמות כל תלמיד, כתובתו ומספר תעודת הזהות".

7. לסעיף 9

בסעיף 9 במקום 500,000 שקלים יבוא:

"10,000 ש"ח לשנה (לפי מחירי ינואר 1992)".

בסעיף 9 במקום "בסעיף 8.2" יבוא "בסעיף 8.3".

8. לסעיף 12 - הנחיות לוועדת התמיכות

בסעיף 12 "הנחיות לוועדת התמיכות" יתווסף ס"ק 12.4 בזה הלשון:

"12.4 וועדת התמיכות תבחן האם יש לגוף המבקש תמיכה עודפים בדו"ח הכספי. הוועדה תמנע מלהמליץ על תמיכה בגוף אשר בשנה בה ביקש תמיכה יש ברשותו עודפים כספיים".

9. לסעיף 15 - פיקוח על השימוש בתמיכה

בסוף סעיף 15.3(א) יבוא:

"או על ידי מי שנתמנה על ידי הרשות המקומית לפקח ולבדוק ביצוע התמיכות באותה רשות מקומית".

בסעיף 15.3(ב) בסופו יבוא:

"האחראי יהיה, במידת האפשר, אדם העוסק ברשות המקומית בתחום המקצועי בו פועל הגוף שקיבל את התמיכה".

10. לסעיף 17 - ריכוז מידע על תמיכות

בסעיף 17.3 במקום "מסעיף 81" יבוא:

"מסעיפי 81. של תקציב הרשות המקומית לפי פרקי המשנה".

11. לסעיף 18

סעיף 18 יסומן כסעיף 19 ולפניו יבוא:

"18. לוח זמנים

להלן לוח זמנים שנתי לפיו ראוי שהרשות המקומית תטפל בבקשות לתמיכה בגוף מתקציב הרשות המקומית.

- 18.1 1 באוגוסט - פרסום מודעה בעיתונות בדבר האפשרות להגיש בקשות לתמיכות בשנת התקציב הבאה.
- 18.2 31 באוגוסט - המועד האחרון לקבלת הבקשות.
- 18.3 1 בספטמבר - מיון הבקשות והעברתן לגורם המקצועי ברשות המקומית לקבלת חוות דעת בכתב.
- 18.4 31 בספטמבר - המועד האחרון לקבלת חוות דעת הגורם המקצועי לגבי הבקשות לשנה הבאה.
- 18.5 בחודש אוקטובר - ניתוח המלצות הגורמים המקצועיים ברשות המקומית והכנת החומר לדיון בוועדת התמיכות.
- 18.6 עד סוף חודש אוקטובר - גיבוש קריטריונים אחידים למתן תמיכות ואישורן על ידי מועצת הרשות המקומית.
- 18.7 סוף אוקטובר - דיון בבקשות למתן תמיכה לשנה הבאה, והמלצות וועדת התמיכות.
- 18.8 חודש נובמבר - שילוב נושא הבקשות לתמיכות בתכנון התקציבי הכולל לשנת התקציב הבאה.
- 18.9 עד סוף חודש דצמבר - הבאת המלצות וועדת התמיכות לאישור וועדת הכספים ומועצת הרשות המקומית, במסגרת אישור תקציב הרשות המקומית.

פרק ה' - סוף דבר

סוף דבר הכל נשמע ומצוות הקבועות בחוק חובה על הכל לשמור.

בפרק זה נביא סיכום הוועדה ומסקנותיה בהתבסס על האמור בפרקים הקודמים לדין וחשבון זה.

1. אבן השתיה לעבודת הוועדה היתה דו"ח המבקר שהצביע על אי קיום הוראות הדין והנוהל, הן על ידי משרד הפנים והן על ידי הרשויות המקומיות. הוועדה לא ראתה את עצמה מוסמכת ואף לא סברה שיש מקום, להרהר אחר הקביעות והמסקנות שפורטו בדו"ח הביקורת.
2. לדעת הוועדה המצב המשפטי - וכך גם מורין לא רק להלכה אלא גם למעשה - הוא ששר הפנים ומשרדו אחראים על פעילות תקינה של כלל הרשויות המקומיות בארץ. לשר הפנים סמכויות רבות בכל הנוגע לרשויות המקומיות. השר הוא שמקים את הרשויות המקומיות; קובע את תחום השיפוט; מאשר את התקציב; מפקח על תקינות הפעולות והוא המוסמך גם לפזר מועצת רשות מקומית.⁷¹ כוחות וסמכויות רבים העניק המחוקק לשר הפנים ולשלטון המרכזי. שיקול הדעת והאחריות שהעניק המחוקק לשר הפנים הם מהרחבים ביותר שיש בידי חבר ממשלה.
3. הסמכויות הרחבות המוקנות לשר הפנים - סמכויות המופעלות באמצעות עובדי המשרד - מחייבות את השר ועוזריו להפעיל את שיקול הדעת בדרך סבירה, הוגנת וללא משוא פנים.
4. משרד הפנים והשר העומד בראשו ממונים על פעילות הרשויות המקומיות במדינה ובהיות הרשויות המקומיות סמוכות על שולחנו של שר הפנים עליו לשמש להן לפה, לתאם בין משרדי הממשלה והרשויות המקומיות ולפקח על פעולותיהן.⁷²

71 ראה הדיון בסעיף 2.1 לפרק ב' לעיל.

72 ראה הדיון בסעיף 2.2 לפרק ב' לעיל.

5. שר הפנים ותקציב משרדו משמשים להעברת כספים מתקציב המדינה כהשתתפות במימון פעולות מוניציפאליות המבוצעות על ידי הרשויות המקומיות.⁷³ במסגרת זו על השר - כמאשר תקציבי הרשויות המקומיות וכמי שקובע גובה "מענקי האיזון" ו"מענקי פיתוח" - להחליט בענינה של כל רשות ורשות. תפקידו של השר הוא לבחון, האם מילאה הרשות המקומית אחר הוראות הדין והאם תקציבה תואם את המדיניות הכלכלית של הממשלה. שר הפנים מוסמך שלא לאשר תקציב רשות מקומית שאיננו עונה לצרכי היסוד של תושבי הרשות (כגון: אי קיום הוראות הדין בכל הקשור לאספקת מים, לתעול ולביוב). במסגרת זו מוסמך השר לבחון אם תושבי הרשות המקומית יקבלו שירותים על פי אמות מידה שיוויוניות. תקציב שאינו עונה על עקרונות היסוד, כגון: אי אפליה בין שווים, בסמכותו של השר שלא לאשר התקציב.

6. במסגרת סמכות רחבה זו של אישור תקציב הרשות המקומית, על השר ועובדי משרדו לבחון את עקרונות התקציב וחלוקת המשאבים והשירותים בין חלקי האוכלוסיה. השר איננו מוסמך - ואם יעשה כן הדבר יהווה חריגה מסמכות - להורות על הענקת תמיכה בדרך כלשהי לגוף ספציפי. ההחלטות בענין ספציפי מסורות לרשות המקומית ולא לשר. תפקידו של השר מתמצה בבדיקה אם התקציב של הרשות המקומית עונה על הוראות הדין והמדיניות הכללית של הממשלה. כאן עליו להביא בחשבון אך ורק שיקולים ענייניים.

7. הוא הדין בענין ההחלטה על חלוקת "מענקי האיזון" ו"מענקי הפיתוח". על שר הפנים לקבוע מראש, אמות מידה לחלוקת "מענק האיזון" בין הרשויות המקומיות. כמבואר לעיל, נועד "מענק האיזון" לסייע לאותן רשויות מקומיות אשר מחמת נתונים אובייקטיביים, הכנסותיהן ממקורות עצמאיים נמוכות מההוצאות המאושרות. החלק העיקרי של "מענק האיזון" יש להקצות לאותן רשויות מקומיות על בסיס אמות מידה אובייקטיביות. בין השאר, ניתן למנות את הקריטריונים הבאים - מספר התושבים ברשות המקומית; שטח הרשות המקומית; המצב הסוצי-אקונומי של תושבי אותה רשות מקומית; היקף פעילות של תעשייה, מסחר ועסקים בשטח הרשות המקומית; מרחק הרשות המקומית ממרכז הארץ. חלק מסויים "מענק האיזון" ניתן להקצות לפי שיקולים חד פעמיים וגמישים יותר. אולם חלק הארי של "מענק האיזון", דהיינו לפחות 85% מהסכום הקבוע בתקציב משרד הפנים, מן הראוי שיחולק על סמך קריטריונים ברורים ומוגדרים מראש.

8. הוא הדין לענין המענקים מתקציב הפיתוח וההון. גם כאן מן הראוי לקבוע מראש, לפחות לגבי מחצית מהתקציב, קריטריונים ברורים ומוגדרים, ורק במחצית מהתקציב לייעד לצרכים חד פעמיים של רשויות מקומיות שבהן מתעוררות בעיות מיוחדות במשך שנת התקציב. יצויין כי משרד הפנים הודיע לוועדה כי כיום רק כמחצית מתקציב הפיתוח מיועדת למטרות שלא הוגדרו מראש.
9. ברצוננו לחזור ולהדגיש, כי בכל מקרה אין זה מתפקידו, ואף לא מסמכותו, של משרד הפנים להורות לרשות מקומית להעניק סכום מוגדר לגוף מסויים ששר הפנים או מי מעובדי משרדו חפץ ביקרו. שיקול הדעת לתמוך בגוף ספציפי מסור בלעדית לרשות המקומית.
10. בבואם לדון באישור תקציבי הרשויות המקומיות על השר ועובדי משרדו לבחון האם התקציב ממלא את עקרון "השיוויון המהותי" במתן שירותים לכלל תושבי הרשות המקומית.⁷⁴ מתפקידו של שר הפנים לבחון האם הקצאת מקורות, אמצעים ושירותים מחד גיסא, וקביעת ארנונות, היטלים ואגרות מאידך גיסא, נעשו בהתבסס על אמות מידה עניניות וסבירות, על סמך נתונים רלבנטיים ומתן משקל סביר לכל אחד מהנתונים, ללא שרירות ומשוא פנים.⁷⁵ הרשות המקומית, והשר הממונה, אחראים לכך שכספי ציבור יחולקו כמתחייב מחובת הנאמנות של שליחי ציבור, וכדברי רבותינו ז"ל "צריך לעיין כל אחד ואחד כמה ראוי שיתן". הענקת כספי הציבור צריכה להיעשות על סמך עקרונות מוגדרים של סבירות, הגינות ושיוויון ותוך הבאה בחשבון של כל השיקולים הענייניים.⁷⁶ על הרשות המקומית ועל משרד הפנים כגוף מפקח, לקבוע מנגנוני בקרה ולוודא כי אמצעי הבקרה מופעלים הלכה למעשה.
11. לדעת הוועדה מן הראוי שהתמיכות במוסדות חינוך ירוכזו במסגרת תקציב החינוך של הרשות המקומית, גם אם המוסד החינוכי הינו תאגיד נפרד ועובדיו אינם נימנים על עובדי הרשות המקומית. התמיכה בנושא החינוך צריכה להתבסס על "סל חינוך" - כולל שירותי עזר - שיקבע ויוגדר מראש ויחול על כל התלמידים ברשות המקומית, תוך שמירה על עקרון "השיוויון המהותי".

74 ראה הדיון בסעיף 3.2 לפרק ב' לעיל.

75 ראה הדיון בסעיף 3.5 לפרק ב' לעיל.

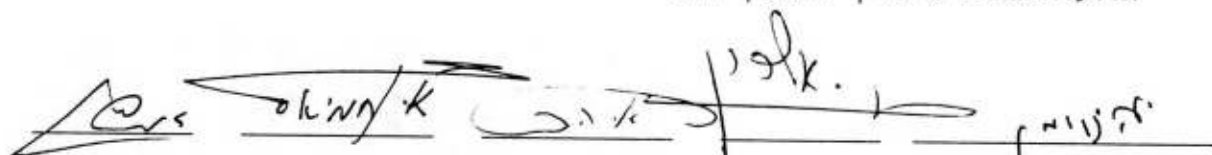
76 ראה השיקולים שהובאו בסעיף 2 לפרק ג' לעיל.

יש להוציא את סכומי התמיכות במוסדות חינוך מוכרים ולא רשמיים מתקציב התמיכות.⁷⁷ הדבר יתן לוועדת התמיכות אפשרות לדון ולבחון בקשות לתמיכות בכל הגופים האחרים שאינם מוסדות חינוך הממלאים תפקיד במסגרת חינוך החובה החל על כלל תושבי המדינה.

12. המענק לכיסוי הוצאות מוניציפאליות והוצאות פיתוח המיועד ל"קריות חינוך" חייב גם הוא להתבסס עם אמות מידה שיוויוניות ומוגדרות מראש ועל פי הנוהל והקריטריונים שיקבעו בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה.⁷⁸

13. לדעת הוועדה יש צורך בתיקונים ב"נוהל למתן תמיכות של רשויות מקומיות"⁷⁹ שנקבע לפני כשבע שנים. התיקונים המוצעים לנוהל מפורטים בפרק ד' לעיל. חלק מהתיקונים המוצעים הינם טכניים בעיקרם. חלק מהתיקונים המוצעים הינם מהותיים - העברת התמיכות בחינוך למוסדות חינוך מוכרים בלתי רשמיים שבתחום הרשות המקומית - לתקציב החינוך; הוספת היועץ המשפטי וגזבר הרשות כחברים מלאים בוועדת התמיכות; מניעת מצב של ניגוד ענינים בין חברי ועדת התמיכות והגופים הנתמכים; אי מתן תמיכה לגוף שיש ברשותו עודפים; הצעת לוח זמנים להגשה ולדיון בוועדת התמיכות.

14. מוצע כי שר הפנים יעדכן בהקדם האפשרי את תקנות הרשויות המקומיות (הכנת תקציבים), התשל"א-1971,⁸⁰ ויכלול בתקנות את המתבקש מביצוע המלצות הוועדה כמפורט בדין וחשבון זה.

 ד"ר יעקב נאמן, יו"ר יצחק אלרון ד"ר אריה הכט אהרון נחמיאס אהרון פוגל

כ"ו באדר א' התשנ"ב

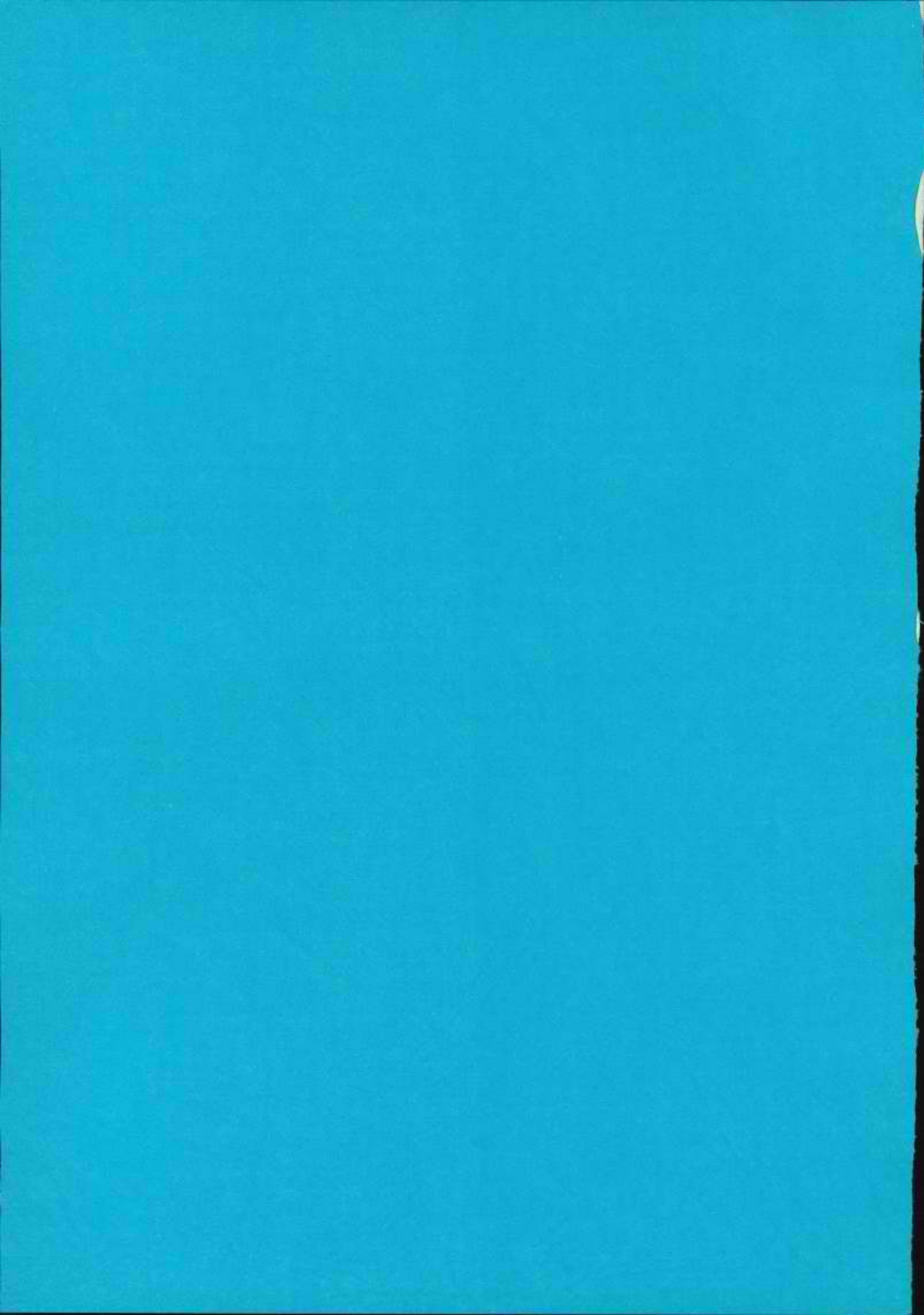
1 במארס 1992

77 ראה הדיון בסעיף 2 לפרק ג' לעיל.

78 ראה הדיון בסעיף 5 לפרק ג' לעיל.

79 י"פ, התשמ"ה, 2275.

80 ק"ת, ע' 290; ק"ת, התשמ"ז, עמ' 114.

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני עליה
יום א', כ"ד באדר ב' התשנ"ב - 29.3.92

(בשעה 16:00 במזכירות הממשלה)

<u>מס. נספח</u>	<u>השר המגיש</u>	
א.	תוכנית קליטת עולים חדשים בוגרי פקולטה להיגיינה וסניטציה	שר הבריאות ע44
ב.	הסבת 500 מדענים-עולים - דיווח בענין ביצוע החלטה מס. ע/218 ג'	משרד האוצר
ג.	המפגשים לפרוייקטים טכנולוגיים - דיווח על ביצוע החלטה מס. ע/224	קליטת העליה
ד.	קליטת עולים במלאכה ובתעשיה זעירה	השר לקליטת העליה * ע47
ה.	קליטת עולי קווקז	השר לקליטת העליה * ע48

**תוכנית קליטת עולים חדשים
בוגרי פקולטה להיגיינה וסניטציה**

א. המצב התברואתי בישראל

אחד התחומים המרכזיים בשמירת בריאותו של הציבור, הינו "בריאות הסביבה" או במלים אחרות - השמירה על תנאי תברואה נאותים בכל תחומי החיים.

האחריות המיניסטריאלית להבטחת תנאים תברואתיים הינה בעיקרה של שר הבריאות. (תחומים מסויימים הועברו לאחריות השר לשמירת איכות הסביבה). הפיקוח התברואתי המעשי בשטח צריך להעשות ע"י עובדי התברואה ברשויות המקומיות.

ידוע לכל שהמצב התברואתי במרבית שטחי החיים, ברוב חלקי הארץ, רחוק מאד להשביע רצון (ואף למטה מכך). מיטרדים ומפגעים תברואתיים שונים מתגלים בכל אשר אנו פונים - בנקיון הרחובות, במכנים ציבוריים, בשמירה על נקיון המזון ואיכותו, בחנויות ובמסעדות, היגרמות של רעשים מזיקים, מיכלי אשפה העולים על גדותיהם, מפגעי ביוב בישובים וזרימות של שפכים מן הישובים אל השטח הפתוח בסביבתם, כולל בערוצי נחלים; וכמו כן איכות המים לשתייה ובבריכות השחיה הציבוריות.

מיפגעים תברואתיים אלה, פוגעים בחוש האסתטי של התושבים, ומהווים סיכון ממשי לבריאות תושבי המדינה.

זכורים המקרים של התפרצות התחלואה בקריות בשנת 1985 (8,000 חולים, מקרה מוות אחד) ותחלואת עובדים (כולל מקרי סרטן תעסוקתי) במפעלי תעשיה "מזוהמים" כמו "ישאכסט" או מפעל סוללות הניקל קדמיום של תדיראן ברחובות.

הנתונים האפידמיולוגיים מצביעים על כך ששיעור התחלואה במחלות מעיים זיהומיות בישראל, גבוה במאות אחוזים מהשיעור בארצות המפותחות שמהן התקבלו נתונים, לדוגמא שיעור התחלואה בישראל גבוה פי 3 עד פי 30 משיעור התחלואה בארצות אירופה השונות והוא גבוה פי 8 מהשיעור בארה"ב.

המקור העיקרי לתחלואה גבוהה זו, נעוץ בעיקר בתנאי התברואה הגרועים בארץ. עקב זאת אובדים למשק אלפי ימי עבודה בכל שנה.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

סגן מנהל כללי למינהל
Deputy Director General

- 2 -

המצב התברואתי שתואר נובע בעיקר מהעדר פיקוח נאות. הגורם העיקרי המונע אפשרות לפיקוח זה בארץ הינו המחסור החריף באנשי מקצוע בתחום זה. המחסור בעיקרו קיים ברשויות המוניציפליות וברשויות ממלכתיות.

הנורמות המקובלות בעולם, לגבי כח אדם מקצועי תברואתי הינן כדלקמן:

במדינות מתפתחות - עובד מקצועי אחד (בתברואה) לכל 10,000 תושבים.

במדינות מפותחות - עובד מקצועי אחד (בתברואה) לכל 5,000 תושבים.

במדינות המפותחות רבים הם התחומים המחייבים פיקוח תברואתי, כגון תעשיות מתוחכמות הפולטות חמרים רעילים, תעשיות המייצרות ומשווקות סוגי מזון רגישים ומתקני טפול מתקדמים במי שפכים וכיוצא באלה.

ב. הגברת הפיקוח התברואתי ע"י העסקת עולים בוגרי הפקולטה להיגיינה וסניטציה

עפ"י האומדנים המקצועיים קיים כבר עתה צורך חיוני להוסיף ברשויות המקומיות לפחות כ-230 עובדים מקצועיים בתחום זה ועדיין מבלי לקחת בחשבון את הגידול הצפוי באוכלוסיה עד שנת 1995.

בוגרי הפקולטות להיגיינה וסניטציה מקרב העולים החדשים שהכשרתם בתחום הרפואי-תברואתי מהווים פתרון נאות למחסור הקיים בכ"א מקצועי בתחום התברואה.

משרד הבריאות בשיתוף עם משרדי העבודה והקליטה הכין תוכנית הכשרה לבעלי מקצוע זה. הכשרה זו מקנה ידיעת המונחים המקצועיים התברואתיים בשפה העברית, הכרת מערכת החוקים, נוהלי עבודה הקיימים בארץ והכרת הגופים המטפלים בתחומי תברואה השונים.

מתוך כ-200 ממתנינים לקורסים הוכשרו עד עתה 36 בוגרים והוסמכו, וכ-40 נוספים נמצאים עתה בקורס הכשרה לקראת הסמכה.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

סגן מנהל כללי למינהל
Deputy Director General

- 3 -

ג. סדרי הקדימויות להעסקת כ"א התברואתי מקרב העולים החדשים

הצורך החיוני לכ"א מקצועי מחייב קביעת סדרי עדיפויות בנושא זה בתחום ההעסקה (סה"כ 183 עובדי תברואה מקצועיים).

חלופה ראשונה: ישובים בהם לא קיימים תברואנים. עפ"י רשימה הקיימת במשרד הבריאות ישנם כ-10 ישובים כאלה.

יחד עם מועצות אזוריות במצב דומה המספר מגיע ל-30 ישובים כלומר 30 מקומות עבודה (עלות שנתית של כ-1,200,000 ש"ח).

חלופה שנייה: השלמת מספר תברואנים ברשויות מקומיות עד מחצית המספר המינימלי הדרוש (עפ"י מפתח של 1:10,000 תושב). עפ"י האומדנים שברשות המשרד, מגיע מספר זה לכ-60 מקומות עבודה (עלות שנתית של כ-2,400,000 ש"ח) (נספח ג').

חלופה שלישית: השלמת מחצית מספר עובדי תברואה הנדרשים במשרד הבריאות, כ-23 מקומות עבודה (עלות שנתית של כ-920,000 ש"ח).

חלופה רביעית: השלמת מספר תברואנים מקצועיים ל-75% ברשויות מקומיות, כ-70 מקומות עבודה (ראה נספח ב') (עלות שנתית של כ-2,800,000 ש"ח).

ד. עלות תקציבית

עפ"י תחשיבי משרד האוצר, העלות השנתית של משרה ממוצעת בשרות הצבורי היא כ-40,000 ש"ח.

לפיכך, יישום תוכנית העסקה של כ-183 עובדי תברואה מקצועיים מסתכמת ב-7.5 מיליון ש"ח לשנה.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

סגן מנהל כללי למינהל
Deputy Director General

- 4 -

ה. סיכום:

מהתיאור שהוצג עד כה, ברור כי ניצבת בפנינו הזדמנות פז לפתור באחת שתי בעיות מעיקות: מצד אחד קיים צורך במאות בעלי מקצוע כדי לשפר את המצב התברואתי הקיים במדינה ולצמצם באופן משמעותי את התחלואה (ששיעורה גבוה) הנגרמת בגלל מצב זה. מנגד, נמצאים עשרות עולים חדשים, בעלי מקצוע ברמה גבוהה, שקבלו הכשרה מיוחדת בתחום הספציפי הדרוש להעלאת רמת התברואה בארץ, המחפשים מקומות עבודה.

מצב דברים זה הוא ייחודי ושונה מהמצב המקובל בתחומים אחרים בו מנסים להסב עולים חדשים ממקצוע אחד למשנהו, או שמנסים לפתח מקורות תעסוקה חדשים להכשרתם. במקרה שלפנינו קיימת התאמה מלאה בין השכלת בעלי המקצוע מקרב העולים לתחום תעסוקה חיוני בארץ.

קיים צורך דחוף להקצות לרשויות המקומיות ולמשרד הבריאות את מספר התקנים הדרוש להם עפ"י הקדימויות שצויינו לעיל, כדי להגיע לנורמות המקובלות בהיקף כח האדם המקצועי בתברואה.

הקצאה זו תביא לשיפור משמעותי במצב התברואתי הקיים בארץ ותצמצם התחלואה הנגרמת כעטיו, ומצד שני תפתור את בעיית המחסור בתעסוקה עבור מגזר זה של עולים חדשים.

מוגש על-ידי שר הבריאות

ר' באדר ב' התשנ"ב
11 במרץ 1992

מחסור בכח אדם מקצועי

לפי מפתח 1:5,000 (ארצות מפותחות)		לפי מפתח 1:10,000 (ארצות מתפתחות)		עובדי תברואה ב-1991		תושבים (באלפים)		מחוז/נפה
1995	1991	1995	1991	מקצועיים	בלתי מקצועיים	1995 (תח"א31)	31.12.90 *	
סיכום ארצי								
128	136	107.5	115.5	60	68	50	58	ח.י-ם
18	26	9	17	4	13	0.5	8.5	נפת צפת
12.5	18.5	8.5	14.5	3	9	1.5	7.5	נפת כנרת
61	73	35.5	47.5	24.5	36.5	11.5	23.5	נ.עפולה + נצרת
66	875	43.5	65	22.5	44	11	32.5	נפת עכו
89.5	111.5	73	95	34	56	25.5	47.5	נפת חיפה
43	51	8	38	17.5	25.5	11	19	נפת חדרה
45.5	59	33.5	47	16	29.5	10	23.5	נ. נתניה
56	92	38.5	74.5	10	46	1	37	נ.פ.תקוה
22.5	37.5	10.5	25.5	4	19	-	13	נ.רמלה
58.5	72.5	45.5	59.5	22.5	36.5	16	30	נ.רחובות
205	245.5	202.5	243	82	122.5	81	121.5	מחוז ת"א
63	73	37.5	47.5	26.5	36.5	14	24	ח.אשקלון
94	110	50.5	66.5	39	55	17.5	33.5	מחוז ב"ש
961.5	1192	725	955.5	365.5	596	229.5	478	סיכום ארצי

* ליישובים הקטנים וליישובים הערביים הנתונים הם ל-31.12.89, כך שמספר התושבים בפועל היה גדול יותר

5-
לסוף

טבלת ריכוז נזונים - צפון

תוספת דרושה לפי תחזית ל-1995		תקנים דרושים לפי נתוני שנת 1991		
מספר עולים נקלטים	עלות תקציבית (באלפי ש"ח)	מספר עולים נקלטים	עלות תקציבית (באלפי ש"ח)	
235	9400	725	29000	צרכים תברואיים לפי תקן של ארצות מפותחות:
25	1000	65	2600	רשויות מקומיות משרד הבריאות
260	10400	790	31600	סה"כ
135	5400	230	9200	צרכים תברואיים לפי תקן של ארצות מתפתחות:
15	600	45	1800	רשויות מקומיות משרד הבריאות
140	6000	275	11000	סה"כ
5	200	25	1000	עדיפויות
26	1040	60	2400	עדיפות א'
31	1240	85	3400	עדיפות ב'
7	280	23	920	סה"כ א + ב
38	1520	108	4320	עדיפות ג'
61	2440	70	2800	סה"כ א - ג
99	3960	178	7120	עדיפות ד'
				סה"כ א - ד

נספח ג'

1. ישובים שבהם כיום אין אפילו עובד תברואה אחד :

מגדל העמק
רכסים
פרדס חנה
זכרון יעקב
בנימינה
עתלית
אבן יהודה
יהוד
מבשרת ציון
בית שמש
גבעת זאב
גדרה
גן יבנה
קרית עקרון
אופקים
דימונה
ירוחם

2. רשויות מקומיות בהן יש צורך בהשלמת עובדי תברואה עד מוציאת
המספר המינימלי הדרוש :

טבריה
נצרת עלית
נצרת
נהריה
חיפה
הקריות
קרית אתא
חדרה
נתניה
פתח תקוה
כפר סבא
רחובות
ראשון לציון
בת-ים
חולון
אור יהודה
הרצליה
בני ברק
תל-אביב
ירושלים
אשדוד
באר-שבע

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מחליטים : יוקם צוות משותף למשרדי הקליטה העבודה והתאחדות המלאכה
והתעשיה שתפקידיו:

א. להעביר רשימות של בעלי מקצועות מקרב העולים שקיימת
טבירות לשילובם במפעלי מלאכה. הרשימות תופצנה ע"י
ההתאחדות בקרב ציבור בעלי מפעלי המלאכה.

ב. לבצע תכניות הכשרה "פנים מפעליות" של בעלי מקצועות
נחוצים או הטבתם בשיטה "פנים מפעלית" ואחרת.

ג. לבחון את הצעת ההתאחדות להשתמש במפעלים ובציוד קיים
במערכת להכשרת עובדים ולהקניית מקצוע.

כן תבחן הצעת ההתאחדות להפנות הכנסות מהיטלי מחקר המצויות בקרנות היטל
המחקר ליעד קליטת עובדים במלאכה ובתעשיה הזעירה.

מוגש על-ידי השר לקליטת העליה

כ' באדר ב' התשנ"ב
25 במרץ 1992

התאחדות המלאכה והתעשיה בישראל

המרכז הארצי

חיכל הסיטי, רח' המרד 27 ת.ד. 50380 תל-אביב 61500 טל. 5103291, 5103272, 03-5103277 פקס.

בתשובה נא להזכיר ק"ס - 4490

יום 22.3.92

לכבוד,

מר עוזי גדון,

משרד הקליטה,

רחוב הלל 15, ירושלים.

נכבדי,

הנדון: גישוה וודשניות בקליטת עלייה.

עלינו להטעים כי כל המחקרים שנערכו בארץ ובחו"ל מצביעים על כך כי עלות הקליטה של עובד חדש בבית מלאכה או במפעל זעיר היא מן המהירות במשק, וזאת בגלל היחס האישי המיוחד שבו זוכה העובד החדש מבעלי המפעל המלווה אותו באורח צמוד.

חברי התאחדות המלאכה והתעשיה בישראל, קלטו עד היום אלפי עולים חדשים בעבודה יצרנית. קליטה זו נעשתה על בסיס של יוזמה של העולים החדשים עצמם, הפוקדים את קהילת המלאכה בחיפוש אחר עבודה. אולם ניתן היה

לקלוט עובדים רבים נוספים לו ניתנה הדעת על הפעלת מערכת ממוסדת כלל ארצית בשיתוף ההתאחדות על מחוזותיה הפרוטים על פני כל המדינה. כל פעולות הקליטה של חברי ההתאחדות נעשו ללא כל סיוע ממשלתי או ממלכתי.

במגמה לקדם את הנושא, שאין חולק על חשיבותו, אנו מגישים לכם שורה של הצעות, בראשי פרקים בלבד, לליבון ולדיון במסגרות שתקבעו.

סניפי המחוזות

תל-אביב וחמרכז

חיפה וחצמן

ירושלים וחסיבה

פתח-תקו וחסיבה

חודרה וחסיבה

אשדוד וחסיבה

באר-שבע וחסיבה

רחובת וחסיבה

נתניה וחסיבה

טבריה וחסיבה

התאחדות המלאכה והתעשיה בישראל

המרכז הארצי

חיכל הטיט, רח' חמרד 27 ת.ד. 50380 תל-אביב 61500 טל. 5103291, 5103272 פקס. 03-5103277

בנושבה נא לחזקיר

ים

סנימי המחוזות

תל-אביב וחמרכו

חיפה וחצמן

ירושלים וחסיבה

פתח-תקו וחסיבה

חדרה וחסיבה

אשדוד וחסיבה

באר-שבע וחסיבה

רחובת וחסיבה

נתניה וחסיבה

טבריה וחסיבה

5.1. מקצועות מיוחדים: אנו מבקשים לקבל רשימה של מקצועות מיוחדים שיש צורך באיושם בקרב בעלי המלאכה. במסגרת זו מדובר במקצועות דוגמת פחחים, יצרני נעליים, נגרי רהיטים, רותכים, עובדי טכטיל ועוד. רשימה זו תופץ בקרב ציבור בעלי המלאכה הזקוקים לעובדים במקצועות הללו ההולכים ונעלמים.

5.2. הכשרה מקצועית: בחלק ממפעלי ההתאחדות, ומדובר במפעלים בעלי ציוד מתקדם ביותר, שורדת תת תעסוקה. מפעלים אלה יכולים ומסוגלים לקלוט עובדים ולהכשיר אותם בהתאם לדרישות משרד העבודה. בשיטה זו ניתן יהיה להחליף את מרכזי ההכשרה המקצועית הממשלתית שאיננה תואמת את הצרכים בפועל, וכאשר יחול שינוי במצב התעסוקה במשק תהיה לעובדים הללו תעסוקה במפעל שהכשיר אותם.

5.3. הכשרה פנים-מפעלית: יש להקל את הנטל הבירוקרטי המוטל על מפעלים קטנים המבקשים להשתלב בפרויקט של הכשרה פנים מפעלית. על פי דרישות משרד העבודה הנוקשות אין המפעלים הקטנים ממהרים להשתלב בפרויקט זה.

5.4. היטלי מוזקד: יש לפעול לכי חלק מתזרימי ההכנסות של קרנות היטל המחקר המופעלים כיום בשורה של ענפים תעשייתיים יתועלו לכיוון של קליטת עובדים חדשים במפעלים המשתתפים במימון הקרנות הללו.

התאחדות המלאכה והתעשיה בישראל

המרכז הארצי

חילול חסידי, רח' חמרד 27 ת.ד. 50380 תל-אביב 61500 טל: 5103291, 5103272 03-5103277 פקס.

במשוכה נא להזכיר

יום

כאמור, אלה הן נקודות לדיון בלבד במסגרות שלכם. ואנו נשמח להרחיבן אם נידרש לכך.

כבר בעבר הצענו הקמת מטה משותף להתאחדות. המלאכה והתעשיה ולכל הגורמים העוסקים בנושא במגמה לקדם את הפעילות של קליטת עולים חדשים במיגזר זה. תפקיד המטה יהיה לדכז את כל הפעילויות תחת מסגרת אחת ולמנוע את הצורך של המעסיק הקטן "ליפול בין הכסאות".

על תגובתכם בנדון אודה.

בברכה,
אברהם וישון
מזכ"ל המרכז הארצי

הענקה

אלי לנדאו, יו"ר המרכז הארצי

סניפי המחוזות

תל-אביב וחמיר

חיפה וחצמן

ירושלים וחסיבה

פתח-תקו וחסיבה

חודח וחסיבה

אשדוד וחסיבה

באר-שבע וחסיבה

רחובת וחסיבה

נתניה וחסיבה

טבריה וחסיבה

משרד הרווחה

יסקור את נתוני העדה ובעיות קליטתה תוך התייחסות לנושאי משפחה דיור ורווחה. הסקירה תלווה התייחסות לבעיות קהילתיות על רקע פיזור העולים בישובים השונים.

משרד החינוך

יכין תמונות מצב של קליטת ילדי עולי קוקז במערכת החינוך (תוך התייחסות למצב קליטתם במערכת החינוך מאז שנות ה 70). ויביא את המלצותיו נוכח הצרכים.

מוגש על-ידי השר לקליטת העליה

כ' באדר ב' התשנ"ב
25 במרץ 1992

25-3-92

על י קווקז

1. רקע כללי:

החפיסה המנחה את ההערכות לקליטת גל העליה שהגיע ממה שהיה בעבר ברי"ה היא שמדובר באוכלוסייה הומוגנית פחות או יותר, ועיקר ההתייחסות הדיפרנציאלית בא לידי ביטוי בתחומי ההכשרה המקצועית וההשמה בתעסוקה. ואולם, בקרב אוכלוסיית עולים זו קיימות קבוצות, שגם אם הן קטנות יחסית, הן שונות באופן ניכר באיפיונהן התרבותיים והדמוגרפיים והדבר מחייב התייחסות מיוחדת ומיידית, הקבוצה הבולטת מכולן היא אוכלוסיית העולים מקווקז.

בקבוצה זו נכללים העולים שהגיעו מדגסטאן - בעיקר דרבנט ומחציקלה, מהרפובליקות בצפון קווקז בעיקר מהעיר נאלצ'ין וגרוזני וגם חלק מהעולם שהגיעו מבקו וקובה שהם יחסית אזוריים מפותחים יותר.

2. עולי קווקז שהגיעו בגל העליה של שנות ה-70

בגל העליה הקודם מברי"ה הגיעו לארץ כ- 11.000 נפש עולי קווקז שכוננו גם ההרריים.

רובם - כ- 60% הופנו לאזור הצפון. הריכוזים הגדולים ביותר היו בחיפה והקריות (בעיקר צור שלום) חדרה, אור עקיבא, פרדס חנה, מגדל העמק, נצרת עילית ועכו.

כ- 17% הופנו למחוז המרכז, העיקר נתניה, ת"א, חולון - בת ים, רחובות, לוד ואשרוד.

כ- 18% הופנו למחוז הדרום, רובם נכולם, לבאר שבע. לירושלים הופנו כ- 4% בלבד.

עיקר מאפייני אוכלוסייה זו היו:

- משפחות גדולות: גודל משפחה ממוצעת 4.2 נפש.
- משפחה פטריארכלית ומורחבת התקבצות בריכוזי אוכלוסייה הומוגניים.
- עיסוקים עיקריים במסחר זעיר, מלאכת יד, פועלי תעשייה (בעיקר בלתי מקצועיים) וחקלאות.

קליטת עולי קווקז לוותה בקשיים רבים ואופיינה ברמת הכנסה נמוכה, צפיפות דיור קשה, ריכוזי אוכלוסיה בשכונות ובתיים הומוגניים שבלטו בהם הזנחה פיזית וחופעות של שוליות חברתית.

הילדים נתקלו בקשיי קליטה חריפים בבתי"הם במישור הלימודי, והחברתי שמצאו ביטויים גם בחופעות של נשירה מלימודים ושוטטות.

הבית במקרי רבים הווה גורם מעכב הן בגלל קשיי הקליטה וההסתגלות של ההורים אך בעיקר כיוון שבקרוב עדה זו לא מייחסים חשיבות מספקת לבית"הם וללימודים משמעותיים בין ילדים אלה וילדי קבוצות אחרות.

מבחינה חברתית לא נוצרו דפוסים של שיחוף פעולה מצד העדה במסגרות חברתיות כגון מחנכים ומרכזים קהילתיים, והציבור הקווקזי מגלה אדישות לנסיונות שיחוף כאלה.

הדימוי החברתי היה ירוד ביותר וווחיקים ועולים מארצות אחרות סרבו לגור בשכונות לעולי קווקז.

עד היום מהווים ריכוזי אוכלוסיה אלה מעמסה כבדה על הרשויות המקומיות וניתן לדבר על דור שני ושלישי למצוקה.

3. עולי קווקז שנות ה - 90

כ - 20 אלף עולים הגיעו בגל העליה הנוכחי מהרפובליקה האזרבייזנית. לא כולם נכללים בקטגוריה הנדונה אבל ברור שהקפיהם משמעותיים (לעומת כ - 11.000 שהגיעו בשנות ה - 70) בעיקר כיוון שכבר מצויות בהן שכונות הומוגניות וצפופות המהוות אבן שואבת לבני העדה שזה עתה הגיעו.

באופן טבעי - על - פי הדפוסים החברתיים והתרבותיים של עדה זו - פנו רוב העולים לריכוזים קיימים של האוכלוסיה הקווקזית.

כך - בחדרה נמצאות כיום כ - 850 משפחות שהן כ - 2500 נפשות, באור עקיבא 400 משפחות שהן כ - 2000 נפשות, ופרדס חנה 260 משפחות שהן כ - 1100 נפשות.

גם היום מדווחים הגורמים המטפלים שמדובר באוכלוסיה קשה ומציינים את מאפייניה העיקריים הבאים:
- משפחות גדולות המתקבצות בשבטים.
- אחוז גבוה של משפחות חד הוריות (כ 30% מקרב העולים) מרובות ילדים.

- וריבוי מקרים של שכרות ואלימות.
- רמת השכלה גמוכה במידה ניכרת בהשוואה למאפייני העליה מברי"ה.
- קשיי הטוגלות של הילדים בבתי"ה.

אל אלה מתלווה הקושי לשכור דירות שנובע מיוקר שכר הדירה של דירות גדולות ומאי רצון של הציבור להשכיר דירות לקבוצה זאת.

4. המלצות

לאור נטיון העבר ולאור המצוקה הגוברת של העולים ושל הרשויות, מחייבת פעולה מיידית במספר כוונים.

א. דיור - כדי לענות על הצרכים של המשפחות הגדולות שאמצעי הקיום שלהם ירודים וכדי להבטיח פזור נכון של משפחות עולים אלה יש להפעיל מסלול דיור ציבורי בשכ"ד.

ב. חעטוקה - בהסתמך על ההרכב החעטוקתי וריבוי חסרי המקצוע יש לבנות מסגרות להכשרה מקצועית שיחאימו לאוכלוסיה זו ומסגרות לחעטוקה בחחוט החעשיה הזעירה כגון: חייטות, נגרות, שרברות סנדלרות, צורפות ועוד.

ג. חינוך - יש לחגבר באופן נמרץ אח נושא החינוך המשלים לגילאי ביה"ס והגן. זאת תוך הדגשת לימודיע השפה, צמצוט פערים לימודיים בנושאים כלליים, (גם בשפת האם), חיזוק הדימוי העצמאי וריכוד חהליך השתלבות והסתגלות למסגרות הלימוד הפורמליות.

מאחר שמדובר בילדים שהבית אינו מהווה עבורם מסגרת חומכת או מעשירה, חשוב להשקיע, בו זמנית בטיפול משפחתי כוללני מצד גורמי הרווחה. במסגרת זו יש לשים דגש על נושאי חיפקוד כלליים, כגון טיפול בחינוקות הגיינה וניהול משק בית, אך גם על נושאים הקשורים בחפקוד ההורים כ"הורים לחלמידים".

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר י ו ס

לישיבת ועדת השרים לענייני תיאום ומינהל
יום ד' כ"ז באדר ב' התשנ"ב - 1.4.92

(בשעה 15:00 במזכירות הממשלה)

מס. נספח	השר המגיש
א. תיאום בהקצאת משאבים למחקר ופיתוח בממשלה	19תמ *
ב. התארגנות הרשות השניה ופעולות מינהלת ההקמה - דיווח על-פי ממצאי דו"ח מבקר המדינה	שר הכלכלה והתכנון
ג. יעוץ משפטי באיגודים ממשלתיים דיווח על-פי ממצאי דו"ח מבקר המדינה	שר הכלכלה והתכנון
ד. ניפוי תיקים מרשת הנישומים העצמאיים - דיווח על-פי ממצאי דו"ח מבקר המדינה	שר הכלכלה והתכנון
ה. הגנה על הפרטיות - מאגרי מידע ממוחשבים - דיווח על-פי ממצאי דו"ח מבקר המדינה	שר הכלכלה והתכנון
ו. החינוך במגזר הערבי - דיווח על-פי ממצאי דו"ח מבקר המדינה	שר הכלכלה והתכנון

תיאום בהקצאת משאבים למחקר ופיתוח בממשלה

ה צ ע ה ל ח ל ט ה

מחליטים:

1. לאמץ את המלצות הצוות הבינמשרדי בנושא תיאום בהקצאת משאבים למחקר ופיתוח בממשלה - המצ"ב.
2. להטיל על שר המדע והטכנולוגיה ושר הכלכלה והתכנון לקדם את הליכי חקיקת הצעת חוק המועצה הלאומית למחקר ופיתוח, התשנ"ב - 1992 על-פי המלצות הצוות".

דברי הסבר

המלצות הצוות הבינמשרדי לתיאום בהקצאת משאבים למחקר ופיתוח בממשלה.

מוגש ע"י

שר הכלכלה והתכנון

כ' באדר ב' התשנ"ב
25 במרץ 1992

המלצות הצוות הבינמשרדי

בענין

תיאום בהקצאת משאבים למחקר ולפיתוח בממשלה

משרד הכלכלה והתכנון

המנהל הכללי

נוהל להקצאת משאבים למחקר ופיתוח בממשלה

ועדת השרים לענייני תיאום ומינהל החליטה בישיבתה מיום י' בניסן התשנ"א
25.3.91 (החלטה מס' תמ/32) להטיל על צוות בינמשרדי לגבש הצעת נוהל בעניין
תיאום בהקצאת משאבים למחקר ופיתוח בממשלה.

הועדה קבעה כי הנוהל יתבסס על מדיניות כוללת ועל סדרי עדיפויות ותפקידו
לקבוע הסדרים מחייבים של תיאום בין הגורמים הממשלתיים העוסקים במחקר
ופיתוח.

הצוות כלל את ד. עברי, מנכ"ל משרד הכטחון, ג. מצגר מנכ"ל המדע והפיתוח,
ד. כרודט, הממונה על התקציבים י. ארליך, המדען הראשי במשרד התעשייה והמסחר
ר. לובנטל, מנהלת הרשות לתכנון לאומי וכלכלי במשרד הכלכלה והתכנון
ונ. ארנון, ראש תחום התכנון במשרד המדע.

הצוות גיבש שורה של המלצות וביניהן הצעות לחקיקת חוק מיוחד בעניין המועצה
הלאומית למחקר ופיתוח.

תודתי נתונה לחברי הצוות וכן לש. דנאי הממונה על המטה ליעול המשק במשרד
הכלכלה והתכנון ולעו"ד מ. קוק, היועצת המשפטית למשרד הכלכלה והתכנון
שתרמו רבות לגיבוש מסמך זה.

יחזקאל הרמלך

יו"ר הצוות הבינמשרדי

מ ב ו א

**דו"ח הצוות הבינמשרדי בנושא:
תיאום בהקצאת משאבים למחקר ופיתוח בממשלה**

א. מבוא -

בתחומי הקצאת משאבים למחקר ופיתוח בממשלה פועלים גורמים רבים אשר התיאום ביניהם לוקה בחסר; כתוצאה מכך נגרם בזבוז משאבים לאומיים. לדוגמא: במסגרת משרד המדע והטכנולוגיה פועלת המועצה הלאומית למחקר ופיתוח, המקצה בין היתר תקציבים למחקר ופיתוח וגם במשרדי ממשלה שונים פועלים מדענים ראשיים המקצים אף הם תקציבים למחקר ופיתוח (המרכזי מביניהם הוא המדען הראשי במשרד התעשייה והמסחר הפועל מכח חוק עידוד מחקר ופיתוח, התשמ"ד - 1984), זאת מבלי שיהיה תיאום מרכזי בהקצאת הכספים ע"י הגורמים כאמור.

הממשלה נדרשה לנושא פעמים מספר וקיבלה בענין מספר החלטות.

ביוני 1983 מינה שר המדע והטכנולוגיה ועדה ציבורית לבדיקת ארגון המחקר הממשלתי וניהולו בראשותו של פרופ' שמעון יפתח. (ועדת יפתח)

הועדה הגישה המלצותיה בחודש אוגוסט 1984 ולפיהן היא המליצה בין היתר להקים מוקד לאומי ממלכתי - שיהיה אחראי על הראיה הכוללת בתחום המחקר והפיתוח, על מנת שתעוצב מדיניות לאומית ותכנית אב רב שנתית למחקר ופיתוח, מבלי לפגוע בחופש האקדמי ובחרות המחקר. הועדה גם הדגישה את הצורך לערוך תקציב לאומי למחקר ופיתוח, על בסיס תקציבי המחקר והפיתוח של משרדי הממשלה וגופים אחרים.

רוב המלצות הועדה והחלטות הממשלה לא יושמו כפועל. מבקר המדינה התייחס לנושא בדו"ח השנתי מס' 41; בממצאיו קובע המבקר בין היתר, כי הקצאת נכונה של תקציבי המדינה לגופים העוסקים במחקר ופיתוח מותנית בעיצוב מדיניות ממשלתית כוללת. המבקר מדגיש כי גם בהעדר מדיניות לאומית, על הגופים התומכים במחקר ופיתוח לפעול בתיאום ביניהם, להגדרת תחומים מועדפים תוך מניעת כפילות ובזבוז. המבקר מציין כי במצב הקיים אין תיאום והעברת מידע מסודרת ושוטפת בין הגורמים השונים במערך המחקר ופיתוח בישראל ואין נתונים מרוכזים מוסכמים על ההשקעה הכוללת במחקר ופיתוח מהקופה הציבורית.

לדעת מבקר המדינה, תכנון המחקר והפיתוח, הקצאת המשאבים לכך והתיאום, לפחות בין גורמים הפועלים בתקציב ממשלתי, אינם יכולים להיות ענין לבחירה חופשית. יש לפעול - ורצוי, על פי החלטה של הממשלה ונוהל שיקבע הסדרים מחייבים של תיאום בין הגורמים השונים הפועלים בתחום חשוב זה.

ועדת השרים לענייני תיאום ומינהל בישיבתה מיום 25.3.91 החליטה (החלטה מס' 32) להקים צוות בינמשרדי בהרכב -

המנהל הכללי של משרד הכלכלה והתכנון - יו"ר;
המנהל הכללי של משרד הבטחון;
המנהל הכללי של משרד המדע והטכנולוגיה;
הממונה על התקציבים במשרד האוצר;
המדען הראשי במשרד התעשייה והמסחר;
מנהל הרשות לתכנון לאומי וכלכלי במשרד הכלכלה והתכנון;
ראש תחום התכנון במשרד המדע והטכנולוגיה;

הצוות התבקש לגבש הצעת נוהל בענין הקצאת משאבים למחקר ופיתוח בממשלה אשר יתבסס על מדיניות כוללת ועל סדרי עדיפויות ותפקידו לקבוע הסדרים מחייבים של תיאום בין הגורמים הממשלתיים השונים העוסקים במחקר ופיתוח.

ה מ ל צ ו ת

ב. המלצות -

1. להפוך את המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח הפועלת במסגרת משרד המדע והטכנולוגיה, לגוף בעל סמכויות סטטוטוריות, מכת חוק מיוחד שיחקק לצורך כך.

2. תפקידי המועצה:

א. מתן יעוץ לממשלה כגיבוש מדיניות כוללת ובקביעת סדר עדיפויות לאומי בתחום המחקר והפיתוח;

ב. (1) גיבוש הצעת תקציב לאומי, רב-שנתי למחקר ופיתוח והגשתו למשרד האוצר, בהתאם לסדרי העדיפויות שנקבעו על-ידה;

(2) הצעת התקציב הלאומי למחקר ופיתוח תכלול הקצאת משאבים ברמת חלוקה ראשונית כדלקמן:

(א) מו"פ בטחוני;

(ב) מו"פ אזרחי (תעשייה, חקלאות, חינוך וכד');;

(ג) מחקר אוניברסיטאי הצמוד לפעילות השוטפת של הסגל האקדמאי ולהצטידות בסיסית;

(ד) פרויקטים מתוקצבים במחקר בסיסי מחקר שימושי טרום תעשייתי, מחקר במדעי החברה והרוח, מתקני מחקר לאומיים וכיוב';

ג. הצעת התקציב תתבסס על תכניות רב שנתיות למחקר ולפיתוח במשרדי הממשלה ובגופים הקשורים עמם ותשמש כבסיס וההנחיה למשרד האוצר בעת גיבוש התקציב השנתי בכל שנה.

ד. הכנת דיווח שנתי לממשלה על מצב המחקר ופיתוח במדינה.

ה. הכנת סקרים והערכות מצב, בנוגע לצרכים לאומיים במחקר ופיתוח, בעיקר באשר לניצול הזדמנויות העשויות להעניק לתעשייה הישראלית יתרון יחסי על פני גורמים בינלאומיים אחרים.

ו. התווית עקרונות לתוכניות פעולה העונות על הצרכים הלאומיים במחקר ופיתוח.

ז. מתן ייעוץ לממשלה בדבר הקמתן, של ועדות היגוי לאומיות לנושאי מחקר ופיתוח מועדפים.

ט. מתן ייעוץ לממשלה בדבר קביעת מטרות ואמות-מידה בארגון ובהקמה של מכוני מחקר ממשלתיים.

י. מתן ייעוץ לממשלה בדבר קביעת מטרות ואמות-מידה בארגון והקמה של מסדי מידע בנושאי מחקר ופיתוח.

יא. הקמת ועדות היגוי לקרנות הסיוע למחקר ופיתוח.

יב. תיאום בין פעולותיהם ותוכניותיהם של גופים שונים בעלי עניין במחקר ופיתוח.

יג. ביצוע כל תפקיד אחר שתתבקש לעשותו על-ידי שר המדע והטכנולוגיה או הממשלה בנושאי מחקר ופיתוח.

3. הרכב המועצה יהיה:

עובדי מדינה בעלי תפקיד בתחום המחקר והפיתוח נציגי המשרדים כלהלן:

משרד המדע והטכנולוגיה - יו"ר;

משרד התעשייה והמסחר;

משרד האנרגיה והתשתית;

משרד הכלכלה והתכנון;

משרד הבטחון;

משרד האוצר;

משרד התקשורת;

משרד החקלאות;

משרד הבריאות;

משרד החינוך;

ארבעה נציגים של המוסדות להשכלה גבוהה;

נציג המועצה להשכלה גבוהה.

חמישה מדענים מוכרים ובעלי שם שימנה השר כנציגי ציבור;

4. כאגף התקציבים שבמשרד האוצר תוקם מערכת מיוחדת לריכוז המידע על תקציבי המחקר והפיתוח במשרדים השונים - המידע יועמד לרשות המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח.

5. על מנת לחזק ולמסד את מסגרת התיאום הכינמשרדי והכינמוסדי בנושאי מדע וטכנולוגיה מומלץ להקים את הועדות הבאות:

א. ועדה לתיאום בין משרד המדע והטכנולוגיה, האקדמיה הלאומית למדעים והועדה לתכנון ולתקצוב שליד המועצה להשכלה גבוהה.

תפקידי הועדה:

תיאום והתייעצות בין הגופים בנושאים הכאים:

- קשרי חוץ מדעים;
- ריכוז והפצת מידע על המערכת האקדמית ומחקרית;
- קביעת עקרונות וסדרי עדיפויות לקידום המחקר;
- חיזוק התשתית המדעית;
- פרויקטים לאומיים במדע;

הרכב הועדה:

- שר המדע והטכנולוגיה - יו"ר;
- יו"ר המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח - ממלא מקום יו"ר;
- נשיא האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים;
- יו"ר הועדה לתכנון ולתקצוב שליד המועצה להשכלה גבוהה;

ב. ועדת מדענים ראשיים:

תפקידי הועדה: תיאום בין משרדי הממשלה בנושאי ביצוע של מחקר ופיתוח, לרבות:

- החלפת מידע על ביצוע פעולות בתחום המחקר והפיתוח;
- הפעלת מערכות מידע מרכזיות משותפות;
- תיאום בנושאים רב תחומיים ו/או בנושאים הנוגעים למספר משרדים.
- תיאום בנושאי תשתיות למחקר ופיתוח (כגון: הקמת מכוני מחקר).
- תיאום לגבי קריטריונים ונוהלים להענקת מענקי מחקר ופיתוח, לתקצוב ולמעקב אחר הביצוע.

הרכב הועדה:

- שר המדע והטכנולוגיה - יו"ר
- יו"ר המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח - ממלא מקום יו"ר
- המדענים הראשים במשרדי הממשלה או ביחידה ממשלתית.
- הממונים על המחקר והפיתוח במשרדי הממשלה שלא פועל בהם מדען ראשי

6. להמליץ בפני הכנסת על הקמת ועדה מיוחדת לנושא מחקר ופיתוח.

ר ק ע

הקצאת תקציבי המדינה המיועדים למחקר ופיתוח בין התחומים השונים לסוגיה, היא המפתח לביצוע מדיניות ממשלתית מתואמת וכוללת בנושא המחקר והפיתוח בישראל. תפקיד משרד המדע בהקשר זה הינו לפתח ולהפעיל את הכלים לגיבוש המדיניות, להציע לממשלה את המדיניות הרצויה ולסייע בהפעלתה ע"י השתתפות בתהליך התקצוב הממשלתי למחקר ופיתוח. החלטת הממשלה מס' 874 מ-6.7.80, בה נקבע כי משרד האוצר יתייעץ עם המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח בענין תקציבי המחקר ופיתוח אשר יוקצו למשרדים, היתה צעד חשוב בדרך להשגת מטרה זו.

בתהליך הכנת תקציב המדינה, נקבע בשלב ראשון תקציב מסגרת לכל אחד ממשרדי הממשלה ורק בשלב מאוחר יותר נקבעת החלוקה הפנימית בתקציב. בתהליך זה "מתחרים" סעיפי המחקר ופיתוח בכל משרד, עם סעיפי הוצאה אחרים באותו תקציב.

למעשה לא ניתן איפוא לקיים דיון כולל בתקציב הלאומי למחקר ופיתוח על בסיס הצעת תקציב מפורטת של כל ממשרדי הממשלה. שכן בלוח הזמנים הקיים, משך הזמן בין מועד הגשת הצעת חוק התקציב לבין מועד אישור חוק התקציב ע"י הכנסת אינו מותיר זמן לסבב דיונים נפרד על תקציבי המחקר ופיתוח.

גם ועדת יפתח המליצה על הכנת תכנית אב רב-שנתית למחקר ולפיתוח, כאשר התקציב רב שנתי יהיה חלק בלתי נפרד ממנה. מטרת התהליך של תקצוב רב שנתי לתכנן מבעוד מועד את התקציב הלאומי למחקר ופיתוח מבלי להיות כפוף לאילוצים כאמור.

כדי ליצור תיאום בין המשרדים לרכות התיאום עם המועצה להשכלה גבוהה ועם האקדמיה הלאומית למדעים אין די בהקמת מסגרות לתיאום אלא יש ליצור תנאים שיקלו על השגת התיאום.

חשוב שתהיה חלוקת עבודה מוגדרת בין המשרדים והגופים השונים כדי להמעיט ככל הניתן את שטחי החפיפה ביניהם ובכך להקל על התיאום. דוגמא לחוסר התיאום הינה הקמת הקרנות למחקר יישומי המנוהלות בשותפות של משרדי התמ"ס, הבטחון, הועדה לאנרגיה אטומית ללא שיתוף המועצה הלאומית למחקר ופיתוח. דוגמא נוספת הינה הפקדת הקרן למחקר בסיסי בידי האקדמיה הלאומית למדעים. אין פגם בכך שהאקדמיה תעניק פרסים ומענקים למחקר לפי ראות עיניה. אך אין להפקיד בידי האקדמיה, שהיא גוף אוטונומי ובלתי תלוי לחלוטין בממשלה, תפקיד של גוף האחראי לביצוע מדיניות ממשלתית - במקרה זה מדיניות קידום המחקר הבסיסי בישראל. ועדת יפתח התייחסה בהרחבה לסוגיה זו והמליצה על העברה מסודרת של מספר פונקציות לידי משרד המדע והטכנולוגיה וביניהן האחריות לקידום המחקר הבסיסי, האחריות למידע טכנולוגי ומדעי, האחריות למרכז קליטה במדע ועוד.

לפיכך יש לאפשר למשרד המדע והטכנולוגיה בין היתר באמצעות גוף בעל סמכויות סטטוריות לעצב מדיניות ולהשפיע על הקצאת המשאבים ועל ויסות ותיאום הפעילות הממשלתית והציבורית כתחום המחקר והפיתוח.

מטרת המלצות הועדה להוציא אל הפועל מדיניות זו.

נספחים

הצעת חוק המועצה הלאומית למחקר ופיתוח, תשנ"ח, 1997

1. הגדרות
בחוק זה -
"מחקר" - חקירה מתוכננת במטרה לגלות ידע חדש.
"פיתוח" - יישום ממצאי מחקר או ידע אחר.
"השר" - שר המדע והטכנולוגיה.
2. המועצה הלאומית למחקר ופיתוח
מוקמת בזה מועצה לאומית למחקר ופיתוח (להלן - המועצה)
3. המועצה תאגיד
המועצה היא תאגיד, כשר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית.
4. המועצה גוף מבוקר
המועצה תהא גוף מבוקר, כמשמעותו בסעיף 9 (6) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח - 1958 (נוסח משולב) ⁽¹⁾.
5. תפקידי המועצה
תפקידי המועצה:
 - א. מתן יעוץ לממשלה לצורך גיבוש וקביעת מדיניות כוללת סדרי עדיפויות לאומיים בתחום המחקר והפיתוח;
 - ב. גיבוש הצעת תקציב לאומי, רב-שנתי למחקר ופיתוח והגשתו לממשלה, בהתאם לסדרי העדיפויות שנקבעו על-ידה;
 - ג. הכנת דיווח שנתי לממשלה על מצב המחקר ופיתוח במדינה;
 - ד. הכנת סקרים והערכות מצב, בנוגע לצרכים לאומיים במחקר ופיתוח, בעיקר כאשר לניצול הזדמנויות העשויות להעניק לתעשייה הישראלית יתרון יחסי על פני גורמים בינלאומיים אחרים.
 - ה. התווית עקרונות לתוכניות פעולה העונות על הצרכים הלאומיים במחקר ופיתוח.
 - ו. מתן ייעוץ לממשלה בדבר הקמתן, של ועדות היגוי לאומיות לנושאי מחקר ופיתוח מועדפים.
 - ז. מתן ייעוץ לממשלה בדבר קביעת מטרות ואמות-מידה בארגון ובהקמה של מכוני מחקר ממשלתיים.
 - ח. מתן ייעוץ לממשלה בדבר קביעת מטרות ואמות-מידה בארגון והקמה של מסדי מידע בנושאי מחקר ופיתוח.

- ט. הקמת ועדות היגוי לקרנות הסיוע למחקר ופיתוח.
- י. תיאום בין פעולותיהם ותכניותיהם של גופים שונים בעלי ענין במחקר ופיתוח.
- יא. קביעת כללים בכל הנוגע למחקר ופיתוח במדינת ישראל.

הרכב המועצה 6. (א) הרכב המועצה יהיה:

עובדי מדינה בעלי תפקיד בתחום המחקר והפיתוח
נציגי המשרדים כלהלן:

משרד המדע והטכנולוגיה;

משרד התעשייה והמסחר;

משרד האנרגיה והתשתית;

משרד הכלכלה והתכנון;

משרד הבטחון;

משרד האוצר;

משרד התקשורת;

משרד החקלאות;

משרד הבריאות;

משרד החינוך;

ארבעה נציגים של מוסדות להשכלה גבוהה שימנה
השר, לאחר התייעצות עם כל המוסדות להשכלה גבוהה

נציג המועצה להשכלה גבוהה שימונה על-ידי יושב
ראש המועצה להשכלה גבוהה;

חמישה מדענים מוכרים ובעלי שם שימנה השר.

נציג משרד המדע והטכנולוגיה ישמש כיושב ראש
המועצה.

(ב) הודעה על מינוי המועצה והרכבה תפורסם ברשומות.

תקופת כהונה 7. (א) תקופת כהונתה של המועצה תהא שלוש שנים.

(ב) המועצה היוצאת תמשיך לכהן עד למינוייה של
המועצה הבאה.

(ג) חבר מועצה יכול להתמנות לשתי תקופות כהונה נוספות בלבד.

סייגים למינוי 8. לא ימונה חבר המועצה-

- (1) חבר כנסת או חבר בהנהלה פעילה של מפלגה;
- (2) מי שאינו אזרח ישראל;
- (3) מי שהורשע בעבירה שלדעת היועץ המשפטי לממשלה יש עמה קלון;
- (4) מי שהוא פושט רגל;
- (5) מי שקשור כמשרין או בעקיפין, בעצמו או על ידי קרובו, סוכנו או שותפו, בחוזה או בעסקה עם המועצה או שהיא בעל ענין בתאגיד, כאמור. אך לא יהיו פסולים עובדים של משרדי ממשלה או של גופים ציבוריים בשל כך בלבד שהגופים או המשרדים קשורים כאמור.

בסעיף זה -

"בעל ענין" - בעל חלק העולה על 5 אחוזים מהון של התאגיד או מכח ההצבעה בו או מהזכות לרווחיו.

"קרוב" - בן זוג, הורה, בן, בת, אח, אחות ובני זוגם.

איסור קבלת שכר 9. חברי המועצה לא יקבלו שכר בעד שירותיהם.

פקיעת כהונה 10. חבר המועצה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה:

- (1) התפטר במסירת כתב התפטרות למי שמינה אותו.
 - (2) אם נתמנה בהיותו עובד מדינה, או גוף שפורט לעיל ופרש משירותו במדינה או בגוף אותו הוא מייצג.
- סדרי דיון 11. המועצה תקבע את סדרי דיוניה ועבודתה, ככל שלא נקבעו בחוק זה או על פיו.
- סודיות 12. חבר מועצה לא יגלה כל מידע מדיוני המועצה. מי שנמסרו לו מידע או מסמכים מטעם המועצה לא יגלה את תוכנם, אלא על-פי הרשאה מאת יושב ראש המועצה.
- ניגוד ענינים 13. חבר המועצה לא ישתתף בדיון במועצה, אם עיסוקיו האחרים עלולים ליצור ניגוד ענינים עם הענין הנדון, או שיש לו ענין אישי בנושא.

קרנות משותפות 14. על פי המלצת המועצה, רשאית הממשלה להקים קרנות משותפות לה ולממשלות של מדינות אחרות שמטרתן עידוד שיתוף הפעולה במחקר ופיתוח.

כללים * 15. כללים שקבעה המועצה יפורסמו ברשומות.

שמירת דינים 16. הוראות חוק זה אינן באות לגרוע מהוראות כל-דין.

ביצוע ותקנות 17. השר אחראי לביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

החלטה מס. תמ/32 של ועדת שרים לענייני תיאום ומינהל מיום 25.03.91 אשר
צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום
11.04.91 ומספרה הוא 1188(תמ/32).

"1188(תמ/32). תיאום בהקצאת משאבים למחקר ולפיתוח - דיווח בענין
תיקון ליקויים

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מגן; ה"ה נ. ארנון
וע. ברלינסקי.

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס לנושא התיאום בענין הקצאת
משאבים למחקר ופיתוח:-

א. להטיל על צוות בהרכב -

(1) המנהל הכללי, משרד הכלכלה והתכנון - יו"ר;

(2) המנהל הכללי, משרד הבטחון;

(3) המנהל הכללי, משרד המדע והטכנולוגיה;

(4) הממונה על התקציבים במשרד האוצר;

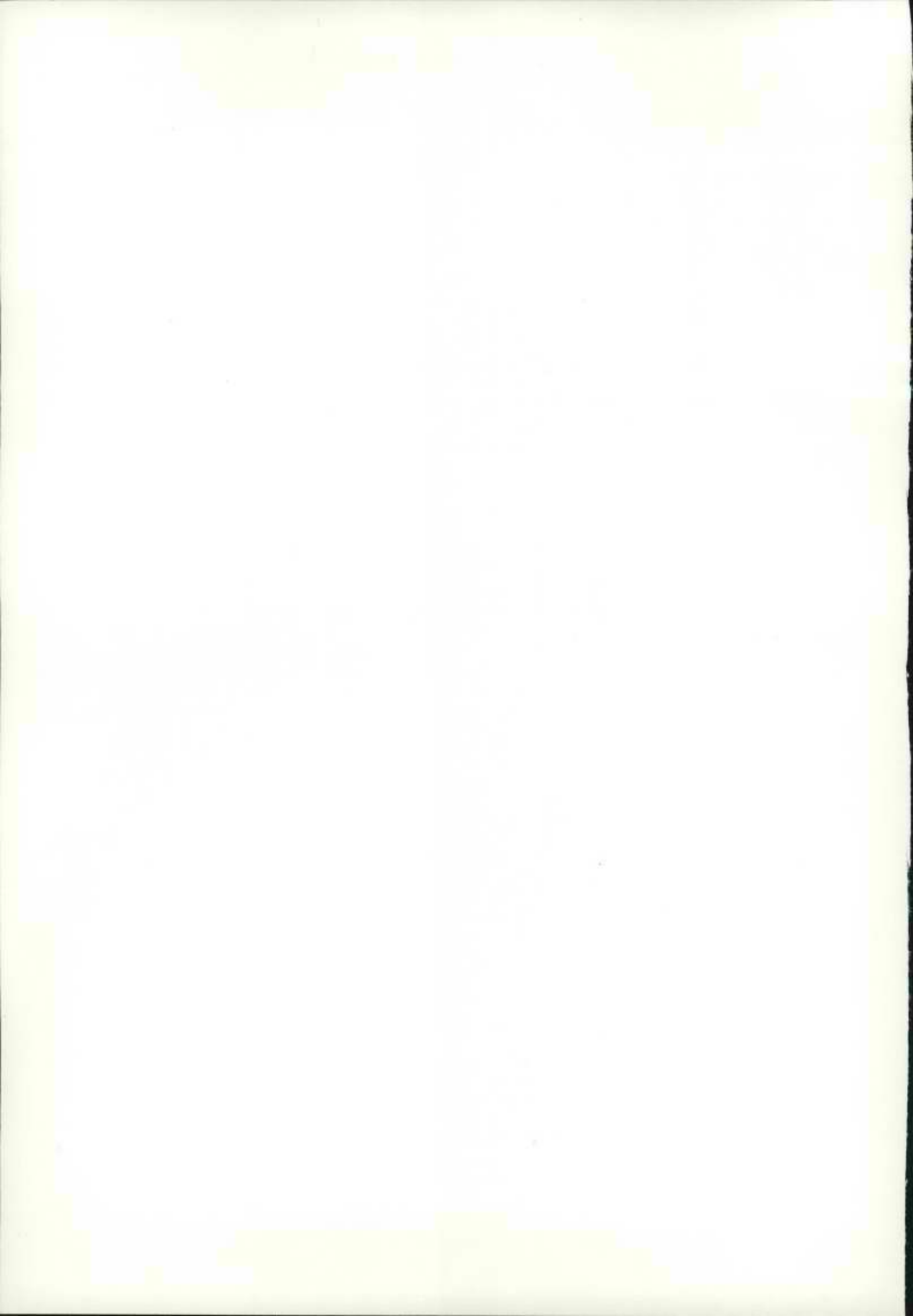
(5) מנהל הרשות לתכנון לאומי וכלכלי במשרד
הכלכלה והתכנון;

(6) ראש תחום התכנון במשרד המדע והטכנולוגיה.

לגבש הצעת-נוהל בענין הקצאת משאבים למחקר
ופיתוח בממשלה. הנוהל יתבסס על מדיניות כוללת
ועל סדרי עדיפויות ותפקידו לקבוע הסדרים
מחייבים של תיאום בין הגורמים הממשלתיים השונים
העוסקים במחקר ופיתוח;

ב. הצעת הנוהל כאמור, תוגש לאישורה של הממשלה עד
15.6.91."

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. תמ/32 של ועדת
השרים לענייני תיאום ומינהל מיום י' בניסן התשנ"א
(25.3.91), לצרף לצוות אשר הוקם לנושא התיאום בענין
הקצאת משאבים למחקר ופיתוח - את המדען הראשי של
משרד התעשייה והמסחר.

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר ה י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים
יום ב', כ"ה באדר ב' התשנ"ב - 30.3.92

(בשעה 15:30 - במזכירות הממשלה)

מס. נספח	השר המגיש	
10סט *	השר לענייני ירושלים	א. ירושלים בירת ישראל - הנושא המרכזי של שנת העצמאות התשנ"ג:- הצעת תכנית - המשך הדיון
11סט *	שר החינוך והתרבות	ב. כנס מתנדבי הישוב העברי לשירות בצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה - למלחמה בנאצים
12סט *	שר התקשורת	ג. הצעת תכנית להנפקת בולים בשנת התקציב 1993
	שר הבריאות	ד. "הקש בדלת" - יום לאומי למלחמה בסרטן
	שר הבטחון	ה. אות הלוחם בנאצים ליהודים אזרחי מדינות זרות
	שר הבטחון	ו. הבעת הערכה לפעילי מחתרות לא-לוחמות
		ז. שונות

מזכירות הממשלה

ש מ ר

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק
ביום ב', כ"ה באדר ב' התשנ"ב - 30.3.92
(בשעה 17:00 - במזכירות הממשלה)

מס. נספח השר המגיש

טיוטות חוק של הממשלה:-

א.	טיוטת חוק המחשבים, התשנ"ב-1992	722חכ	שר המשפטים
ב.	טיוטת חוק סוכני המכס (תיקון),
התשנ"ב-1992	678חכ	שר האוצר

מוכירות הממשלה

ירושלים, כ' באדר ב' התשנ"ב
25 במרץ 1992

אל : חברי הממשלה

מאת : מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנדון: דו"ח על קליטת מדענים עולים - 1991

השר לקליטת העליה ידווח בישיבת הממשלה הקרובה בנושא קליטה
במדע.

לקראת דיווחו ביקש השר להעביר לעיונכם את הדו"ח המצורף.

בברכה,

אליקים רובינשטיין

מדינת ישראל

המשרד לקליטה ועליה
המרכז לקליטה במדע

ירושלים, י"ט אדר א' תשנ"ב

23 בפברואר 1992

מספר: 92-2-8

אל:

מאת: מנהל המרכז לקליטה במדע.

הנדון: דו"ח על קליטת מדענים עולים - 1991

ביום 31.12.91 היו בטפול המרכז לקליטה במדע 5,198 מדענים.
מהם נרשמו לקביעת טפול במשך 1992 3,586. מתוכם היו 3,259 שאבר
עלו ארצה ועוד 327 פניות היו של מועמדים לעליה.
מהפונים למרכז נהיו בא"ץ כ-78% היו בתחום הטכנולוגיה והמדעים
המדוייקים כ-13% בתחום מדעי החיים והרפואה. ו-כ-10% בתחום מדעי
החברה והרוח.

בשנת 1991 המרכז סידר פתרונות תעסוקה במדע ל-1,567 מדענים. מהם
1,273 התחילו לעבוד תוך מנן סיוע כספי למעסיק. 81 סודרו ללא
צורך במנן סיוע כספי ול-213 אושר סיוע כספי למעסיק והם יתחילו
לעבוד לאחר 1.1.92. התפלגות המסודרים בעבודה לפי תחום מקצוע
שונה מהנרשמים. כ-73% נמסודרים הם בתחומי הטכנולוגיה והמדעים
המדוייקים, כ-19% בתחומי מדעי החיים והרפואה וכ-8% בלבד בתחום
מדעי החברה והרוח. נתונים אלה נצביעים על הקושי במציאת פתרונות
תעסוקה למדענים בתחומי מדעי החברה והרוח, לעומת ההצלחה היחסית
במציאת תעסוקה למדענים בתחומי מדעי החיים והרפואה.

בשנת 1991 נעסיקים של 307 מדענים הפסיקו לקבל סיוע מהמרכז.

מדינת ישראל

המשרד לקליטה ועליה
המרכז לקליטה במדע

אין נתונים מדוייקים על שיעור הנשארים לעבוד במדע אך ההתרשמות הכללית של עובדי המרכז היא שב-80% מהמדענים מצטיינים להיות מדענים במדע. בזכות שיעור הנשארים בשנות השמונים.

ב-31.12.91 היו 1,539 מדענים שמעסיקהם קבלו בגינם סיוע כספי. זאת לעומת 570 מדענים ב-31.12.90 היינו גדול של 170%.

ברבעון האחרון של 1991 (אוקטובר-דצמבר 1991) נירשמו במרכז 945 מדענים, מהם 853 פניות היו ממדענים בארץ. ברבעון זה התחילו לקבל סיוע כספי 403 מדענים ו-126 מדענים טיימו קבלת סיוע כספי.

בטובה

שמעאל אדיר

מדינת ישראל

המשרד לקליטה ועליה

המרכז לקליטה במדע

דו"ח מסופלים מקבלי סיוע מהמרכז לקליטה במדע

לשנת 1991

ת ח ר ס					
מכנולוגיה מדעי		מדעי			
ומדעים החיים		חברה		סה"כ	
מדוייקים		והרפואה		ורוח	
1	נכנסו לשיפול פניות	2,533	413	313	3,259
	בשנת 1991 בארץ				
2	פניות מחו"ל	254	23	50	327
1+2=3	סה"כ	2,787	436	363	3,586
4	מרט טודרו בארץ	2,152	331	313	2,796
5	בתעסוקה בחו"ל	501	-	150	651
4+5=6	ב- 31.12.91 סה"כ	2,653	331	463	3,447
7	אושרו עקרונית לסיוע ומרט התחילו לעבוד ב- 31.12.90	132	68	13	213
8	סה"כ מקבלי סיוע ב- 31.12.90	376	102	94	572
9	ב- 1991 הוחל בקבלת סיוע	942	226	105	1,273
10	ב- 1991 סיימו סיוע	216	44	47	307

מדינת ישראל

המשרד לקליטה ועליה
המרכז לקליטה במדע

1,538	152	284	1,102	סה"כ בסיוע	11=8+9
				ב- 31.12.91	-10
81	6	5	70	סוזרו בעבודה ללא	12
				סיוע בשנת 1991	
5,198	628	683	3,887	סה"כ תיקים פעילים	15=6+7
				ב- 31.12.91	+11
100.0%	12.1%	13.1%	74.8%	התפלגות התיקים	16
				הפעילים 31.12.91	
1,567	124	299	1,144	סה"כ פטרונות תעסוקה	17=7+9
				1991	+12
100.0%	7.9%	19.1%	73.0%	התפלגות פטרונות	18
				התעסוקה 1991	

מדינת ישראל

המשרד לקליטה ועליה
המרכז לקליטה במדע

דו"ח מטופלים מקבלי סיוע מהמרכז לקליטה במדע לאוקי-דצ' 1991

ת ח ו ס						
טכנולוגיה מדעי				מדעי		
ומדעים				חברים		
מדוייקים				והרפואה ורוח		
1	נכנסו	פניות	635	130	88	853
	למפול	בארץ				
2	בתקופה	פניות	86	1	5	92
	אוקי-דצמ'	מחז"ל				
3=	1991	סה"כ	721	131	93	945
1+2						
4	מס	בארץ	2,152	331	313	2,796
5	סודרו	בחז"ל	501	-	150	651
	בתעסוקה					
6=4+5	ב-	סה"כ	2,653	331	465	3,447
7	אונשרו עקרונית		132	68	13	213
	לסיוע מס התחילו					
	לעבוד 31.12.91					
8	סה"כ מקבלי סיוע		926	234	101	1,261
	ב- 30.9.91					
9	אוקי-דצ'	אוחל	263	69	71	403
	1991	בקבלת				
		סיוע				
10		סיימו	87	19	20	126
		סיוע				

מדינת ישראל

המשרד לקליטה ועליה
המרכז לקליטה במדע

11=8	סה"כ בסיוע	1,102	284	152	1,538
+9-10	31.12.91				
12	סודרו בעבודה ללא סיוע אוק'-דצמ' 1991	-	3	-	3
13=	סה"כ תיקים פעילים	3,887	683	628	5,198
6+7+10					

מזכירות הממשלה

ש מ ר

ס ד ר י ו ס

לישיבת ועדת השרים לענייני עליה
יום א', י' באדר ב' התשנ"ב - 15.3.92

(בשעה 16:00 במזכירות הממשלה)

מס. נספח השר המגיש

השר לקליטת העליה	*	ע45	א. סיוע לסופרים-עולים
השר לקליטת העליה			ב. קליטת עולים בתעשיה - דיווח
השר לקליטת העליה			ג. דיווח בענין קליטת עולים
			1. רופאי שיניים
			2. בשיקום אתרים
			3. בצה"ל

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מחליטים:

- א. ועדת השרים לעליה וקליטה מברכת על יוזמת אגודת חסופרים לסייע בשילוב סופרים עולים במפעלי הספרות בישראל.
- ב. ועדת השרים מנחה את הוועדה המשותפת למשרד החינוך, משרד הקליטה והסוכנות היהודית שמטרתה לסייע לאומנים עולים לשלב את פרויקט חסופרים העולים במסגרת הפרוייקטים המטופלים על ידה ובמימון משותף של שלושת המשרדים הנ"ל.
- ג. ועדת השרים מבקשת מיו"ר הוועדה תבין משרדית לדווח לה על התקדמות הפעילות.

מוגש על-ידי השר לקליטת העליה

ו' באדר ב' התשנ"ב
11 במרץ 1992

מאזנים

ירחון אגודת הסופרים העברים במדינת ישראל

תל-אביב, יום 18.10.91
ח.ד. 7098
טל 03/2567

לכבוד
אבנר שלו
הועדה לפרוייקטים לסופרים עולים,
משרד החינוך והתרבות

אג,

הנדון: פרויקט לשילוב סופרים עולים בפרסומי "מאזנים" ואגודת הסופרים

אנו מעוניינים לשלב יצירתם של סופרים עולים בפרסומי "מאזנים" ובמפעלות אגודת הסופרים כדי להרחיב ולהעשיר את הספרות הישראלית וגם לחקל קליטת סופרים עולים וחתירותם בה.

אנו מבקשים מן הועדה שלכם סך - 400,000 ש"ח לצורך מפעלים מטעם "מאזנים" ואגודת הסופרים העברים, שיחיו כולם ברוח זו.

בתכניתנו:

א. תוספת של עד 24 עמי לכל חוברת "מאזנים" שתכלול יצירת מקור של סופרים עולים (אם נכתבה רוסית תתורגם כמובן), מחקרים ומסות על הספרות הרוסית, ועל התרומה האפשרית של סופרים עולים לספרות הישראלית. העלות של תוספת כזו לחוברת "מאזנים" היא עד 15,000 ש"ח, כולל הפקה, שכר סופרים ושכר תרגום.

ב. שילוב סופרים עולים בערבי הספרות והתרבות הנערכים בבית הסופר בת"א כקבוצה בעלת מקורות תרבותיים מיוחדים וגם כחלק חדש של הספרות העברית בת זמננו. העלות המשוערת של חפיקת ערבים כאלה היא עד 100,000 ש"ח בשנה, תלוי במספר הערבים, מספר המשתתפים ובשכר הסופרים שישולם ליוצרים העולים.

ג. סידרת פרסומים של ספרות מקורית ומסאית מאת סופרים עולים בחפיקת אגודת הסופרים העברים. העלות המשוערת של חפיקת ספר כזה כ- 50,000 ש"ח. אנו מתכוונים להוציא לאור שניים או שלושה ספרים בשנה.

הערה: במושג סופרים עולים המוזכר כאן בתוכנית הפרוייקט שלנו, אנו מתכוונים קודם כל לאלו שעלו בשלוש השנים האחרונות, אבל איננו מוציאים מן הכלל גם סופרים עולים ותיקים שכבר השתלבו בשפה העברית.

לחצרתנו סך הכל של פרויקט כזה כ- 400,000 ש"ח לשנה. נודה לכם על חענות מחירה שתורו הקמתו של מפעל חשוב זה.

בברכה

יו"ר אגודת הסופרים העברים

ועדת הפעילות בבית הסופר

מערכת מאזנים

העתקים: 1) גבי דונית דולב
מנחלת המחלקה להתחדשות השכונות, הסוכנות היהודית, ירושלים

2) עוזי גדור
משרד הקליטה, ירושלים

מזכירות הממשלה

ש מ ר

פרוטוקול החלטות הממשלה (החלטות מצורפות)

אשר קיבלו תוקף ביום ה', ל' באדר א' התשנ"ב-5.3.1992

- 2529(חק/1391). הצעת-חוק לתיקון פקודת תעריף המכס והפטורין (פטור בשל חפצים אישיים לתושב חוזר), התשנ"ב-1992 של ח"כ א. פורז (מס. תתתרי"ו)
- 2530(חק/1393). הצעת-חוק הנכים (תגמולים ושיקום)(תיקון - התיישנות תביעה של חולה נפש), התשנ"ב-1991 של ח"כ א. לין (מס. תתתקצ"ד)
- 2531(חק/1394). הצעת-חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם) (תיקון), התשנ"ב-1991 של ח"כ ש. וייס (מס. תתתע"ב)
- 2532(חק/1395). הצעת-חוק הרשויות המקומיות (גמול השתתפות לחברי מועצה), התשנ"ב-1991 של ח"כ א. דיין (מס. תתתקצ"ז) - המשך הדיון
- 2533(חק/1396). הצעת-חוק נכסי נפקדים (תיקון - בלתי מעורבים), התשנ"ב-1992 של ח"כ א. שריר (מס. תתתרי"ה) - המשך הדיון
- 2534(חק/1397). הצעת-חוק לעדוד השקעות הון בחקלאות (תיקון והוראת שעה), התשנ"א-1991 של ח"כ ג. גל (מס. תתל"ט) - ערר
- 2535(חק/1398). הצעת-חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (הוצאות עסקיות), התשנ"ב-1992 של ח"כ ח. קופמן (מס. תתתרי"ד)
- 2536(חק/1399). הצעת-חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון - עבירות נגד בטחון המדינה), התשנ"ב-1992 של ח"כ ע. לנדאו (מס. תתתרט"ז)
- 2537(חק/1401). הצעת-חוק לתיקון דברי המלך במועצה על ארץ ישראל (הגדרת סמכות ייחודית), התשנ"ב-1992 של ח"כ ש. אלוני (מס. תתתרי"ט)
- 2538(חק/1402). הצעת-חוק פיקוח הכנסת על מינויים לתפקידים בכירים, התשנ"ב-1992 של ח"כ ר. אדרי (מס. תתתרי"כ)
- 2539(חק/1403). הצעת-חוק יום ירושלים, התשנ"ב-1992 של ח"כ ח. פורת ומ. גור (מס. תתתרכ"ד)

- 2540(חק/1404). הצעת-חוק פיצויים לחולי המופיליה נפגעי נגיף H.I.V. (הוראות מיוחדות), התשנ"ב-1992 של ח"כ מ. וירשובסקי, ת. גוז'נסקי ור. ריבלין (מס. תתתק"ב)
- 2541(חק/1405). הצעת-חוק ההסכם בדבר מעמדם של אנשי סגל ארצות הברית, התשנ"ב-1992
- 2542(חק/1407). טיוטת חוק השיפוט הצבאי (תיקון - סמכויות מעצר של קציני שיפוט), התשנ"א-1991
- 2543(חק/1408). טיוטת-חוק הפיקוח על המעונות (תיקון מס.), התשנ"ב-1991
- 2544(חק/1409). הצעת חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס. 13), התשנ"ב-1991: - מחיקת סעיף 165'
- 2545(חק/1413). הצעת-חוק לתיקון פקודת תעריף המכס והפטורין (פטור בשל חפצים אישיים לתושב חוזר), התשנ"ב-1992 של ח"כ א. פורז (מס. תתתק"ו) - המשך הדיון
- 2546(חק/1414). הצעת-חוק שיוויון הזדמנויות בתעסוקה (תיקון מס.), התשנ"ב-1991 של ח"כ י. צבן (מס. תתתקל"ט) - המשך הדיון
- 2547(חק/1415). הצעת-חוק לתיקון דברי המלך במועצה על ארץ ישראל (הגדרת סמכות ייחודית), התשנ"ב-1992 של ח"כ ש. אלוני (מס. תתתק"ט) - המשך הדיון
- 2548(חק/1416). הצעת-חוק טיפול רפואי בנפגעי אלימות במשפחה, התשנ"ב-1992 של ח"כ ר. כהן, ש. אלוני ומ. וירשובסקי (מס. תתתק"פ) - המשך הדיון
- 2549(חק/1417). הצעת-חוק לתיקון פקודת הראיות (תיקון - עדות של הודיה בעבירות חמורות), התשנ"ב-1991 של ח"כ א. רובינשטיין (מס. תתתקי"ח) - המשך הדיון
- 2550(חק/1418). הצעת-חוק לתיקון דברי המלך במועצה על ארץ ישראל (בתי דין מוסלמיים דתיים), התשנ"ב-1991 של ח"כ ש. אלוני (מס. תתתס"ג) - ערר - המשך הדיון
- 2551(חק/1419). הצעת-חוק שירות בטחון (תיקון - גיל הפרישה משירות בטחון), התשנ"ב-1991 של ח"כ א. רובינשטיין (מס. תתתצ"ט) - המשך הדיון
- 2552(חק/1420). הצעת-חוק התכנון והבניה (תיקון - פיצויים והיטל השבחה), התשנ"ב-1991 של ח"כ מ. גולדמן, א. שוחט וי. גולדברג (מס. תתתק"ב) - המשך הדיון

- 2553(חק/1421). הצעת-חוק מס ערך מוסף (תיקון - מקרקעין שנרכשו שלא מעוסק), התשנ"ב-1991 של ח"כ א. פורז (מס. תתתצ"ג) המשך הדיון
- 2554(חק/1422). הצעת-חוק הרשות הלאומית לתרבות ואמנות, התשנ"ב-1991 של ח"כ א. בורג (מס. תתתפ"ח) - המשך הדיון
- 2555(חק/1423). הצעת-חוק שיוויון הזדמנויות בעבודה (תיקון - פנסיית שארים), התשנ"ב-1991 של ח"כ ר. כהן (מס. תתתפ"ג) - המשך הדיון
- 2556(חק/1424). הצעת-חוק עבודת נשים (תיקונים שונים), התשנ"ב-1991 של ח"כ י. קיסר (מס. תתתע"ט) - המשך הדיון
- 2557(חק/1425). הצעת-חוק רשות התקשורת החינוכית, התשנ"א-1991 של ח"כ ב. בגין, ד. ליבאי, ח. מירוס וי. שריד (מס. תתש"נ) - המשך הדיון
- 2558(חק/1426). הצעת-חוק קצבאות מינימום, התשנ"א-1991 של ח"כ ב. בן-אליעזר וא. בן-מנחם (מס. תתת"כ) - ערר - המשך הדיון
- 2559(חק/1427). הצעת-חוק חובת מכרזים התשמ"ט-1989 של ח"כ מ. וירשובסקי (מס. ק"ל) - דיון חוזר
- 2560(חק/1428). הצעת-חוק חיזוק הבטחון התשנ"ב-1992 של ח"כ צ. הנגבי (מס. תתתרכ"ו)
- 2561(חק/1429). הצעת-חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (התרת הוצאות לפרעון משכנתה), התשנ"ב-1992 של ח"כ מ. בר-זוהר וש. פרס (מס. תתתרכ"ז)
- 2562(חק/1430). הצעת-חוק שירות הקבע בצבא ההגנה לישראל (גמלאות) (נוסח משולב) (תיקון - קיצבת אלמנה), התשנ"ב-1992 של ח"כ י. פרח (מס. תתתרכ"ט)
- 2563(חק/1431). הצעת-חוק הזנת ילדים במוסדות חינוך, התשנ"ב-1992 של מספר חברי כנסת (מס. תתתרכ"ל)
- 2564(חק/1432). הצעת-חוק שמירת הנקיון (סילוק פסולת מצידי הדרכים), התשנ"ב-1992 של ח"כ א. רובינשטיין וי. מצא (מס. תתתרכ"ב)
- 2565(חק/1433). הצעת-חוק תחנת הכוח תל-אביב (ביטול), התשנ"ב-1992 של מספר חברי כנסת (מס. תתתרכ"ד)
- 2566(חק/1434). הצעת-חוק פעילות מע"צ במסגרת משרד התחבורה, התשנ"ב-1992 של ח"כ ד. צוקר (מס. תתתרכ"ה)
- 2567(חק/1435). הצעת-חוק משאל עם (הוראת שעה), התשנ"ב-1992 של ח"כ י. צידון וא. רובינשטיין (מס. תתתרכ"ז)

- 2568(חק/1436). הצעת-חוק התקציב לשנת הכספים 1992 (תיקון),
התשנ"ב-1992 של ח"כ א. שוחט (מס. תתתרל"ט)
- 2569(חק/1437). א. טיוטת חוק הפיקוח על המעונות (תיקון מס.),
התשנ"ב-1991 - המשך הדיון
- ב. טיוטת חוק הפיקוח על מוסדות לטיפול במשתמשים
בסמים, התשנ"א-1991
- 2570(חק/1438). קביעת עמדת הממשלה לגבי הצעות חוק של חברי כנסת
שמספריהן: תתתרמ"א; תתתרמ"ב; תתתרמ"ה
- 2571(חק/1439). הצעת חוק הבחירות לכנסת השלוש עשרה (הוראת שעה),
התשנ"ב-1992 של חה"כ ר. איתן (מס' תתתרמ"א)
- 2572(חק/1441). הצעת חוק להגבלת הנטיעה של צמחים אלרגניים,
התשנ"ב-1992 של מספר חברי כנסת (מס' תתתרמ"ה)
- 2573(פס/16). "מצרים - חלום ופשרו" - ספרו של מר משה ששון
2574. הצעת-חוק הביטוח הלאומי (תקון מס. 79), התשנ"ב-1992

החלטות ועדת שרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, מיום ח' באדר א' התשנ"ב (12.2.1992), אשר קיבלו תוקף ביום ל' באדר א' התשנ"ב (5.3.1992)

2529(חק/1391). הצעת-חוק לתיקון פקודת תעריף המכס והפטורין (פטור בשל חפצים אישיים לתושב חוזר), התשנ"ב-1992 של ח"כ א. פורי (מס. תתת"ו)

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס להחלטה מס. חק/1358 של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, מיום ט"ז בשבט התשנ"ב (29.1.92) שענינה הצעת חוק לתיקון פקודת תעריף המכס והפטורין (פטור בשל חפצים אישיים לתושב חוזר), התשנ"ב-1992 של חבר הכנסת א. פורי (תתת"ו) -:

א. לדחות את המשך הדיון בהצעת החוק האמורה לשיבה הקרובה של ועדת השרים כדי לאפשר למשרד האוצר לקבוע עמדה בענין הפטור ממכס בשל חפצים אישיים, לאור הערותיהם של חברי הועדה;

ב. בהמשך לנ"ל - אם הצעת החוק תועלה לדיון בכנסת בטרם תיקבע לגביה ועדת השרים עמדה כנדרש, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד לה.

2530(חק/1393). הצעת-חוק הנכים (תגמולים ושיקום)(תיקון - התיישנות תביעה של חולה נפש), התשנ"ב-1991 של ח"כ א. לין (מס. תתתקצ"ד)

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. חק/1338 של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, מיום ט"ו בשבט התשנ"ב (20.1.92), שענינה הצעת חוק הנכים (תגמולים ושיקום), (תיקון - התיישנות תביעה של חולה נפש), התשנ"ב-1991 של חבר הכנסת א. לין (מס. תתתקצ"ד) -:

א. ועדת השרים רושמת לפניה את הודעתו של חבר הכנסת א. לין, כי הוא מסכים למחוק את סעיף 2(ב) מתוך הצעתו;

ב. בכפוף לעיל, ובהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - לתמוך בהצעת החוק הנ"ל.

2531(חק/1394).

הצעת-חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם) (תיקון), התשנ"ב-1991 של ח"כ ש. וייס (מס. תתתע"ב)

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. חק/1135 של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, מיום ה' בכסלו התשנ"ב (12.11.91) ובהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם) (תיקון), התשנ"ב-1991 של חבר הכנסת ש. וייס (מס. תתתע"ב).

2532(חק/1395).

הצעת-חוק הרשויות המקומיות (גמול השתתפות לחברי מועצה), התשנ"ב-1991 של ח"כ א. דיין (מס. תתתקצ"ז) - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק הרשויות המקומיות (גמול השתתפות לחברי מועצה), התשנ"ב-1991 של חבר הכנסת א. דיין (מס. תתתקצ"ז).

2533(חק/1396).

הצעת-חוק נכסי נפקדים (תיקון - בלתי מעורבים), התשנ"ב-1992 של ח"כ א. שריר (מס. תתתר"ה) - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. חק/1372 של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, מיום כ"ט בשבט התשנ"ב (3.2.92) שענינה הצעת חוק נכסי נפקדים (תיקון - בלתי מעורבים), התשנ"ב-1992 של חבר הכנסת א. שריר (מס. תתתר"ה) -:

א. לדחות את המשך הדיון בהצעת החוק האמורה, לישיבה הקרובה של ועדת השרים;

ב. בהמשך לנ"ל - אם הצעת-החוק תועלה לדיון בכנסת, בטרם תיקבע לגביה ועדת השרים עמדה כנדרש, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד לה.

2534(חק/1397). הצעת-חוק לעדוד השקעות הון בחקלאות (תיקון והוראת שעה), התשנ"א-1991 של ח"כ ג. גל (מס. תתל"ט) - ערר

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. חק/658 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום כ"ד בניסן התשנ"א (8.4.91), שענינה הצעת חוק לעדוד השקעות הון בחקלאות (תיקון הוראת שעה), התשנ"א-1991 של חבר הכנסת ג. גל (מס. תתל"ט):-

א. בהתאם לבקשתו של משרד האוצר, לדחות את המשך הדיון בהצעת החוק האמורה;

ב. בהמשך לנ"ל - אם הצעת החוק תועלה לדיון בכנסת בטרם תיקבע לגביה ועדת השרים עמדה כנדרש, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד לה.

2535(חק/1398). הצעת-חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (הוצאות עסקיות), התשנ"ב-1992 של ח"כ ח. קופמן (מס. תתרי"ד)

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (הוצאות עסקיות), התשנ"ב-1992 של חבר הכנסת ח. קופמן (מס. תתרי"ד).

2536(חק/1399). הצעת-חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון - עבירות נגד בטחון המדינה), התשנ"ב-1992 של ח"כ ע. לנדאו (מס. תתרט"ז)

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון - עבירות נגד בטחון המדינה), התשנ"ב-1992 של חבר הכנסת ע. לנדאו (מס. תתרט"ז).

2537(חק/1401). הצעת-חוק לתיקון דברי המלך במועצה על ארץ ישראל (הגדרת סמכות ייחודית), התשנ"ב-1992 של ח"כ ש. אלוני (מס. תתרי"ט)

מ ח ל י ט י ס, בהתחייס להצעת-חוק לתיקון דברי המלך במועצה על ארץ-ישראל (הגדרת סמכות ייחודית), התשנ"ב-1992 של חבר הכנסת ש. אלוני (מס. תתרי"ט):-

א. להמשיך את הדיון בהצעת החוק האמורה בהשתתפות של השר לעניני דתות;

ב. בהמשך לנ"ל - אם הצעת החוק תועלה לדיון בכנסת, בטרם תיקבע לגביה ועדת השרים עמדה כנדרש, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד לה.

2538(חק/1402). הצעת-חוק פיקוח הכנסת על מינויים לתפקידים בכירים, התשנ"ב-1992 של ח"כ ר. אדרי (מס. תתרכ"ב)

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק פיקוח הכנסת על מינויים לתפקידים בכירים, התשנ"ב-1992 של חבר הכנסת ר. אדרי (מס. תתרכ"ב).

2539(חק/1403). הצעת-חוק יום ירושלים, התשנ"ב-1992 של ח"כ ח. פורת ומ. גור (מס. תתרכ"ד)

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק יום ירושלים, התשנ"ב-1992 של חברי הכנסת ח. פורת ומ. גור (מס. תתרכ"ד).

2540(חק/1404). הצעת-חוק פיצויים לחולי המופיליה נגיף H.I.V. (הוראות מיוחדות), התשנ"ב-1992 של ח"כ מ. וירשובסקי, ת. גוז'נסקי ור. ריבלין (מס. תתרכ"ב)

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק פיצויים לחולי המופיליה נגיף H.I.V. (הוראות מיוחדות), התשנ"ב-1992 של חברי הכנסת מ. וירשובסקי, ת. גוז'נסקי ור. ריבלין (מס. תתרכ"ב).

2541(חק/1405). הצעת-חוק ההסכם בדבר מעמדם של אנשי סגל ארצות הברית, התשנ"ב-1992

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מס. חק/1379 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום כ"ט בשבט התשנ"ב (3.2.92), שענינה הצעת חוק ההסכם בדבר מעמדם של אנשי סגל ארצות הברית, התשנ"ב-1992:-

א. ועדת השרים רושמת לפנייה את הודעתו של משרד האוצר כי אין לו השגות לגבי הצעת החוק;

ב. בהמשך לנ"ל - לאחר מחדש את הצעת החוק האמורה, בנוסח שצורף להחלטה מס. חק/1379.

(מצורפת (דפים 56-24) הצעת-חוק ההסכם בדבר מעמדם של אנשי סגל ארצות-הברית של אמריקה, התשנ"ב-1992 אשר נוסחה על-פי ההחלטות הנ"ל והוגשה לכנסת.

2542(חק/1407). טיוטת חוק השיפוט הצבאי (תיקון - סמכויות מעצר של קציני שיפוט), התשנ"א-1991

מ ח ל י ט י ם, לאחר את טיוטת חוק השיפוט הצבאי (תיקון), התשנ"א-1991.

(מצורפת (דפים 58-57) הצעת-חוק השיפוט הצבאי (תיקון מס. 23) התשנ"ב-1992 אשר נוסחה על-פי החלטה זו והוגשה לכנסת).

2543(חק/1408). טיוטת-חוק הפיקוח על המעונות (תיקון מס. 1991-ב),
(התשנ"ב-1991),

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס לטיוטת חוק הפיקוח על המעונות (תיקון מס. 1991-ב), להציע למשרד העבודה והרווחה לשקול לענין סעיף 5 ד' המוצע כי דרכי הפיקוח ייעשו על-ידי השרים המפקחים בהתייעצות עם השר הממונה על ביצוע חוק הרשות למלחמה בסמים, התשמ"ח-1988.

משרד העבודה והרווחה יסכם את עמדתו לקראת המשך הדיון בנושא, בישיבתה הקרובה של ועדת השרים.

(טיוטת-החוק צורפה לפרוטוקול החלטות ועדת השרים מיום 12.2.92).

2544(חק/1409). הצעת חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס. 13),
התשנ"ב-1991:- מחיקת סעיף 65'

מ ח ל י ט י ס, במסגרת החלטה מס. חק/862 של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, מיום י"ט בתמוז התשנ"א (1.7.91), שענינה טיוטת חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס. 13), התשנ"ב-1991:-

א. לחוק את נושא ה"אופטומטריה" מן התוספת הרביעית;

ב. לבצע תיקון עקיף לחוק העיסוק באופטומטריה - אשר יקבע הוראת עונשין לגבי מי שמנהל מוסד הכשרה שלא הוכר על-ידי המנהל הכללי לפני תחילתו של החוק, או שלא קבל הכרת המועצה להשכלה גבוהה לאחר תחילתו.

החלטות ועדת שרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, מיום י"ג באדר א' התשנ"ב (17.2.1992), אשר קיבלו תוקף ביום ל' באדר א' התשנ"ב (5.3.1992)

2545(חק/1413). הצעת-חוק לתיקון פקודת תעריף המכס והפטורין (פטור בשל חפצים אישיים לתושב חוזר), התשנ"ב-1992 של ח"כ א. פורז (מס. תתת"ו) - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ס, בשינוי להחלטה מס. חק/1358 של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, מיום כ"ד בשבט התשנ"ב (29.1.92) שענינה הצעת חוק לתיקון פקודת תעריף המכס והפטורין (פטור בשל חפצים אישיים לתושב חוזר), התשנ"ב-1992 של חבר הכנסת א. פורז (מס. תתת"ו) -:

א. משרד האוצר יציע לחבר הכנסת א. פורז כי הפטור ממכס על יבוא חפצים אישיים לארץ, על-ידי תושבים חוזרים אשר שהו פחות משנתיים בחוץ לארץ - יהיה 150 דולר של ארה"ב וכי הפטור יינתן באמצעות תקנה של המכס;

ב. בהמשך לנ"ל - בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד להצעת החוק האמורה.

ההחלטה הנ"ל היא על דעת הממשלה מכח סעיף 36(ג) בתקנון לעבודת הממשלה.

2546(חק/1414). הצעת-חוק שיוויון הזדמנויות בתעסוקה (תיקון מס.), התשנ"ב-1991 של ח"כ י. צבן (מס. תתתקל"ט) - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. חק/1259 של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, מיום כ"ג בטבת התשנ"ב (30.12.91) ובהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק שיוויון הזדמנויות בתעסוקה (תיקון מס.), התשנ"ב-1991 של חבר הכנסת י. צבן (מס. תתתקל"ט).

2547(חק/1415). הצעת-חוק לתיקון דברי המלך במועצה על ארץ ישראל (הגדרת סמכות ייחודית), התשנ"ב-1992 של ח"כ ש. אלוני (מס. תתרי"ט) - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק לתיקון דברי המלך במועצה על ארץ-ישראל (הגדרת סמכות ייחודית), התשנ"ב-1992 של חברת הכנסת ש. אלוני (מס. תתרי"ט).

2548(חק/1416). הצעת-חוק טיפול רפואי בנפגעי אלימות במשפחה, התשנ"ב-1992 של ח"כ ר. כהן, ש. אלוני ומ. וירשובסקי (מס. תתק"פ) - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. חק/1335 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום ט"ו בשבט התשנ"ב (20.1.92) ובהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק טיפול רפואי בנפגעי אלימות במשפחה, התשנ"ב-1992 של חברי הכנסת ר. כהן, ש. אלוני ומ. וירשובסקי (מס. תתק"פ).

2549(חק/1417). הצעת-חוק לתיקון פקודת הראיות (תיקון - עדות של הודיה בעבירות חמורות), התשנ"ב-1991 של ח"כ א. רובינשטיין (מס. תתקי"ח) - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. חק/1217 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום ט' בטבת התשנ"ב (16.12.91) שענינה הצעת חוק לתיקון פקודת הראיות (תיקון עדות של הודיה בעבירות חמורות), התשנ"ב-1991, של חבר הכנסת א. רובינשטיין (מס. תתקי"ח) -:

א. לדחות את המשך הדיון בנושא;

ב. בהמשך לנ"ל אם הצעת החוק תועלה לדיון בכנסת, בטרם תיקבע לגביה ועדת השרים עמדה כנדרש, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד לה.

ההחלטה הנ"ל היא על דעת הממשלה, מכח סעיף 36(ג) בתקנון לעבודת הממשלה.

2550(חק/1418). הצעת-חוק לתיקון דברי המלך במועצה על ארץ ישראל (בתי דין מוסלמיים דתיים), התשנ"ב-1991 של ח"כ ש. אלוני (מס. תתס"ג) - ערר - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ס, בשינוי להחלטה מס. חק/1109 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק מיום כ"ח בחשוון התשנ"ב (5.11.91), ובהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק לתיקון דברי המלך במועצה על ארץ-ישראל (בתי דין מוסלמיים דתיים), התשנ"ב-1991 של חברת הכנסת ש. אלוני (מס. תתס"ג).

ההחלטה הנ"ל היא על דעת הממשלה, מכח סעיף 36(ג) בתקנון לעבודת הממשלה.

2551(חק/1419). הצעת-חוק שירות בטחון (תיקון - גיל הפרישה משירות בטחון), התשנ"ב-1991 של ח"כ א. רובינשטיין (מס. תתצ"ט) - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס להחלטה מס. חק/1180 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום ה' בטבת התשנ"ב (12.12.91) שענינה הצעת חוק שירות בטחון (תיקון גיל הפרישה משירות בטחון), התשנ"ב-1991 של חבר הכנסת א. רובינשטיין (מס. תתצ"ט):-

א. לדחות את המשך הדיון בענין קביעת עמדה לגבי הצעת החוק האמורה עד אשר הממשלה תסיים את הדיון בהצעת חוק שירות בטחון (תיקון מס. 5), התשנ"ב-1992, אשר הוגשה על-ידי מערכת הבטחון ואשר עוסקת בין היתר בענין שירות המילואים;

ב. בהמשך לנ"ל - אם הצעת החוק תועלה לדיון בכנסת בטרם תיקבע לגביה ועדת השרים עמדה כנדרש, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד לה.

2552(חק/1420).

הצעת-חוק התכנון והבניה (תיקון - פיצויים והיטל השבחה), התשנ"ב-1991 של ח"כ מ. גולדמן, א. שוחט וי. גולדברג (מס. תתק"ב) - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס להחלטה מס. חק/1183 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום כ"ה בכסלו התשנ"ב (2.12.91) שענינה הצעת חוק התכנון והבניה (תיקון - פיצויים והיטל השבחה), התשנ"ב-1991 של חברי הכנסת מ. גולדמן, א. שוחט וי. גולדברג (מס. תתק"ב):-

א. ועדת השרים רושמת לפנייה את ההודעה מטעם משרד הפנים כי חברי הכנסת המציעים הסכימו לעכב בחודש ימים את העלאתה של הצעת החוק על שולחן הכנסת;

ב. בהמשך לנ"ל - אם הצעת החוק תועלה לדיון, בטרם תיקבע לגביה ועדת השרים עמדת כנדרש, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד לה.

2553(חק/1421).

הצעת-חוק מס ערך מוסף (תיקון - מקרקעין שנרכשו שלא מעוסק), התשנ"ב-1991 של ח"כ א. פורז (מס. תתצ"ג) המשך הדיון

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. חק/1166 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום י"ח בכסלו התשנ"ב (25.11.91) שענינה הצעת חוק מס ערך מוסף (תיקון - מקרקעין שנרכשו שלא מעוסק), התשנ"ב-1991 של חבר הכנסת א. פורז (מס. תתצ"ג):-

א. לדחות את המשך הדיון בהצעת החוק, למשך שבועיים;

ב. בהמשך לנ"ל - אם הצעת החוק האמורה תועלה לדיון בכנסת בטרם תיקבע לגביה ועדת השרים עמדה כנדרש, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד לה.

2554(חק/1422). הצעת-חוק הרשות הלאומית לתרבות ואמנות, התשנ"ב-1991 של ח"כ א. בורג (מס. תתתפ"ח) - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. חק/1164 של ועדת השרים ואכ"פ החוק מיום י"ח בכסלו התשנ"ב (25.11.91) ובהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק הרשות הלאומית לתרבות ולאמנות, התשנ"ב-1991 של חבר הכנסת א. בורג (מס. תתתפ"ח).

2555(חק/1423). הצעת-חוק שיוויון הזדמנויות בעבודה (תיקון - פנסיית שארים), התשנ"ב-1991 של ח"כ ר. כהן (מס. תתתפ"ג) - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. חק/1145 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכ"פ החוק מיום י"א בכסלו התשנ"ב (18.11.91), ובהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק שיוויון הזדמנויות בעבודה (תיקון - פנסיית שארים), התשנ"ב-1991 של חבר הכנסת ר. כהן (מס. תתתפ"ג).

2556(חק/1424). הצעת-חוק עבודת נשים (תיקונים שונים), התשנ"ב-1991 של ח"כ י. קיסר (מס. תתתע"ט) - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. חק/1141 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכ"פ החוק מיום י"א בכסלו התשנ"ב (18.11.91) ובהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק עבודת נשים (תיקונים שונים), התשנ"ב-1991 של חבר הכנסת י. קיסר (מס. תתתע"ט).

2557(חק/1425). הצעת-חוק רשות התקשורת החינוכית, התשנ"א-1991 של ח"כ ב. בגין, ד. ליבאי, ח. מירום וי. שריד (מס. תתש"נ) - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ס, לדחות את המשך הדיון בענין קביעת עמדה לגבי הצעת חוק רשות התקשורת החינוכית, התשנ"א-1991 של חברי הכנסת ב. בגין, ד. ליבאי, ח. מירום וי. שריד (מס. תתש"נ) - עד אשר ועדת השרים לענין תחנת "גלי צה"ל", אשר הוקמה על-פי החלטה מס. 2223 של הממשלה תסיים את דיוניה.

בהמשך לנ"ל - אם הצעת החוק תועלה לדיון בכנסת בטרם תיקבע ועדת השרים לגביה עמדה כנדרש, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד לה.

2558(חק/1426). הצעת-חוק קצבאות מינימום, התשנ"א-1991 של ח"כ ב. בן-אליעזר וא. בן-מנחם (מס. תתת"כ) - ערר - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ס, בשינוי להחלטה מס. חק/1001 של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק מיום ד' באלול התשנ"א (14.8.91) ובהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק קצבאות מינימום, התשנ"א-1991 של חברי הכנסת ב. בן-אליעזר וא. בן-מנחם (מס. תתת"כ).

ההחלטה הנ"ל היא על דעת הממשלה, מכח סעיף 36(ג) בתקנון לעבודת הממשלה.

2559(חק/1427). הצעת-חוק חובת מכרזים התשמ"ט-1989 של ח"כ מ. וירשובסקי (מס. ק"ל) - דיון חוזר

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס להצעת חוק חובת מכרזים, התשנ"א-1991 ובזיקה לפנייתו מיום י"ב באדר א' התשנ"ב (16.2.92) של שר האוצר אל ועדת השרים לעניני

חקיקה ואכיפת החוק בענין קביעת עמדה מחייבת מטעם הממשלה לגבי תחולת החוק על עסקאות של מערכת הבטחון:-

א. לפנות אל ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, בבקשה לדחות את המשך הדיון בהצעת החוק הנ"ל, כדי לאפשר לשר הבטחון להביע את עמדתו בנושא בפני הממשלה או בפני ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - בישיבותיהן הקרובות;

ב. בהמשך לנ"ל - שר הבטחון יחליט אם הוא מעונין להביע את עמדתו בנושא, בפני הממשלה או בפני ועדת השרים כאמור.

2560(חק/1428). הצעת-חוק חיזוק הבטחון התשנ"ב-1992 של ח"כ צ. הנגבי (מס. תתרכ"ו)

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס להצעת חוק חיזוק הבטחון, התשנ"ב-1992 של חבר הכנסת צ. הנגבי (מס. תתרכ"ו):-

א. לדחות את המשך הדיון בהצעת החוק האמורה לישיבה הקרובה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק;

ב. בהמשך לנ"ל - אם הצעת החוק תועלה לדיון בכנסת, בטרם תיקבע לגביה ועדת השרים עמדה כנדרש, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד לה.

2561(חק/1429). הצעת-חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (התרת הוצאות לפרעון משכנתה), התשנ"ב-1992 של ח"כ מ. בר-זוהר וש. פרס (מס. תתרכ"ז)

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (התרת הוצאות לפרעון משכנתה), התשנ"ב-1992 של חברי הכנסת מ. בר-זוהר וש. פרס (מס. תתרכ"ז).

2562(חק/1430). הצעת-חוק שירות הקבע בצבא ההגנה לישראל (גמלאות)
(נוסח משולב) (תיקון - קיצבת אלמנה), התשנ"ב-1992
של ח"כ י. פרח (מס. תתתרכ"ט)

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת
הממשלה - להתנגד להצעת חוק שירות הקבע בצבא הגנה
לישראל (גימלאות) (נוסח משולב) (תיקון - קצבת
אלמנה), התשנ"ב-1992 של חבר הכנסת י. פרח
(מס. תתתרכ"ט).

2563(חק/1431). הצעת-חוק הזנת ילדים במוסדות חינוך, התשנ"ב-1992 של
מספר חברי כנסת (מס. תתתרכ"ל)

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס להצעת חוק הזנת ילדים
במוסדות חינוך, התשנ"ב-1992 של מספר חברי כנסת:-

א. המשך הדיון בהצעת החוק האמורה יתקיים בהשתתפותם
של שרי החינוך והתרבות והאוצר;

ב. בהמשך לנ"ל - אם הצעת החוק תועלה לדיון בכנסת
בטרם תסיים ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק
לדון בה - ובטרם תיקבע לגביה עמדה כנדרש, בהתאם
לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד לה.

2564(חק/1432). הצעת-חוק שמירת הנקיון (סילוק פסולת מצידי הדרכים),
התשנ"ב-1992 של ח"כ א. רובינשטיין וי. מצא
(מס. תתתרכ"ב)

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת
הממשלה - להתנגד להצעת חוק שמירת הנקיון (סילוק
פסולת מצידי הדרכים), התשנ"ב-1992 של חברי הכנסת
א. רובינשטיין וי. מצא (מס. תתתרכ"ב).

2565(חק/1433). הצעת-חוק תחנת הכוח תל-אביב (ביטול), התשנ"ב-1992 של מספר חברי כנסת (מס. תתת"רל"ד)

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק תחנת הכוח תל-אביב (ביטול), התשנ"ב-1992 של מספר חברי כנסת (מס. תתת"רל"ד).

2566(חק/1434). הצעת-חוק פעילות מע"צ במסגרת משרד התחבורה, התשנ"ב-1992 של ח"כ ד. צוקר (מס. תתת"רל"ה)

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. חק/1347 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק מיום כ"ב בשבט התשנ"ב (27.1.92) שענינה העברתה של הצעת חוק העברת מע"צ למשרד התחבורה, התשנ"ב-1991 של חבר הכנסת א. דיין (מס. תתתקפ"ט) לדיון בממשלה, להעביר גם את הצעת חוק פעילות מע"צ במסגרת משרד התחבורה, התשנ"ב-1992 של חבר הכנסת ד. צוקר (מס. תתת"רל"ה) לדיון בממשלה;

בהמשך לנ"ל -

א. לבקש מחבר הכנסת ד. צוקר לא להעלות את הצעתו לדיון בכנסת עד אשר הממשלה תדון בה כנדרש על-פי חוק;

ב. אם חבר הכנסת ידחה את בקשתה של ועדת השרים - בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד להצעת החוק.

2567(חק/1435). הצעת-חוק משאל עם (הוראת שעה), התשנ"ב-1992 של ח"כ י. צידון וא. רובינשטיין (מס. תתת"רל"ז)

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס להצעת חוק משאל עם (הוראת שעה), התשנ"ב-1992 של חברי הכנסת י. צידון וא. רובינשטיין (מס. תתת"רל"ז) -

א. לדחות את המשך הדיון בהצעת החוק האמורה;

ב. בהמשך לנ"ל - אם הצעת החוק תועלה לדיון בכנסת, בטרם תיקבע לגביה ועדת השרים עמדה כנדרש, בהתאם לסעיף 53(ב) לתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד לה.

2568(חק/1436). הצעת-חוק התקציב לשנת הכספים 1992 (תיקון),
התשנ"ב-1992 של ח"כ א. שוחט (מס. תתתרכ"ט)

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת
הממשלה - להתנגד להצעת חוק התקציב לשנת הכספים 1992
(תיקון), התשנ"ב-1992 של חבר הכנסת א. שוחט
(מס. תתתרכ"ט).

2569(חק/1437).

א. טיוטת חוק הפיקוח על המעונות (תיקון מס.),
התשנ"ב-1991 - המשך הדיון

ב. טיוטת חוק הפיקוח על מוסדות לטיפול במשתמשים
בסמים, התשנ"א-1991

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. חק/1408 של ועדת
השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק מיום ח' באדר א'
התשנ"ב (12.2.92) -:

א. החקיקה בענין הפיקוח על מוסדות לטיפול במשתמשים
בסמים, תהיה נפרדת, ועל-פי הצעת חוק הפיקוח על
מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים, התשנ"א-1991,
המצורפת (דפים 59-64), שהונחה על שולחנה של ועדת
השרים על-ידי שר המשפטים;

ב. בהמשך לנ"ל -

(1) תקנות בקשר לדרכי פיקוח על מוסדות משולבים
יותקנו בהתייעצות עם השר הממונה על ביצוע
חוק הרשות למלחמה בסמים;

(2) הועדה על-פי סעיף 4 של הצעת החוק הנ"ל, תהיה
מוסמכת להמליץ בפני שרי הבריאות והעבודה
והרווחה על נוהל פיקוח למוסד משולב.

החלטות ועדת שרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, מיום ט"ו באדר א' התשנ"ב (19.2.1992), אשר קיבלו תוקף ביום ל' באדר א' התשנ"ב (5.3.1992)

2570(חק/1438). קביעת עמדת הממשלה לגבי הצעות חוק של חברי כנסת שמספריהן: תתתרמ"א; תתתרמ"ב; תתתרמ"ה

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה ומכוח החלטה מס' 870 (חק/368) של הממשלה מיום כ"א באלול התשמ"ט (21.9.89) לקבוע כדלקמן, את עמדת הממשלה לגבי הצעות החוק הבאות של חברי כנסת (החלטות מס' חק/1439 - חק/1441):-(*).

(*) למעט החלטה חק/1440 - עליה הוגש ערר).

2571(חק/1439). הצעת חוק הבחירות לכנסת השלוש עשרה (הוראת שעה), התשנ"ב-1992 של חה"כ ר. איתן (מס' תתתרמ"א)

מ ח ל י ט י ס, לתמוך בהצעת חוק הבחירות לכנסת השלוש עשרה (הוראת שעה), התשנ"ב-1992 של חה"כ ר. איתן (מס' תתתרמ"א);

2572(חק/1441). הצעת חוק להגבלת הנטיעה של צמחים אלרגניים, התשנ"ב-1992 של מספר חברי כנסת (מס' תתתרמ"ה)

מ ח ל י ט י ס, להתנגד להצעת חוק להגבלת הנטיעה של צמחים אלרגניים, התשנ"ב-1992 של מספר חברי כנסת (מס' תתתרמ"ה).

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

החלטה מצורפת על-פי סעיף 50(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - אשר
קיבלה תוקף ביום ל' באדר א' התשנ"ב (5.3.1992)

הצעת-חוק הביטוח הלאומי (תקון מס. 79), התשנ"ב-1992

.2574

מצורפת (דפים 65-66) הצעת-חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס. 79) התשנ"ב-1992 אשר נוסחה על-פי החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק מס. חק/1354 מיום כ"ב בשבט התשנ"ב (27.1.92) שצורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה מיום ט' באדר א' התשנ"ב (13.2.92) (החלטה 2440).

הצעת-החוק הוגשה לכנסת על-פי סעיף 52 בתקנון לעבודת הממשלה.

חוק ההסכם בדבר מעמדם של אנשי סגל ארצות הברית של אמריקה, התשנ"ב-1992

1. בחוק זה -	הגדרה
"ההסכם" - ההסכם בין מדינת ישראל ובין ארצות הברית של אמריקה בדבר מעמדם של אנשי סגל ארצות הברית, שנחתם בירושלים ביום ז' בשבט התשנ"א (22 בינואר 1991), לרבות נספחים א' ו-ב' של ההסכם לרבות מכתב מאת ממשלת ישראל;	
2. להוראות ההסכם בנוסח שבתוספת יהיה תוקף של חוק, והן יחולו על אף האמור בכל דין.	תוקף ההסכם
3. מי שנמצא במעצר כדין בישראל, ורשויות ארצות הברית בקשו שיועבר למשמורת בידיהן לפי סעיף VIII 9 (ג) להסכם, תהיה העברתו לאחר קבלת צו לענין זה מאת בית המשפט אשר ציווה על מעצרו, על פי בקשה של היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו.	מעצר
5. כל שר מוסמך, בהסכמת שר המשפטים, להתקין תקנות הדרושות לביצוע חוק זה בתחום הענינים המסורים לסמכותו.	תקנות
6. תחילתו של חוק זה ביום תחילתו של ההסכם כאמור בסעיף XXX שבו; באותו יום תפורסם ברשומות גם הודעתו של שר החוץ.	תחילה

תוספת
(סעיף 2)

דברי הסבר

ביום 22.1.91 נחתם הסכם בין ממשלת ארצות הברית לבין ממשלת ישראל בדבר מעמדם של אנשי סגל צבאיים ואזרחיים של ארצות הברית השוהים בישראל במסגרת שיתוף הפעולה האסטרטגי בין שתי המדינות.

ההסכם דומה בתוכנו להסכמים אחרים, עליהם חתמה ארה"ב עם מדינות שונות, והידועים כ-SOFA, STATUS OF FORCES AGREEMENTS, או, לשם קיצור, SOFA.

בכדי ליישם בישראל את ההסכם האמור, יש צורך בחקיקה שתתאים את המצב החוקי במשפט הפנימי להוראות ההסכם.

בדומה למקרים אחרים של אמנות בינלאומיות, שאומצו במסגרת החוק הפנימי, מוצע שההסכם בכללותו יהווה תוספת לחוק מיוחד הבא ליישם את ההסכם, בו ייאמר במפורש שלהסכם יהיה תוקף של חוק. מלבד נוסח ההסכם עצמו יש צורך במספר מועט של הוראות משלימות בחוק המוצע.

עיקרי הנושאים הנדונים בהסכם הם כדלקמן:

(1) התחולה (סעיפים I, II)
מטרת ההסכם להסדיר את מעמדם של כוחות ארה"ב הנשלחים לישראל או העוברים דרכה במסגרת פעילויות שהוסכם עליהן בין הצדדים. הפעילויות הן:

1. ביקורים של כלי שיט וכלי טייס;
2. תרגילים צבאיים;
3. אימונים;
4. פרויקטים משותפים של מחקר ופיתוח שאישרו הממשלות;
5. אותן פעילויות צבאיות אחרות הכרוכות בשיגורם של אנשי סגל של ארצות הברית לישראל או דרכה.

ההסכם חל על אנשי כוחות צבא ארה"ב, "הרכיב האזרחי" שלהם, ובני משפחה קרובים הנלווים לכוחות ולרכיב האזרחי. כולם יחד מוגדרים כ"אנשי סגל ארה"ב". יצויין שהרכיב האזרחי מוגבל לאזרחי ארה"ב שאינם אזרחי או תושבי ישראל. ההסכם חל גם על קבלנים אמריקאים ועובדיהם הנשלחים לישראל לצורך ההסכם.

(2) כיבוד החוק (סעיף III)

אנשי סגל אמריקנים מחוייבים לפי ההסכם לכבד את החוק הישראלי.

(3) שיפוט בפלילים (סעיף VIII)

(א) לגבי עבירות שהן בנות עונשין במדינה האחת בלבד, ההסכם מקנה סמכות שיפוט בלעדית לאותה מדינה, אולם כשמדובר בעבירה הקיימת לפי דיני שתי המדינות, סמכות השיפוט היא מקבילה.

במקרה זה לרשויות הצבאיות של ארצות הברית תהיה זכות ראשונה להפעיל שיפוט על חברי הכוח וחברי הרכיב האזרחי בקשר ל: -

1. עבירות הנובעות ממעשה או מחדל שנעשה בשעת ביצוע תפקיד רשמי, או
2. עבירות שבוצעו אך ורק נגד רכוש או בטחונה של ארצות הברית, או עבירות שבוצעו אך ורק נגד גופם או רכושם של אנשי סגל ארצות הברית אחרים.

במקרה של עבירה אחרת כלשהי תהיה לרשויותיה של ישראל זכות ראשונה להפעיל סמכות על אנשי סגל ארצות הברית.

ההסכם גם מחייב את רשויותיה של ארצות הברית לשקול באהדה בקשה מצד רשויותיה של ישראל לוותר על הזכות הראשונה להפעיל השיפוט הנתונה בידי ארצות הברית במקרים שבהם סבירות רשויותיה של ישראל כי יש בויתור זה חשיבות מיוחדת. ישראל מצידה התחייבה לוותר על הזכות הראשונה שלה לגבי חברי הכח בלבד, על פי בקשת ארה"ב, זאת למעט במקרים שבהם יקבעו רשויותיה של ישראל, לאחר שיקול מיוחד, כי האינטרסים של ישראל מחייבים הפעלת שיפוט ישראלי.

(ב) ההסכם קובע כי איש סגל ארה"ב הנעצר על ידי ישראל יועבר למשמורת ארה"ב בתקופה שלפני המשפט, אלא אם יסכימו המדינות על הסדר אחר. במקרה והאיש יוחזק במשמורת ארה"ב, הוא יועמד לרשות רשויותיה של ישראל לצורך חקירה, משפט וגזר דין. איש סגל ארה"ב שנשפט על ידי בית משפט בישראל ירצה את עונשו בישראל.

(ג) ההסכם איננו מתייחס לשאלת השיפוט על עבירות שבוצעו מחוץ לישראל על ידי אנשי סגל של ארה"ב. בענין זה סוכם שממשלת ישראל תמסור לממשלת ארה"ב מכתב צד, המצורף לאמנה, בו ייאמר כי רשויות ישראל לא יפעילו את שיפוטן במקרים בהם מחליטה הרשות המוסמכת האמריקאית כי יתכן שנעברה עבירה על החוק הצבאי של ארה"ב. מאידך, רשויות ארה"ב ישתפו פעולה במקרים כאלה עם רשויות ישראל ויודיעו להן על תוצאות הדיון. במקרים אחרים לא יפעילו רשויות ישראל שיפוט אלא אם האינטרסים של ישראל דורשים זאת, ולאחר התייעצות עם רשויות ארה"ב, בכל מקרה לגופו, וזאת בהתחשב בדרישות הצדק. כל עוד נמשכות ההתייעצויות, תהיה זכות המשמורת לגבי האנשים הנוגעים לענין בידי ארה"ב.

כ"כ התחייבה ישראל (במסגרת סעיף VIII) לא לשפוט אנשי סגל ארה"ב בבתי דין צבאיים או מיוחדים. הסעיף גם קובע הוראות בדבר שיתוף

פעולה לענן תפיסת חשודים ומעצרים, תקירתם וסדורים למשמורתם. כמו כן, נקבעות זכויותיהם הפרוצדורליות של אנשי סגל ארה"ב המובאים לדין בפני רשויות ישראל.

(4) שיפוט אזרחי (סעיף IX, X. נספח ב')

(א) ההסכם קובע כי אנשי הכח והרכיב האזרחי אינם כפופים לשיפוט האזרחי של בתי המשפט בישראל בגין מעשים או מחדלים שבמילוי תפקידם.

(ב) תביעות נזיקין של תושבי ישראל נגד ממשלת ארה"ב יטופלו ויישבו על ידי רשויותיה של ארה"ב. ארה"ב מתחייבת לשלם פיצויים ליישוב "תביעות מוצדקות" בהתאם לדיניה. ביישוב התביעות, היא מתחייבת לתת משקל מלא לדינים ואמות המידה הנהוגים בישראל. (הוראה זו מוציאה מידי בתי המשפט בישראל את הסמכות לתת לפרט).

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב) לעיל, ישראל רשאית תוך שלוש שנים לבחור בנוהל אחר לטיפול בתביעות והוא:

התביעות נידונות בבית משפט ישראלי או בתהליך מנהלי ישראלי וארה"ב מתחייבת לפצות את ישראל ב- 75% מהסכום שנפסק, במקרה וארה"ב אחראית בלבד. במקרה והאחריות משותפת לשתי המדינות או לא ניתן לייחס אחריות בין המדינות, החלוקה תהיה שווה ביניהן. (היתרון של האופציה - הסמכות נשארת בידי בתי המשפט בארץ. החסרון - ישראל תואלץ להשתתף בסכום, גם שהיא איננה אחראית; התהליך בישראל עלול להיות ממושך).

(5) תביעות בין ממשלות (סעיף X)

שתי המדינות מוותרות זו לזו בתביעות של אחת נגד השניה.

(6) פטורים ממיסוי (סעיפים XII; XV, XVIII)

ארה"ב תהיה פטורה ממסים ביבוא ציוד וחומרים לישראל לצרכי ההסכם, וכן ברכישות בארץ שמעבר ל- 500 דולר.

אנשי סגל יהיו פטורים ממיסים ביבוא אישי של חפצים בששת החודשים הראשונים לאחר בואם.

אנשי הסגל יהיו פטורים ממיסוי על משכורתם ממשלת ארה"ב וממסים אחרים על נכסים.

(7) העסקת עובדים מקומיים (סעיף XX)

ארה"ב מתחייבת להעסיק עובדים מקומיים ולא זרים, זאת ככל שהדבר ניתן בהתחשב בצרכי הצבא.

העובדים המקומיים יועסקו לפי תנאי העבודה המקובלים בישראל. תנאי הגיוס, העסקה, ביטוח לאומי, הגנת עובדים וכו' יהיו כפופים לדין הישראלי, אם כי ארה"ב תקבע את הדרישות לקבלת העובדים ותוכל גם לפטר עובדים בשל סיבה טובה.

תביעות בענייני עבודה יהיו תחת שיפוטם של בתי הדין לעבודה בישראל.
בתי הדין יחילו את הדין הישראלי, בכפוף לתנאי הסכם זה.

(8) קבלנים ועובדי קבלנים (סעיף XXVII)

ארה"ב רשאית להעסיק קבלנים זרים, (המדובר באנשי תחזוקה, לא קבלני בניה). הקבלנים רשאים גם להעסיק עובדים אמריקנים שאינם אזרחי או תושבי ישראל.

הקבלנים ועובדיהם הנ"ל יהיו זכאים למספר הטבות (פטור ממיסוי, והקלות בשימוש במתקני דואר, בריאות וכו') הניתנות לאנשי הרכיב האזרחי.

(9) נשיאת נשק (סעיף VII)

חברי הכוח רשאים להחזיק ולשאת נשק כאשר הם בתפקיד ובמדים. ההיתר איננו מקנה זכות גישה עם נשק כשהדבר אוסר, על פי הסכמה, ניתן לערוך הסדרים נוספים בנושא.

(10) הקלות שונות

(א) כניסה לישראל (סעיף IV)

חברי הכוח ייכנסו לישראל על פי תעודה אישית שתונהג על ידי רשויות ארה"ב. אנשי הסגל יהיו פטורים מביקורת הגירה למעט לצרכי זיהוי.

(ב) רשיונות נהיגה ורישום (סעיף V)

רשיונות להפעלת כלי רכב, שייט או כלי טייס צבאיים של חברי הכוח או הרכיב האזרחי יהיו תקפים בישראל, אולם הרשיונות יהיו נתונים להתליה זמנית או קבועה בהתאם לחוק הישראלי.

(ג) מתקנים למורל, רווחה ונופש (סעיף XIX)

ארה"ב רשאית להקים מתקנים כנ"ל. הם יהיו פטורים ממסים, דרישות רישוי וכו'.

(ד) מתקני דואר (סעיף XXII)

כוחות ארה"ב יוכלו להקים מתקני דואר צבאי לשימוש אנשי הסגל. דואר אישי יהיה נתון לביקורת המכס בהתאם לנוהלים שיסוכם עליהם.

(ה) שימוש במתקני תחבורה (סעיף XXIII)

כלי רכב, שייט וטייס המופעלים על ידי ארה"ב או עבורה יהיו פטורים מאגרות נמל וכו', מלבד תשלום עבור שירותים.

(ו) מים, חשמל, ושירותים ציבוריים אחרים (סעיף XXIV)

התעריפים לא יעלו על אלה הניתנים לצרכנים דומים בישראל. ישראל תסייע בבקשות להספקה.

(ז) שימוש במטבע ובשירותי בנקאות (סעיף XXV)

אנשי סגל וקבלנים יהיו כפופים לפיקוח על מטבע חוץ של ישראל, אולם אין בדבר כדי למנוע המרות, תשלומים בדולרים לאנשי הסגל ולקבלנים, והעברת דולרים לישראל על ידי גורמים רשמיים. ממשלת ארה"ב רשאית להקים ולהסדיר שירותי בנקאות לשימוש אנשי הסגל או הקבלנים בתנאים שיוסכם עליהם תוך שימוש במוסדות כספיים מורשים בארה"ב או בישראל.

(ח) חינוך (סעיף XXVI)

עד 25 מורים שהינם אזרחי ותושבי ארה"ב ושהוצבו בישראל לספק צרכי החינוך של בני המשפחות הנלווים ויהנו מאותם פטורים ממיסים ויבוא אישי הניתנים לאנשי הסגל.

ב:חזי 84 (AT) 9

ה ס כ ס

- ב י ו -

ארצות הברית של אמריקה

ומדינת ישראל

- ב ד ב ר -

מעמדם של אנשי סגל ארצות הברית

תוכן הענינים

<u>הנושא</u>	<u>הסעיף</u>
-----	מבוא
הגדרות	I
תחולה	II
כיבוד הדין הישראלי וריבונותה	III
כניסה ויציאה	IV
רשיונות נהיגה ורישום	V
מדים	VI
נשיאת נשק	VII
שיפוט בפלילים	VIII
שיפוט אזרחי	IX
תביעות	X
חובות אישיים	XI
היטלים, מסים וחובים אחרים	XII
רכש	XIII
הפטר נכסים	XIV
יבוא נכסים אישיים, השימוש בהם ויצואם	XV
נהלי מכס ליבוא רשמי	XVI
שיתוף פעולה בעניני מכס ומיסים ומניעת שימוש לרעה	XVII
פטורים אישיים ממסים	XVIII
מתקנים למורל, רווחה ונופש	XIX
עבודה	XX
טיפול רפואי	XXI
דואר	XXII
שימוש במתקני תחבורה	XXIII
מים, חשמל ושרותים ציבוריים אחרים	XXIV
שימוש במטבע ובשירותי בנקאות	XXV
חינוך	XXVI
עובדים המועסקים ע"י קבלנים	XXVII
בטחון	XXVIII
הסדרים משלימים	XXIX
מועד כניסת ההסכם לתקפו ומשכו	XXX
חתימות	
ארגונים לא-מסחריים	נספח א'
בחירת הנוהל בעניני תביעות	נספח ב'

טבוא

ממשלת ארה"ב וממשלת ישראל;

ברצותו להגדיר את מעמדו של אנשי סגל של ארצות הברית הנשלחים
לישראל לביקור כל שיט וכלי טיס, לתרגילים צבאיים ולפעילויות
צבאיות אחרות מוסכמות על הצדדים,

בהכירן שכל החלטה בדבר שיגורם של אנשי סגל של ארצות הברית
לישראל תהיה נשוא להסדרים נפרדים בין הצדדים,

הסכימו כדלהמן:

סעיף I

הגדרות

בהסכם זה, המונח -

(א) "חברי הכוח", פירושו אנשי הסגל הצבאי הנכנסים על כוחות היבשה, הים או האוויר של ארצות הברית, הנמצאים בישראל בקשר לתפקידיהם הרשמיים;

(ב) "חברי הרכיב האזרחי", פירושו אנשי הסגל האזרחי הנלווים לכוחותיה המזוינים של ארצות הברית שהם אזרחי ארצות הברית או תושביה ושאינם אזרחי ישראל ואינם מהגורים בה ברגיל, והמועסקים על ידי כוחותיה המזוינים של ארצות הברית בישראל, ע"י ארגוני נופש, חינוך או רווחה שאינם מסחריים, המפורטים בנספח א' להסכם זה, או על ידי ארגונים אחרים שהצדדים הסכימו ביניהם לכלול בנספח א' ;

~~(ג) תלוי, פירושו בן זוג, ילד, או קרוב משפחה אחד מדרגה ראשונה שהינו מבני ביתו של חבר הכוח או חבר הרכיב האזרחי, התלוי בו מבחינה כספית או משפטית או מטעמי בריאות;~~

(ד) "אנשי סגל של ארצות הברית", פירושו חברי הכוח, אנשי הרכיב האזרחי ותלויים כפי שהוגדרו לעיל בסעיף זה;

(ה) "קבלנים של ארצות הברית", פירושו קבלנים של ממשלת ארצות הברית וקבלני המשנה שלהם; וכן

(ו) "מטרות הסכם זה", פירושו

- 1) ביקורים של כלי שיט וכלי טיס;
- 2) תרגילים צבאיים;
- 3) אימונים;
- 4) פרויקטים משותפים של מחקר ופיתוח שאישרו הממשלות;
- 5) אותן פעילויות צבאיות אחרות הכרוכות בשיגורם של אנשי סגל של ארצות הברית לישראל או דרכה -

שהוסכם עליהם בין הצדדים, לרבות סיוע לפעילויות כאלה.

סעיף II

תחולה

הסכם זה חל בישראל. הוא יחול על פעילויותיה של ממשלת ארצות הברית בישראל למטרות הסכם זה, ועל אנשי סגל של ארצות הברית וקבלנים של ארצות הברית ועובדיהם הנשלחים לישראל או דרכה למטרות הסכם זה.

סעיף III

כיבוד הדיון הישראלי וריבונותה

1. חובה על אנשי סגל ארצות הברית לכבד את הדיון הישראלי.
2. נוסף לכך, חובה על אנשי סגל ארצות הברית להימנע מכל פעילות שאינה מתיישבת עם רוחו של הסכם זה, ובמיוחד להימנע מכל פעילות פוליטית.
3. ממשלת ארצות הברית תנקוט בכל האמצעים שבסמכותה כדי להבטיח מילוי הוראות סעיף זה.
4. הזכויות, זכויות-היתר והחובות המפורטות בהסכם זה מושתתות על ההכרה בריבונותה של ישראל וכיבוד המלא של ריבונות ישראל.

סעיף IV

כניסה ויציאה

1. חברי הכוח יהיו פטורים מההוראות הנוגעות לדרכונים ואשרות כניסה בשעת כניסתם לישראל ויציאתם ממנה.
2. עם כניסתם לישראל או יציאתם ממנה, יחזיקו חברי הכוח במסמכים המפורטים להלן שיונפקו על ידי ממשלת ארצות הברית, וחובה להציג מסמכים אלה לפי דרישה, לרשויות המוסמכות בישראל:-
 - א. כרטיס זהוי אישי ובו השם, תאריך הלידה, הדרגה, המספר האישי, החיל ותצלום; וכו'.
 - ב. תעודת-מסע או תעודת-ביקור אישית או קיבוצית המאשרת את הנסיעה או הביקור.
3. אנשי סגל ארצות הברית המגיעים לישראל ביחידה או בקבוצה יזוהו עם הגעתם בפני רשויות ישראל, למעט בביקור של כלי שיט;
4. חברי הכוח, יחזיקו ברשותם את כרטיס הזהוי האישי שלהם במהלך שהותם בישראל, ועליהם להציגו לבעלי התפקידים הנוגעים בדבר של ישראל לפי דרישה.
5. חברי הרכיב האזרחי ותלויים יזוהו ככאלה בדרכוניהם. לא יהיה צורך להצטייד מראש באשרות כניסה ויציאה. רשויות ישראל רשאיות להנפיק לאנשי סגל אלה, עם הגעתם, תיעוד כניסה ללא תשלום אגרה, על מנת לאשר את כניסתם.

6. אנשי סגל ארצות הברית יהיו פטורים מבקורת הגירה עם כניסתם לישראל ויציאתם ממנה, למעט קביעת הזהות והמסמכים בהתאם לפיסקאות 2 ו- 5 לסעיף זה, ויהיו פטורים מחוקי ישראל ותקנותיה בקשר לרישומם של זרים והפיקוח עליהם, אך לא ייראו כמי שהכשו זכות כלשהי למגורי קבע או תושבות בישראל מכוח נוכחותם בישראל על פי הסכם זה.

7. אם תבקש ישראל את הרחקתו של חבר הרכיב, או של איש המרכיב האזרחי, או של תלוי, מתחומה, תמלא ממשלת ארצות הברית אחר בקשה זאת בהקדם, אם על ידי העברת האדם הנוגע בדבר אל מחוץ לתחומי ישראל, ואם על ידי שיתוף פעולה עם הרשויות בישראל בהרחקתו של אדם כזה מישראל. רשויות ארצות הברית יודיעו בהקדם לרשויותיה של ישראל על שינוי מעמדו של חבר הכוח, איש המרכיב האזרחי או תלוי. רשויות ארצות הברית יודיעו לרשויותיה של ישראל על כל חבר הכוח הנעדר מן השרות לתקופה העולה על ארבעה-עשר יום.

סעיף V

רשיונות נהיגה ורישום

1. ממשלת ישראל תקבל כתקפים, ללא בחינה או אגרה, היתר או רשיון להפעלתם של כלי רכב, שיט או כלי טיס צבאיים, שניתנו ע"י רשויות ארה"ב לחברי הכוח או הרכיב האזרחי. כלי רכב, כלי שיט או כלי טיס כאלה אינם חייבים להיות רשומים, אך יישאו סימני זיהוי מתאימים. כלי התחבורה האמורים יעמדו בתקני הבטיחות של ממשלת ארצות הברית. לא יהיה צורך בביטוח כלשהו; כל תביעה תטופל בהתאם להוראות סעיף X.

2. היתר או רשיון שנופקו על ידי רשויות הרישוי המתאימות בארצות הברית לאנשי סגל ארצות הברית להפעלתם של כלי רכב בבעלות פרטית יקובלו על ממשלת ישראל כתקפים, ללא בחינה או אגרה. כלי רכב בבעלות פרטית של אנשי סגל ארצות הברית יירשמו על ידי ממשלת ישראל ויונפקו להם לוחיות רישוי בלא אגרה, עם הצגת מסמכי בעלות ותעודת ביטוח התקפה בישראל על ידי בעל הרכב. בתעודת ביטוח כזו ייקבע כי המבטח יישא באחריות על אף כל חסינות או זכות-יתר שהוענקו למבוטח על פי הסכם זה, ובמיוחד ייקבע בתעודת הביטוח כי סעיף X מהסכם זה אינו גורע מחבותו של המבטח ואינו מעניק למבטח זכות תביעה או תביעת שרבו. תביעות שאינן מחוסות בביטוח יטופלו בהתאם להוראות סעיף X להלן. כלי רכב בבעלות פרטית יהיו כפופים לבקורת תקופתית בהתאם לדיון הישראלי.

3. השימוש בישראל בהיתר או ברשיון הנזכר בסעיף זה יהיה נתון להתלייה זמנית או קבועה, כפי שיקבעו הרשויות המשפטיות או המינהליות של ישראל בהתאם לדיון הישראלי.

סעיף VI

מדים

בכפוף להסדרים בין הרשויות של ארצות הברית וישראל, תהיה לבישת מדים ולבוש אזרחי על ידי חברי הכוח בהתאם להקנות של השירותים המזוינים של ארצות הברית הנוגעות לענין.

סעיף VII

נשיאת נשק

1. חברי הכוח, ואנשי סגל ארצות הברית אחרים שיוסכם עליהם, רשאים להחזיק ולשאת כלי נשק בשעה שהם בתפקיד, בתנאי שהוסמכו לעשות כן על פי הפקודות החלות עליהם. חברי הכוח יהיו במדים בשעה שהם מחזיקים כלי נשק או נושאים אותו, להוציא במקרים שבהם ייקבע בתיעוד מיוחד שהוסדר בין שתי הממשלות כי חבר הכוח ילבש בגדים אזרחיים. רשויות הצבא של ארצות הברית ישקלו באהדה בקשות בענין זה מאת ממשלת ישראל.
2. היתר זה אינו מקנה זכות גישה עם נשק במקום שהדבר אסור, אלא אם הוסכם אחרת באופן הדדי.

סעיף VIII

שיפוט בפלילים

1. בכפוף להוראות סעיף זה,
 - (א) תהיה לרשויות הצבאיות של ארצות הברית הזכות להפעיל בישראל כל סמכויות השיפוט הפלילי והמשמעת המוקנות להן על פי דיני ארצות הברית על אנשי סגל ארצות הברית; וכן
 - (ב) תהיינה לרשויותיה של ישראל סמכויות שיפוט ביחס לאנשי סגל ארצות הברית בקשר לעבירות שבוצעו בישראל והן בנות עונשין על פי הדין הישראלי.
2.
 - (א) לרשויותיה של ארצות הברית תהיה סמכות שיפוט ייחודית על אנשי סגל ארצות הברית בקשר לעבירות שבוצעו בישראל והן בנות עונשין על פי דיני ארצות הברית ואינו בנות עונשין על פי הדין הישראלי;

(ב) לרשויותיה של ישראל תהיה סמכות שיפוט ייחודית על אנשי סגל ארצות הברית בקשר לעבירות שבוצעו בישראל והן בנות עונשין על פי דיני ישראל ואינן בנות עונשין על פי דיני ארצות הברית.

3. במקרים של סמכות שיפוט מקבילה, ינהג כדלקמן,

(א) לרשויות הצבאיות של ארצות הברית תהיה זכות ראשונה להפעיל שיפוט על חברי הכוח וחברי הרכיב האזרחי בקשר ל-:

(1) עבירות הנובעות ממעשה או מחדל שנעשה בשעת ביצוע תפקיד רשמי; או

(2) עבירות שבוצעו אך ורק נגד רכוש או בטחונה של ארצות הברית, או עבירות שבוצעו אך ורק נגד גופם או רכושם של אנשי ארצות הברית אחרים.

(ב) במקרה של עבירה אחרת כלשהי תהיה לרשויותיה של ישראל זכות ראשונה להפעיל סמכות על אנשי סגל ארצות הברית.

(ג) לצרכי סעיף זה, עבירות נגד הבטחון כוללות בגידה, חבלה, ריגול או עבירה על חוק כלשהו בקשר לסודות רשמיים הקשורים לבטחון הלאומי.

4. הוגש כתב אישום נגד חבר הכוח או חבר הרכיב האזרחי על ידי רשויותיה של ישראל, יוציאו הרשויות הצבאיות של ארצות הברית - אם הנסיבות מצדיקות זאת - תעודה המאשרת כי העבירה הנטענת נעברה עקב מעשה או מחדל שנעשו תוך כדי ביצוע תפקיד רשמי. תעודה זו תומצא לרשות המתאימה בישראל, שתראה בה ראייה מספקת לעובדה זו לצרכי פסקה 3(א)(1) לסעיף זה. ישראל רשאית להמציא מידע הנוגע לענין התפקיד הרשמי במקרה מסוים. רשויותיה של ישראל רשאיות להביא את התעודה להתייעצות בין הרשויות המתאימות של שתי הממשלות.

5. הצד שלו הזכות הראשונה להפעיל שיפוט בהתאם לפסקה 3 יודיע לרשויות הצד השני בהקדם האפשרי, אך לא יאוחר מששים יום לאחר שנתגלה לו ביצוע העבירה, על החלטתו אם להפעיל את סמכות השיפוט אם לאו.

6. רשויותיה של ארצות הברית ישקלו באהדה בקשה מצד רשויותיה של ישראל לוותר על הזכות הראשונה להפעיל השיפוט הנתונה בידי ארצות הברית במקרים שבהם סבורות רשויותיה של ישראל כי יש בויתור זה חשיבות מיוחדת. בקשה כזו תהיה בתוך שלושים יום לאחר שנתגלה ביצוע העבירה.

7. בהכירה בכך שעל ארה"ב האחריות הראשונה לשמירת הסדר הטוב והמשמעת בקרב כוחותיה המזוינים של ארצות הברית, תוותר ישראל, על פי בקשה שתוגש על ידי ארצות הברית תוך עשרים וחמישה יום לאחר שנתגלה ביצוע העבירה, על הזכות הראשונה להפעיל סמכות המוקנית לה על חברי הכוח, למעט במקרים שבהם יקבעו רשויותיה של ישראל, לאחר שיקול מיוחד, כי האינטרסים של ישראל מחייבים הפעלת שיפוט ישראלי. כל החלטה כזו תובא לידיעת הרשויות של ארצות הברית תוך עשרים וחמישה יום מיום שקיבלו רשויות ישראל את בקשתה של ארצות הברית כאמור.

8. אנשי סגל ארצות הברית שישראל מפעילה שיפוט עליהם לא ישפטו לדיו בבית דין צבאי או בית דין מיוחד.

9. (א) ככל המתיישב עם דיניהן ועל פי בקשה, תסיוענה הרשויות אלו לאלו בתפיסתם ובמעצרתם של אנשי סגל ארצות הברית החשודים בביצוע עבירה שחל עליה סעיף זה, ובמסירתם בהקדם לידי הצד האמור להפעיל השיפוט או לקבל משמורת, בהתאם להוראות סעיף זה.

(ב) רשויות ישראל יודיעו בהקדם לרשויות ארצות הברית על חפיסתו, מעצרו, מאסרו או כליאתו של אדם כלשהו מאנשי סגל ארצות הברית. הודיעו כאמור תהיה לרשויות ארצות הברית, על פי בקשתו, גישה לאדם כזר בהקדם. לגבי איש סגל ארצות הברית החשוד בעבירה ישקלו רשויות ישראל באהדה בקשות מצד רשויות ארצות הברית להיות נוכחות בתישואול או בחקירות קדם-משפטיות אחרות שבהן נוכח חשוד. בכל חקירה, תשואול או חקירה כאמור, שבהם רשויות ארצות הברית אינן נוכחות, יודיעו רשויות ישראל לחשוד על זכותו לשחק.

(ג) המשמורת על אדם הנמנה על אנשי סגל ארצות הברית תהיה בידי רשויותיה של ארצות הברית עפ"י בקשתו עד לסיום כל ההליכים המשפטיים. אולם, על פי בקשת רשויותיה של ישראל, יעמידו רשויותיה של ארצות הברית אדם כזה בהקדם לרשות רשויותיה של ישראל לצורך חקירה, משפט או גזר דין, וינקטו אמצעים מתאימים כדי למנוע כל שיבוש של הליכי משפט. רשויות ארצות הברית יתנו משקל מלא לכל בקשה מיוחדת מטעם רשויות ישראל בקשר למשמרתו של אדם כאמור. לא נסתיימו הליכי המשפט תוך שנה מיום הגשת כתב האישום על ידי ממשלת ישראל, לא תהיה על רשויותיה של ארצות הברית כל חובה נוספת להעמיד אדם כזה לרשות רשויותיה של ישראל לצרכי חקירה, משפט או גזר דין, אולם במקרה של הגשת ערעור לאחר הרשעה תמשיך התחייבות זו לשנה נוספת. יחד עם זאת, אם ארצות הברית אינה יכולה לקיים משמורת מספקת על הנאשם בשל העדר מתקנים מתאימים או בשל טיב העבירה, יעשו שתי הממשלות סידורים מיוחדים בקשר למשמורת ישראלית. במקרים מסוימים של עבירות חמורות בעלות חשיבות מיוחדת לישראל, תשקול ארצות הברית באהדה בקשה מצד ממשלת ישראל למשמורת ישראלית.

(ד) הרשויות של הצדדים יודיעו אלה לאלה על תוצאות הטיפול בכל המקרים שבהם קיימות זכויות מקבילות להפעלת שיפוט.

10. נשפטו אנשי סגל ארצות הברית על פי הוראות סעיף זה, אם בידי ארצות הברית ואם בידי ישראל, וזוכו, או הורשעו והם מרצים או ריצו את עונשם, או שעונשם הופחת או הותלה, או שהוענקה להם חנינה, לא ישפטו שוב בישראל בשל אותה עבירה על ידי רשויות צד כלשהו. אולם שום דבר באמור בפסקה זו לא ימנע מרשויות הצבא של ארצות הברית לשפוט חבר הכוח על הפרת כללי המשמעת הנובעת ממעשה או מחלל שהיוו עבירה שבגינה נשפט החבר על ידי רשויותיה של ישראל.

11. רשויות הצדדים תסייענה זו לזו, כל אחת כמחייב עם דיניה ועל פי בקשה, בביצוע כל החקירות והדרושות בעבירות שסעיף זה חל עליהן ובאיסוף ראיות והבאתן, ובכלל זה תפיסתם של חפצים הקשורים לעבירות כאלה, ובמקרים מתאימים - מסירתם. אולם מסירתם של חפצים כאמור יכול שתיעשה בכפוף להחזרתם במועד שהצדדים יסכימו עליו.

12. כאשר אנשי סגל ארצות הברית נעצרים, מושמים במשמורת או מועמדים לדיון על ידי רשויותיה של ישראל, תנתנה להם כל הערובות שבסדרי הדיון - הקבועות בדבר הנשאלות - אנשי סגל ארצות הברית יהיו זכאים למצער:

- (א) לגישה בהקדם אל עורך דין לפי ברירתם, הכשיר עפ"י הדיון הישראלי ולייצוג ע"י עורך דין כאמור;
- (ב) לקבלת ייצוג משפטי חינם, או בסיוע על אותו בסיס כמו אזרחי ישראל;
- (ג) ליצירת קשר בהקדם עם רשויותיה של ארצות הברית ולקבלת ביקורים סדירים מטעמן, לנוכחות של רשויות אלה בכל ההליכים המשפטיים ולקבלת הסיוע שייראה לרצון בעיני רשויות אלה;
- (ד) לקבל שירותי מתורגמן מיומן;
- (ה) לבקש צו ל"הביאס קורפוס", או רמקביל לו במשפט הישראלי;
- (ו) לקיום משפט בהקדם ובמהירות;
- (ז) לקבל הודעה לפני המשפט על האשמה או האשמות המסוימות המיוחסות להם;
- (ח) לעמוד פנים אל פנים מול העדים המעידים נגדם ולחוקרם חקירה-שכנגד, בכפוף לחריגים הקיימים בדיני הראיות הכלליים;
- (ט) להביא ראיות מטעמן, ובכלל זה הזכות להליכי כפיה להבאתם של עדים לטובתם, אם עדים אלה מצויים בתחום שיפוטה של מדינת ישראל;
- (י) לא להיות מורשעים בשל עבירה פלילית כתוצאה ממעשה או מחדל כלשהו שלא היה בגדר עבירה פלילית לפי הדיון הישראלי בזמן שבוצע;
- (יא) להיות נוכחים במשפטם;
- (יב) המשפטים יהיו פומביים, אלא אם הרחיק בית המשפט מן הדיון, לפי הדיון הישראלי, אנשים שאין להם תפקיד בהליכים;
- (יג) לא להיאלץ להעיד נגד עצמם;

(יד) להביא במניו תקופת מאסר שתוטל עליהם, לפי שיקול דעתו של השופט, כל תקופת מעצר לפני המשפט בידי אחד הצדדים; וכו'

(טו) לביקורים סדירים של בני משפחתם הקרובים, בהתאם לנהלי הענישה הישראלים.

13. (א) מאסר שהטיל בית משפט בישראל על איש סגל ארצות הברית ירוצה במוסד כליאה המתאים לאסיר מסוגו, שיבחר לאחר התייעצות בין הצדדים.

(ב) בשירות ארצות הברית ראיות לבקר את האנשים הנזכרים בפסקה 1 לסעיף זה, בהתאם לדיון ולתקנות בית הסוהר הישראלים הנוגעים לענין, ולהישית להם סיוע חומרי נאות.

14. הצדדים רשאים לעשות סידורים כדי להקים קישור בין רשויותיה של ארצות הברית ומשטרת ישראל, כדי לבצע את הוראות סעיף זה.

סעיף IX

סיפוט אזרחי

חברי הכוח וחברי הרכיב האזרחי, פרט לעובדי הארגונים המנויים בנספח א', לא יהיו כפופים לסיפוט האזרחי של בתי המשפט בישראל בשל מעשים או מחדלים שנעשו בביצוע תפקידיהם הרשמיים.

סעיף X

תביעות

חלק א'

1. הצדדים מוותרים על כל התביעות ביניהם ועל כל התביעות נגד החברים והעובדים של הכוחות המזוינים של כל אחד מהצדדים, בשל נזק, אבדן או השמדה של רכוש השייך לכוחות היבשה, הים או האוויר או הנמצא בשימושם, אם נזק, אבדן או השמדה כאלה:

(א) נגרמו על ידי חבר או עובד של הכוחות המזוינים של הצד השני בביצוע תפקידים רשמיים, או

(ב) נבעו משימוש בכלי רכב, כלי שיט או כלי טיס כלשהו השייך לצד השני ונמצא בשימוש כוחותיו המזוינים, בתנאי שכלי הרכב, כלי השיט או כלי הטיס שגרם לנזק היה בשימוש בביצוע תפקידים רשמיים, או שהנזק נגרם לרכוש שהיה בשימוש כאמור.

2. הצדדים מוותרים על כל התביעות שביניהם, ועל כל התביעות נגד החברים והעובדים של הכוחות המזוינים של כל אחד מהצדדים, בשל נזק או מוות שנגרמו לחבר כלשהו של הכוחות המזוינים בהיותו עוסק בבצוע התפקידים הרשמיים.
3. כל תביעה בין הצדדים שאין ויתור עליה מכת פסקאות 1 ו-2 דלעיל תטופל בצנורות דיפלומטיים, או בדרך אחרת שיסכימו עליה הצדדים.

חלק ב'

1. תביעות, פרט לתביעות חוזיות שחלק א' לעיל אינו חל עליהן, יטופלו בהתאם להוראות דלהלן.
2. ממשלת ארצות הברית תשלם פיצויים הוגנים וסבירים ליישוב תביעות מוצדקות, הנובעות (1) ממעשים או מחדלים של חברי הכוח או של חברי הרכיב האזרחי או (2) מכך מעשה, מחדל או אירוע שכוחותיה המזוינים של ארצות הברית אחראים לו. שום דבר האמור בפסקה זו לא יפגע בסמכותם של בתי המשפט בישראל לדון בתביעה נגד חבר הכוח או חבר הרכיב האזרחי בכל הנוגע למעשים או מחדלים שלא נעשו בביצוע תפקיד רשמי, כל עוד לא נעשה תשלום מלא לסילוקה של התביעה.
3. כל התביעות יטופלו ויושבו בזריזות על ידי רשויותיה של ארצות הברית בהתאם לדיני ארצות הברית. ביישוב תביעות, יביאו רשויותיה של ארצות הברית בחשבון כל דו"ח הקירה או חוות דעת מטעם רשויות מדינת ישראל בקשר לחבות או לסכום הפיצויים.
4. המונח "חבר הרכיב האזרחי", כפי שהוא מופיע בפסקה 2(ו) לחלק זה כולל גם אזרחים מקומיים המועסקים על ידי כוחותיה המזוינים של ארצות הברית בישראל בשעה שהם פועלים בביצוע תפקידים הרשמיים. אין הוא כולל עובדים של כל ארגון נופש, חינוך או רווחה שאינם מסחרי הנזכר בנספח א' להסכם זה.
5. ביישוב תביעות מכוח סעיף זה, תיתן ארצות הברית משקל מלא לדינים ולאמות המידה הנוהגים בישראל.
6. סברו רשויותיה של ישראל כי תביעה לא יושבה בצורה משביעת רצון, ראיות הן להעלות ענין זה לדיון עם רשויות ארצות הברית.

סעיף XI

חובות אישיים

1. במקרה של חובות אישיים או תביעות שלא יושבו מכוח סעיף X, ישתמש המפקד האחראי מטעם ארצות הברית בכל האמצעים המותרים על פי דיני ארצות הברית כדי להניע את חברי הכוח שלו או את חברי הרכיב האזרחי לעמוד בחיוביהם החוקיים. בקשות לסינוע כזה אפשר להעביר לשגרירות ארצות הברית בישראל.
2. רשויותיה המתאימות של ארצות הברית יכפדו - לפי בקשה, ובהתאם לדיני ארצות הברית - מידע העומד לרשותן בקשר למקום הימצאם הנוכחי של חברי הכוח או חברי הרכיב האזרחי הנזכרים בפסקה 1.

סעיף XII

היטלים, מסים ותשלומי חובה

1. יבוא חומרים, ציוד וכמויות סבירות של אספקה, מצרכים ונכסים או שירותים אחרים לישראל על ידי רשויותיה של ארצות הברית למטרות הסכם זה יהיה פטור מכל היטל, מס ותשלום חובה אחר המוטלים ע"י ישראל. כמו כן, רכישה בישראל על-ידי רשויות ארצות הברית של נכסים או שירותים כאמור הדרושים למטרות אלה תהיה פטורה מכל היטל יבוא, מס או תשלום חובה אזרחי המוטלים בישראל, אר רק אם העלות הכוללת של הרכישה הינה שוות ערך ל-\$500 של ארה"ב או יותר. הפטורים על פי פסקה זו יחולו גם על כל היטל, מס או תשלום חובה אחר, שאלמלא כן היו מוטלים על נכסים או שירותים אלה לאחר יבואם לישראל.
2. יצוא ע"י רשויות ארה"ב של החומרים, הציוד, האספקה, המצרכים, הנכסים או השירותים האחרים הנזכרים בפסקה 1 לסעיף זה מישראל, יהיה פטור מכל היטל, מס או תשלום חובה אחר המוטלים ע"י ישראל.
3. הפטורים הקבועים בפסקאות 1 ו-2 לסעיף זה יחולו גם על חומרים, ציוד, אספקה, מצרכים, נכסים או שירותים אחרים הדרושים באופן סביר לקבלן של ארצות הברית לבצועו של חוזה.
4. ממשלת ישראל רשאית לבחור פטור מהפטורים שבסעיף זה על ידי כך שתשלם בעצמה את ההיטלים, המסים או את תשלומי החובה האחרים הנזכרים לעיל.

5. קבלני ארצות הברית לא יהיו חייבים מס בישראל על הכנסתם שנתקבלה מאת ממשלת ארצות הברית, או על כל הכנסה אחרת ממקורות שמחוץ לישראל, או על כל מטלטליו המצויים בישראל כתוצאה מהמצאותם של הקבלנים בישראל למטרות הסכם זה. הפטורים על פי פסקה זו לא יחולו בשום מקרה על קבלנים שהם אזרחי ישראל או מתגוררים בה בדרך כלל, או על גופים המאגדים בישראל, או מצויים בשליטת אחד מהנזכרים לעיל.

6. בסעיף זה, "תשלומי חובה אחרים" אינו כולל תשלומי חובה מהווים רק תמורה הוגנת וסבירה לשרותים שנתבקשו ונתקבלו.

סעיף XIII

רכש

בעת רכישת טובין או שירותים לשימוש בישראל על פי הסכם זה, מסכימה ארצות הברית לרכוש טובין ושירותים אלה בהתאם להוראות מיזכר ההבנה מיום 14 בדצמבר 1987 בין ממשלת ישראל ובין ממשלת ארצות הברית בקשר לעקרונות החלים על שיתוף פעולה הדדי במחקר ופיתוח, חילופי מדענים ומהנדסים, ורכש וסיוע תחזוקתי של ציוד בטחוני של ארצות הברית, כולל חילופי המכתבים הנוגעים לענין, וכן כל התאמה ותיקון מאוחרים יותר. אין לפרש סעיף זה כגורע מכל הסכם קיים אחר בין ארצות הברית לישראל.

סעיף XIV

הפטר נכסים

1. ממשלת ארצות הברית וקבלנים של ארצות הברית ישארו הבעלים על כל הציוד, החומרים, האספקה, המבנים הניידים ויתר הנכסים שיובאו לישראל או נרכשו בה, ואשר לא מוזגו במקרקעין בישראל. נכסים אלה יסולקו מישראל. במקרים מיוחדים, ניתן יהיה להפטר מנכסים אלה בישראל בתניות ובחנאים, כולל תשלום מיסים, המוטלים על ידי רשויות ישראל.

2. ארצות הברית תפוצה ע"י ממשלת ישראל עבור הערך השיורי לממשלת ישראל, אם יהיה כזה, של המתקנים שנרכשו, פותחו ונבנו על חשבונה של ארצות הברית מכוח הסכם זה, ושלא סולקו או נפטרו מהם בדרך אחרת בהתאם להסכם זה, כאשר מתקנים אלה, או כל חלק מהם, אינם דרושים עוד לכוחותיה המזוינים של ארצות הברית, וממשלת ישראל מעוניינת להשתמש בהם. גובה הפיצוי ואופן תשלומו יהיו בהתאם להסכמים שיועשו בין הרשויות המתאימות של הצדדים, תוך הבאה בחשבון של הצרכים והקדימויות של ממשלת ישראל ביחס למתקנים אלה באותה עת.

סעיף XV

יבוא נכסים אישיים, השימוש בהם ויצואם

1. אנשי סגל ארצות הברית רשאים ליבוא לישראל תוך ששה חודשים מיום הגיעם לראשונה, כמויות סבירות של חפצים אישיים, ציוד ביתי, עד שתי מכוניות לכל יחידה משפחתית ונכסים אחרים מיסים או תשלומי חובה אחרים. תקיפה זו ניתנת להארכה בהסכמה הדדית, אם נסיבות מיוחדות מחייבות זאת. הצדדים רשאים להסכים על אמות-מידה שיחולו על הפטורים שבפיסקה זו.
2. נכסים שיובאו מכוח פיסקה 1 לסעיף זה יוצאו בדרך כלל או יועברו לאנשי סגל ארצות הברית אחרים. העברה לאנשים או לגופים בישראל, שאינם זכאים לזכויות-יתר ביבוא תיעשה אך ורק מכוח תניות ותנאים, כולל תשלום היטלים או מיסים החלים עליהם, המוטלים ע"י רשויות ישראל. יצוא על-ידי אנשי סגל ארצות הברית של נכסים הנזכרים בפיסקה 1 בסעיף זה, או נכסים שנרכשו בישראל לשימוש האישי, יהיה פטור מכל היטלים, מיסים ותשלומי חובה אחרים לישראל.
3. לרשויות המכס של ישראל הזכות, מכוח התנאים הקבועים בדיון הישראלי, לחפש על גופם של אנשי סגל ארצות הברית, לבדוק את מטענם וכלי רכבם ולתפוס חפצים, בהתאם לדיון האמור.

סעיף XVI

נהלי מכס ליבוא רשמי

1. יבוא מכוח הסכם זה יהיה מלווה בטופס מכס שנעשה כדיון על ידי הרשות המתאימה של ארצות הברית. העתק הטופס יימסר לידי רשות המכס המוסמכת בישראל בשעה פריקת הנכסים המיובאים ובמקום הפריקה.
2. רשות המכס המוסמכת של ישראל רשאית לאמת את מספר המכולות ואת נתוני הזיהוי המתאימים לגבי יבוא על ידי ממשלת ארצות הברית. נהלים נוספים, לרבות בדיקות, יהיו כפי שיוסכם בין רשויות מתאימות של הצדדים. נהלים אלה יבטיחו שכל יבוא כאמור ישוחרר בהקדם. לנציגי ארצות הברית תהיה הזכות להיות נוכחים בכל בדיקה על יבוא של ממשלת ארצות הברית.
3. מסמכים הנושאים את חותם ארצות הברית, וכן ציוד לחימה, ציוד מודיעין, ציוד קשר צבאי וציוד אלקטרוני צבאי שיזוהו ככאלה על ידי ממשלת ארצות הברית ישוחררו בהקדם ללא כל בדיקת מכס ישראל.
4. רשויות המכס של ישראל ישחפו פעולה עם רשויותיה של ארצות הברית לאפשר שחרור בהקדם, לאחר בדיקות מכס, של יבוא אחר ע"י קבלנים של ארצות הברית.

סעיף XVII

שיתוף פעולה בענייני מכס ומיסים והניעת שמוש לרעה

הרשויות של ארצות הברית ושל ישראל ישתפו ביניהן פעולה ויקבעו נהלים בקשר למניעת שימוש לרעה בדיו הישראלי החל על פטורים בנוגע ליבוא, יצוא, מכס ומיסים שנקבעו בהסכם זה.

סעיף XVIII

פטורים אישיים ממסים

1. פרקי הזמן שבהם יימצאו אנשי סגל ארצות הברית בישראל למטרות הסכם זה לא ייחשבו על פי הדיו כפרקי זמן של מגורים או מושב בישראל, למטרות מיסוי על פי הדיו הישראלי.
2. אנשי סגל ארצות הברית לא יהיו חייבים בתשלום מס כלשהו לישראל על הכנסה שנחשבה מאת ממשלת ארצות הברית, מקבלני ארצות הברית או מהארגונים המפורטים בנספח א', עקב שירותם בישראל בקשר להסכם זה, או על הכנסה שהופקה ממקורות המצויים מחוץ לישראל.
3. אנשי סגל ארצות הברית לא יהיו חייבים בתשלום מס כלשהו לישראל על הבעלות, ההחזקה, השימוש, והעברה לאנשי סגל ארצות הברית אחרים, או העברה עקב פטירה, של המטלטליו שלהם שיובאו לישראל, או נרכשו בה, לשימוש האישי.
4. פטורי מס בהתאם לסעיף זה לא יחולו על הכנסה שהופקה מהשקעה, או עסק מסחרי, בישראל.

סעיף XIX

מתקנים למורל, רוחה ונופש

לשם שימושם של אנשי סגל ארצות הברית, רשאית ממשלת ארצות הברית להקים ולהפעיל, על פי תניות ותנאים כפי שיוסכם עליהם בין הצדדים, קנטינות, מתקני מכירות ושירותים, נופש ומתקנים רומים אחרים. מתקנים אלה יהיו פטורים מהיטלים, מיסים או תשלומי חובה אחרים, וכו' מדרישות רישוי ותקנות של ישראל.

סעיף XX

עבודה

1. רשויותיה של ארצות הברית רשאיות לגייס, להעסיק ולנהל עובדים אזרחים מקומיים למטרות הסכם זה, ורשאיות לבקש את סיועה של ממשלת ישראל בעת הצורך. גיוס עובדים, תנאי העסקתם ועבודתם, הביטוח הסוציאלי ותנאי ההגנה על העובדים יהיו בהתאם לדיון הישראלי, בכפוף לזכויות של כוחות ארצות הברית להגדיר את הכישורים של העובדים שיגויסי ואת דרישות העבודה החלות עליהן ולפטר עובדים בשל סיבה טובה, כפי שייקבע על ידי כוחות ארצות הברית, כולל פיתורים בשל חוסר עבודה או תקציב. שכר, תשלומים נלווים והטבות לא יפתחו מן המינימום שנקבע בדיון הישראלי, וניתן לבכסם על אמות המידה והנהלים הנהוגים אצל מעסיקים יציגים במקום, כפי שייקבעו על סמך סקרים טכניים תקופתיים הנערכים על ידי רשויותיה של ארצות הברית. עובדים אזרחיים כאלה לא ייתשבו כחברי הכוח או כחברי הרכיב האזרחי, אלא במידה שנקבעה בסעיף X להסכם זה.
2. על אף דרישת סעיף זה, רשאים כוחות ארצות הברית לנקוט בצעדים הדרושים למילוי משימות בשעת חירום.
3. רשויות ארצות הברית יעסיקו עובדים אזרחיים מקומיים במידה המירבית המעשית, המתישבת עם הצרכים הצבאיים ומדיניות ארצות הברית בקשר להעסקתם של תלויים.
4. כל העניינים הנוגעים להעסקתם של חברי הרכיב האזרחי על ידי ממשלת ארצות הברית או על ידי הארגונים המפורטים בנספח א', כולל הביטוח הסוציאלי, יהיו כפופים במלואם, ובאופן ייחודי, לדיוני ארצות הברית.
5. אנשי סגל ארצות הברית לא יועסקו בישראל ולא יעסקו בה למטרות רווח, שלא על ידי ממשלת ארצות הברית או ארגון המפורט בנספח א', אלא בהסכמת רשויותיה של ישראל.
6. כל תביעות בין כוחות ארצות הברית לעובדים אזרחים מקומיים בעניינים הנוגעים להעסקתם יהיו נתונות לשיפוטם של בתי הדיון לעבודה של ישראל. בתי הדיון יחילו את הדיון הישראלי, בכפוף לתנאי הסכם זה.
7. הצדדים ישתפו פעולה למתן אישורים בטחוניים לעובדים אזרחים מקומיים.
8. בסעיף זה, המונח "עובדים אזרחים מקומיים" פירושו כל עובד כתושב ישראל שגויס או נשכר לעבודה בישראל והנחשב ברגיל כתושב ישראל.

סעיף XXI

טיפול רפואי

אם איש סגל אנשי ארצות הברית נזקק לטיפול רפואי מעבר לטיפול המוענק על ידי ממשלת ארצות הברית, ייעשו סידורים עם הרשויות המתאימות של ישראל כדי להבטיח ששירותים כאלה בישראל יועמדו לרשות אנשי סגל ארצות הברית באותם תנאים, ואם יש צורך בכך, באותן מגבלות, שיוסכם עליהם בין הצדדים.

שירותי הבריאות של כוחות ארצות הברית ושירותי הבריאות של ישראל ישחפו פעולה לשמירת בריאות הציבור, כולל חילופי מידע מתאימים על מחלות מדבקות.

סעיף XXII

דואר

1. כוחות ארצות הברית רשאים להקים ולהפעיל מתקני דואר צבאי לשימוש של אנשי סגל ארצות הברית, לצורך משלוח וקבלה של דברי דואר רשמיים ופרטיים בין ישראל למתקני דואר אחרים של ארצות הברית.

2. דברי דואר פרטיים הנכנסים לישראל או היוצאים ממנה באמצעות מתקני הדואר הצבאי של ארצות הברית יכול שיהיו נתונים לביקורת מכס על ידי רשויות ישראל, בהתאם לנהלים שיוסכם עליהם בין הרשויות המתאימות של שני הצדדים. לנציגי הרשויות של ארצות הברית תינתן הזדמנות לריות נוכחים במהלך בדיקה כזו. תשומת לב מתאימה תינתן כדי לוודא את שימור תכנו של דבר דואר כזה ואת מסירתו בהקדם.

סעיף XXIII

שימוש במתקני תחבורה

כלי רכב, כלי שיט וכלי טיס המופעלים על ידי ממשלת ארצות הברית או עבורה, לא יהיו חייבים בתשלום אגרות נחיתה או אגרות נמל, היטלי כיתוב או מעבר אוירי, אגרות דרכים, או כל חיוב אחר מטעם ישראל שאינו מהווה תמורה הוגנת וסבירה לשירותים שנתבקשו ונתקבלו.

סעיף XXIV

מים, חשמל ושירותים ציבוריים אחרים

1. השימוש במים, חשמל ושירותים ציבוריים קיימים אחרים על ידי ממשלת ארצות הברית, קבלנים של ארצות הברית או אנשי סגל ארצות הברית יהיה בתעריפים שאינם פחות נוחים מאלה הניתנים לצרכנים דומים בישראל.
2. ישראל תסייע לרשויות ארה"ב, עפ"י בקשה, השגת מיסי חשמל ושירותים אחרים. במקרה של הפסקה או סכנת הפסקה של שירות ישראל תתן אותה עדיפות לצרכי ממשלת ארה"ב כמו זאת הניתנת לשירותים ממשלתיים חיוניים של ישראל.
3. במקרה שהספקת שירותים ציבוריים מחייבת פיתוח של אחרים נוספים, הצדדים יוועצו מראש לגבי הוצאות הפיתוח הכרוכות בכך.

סעיף XXV

שימוש במטבע ובשירותי בנקאות

1. אנשי סגל ארצות הברית וקבלנים של ארצות הברית יהיו כפופים לפיקוח על מטבע חוץ מטעם ממשלת ישראל.
2. אין לפרש את הפסקה דלעיל באופן שימנע:
 - (א) תשלומים בדולרים של ארה"ב בישראל לאנשי סגל ארצות הברית ולקבלנים של ארצות הברית;
 - (ב) המרת דולרים של ארה"ב לשקלים, או למטבעות אחרים, על ידי ממשל רצות הברית, והמרתם בחזרה, ואת השימוש במטבעות אלה למטרות הסכם זה;
 - (ג) העברה לישראל וממנה של דולרים של ארה"ב, או של אמצעי תשלום דולריים, המייצגים את הקרנות הרשמיות של ארצות הברית, או שמומשו על ידי אנשי סגל ארצות הברית וקבלנים של ארצות הברית, כתוצאה משירות או העסקה בקשר להסכם זה או שמומשו על ידי אנשים כאמור ממקורות שמחוץ לישראל.
3. כדי לבצע את העיסקאות הנזכרות בפסקה 2 דלעיל, רשאית ממשלת ארצות הברית, בתניות ובתנאים שיוסכמו, אשר יבואו במקום הרישוי הנדרש על פי הדיו הישראלי, להקים ולהסדיר שירותי בנקאות לשימושם הייחודי של אנשי סגל ארצות הברית וקבלנים של ארצות הברית, תוך שימוש במוסדות כספיים מורשים בארצות הברית או בישראל.

4. לצרכי פיסקאות 2 ו- 3 לסעיף זה, המונח "קבלנים של ארצות הברית" לא יכלול קבלנים שהם אזרחי ישראל או מתגוררים בה כרגיל, או תאגידים שנתאגדו בישראל, או נמצאים בשליטתו של אחד הנזכרים לעיל.

סעיף XXVI

חינוך

ממשלת ארצות הברית מממנת את העסקתם של מורים אמריקניים בישראל, כדי לספק את צרכי החינוך של תלויים באמריקאים שהוצבו בישראל, כולל אנשי סגל ארצות הברית. מורים אלה, שמספרם לא יעלה על עשרים וחמישה, אלא אם כן הוסכם אהדדי אחרת ע"י שני הצדדים, שהם אינם אזרחי ישראל ואינם מתגוררים בה כרגיל, ושהם תושבי ארצות הברית ואזרחיה, ייהנו מן ההטבות המוענקות לאנשי סגל ארצות הברית עפ"י סעיפים XV ו- XVIII להסכם זה. שגרירות ארצות הברית תאשר את שמותיהם של מורים אלה וסיוס העסקתם זו, שני הדברים יעשו באמצעות איגרת דיפלומטית למשרד החוץ. אישור ראשוני עפ"י סעיף זה יינתן במועד שבו ייכנס הסכם זה לתקפו. אישורים לאחר מכן יינתנו מראש לפני העסקתו של המורה, או הגעתו לישראל, לפי המועד המאוחר יותר.

סעיף XXVII

עובדים של קבלנים

1. אזרחי ארצות הברית שאינם מתגוררים כרגיל בישראל, שאינם אזרחי ישראל, המועסקים על ידי קבלן של ארצות הברית, והנמצאים בישראל אך ורק לשם ביצועו של חוזה לתועלת הכוחות המזוינים של ארצות הברית, יהיו, במידה שאושרה על ידי הרשויות של ארצות הברית, כפופים להוראות שלהן כפופים אנשי הרכיב האזרחי, לצורך המטרות הבאות על פי הסכם זה:

(א) הוצאת רשיונות נהיגה ורישומם של כלי רכב פרטיים עפ"י סעיף V, פרט לכר שחביעות יסולקו על ידי ביטוח;

(ב) הבאתם של חפצים אישיים, ציוד ביתי, מכוניות ונכסים אחרים עפ"י סעיף XV, כאשר העובד מוצב בישראל לתקופה של שנה אחת לפחות;

(ג) זכאות לפטורים אישיים ממס שנקבעו בסעיף (3) XVIII, וכן לאלה שנקבעו בסעיף (2) XVIII, אם הכנסה כזו כפופה למיסוי בארצות הברית;

- (ד) שימוש במתקני השירות והסיוע הנזכרים בסעיף XIX;
- (ה) שימוש בשירותי בריאות בישראל, הנזכרים בסעיף XXI;
- (ו) שימוש במתקני הדואר הנזכרים בסעיף XXII; וכן
- (ז) שימוש בשירותי הבנקאות הנזכרים בסעיף XXV.
2. ממשלת ישראל תקל על כניסתם ויציאתם של עובדים של קבלנים, כולל הנפקת אשרות כניסה מתאימות, בעת הצורך, או היתרי עבודה בישראל למטרות הסכם זה.
3. אלא אם ניתנה לכר הסכמת רשויות ישראל, יועסקו עובדים של קבלנים של ארצות הברית בישראל, או יעסקו בה למטרות רווח, רק על ידי הקבלו של ארצות הברית שהביא אותם לישראל, ורק למטרת ביצוע חוזה לתועלת כוחות ארצות הברית עפ"י הסכם זה.

סעיף XXVIII

בטחון

הצדדים ישתפו פעולה בענייני בטחון, כולל בטחון אנשי הסגל והנכסים המכוסים בהסכם זה.

סעיף XXIX

הסדרים משלימים

ככל שהדבר מתאים עם הוראות הסכם זה, הסדרים משלימים לישומו יכולים להיות מסוכמים, כנדרש, בין הרשויות המתאימות של הצדדים.

סעיף XXX

כניסת ההסכם לתוקף ומישכו

הסכם זה ייכנס לתוקף עם חילופי אגרות בין הצדדים המאשרות כי מולאו הדרישות החוקתיות של כל צד. ההסכם יעמוד בתוקף עד תום שנה מהמועד בו הודיע אחד הצדדים למשנהו בכתב על כוונתו להביא את ההסכם לסיומו.

נעשה בירושלים ביום 22 לחודש ינואר שנת 1951,
באנגלית ובעברית, כששני הנוסחים מהווים מקור כוסמר במידה שונה.

דוד לוי

וויליאם א. בראון

נספח א'

ארגונים שאינם מסחריים

ארגוני כופש, חינוך ורווחה לא-מסחריים במובן סעיף I, פסקה 2:

- הצלב האדום האמריקאי;
- ארגון השרותים של ארצות הברית;
- מוסדות חינוך מוסכמים ומוכרים רשמית.

בחירת נוהלי תביעות

ממשלת ישראל רשאית לבחור, באמצעות איגרת דיפלומטית שתימסר על ידי משרד החוץ לשגרירות ארצות הברית לא יאוחר משלוש שנים לאחר יום כניסת הסכם זה לתקפו, כי ההוראה דלהלן תבוא במקום פסקאות 1 עד 6 בחלק ב' לסעיף X להסכם הנ"ל.

1. תביעות, למעט תביעות חוזיות, שלא כוכו בחלק א' דלעיל, יטופלו בהתאם להוראות דלהלן.

2. תביעות הנובעות ממעשים או ממחדלים של חברי הכוח או של הרכיב האזרחי, שנעשו בבצוע תפקיד רשמי, או מכל מעשה, מחדל או אירוע שהכוחות המזוינים של ארצות הברית או הרכיב האזרחי אחראים לו מבחינה משפטית, ואשר גרמו נזק בישראל לצרדים שלישיים, למעט לממשלת ישראל, יטופלו על ידי הרשויות של ישראל בהתאם להוראות דלהלן:

(א) תביעות לפיצויים יוגשו, יטופלו ויוכרעו על ידי הרשויות של ישראל באותו אופן שבו תביעות כאלה הנובעות מפעילויות של הכוחות המזוינים של ישראל מוגשות, מטופלות ומוכרעות.

(ב) הרשויות המתאימות של ישראל יכריעו בדבר קבילות התביעה, ובמקרה המצדיק זאת, בדבר סכום הפיצויים שיש להעניק, וישלמו את הסכום לתובע או לתובעים.

(ג) כביעה לגבי סכום הפיצויים, או על סרוב לתשלום, שנעשתה על ידי הרשויות המתאימות של ישראל מכח הוראות פסקת-משנה (ד) להלן, ביו אם ניקבעה מינהלית או בהחלטות של בית משפט, תהיה מחייבת ומכרעת לגבי ממשלותיהן של ישראל וארצות הברית. ההחלטה תובא לידיעת רשויות הצבא של ארצות הברית בדו"ח מפורט שיתן את נתוני הרקע, את ההנמקה להחלטה, את הנהלים שננקטו ואת ההחלטה שנתקבלה, בלוויית הצעה להשתתפות בסכום הכרוך בעניו, בהתאם לתנאי פסקת-משנה (ד) להלן.

(ד) סכום הפיצויים שייקבע על ידי הרשויות המתאימות של ישראל מכח הוראות פסקה 2(ב) לרלק זה, יתחלק בין הצרדים כדלקמן:

(1) כאשר ארצות הברית לבדה אחראית, יחולק הסכום שיוענק או שייפסק כאמור ביחס של 25 אחוזים לחובת ממשלת ישראל ו-75 אחוזים לחובת ממשלת ארה"ב.

(2) כאשר ארצות הברית וישראל אחראיות ביחד לנזק, הסכום שיוענק או יפסק יחולק ביניהן שווה בשווה.

(3) כאשר, בשל העדר ראיות מספיקות, לא ניתן לייחס את הנזק המסויים לשרותים המזוינים של ארצות הברית או של ישראל, יתחלק הסכום שהוענק או נפסק שווה בשווה בין הצדדים.

(4) החלוקה המוצעת הנזכרת בפסקאות-משנה ד (1-3) הנ"ל תיראה כהצעה שנתקבלה על ידי הרשויות הצבאיות של ארצות הברית, אלא אם ראיות אחר, בתור שישים יום לאחר קבלת ההצעה, ובקשו התיעצויות עם הרשויות המתאימות של ישראל, התיעצויות אלו תתקיימנה בהקדם האפשרי במטרה ליישב את העניין.

(5) כל שלושה חודשים יועבר לרשויות המתאימות של ארצות הברית דין וחשבון על הסכומים שנקבעו על ידי הרשויות של ישראל במשר תקופת שלושת החודשים בקשר לכל מקרה שבו היתה החלוקה המוצעת מקובלת על רשויות הצבאיות של ארצות הברית, בלוויית בקשה לתשלום. תשלום זה ייעשה בדילריב של ארה"ב, על פי שער החליפין היציג השורר במועד סילוק התביעה בהתאם לפיסקה 2(ב) לסעיף זה, תוך הזמן הקצר ביותר האפשרי מאז קבלת בקשת התשלום האמורה.

3. תביעות נגד חברי הכוח או הרכיב האזרחי הנובעות ממעשה או מחל שלם בנזיקין בישראל שלא נעשה בביצוע תפקיד רשמי יטופלו באופן הבא:

(א) רשויותיה של ישראל יבחנו את התביעה ויעריכו את הפיצוי המגיע לתובע באופן הוגן וצודק, בהבאון בחשבון את כל נסיבות המקרה, ויכינו דו"ח בעניין.

(ב) הדו"ח יימסר לרשויות המתאימות של ארצות הברית, שיחליטו ללא דיחוי אם להציע תשלום לפנים משורת הדין, ואם כן, באיזה סכום.

(ג) נעשתה הצעת תשלום לפנים משורת הדין וקובלה על ידי התובע לסילוק מלא של תביעתו, ישלמו הרשויות של ארצות הברית את הסכום בעצמן ויודיעו לרשויות של ישראל על החלטתן ועל הסכום ששולם.

(ד) שום דבר בפסקה זו לא יפגע בסמכותם של בתי המשפט של ישראל לדון בתביעה נגד חבר רכוח או חבר הרכיב האזרחי עד אשר נעשה תשלום לסילוק מלא של התביעה.

4. הכוחות של ארצות הברית לא יטענו לחסינות חברי הכוח או הרכיב האזרחי מפני סמכות השיפוט האזרחי של בית המשפט בישראל אלא במידה שהדבר נקבע בהסכם זה.

5. השימוש במונח "הרכיב האזרחי" בחלק זה, כולל גם עובדים אזרחיים מקומיים של הכוחות המזוינים של ארצות הברית בישראל בשעה שהם פועלים בביצוע תפקיד רשמי. אין מונח זה כולל ארגון כלשהו לנופש, חינוך או רווחה שאינו מסחרי הנזכר כנספח א' להסכם זה, או עובדים של ארגון כאמור.

6. הצדדים ישתפו ביניהם פעולה בחקירה, בהשגה ראיות ובהצגתן, לצורך טיפול הוגן בתביעות על פי סעיף זה, אולם ארצות הברית שומרת לעצמה את הזכות לא להמציא עד או עדים, עקב צורך צבאי דחוף.

7. במקרים של תביעות בגין נזק יוצא דופן, שבהם יגרום יישומן של הוראות פסקת-משנה 22 לסעיף זה קשיים חמורים לישראל, תשקול ארצות הברית הסדר של סילוק התביעה באופן שונה".

ההוראות המחליפות ייכנסו לתקפו בחצות הלילה שלאחר היום שבו נמסרה האיגרת של ישראל הנזכרת בפיסקה הראשונה דלעיל לשגרירות ארצות הברית, אולם הוראות פיסקאות 1 עד 6 לחלק ב' של ההסכם האמור, כפי שנחתם, ימשיכו לחול ביחס לסילוקן של תביעות שחלק כלשהו מעילתן נולד מתוך מעשה או מחדל שאירע לפני שנכנסו ההוראות המחליפות להקפו. תביעות בגין מעשה או מחדל מחוץ לישראל ימשיכו להחבר בהתאם לחקיקה הנוגעת בדבר בארצות הברית.

ירושלים, ז' בשבט
תשנ"א
22 בינואר 1991

הוד מעלתך,

בהמשך להסכם בין ארצות הברית של אמריקה ומדינת ישראל בדבר מעמדם של אנשי סגל ארצות הברית:-

במקרים הקשורים בעבירות שבוצעו על ידי אנשי ארצות הברית מחוץ לישראל, יישמו הרשויות האזרחיות של ישראל את הנהלים הבאים:

1. ביחס לחברי הכוח, הרשויות של ישראל לא יפעילו שיפוט במקרים בהם הרשות המוסמכת של ארצות הברית המכנסת בית דין צבאי חוקרת את המקרה, מחליטה כי יתכן שבוצעה עבירה על החוק הצבאי של ארה"ב ומטפלת באשמות כנגד הפרט. רשמנו לפנינו כי יהיה שיתוף פעולה באיסוף המידע ובשיתוף בראיות במקרים המתאימים, וכי לפי בקשתנו נקבל דין-וחשבון כאשר לטיפול במקרים אלה.

2. בכל יתר המקרים רשויותיה של ישראל לא יפעילו שיפוט אלא אם, לאחר שיקול מיוחד, יחליטו כי האינטרסים של ישראל דורשים זאת. במקרה כזה יתיעצו רשויותיה של ישראל עם רשויותיה של ארצות הברית בערוצים דיפלומטיים, בכל מקרה לגופו, למצוא בסיס שיהיה מקובל עליהן באופן הדדי לטיפול בכל מקרה, תוך התחשבות בעקרון שיש לשרת את תכלית עשיית הדין. לרשויותיה של ארצות הברית תהיה הזכות להחזיק באנשים אלה, לפי בקשתן, עד לתוצאות של אותן התיעצויות.

קבל הוד מעתך, הבטחות מחוזשות להגורמי הנעלה והאוכבודת ביותר.

דוד לוי

הוד מעלתו
מר וויליאם א. בראון
שגריר ארצות הברית בישראל

(131מ)

חוק השיפוט הצבאי (תיקון מס' 23), התשנ"ב-1992

1. במקום סעיף 237 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955⁽¹⁾ (להלן - תיקון סעיף 237 החוק העיקרי) יבוא:

"תוקף פקודת 237. אין להחזיק חייל במעצר יותר משבעה ימים לפי מעצר פקודת מעצר של קצין שיפוט שנתאשרה; היתה פקודת המעצר שנתאשרה לתקופה של פחות משבעה ימים, רשאי קצין השיפוט להורות על הארכת המעצר לפרקי זמן נוספים, ובלבד שסך כל תקופות המעצר לא יעלה על שבעה ימים".

2. בסעיף 237א לחוק העיקרי, במקום סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יבוא:

"(א) על אף האמור בסעיף 237, מותר להחזיק חייל במעצר לתקופה של עשרה ימים, אם שוטר צבאי, שהוא קצין שיפוט, נתן את פקודת המעצר והפקודה נתאשרה; קצין שיפוט כאמור, שנתן פקודת מעצר לתקופה של פחות מעשרה ימים, רשאי להורות על הארכת המעצר לפרקי זמן נוספים, ובלבד שסך כל תקופות המעצר לא יעלה על עשרה ימים.

(ב) שוטר צבאי שהוא קצין שיפוט רשאי להאריך את תקופת המעצר, ובלבד שנתקיימו כל אלה:

(1) ההארכה לא תעלה על עשרה ימים בכל פעם;

(2) תקופת המעצר הכוללת לא תעלה על עשרים וחמישה ימים;

(3) פרקליט צבאי נתן מראש אישור בכתב לכל הארכה".

ס"ח התשט"ו, עמ' 171; ס"ח התשנ"א, עמ' 178.

דברי הסבר

סעיף 1

סעיף 237 לחוק העיקרי קובע לאמור:

"תוקף פקודת 237. (א) אין להחזיק חייל במעצר יותר משבעה ימים לפי פקודת מעצר מעצר של קצין שיפוט שנתאשרה. שנתאשרה

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי קצין שיפוט להאריך את תוקף פקודת המעצר בשמונה ימים נוספים, ובלבד שפרקליט צבאי נתן מראש אישור בכתב לכך.

מוצע כי קצין שיפוט בכיר (שאינו קצין משטרה צבאית) יהיה מוסמך להורות על מעצר לתקופה מירבית של 7 ימים (במקום 15 ימים על פי המצב הקיים).

סעיף 2

סעיף 237א לחוק העיקרי קובע לאמור:

"פקודת מעצר 237א. (א) על אף האמור בסעיף 237, מותר להחזיק חייל במעצר לתקופה של חמישה עשר ימים, אם שוטר צבאי, שהוא קצין שיפוט, נתן את פקודת צבאי המעצר, והפקודה נתאשרה.

(ב) שוטר צבאי שהוא קצין שיפוט רשאי להאריך פעמיים את תקופת המעצר לתקופה של עשרה ימים בכל פעם, ובלבד שפרקליט צבאי נתן מראש אישור בכתב לכל הארכה.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על פקודת מעצר שנתן שוטר צבאי בתוקף סמכותו כקצין שיפוט ביחידתו על חייל הנתון לפיקודו, אלא אם העבירה שבגינה נעצר החייל נבדקת בידי קצין בודק כאמור בסעיף 252(א)(3).

קצין שיפוט בכיר המשרת במשטרה הצבאית יהיה מוסמך להורות על תקופת מעצר מירבית של 25 ימים, באופן שעל עשרה הימים הראשונים של המעצר יוכל קצין השיפוט להורות באופן עצמאי, ואילו לגבי 15 הימים הנוספים יידרש אישורו של פרקליט צבאי. כמו כן מוצע לקבוע כי משהמשתמש קצין שיפוט בכיר בסמכות המעצר על פי החוק, והורה על מעצר לפרק זמן שאינו מגיע לפרק זמן המעצר המירבי שהוא מסמך להורות עליו, יוכל לשוב ולהאריך את המעצר, ובלבד שסך כל תקופות המעצר לא יחרגו מתקופת המעצר המירבית הנתונה לו במסגרת סמכותו.

(984מ)

חוק הפיקוח על מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים, התשנ"א-1991

הגדרות 1. בחוק זה -

"טיפול סוציאלי" - לרבות טיפול פסיכוסוציאלי;

"טיפול רפואי" - טיפול רפואי פיזי או נפשי, לרבות חלוקת סם תחליפי;

"טיפול משולב" - טיפול סוציאלי המשולב עם טיפול רפואי או להיפך;

"מוסד" - מקום המשמש או שנועד לשמש לטיפול סוציאלי, רפואי או משולב במשתמשים בסמים, בין אם הטיפול ניתן בדרך של אשפוז, מגורים, שהיית יום או שהיית לילה ובין בדרך אחרת;

"משתמש בסמים" - מי שמשמש לרעה בסמים או מי שהשתמש בעבר בסמים כאמור;

"מוסד לטיפול סוציאלי במשתמשים בסמים" - מוסד שבו ניתן או המיועד לתת טיפול סוציאלי בלבד למשתמשים בסמים;

"מוסד לטיפול רפואי במשתמשים בסמים" - מוסד שבו ניתן או המיועד לתת טיפול רפואי בלבד למשתמשים בסמים;

"מוסד משולב" - מוסד שבו ניתן או המיועד לתת טיפול משולב למשתמשים בסמים;

"סם" - סם מסוכן כהגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש],
(1)
התשל"ג-1973;

"בית סוהר" - כמשמעותו בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש].
התשל"ב-1971;⁽²⁾

"בית מעצר" - בית מעצר שבמתקן משטרתי או בבית סוהר;

"השרים" - שר הבריאות ושר העבודה והרווחה.

רשיון ניהול 2. לא ינהל אדם מוסד שיש בו יותר מחמישה אנשים אלא אם כן קיבל רשיון על כך, ולא יפתח אדם מוסד כאמור כל עוד לא ניתן הרשיון.

פטור מרשיון 3. (א) ניהולם ופתיחתם של המוסדות המפורטים להלן פטורים מרשיון לפי חוק זה:

- (1) מוסד שהוא בית חולים כמשמעותו בפקודת בריאות העם, 1940⁽³⁾ או חלק ממנו;
- (2) מוסד הנמצא בבית סוהר או בבית מעצר.

(ב) השרים רשאים לפטור מרשיון מוסד שנוסד ומתנהל על ידי גוף או ארגון ציבורי שהוכר לצורך זה על ידם ובלבד שהמוסד יעמוד בתנאים למוסד מסוגו שנקבעו בתקנות או בתנאים מיוחדים שאשרו לו השרים.

(ג) מנהל של מוסד הפטור מרשיון לפי סעיף זה יודיע על פתיחתו ועל כל שינוי שיעשה בו לוועדה כאמור בסעיף 4; הוראות חוק זה לענין פיקוח, סגירת המוסד וסמכויות השרים ובית המשפט יחולו בשינויים המחוייבים על מוסד כאמור; לענין זה, "מוסד" - למעט בית חולים או חלק ממנו.

בקשה לרשיון 4. (א) בקשה לרשיון למוסד (להלן - הבקשה) תכלול פרטים שייקבעו בתקנות, לרבות פרטים בדבר התנאים התברואיים, הבטיחותיים והחומריים של המוסד, מטרותיו, תפוסתו, תקן עובדיו והכשרתם המקצועית, לרבות הכשרתו המקצועית של מנהל המוסד.

(ב) הבקשה תוגש לוועדה של שלושה שיקימו השרים ושחבריה יהיו: עובד משרד הבריאות ועובד משרד העבודה והרווחה שימנו השרים כל אחד מבין עובדי משרדו, ונציג אחד של השר הממונה על ביצוע חוק

הרשות למלחמה בסמים, התשמ"ח-1988⁴ והוא ישב בראשה (להלן - הועדה).

(ג) תפקידי הועדה יהיו:

(1) לקבל בקשות לרשיון למוסדות ולקבוע לגבי כל בקשה כי היא מתייחסת למוסד שהוא אחד מאלה:

(א) מוסד לטיפול סוציאלי במשתמשים בסמים;

(ב) מוסד לטיפול רפואי במשתמשים בסמים;

(ג) מוסד משולב;

(2) להעביר לפי קביעתה בקשה לרשיון של מוסד לשר הנוגע בדבר או לשרים;

(3) לקבל בקשה לשינוי סיווג המוסד כפי שקבעה הועדה לפי פסקה (1), להחליט לגביה כאמור באותה פסקה ולהעבירה לשר הנוגע בדבר או לשרים, לפי הענין;

(4) לקבל הודעה על פתיחת מוסד הפטור מרשיון לפי חוק זה ועל כל שינוי שיעשה במוסד כאמור, ולהעבירן לידיעת השרים;

(5) לנהל רישום של הבקשות שהוגשו לה, קביעותיה לגביהן ומועד העברתן למי שמוסמך לטפל בהן;

(6) לפנות לשרים ולהמליץ בפניהם על סגירתו של מוסד.

5. קביעת הועדה לפי סעיף 4(ג) (1) תעמוד בעינה גם לענין חידוש רשיון, אלא אם כן החליטה הועדה לשנות את סיווגו של המוסד; בקשה לשינוי כאמור יכול שתוגש על ידי מנהל המוסד או אחד מהשרים, והוראות סעיף 4 יחולו לענין זה, בשנויים המחוייבים.

תוקף
קביעת
הועדה

6. (א) קבעה הועדה שהבקשה מתייחסת למוסד שאינו מוסד משולב, תעבירה כמפורט להלן:

(1) בקשה לרשיון למוסד לטיפול סוציאלי במשתמשים בסמים - לשר העבודה והרווחה והוראות חוק הפיקוח על מעונות, התשכ"ה-1965⁵ יחולו על הבקשה ועל המוסד;

(2) בקשה לרשיון למוסד לטיפול רפואי בסמים - לשר הבריאות והוראות פקודת בריאות העם, 1940 יחולו על הבקשה ועל המוסד.

(ב) העבירה הועדה בקשה לשר לפי סעיף קטן (א), לא יחולו הוראות חוק זה, למעט הוראות סעיף 5, על הטיפול בבקשה ובמוסד, כל עוד לא שנתה הועדה את סיווג המוסד.

7. (א) קבעה הועדה שהבקשה מתייחסת למוסד משולב - תעבירה לשרים לשם מתן רשיון.

(ב) השרים לא יתנו רשיון למוסד משולב אלא אם כן נוכחו שהמוסד ממלא אחרי הוראות שנקבעו בתקנות שיתקינו לענין זה, ורשאים הם להתנות את הרשיון בתנאים מיוחדים.

8. (א) השרים ימנו מפקחים מבין עובדי משרדיהם לענין הפיקוח על מוסד משולב שיהיו רשאים להכנס למוסד משולב ולערוך בו ביקורת.

(ב) סבר מפקח שהתמנה לפי חוק זה שיש לאדם, מכח תפקידו או עבודתו, ידיעות או מסמכים הנוגעים למטופל במוסד משולב, רשאי המפקח לחקרו ולדרוש ממנו הצגתו או מסירתו של כל מסמך הנוגע למטופל, לרבות תיקו האישי או הרפואי.

(ג) על חקירה כאמור בסעיף קטן (ב) יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)⁶; נתפס מסמך כאמור בסעיף קטן האמור יוחזר למי שממנו נלקח תוך שלושים ימים מיום תפיסתו אלא אם כן תוך תקופה זו הועבר המסמך למשטרה לצורך נקיטת הליכים פליליים.

9. (א) נכחו השרים כי מוסד משולב פועל ללא רשיון או חדל למלא אחרי הוראות שנקבעו בתקנות או תנאים ברשיון, רשאים הם לדרוש ממנהל המוסד כי ימלא את הוראות אלה והתנאים האמורים תוך תקופה שיקבעו; לא מילא המנהל את דרישת השרים, רשאים הם לצוות על ביטול הרשיון וסגירת המוסד, ואם המוסד פעל ללא רשיון - על סגירתו.

(ב) ציוו השרים כאמור בסעיף קטן (א), יסגר מייד המוסד בפני קבלת מטופלים חדשים והמטופלים הנמצאים בו ישוחררו או יועברו למוסד אחר הכל לפי הוראות השרים; כן רשאים השרים להורות כי המטופלים ימשיכו לשהות במוסד המשולב עד שייווצרו תנאים להעברתם.

10. ציוו השרים כאמור בסעיף 9, רשאי בעליו של המוסד המשולב או מנהלו, תוך ארבעים וחמישה ימים מיום שבו נמסר לו הצו לערור על ההחלטה לפני בית משפט השלום; אין בהגשת הערר כדי לעכב את ביצוע הצו אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

11. (א) בית המשפט הדן בערר לפי סעיף 10 או בעבירה לפי סעיף 13 רשאי בין בהחלטתו בערר ובין לאחר הרשעה ובנוסף לכל עונש שיטיל, לצוות על ביטול הרשיון ועל סגירת המוסד המשולב לצמיתות או לתקופה שיקבע. וסגירת מוסד משולב

(ב) הוגש כתב אישום על עבירה לפי סעיף 13, רשאי בית משפט על פי בקשת תובע לצוות על סגירת המוסד המשולב עד לסיום ההליכים המשפטיים אם ראה שהדבר דרוש להגנת המטופלים באותו מוסד.

12. (א) ניתן צו סגירה לפי סעיפים 9(א) או 11, רשאים השרים או בית משפט, לפי הענין, להטיל בצו את ביצוע סגירת המוסד המשולב על רשות שיקבעו או על מנהל המוסד המשולב ולתת להם הוראות בדבר דרכי הביצוע; כן רשאי בית המשפט לקבוע הסדרים לגבי המטופלים במוסד כאמור בסעיף 9(ב).

(ב) הוטלה סגירת המוסד המשולב על מנהלו והוא לא ביצע את הצו שהוטל עליו, דינו - מאסר ששה חדשים ומאסר שבעה ימים לכל יום שבו נמשכת העבירה; לענין זה, "סגירת המוסד" - לרבות ביצוע ההסדרים לגבי המטופלים בו.

13. העובר על הוראה מהוראות חוק זה, על תקנה לפיו או על תנאי שניתן מכחו, דינו - מאסר ששה חדשים.

ביצוע ותקנות 14. השרים ממונים על ביצוע חוק זה והם רשאים להתקין תקנות לביצועו ובכלל זה בעניינים אלה:

- (1) סדרי עבודתה של הועדה לרבות הנהלים לרישום בקשות הרשיון והחלטות הועדה;
- (2) נוסח הבקשה לרשיון ופרטיה, לרבות בקשה לחידוש רשיון או לשנוי סיווג המוסד;
- (3) תנאים להקמת מוסד משולב, לרבות תפוסתו, תקן עובדיו והכשרתם המקצועית, לרבות הכשרתו המקצועית של מנהל המוסד;
- (4) התנאים התברואיים, הבטיחותיים והחמריים במוסד משולב;
- (5) תקופת הרשיון של מוסד משולב, תנאיו הכלליים ודרכי חידושו;
- (6) אגרה בעד הגשת בקשה לרשיון, מתן הרשיון, חידושו או שינויו;
- (7) ניהול רשומות ושמירתן;
- (8) דרכי הפיקוח במוסד משולב;
- (9) כל ענין המפורט בפסקאות (2) עד (4), (7) ו-(8) לגבי מוסדות הפטורים מרשיון.

15. מוסד שהיה קיים ערב תחילתו של חוק זה רשאי להמשיך לפעול עד מתן ההחלטה בענין הרשיון לפי חוק זה, ובלבד שמנהלו יגיש בקשה לרשיון תוך ששים ימים מיום כניסתו לתוקף של חוק זה.

-
1. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.
 2. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459.
 3. ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 191; ס"ח התשמ"ח, עמ' 94.
 4. ס"ח התשמ"ח, עמ' 90.
 5. ס"ח התשכ"ה, עמ' 48.
 6. חוקי ארץ ישראל, כרך א', פרק ל"ד, עמ' 439.

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 79), התשנ"ב-1992

1. בסעיף 174 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968¹ (להלן - החוק העיקרי), אחרי "173 (1)" יבוא "ו-(2)".
 תיקון סעיף 174
2. פעולה של פקיד גביה לפי סעיף 174, שנעשתה לאחר תחילתו של חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 63), התשמ"ו-1986², יראו כאילו חוק זה היה בתוקפו אותה שעה.
 תשריר

(1) ס"ח תשכ"ח, עמ' 108; התשנ"ב, עמ' 44.
 (2) ס"ח התשמ"ו, עמ' 208.

דברי הסבר

סעיף 1

סעיף 174 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968, (להלן-החוק) קובע לאמור:

"קביעת דמי ביטוח בהעדף 173(1) ולא הגישו, רשאי פקיד גביה ראשי שנתמנה לכך על ידי המוסד דו"ח לקבוע את הסכום המגיע כדמי ביטוח שיש לשלם, ורואים כאילו חל פרעון הסכום במועד התשלום של תקופת התשלום שאליה מתייחס הסכום".

הפניה זו כללה, לפי נוסחו הקודם של סעיף 173, הן את חובת הדיווח של מי שחייב לדיווח על הכנסותיו הוא, והן את חובת הדיווח של מי שמחייב בדיווח על שכר העבודה ששולם על ידו לעובדיו.

עם תיקון סעיף 173 לחוק העיקרי בשנת 1986, פוצלה פסקה (1) והיא מנוסחת היום כך:

"(1) דין וחשבון שאדם חייב להגיש על הכנסותיו;

(2) דין וחשבון שאדם חייב להגיש על שכר עבודה ששולם למי שבעדו הוא חייב בתשלום דמי ביטוח".

בטעות לא תוקן סעיף 174 והתוצאה הנה שפקיד גביה ראשי רשאי לקבוע את דמי הביטוח, רק לגבי אדם החייב להגיש דו"ח על הכנסותיו הוא אולם לא לגבי אדם החייב בהגשת

דו"ח לגבי שכר עבודה ששולם על ידו.

התיקון המוצע נועד לתקן מצב זה ולקבוע את סמכותו של פקיד הגבייה הראשי כפי שהיתה מלכתחילה.

סעיף 2

מוצע לקבוע כי החלטות של פקיד גבייה ראשי, לפי סעיף 174 בתקופה שמיום תיקון סעיף 173 היו כדין.

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל

מישיבת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק
יום ו', א' באדר ב' התשנ"ב - 6.3.92
(בשעה 11:00 במזכירות הממשלה)

נכחו חברי ועדת השרים: ד. מרידור - יו"ר, ר. פנחסי

נעדרו חברי ועדת השרים: א. אולמרט, ד. מגן, י. מודעי, ר. מילוא,
מ. נסים, י. פרץ, ג. פת (בחול"ל), א. שאקי

כנ נכחו:	י. חריש	- היועץ המשפטי לממשלה
מ. אהלי	- משרד התקשורת	
מ. ארן	- משרד ראש-הממשלה	
י. ברק	- משרד העבודה והרווחה	
ש. גוברמן	- המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה)	
נצ"מ י. גונן	- משרד המשטרה	
סנ"צ ר. גוטליב	- משטרת ישראל	
ד. דרור	- משרד המשפטים	
ש. הולנדר	- נציבות שירות המדינה	
ר. הורן	- המוסד לביטוח לאומי	
ת. הקר	- משרד האוצר	
א. טוקטלי	- משרד התקשורת	
י. כהן	- לשכת שר החינוך והתרבות	
נ. כהן	- רשות השידור	
מ. לוי	- רשות השידור	
ד. לחמן-מסר	- משרד המשפטים	
ד. ליפשיץ	- משרד האוצר	
תנ"צ ע. מודריק	- משטרת ישראל	
א. מזוז	- משרד המשפטים	
י. מזוז	- משרד האוצר	

ל. משיח	- משרד המשפטים
ג. נויטל	- משרד המשפטים
פ. סגל	- משרד המשפטים
נ. ענתבי	- משרד המשפטים
א. קלעי	- לשכת שר המשפטים
ש. קלפנר	- משרד התקשורת

א. ליסנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום :

- חק/1474. הצעת-חוק לתיקון פקודת הראיות (עדות קטין שאינו בר אחריות פלילית), התשנ"ב-1992 של ח"כ י. צבן (מס. תתת"רמ"ב) - ערר
- חק/1475. הצעת-חוק שירות המדינה (סייג פעילות מפלגתית ומגבית כספים) (תיקון מס. 2), התשנ"ב-1992 של ח"כ ח. קופמן (מס. תתת"רל"ח)
- חק/1476. הצעת-חוק סדר הדיון הפלילי (תיקון - כפירה בעבירות תעבורה), התשנ"ב-1992 של ח"כ ג. גדות (מס. תתת"רמ"ט)
- חק/1477. הצעת-חוק שיוויון הזדמנויות בעבודה (תיקון מס. 3), התשנ"ב-1992 של ח"כ מ. וירשובסקי, נ. ארד וי. צבן (מס. תתת"רנ"ב)
- חק/1478. הצעת-חוק זכות לעבודה יזומה לעולים, התשנ"ב-1992 של ח"כ א. העצני (מס. תתת"רנ"ה)
- חק/1479. הצעת-חוק המינהל העצמי לתושבי יהודה, שומרון וחבל עזה התשנ"ב-1992 של ח"כ א. בורג (מס. תתת"רנ"ח)
- חק/1480. הצעת-חוק היועץ המשפטי לכנסת, התשנ"ב-1992 של ח"כ מ. וירשובסקי (מס. תתת"רל"ג) - ערר
- חק/1481. הצעת-חוק יישוב סכסוכי עבודה (תיקון - החלטה על שביתה), התשנ"ב-1992 של ח"כ ע. לנדאו (מס. תתת"רי"ז) ערר
- חק/1482. הצעת חוק לתיקון פקודת החברות (תיקון מס. 6), התשנ"ב-1992
- חק/1483. הצעת-חוק שידורי תחנות רדיו, התשנ"ב-1992

חק/1474.

הצעת-חוק לתיקון פקודת הראיות (עדות קטין שאינו בר אחריות פלילית), התשנ"ב-1992 של ח"כ י. צבן (מס. תתתרמ"ב) - ערר

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור והגב' א. מזוז.

מ ח ל י ט י ס, בשינוי להחלטה מס. חק/1440 של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק מיום ט"ו באדר א' התשנ"ב (19.2.92) ובהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק לתיקון פקודת הראיות (עדות קטין שאינו בר אחריות פלילית), התשנ"א-1992 של חבר הכנסת י. צבן (מס. תתתרמ"ב).

ההחלטה הנ"ל היא על דעת הממשלה, מכח סעיף 36(ג) בתקנון לעבודת הממשלה.

חק/1475.

הצעת-חוק שירות המדינה (סייג פעילות מפלגתית ומגבית כספים) (תיקון מס. 2), התשנ"ב-1992 של ח"כ ח. קופמן (מס. תתתרכ"ח)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור; ה"ה ג. נויטל, ש. הולנדר וי. חריש.

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק שירות המדינה (סייג לפעילות מפלגתית ומגבית כספים) (תיקון מס. 2), התשנ"ב-1992 של חבר הכנסת ח. קורפו (מס. תתתרכ"ח).

בהמשך לנ"ל -

ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, רושמת לפנייה את הודעתו של היועץ המשפטי של נציבות שירות המדינה, כי משרד האוצר בודק את חוק שירות המדינה (סייג לפעילות מפלגתית ומגבית כספים), במגמה להגיש תיקון לחוק אחרי הבחירות - לאור הלקחים והנסיון שיצטברו בהפעלתו.

חק/1476.

הצעת-חוק סדר הדין הפלילי (תיקון - כפירה בעבירות תעבורה), התשנ"ב-1992 של ח"כ ג. גדות (מס. תתתרמ"ט)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור; ה"ה י. חריש, ע. מודריק והגברות ל. משיח ור. גוטליב.

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון - כפירה בעבירות תעבורה), התשנ"ב-1992 של חבר הכנסת ג. גדות (מס. תתתרמ"ט).

חק/1477.

הצעת-חוק שיוויון הזדמנויות בעבודה (תיקון מס. 3), התשנ"ב-1992 של ח"כ מ. וירשובסקי, נ. ארד וי. צבן (מס. תתתרנ"ב)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השרים ר. פנחסי, ד. מרידור; ה"ה י. חריש, ש. גוברמן, י. ברק, ג. נויטל והגב' ד. דרור.

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס להצעת חוק שיוויון הזדמנויות בעבודה, התשנ"ב-1992 של חברי הכנסת מ. וירשובסקי, נ. ארד וי. צבן (מס. תתתרנ"ב) -

א. משרד העבודה והרווחה יבוא בדברים עם חברי הכנסת המציעים, כדי להביא בפניהם את הערותיו ואת הערותיה של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק לענין הצעת החוק. כמו-כן, משרד העבודה והרווחה יבקש מחברי הכנסת המציעים לא להעלות את הצעתם לדיון בכנסת, עד אשר ועדת השרים תסיים את דיוניה בנושא ותיקבע עמדה כנדרש;

ב. בהמשך לנ"ל - אם הצעת החוק תועלה לדיון בכנסת בטרם תיקבע ועדת השרים עמדה - בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד להצעת החוק האמורה.

המשך הדיון נדחה.

הצעת-חוק זכות לעבודה יזומה לעולים, התשנ"ב-1992 של ח"כ א. העצני (מס. תתתנ"ה)

חק/1478.

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור; הגב' ד. ליפשיץ ומר י. ברק.

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק זכות לעבודה יזומה לעולים, התשנ"ב-1992 של חבר הכנסת א. העצני (מס. תתתנ"ה).

הצעת-חוק המינהל העצמי לתושבי יהודה, שומרון וחבל עזה התשנ"ב-1992 של ח"כ א. בורג (מס. תתתנ"ח)

חק/1479.

יושב ראש ועדת השרים פותח.

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק המינהל העצמי לתושבי יהודה, שומרון וחבל עזה, התשנ"ב-1992 של חבר הכנסת א. בורג (מס. תתתנ"ח).

הצעת-חוק היועץ המשפטי לכנסת, התשנ"ב-1992 של ח"כ מ. וירשובסקי (מס. תתתנ"ג) - עזר

חק/1480.

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השרים ד. מרידור, ר. פנחסי; ה"ה י. חריש, ש. גוברמן, ש. הולנדר, ג. נויטל והגברות א. קלעי, ד. ליפשיץ, ד. דרור וד. לחמן-מסר.

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. 1389 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום ז' באדר א' התשנ"ב (11.2.92), שענינה הצעת חוק היועץ המשפטי לכנסת, התשנ"ב-1992 של חבר הכנסת מ. וירשובסקי (מס. תתת"ר"ג):-

א. לדחות את המשך הדיון בעניין קביעת עמדה לגבי הצעת החוק, לישיבה הקרובה של ועדת השרים;

ב. בהמשך לנ"ל - אם הצעת החוק האמורה תועלה לדיון בכנסת, בטרם תיקבע ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק לגביה עמדה כנדרש, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד לה.

ההחלטה הנ"ל היא על דעת הממשלה מכח סעיף 36(ג) בתקנון לעבודת הממשלה.

המשך הדיון נדחה לישיבה הקרובה של ועדת השרים.

הצעת-חוק יישוב סכסוכי עבודה (תיקון - החלטה על שביתה), התשנ"ב-1992 של ח"כ ע. לנדאו (מס. תתת"ר"ז) ערר

חק/1481.

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השרים ד. מרידור, ר. פנחסי; ומר י. ברק.

מ ח ל י ט י ס, לא לשנות החלטה מס. חק/1400 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום ח' באדר א' התשנ"ב (12.2.92), שענינה - לתמוך בהצעת חוק יישוב סכסוכי עבודה (תיקון - החלטה על שביתה), התשנ"ב-1992 של חבר הכנסת ע. לנדאו (מס. תתת"ר"ז).

ההחלטה הנ"ל היא על דעת הממשלה, מכח סעיף 36(ג) בתקנון לעבודת הממשלה.

הצעת חוק לתיקון פקודת החברות (תיקון מס. 6),
התשנ"ב-1992

חק/1482.

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור; מר י. חריש והגברות
ד. לחמן-מסר, ד. ליפשיץ, ת. הקר ונ. ענתבי.

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס להצעת חוק לתיקון פקודת
החברות (תיקון מס. 6), התשנ"ב-1992, המצורפת
(דפים 10-11):-

א. בסעיף 5 של הצעת החוק, במקום: "הנוכחים בהצבעה;
במנין קולות הרוב, ייכללו לפחות רבע מבעלי
המניות שאינם בעלי ענין אישי בפעולה או בהתקשרות
כאמור", יבוא: "הנוכחים בהצבעה; במנין קולות
הרוב, ייכללו לפחות שליש מבעלי המניות שאינם
בעלי ענין אישי בפעולה או בהתקשרות כאמור,
הנוכחים בהצבעה". למחוק את פיסקה (ב) שבסעיף;

ב. בסיפא של הצעת החוק, למחוק את המלים: "הסעיף
טעון תוספת לענין דיווח בעסקאות רגילות ורישום
עסקאות בחברות פרטיות";

ג. להסמיך את שר המשפטים לאשר על-דעת ועדת השרים
לעניני חקיקה ואכיפת החוק שינויים בנוסח הצעת
החוק, לשם הנחה מיידית על שולחן הכנסת;

ד. בהמשך לנ"ל -

(1) לאשר בכפוף לעיל ועל דעת המחשלה מכח החלטתה
מס. 2522 מיום כ"ו באדר א' התשנ"ב (1.3.92),
את הצעת החוק האמורה;

(2) בהתאם לסעיף 113(ג) בתקנון הכנסת, לבקש
מועדת הכנסת כי תחליט על הקדמת הדיון בהצעת
החוק.

הצעת-חוק שידורי תחנות רדיו, התשנ"ב-1992

חק/1483.

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השרים ר. פנחסי, ד. מרידור; ה"ה מ. אהלי, א. טוקטלי, נ. כהן, ש. קלפנר, י. כהן, ש. גוברמן, מ. אורן, י. חריש, מ. לוי והגברות א. קלעי, ד. לחמן-מסר, ד. ליפשיץ, ת. הקר ונ. ענתבי.

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס להצעת חוק שידורי תחנות רדיו, התשנ"ב-1992, המצורפת (דפים 12-30):-

א. בסעיף 1 של טיוטת החוק, בהגדרה של "שידורי רדיו", למחוק את המלים: "ובכלל זה באמצעות לויין";

ב. בסעיף 2 של טיוטת החוק, במקום: "המינהלה", יבוא: "מינהלה";

ג. בסעיף 3 של טיוטת החוק -

(1) בסעיף קטן (א), במקום: "המוטל עליו על-פי כל חיקוק", יבוא: "המוטל עליו על-פי חוק זה";

(2) במקום הנוסח המוצע בסעיף קטן (ב), יבוא: "המנהל אחראי לניהול השוטף של עניני מינהלת הרדיו, תפקידיו וסמכויותיו בין היתר יהיו";

(3) בסעיף קטן (ב), למחוק פסקאות (6) ו-(8);

ד. בסעיף 4 של טיוטת החוק -

(1) ברישא של סעיף קטן (א), למחוק את המלים: "תוך 30 ימים מתחילתו של חוק זה", ובמקום: "שהתייעץ, יבוא: "שיתיעץ";

(2) לסעיף קטן (א), תיווסף פסקה (1), לאמור: "המנהל, והוא יהיה יושב ראש המועצה";

(3) פסקה (1) המוצעת תהיה פסקה (2) ונוסחה יהיה: "שלשה עובדי מדינה נוספים שימונו - אחד לפי המלצת שר האוצר, אחד לפי המלצת שר המשפטים ואחד לפי המלצת שר התקשורת";

(4) פסקה (2) המוצעת תהיה פסקה (3) ונוסחה יהיה: "חמישה נציגי ציבור ובהם נציג נבחר ברשות מקומית, שניים מקרב הציבור, אחד שעיסוקו בתחום החינוך והתרבות ואחד שהציע ראש-הממשלה";

(5) במקום הנוסח המוצע בסעיף קטן (ב), יבוא:
"חברי המועצה יהיו בעלי רקע תרבותי הולם,
נסיון והבנה בענייני חברה ותרבות בישראל";

ה. בסעיף 5 של טיוטת החוק, למחוק סעיפים קטנים (ב)
ו-(ד);

ו. בסעיף 6 של טיוטת החוק, במקום הנוסח המוצע ברישא
של סעיף קטן (א), יבוא: "חבר המועצה לא יהיה",
ובפיסקה (6), במקום הנוסח המוצע, יבוא:
"מי שהורשע בעבירה שיש עמה קלון";

ז. בסיפא של סעיף 7(ג) בטיטת החוק, יווסף,
"במישרין או בעקיפין";

ח. במקום הנוסח המוצע בסעיף 8(5) של טיוטת החוק,
יבוא: "לקבוע מדיניות השידורים ואת הפיקוח
עליהם";

ט. בסעיף 9 של טיוטת החוק, במקום הנוסח המוצע
בפיסקה (3), יבוא: "אתיקה בשידורים, שידורים
אסורים כמשמעותם בסעיף 26, שידורי פרסומת
המותרים לפי חוק זה וכללים למניעת הטפות להמרות
דת";

י. למחוק סעיף 10 של טיוטת החוק.

המשך הדיון נדחה.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

הצעת חוק לתיקון פקודת החברות (תיקון מס' 6), התשנ"ב-1992

תיקון
סעיף ל'

1. (א) האמור בסעיף 96ל' לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983, (להלן - הפקודה) יסומן כסעיף קטן (א), ובו, במקום המלים "בהתאם לקבוע בסעיף 96ל"ג וסעיף 96ל"ו", יבוא: בהתאם לקבוע בתקנונה", ואחריו יבוא:

"(ב) התקשרות החברה בעסקה עם אחר, שהינה מהותית לחברה או שאינה במהלך העסקים הרגיל של החברה או שאינה בתנאי שוק, טעונה, בנוסף לאמור בסעיף קטן (א), גם אישור בהתאם לקבוע בסעיף 96ל"ג ובסעיף 96ל"ו."

תיקון
סעיף לא'

2. במקום האמור בסעיף 96ל"א(ב) לפקודה, יבוא:

"(ב) חברה רשאית לאשר בהתאם לקבוע בתקנונה, את התקשרותה עם נושא המשרה בעיסקה ובלבד שנושא המשרה פועל בתום לב וההתקשרות אינה פוגעת בטובת החברה;

(ג) התקשרות נושא משרה עם החברה בעסקה שהינה מהותית לחברה או שאינה במהלך העסקים הרגיל של החברה, או שאינה בתנאי שוק, טעונה בנוסף לאמור בסעיף קטן (ב) גם אישור בהתאם לקבוע בסעיפים 96ל"ג ו-96ל"ו."

החלפת
סעיף 96ל"ג

3. במקום האמור בסעיף 96ל"ג לפקודה, יבוא:

"דרכי אישור 96ל"ג. (א) פעולה של נושא משרה כאמור בסעיף 96ל"ח, או התקשרות החברה עם אחר כאמור בסעיף 96ל"ב), או התקשרות נושא משרה עם החברה כאמור בסעיף 96ל"א(ג), טעונות אישורם של ועדת הביקורת והדירקטוריון; ובלבד שהדירקטוריון ידון באישור רק אם ניתן אישורה של ועדת הביקורת.

(ב) היה לרוב חברי ועדת הביקורת או לרוב חברי הדירקטוריון ענין אישי בפעולה או בהתקשרות המנויות בסעיף קטן (א), יצוין הדבר בהחלטתם, על הדיון לא יחול האמור בסעיף 96ל"ה(א), והפעולה או ההתקשרות יהיו טעונות גם אישור האסיפה הכללית;

(ג) היה נושא המשרה דירקטור, ולא היתה קיימת בחברה ועדת ביקורת, טעונה פעולה או התקשרות המנויות בסעיף קטן (א), גם אישור האסיפה הכללית.

תיקון

4. בסעיף 96ל"ד לפקודה, אחרי פסקה (ב) יבוא:

"(ג) היה דירקטור בחברה מכהן או מועסק בה בנושא משרה אחרת או בתפקיד אחר, טעונים גם תנאי כהונתו או העסקתו הנוספים אישור בהתאם לקבוע בסעיף קטן (א)."

5. סעיף 96"ו לפקודה יסומן בסעיף קטן (א) ובו, במקום הקטע המסתיים במילים "תתקבל בהסכמת רוב בעלי המניות", יבוא:

"הנוכחים בהצבעה; במנין קולות הרוב, ייכללו לפחות רבע מבעלי המניות שאינם בעלי ענין אישי בפעולה או בהתקשרות כאמור".

ואחריו יבוא:

(ב) עלה מספר בעלי המניות שהינם בעלי ענין אישי בפעולה או בהתקשרות על שבעים וחמישה אחוזים מסך כלל בעלי המניות בחברה, ייכללו במנין קולות הרוב הנדרש כאמור בסעיף קטן (א) לפחות רבע מבעלי המניות הנוותרים בחברה שאינם בעלי ענין אישי בפעולה או בהתקשרות כאמור.

6. במקום האמור בסעיף 96 מ"ז לפקודה, יבוא:

"הודעות 96ט"ז (א) חברה כמשמעותה בסעיף 96א' תודיע על ההחלטות המנויות בסעיף קטן (ב) (להלן - החלטות החברה) לפי הקבוע בסעיף 36 לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968; והוראות סעיף 38 לחוק האמור יחולו לענין הודעות אלה.

(ב) ואלה החלטות החברה:

(1) החלטה המאשרת פעולה של נושא משרה שיש בה משום הפרת חובת אמונים לפי הוראות סעיף 96 כ"ח;

(2) החלטה המאשרת התקשרות החברה עם אדם אחר שמתקיים בה האמור בסעיף 96 ל(ב);

(3) החלטה המאשרת התקשרות החברה בעסקה עם נושא משרה שבה כאמור בסעיף 96 ל"א(ג);

(4) החלטה על שיפוי נושא משרה לפי הוראת סעיף 96 מ"ג.

(ג) חברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות התשל"ה-1975 תודיע על החלטות החברה כאמור בסעיף קטן (ב) בהתאם לקבוע בסעיף 34(א)(ד) לחוק החברות הממשלתיות התשל"ה-1975, לענין פרוטוקולים.

הסעיף טעון תוספת לענין דיווח בעסקאות רגילות ורישום עסקאות בחברות פרטיות).

ג. להלן נוסח החוק המוצע:

חוק שידורי תחנות רדיו, התשנ"ב-1992

פרק א': פרשנות

הגדרות 1. בחוק זה -

"אזור" - תחומו של אזור השירות שנקבע בזכיון לשידורי רדיו;

"אמצעי שליטה" בתאגיד - כל אחד מאלה:

(1) זכות הצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל של תאגיד אחר;

(2) הזכות למנות דירקטור או מנהל כללי, ובתאגיד שאינו חברה - בעלי תפקידים דומים;

(3) הזכות להשתתף ברווחי התאגיד;

(4) הזכות לחלק ביתרת נכסי התאגיד לאחר סילוק חובותיו בעת פירוקו;

"במישרין או בעקיפין" - לרבות ביחד עם אחרים הפועלים בשיתוף פעולה ביניהם לפי הסכם בכתב או בעל-פה, ולרבות מכוח החזקה או רכישה בידי שלוח או נאמן, חברת נאמנות או חברת רישומים, או באמצעות תאגיד שלוב אחד או יותר של מי מכל אלה, או בדרך אחרת;

"בעל זכיון" - מי שקיבל זכיון לשידורי רדיו לפי חוק זה;

"בעל זכיון אחר לשידורים" - מי שהוא בעל זכיון לשידורים לפי הוראות פרק ב'1 לחוק הבזק, התשמ"ב-1982⁽¹⁾ (להלן - חוק הבזק), או לפי הוראות חוק הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990⁽²⁾ (להלן - חוק הרשות השניה);

"בעל ענין" - מי שמחזיק בחמישה אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד, ובחברה שניירות הערך שלה הוצעו לציבור ונסחרים בבורסה - מי שמחזיק ביותר מעשרה אחוזים, או מי שמכהן בהם כדירקטור או כמנהל כללי;

1. ס"ח התשמ"ב, עמ' 218; התשמ"ט, עמ' 104.

2. ס"ח התש"ן, עמ' 57.

"החזקה" או "רכישה",
לענין אמצעי שליטה בתאגיד - במישרין או בעקיפין, וכשמדובר
בהחזקה או ברכישה בידי תאגיד, יראו תאגיד,
בעל ענין בו, ותאגיד שלוב של מי מהם -
כאחד, וכשמדובר בהחזקה או ברכישה בידי יחיד
יראו יחיד, קרובו, ותאגיד שלוב של מי מהם -
כאחד;

"המועצה" - המועצה לשידורי תחנות רדיו שמונתה לפי
סעיף 4;

"המנהל" - מנהל מינהלת הרדיו במשרד התקשורת;

"הפקה מקומית" - תכנית שהופקה כולה או רובה באזור;

"השר" - שר התקשורת;

"זכיון לשידורי רדיו" - זכיון להפעלת תחנת רדיו ושידורי
רדיו אשר הוענק לבעל זכיון לפי הוראות חוק
זה;

"חברת רישומים" - חברה שעיסוקה היחיד הוא החזקת ניירות ערך
בעד אחרים;

"קרוב" - בן זוג, אח, הורה, צאצא או צאצא של בן
הזוג, או בן זוגו של כל אחד מאלה;

"שידורי רדיו" - שידורי תכניות שמע הניתנים לציבור
והמופצים בדרך אלחוטית ובכלל זה באמצעות
לוויין;

"שליטה" - היכולת לכוון את פעילותו של תאגיד, וחזקה
על אדם שהוא שולט בתאגיד אם הוא מחזיק
מחצית או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה
אחד בתאגיד או מי שזכאי למנות מחצית ממספר
הדירקטורים בתאגיד או את מנהלו הכללי;

"תאגיד שלוב" - תאגיד, אשר אדם מחזיק בו יותר מעשרה אחוזים
מסוג מסויים של אמצעי שליטה, וכן תאגיד
שאדם השקיע בו סכום השווה לעשרה אחוזים או
יותר מהונו של התאגיד, בין במניות ובין
בדרך אחרת, למעט הלוואה הניתנת בדרך העסקים
הרגילה;

"תחנת רדיו" - תחנת שידור ואולפן;

"תחנת שידור" - מיתקן או התקן המשמש או המיועד לשמש לצורך
שידורי רדיו או הפצתם.

פרק ב': המינהלה, המנהל והמועצה

הקמת המינהלה 2. מוקמת בזה המינהלה לשידורי תחנות רדיו (להלן-מינהלת הרדיו) אשר תפעל-

- (1) להסדרת קיומם של שידורי רדיו לפי חוק זה;
- (2) לפיקוח על ביצוע הוראות חוק זה.

תפקידי המנהל 3. (א) המנהל ממונה על ביצוע החלטות המועצה, יפעל בשמה וייצגה בכל ענין וימלא כל תפקיד המוטל עליו על פי כל חיקוק.

(ב) המנהל אחראי לניהול השוטף של עניני מינהלת הרדיו ולשם כך יהיו לו כל הסמכויות הדרושות לענין זה, בכפוף לסמכויות השר והמנהל הכללי של משרד התקשורת; תפקידיו בין היתר יהיו:

- (1) להכין הצעות לקביעת אזורי השידור ולפרסום המכרזים למתן זכיונות, ולהגישן לאישור המועצה;
- (2) לקבוע תקנים ומיפרטים להקמה, תיפעול ותחזוקה של תחנות רדיו;
- (3) לרכז את בדיקת ההצעות למכרזים למתן זכיונות ולהגיש את חוות דעתו למועצה;
- (4) לדרוש ולקבל מכל בעל זכיון את הצעתו ללוח משדריו, לדון עמו על פרטיה ולאשרה בהתאם למדיניות המועצה, הכללים ותנאי הזכיון;
- (5) לפקח על כך שבעלי הזכיון יקימו את השידורים לפי הוראות חוק זה ובהתאם לתנאי הזכיון, ולהגיש למועצה דיונים וחשבונות בנושא זה בהתאם לכללים שקבעה;
- (6) להכין את הצעת התקציב של מינהלת הרדיו לכל שנת כספים ולהגישה לשר לאישור, לא יאוחר מחודשיים לפני תחילתה של כל שנת כספים;
- (7) להגיש לשר דין וחשבון שנתי על פעולות המועצה ופעולות בעלי הזכיון;
- (8) לקיים סקרים ומחקרים לבירור דעת הציבור לרבות דעת הציבור באזור הזכיון בדבר ההאזנה לתכניות הרדיו ובדבר סוגי התוכניות שהציבור מעונין בהן.

מינוי המועצה 4. (א) הממשלה תמנה, תוך 30 ימים מתחילתו של חוק זה לפי הצעת השר לאחר שהתייעץ בראש הממשלה, מועצה בת תשעה חברים ובהם:

- (1) ארבעה עובדי מדינה ובהם שניים לפי המלצת השר ובתוכם המנהל, אחד לפי המלצת שר האוצר ואחד לפי המלצת שר המשפטים.

(2) חמישה נציגי ציבור ובהם נציג נבחר ברשות מקומית, שניים המייצגים לדעת השר את הצרכנים, אחד מתחום החינוך והתרבות ואחד שהציע ראש הממשלה.

(ב) חברי המועצה יהיו בעלי רקע תרבותי הולם, נסיון וידע בתחומי התמחותם ונסיון והבנה למצב החברתי בישראל.

(ג) המנהל יכהן כיושב ראש המועצה.

(ד) הודעה על מינוי המועצה והרכבה תפורסם ברשומות.

5. תקופת כהונה של חבר המועצה תהא ארבע שנים. (א)

המועצה היוצאת תמשיך לכהן עד למינויה של המועצה הבאה. (ב)

חבר המועצה שהוא נציג ציבור יכול שימונה מחדש לתקופת כהונה נוספת אחת בלבד ברציפות. (ג)

השר יקבע תקנות לענין כהונתם של חברי המועצה, לרבות פקיעת כהונה, התפטרות ומינוי ממלא מקום וכן יקבע תקנות לענין סדרי עבודתה של המועצה. (ד)

החלטות המועצה יתקבלו ברוב קולות של המשתתפים בהצבעה; היו הדעות שקולות - תכריע דעתו של המנהל. (ה)

המועצה תקבע לעצמה את דרכי עבודתה ונהלי דיוניה ככל שלא נקבעו בחוק זה או לפיו. (ו)

סייגים למינוי 6. (א) לא ימונה חבר המועצה -

(1) חבר כנסת או חבר בהנהלה פעילה של מפלגה;

(2) מי שהוא בעל זכיון, עובד של בעל זכיון, או בעל ענין בתאגיד שהוא בעל זכיון;

(3) מי שהוא בעל זכיון אחר לשידורים, עובד של בעל זכיון אחר לשידורים, או בעל ענין בתאגיד שהוא בעל זכיון אחר לשידורים;

(4) מי שממלא תפקיד או מי שהוא עובד בגוף הפועל לפי הוראות חוק רשות השידור, התשכ"ה-1965³ (להלן - חוק רשות השידור), חוק הבזק, או חוק הרשות השנייה, או עובד של מי שמסדר מכח חוקים אלה;

(5) מי שאינו אזרח ישראלי;

(6) מי שהורשע בעבירה שלדעת היועץ המשפטי לממשלה יש עמה קלון;

(7) מי שהוא פושט רגל.

(ב) לא ימונה חבר המועצה מי שלדעת השר עלולים עיסוקיו האחרים ליצור ניגוד ענינים עם תפקידו כחבר המועצה.

- (א) חובות נאמנות, 7. חבר המועצה ינהג במילוי תפקידו בהגיינות, בנאמנות וללא משוא פנים.
- (ב) חבר המועצה שידוע לו כי הוא קשור או עשוי להיות קשור, במישרין או בעקיפין, בעצמו או על ידי קרובו, סוכנו, או שותפו, בעיסקה או בענין העומדים לדיון במועצה או בוועדה מוועדותיה, יודיע על כך בכתב ליושב ראש המועצה, מיד לאחר שנודע לו כי העיסקה או הענין האמורים עומדים לדיון, ולא יהיה נוכח בדיוני המועצה או הוועדה באותה עיסקה או באותו ענין ולא ישתתף בהחלטה המתייחסת אליהם או הקשורה עמם.
- (ג) חבר המועצה, קרובו, סוכנו, או שותפו, או תאגיד שאחד מהאמורים הוא בעל ענין או מנהל בו, לא יתקשר בעיסקה עם בעל זכיון.
- ואלה תפקידי המועצה וסמכויותיה-
- (1) לקבוע, באישור השר לאחר שהתייעץ בראש הממשלה, אזורים לזכיון לשדורי רדיו;
- (2) להחליט בדבר פרסום מכרזים למתן זכיונות לשדורי רדיו;
- (3) לשמש ועדת מכרזים לענין זכיונות לשדורי רדיו;
- (4) לאשר את לוחות המישדרים העונתיים של בעלי הזכיונות;
- (5) לדון ולהחליט בכל ענין אחר שיראה לה דרוש לביצוע תפקידיה.
- קביעת כללים 9. המועצה תקבע כללים בכל הנוגע לשדורים, לביצועם ולפיקוח עליהם ככל הנראה לה דרוש להגשמת חוק זה, ולרבות בדבר -
- (1) סוגי השידורים, נושאים, תכנים, רמתם, היקפם ומועדיהם וכן לגבי שידורים משותפים לשתי תחנות רדיו או יותר;
- (2) קיום שידורים בנושאים קהילתיים, הפקות בעניני האזור ומתן ביטוי נאות לנושאים יחודיים לתושבי האזור ולצרכיהם המיוחדים;
- (3) אתיקה בשידורים, שידורים אסורים ושידורי פרסומת המותרים לפי חוק זה;
- (4) תכניות שלשידורן נדרש אישור מראש ותכניות ותשדירים שמהם חייב בעל זכיון לשמר העתקים מוקלטים, לרבות אופן השימור ותקופתו;
- (5) דינים וחשבונות שיתן בעל זכיון למנהל ולמועצה.

- העסקת עובדים ורכישת נכסים
10. (א) המנהל, באישור השר, רשאי להעסיק עובדים לצורך ביצוע הוראות חוק זה, ובלבד שהעובדים יועסקו באמצעות חוזה מיוחד, לפי הוראות חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט 1959.
- (ב) המנהל רשאי, בכפוף לחוק נכסי המדינה, התשי"א-1951, לרכוש נכסים ולבצע עסקות למטרת ביצוע הוראות חוק זה.

פרק ג': זכיון לשידורי רדיו

- זכיון ורישוי 11. (א) לא יקים אדם ולא יפעיל תחנת רדיו, ולא יקיים שידורי רדיו אלא אם כן קיבל לכך זכיון מאת המועצה.
- (ב) בעל זכיון חייב ברשיון לפי פקודת הטלגרף האלחוטי [נוסח חדש], התשל"ב-1972⁴ (להלן - פקודת הטלגרף האלחוטי), ואינו חייב ברשיון לפי חוק הבזק.
- (ג) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על שידורי רדיו המיועדים לקליטה בכל רחבי הארץ והניתנים לציבור על פי דין.
- הזכיון ותנאיו 12. (א) המועצה רשאית להעניק זכיונות לשידורי רדיו.
- (ב) המועצה רשאית לקבוע בזכיונות לשידורי רדיו תנאים, לרבות תנאים שיש לקיימם לפני שיינתנו הזכיונות וכן לקבוע הוראות והגבלות בכל ענין הנובע מהוראות חוק זה, לרבות בענינים אלה:
- (1) תקנים ומפרטים שקבע המנהל כאמור בסעיף 3(ב)(2) והפיקוח ההנדסי על יישומם וכן לוח זמנים להקמה, לתפעול ולשידור של תחנות רדיו;
- (2) הערבויות שעל בעל הזכיון להמציא לשם הבטחת מילוי תנאי הזכיון ודרכי מימושו, הכל כפי שתקבע המועצה באישור השר.
- (ג) המועצה רשאית, באישור השר, לשנות את תנאי הזכיון, ובלבד שניתנה קודם לכן הזדמנות נאותה לבעל הזכיון להשמיע את טענותיו.
- (ד) בעל זכיון ימלא אחר כל תנאי הזכיון כפי שנקבעו בזכיונו.
- אזורים לזכיון 13. (א) המועצה רשאית לצרף מספר אזורים במסגרת זכיון לשידורי רדיו אחד וכן להעניק מספר זכיונות באזור אחד.

4. ס"ח התשי"ט, עמ' 86, התשמ"ג עמ' 34.

5. ס"ח התשי"א, עמ' 52.

6. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 25, עמ' 506.

(ב) בבואה לקבוע את מספר הזכיונות לשידורי רדיו, מיקומן של תחנות הרדיו ופריסתם המרחבית של האזורים, תיתן המועצה דעתה, בין היתר, לאלה:

(1) המגמה לקיים שידורי רדיו לפי חוק זה בכל רחבי הארץ, תוך מתן קדימה לאזורים המרוחקים ממרכז הארץ;

(2) גיוון סוגי השידורים ואופיים;

(3) האפשרות להקצות תדרים באזור ותנאי ההתפשטות של הגלים;

(4) הצרכים והמאפיינים הקהילתיים והחברתיים של האזור.

14. תקופת תקפו של זכיון לשידורי רדיו תהיה חמש שנים. (א) תקופת הזכיון

(ב) המועצה רשאית להאריך תוקפו של זכיון לשידורי רדיו ללא מכרז לתקופה נוספת אחת ובלבד שמצאה כי בעל הזכיון מילא אחר הוראות חוק זה והתקנות על פיו, כללי המועצה ותנאי הזכיון.

15. הגבלות בהעברת זכיון בעלות בזכיון (א) זכיון אינו ניתן להעברה, לשעבוד או לעיקול.

(ב) השר יקבע, לאחר התייעצות במועצה, תקנות בדבר תנאים והגבלות להעברה או לרכישה של זכויות בתאגיד שהוא בעל זכיון.

16. ביטול זכיון הגבלתו התלייתו או פקיעתו (א) המועצה רשאית לבטל זכיון, להגבילו או להתלותו אם מצאה כי נתקיים אחד מן המקרים הבאים, ובלבד שנתנה לבעל הזכיון הזדמנות נאותה להשמיע לפניו את טענותיו:

(1) בעל הזכיון לא קיים הוראות חוק זה או תקנות או כללים לפיו, שחומרת הפרתם מצדיקה, לדעת המועצה, ביטול הזכיון, הגבלתו או התלייתו;

(2) בעל הזכיון הפר הוראה מהוראות סעיפים 15, 26 או 36(א);

(3) בעל הזכיון לא גילה לוועדת המכרזים מידע שנדרש לגלותו או שמסר לה מידע לא נכון;

(4) בעל הזכיון הפר תנאי שבזכיון נקבע כי הוא תנאי מהותי;

(5) חדלו להתקיים בבעל הזכיון אחד או יותר מן התנאים המנויים בחוק זה, המכשירים אותו להשתתף במכרז או להיות בעל זכיון או התקיים בו תנאי אשר היה פוסל אותו מלהשתתף במכרז או מלהיות בעל זכיון לפי הוראות חוק זה;

(6) בעל הזכיון לא החל בשידורים או הפסיקם לפרק זמן בלתי סביר;

(7) בעל הזכיון ביקש ביטול זכיונו;

(8) טובת הציבור מחייבת זאת, לדעת שני שלישים לפחות מחברי המועצה.

(ב) תקפו של הזכיון יפוג באחד מאלה:

(1) בתום התקופה הנקובה בזכיון;

(2) בעל הזכיון נפטר;

(3) בעל הזכיון הוא פושט רגל, ואם הוא תאגיד - החליט על פירוקו מרצון או שבית המשפט ציווה על פירוקו כאמור⁷ בפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג - 1983 (להלן - פקודת החברות).

(ג) מונה לבעל זכיון כונס נכסים או מפרק זמני, רשאית המועצה להתלות את תוקף הזכיון לתקופה ובתנאים שתקבע.

(ד) בעל זכיון אינו זכאי לפיצוי כלשהו בשל ביטולו של הזכיון, הגבלתו או התלייתו לפי סעיף קטן (א).

פרק ד': מכרזים

17. זכיון על פי זכיון לשידורים יינתן על פי מכרז פומבי שתפרסם המועצה. מכרז

18. כללי המכרזים המועצה, באישור השר, תקבע כללים בדבר ההליכים למתן זכיון, לרבות עריכת מכרזים, דרכי הגשתן של ההצעות והטיפול בהן, וכן הדרכים והמועדים למסירת מידע בדבר תוצאות המכרזים.

19. (א) המועצה תהווה ועדת מכרזים לשידורי רדיו.

(ב) יושב ראש המועצה יכהן כיושב ראש ועדת המכרזים; ואולם לא תהא לו זכות לדעה מכרעת כאמור בסעיף 5(ה).

(ג) עובד מינהלת הרדיו שמינה לכך המנהל, ראוי להשתתף בישיבה של ועדת המכרזים, שלא כחבר ועדה.

(ד) ועדת המכרזים רשאית, ככל שתמצא לנכון, להיוועץ במומחה שלא מבין חברה ובלבד שלא ישתתף בישיבת הוועדה בעת קבלת החלטות; מומחה הקשור למבקש הזכיון או שעיסוקיו האחרים עלולים ליצור ניגוד ענינים, יודיע על כך לוועדה לפני שנתן יעוץ כאמור והוודעתו תירשם בפרוטוקול של דיוני הוועדה.

(ה) ועדת מכרזים תדון בהצעות ותחליט בדבר הזוכה במכרז, והיא רשאית לפסול כל הצעה ואף את ההצעות כולן.

7. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 37, עמ' 764.

זכות להשתתף 20. (א) במכרז רשאי להשתתף מי שמתקיימים בו לפחות תנאים אלה, ולא מתקיים בו האמור בסעיף קטן (ב):

(1) הוא אזרח ישראלי ותושב ישראל, או הוא תאגיד רשום בישראל שחמישים ואחד אחוזים לפחות מכל אמצעי השליטה בו, לרבות הזכות למנות לפחות מחצית ממספר הדירקטורים ואת המנהל הכללי הם בידי אדם שהוא תושב ואזרח כאמור, או בידי תאגיד שמתקיימים בו התנאים האמורים; בפסקה זו, "אזרח ישראלי" - כמשמעותו בחוק האזרחות, התשי"ב-1952;⁽⁸⁾

(2) הוא לא הורשע בעבירה שלדעת היועץ המשפטי לממשלה יש עמה קלון, ואם הוא תאגיד - מנהלו או אדם שהוא בעל ענין בתאגיד, לא הורשע כאמור;

(ב) לא יהא רשאי להשתתף במכרז מי שמתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא עיריה או מועצה מקומית או מועצה אזורית (בסעיף זה - רשות מקומית) או תאגיד אשר חלק כלשהו מאמצעי השליטה בו מוחזק, במישרין או בעקיפין בידי רשות מקומית;

(2) הוא בעל זכיון אחר לשידורים, או הוא משדר מכוח חוק רשות-השידור;

(3) הוא תאגיד שהוא עתון יומי או עתון אחר לרבות ירחון (בסעיף זה - עתון) המופץ באזור לגביו התפרסם המכרז;

(4) הוא בעל זכיון לשידורי רדיו באזור לגביו התפרסם המכרז;

(5) הוא תאגיד אשר עשרים וחמישה אחוזים או יותר מאמצעי השליטה בו מוחזקים בידי אחד מהגופים המנויים בפסקאות (1) עד (4) או בידי בעלי ענין בהם;

(6) הוא תאגיד ששניים או יותר מהמחזיקים באמצעי השליטה בו בשיעור עשרים וחמישה אחוזים או יותר, הינם תאגידים אשר אינם רשאים להשתתף במכרז כאמור בפסקאות (1) עד (5).

(7) הוא סוכן פרסום או סוכן של מבצע כהגדרתו בחוק זכויות מבצעים, התשמ"ד-1984;⁽⁹⁾

(8) הוא תאגיד שאחת ממטרותיו או מפעולותיו העיקריות הנה רכישת אמצעי פרסום, לרבות זמן שידור תשדירי פרסומת, למחזיקים באמצעי שליטה בו.

8. ס"ח התשי"ב, עמ' 146.

9. ס"ח התשמ"ד, עמ' 157.

(9) הוא "בזק" החברה הישראלית לתקשורת בע"מ (בסעיף זה - החברה), תאגיד שהחברה בעל ענין בו, דירקטור בחברה או בתאגיד כאמור, או בעל ענין בחברה.

(ג) לענין סעיף קטן (ב), החזקה משמעותה החזקה בידי אדם לרבות -

(1) יחד עם קרובו או יחד עם אדם אחר הפועל עמו בתיאום דרך קבע או באמצעות אחד או אחדים מאלה;

(2) באמצעות תאגיד אחר בשליטתו או באמצעות תאגידים אחדים או באמצעות תאגיד בשליטת קרובו או בשליטת אדם אחר כאמור בפסקה (1), או בשליטת אחדים מאלה או כולם.

פסילת משתתף 21. (א) ועדת מכרזים תפסול משתתף במכרז, אם -
במכרז

(1) לפי דעתה מתן הזכיון לאותו משתתף עלול להיות נוגד את טובת הציבור;

(2) לפי דעתה מתן הזכיון לאותו משתתף עלול להוות סיכון לבטחון המדינה;

(3) המשתתף במכרז הוא מפלגה או נציג או שלוח של מפלגה או של גוף אחר, שלדעת הועדה, עלול להשתמש בשידורים לקידום המטרות המיוחדות של מפלגה או הגוף האמור.

(ב) ועדת מכרזים שפסלה משתתף כאמור בסעיף קטן (א) תרשום נימוקיה בכתב.

גילוי מידע 22. (א) ועדת מכרזים רשאית לדרוש ממשתתף במכרז לגלות פרטים מלאים ומדויקים בדבר זהותו, עסקיו, מבנה ההון ומקורות המימון שלו, וכן כל מידע אחר שלדעת הועדה יש ענין בגילוי.

(ב) ועדת מכרזים רשאית לדרוש ממשתתף במכרז שהוא תאגיד, גילוי כל המידע האמור בסעיף קטן (א), גם לגבי בעל ענין בתאגיד, ולגבי כל גורם אחר שיש לו אמצעי שליטה בתאגיד, במישרין או בעקיפין לרבות באמצעות אדם או תאגיד אחר.

דיון עם מציעים 23. ועדת מכרזים רשאית לדון עם מציע בפרטי הצעתו, לבקש הבהרות ולבקש מכלל המציעים לתקן את הצעותיהם, והכל תוך מתן הזדמנות שווה לכל אחד מהם.

24. (א) אמות מידה בבחירת הזוכה במכרז
ועדת מכרזים, בבואה לבחור את הזוכה במכרז, תשקול, בין היתר, את:

- (1) יכולתו הכספית והכלכלית של המציע;
- (2) הידע והנסיון המקצועי העומדים לרשותו;
- (3) הצידוד והאולפנים שיעמדו לרשותו של המציע;
- (4) כושר ההפקה של המציע ומיגוון התכניות והשידורים שהוא מציע;
- (5) יכולתו לקיים את השידורים לאור המגמות המפורטות בסעיף 25(ב).

(ב) בבואה לבחור את הזוכה במכרז, תיתן ועדת המכרזים דעתה למגמה שיחיד או תאגיד לא ישלוט, במשרין או בעקיפין, בבעלי זכיונות שהוענקו להם יותר מעשרים וחמישה אחוזים מכלל הזכיונות לשידורי רדיו, או זכיונות לאזורים בהם מתגוררים תושבים בשיעור העולה על עשרים וחמישה אחוזים מכלל התושבים בישראל.

(ג) ראתה ועדת המכרזים כי קבלה שתי הצעות או יותר, העונות על דרישות המכרז ואשר הינן דומות ביותר מבחינת השיקולים המנויים בסעיף קטן (א), תקיים הועדה תחרות בין המציעים באותו מכרז, בדרך של מכרז בדבר שיעור דמי הזכיון או התמלוגים הנוסף על השיעורים שנקבעו כאמור בסעיף 37.

פרק ה': תוכן השידורים וביצועם

25. (א) תחומי השידורים ומגמותיהם
שידורי הרדיו יהיו בתחומי המידע, הבידור החינוך והלימוד בנושאי מדיניות, חברה, כלכלה, משק, תרבות, מדע, אמנות וספורט.

(ב) ביצוע שידורי הרדיו יהיה לפי מגמות אלה:

- (1) מתן ביטוי למורשת היהודית וערכיה ולערכי הציונות והעמקת הידיעה בהם;
- (2) קידום היצירה העברית הישראלית;
- (3) טיפוח אזרחות טובה וחיזוק ערכי הדמוקרטיה וההומניזם;
- (4) מתן ביטוי לתרבות העמים, ליצירה האנושית ולערכי הציויליזציה לדורותיה;
- (5) קיום שידורים בשפה הערבית לצרכיה של אוכלוסית האזור הדוברת ערבית, ולקידום ההבנה והשלום עם המדינות השכנות בהתאם למגמות היסוד של המדינה;
- (6) מתן ביטוי מתאים למיגוון התרבותי של החברה הישראלית ולהשקפות השונות הרווחות בציבור;
- (7) שידור מידע מהימן, הוגן ומאוזן;
- (8) קיום שידורים להקניית השכלה לכלל הציבור ולאוכלוסיות מוגדרות;
- (9) קיום שידורים בשפות זרות לעולים חדשים ולתיירים;
- (10) מתן ביטוי לצרכי הקהילה ולמאפייני האזור.

שידורים אסורים 26. (א) בעל זכיון לא ישדר שידורים שיש בהם -

- (1) עבירה פלילית או עוולה אזרחית לפי כל דין;
- (2) הסתה לגזענות, לאפליה או לפגיעה ממשית באדם או בקבוצת בני-אדם, על רקע השתייכותם לדת, גזע, לאום, מין, עדה, אורח-חיים או מוצא;
- (3) תעמולה מפלגתית למעט תעמולת בחירות המותרת על פי דין;
- (4) הפרת איסור שקבעה המועצה בכללים לפי הוראה אחרת של חוק זה.

(ב) שידור נכון והוגן של מעשה שהינו בניגוד לאמור בסעיף קטן (א) (1) עד (4) לא יהווה הפרה של סעיף זה.

מתן אפשרות תגובה 27. (א) בעל זכיון יבטיח כי בשידור בענייני היום שלתכנון יש משמעות ציבורית, יהיה ביטוי נאות לדעות שונות הרווחות בציבור.

(ב) המועצה תקבע כללים בדבר מתן אפשרות תגובה, באופן ההולם את נסיבות הענין, למי שנפגע או עלול להיפגע במישרין מהשידורים.

נטילת זמני שידור של תשדירי פרסומת 28. (א) המועצה רשאית להורות לבעל זכיון שהפר בשידוריו כלל מכללי המועצה או הוראה שניתנה לפיהם או ששידר שידורים אסורים כמשמעותם בסעיף 26 (בסעיף זה - שידור תוך הפרה), להימנע מלשדר תשדירי פרסומת, במועדים ולמשכי זמן שתקבע, כלהלן:

(1) כנגד כל דקה של שידור תוך הפרה - יימנע בעל הזכיון משידור תשדירי פרסומת במשך שעה אחת; ובלבד שסך כל הנטילה בשל שידור תכנית אחת כאמור, לא יעלה על ארבע שעות שידור ללא תשדירי פרסומת;

(2) כנגד שידור תוך הפרה שארכו פחות מדקה - עד שעה של שידור ללא תשדירי פרסומת.

(ב) המועצה תודיע לבעל זכיון על כוונתה להורות על שידור ללא תשדירי פרסומת כאמור בסעיף קטן (א) לפחות עשרים וארבע שעות לפני מועד השידור.

(ג) המועצה רשאית לקבוע כללים לביצוע סעיף זה.

שידורים במקרי 29. במקרי חירום או מטעמים של בטחון המדינה רשאית המועצה להורות לבעל זכיון לשדר הודעות מטעם הממשלה, המשטרה, המטה הכללי של צבא-הגנה לישראל וראש הג"א.

איסור התקשרות 30. (א) בעל זכיון לא יתקשר, במישרין או בעקיפין, בהסכם עם בעל זכיון אחר לענין שידור, רכישה או הפקה של תכניות או שידורים אחרים.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), ועל אף האמור בכל דין, רשאית המועצה לאשר התקשרות כאמור, בשים לב להשלכות שיש להחלטתה על איכות השידורים וגיוונם ועל מידת התחרות בתחום; בהחלטה כאמור רשאית המועצה לקבוע תנאים, סייגים והגבלות.

קיום השידורים 31. בעל זכיון יקיים את שידורי הרדיו וכל פעילות אחרת הכרוכה באזור בכך, באתר שיהיה ממוקם בתוך תחום האזור שנקבע לשידוריו.

שידורי חדשות 32. בעל זכיון - באזור

- (1) יעביר שידורי חדשות המשודרים לציבור בישראל לפי כל חוק, והניתנים לקליטה מהאוויר, כפי שתורה לו המועצה;
- (2) רשאי לשדר חדשות ותכניות בעניני היום, בנושאים הקשורים לאזור ולתושביו; בקיום שידורים כאמור, יפעל בעל הזכיון בהתאם לכללים שקבעה המועצה לענין זה.

מינוי ועדה 33. (א) המועצה רשאית למנות ועדה אזורית לשידורי רדיו, לכל אזור שניתן בו זכיון לשידורי רדיו (להלן-ועדה אזורית). כהונתה ותקופת

(ב) ועדה אזורית תהא של שבעה חברים והם:

- (1) נציג המועצה תושב האזור, שישמש יושב ראש הועדה;
- (2) שני נציגים מהרשויות המקומיות שבתחום האזור;
- (3) ארבעה נציגי ציבור מקרב תושבי האזור, ובהם נציגי מוסדות חינוך ותרבות הפועלים באזור.
- (ג) הוראות סעיפים 5(ג), 6 ו- 7 יחולו, בשינויים המחוייבים, על חבר ועדה אזורית.
- (ד) המועצה תקבע כללים בדבר דרכי המינוי של הנציגים לפי סעיף קטן (ב)(2), תקופת כהונתם, תפקידיה של ועדה אזורית וסדרי עבודתה.

תשדירי פרסומת 34. (א) בעל זכיון רשאי לכלול במסגרת שידוריו, תשדירי פרסומת תמורת תשלום בשיעור שהוא יקבע.

(ב) המועצה תקבע כללים בכל הקשור לשידורם של תשדירי פרסומת, לרבות בדבר היקף תשדירי הפרסומת, איסור פרסומת במישורים, תשדירי פרסומת אסורים והגשת העתקי תמלילים וקלטות של תשדירי פרסומת לאישורה המוקדם.

פרק ו': תחנות שידור

הקצאת תדרי 35. (א) השר יקצה תדרי רדיו לפי סמכויותיו בפקודת הטלגרף האלחוטי ובהתאם לאמור בסעיף 44א לחוק רשות השידור, לשם ביצוע שידורים לפי חוק זה.

(ב) השר רשאי, לאחר התייעצות במועצה, להורות לבעל זכיון כי ישדר בתדר אחר מזה שהוקצה לו בעבר; בהחלטה כאמור יישקלו המשמעויות וההשלכות הכלכליות שיש לה, ותינתן לבעל הזכיון שהות מתאימה לביצועה, ככל שהנסיבות מאפשרות זאת.

הקמת התחנות 36. (א) בעל זכיון יקים, יתפעל ויתחזק את תחנת הרדיו, על פי תקנים ומיפרטים שקבע לכך המנהל, כאמור בסעיף 3(ב) (2) ובהתאם לכללים שקבעה המועצה.

(ב) השר רשאי, לאחר התייעצות במועצה, להורות כי תחנת השידור תוקם, תופעל ותתוחזק בידי אדם או תאגיד שהורשה לכך על ידי המועצה בלבד וכן לקבוע מספר מירבי למורשים כאמור; הורה כן השר, תקבע המועצה תנאים ודרישות להרשאה כאמור ותעניק הרשאה כאמור בדרך של מכרז.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות פקודת הטלגרף האלחוטי.

(ד) בסעיף זה -

"תחנת שידור" - לרבות משדרים, תרנים, אנטנות והקשר ביניהם.

פרק ז': כספים

דמי זכיון 37. (א) בעל זכיון ישלם דמי זכיון שנתיים בשיעור שיקבע השר בתקנות, לאחר התייעצות במועצה, ויכול שייקבעו בתקנות שעורים שונים לפי מאפייני האזורים והזכיונות. תמלוגים ותשלומים אחרים

(ב) בעל זכיון ישלם תמלוגים על הכנסותיו מביצוע שידורים וממתן שירותים על פי חוק זה.

(ג) השר, לאחר התייעצות במועצה ובהסכמת שר האוצר, יקבע בתקנות מעת לעת, את שיעור התמלוגים מהכנסות כאמור בסעיף קטן (ב) וכן את המועדים לתשלום דמי הזכיון והתמלוגים לפי סעיף קטן (א) ו-(ב); תחילתו של שיעור תמלוגים ששונה יהיה ששה חדשים מיום פרסומו ברשומות ובלבד ששיעור זה לא יעלה על עשרה אחוזים.

(ד) בעל זכיון שהפר, בין בעצמו ובין על ידי אחר, תנאים בזכיון שהשר קבע בתקנות כי הפרתם היא עבירה - ישלם סכומים שייקבעו בתקנות כאמור.

(ה) דמי הזכיון, התמלוגים והתשלומים האחרים כאמור, ישמשו את המנהל לכיסוי ההוצאות הכרוכות במילוי תפקידיו ותפקידי המועצה; עודף ההכנסות על ההוצאות יופקד באוצר המדינה.

פרק ח': עבירות

38. קיום השידורים ותחנות שידור ללא זכיון (א) העובר על הוראות סעיף 11(א), דינו - מאסר שלוש שנים או קנס מליון וחמש מאות אלף שקלים חדשים.
- (ב) ראה בית המשפט שיש יסוד סביר לחשד שאדם עבר על הוראות המנויות בסעיף 11(א), יצווה על תפיסתם של המכשירים והציוד שבהם, או שבאמצעותם נעברה העבירה; על תפיסה כאמור יחולו, בשינויים המחוייבים, הוראות סעיפים 33 עד 42 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969¹⁰.
- (ג) הוראות סעיף קטן (ב) באות להוסיף על סמכויות תפיסה לפי כל דין אחר ולא לגרוע מהן.
39. פגיעה בתחנת שידור ובשידורים העושה אחת מאלה במזיד ושלא כדין, דינו - מאסר חמש שנים:
- (1) משחית תחנת שידור הפועלת לפי חוק זה, גורם לה נזק ממשי או מסלק אותה ממקומה;
- (2) מונע, מפריע או מעכב ביצוע שידורים בכל דרך שהיא.
40. הפרעה למנהל או לבעל זכיון המפריע למנהל, לבעל זכיון או לשלוחיהם, בעצמו או על ידי אחרים, בהקמתה, בהפעלתה, בקיומה, בבדיקתה או בתיקונה של תחנת שידור, הנעשית כדין, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א) (2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977¹¹ (להלן - חוק העונשין), ובהפרעה נמשכת - קנס נוסף בשיעור הקבוע בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, לכל יום שבו היא נמשכת.
41. הפרת חובת סודיות (א) קבעה המועצה או ועדה מוועדותיה, לפי הענין, ששיבה מסויימת תהיה סגורה, לא יגלה מי שנמנה ברשימה המפורטת בסעיף קטן (ב) (בסעיף זה - חייב סודיות), כל פרט מדיוניה או מדיוני ועדה מוועדותיה, אלא אם כן קיבל לכך אישור מראש מאת יושב ראש המועצה או יושב ראש הוועדה, לפי הענין.
- (ב) ואלה חייבי הסודיות:
- (1) חבר המועצה;
- (2) חבר ועדה מייעצת;
- (3) עובד מינהלת הרדיו;
- (4) כל אדם אחר המשתתף בישיבה, שנקבע שתהיה סגורה.
- (ג) חייבי סודיות לא יגלו פרט כלשהו אודות מכרזים, וכל חומר שהוגש בהקשר למכרזים ולתכנם, כל עוד לא קבעה המועצה זוכה במכרז.

10. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

11. ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

- (ד) העובר על הוראות סעיפים קטנים (א) או (ג), דינו - מאסר שנה.
- (ה) אין בהוראת סעיף זה כדי למנוע גילוי לפי דרישתו של בית משפט או של מי שמוסמך לערוך חקירה על ביצוע עבירות.
42. חבר המועצה העובר על הוראות סעיף 7(ב), דינו - מאסר שנה. הפרת חובת גילוי
43. (א) בעל זכיון שקיים, בין בעצמו ובין באמצעות אחר מטעמו, שידורים בנושאים האסורים לשידור לפי סעיף 26(א), דינו - כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א) (4) לחוק העונשין. עבירות של בעל זכיון
- (ב) בעל זכיון או נציגו שפעל בניגוד להוראות סעיף 47(ג), דינו - מאסר שנה.
44. נעשה מעשה בדרך ובנסיבות שיש בהן משום עבירה לכאורה לפי סעיפים 39, 40, או 41, בין שהוגש על העבירה כתב אישום לבית המשפט ובין שטרם הוגש, רשאי בית המשפט לצוות על הנאשם או על מי שנראה לבית המשפט אחראי לביצוע העבירה ועל שלוחיו או קבלניו, להפסיק את המעשה המהווה עבירה, ותקפו של צו כאמור יהיה עד שבית המשפט יבטל או ישנה אותו. צו הפסקה
45. נעברה עבירה לפי פרק זה בידי תאגיד, ייאשם בעבירה גם כל נושא משרה בו אלא אם כן הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושהוא נקט בכל האמצעים הסבירים למניעתה; בסעיף זה, "נושא משרה" - כהגדרתו בפקודת החברות. עבירה בידי תאגיד

פרק ט': זכויות, חסינויות וסמכויות

46. (א) על אף האמור בכל דין, לא ישאו המועצה, המנהל או המדינה באחריות על הפרתה של זכות קניין רוחני כלשהי, לרבות זכות יוצרים, בידי בעל זכיון או שלוחו. חסינויות המועצה והמנהל
- (ב) על אף האמור בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965⁽¹²⁾, לא ישאו המועצה, המנהל או המדינה באחריות על הפרת הוראותיו של החוק האמור בידי בעל זכיון או בידי שלוחו, זולת אם אישרו מראש את התכנית שבה הופרו הוראות החוק האמור.
47. (א) לצורך פיקוח על ביצוען של הוראות חוק זה, התקנות והכללים שלפיו ותנאי הזכיון, רשאי נציג שהמנהל הסמיך אותו לכך (בסעיף זה - הנציג) להיכנס לכל מיתקן, משרד, אולפן או תחנת שידור המשמשים בעל זכיון לצרכי הפעלת שידורים או ניהולם, לפי הענין. סמכות כניסה ועיון
- (ב) הנציג רשאי לעיין ולבדוק כל מסמך, רשימה, ספר חשבוניות, פנקס, מאגר מידע ממוחשב או הקלטה ולהעתיקם בכל דרך שתראה לו, ובלבד שהעתקה כאמור תהא מותרת לצרכי פיקוח ובקרה בלבד.

(ג) בעל הזכיון, או נציגו לענין זה, חייב לאפשר לנציג לקיים את הוראותיו של סעיף זה, להמציא לנציג ולהציג לפניו כל מסמך, רשימה, ספר חשבוניות, פנקס, מאגר מידע ממוחשב או הקלטה שנדרש להמציאם או להציגם וכן למסור לו מידע שברשותו או שבשליטתו, הדרוש לנציג לשם פיקוח כאמור בסעיף קטן (א).

התליית 48. (א) הממשלה רשאית, בשל תנאי חירום המחייבים הפקעת תדרי רדיו לצרכים בטחוניים, להחליט על התלייה או הגבלה של סמכויות המועצה ושל זכויות, לתקופה שלא תעלה על שלוש ימים; הממשלה רשאית, באישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, להאריך תקפה של החלטה כאמור לתקופה שתקבע.

(ב) בעל זכיון לא יהיה זכאי לפיצוי מהממשלה בעד נזק ישיר או עקיף שנגרם לו עקב הכרזה כאמור בסעיף קטן (א), אולם יהא זכאי להחזרת הוצאות קבועות שהוציא לצורך התפעול השוטף של התחנה בתקופה בה היתה ההחלטה בתוקף; בסעיף זה, "הוצאות קבועות" - יציאות והוצאות שמכיר בהן פקיד השומה כהוצאה לשם ייצור הכנסה.

פרק י': החלת דינים ותיקוני חוקים

דין חברי המועצה 49. דין חברי המועצה שאינם עובדי מדינה, כדין עובדי המדינה לענין החיקוקים המפורטים להלן:

- (1) חוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), התשכ"ט - 1969¹³;
- (2) חוק שירות המדינה¹⁴ (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959¹⁴;
- (3) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ס-1979¹⁵;
- (4) חוק העונשין - ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור;
- (5) פקודת הראיות;
- (6) פקודת הנזיקין {נוסח חדש}¹⁶;
- (7) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969¹⁷.

13. ס"ח התשכ"ט, עמ' 103.
14. ס"ח התשי"ט, עמ' 190; התשכ"א, עמ' 60.
15. ס"ח התש"ס, עמ' 2.
16. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266; ס"ח התשמ"א, עמ' 134.
17. ס"ח התשכ"ט, עמ' 114.

תיקון חוק
הרשות השנייה

50. בחוק הרשות השנייה -

(1) החוק ייקרא "חוק הרשות השנייה לטלויזיה, התש"ן-1990".

(2) בכל מקום, במקום "הרשות השנייה לטלויזיה ורדיו" יבוא "הרשות השנייה לטלויזיה".

(3) בסעיף 1 -

(א) בהגדרת "השר", במקום "שר התקשורת" יבוא: "ראש הממשלה";

(ב) בהגדרת "שידורים", המלה "רדיו" - תימחק;

(4) בסעיף 23, פסקה (6) - בטלה;

(5) בסעיף 24(א), פסקת משנה (8)(ו) - בטלה;

(6) בסעיף 40(א), המלים "שידורי רדיו" - יימחקו;

(7) סעיף 48(ה) - בטל;

(8) פרק ה' - בטל;

(9) בסעיף 110, במקום "השר" יבוא: "שר התקשורת";

(10) במקום פסקה (2) בסעיף 111 (ב) יבוא:

"(2) (א) נציג מטעם הרשות שמינה השר, לפי המלצת המועצה;

(ב) נציג מטעם המועצה לשידורי כבלים שמינה שר התקשורת";

(11) בסעיף 134, בהגדרת "מנהל השידורים", המלים "במשרד התקשורת" - יימחקו.

51. בחוק רשות השידור, בסעיף 44א -

תיקון חוק
רשות השידור

(א) בסעיף קטן(א) בפסקה (4) תימחק המלה "ורדיו" ובסופו יבוא:

"(5) לשידורי רדיו לפי חוק שידורי תחנות רדיו, התשנ"ב-1992".

(ב) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) (1) סדרי החלוקה והשימוש באפיקים ובתדרי הרדיו לצרכי שידורים של הגופים האמורים בפסקאות משנה (א)(1) עד (3) ייקבעו בידי השר יחד עם שר החינוך והתרבות ועם שר התקשורת.

(2) סדרי החלוקה והשימוש באפיקים ובתדרי רדיו לצרכי שידורים של הגופים האמורים בפסקאות משנה (א) (4) ו-(5) ייקבעו בידי ראש הממשלה ושר התקשורת.

(ג) היו חילוקי דעות בין השרים לענין סעיף קטן (ב), תכריע בכך הממשלה."

52. בחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959⁽¹⁸⁾, בסעיף 16ג, בכותרת השוליים ובגוף הסעיף, המלה "ורדיו" - תימחק.	תיקון חוק הבחירות (דרכי תעמולה)
53. בחוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז-1957⁽¹⁹⁾, בסעיף 37א(12), המלה "ורדיו" - תימחק.	תיקון חוק יישוב סכסוכי עבודה
54. בחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985⁽²⁰⁾, בתוספת, במקום "חוק הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990" יבוא "חוק הרשות השניה לטלוויזיה, התש"ן-1990" ובסוף הפסקה יבוא "וחוק שידורי תחנות רדיו, התשנ"ב-1992".	תיקון חוק העבירות המינהליות

פרק י"א: שונות

55. השר ממונה על ביצוע חוק זה ורשאי להתקין תקנות, לאחר שהתייעץ במועצה ובהתייעצות עם ראש הממשלה, בכל ענין הנוגע לביצועו.	ביצוע ותקנות
56. תחילתו של חוק זה ביום קבלתו בכנסת.	תחילה
57. חוק זה יפורסם בתוך חמישה עשר ימים מיום קבלתו בכנסת.	פרסום

18. ס"ח התשי"ט, עמ' 138.
 19. ס"ח התשי"ז, עמ' 58.
 20. ס"ח התשמ"ו, עמ' 31.

מוזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבה כ"ה/ה'תשנ"ב של הממשלה
יום א', ג' באדר ב' התשנ"ב - 8.3.1992
(בשעה 09:00)

נכחו השרים: י. שמיר - ראש הממשלה - יו"ר, ד. לוי, מ. נסים,
א. אולמרט, מ. ארנס, א. דרעי, ז. המר (עד סעיף
2576), ד. מגן, ר. מילוא, ד. מרידור, י. פרא,
ר. פנחסי, מ. קצב, א. שאקי (עד סעיף 2576)

נעדרו השרים: י. מודעי (בחו"ל), ג. פת (בחו"ל), א. שרון
(בחו"ל)

כן נכחו: א. ורדיגר - סגן שר לעניני ירושלים
מ. פרוש - סגן שר העבודה והרווחה
י. חריש - היועץ המשפטי לממשלה

בסעיף 2575:

רב-אלוף א. ברק - הרמטכ"ל
תא"ל י. אולמרט - מזכיר צבאי לשר הבטחון
תא"ל ע. נבו - מזכיר צבאי לראש הממשלה
סא"ל ח. מנדל - שליש הרמטכ"ל

בסעיף 2576:

א. יוסף - דובר משרד האוצר
ד. ברודט - הממונה על התקציבים
ד. יונגמן - משרד ראש הממשלה
ש. יפה - מנהל השירות המטאורולוגי
ד. צבן - אגף התקציבים, משרד האוצר
א. רון - אגף התקציבים, משרד האוצר
ג. שליטין - המנהל הכללי, משרד החקלאות

בסעיף 2577:

י. בן-אהרן - משרד ראש הממשלה
י. הדס - המנהל הכללי, משרד החוץ

א. רובינשטיין - מזכיר הממשלה

בפרוטוקול זה 15 דפים.

סדר היום :

ענינים בטחוניים	.2575
נזקי טבע	.2576
תהליך השלום	.2577
נסיעת נשיא המדינה לספרד	.2578
יום האשה הבינלאומי	.2579
נסיעות שרים	.2580

ביטחון המדינה 50 שנה

2576. נזקי טבע

ראש הממשלה פותח.

היועץ המשפטי לממשלה מעיר.

הממונה על התקציבים והמנהל הכללי של משרד החקלאות
מציגים את ההצעה.

בדיון משתתפים: השרים א. דרעי, ז. המר וא. שאקי;
סגן השר א. ורדיגר והשרים ד. מרידור וד. לוי.

המנהל הכללי של משרד החקלאות והממונה על התקציבים
משיבים.

ראש הממשלה מסכם.

מ ח ל י ט י ס:

בהתאם לסעיף 1 לחוק פיצוי נפגעי אסון טבע, התשמ"ט-1989 (להלן - החוק), ולפי הצעת שר החקלאות שניתנה לאחר התייעצות עם שר התחבורה, הממונה על השירות המטאורולוגי, להכריז על תופעות הטבע המפורטות להלן ובאיזורים והמועדים הקבועים לגבי כל אחת מהן, כעל אסון טבע לענין החוק, ובלבד שהועדה שהוקמה לפי התקנות לפי החוק, שוכנעה כי האמצעים המקובלים בחקלאות למניעת נזקי התופעות ולטיפול בהן ננקטו ונתגלו כבלתי-יעילים:

1. ארועי קרה

באיזורים המצויינים במפה המצורפת להכרזה זו כנספח א', ובמועדים המצויינים בטבלה המצורפת אליה, ובלבד שעל-פי נתוני השירות המטאורולוגי, שכיחות הופעתם הסטטיסטית באיזור שבו התרחשו הינה אחת ל-18 שנה או אחת לתקופה ארוכה יותר. איזורים נוספים העומדים בתנאי האמור אשר יאותרו על-ידי השרות המטאורולוגי יובאו לממשלה באחת משיבותיה הבאות להכרזה משלימה.

2. אירועי ברד - באזורים ובמועדים המפורטים להלן:

מועד	איזור
23-24.2.92	איזור 1 על-פי המפה המצורפת כנספח ב'
10.2.92	איזור 2 על-פי המפה המצורפת כנספח ב'

3. ארועי שלג

באיזורים המסומנים במפה המצורפת להכרזה זו כנספח ג', ועל-פי הגבהים הטופוגרפיים וגובה השלג באותו איזור בהתאם לנתוני השירות המטאורולוגי כמפורט להלן:

גובה טופוגרפי	גובה השלג
מ-0 עד 300 מטר	10 ס"מ ומעלה
מ-301 עד 600 מטר	20 ס"מ ומעלה
מ-601 עד 800 מטר	30 ס"מ ומעלה
מ-801 מטר ומעלה	40 ס"מ ומעלה

בנוסף לנ"ל יכלל גם האזור שבין הישובים ראש-הנקרה, כברי, כפר יסיף ונהריה, והמתוחם על-ידם, בארוע השלג שהתרחש ב-9-10.2.92.

4. ארועי הצפות - לגבי האיזורים והמועדים שיפורטו בהכרזה משלימה של הממשלה באחת מישיבותיה הבאות.

5. שיטפונות - שנגרמו כתוצאה מזרימה בנחלים המפורטים בנספח ד', אשר על-פי נתוני השירות ההידרולוגי או האגף לשימור הקרקע במשרד החקלאות, שכיחות הספיקה בהם במועדים המפורטים לצידם בנספח ד' הינה אחת לשמונה-עשרה שנים או אחת לתקופה ארוכה יותר. נחלים נוספים העומדים בתנאי האמור שיאותרו על-ידי האגף לשימור קרקע או השירות ההידרולוגי יובאו לממשלה באחת מישיבותיה הקרובות, להכרזה משלימה.

6. רוחות ומשב י רוח עזים - רוחות עזות שמהירותן 50 קשר לפחות על-פי נתוני השירות המטאורולוגי, במועדים ואזורים שיפורטו בהכרזה משלימה של הממשלה באחת מישיבותיה הקרובות.

7. העדר קרינה - העדר קרינה שגרמה לפחיתת יבול בענף הפרחים ביחס למוצא האישי של כל מגדל בשלוש השנים האחרונות ובסוגי הפרחים המפורטים בנספח ה', ובאזורים שבהם היה גרעון בקרינת השמש של 40% ומעלה מהמוצא הרב-שנתי בשלוש עשרות ימים לפחות במהלך התקופה שבין דצמבר 1991 ופברואר 1992, על-פי נתוני השרות המטאורולוגי.

הערה: נושאים נוספים שהועלו בדיון, לרבות שאלת פגיעה ביבול בענף העגבניות, יידונו על-ידי הצוות המשותף למשרדי האוצר והחקלאות שמונה בהחלטה 2516 של הממשלה מיום כ"ו באדר א' התשנ"ב (1.3.92).

2577. תהליך השלום

מזכיר הממשלה מר א. רובינשטיין, המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה, מר י. בן-אהרן והמנהל הכללי של משרד החוץ, מר י. הדס, סוקרים את שיחות תהליך השלום בווינגטון בימים 24.2.92 - 4.3.92.

ראש הממשלה והשרים מ. ארנס, ד. מרידור, מ. קצב, ד. מגן, מ. נסים ור. מילוא מעירים ושואלים.

השר מ. קצב שואל.

ראש הממשלה משיב.

ראש הממשלה מסכם ומביע הערכתו למשלחות ישראל על עבודתן והמאמץ שעשו.

2578. נסיעת נשיא המדינה לספרד

ראש הממשלה פותח.

מ ח ל י ט י ס, על-פי סעיף 18 לחוק יסוד: נשיא המדינה, כי נשיא המדינה יצא, על-דעת הממשלה, לביקור ממלכתי בספרד מיום כ"ה באדר ב' התשנ"ב (30.3.92) ועד ליום כ"ח באדר ב' התשנ"ב (2.4.92).

2579. יום האשה הבינלאומי

ראש הממשלה פותח ומציין, בעקבות יוזמת היועצת למעמד האשה, את יום האשה הבינלאומי החל היום:

"ביום זה שולחת ממשלת ישראל את ברכתה לכל הנשים במדינה. ממשלת ישראל מעריכה את פעילות ארגוני הנשים וכל העוסקים והעוסקות בקידום מעמד האשה בישראל ומחזקת את ידיהם.

הממשלה מציינת את החקיקה העניפה בתחום מעמד האשה וזכויות האשה, אשר נעשתה לאחרונה על-ידי הכנסת וקוראת לכל הגופים המתאימים ליישם חוקים אלה הלכה למעשה. הממשלה מוקיעה את תופעת האלימות במשפחה וקוראת לעקירת הנגע הזה מקירבנו.

הממשלה תאמץ מדיניות אשר תיתן שוויון הזדמנויות לנשים לאור עקרונות האמנה הבינלאומית בדבר ביעורן של כל צורות האפליה נגד נשים, שהממשלה אישרה לאחרונה, לאור חוקי מדינת ישראל, ובהמשך להחלטת הממשלה מיום 28.4.85 בדבר שוויון הזדמנויות לנשים בשירות המדינה וברשויות הכפופות לה.

הממשלה מציינת במיוחד כי נשות ישראל, נשות העם היהודי, מילאו תמיד תפקיד חשוב בכל מערכות הלחימה, הגבורה והבניה של עם ישראל ומדינת ישראל, על-כן מן הראוי שהנשים תמלאנה תפקיד חשוב יותר בחיים הציבוריים במדינה."

2580. נסיעות שרים

מזכיר הממשלה פותח.

מ ח ל י ט י ם :

א. לאשר את נסיעת שר הבטחון לארצות-הברית בשליחות המגבית ולשליחות בווינגטון החל מיום ז' באדר ב' התשנ"ב (12.3.92) ועד ליום י"ד באדר ב' התשנ"ב (19.3.92).

ראש הממשלה ימלא את מקום שר הבטחון בעת העדרו מהארץ.

(אל השר יתלוו 2 עובדי מדינה).

ב. לאשר את נסיעת שר המשטרה לארצות-הברית ולצרפת בענייני משרדו החל מיום ה' באדר ב' התשנ"ב (10.3.92) לכ-10 ימים.

שר המשפטים ימלא את מקום שר המשטרה מיום ה' באדר ב' התשנ"ב (10.3.92) ועד ליום י"ב באדר ב' התשנ"ב (17.3.92) ושר התיירות ימלא את מקום שר המשטרה מיום י"ב באדר ב' התשנ"ב (17.3.92) ועד לשובו לארץ.

(אל השר יתלווה עובד מדינה אחד).

ג. לאשר את נסיעתו של שר הבריאות לגרמניה, הולנד
ואנגליה בשליחות קרן היסוד החל מיום ה' באדר ב'
התשנ"ב (10.3.92) ועד ליום ח' באדר ב' התשנ"ב
(13.3.92).

שר המשפטים ימלא את מקומו של שר הבריאות בעת
העדרו מהארץ.

(אל השר לא יתלוו עובדי מדינה).

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

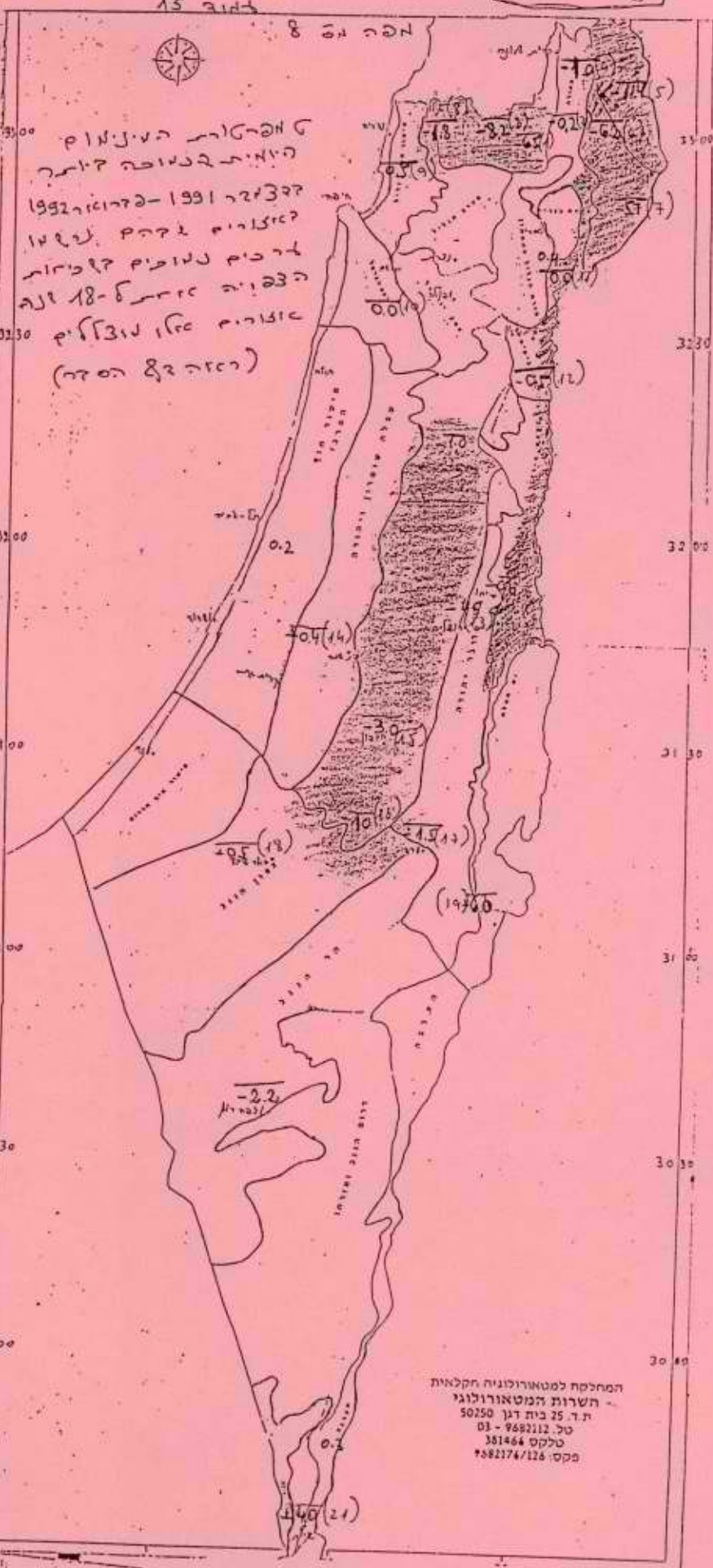
(בשעה 11:30)

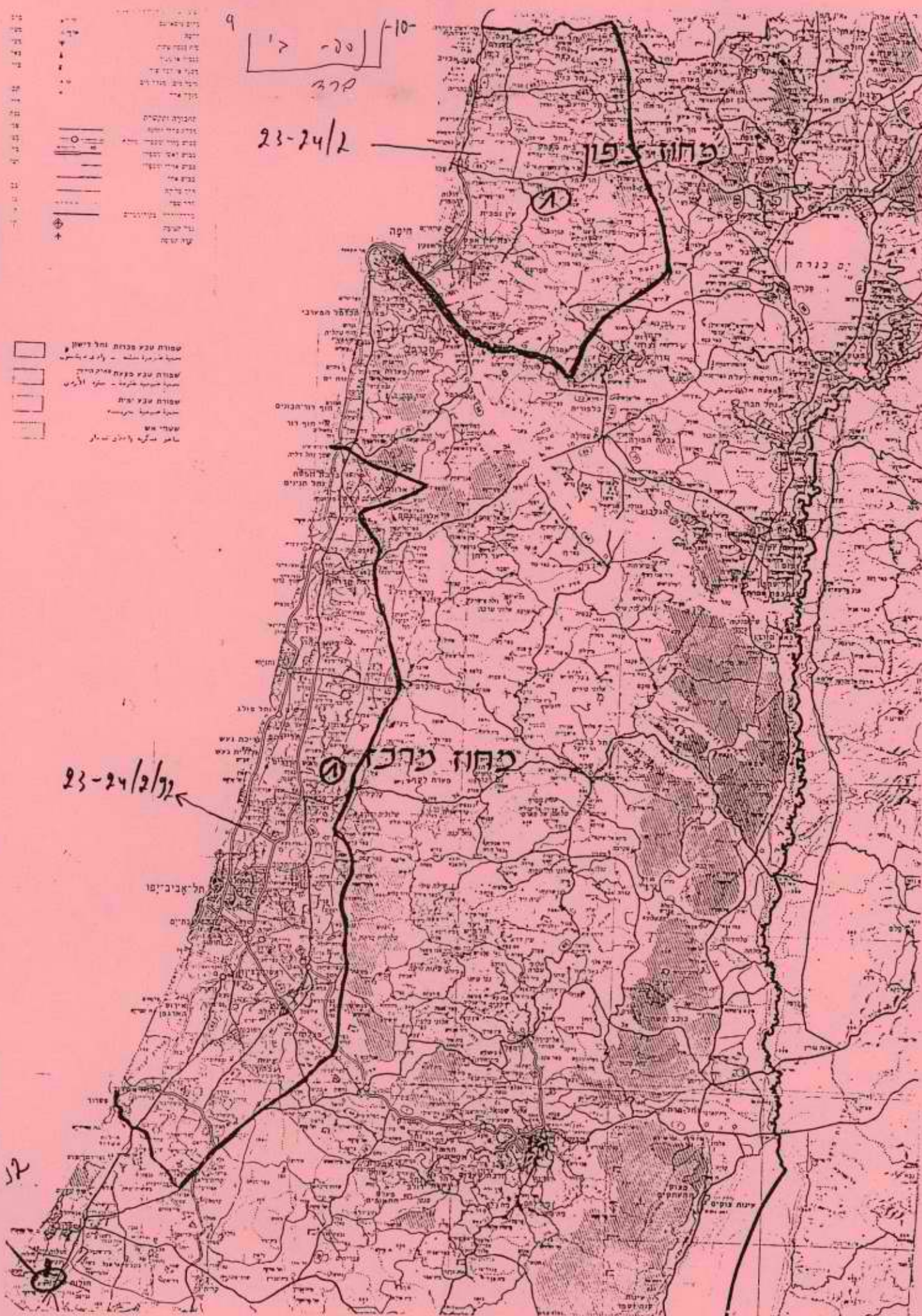
תאריך התבונה

שם התחנה

15

10.2.92	1. הר חלבון
10.2.92	2. אגוז השחר
10.2.92	3. הר לירון
4.1.92	4. כפר באום
5.1.92	5. חולת נסיון-אלון
10.2.92	6. נפה
10.2.92	7. אגוז איתן
10.2.92	8. אלון
26.1.92	9. עכו
9.2.92	10. גלעד
10.2.92	11. סודר
10.2.92	12. סידר צבי
	13. יונאים
2.1.92	14. בית גליל
	15. חבון
10.2.92	16. יתיר
10.2.92	17. ערב
10.2.92	18. חלזיה
	19. סובל
10.2.92	20. גלעד רמון
5.1.92	21. אגוז

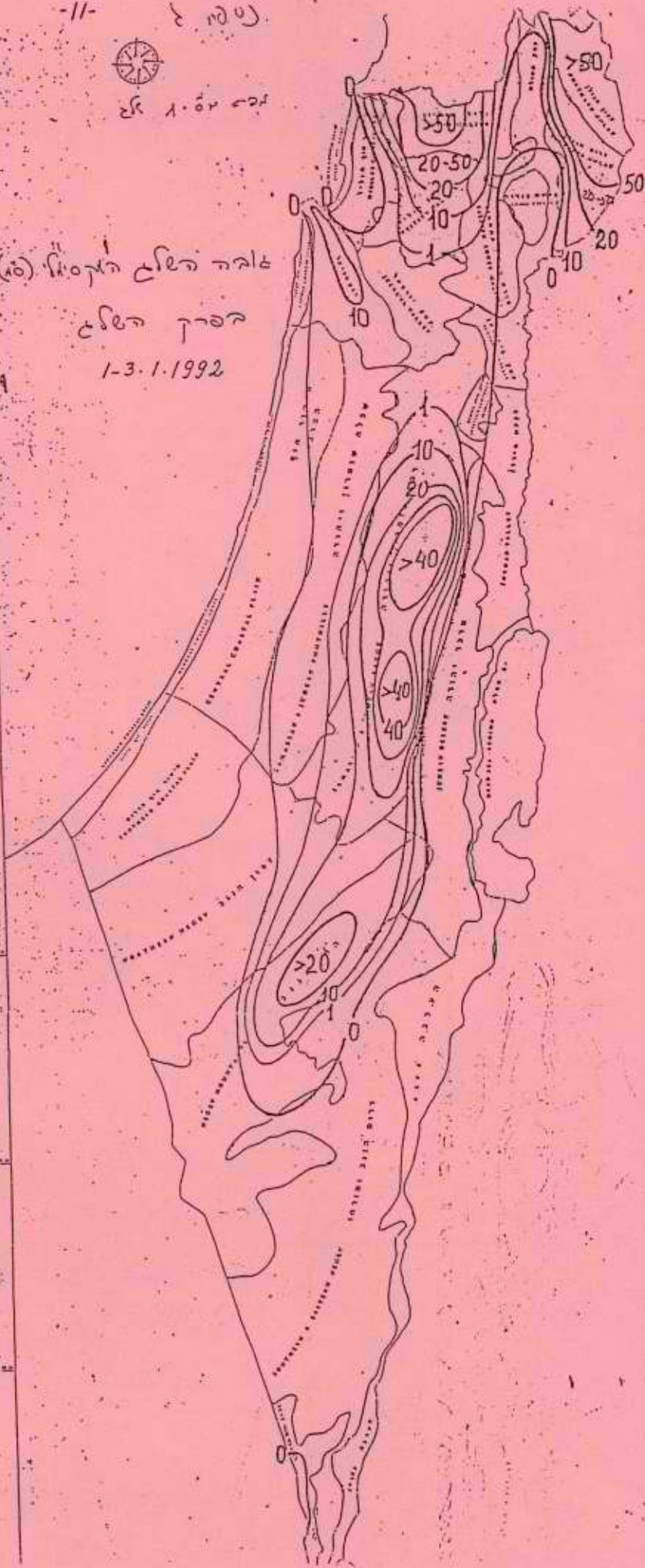
מסלול 1.0.0.1

טבלת תוצאות (ס)

הפרק השלישי

1-3.1.1992

1000

1

2

3

4

5

6

7

8

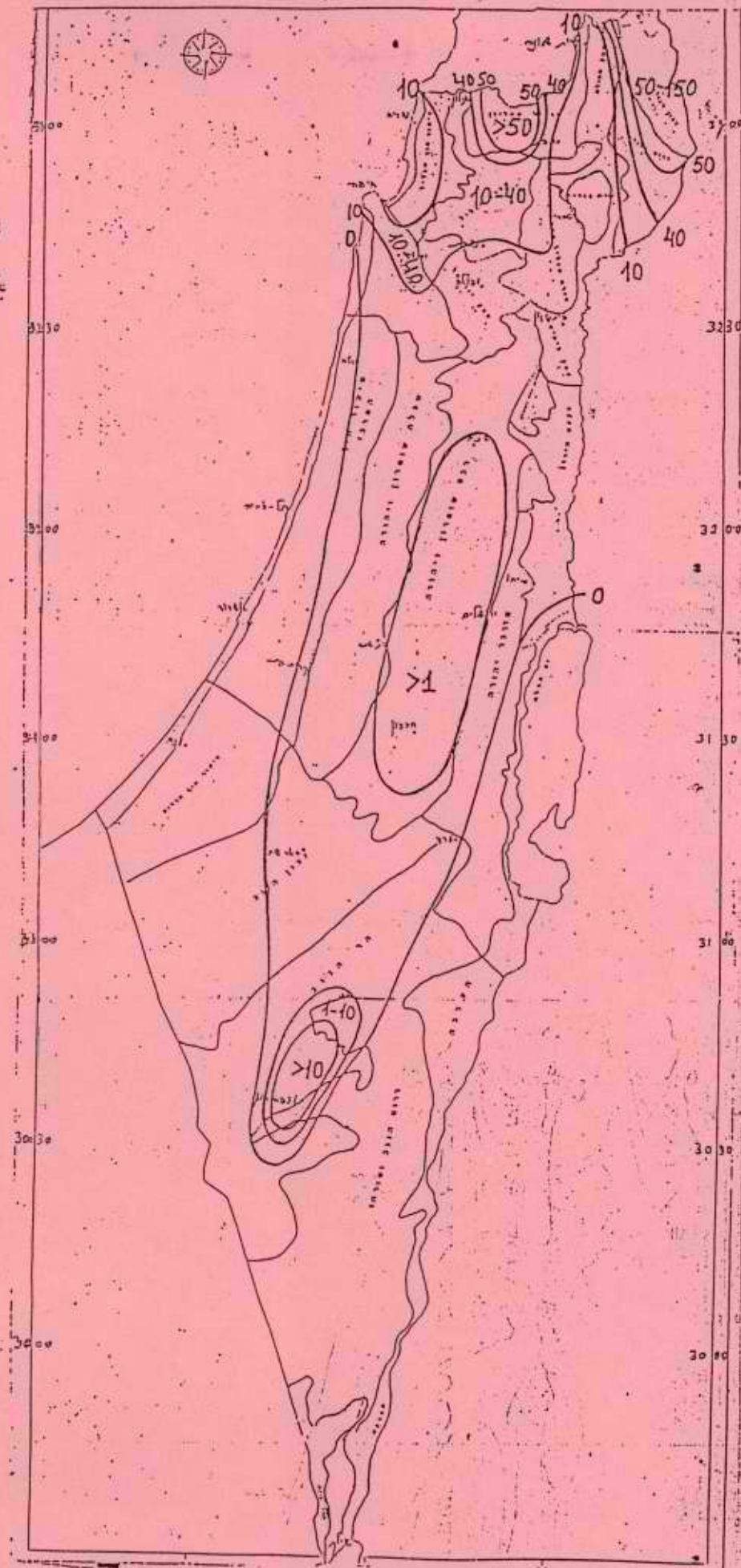
9

10

10)

אזור סביב
האגודה המרכזית
המרכזי של

8-10.2.1992

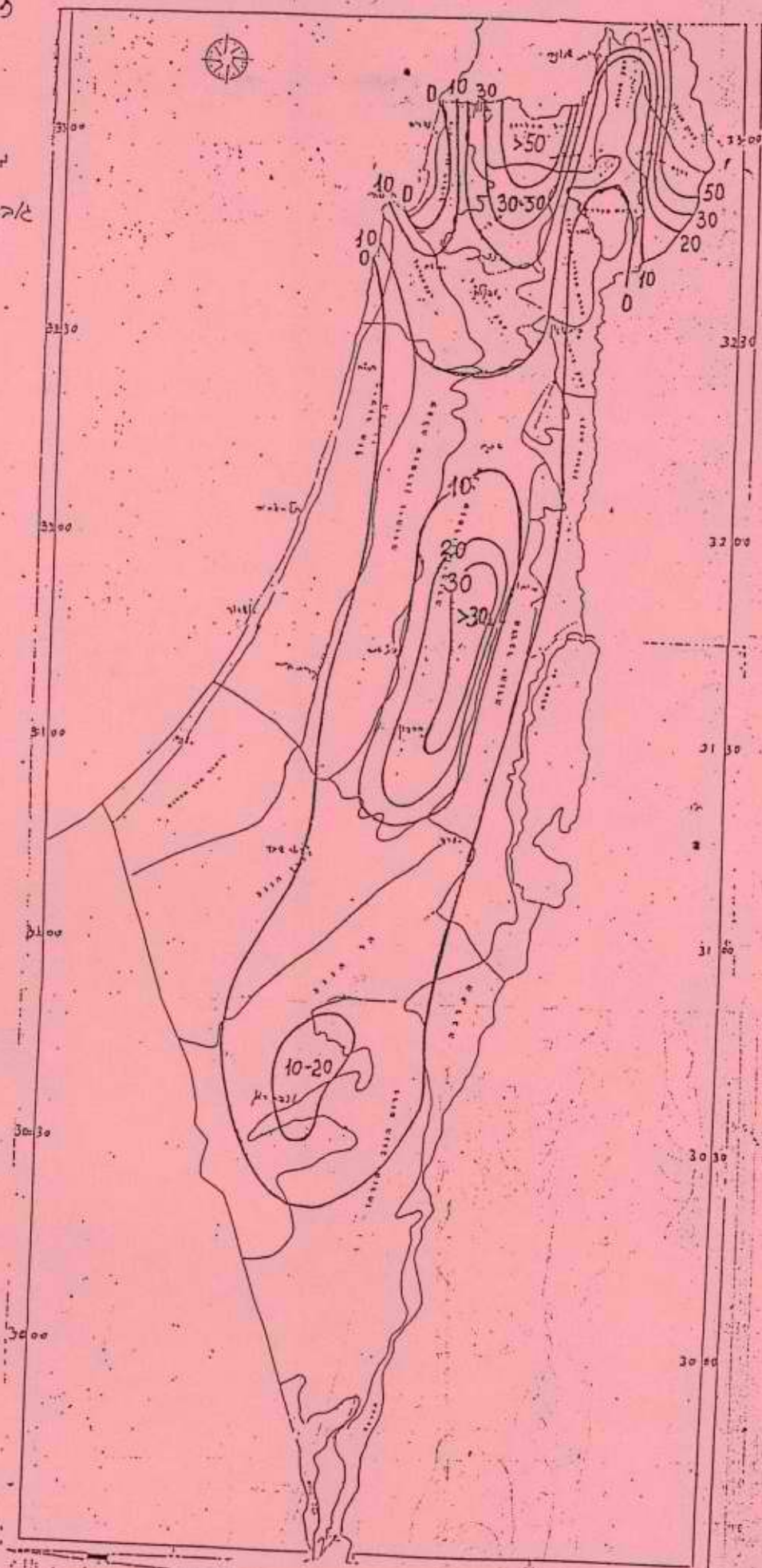

-13-

(יב)

הכר מ. 3 א. 1
 אזור פלג המזרחי (ס)
 במסגרת פלג

25-26.2.1992

[300 ~ 3]

משרד החקלאות / נציבות המים

האגף לשמור קרקע ונקוז

התחנה לחקר הסחף

שמות הנחלים אשר בהם ארעו שטפונות עקב זרימה
אשר עוצמתה חריגה בשכיחות של לפחות 1:18 שנה

שם הנחל	תאריכי השטפונות
נחל אלכסנדר	27 נוב' - 4 דצמ' 91, 8-13 דצמ' 91, 24 דצמ' עד 2 ינו' 92, 12-22 ינו' 92, 30 ינו' - 12 פבר' 92.
נחל פולג	27 נוב' - 4 דצמ' 91, 12 דצמ' 91 - 2 ינו' 92, 30 ינו' - 12 פבר' 92.
נחל שורק	27 נוב' 91 - 4 דצמ' 91, 8-13 דצמ' 91, 24 דצמ' 91 - 2 ינו' 92, 30 ינו' - 12 פבר' 92.
נחל לכיש	27 נוב' 91 - 4 דצמ' 91, 8-13 דצמ' 91, 30 ינו' - 12 פבר' 92.
נחל אבטח	27 נוב' 91 - 4 דצמ' 91, 8-13 דצמ' 91, 24 דצמ' 91 - 2 ינו' 92, 30 ינו' - 12 פבר' 92.
נחל שקמה (אזור נחל גיאה)	27 נוב' 91 - 4 דצמ' 91, 8-13 דצמ' 91, 30 ינו' - 12 פבר' 92.
נחל קישון	27 דצמ' 91 - 2 ינו' 92, 30 ינו' - 12 פבר' 92.
חרוד	30 ינו' - 12 פבר' 92.
איזור בית שאן (נחל בדק)	27 נוב' - 4 דצמ' 91, 30 ינו' - 12 פבר' 92.

ב ב ר כ ה ,
ד"ר דן רוזנצבאג
מנהל האגף

ל' אדר תשנ"ב
05/03/92

ת.92-4937

נספח ה' - היקף שטחי פרחים בדונם לפי סוגים

ורדים	-	1300
ציפורן	-	2200
גיבסנית	-	3000
פרחי שעה	-	1000
אסטר	-	550
סולידסטר	-	550
פלונקס	-	380
עדעד	-	130
חרציות	-	600
פרח קטיף חדשים		100

מזכירות הממשלה

ש מ ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבת ועדת שרים לענייני עליה
יום א', ג' באדר ב' התשנ"ב - 8.3.1992
(בשעה 16:00)

נכח חבר ועדת השרים: י. פרץ - מ"מ יו"ר הועדה

נעדרו חברי ועדת השרים: א. אולמרט, א. דרעי, ד. מגן, י. מודעי
(בחול"ל), ד. מרידור, מ. נסים, מ. קצב,
א. שאקי, י. שמיר, א. שרון (בחול"ל)

כן נכחו: א. גור - סגן שר התחבורה
ב. אייל - משרד המדע והטכנולוגיה
תא"ל י. אייל - צה"ל
י. בן-יעקב - לשכת שר החינוך והתרבות
א. בן חיים - משרד האנרגיה והתשתית
א. בן-שטרית - המשרד לקליטת העליה
מ. בר-לוי - לשכת השר לקליטת עליה
ע. גדור - המשרד לקליטת עליה
א. גרטנברג - משרד האוצר
ל. הימן - משרד התחבורה
א. כהן - המשרד לקליטת עליה
א. לפידות - המנהל הכללי, המשרד לקליטת העליה
א. מנטבר - הסוכנות היהודית
ש. פרנקל - המפגשים לפרוייקטים טכנולוגיים
א. קריב - המפגשים לפרוייקטים טכנולוגיים
מ. שרון - משרד התחבורה

א. לישנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום :

- ע/224. המפגשים לפרוייקטים טכנולוגיים
- ע/225. קליטת עולים בעבודה ברכבת ישראל
- ע/226. קליטת עולים בעבודה כנהגי אוטובוסים בחברות "אגד" ו"דן"

בפרוטוקול זה 3 דפים.

ע/224.

המפגשים לפרוייקטים טכנולוגיים

השר לקליטת העליה פותח.

בדיון משתתפים: השר י. פרץ; ה"ה א. קריב,
א. בן-חיים, ב. אייל, א. מנטבר, ע. גדור והגב'
ש. פרנקל.

מ ח ל י ט י ס:-

א. ועדת השרים לענייני עליה רושמת לפנייה את הדין
וחשבון בענין המפגשים בין עולים בעלי רעיונות
וחידושים טכנולוגיים לבין אנשי עסקים אשר
נתקיימו בשנת 1991, והיא מברכת על היוזמה
הציבורית - התנדבותית ועל הפעילות בתחום זה;

ב. בהמשך לנ"ל -

(1) להטיל על צוות משותף של המשרד לקליטת העליה,
משרד המדע והטכנולוגיה, משרד התעשייה והמסחר
והסוכנות היהודית - לסייע במימון המפגשים
האמורים בעתיד.

נציג המשרד לקליטת העליה (מר ע. גדור)
יעמוד בראש הצוות;

(2) צוות משותף זה אף ילווה את הפעולה ויבחן את
תרומתה לאוכלוסית העולים ולפיתוח הטכנולוגיה
בישראל.

ע/225.

קליטת עולים בעבודה ברכבת ישראל

השר לקליטת העליה פותח.

בדיון משתתפים: השר י. פרץ; ה"ה ל. היימן, מ. שרון,
א. גרטנברג וע. גדור.

מ ח ל י ט י ס, ועדת השרים לענייני עליה רושמת לפניה את הודעתה של רכבת ישראל בעניין קליטתם בשנים 1990-1991 של 269 עולים בעבודה, בתחומי התנועה, המכונאות, ההנדסה, התקשורת והפיתוח.

ועדת השרים קוראת למשרד התחבורה להמשיך ולעודד קליטת עולים נוספים בעבודה בכל הנושאים והתחומים של רכבת ישראל.

קליטת עולים בעבודה כנהגי אוטובוסים בחברות "אגד" ו"דן"

ע/226.

השר לקליטת העליה פותח.

בדיון משתתפים: השר י. פרץ; ה"ה מ. שרון, ע. גדור, א. גרטנברג, ב. אייל וי. בן-יעקב.

מ ח ל י ט י ס, לאשר כדלקמן את התכנית לקליטת כ-300 נהגי אוטובוסים עולים, כשכירים בחברות "אגד" ו"דן":

א. חברת "אגד" - תקלוט 200 נהגים;

ב. חברת "דן" - תקלוט 100 נהגים;

ג. בהמשך לנ"ל:-

(1) הכשרת הנהגים תיעשה באמצעות בתי הספר של החברות האמורות;

(2) הסיוע הממשלתי לביצוע ההכשרה יהיה בשעור של כ-2500 שקל לנהג שהוא הסכום הנוסף על עלות הכשרת נהג שאינו עולה חדש - והוא ימומן על-ידי משרד העבודה והרווחה במסגרת תקציבי ההכשרה המקצועית;

(3) שאר הסכום להכשרת נהג (2500 שקל) יוטל על התלמיד הנהג וייגבה ממנו דרך משכורותיו, לכשיועסק בחברות האמורות;

ד. להטיל את ביצוע ההחלטה על משרד העבודה והרווחה בתיאום עם משרד התחבורה.

מזכירות הממשלה

ש מ ר

פ ר ר ו ט ו ק ו ל
החלטת ועדת שרים לענייני סמלים וטקסים
יום א', ג' באדר ב' התשנ"ב - 8.3.92

"חבצלת פיגועים" - אנקרה: - הלווייתו של סגן-ניצב
אהוד סדן

סט/48.

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. סט/33 של ועדת
השרים לענייני סמלים וטקסים, מיום ה' באדר א' התשמ"א
(9.2.81), שענינה "חבצלת פיגועים - חוץ-לארץ",
לקבוע כי:-

א. הלווייתו של סגן-ניצב אהוד סדן, הממונה על הבטחון
בשגרירות ישראל באנקרה, אשר נרצח בפיגוע חבלני
באנקרה, ביום ב' באדר ב' התשנ"ב (7.3.92) -
תיערך במסגרת "חבצלת פיגועים" - חוץ-לארץ",
על-ידי משטרת ישראל, באחריותה, ועל-פי פקודותיה
ובסיוע משרד החוץ;

ב. גופתו של הנרצח תטופל בחוץ-לארץ ותובא ארצה -
באחריות משרד החוץ;

ג. בהמשך לנ"ל:-

(1) עם הגעת המטוס מטורקיה, תימסר גופת הנרצח
לידיה של משטרת ישראל לשם ביצוע ה"חבצלת";

(2) את הממשלה בלוויה ייצגו - שר המשטרה כשר
הממונה ושר החוץ;

(3) משטרת ישראל תיקבע את סדרי הלוויה כמשתמע
מפקודות המשטרה.

ההחלטה הנ"ל נתקבלה על-פי סעיף 34 בתקנון לעבודת
הממשלה.

מזכירות הממשלה

ש מ ר

פרוטוקול החלטות הממשלה
(החלטת מצורפת)
אשר קיבלה תוקף ביום ב', ד' באדר ב' התשנ"ב-9.3.1992

החלטת ועדת השרים לעניני הפרטה (מכירת מניות המדינה בחברות הממשלתיות), מיום כ"ט באדר א' התשנ"ב (4.3.1992), אשר קיבלה תוקף ביום ד' באדר ב' התשנ"ב (9.3.1992)

2581(מח/42). החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות - מכירה

מ ח ל י ט י ם:

- א. למכור את כל מניות החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בע"מ (להלן - החברה) המוחזקות על-ידי המדינה למשקיע או קבוצת משקיעים עד סוף חודש מאי 1992;
- ב. לבטל את החלטת הממשלה 398 מיום 7.4.68, החל מהמועד בו תפסיק החברה להיות חברה ממשלתית;
- ג. לבטל את החלטות הממשלה 660 (מח/8) מיום 6.7.89 ו-842 (מח/12) מיום 7.9.89;
- ד. בהמשך לנ"ל:-
 - 1) מכירת החברה תתבצע על-פי חוק בנק-ישראל הקיים, ואם יחלו הליכי שינוי חוק, בין בהחלטת ממשלה, בין בכל דרך אחרת - יופסקו הליכי המכירה;
 - 2) אם ישונה החוק - החלטת הנ"ל של ועדת השרים לעניני הפרטה תקפה.

מזכירות הממשלה

ש מ ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
החלטת ממשלה
יום ה', ל' באדר א' התשנ"ב - 5.3.92

נסיעות שרים 2528.

מ ח ל י ט י ס לאשר את נסיעת שר הבינוי והשיכון
לאירופה ולארצות-הברית בעניני משרדו ובשליחות מלוה
העצמאות והפיתוח מיום ג' באדר ב' התשנ"ב (8.3.92)
עד יום י"ז באדר ב' התשנ"ב (22.3.92).

שר הפנים ימלא את מקומו של שר הבינוי והשיכון בעת
העדרו מהארץ.

(אל השר יתלווה עובד מדינה אחד).

ההחלטה הנ"ל התקבלה על-פי סעיף 18 בתקנון לעבודת
הממשלה.

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ"ט באדר א' התשנ"ב
4 במרס 1992

אל: חברי הממשלה

מאת: ממלא מקום מזכיר הממשלה

הנדון: נושאים לוועדת שרים לענייני כלכלה

מצורפים בזה נושאים לסדר היום של ועדת השרים לענייני כלכלה
לפי הפרוט כדלקמן:

1. תיקון תקנות הנמלים בדבר החזר אגרת רציף למטעני יבוא לשם
יצוא (נספח 124 כל) אשר הוגש על ידי שר התחבורה.

2. תקציב רשות שמורות הטבע לשנת 1992 (נספח 125 כל) אשר הוגש על
ידי ראש הממשלה ושר החקלאות.

הנושאים הנ"ל ישולבו בסדר יומה של ועדת השרים לענייני כלכלה.

בברכה

מיכאל ניר

תיקון תקנות הנמלים בדבר החזר אגרת רציף למסעני יבוא לשם יצוא

הצעה להחלטה

"מחליטים -

בהתאם לסעיף 21 לחוק רשות הנמלים והרכבות, התשכ"א-1961, לאשר את התיקון לתקנות הנמלים בדבר החזר אגרת רציף למסעני יבוא לשם יצוא כפי הקבוע בתקנות הנמלים (החזר אגרת רציף ביצוא) (הוראת שעה) (תיקון מס' 3), התשנ"ב-1992. (מבוא)

דברי הסבר

1. בהתאם להחלטת מועצת רשות הנמלים והרכבות מיום 23.2.89 הותקנו תקנות להחזר אגרת רציף ביבוא לשם יצוא והתאמת התעריפים שגובה הרשות (להלן - תקנות להחזר).

2. עפ"י התקנות להחזר הוענק באמצעות המכס החזר של 1.8% מתוך 2.0% של אגרת הרציף על מסעני יבוא לשם יצוא, למשך שלוש שנים החל ב-1.1.89 וכלה ב-31.12.91. במקביל, להקטנת הגרעון בתקציב רשות הנמלים והרכבות הועלו תעריפי הספנות בשיעור כולל של 30% בשלבים החל ביום 1.1.90 ובמשך שלוש שנים.

3. מועצת רשות הנמלים והרכבות בישיבתה מיום 28.11.91 החליטה להאריך את ההסדר הקיים בתקנות להחזר ואולט לאור מצבה הכספי ותחזית תורית המזומנים של הרשות, מציעה הרשות להאריך את ההסדר לשנה אחת בלבד.

מוגש על ידי שר התחבורה

כ"ג באדר א' התשנ"ב
27 בפברואר 1992

נספח _____
124 כל

ההצעה נשלחה על פי סעיף 5 בתקנון לעבודת הממשלה
אל סגן ראש הממשלה ושר התעשייה והמסחר ואל שר האוצר.

תקנות הנמלים (החזר אגרת רציף ביצוא) (הוראת שעה)

(תיקון מס' 3), התשנ"ב-1992

בחוק סמכויות לפי טעיפות 38 ו-60 לפקודת הנמלים (נוסח חדש), התשל"א-1971, וטעיפות 20(ב) ו-21(ב) לחוק רשות הנמלים והרכבות, התשכ"א-1961, על פי הצעת רשות הנמלים והרכבות, באישור הממשלה ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה: -

1. בתקנה 1 לתקנות הנמלים (החזר אגרת רציף ביצוא) (הוראת שעה), התשמ"ז-1987 (להלן - התקנות העיקריות) -

- (1) בהגדרת "תקופה קובעת ג' " במקום: "ועד ליום כד' בסבת התשנ"ב (31 בדצמבר 1991) יבוא;
- "ועד ליום ז' בסבת התשנ"ג (31 בדצמבר 1992)";
- (2) בהגדרת "חוזרים" במקום: "כ"ט בסיון התשנ"ב (30 ביוני 1992) יבוא: " י"א בחמוז התשנ"ג (30 ביוני 1993)";

2. תחילתן של תקנות אלה ביום כה' בסבת התשנ"ב (1 בינואר 1992).

משה קצב
שר התחבורה

התשנ"ב _____
1992 _____

(1) ס"ח התשכ"א, עמ' 145; התשמ"ח, עמ' 156.
(2) דיני חזינת ישראל, נוסח חדש, עמ' 443.
(3) ק"ח התשמ"ז, עמ' 479; התשמ"ס, עמ' 970.

תקציב רשות שמורות הטבע לשנת 1992

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם, לאשר את תקציב 1992 של רשות שמורות הטבע בסך 43,406,000 ש"ח על פי הפירוט המופיע בחוברת התקציב.

ד ב ר י ה ס ב ר

ריכוז סעיפי התקציב העיקריים והתפלגותם (באלפי ש"ח)

1991		1992		סוג תקציב
%	סכום	%	סכום	
56.9%	22,464	55.9%	24,258	תקציב רגיל
21.2%	8,356	18.2%	7,901	תקציב פיתוח
3.1%	1,211	4.2%	1,823	איו"ש ואזח"ע
13.9%	5,491	15.2%	6,619	שטחים פתוחים
4.9%	1,936	6.5%	2,811	איכות הסביבה
100.0%	39,458	100.0%	43,406	סח"כ

נספח 125 כל

ההצעה נשלחה על פי סעיף 5 בתקנון לעבודת הממשלה
אל שר האוצר.

התפלגות ההוצאות לפי תשומות עיקריות באחוזים

1992

42%	א. שבר וחוצאות נלוות
13%	ב. אחזרת צי הרכב
27%	ג. הוצאות תפעוליות
18%	ד. פתוח שמורות טבע
100%	

פרוט חנתוניס בחוברת התקציב המצורפת לחצעת החלטות.

פעילות הרשות

1. שמירה על ערכי טבע ונוף בשמורות ומחוצה לחן.
2. ניחול ואחזקה של שמורות קולטות מבקרים.
3. פיתוח שמורות ואתרים.
4. פעילות בשטחי יו"ש וחבל עזה.
5. פעילות במסגרת השטחים הפתוחים בתחומי אכיפת החוק.
6. פעילויות ניטור במסגרת חוקי איכות הסביבה.
7. מאבק למניעת וצמצום נזקי שריפות.

מוגש על ידי ראש הממשלה ושר החקלאות

כ"ח באדר א' התשנ"ב
3 במרס 1992

תקציב

רשות שמורות הטבע

1992

תקציב

רשות שמורות הטבע

1992

תקציב רשות שמורות הטבע לשנת 1992

ה ת ו כ נ

עמוד

2	1. דברי הסבר
5	2. התפלגות התקציב עפ"י סוגי תקציב
5	3. הכנסות בתקציב רגיל - ריכוז לפי מקורות עיקריים
6	4. ריכוז לפי שימושים עיקריים בתקציב רגיל
7	5. ריכוז הכנסות והוצאות - שמורות
8	6. תקציב פיתוח - ריכוז הוצאות והכנסות
9	6. תקן כח אדם

תקציב רשות שמורות הטבע לשנת 1992

דברי הסבר

כללי

מסגרת תקציב הרשות מקיפה פעילות במספר תחומים עיקריים:

1. שמירה על ערכי טבע ונוף בשמורות ומחוצה להן.
2. ניהול ואחזקה של שמורות קולטות מבקרים.
3. פיתוח שמורות ואתרים.
4. פעילות בשטחי יו"ש וחבל עזה.
5. פעילות במסגרת השטחים הפתוחים בתחומי אכיפת החוק.
6. פעילויות ניהול במסגרת חוקי איכות הסביבה.
7. מאבק למניעת וצמצום נזקי שריפות.

בשנת 1992 תתמקד הרשות בקידום הנושאים הבאים:

1. המשך המאמץ לשפר את נושאי הבטיחות והתחזוקה בשמורות ובמתקני הרשות.
2. שיפור עבודת הפיקוח בשדה להשגת אכיפת חוק משופרת.
3. תיכנון ופעולה יזומים בשטחים הפתוחים תוך שיתוף פעולה עם כל הגורמים הרלבנטיים להשגת מסגרת "עוטפת" לשמורות, המהווה מרכיב חיוני בשימור ערכי טבע ונוף במרקם הכולל של המדינה.
4. המשך ליווי ופיקוח על תהליך הבניה והפיתוח המואצים לקליטת גלי העליה.
5. מאבק בזוהמה הפושה בשטחים הפתוחים.
6. נרכז מאמץ לשימור כמויות ואיכויות מים במעיינות ובנחלים, ולמניעת השחתת אקויריים.
7. נשפר ונקדם את מערך קליטת ועיבוד הנתונים ברשות.

ההשתתפות הישירה של מדינת ישראל בתקציב הרשות (באלפי ש"ח) מסתכמת כדלקמן:

ש"ח - תקציב רגיל	5,804
ש"ח - בתקציב הפתוח	4,681

סך ההשתתפות	10,485

סך השתתפות המדינה מהווה 24% מתקציב הרשות הכולל.

התפלגות ההוצאות לפי תשומות עיקריות באחוזים

1992

א. שכר והוצאות נלוות	42%
ב. אחזקת צי הרכב	13%
ג. הוצאות תפעוליות	27%
ד. פתוח שמורות טבע	18%

	100%

תקן כח אדם

במסגרת התקציב הכולל לשנת 1992 תעסיק הרשות 278.23 תקנים קבועים בצרף 43.53 תקנים זמניים.

שכ"ע המשולם לעובדים בנוי עפ"י טבלאות השכר בשירות הציבורי וצמוד לתוספות השכר במגזר זה.

פעילות מיוחדת להגדלת ההכנסות

בשנת 1992 תפעל הרשות להגדלת הכנסותיה העצמאיות במס' תחומים עיקריים:

- א. מיסוד והעמקת הגבייה ממזמיני שירותים.
- ב. הגברת הביקורים בשמורות קולטות קהל והתאמת מחירי אגרות הכניסה.
- ג. הרחבת פעילות השיווק לאתרי הרשות.
- ד. הרחבת השרותים לגורמי חוץ בשטחים הפתוחים במידה ויש להם זיקה למטרותיה של הרשות.
- ה. מכירת שרותי ידע בתחום תסקירי השפעה על הסביבה לגורמים המעוניינים בכך.

תקציב 1992: התפלגות התקציב עפ"י סוגי תקציב
(באלפי ש"ח)

1991		1992		סוג תקציב
%	סכום	%	סכום	
56.9%	22,464	55.9%	24,258	תקציב רגיל
21.2%	8,356	18.2%	7,901	תקציב סיחוח
3.1%	1,211	4.2%	1,823	איו"ש ואזח"ע
13.9%	5,491	15.2%	6,613	שטחים פתוחים
4.9%	1,936	6.5%	2,811	איכות הסביבה
100.0%	39,458	100.0%	43,406	סה"כ

תקציב 1992: הכנסות בתקציב הרגיל - ריכוז לפי מקורות עיקריים
(באלפי ש"ח)

1991 סה"כ		1992 סה"כ		מקור הכנסה
%	סכום	%	סכום	
23.5%	5,290	23.9%	5,804	משרד החקלאות
40.0%	8,977	41.3%	10,008	שמורות קולטות קהל
2.4%	546	1.6%	382	מצפה תת ימי
10.4%	2,341	9.8%	2,386	אגרות צייד וציידת צבאים
0.6%	145	0.7%	168	תרומות (תקציב רגיל)
7.7%	1,739	8.8%	2,130	דמי ניהול
3.8%	857	4.1%	994	הכנסות מפחת ומכירת רכבים
3.3%	739	2.4%	588	הכנסות אגף שיווק
8.1%	1,830	7.4%	1,798	פיקוח ערכי טבע ומשימות חולפות
100.0%	22,464	100.0%	24,258	סה"כ תקציב רגיל

תקציב 1992: ריכוז לפי שימושים עיקריים בתקציב הרגיל
(באלפי ש"ח)

סה"כ 1991		סה"כ 1992		התפלגות ההוצאה			היחידה
%	סכום	%	סכום	תפעוליות	רכב	שכ"ע	
2.8%	634	3.7%	904	201	144	559	הנהלה
14.3%	3,211	13.7%	3,318	1,999	120	1,199	חט' ומנהל וארגון
5.7%	1,270	8.4%	2,026	358	220	1,448	חט' מדע וממשק
3.1%	702	1.6%	390	134	63	193	אגף בינוי
1.9%	425	1.3%	305	91	30	184	אגף חקירות
1.7%	384	1.8%	440	151	60	229	אגף דוברות והסברה
4.6%	1,032	2.4%	588	270	30	288	אגף שיווק
3.3%	739	4.1%	994	4	990	0	אגף רכב
10.0%	2,236	11.0%	2,657	680	509	1,467	מחוז צפון ופיקוח
4.4%	990	7.1%	1,732	135	444	1,154	מחוז מרכז ופיקוח
6.1%	1,366	6.1%	1,486	182	413	892	מחוז דרום ופיקוח
3.1%	689	3.3%	801	186	200	416	מחוז אילת ופיקוח
29.2%	6,559	31.8%	7,717	1,787	515	5,415	שמורות קולטות קהל
9.9%	2,228	3.7%	900	0	0	900	זרבה
100.0%	22,464	100.0%	24,258	6,177	3,737	14,344	סה"כ
			100.0%	25.5%	15.4%	59.1%	ב- % מסך תקציב רגיל

תקציב 1992: ריכוז הכנסות והוצאות בשמורות
(באלפי ש"ח)

סה"כ הכנסה	סה"כ הוצאה	התפלגות ההוצאה			השמורה
		תפעוליות	רכב	שכ"ע	
210	219	26	27	166	גמלא
0	308	9	69	230	פלגי מים
938	292	32	0	260	תל דן
217	233	30	0	202	תנור
1,281	721	115	7	600	בניאס
1,266	734	216	33	485	החולה
131	260	62	14	184	עין אפק
1,140	497	128	38	331	מ. אבשלום
141	505	53	28	424	חי בר כרמל
582	458	110	27	321	נחל מערות
1,538	939	168	63	708	עין גדי
264	324	129	0	194	מ.מ. ערד
584	622	184	63	376	מ.מ. רמון
124	124	49	0	75	חי רמון
6	1	1	0	0	חניון בארות
43	37	37	0	0	מזנון רמון
12	10	10	0	0	חנות מכר
1,306	550	213	27	311	אלמוגים
143	648	124	119	406	חי בר יטבתה
84	235	92	0	143	מ.מ. יטבתה
10,008	7,717	1,787	515	5,415	סה"כ

תקציב פיתוח לשנת 1992

(באלפי ש"ח)

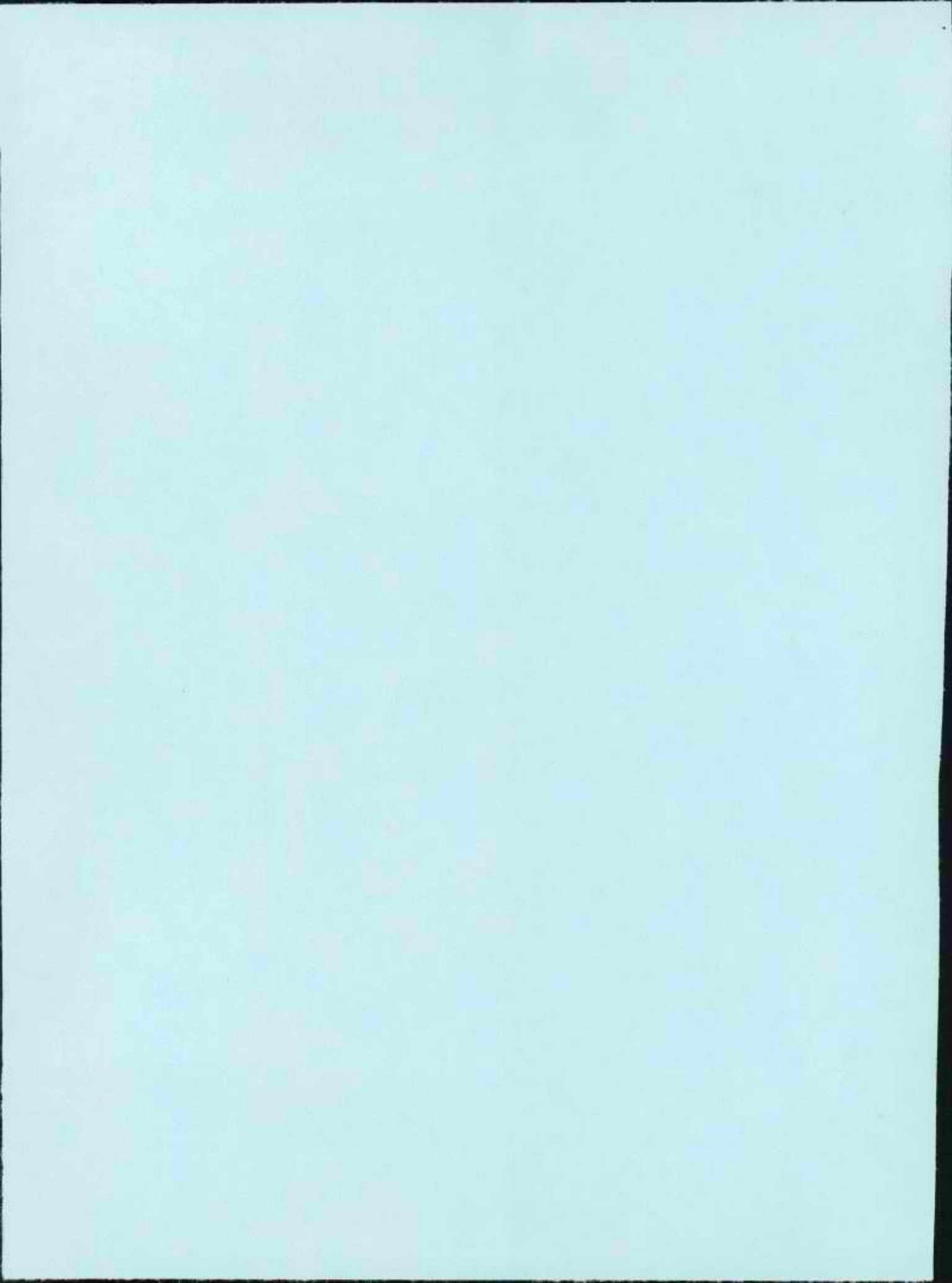
<u>1992</u>	<u>1. הכנסות</u>
4,681	משרד החקלאות
227	תרומות יעודיות
2,993	גורמי חוץ

7,901	סה"כ הכנסות
	<u>2. הוצאות</u>
2,711	מחוז צפון
987	מחוז מרכז
1,795	מחוז דרום
1,112	מחוז אילת
1,296	כללי

7,901	סה"כ הוצאות

תקן כח אדם וכלי רכב לשנת 1992

סה"כ רכב	רכב			כח אדם		ה י ח י ד ה	
	פרטי	מסחרי	ג'יפ	זמני	קבוע		
						<u>תקציב רגיל</u>	
3	3			----	6.65	הנהלה	1.
4	4			1.50	23.34	חטיבת מינהל וארגון	2.
10	10			4.00	16.22	חטיבת מדע ומימשק	3.
2	2				2.50	אגף תיכנון ופיתוח	4.
2	2			0.5	2.50	אגף חקירות	5.
2	2			----	4.00	אגף דוברות חינוך והסברה	6.
15	5		10	0.90	22.67	מחוז צפון - פיקוח	7.
5	4	1		4.45	36.94	מחוז צפון - שמורות	8.
10	4	1	5	0.58	11.00	מחוז מרכז - פיקוח	9.
4	3		1	20.00	9.5	מחוז מרכז - שמורות	10.
12	3	1	8	0.70	13.45	מחוז דרום - פיקוח	11.
5	2		3	2.40	19.50	מחוז דרום - שמורות	12.
5	2		3		5.66	מחוז אילת - פיקוח	13.
4	1	1	2	8.5	16.05	מחוז אילת - שמורות	14.
83	47	4	32	43.53	189.98	סה"כ תקציב רגיל	
						<u>תקציבי חוץ</u>	
9			9		14.00	איו"ש ואזח"ע	1.
43	3		40		54.00	שטחים פתוחים	2.
17	14		3		20.25	איכות הסביבה	3.
69	17		52		88.25	סה"כ תקציבי חוץ	
152	64	4	84	43.53	278.23	סה"כ	

מוכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבה כ"ד/התשנ"ב של הממשלה
יום א', כ"ו באדר א' התשנ"ב - 1.3.1992
(בשעה 09:00)

נכחו השרים: י. שמיר - ראש הממשלה - יו"ר, א. אולמרט,
מ. ארנס, א. דרעי, ז. המר, ד. מגן, י. מודעי,
ר. מילוא, ד. מרידור, ר. פנחסי, מ. קצב, א. שאקי,
א. שרון

נעדרו השרים: ד. לוי, מ. נסים, י. פרץ (בחול), ג. פת

כן נכחו: א. ורדיגר - סגן שר לעניני ירושלים
מ. פרוש - סגן שר העבודה והרווחה
י. חריש - היועץ המשפטי לממשלה

בסעיף 2515:

רב-ניצב י. טרנר - המפכ"ל
תא"ל י. אולמרט - מזכיר צבאי לשר הבטחון
תא"ל ע. נבו - מזכיר צבאי לראש הממשלה

בסעיף 2516:

ג. שליטין - המנהל הכללי, משרד החקלאות
ד. בר-חיים - סמנכ"ל משרד האוצר
ש. טלמון - אגף התקציבים, משרד האוצר
י. אריאב - אגף התקציבים, משרד האוצר
מ. ניר - ממלא-מקום מזכיר הממשלה

בפרוטוקול זה 9 דפים.

סדר היום :

- .2515 ענינים בטחוניים
- .2516 הודעה בדבר אסון הטבע בחקלאות
- .2517 טיוטה והצעת חוק פיצויי נפגעי אסון טבע
- .2518 סיוע לבעלי דירות שניזוקו משטפונות
- .2519 הצעת-חוק הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו (תיקון מס. 1), התשנ"ב-1992 - הנחה מחדש על שולחן הכנסת.
- .2520 הצעת-חוק שידורי תחנות רדיו, התשנ"ב-1992
- .2521 הצעת-חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התשנ"ב-1992
- .2522 הצעת-חוק לתיקון פקודת החברות (תיקון מס. 6), התשנ"ב-1992
- .2523 נסיעות שרים

ביטחון המדינה 50 שנה

2516. הודעה בדבר אסון הטבע בחקלאות

ראש הממשלה ושר החקלאות מביע את הזדהותה של הממשלה וצערה על האסון שנגרם מפגעי מזג האוויר לחקלאות בארץ ומודיע כי הממשלה תעשה כמיטב יכולתה בהגשת עזרה לענפי החקלאות ולבעלי משקים רבים שנפגעו.

ראש הממשלה ושר החקלאות ציין כי בשעה זו קשה להעריך את גודל הנזק המדויק ולכן הקימה הממשלה צוות משותף למשרדי האוצר והחקלאות בענין קריטריונים הדרושים לאישור ההכרזה בהתאם לחוק פיצוי נפגעי אסון טבע, התשמ"ט-1989 לפיו ישולמו הפיצויים.

ההכרזה תאושר בישיבתה הקרובה של הממשלה.

מיד עם אישור ההכרזה תפעל הממשלה לזרז תשלום הפיצויים והמפרעות לחקלאים הנזוקים לצורך שיקום מהיר של הענפים שנפגעו ובכדי לגרום לרציפות ביצור החקלאי וצמצום הנזק הן לחקלאים והן למשק המדינה.

2517. טיוטה והצעת חוק פיצויי נפגעי אסון טבע

ראש הממשלה ושר החקלאות פותח.

שר האוצר מוסיף.

מ ח ל י ט י ס:

א. לאשר את הטיוטה והצעת-חוק פיצויי נפגעי אסון טבע (תיקון), התשנ"ב-1992 המצורפת (דף מס. 8), ולהגישה מיד לכנסת.

ב. על-פי סעיף 113(ג) בתקנון הכנסת לבקש מועדת הכנסת כי תחליט על הקדמת הדיון בהצעת החוק הנ"ל.

2518. סיוע לבעלי דירות שניזוקו משטפונות

שר האוצר פותח.

בדיון משתתף השר א. דרעי.

מ ח ל י ט י ס, לאשר הודעת שר האוצר כי יינתן פיצוי על נזקי שטפונות שנגרמו לדירות מגורים ולתכולתן בחורף תשנ"ב, על-פי הכללים שקבע שר האוצר בחודש דצמבר 1991 לגבי דירות מגורים שניזוקו.

כמו-כן הודיע שר האוצר כי יקים צוות לבדיקת בעיות הנזיקין אשר נגרמו לרשויות המקומיות עקב מפגעי מזג-האוויר.

2519. הצעת-חוק הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו (תיקון מס. 1), התשנ"ב-1992 - הנחה מחדש על שולחן הכנסת.

ראש הממשלה פותח.

שר האוצר משיב.

מ ח ל י ט י ס:

א. להניח מחדש על שולחן הכנסת את הצעת-חוק הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו (תיקון מס. 1), התשנ"ב-1992 המצרפת-בזה (דף מס. 9).

ב. לבקש על-פי סעיף 113(ג) בתקנון הכנסת, כי ועדת הכנסת תחליט על הקדמת הדיון בהצעת החוק.

2520. הצעת-חוק שידורי תחנות רדיו, התשנ"ב-1992

שר התקשורת פותח.

בדיון משתתף השר י. מודעי.

מ ח ל י ט י ס:

א. בפרק ז' (ג) של הצעת-החוק במקום: "לאחר התייעצות בשר האוצר ובמועצה" יבוא: "בהסכמת שר האוצר והמועצה".

ב. בהמשך להחלטת הממשלה מס. 97 משיבתה ביום 8.7.90:

להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק לאשר, על-דעת הממשלה, את הצעת חוק שידורי תחנות רדיו, התשנ"ב-1992 (נספח 385 (מתוקן)) ולהניחה מיד על שולחן הכנסת.

2521. הצעת-חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה),
התשנ"ב-1992

שר הפנים פותח.

בדיון משתתף השר ד. מרידור.

המשך הדיון נדחה.

2522. הצעת-חוק לתיקון פקודת החברות (תיקון מס. 6),
התשנ"ב-1992

שר המשפטים פותח.

מ ח ל י ט י ם:

א. להעביר את הצעת-החוק לתיקון פקודת החברות (תיקון מס. 6), התשנ"ב-1992 לאישורה של ועדת שרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, על-דעת הממשלה (נספח 389).

ב. אם ועדת השרים תאשר את ההצעה, היא תהא רשאית על-דעת הממשלה, לבקש מועדת הכנסת, בהתאם לסעיף 113(ג) לתקנון הכנסת, פטור מחובת הנחה.

2523. נסיעות שרים

ממלא-מקום מזכיר הממשלה פותח.

ש מ ר

- 7 -

מ ח ל י ט י ס, לאשר את נסיעת שר האוצר לג'נבה
בעניני משרדו ובשליחות מפעל מלווה העצמאות והפיתוח,
מיום ג' באדר ב' התשנ"ב (8.3.92) עד יום ה' באדר ב'
התשנ"ב (10.3.92).

שר הכלכלה והתכנון ימלא את מקום שר האוצר בעת העדרו
מהארץ.

(אל השר לא יתלוו עובדי מדינה).

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

(בשעה 10:15)

תה 1113

תזכיר חוק

שם החוק המוצע

חוק פיצוי נפגעי אסון טבע (תיקון), התשנ"ב-1991

עיקרי החוק המוצע

ייקבע בחוק פיצוי נפגעי אסון טבע כי ניתן יהיה לקיים את התנאי הקבוע בו לענין ביטוח ע"י ביטוחו בחברת ביטוח כלשהי, ולא דווקא בקרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע"מ.

מטרת החוק והצורך בו

החוק הקיים מתנה את תשלום הפיצויים לנכס שהוא גידול חקלאי צומח בטרם נאסף, למעט עצים; מוגדרה, אפרוחים ותרנגולות כלולים ובקר לחלב, מכוסה מפני נזקי טבע בקרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע"מ. על מנת לא למנוע מחקלאים שרכשו ביטוח בחברות ביטוח אחרות את הפיצויים לפי החוק, מוצע לראות גם ביטוח בחברות אחרות קיום התנאי הנדרש בחוק.

השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

סעיף 3(א) לחוק יתוקן בהתאם.

השפעת החוק המוצע על וקציב המדינה

א י ן

השפעת החוק המוצע על ההיבט המינהלי של המשרדים השונים

א י ן

להלן נוסח החוק המוצע:

חוק פיצוי נפגעי אסון טבע (תיקון), התשנ"ב-1991

תיקון
סעיף 3
1. בסעיף 3(א) לחוק פיצוי נפגעי אסון טבע, התשמ"ט-1989¹, בסוף פסקה (1) יבוא² או אצל מבטח אחר כמשמעותו בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981².

1. ס"ח התשמ"ט, עמ' 20

2. ס"ח התשמ"א, עמ' 1

הצעת חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (תיקון מס') (החש"ב-1992)

- תיקון 1. בסעיף 134 לחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, החש"ב-1990
(1) במקום הגדרת "תקופת ביניים" יבוא :
134 "תקופת ביניים". - התקופה שמיום תחילתו של חוק זה עד יום
כ"ט בסיון חש"ב (30 ביוני 1992);

1) ס"ח החש"ב ע"מ 58

דברי הסבר

חוק כדי תהליך פרסום המכרזים לקבלת זיכיונות לשידורי
טלוויזיה לפי חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו חש"ב - 1990
ותגלו קשיים שלא נצפו מראש ונוצר צורך
בהארכת תקופת הביניים שעל פי החוק עומדת למוג ב - 31
למרץ 1992. בכדי לאפשר לרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו לסיים
תהליך הוצאת המכרזים, ולאפשר לבעלי הזיכיונות שיבחרו
להתארגן כיאות לקראת ביצוע השידורים, מוצע לתקן את חוק
הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו ולהאריך את תקופת הביניים
הקבועה בחוק ב - שלושה חודשים.

מוזכירות הממשלה

ש מ ר

פרוטוקול
החלטת ממשלה
יום ב', כ"ז באדר א' התשנ"ב - 2.3.92

2524. הצעת-חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), תיקון
מס. 2, התשנ"ב-1992

מ ח ל י ט י ס (12 קולות בעד; 3 נגד):-

א. לאשר את הצעת-חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), (תיקון מס. 2, התשנ"ב-1992, המצורפת-בזה, ולהגישה מיד לכנסת.

ב. לבקש על-פי סעיף 113(ג) בתקנון הכנסת, כי ועדת הכנסת תחליט על הקדמת הדיון בהצעת החוק.

ההחלטה הנ"ל התקבלה על-פי סעיף 18 בתקנון לעבודת הממשלה.

בפרוטוקול זה 8 דפים.

חיקון 1. בסעיף 4 לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התשנ"ב-1990
סעיף 4 (להלן - חוק הליכי תכנון) -

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) הועדה מוטמכת לדון ולהחליט בדבר אישור תכניות שענינן הקמח 200 יחידות מגורים ומעלה בתחומים של עיריות ומועצות מקומיות, ו- 100 יחידות מגורים ומעלה בתחומים של מועצות אזוריות, בין אם התכניות כוללות מבנים למסחר ולשירותי ציבור הנלווים להן ובין אם לאו, וכלבר שבתכניות כאמור נקבעו הוראות המאפשרות מחן היתרי בניה לפיהן ללא צורך כאישור תכנית נוספת טרם מחן והיתורים, ושנכללו בהן חתייתסויות לנושא טילוק שפכים; תכניות כאמור יכול שיוגשו לוועדה או יועברו אליה ממוסד תכנון אחר, על ידי ועדה מקומית או רשות מקומית שבתחומן מיועדות התכנית או על ידי בעלי זכויות במקרקעין שהתכניות חלות עליהם; ואולם בתכנית לאיחוד ולחלוקה של מגושים ללא הטכמות בעלים לפי פרק ג' סימן ו' לחוק התכנון, לא תדון הועדה, אלא אם כן ניתנה הטכמות מראש של שלשה רבעים ממספר בעלי המגרשים שבתחומן התכנית שהוגשה לוועדה."

(2) אחרי סעיף קטן (א4) יבוא:

"(א5) לא תדון ועדה בתכנית אלא אם כן נבדקה בדיקה מוקדמת בידי מתכנן המחוז או מי שהוא הסמיך לשם כך (להלן - המתכנן), והוא העיר הערותיו בכתב לתכנית בחוף 14 ימים מיום שהוגשה לבדיקתו. עם הגשת התכנית לבדיקה המתכנן, ימסור מגיש התכנית העתק מן התכנית לוועדה המקומית; לא בדק המתכנן את התכנית בחוף 14 ימים כאמור, או לא העיר הערותיו, רשאי מגיש התכנית, להגיש לוועדה גם ללא בדיקה המתכנן, וזו לא חסרב לדון בה רק מחמת הטעט שחסרות הערות המתכנן. הועדה תדון בתכנית ותחליט אם להפקידה אם לאו, בחוף 21 ימים מיום שהוגשה לה, לאוור שנבדקה על ידי המתכנן או לאחר חלוף 14 הימים האמורים, אם לא העיר הערותיו לתכנית. הועדה תודיע למגיש התכנית על החלטתה חוף שבעה ימים ממועד ההחלטתו."

(3) במקום סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ה) על אף האמור בחוק התכנון, כוחה של תכנית שאישרה הועדה לפי חוק זה יפה מכל תכנית אחרת שאושרה לפי חוק התכנון, למעט תכנית מיחאר ארצית שענינה קליטת עלייה; חרגה תכנית לפי חוק זה מהוראות תכנית מיחאר ארצית אחרת לא האושר אלא אם כן אושרה בידי המועצה הארצית; המועצה הארצית תחן החלטתה בחוף שלשים ימים מיום שהוגשה התכנית לאשורה."

(4) אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ו) הועדה רשאית לדון ולהחליט בדבר שינוי חכניות שאושרו על ידי אף אם בשינוי החכניות לא התקיימו החנאים המוקדמים האמורים בסעיפים קטנים (א) או (א4), ובלבד שאין בשינוי כאמור כדי לשנות את החכניות באופן שאילו נכלל בה השינוי מלכתחילה לא ניחן היה לאשרה לפי חוק זה."

2. חיקון סעיף 5 לחוק הליכי חכנון -

(1) בפסקה (1), בסופה יבוא: "ואולם אם היה חבר ועדה נציג של רשות מקומית, משרד או גוף אחר אשר יזמו חכנית פלונית שהובאה לדיון בפני הועדה, יהיה אוחז חבר מנוע מלהצביע בקשר להתנגדויות שהוגשו לאותה חכנית."

(2) בפסקה (5), במקום "20 ימים" יבוא "30 ימים".

(3) בפסקה (7), בסופה יבוא: "נכללו בחכנית הוראות בדבר איחוד וחלוקה מחדש של מגרשים שלא בהסכמת בעלים, והוגשו התנגדויות לחכנית, חשמה הועדה את ההתנגדויות וחליט בדבר החכנית כאמור, בחוך 60 ימים מחום המועד להגשת התנגדויות כאמור בפסקה (5);".

(4) אחרי פסקה (8) יבוא:

"(א) החליטה הועדה על הפקדת חכנית בחנאים, ולא מילא מגיש החכנית את החנאים שנדרש למלא בחוך 90 ימים מהמועד שנמסרה לו הודעה על החלטת הועדה, יראו את החלטת הועדה על ההפקדה כבטלה."

(5) בפסקה (9) במקום "10 ימים" יבוא: "14 ימים".

3. חיקון סעיף 6(א) לחוק הליכי חכנון במקום המלים "הועדה חקבע בחכנית מה ייחשב כחחילת ביצועה" יבוא: "יראו כחחילת ביצועה של חכנית יציקת יסודות של הבנינים הכוללים לפחות 20 אחוזים מכלל יחידות הדיוור המחוכננות להיכנות על פי החכנית, ובחכניות שהגישו משרדי הממשלה יראו כחחילת ביצועה של חכנית, ביצוע של 20 אחוזים מעבודות החשתית המחוכננות בשטח החכנית".

4. חיקון סעיף 10 לחוק הליכי חכנון, במקום המלים "בחום שנתיים" יבוא: "בחום ארבע שנים".

5. חיקון חוק החכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן - חוק החכנון והבניה) -

(1) בסעיף 7(א), אחרי פסקה (8) יבוא: "(א8) נציג השר לאיכות הסביבה;"

(2) בסעיף 145, אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ו) שר הפנים רשאי לקבוע בתקנות, סוגים של עבודות ומתקנים הקשורים להקמת רשת החשמל והחזקתה; ביצועם והקמחם יהיו בדרך שיקבע השר בתקנות, ולא יידרש היתר לפי סעיף זה".

(3) בסעיף 157א, במקום סעיף קטן (ה2) יבוא:

"(ה2) שר הפנים רשאי לקבוע בתקנות הוראות וחנאים בדבר מתן אישורים לחיבור מבנה לחשמל, למים ולטלפון שיינתנו בליווי הצהרה חתומה בידי אדריכל רשוי אשר ערך את הבקשה להיתר להקמת המבנה שלגביו מבוקש החיבור האמור, בדבר גמר המבנה והתאמתו להיתר, ויראו הצהרה כאמור כאילו הוא אישור שניתן על-ידי הרשות המאשרת; נתן אדריכל רשוי הצהרה שלא בהתאם להוראות ולחנאים שקבע השר בתקנות, יחולו לגביו הוראות סעיף 158ל, אם היה מורשה להיתר כאמור בפרק ה'3, ואם לא היה מורשה להיתר - יחולו לגביו הוראות סעיף 158ל, בשינויים המחוייבים, לענין ביטול תעודתו כאדריכל רשוי או מחיקתו מפנקס המהנדסים והאדריכלים; לענין סעיף זה, "אדריכל רשוי" - כמשמעותו בחוק המהנדסים והאדריכלים, החשי"ח-1958".

(4) בסעיף 2(א) לתוספת השניה אחרי "שר הבטחון ימנה נציג אחד" יבוא "השר לאיכות הסביבה ימנה נציג אחד".

תחילה 6. תחילתו של סעיף 145(ו) לחוק התכנון והבניה - כנוסחו בסעיף 5 לחוק זה, ששים ימים מיום פרסומו.

הוראת מעבר 7. סעיפים 1 עד 3 של חוק זה, לא יחולו על תכניות שהופקדו לפי חוק הליכי תכנון, כנוסחו לפני תחילתו של חוק זה.

1. ס"ח החש"ן, עמ' 166; החשנ"א, עמ' 8.
2. ס"ח החשכ"ה, עמ' 307.
3. ס"ח החשי"ח, עמ' 108.

דברי הסבר

מבוא

לנוכח המשך גלי העליה הצפויים לבוא לישראל בשנתיים הקרובות, החליטה הממשלה כי חוקי חוקי הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה) תש"ן-1990, (להלן - חוקי-הליכי תכנון) אשר נחקקו לחקופה של שנתיים החל ביום כ"ז בחמוז תש"ן (20 ביולי 1990), יוארך לשנתיים נוספות, והוא יפוג איפוא בשנת תשנ"ד (יולי 1994). בד בבד עם ההחלטה להאריך את חוקי של החוק, החליטה הממשלה גם על מספר תיקונים נחוצים בחוק בעקבות הנסיון שהצטבר בהפעלתו עד כה, ותיקונים מספר כחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965.

לסעיף 1

(1) מספר יחידות המגורים המזערי בתכנית שנקבע בחוק המקורי הוא 200. נמצא כי מספר זה אינו מתאים למגזר החקלאי והכפרי, ועל כן מוצע להקטין את המספר של יחידות המגורים שחייבה בתכנית במגזר הכפרי לפי חוק זה, ל- 100 יחידות. המגזר הכפרי מצוי בתחומים של מועצות אזוריות, לכן מוצע להעזר בענין זה בתיחום המוניציפלי לצורך קביעת תחולת ההוראות המתוקנות. כן מוצע להוסיף לחוק הקיים הוראה המסייגת את סמכות הועדה לדון בתכניות שמכוחן ניתן להוציא היחרי בניה, ללא צורך בהפקדת תכנית נוספת. כן תכלול התכנית התייחסות לנושא סילוק שפכים.

מיגבלה נוספת שמוצע להוסיף לענין סמכותה של הועדה היא אישור תכניות לאיחוד וחלוקה מחדש של מגרשים לפי פרק ג' סימן ז' לחוק התכנון והבניה (תכניות ריפרוצציה). תכניות אלה מורכבות ביותר, והטיפול בהן מחייב פניה אישית לכל אחד מבעלי המגרשים והכנת טבלות של שומה והקצאות מקרקעין. מוצע כי ניתן יהיה לדון בתכניות מסוג זה רק אם ניתנה מראש הסכמה של שלשה רבעים מבעלי המגרשים לתכנית שהוצעה לדיון בפני הועדה, בנוסף להארכת לוח הזמנים להתנגדויות ולטיפול הועדה, כמפורט בסעיף 2 פסקה (3). החוספות השונות לסעיף קטן 4 (א) מחייבות ניסוחו מחדש ועל כן מוצע להחליפו.

(2) נסיון הפעלת הועדות בחקופה של כשנה וחצי לימד כי לעמים הוגשו לדיון תכניות שאינן עומדות ברמה מקצועית מספקת, ועל כן התארך תהליך התכנון. מוצע לקבוע כחובה כי כל תכנית תיבדק על ידי מתכנן המחוז בטרם תובא לדיון בועדה. עם זאת, תוטל חובה על מתכנן המחוז לבדוק את התכנית ולהעיר הערותיו בכתב בחוך שבועיים ימים. כן מוצע לחייב את הועדה לדון בתכנית ולהחליט אם להפקידה אם לא, בחוך 21 ימים לאחר שהוגשה לה, לאחר בדיקת המתכנן או לאחר 14 הימים שהוקצבו למתכנן המחוז, אם לא העיר הערותיו. עוד מוצע בסעיף זה כי במקביל להגשת תכנית לבדיקת המתכנן יועבר העתק ממנה לועדה המקומית.

(3) בסעיף 4(ה) לחוק הליכי תכנון נקבע כי כוחה של תכנית שאושרה לפי חוק זה יפה מכוחה של כל תכנית אחרת. זוהי חריגה מכלל הכפיפויות של התכניות ברמת הדרוג שלהן. לגבי תכנית מיחאר ארצית - נקבע כי

ניתן לחרוג ממנה באישור המועצה הארצית, ואם המועצה הארצית לא דנה בתכנית שהובאה לאישורה בתוך 15 או 20 ימים (במקרה של הארכה) יראו אותה כאילו אישרה את התכנית. מוצע לקבוע שתכנית שאושרה לפי חוק זה לא תסתור תכנית מיתאר ארצית שענינה קליטת עליה, ואילו לגבי תכניות אחרות ניתן יהיה לאשרן אם אינן חואמות לתכנית מיתאר ארצית, רק באישור המועצה הארצית, וזו תהן החלטתה בתוך 30 ימים (במקום 15 ימים שהיו עד כה). כן מוצע לבטל את האישור האוטומטי - לאחר חלוף המועד, אם לא ניתן אישור המועצה במועד.

- (4) לעתים נדרשים תיקונים ושינויים בתכנית, לאחר אישורה, מוצע להסמין את הועדות לפי חוק זה לערוך גם שינויים ותיקונים בתכניות שאושרו על ידן, אף אם התיקון אינו חל על המספר המזערי של יחידות מגורים שנקבעו בחוק, ובלבד שאין בתיקון התכנית כדי לשנותו באופן שאילו נכלל בתכנית המקורית היה נמנע מן הועדה לאשר את התכנית.

לסעיף 2

- (1) סעיף 5 לחוק הליכי תכנון מכפין עצמו לכללים ולהוראות שבחוק התכנון והבניה, למעט הוראות מפורשות שפורטו בסעיף זה. בין השאר מסייג הסעיף גם את תחולת סעיף 23 האוסר על חבר מוסד תכנון החבר גם במוסד תכנון גבוה ממנו, להשתתף בהצבעה על תכנית שנידונה במוסד התכנון הנמוך. בעקבות עתירות לבג"צ שהוגשו בענין הועדות לבניה למגורים, התברר באחת מהן כי נציגי הגורמים שיזמו באורח פעיל את התכנית נכללו בועדה השומעת התנגדויות ומכריעה בהן. מוצע לקבוע הוראה מפורשת בחוק שתגביל השתתפות כאמור של יזמי תכנית, לבל ישתתפו בהצבעה בהתנגדויות.

- (2) כן מוצע להאריך את המועד להגשת התנגדויות מ- 20 ימים ל- 30 ימים.

- (3) תהליך הטיפול בתכניות לאיחוד וחלוקה מחדש לפי פרק ג' סימן ז' לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 ללא הסכמת בעלי המקרקעין שבתחום התכנית, הינו מורכב - לרגל הצורך בשומות מקרקעין לגבי כל חלקה וחלקה בתחום התכנית, וההוראות החוקיות המחייבות מתן הזדמנות לשימוע לכל בעלי המקרקעין.

לוח הזמנים הקבוע לגבי תכניות רגילות המובאות לדיון בועדה אינו מחייב עם הדרישות המיוחדות של תכניות איחוד וחלוקה ללא הסכמת בעלים, על כן מוצע לקבוע מועד של 60 ימים להחלטת הועדה בענין ההתנגדויות והתכנית (במקום 30 ימים של מועד מוארך לפי החוק הקיים).

- (4) נסיון הפעלת הועדות בתקופה של כשנה וחצי מחילת חוקפו של חוק הליכי תכנון, לימד כי לעתים הוגשו תכניות לאישור הועדות, מבלי שהיזמים ביצעו את המוטל עליהם לשם קידום התכניות. מוצע להפקיע חוקף החלטה על הפקדת תכנית, אם יזם תכנית לא פעל לקידומה, תוך 90 ימים ממועד החלטת הועדה על תנאים שעליו היה למלא והוא לא מילאם.

(5) בסעיף 915) לחוק הליכי תכנון הוקצבו 10 ימים לאישור שר הפנים, במקרים שבהם נדרש אישורו. החבר כי קיימים קשיים מעשיים להפעלת הסמכות בחוק 10 ימים, ועל כן מבוקש לקבוע במקומם 14 ימים.

לסעיף 3

בסעיף 6(א) לחוק הליכי תכנון נקבע:

"תנאי לתכנית שאושרה לפי חוק זה הוא כי יוחל בביצועה בחוק שנתיים מיום אישורה; הועדה תקבע בתכנית מה ייחשב כחילת ביצועה". נסיון הפעלת החוק מלמד כי כל ועדה קובעת באופן שונה מה נחשב כחילת ביצוע, והדבר גורם לאי-הבנות רבות. מוצע לקבוע הוראות ברורות בחוק בענין זה: התחלת בניה של 20 אחוזים מיחידות הדיור הכלולות בה, ולגבי תכניות שהוגשו על ידי הממשלה יהא תחילת ביצוע תכנית, ביצוע של לפחות 20 אחוזים מהתשתיות המיועדות בשטח התכנית.

לסעיף 4

בסעיף 10 לחוק הליכי תכנון נקבע כי הוא יפקע כעבור שנתיים מוצע להאריך לחקופה של שנתיים נוספות, לנוכח המשך גלי העלייה הצפויים, והצורך לזרז את הליכי התכנון לשם הגדלת היצע הדיור במדינה ופיתוח מקורות התעסוקה.

לסעיף 5

פסקה (1) סעיף 7 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 מפרט את הרכב הועדות המחוזיות. לאחר הקמת המשרד לאיכות הסביבה החליטה הממשלה כי המשרד ייוצג במוסדות התכנון, לפיכך מוצע להוסיף לרשימת נציגי השרים בועדות המחוזיות לתכנון ולבניה את נציג השר לאיכות הסביבה.

פסקה (2) לנוכח הצורך לתגבר את רשתות החשמל ומתקני החשמל מחד - ולנוכח הקשיים החוקיים והמעשיים הכרוכים ברישוי רגיל להקמת רשת החשמל והמתקנים, נמצא צורך לקבוע תהליך מיוחד להקמת רשתות ומתקני חשמל, שלא בדרך של היתר רגיל. סוגי המתקנים והתהליך ייקבעו על ידי שר הפנים בתקנות.

פסקה (3) סעיף 157א לחוק התכנון והבניה ענינו אישורים מאת רשות מאשרת לצורך חיבור מבנים לרשתות חשמל, מים וטלפון. סעיף קטן (ה2) נוסף בתיקון מס' 33 לחוק, ובו הוסמך מורשה להיתר להצהיר כי מבנה נבנה בהתאם להיתר וכי הוא ראוי לשימוש. הצהרה כאמור מחייבת את הרשות המאשרת ליתן היתר בחוק עשרה ימים.

מוצע להרחיב את האמור בסעיף זה ולאפשר לאדריכל רשוי שערך את הבקשה להיתר להצהיר כי המבנה נושא הבקשה לחיבור לחשמל, למים ולטלפון נבנה בהתאם להיתר, והצהרתו תבוא במקום אישור הרשות המאשרת. שר הפנים יוסמך לקבוע בתקנות את ההוראות והתנאים למחן

אישורים באמצעות הצהרת האדריכל. בצד הסמכות, מוצע לקבוע סנקציות של שלילת חעודת מורשה להיתר, חעודת אדריכל רשוי, או מחיקה מפנקס המהנדסים והאדריכלים, במקרה של מתן הצהרה שאינה נכונה בצד הסנקציות המשמעותיות והפליליות המקובלות.

(4) - על פי החלטת הממשלה להוסיף נציג של השר לאיכות הסביבה למוסדות התכנון, מוצע להוסיף נציג של השר גם לוועדה למימי חופין הפועלת לפי החוספת השניה של חוק התכנון והבניה.

לסעיף 7

לאחר שמוצע להטיל מגבלות שונות לגבי סמכות הועדות והתכניות הנדונות בהן, מוצע שלא לפגוע בתכניות שכבר הוחל בהן בתהליך התכנון, משלב ההפקדה ואילך.

מזכירות הממשלה

ש מ ר

ס ד ר י ו ס

לישיבת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק
ביום ב' ד' באדר ב' התשנ"ב - 9.3.92
(בשעה 17:00 - בכנסת)

הרשאות:-	מס. נספח	השר המגיש
א. הרשות לפי חוק נכסי המדינה התשי"א-1951 - לנושאי משרות במשרד הכלכלה והתכנון	720 חק	שר הכלכלה והתכנון
ב. הרשאות לפי חוק נכסי המדינה התשי"א-1951 - לנושאי משרות במשרד הבטחון	721 חק	שר הבטחון
הצעות חוק של חברי הכנסת:-		
ג. הצעת חוק הרשות לפיתוח הנגב (תיקון), התשנ"ב-1992 של חה"כ ש. עמור (מס' תתתרי"א) - ערר	723 חק	שר המשפטים
ד. הצעת חוק התכנון והבניה (תיקון - הקמת אולמות ספורט בבתי ספר), התשנ"ב-1992 של חה"כ מ. בר זוהר (מס' תתתרס"א) - ערר	724 חק	שר המשפטים
ה. הצעת חוק לקליטת עולים בבתי ספר, התשנ"ב-1992 של חה"כ מ. בר זוהר (מס' תתתרס"ב) - ערר	725 חק	שר המשפטים
טיוטות חוק של הממשלה:-		
ו. טיוטת חוק שרות הקבע בצה"ל (גימלאות) (נוסח משולב) (תיקון), התשנ"ב-1992	706 חק	שר הבטחון
ז. טיוטת חוק סוכני המכס (תיקון), התשנ"ב-1992	678 חק	שר האוצר

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מחליטים:

"בהתאם לסעיף 6 (א) (2) לחוק נכסי המדינה, התשי"א - 1951 (להלן החוק)

א. להרשות את המנהל הכללי של משרד הכלכלה והתכנון, ביחד עם חשב המשרד או סגנו, לייצג את הממשלה בכל עיסקה מהעיסקאות שמדובר בהן בסעיף 4 לחוק, למעט עיסקה במקרקעין שבחזום הפעילות של משרד הכלכלה והתכנון ולחזום בשם המדינה על מסמכים הנוגעים לעיסקאות האמורות.

ב. להרשות את סגן המנהל הכללי הבכיר למינהל, ביחד עם חשב המשרד או סגנו לייצג את הממשלה בכל עיסקה מהעיסקאות שמדובר בהן בסעיף 4 לחוק, עד לסכום של שלוש מאות אלף שקלים, למעט עיסקה במקרקעין שבחזום הפעילות של משרד הכלכלה והתכנון ולחזום בשם המדינה על מסמכים הנוגעים לעיסקאות האמורות".

דברי הסבר

מוצע להרשות נושאי משרד במשרד הכלכלה והתכנון לייצג את המדינה לפי חוק נכסי המדינה, התשי"א - 1951.

ההצעה הינה על דעות החשב הכללי במשרד האוצר.

מוגש ע"י

שר הכלכלה והתכנון

כ"ט באדר א' התשנ"ב
4 במרץ 1992

הצעת חוק הרשות לפיתוח הנגב (תיקון), התשנ"ב-1992 של חה"כ ש.
עמור (מס' תתתרי"א) - ערר

הצעת חוק הרשות לפיתוח הנגב (תיקון), התשנ"ב-1992 מועלית בזה על
סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:

- א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר הכלכלה והתכנון.
- ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל
ביום 9 בינואר 1992 אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה
והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;
- ג. תגובות:
1. ביום 15 בינואר 1992 הודיע שר התיירות כי הוא מתנגד
להצעת החוק.
 2. ביום 20 בינואר 1992 הודיע שר הכלכלה והתכנון כי הוא
תומך בהצעת החוק.
 3. ביום 3 בפברואר 1992 החליטה ועדת השרים לעניני חקיקה
ואכיפת החוק, בהתאם להחלטה מס' 870 (חק/368) של הממשלה
מיום כ"א באלול התשמ"ט (21.9.89), לתמוך בהצעת החוק
(חק/1377).
 4. ביום 27 בפברואר 1992 הודיע שר האוצר כי הוא מתנגד להצעת
החוק.
- ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת
ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה
מוסכמת של הממשלה.

כ"ח באדר א' התשנ"ב
3 במרס 1992

נספח חק723

הצעת חוק התכנון והבניה (תיקון - הקמת אולמות ספורט בבתי ספר),
התשנ"ב-1992 של חה"כ מ. בר זוהר (מס' תתת"א) - ערר

הצעת חוק התכנון והבניה (תיקון - הקמת אולמות ספורט בבתי ספר),
התשנ"ב-1992 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה
ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:

- א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר הפנים.
- ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום 6 בפברואר 1992 אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;
- ג. תגובות:
 1. השר האחראי טרם הגיב.
 2. ביום 26 בפברואר 1992 החליטה ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, בהתאם להחלטה מס' 870 (חק/368) של הממשלה מיום כ"א באלול התשמ"ט (21.9.89), לתמוך בהצעת החוק (החלטה מס' חק/1462).
 3. ביום 2 במרס 1992 הודיע שר האוצר כי הוא מתנגד להצעת החוק.
- ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

כ"ח באדר א' התשנ"ב
3 במרס 1992

נספח 724חק

הצעת חוק לקליטת עולים בבתי ספר, התשנ"ב-1992 של חה"כ מ. בר זוהר
(מס' תתתרט"ב) - ערר

הצעת חוק לקליטת עולים בבתי ספר, התשנ"ב-1992 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:

- א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר החינוך והתרבות.
- ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום 6 בפברואר 1992 אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:

1. השר האחראי טרם הגיב.
 2. ביום 26 בפברואר 1992 החליטה ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, בהתאם להחלטה מס' 870 (חק/368) של הממשלה מיום כ"א באלול התשמ"ט (21.9.89), לתמוך בהצעת החוק (החלטה מס' חק/1463).
 3. ביום 2 במרס 1992 הודיע שר האוצר כי הוא מתנגד להצעת החוק.
- ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

כ"ח באדר א' התשנ"ב
3 במרס 1992

נספח 725חק

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 90 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ש מ ר

מוזכירות הממשלה

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק
ביום ו', א' באדר ב' התשנ"ב - 6.3.92
(בשעה 11:00 - במזכירות הממשלה)

מס. נספח	השר המגיש	
<u>הצעות חוק של חברי הכנסת:-</u>		
712חק	שר המשפטים	א. הצעת חוק לתיקון פקודת הראיות (עדות קטין שאינו בר אחריות פלילית), התשנ"ב-1992 של חה"כ י. צבן (מס' תתת"רמ"ב) - ערר
713חק	שר המשפטים	ב. הצעת חוק שירות המדינה (סייג פעילות מפלגתית ומגבית כספים) (תיקון מס' 2), התשנ"ב-1992 של חה"כ ח. קופמן (מס' תתת"רל"ח)
714חק	שר המשפטים	ג. הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון - כפירה בעבירות תעבורה), התשנ"ב-1992 של חה"כ ג. גדות (מס' תתת"רמ"ט)
715חק	שר המשפטים	ד. הצעת חוק שיווייון הזדמנויות בעבודה (תיקון מס' 3), התשנ"ב-1992 של חה"כמ. וירשובסקי, נ. ארד וי. צבן (מס' תתת"רנ"ב)
716חק	שר המשפטים	ה. הצעת חוק זכות לעבודה יזומה לעולים, התשנ"ב-1992 של חה"כ א. העצני (מס' תתת"רנ"ה)
717חק	שר המשפטים	ו. הצעת חוק המינהל העצמי לתושבי יהודה, שומרון וחבל עזה, התשנ"ב-1992 של חה"כ א. בורג (מס' תתת"רנ"ח)

* - נושא חדש על סדר היום

<u>מס. נספח</u>	<u>השר המגיש</u>	
719חק	שר המשפטים	ז. הצעת חוק היועץ המשפטי לכנסת, התשנ"ב-1992 של חה"כ מ. וירשובסקי (מס' תתת"רל"ג) - ערר
681חק	שר המשפטים	ח. הצעת-חוק יישוב סכסוכי עבודה (תיקון - החלטה על שביתה), התשנ"ב-1992 של ח"כ ע. לנדאו (מס. תתת"רי"ז) - ערר
<u>טיוטות חוק של הממשלה:-</u>		
726חק *	שר המשפטים	ט. טיוטת-חוק לתיקון פקודת החברות (תיקון מס. 6), התשנ"ב-1992
385 (נוסח מתוקן)	שר התקשורת	י. הצעת-חוק שידורי תחנות רדיו, התשנ"ב-1992
710חק	שר המשפטים	יא. טיוטת חוק ההוצאה לפועל (תיקון - מימוש תובענות), התשנ"ב-1992

משרד המשפטים
אדר א' התשנ"ב
מרץ 1992

טיוטת חוק המחשבים, התשנ"ב-1992

מבוא

המקום המרכזי אותו תופס עתה המחשב בחברה המודרנית מחייב חקיקה אשר תגן כראוי על האינטרסים החברתיים והכלכליים המקודמים על-ידי הפעילות במחשבים.

התגברותה הניכרת של עבריינות המחשבים, והקשיים בהתאמת דיני העונשין והנזיקין הקיימים לשימוש לרעה בנוגע למחשבים, מחייבים הערכות חקיקתיות מתאימה, הן בדיון הפלילי והן בדיון האזרחי. לאפיו המיוחד של המחשב, על החומרה ועל התוכנה הנוגעים לו, מתבקשים גם תיקונים בדיני החיפוש התפיסה והאזנת הסתר, אשר יהלמו אופי מיוחד זה, ויאפשרו לגופי החקירה לבצע תפקידם כיאות. כושרו של המחשב לאגור ולעבד כמות גדולה של נתונים, והשימוש הנרחב במחשב ובפלט המחשב למטרות אלה מצריכים תיקונים בדיני הראיות, אשר יכירו, בסייגים ראויים, בקבילותם של פלטי מחשב.

הצעה זו מטפלת, אם כן, בנושאים האמורים.

הצורך בחקיקת מחשבים הוכר על-ידי מדינות רבות, אשר חוקקו הוראות מיוחדות בתחום זה, וביניהן אנגליה, ארצות-הברית (הן במישור הפדרלי הן במישור המדינתי), איטליה, אוסטרליה, גרמניה, שבדיה, צרפת, אוסטרליה, יפן, ועוד (בעיקר בתחום עבריינות המחשב).

סוגיה אשר החוק המוצע אינו מטפל בה, היא סוגיית זכויות היוצרים בחומר מחשבים. בסוגיה זו דנה עתה ועדה מיוחדת, העוסקת בהקשר הכללי של זכויות יוצרים.

פרק א' - הגדרות

הגדרות

1. בחוק זה -

"מחשב" - מכשיר לביצוע עיבוד אריתמטי או לוגי של נתונים, לפי תוכנה, לרבות ציודו ההיקפי, ומערכות התקשורת המחוברות אליו, ולרבות מערכת מחשבים, אך למעט מחשב ביתי;

"מחשב ביתי" - מחשב לשימוש אישי, אשר סוגל אך ורק לאחד או יותר מאלה, או לביצוע פעולות לוואי הנדרשות לכך:

- (1) ביצוע פעולות חישוב אריתמטיות;
- (2) תיפעול מכשיר, אשר עיקר תכליתו אינו לשמש לעיבוד נתונים;

"תוכנה" - קבוצת הוראות, שסוגלה לגרום לתיפקוד של מחשב או לביצוע פעולה על-ידי מחשב, בין שהיא רשומה בכתב או בדרך אחרת, ובין שהיא מגולמת, מוטבעת או מסומנת במכשיר או בחפץ באמצעים אלקטרוניים, אלקטרומגנטיים, אלקטרו-כימיים או אחרים, בין שהיא טבועה או אחודה עם המחשב באופן כלשהו ובין שהיא נפרדת ממנו, ולרבות איפיון התוכנה, והכל, אם היא מיועדת לשימוש במחשב;

"מידע" - נתונים, סימנים, מושגים או הוראות, המובעים בצורה אשר מתאימה למסירה, לפירוש או לעיבוד על ידי מחשב בלבד, ולרבות אלה המאוחסנים במחשב, והכל אם הם מיועדים לשימוש במחשב, אך למעט תוכנה;

"פלט" - נתונים, סימנים, מושגים או הוראות, המופקים על ידי מחשב;

"חומר מחשב" - תוכנה או מידע;

"מעשה" - לרבות מחדל ממילוי חובה לפי דין או חוזה.

פרק ב' - עבירות מחשב

2. העושה אחת מאלה, ללא רשות כדין, דינו - מאסר שלוש שנים:

הפרעה
לתיפקוד

(1) משבש את פעולתו התקינה של מחשב, או את נתינתם של שירותי מחשב תקינים.

(2) מפריע לשימוש במחשב או בחומר מחשב, או לגישה כדין אליהם.

פגיעה או שינוי 3. (א) העושה אחת מאלה ללא רשות כדין, דינו - מאסר שלוש שנים:

- (1) משמיד מחשב או חומר מחשב;
- (2) גורם לשינוי בחומר מחשב;
- (3) גורם לחומר מחשב להיות בלתי מועיל למטרתו.

(ב) העושה במחשב או בחומר מחשב כאמור בסעיף קטן (א), כאשר מחשב או חומר מחשב כזה אינו עומד למכירה לציבור, דינו - מאסר חמש שנים.

חומר מחשב או פלט 4. (א) העושה אחת מאלה, דינו - מאסר חמש שנים:

- (1) עורך פלט או מידע כוזב, מעבירו או מציגו לאחר;
- (2) מאחסן במחשב מידע כוזב, או מידע אשר תוצאות השימוש בו יהיו מידע כוזב, או מפעיל מחשב עם מידע כאמור;
- (3) עורך או מעביר לאחר תוכנה, אשר תוצאות השימוש בה יהיו מידע או פלט כוזב, או מפעיל מחשב תוך שימוש בתוכנה כאמור.

(ב) "מידע כוזב" ו"פלט כוזב" - מידע או פלט שיש בו כדי להטעות, בהתחשב במטרות של השימוש בו.

שימוש במחשב 5. הורשה אדם כדין לעשות שימוש במחשב או בחומר מחשב, אך עשה בו שימוש שלא למטרות שלשמן הוקנתה לו הרשות, דינו - מאסר שלוש שנים.
תוך חריגה מהרשאה

חדירה שלא ברשות למחשב 6. החודר שלא ברשות כדין למחשב, דינו - מאסר שלוש שנים; "חדירה למחשב" - התקשרות או התחברות עם מחשב, אך למעט חדירה למחשב שהיא "האזנה" לפי חוק האזנת סתר, התשל"ט-1979.

חדירה למחשב 7. העושה מעשה האסור לפי סעיף 6, כדי לעבור עבירה על פי כל דין, בנסיבות מחמירות
למעט על פי חוק זה, דינו - מאסר חמש שנים.

נגיף-מחשב 8. (א) העורך חומר מחשב כדי לגרום נזק או שיבוש לחומר מחשב או למחשב בלתי מסוימים, כתוצאה מן השימוש בחומר המחשב המיועד להזיק, וחומר המחשב האמור סוגל לגרום לכך, דינו - מאסר חמש שנים.

(ב) המעביר לאחר או מחדיר למחשב של אחר חומר מחשב אשר סוגל להזיק כאמור בסעיף קטן (א), וזאת כדי להזיק כאמור, דינו - מאסר שבע שנים.

מטרה לפגוע 9. העושה מעשה האסור על פי חוק זה כדי לפגוע במדינת ישראל, במדינה בבטחונה, ברכושה, בכלכלתה, או בקשרי התחבורה או התקשורת שלה עם ארצות אחרות, דינו - מאסר עשר שנים.

פרק ג' - נזיקין

עוולות 10. המעשים המנויים להלן הם עוולות על פי פקודת הנזיקין [נוסח בנזיקין חדש]:

(1) שיבוש, שלא בהסכמה כדין, של מחשב, של חומר מחשב, של פלט, או של שירותי מחשב תקינים; לענין זה, "שיבוש" - לרבות שינוי, פגיעה, או הפרעה לשימוש;

(2) חדירה למחשב, שלא בהסכמה כדין; "חדירה למחשב" - כמשמעותה בסעיף 6;

(3) עיכוב של מחשב או של דבר המגלם חומר מחשב, שימוש באלה שלא בהסכמה כדין, או גזילתם.

חובת ההוכחה 11. בתובענה שהוגשה לפי פרק זה, על הנתבע הראיה כי המעשה שעליו מתלוננים נעשה בהסכמה כדין.

פיצויים 12. לא יינתן פיצוי בתובענה שעילתה בפרק זה, אלא אם הוכח, כי הנזק נגרם עקב התרשלותו של הנתבע.

שמירת זכויות 13. פרק זה אינו בא לגרוע מזכויות לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש], או לפי כל דין אחר.

פרק ד' - תיקוני חקיקה והוראות שונות

תיקון חוק האזנת סתר 14. בסעיף 1 לחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979 -

(1) במקום הגדרת "האזנה" יבוא:
"האזנה" - האזנה לשיחת הזולת באמצעות מכשיר, לרבות קליטה של מידע המועבר במערכת תקשורת בין מחשבים;"

(2) אחרי הגדרת "האזנת סתר" יבוא:

"מחשב" - כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ב-1992;

"מידע" - כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ב-1992;"

(3) במקום הגדרת "שיחה" יבוא:

"שיחה" - בדיבור או בדרך תקשורת אחרת, לרבות בהעברת מידע במערכת תקשורת בין מחשבים;"

תיקון פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) 15. בפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 -

(1) בסעיף 1 -

(א) בהגדרת "חפץ" בסופה יבוא "וחומר מחשב";

(ב) אחרי הגדרת "חפץ" יבוא:

"מחשב" - מחשב ומחשב ביתי, כהגדרתם בחוק המחשבים, התשנ"ב-1992 (להלן - חוק המחשבים);

"חומר מחשב" - כהגדרתו בחוק המחשבים, אולם המונח "מחשב" יתפרש כהגדרתו בפקודה זו.

"פלט" - כמשמעותו בחוק המחשבים."

(2) אחרי סעיף 31 יבוא:

31א. חדירה למחשב, כמשמעותה בסעיף 6 לחוק המחשבים
למחשב "חדירה" וכן הפקת פלט תוך חדירה כאמור, יראו אותם כחיפוש;
המונח "מחשב" יתפרש כהגדרתו בפקודה זו."

(3) בסעיף 32 -

(א) סעיף קטן (ב) יסומן (ג), ובו, במקום המלים "סעיף
קטן (א)" יבוא "סעיף זה";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) על אף האמור בפרק זה, לא ייתפס מחשב או דבר
המגלם חומר מחשב, אם הוא משמש מוסד כהגדרתו בסעיף 35
לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, אלא על-פי
צו של בית המשפט; צו כאמור, שניתן שלא במעמד המחזיק
בו, יהיה תקף למשך 48 שעות בלבד, ולא יוארך אלא לאחר
שניתנה למחזיק הזדמנות להשמיע טענותיו; לענין זה לא
יבואו בחשבון ימי פגרה ומנוחה על-פי דין."

תיקון פקודת הראיות 16. בפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 -

(1) בסימן ה' במקום הכותרת יבוא: "רשומות מוסדיות";

(2) במקום סעיפים 35 עד 37 יבוא:

35. בפרק זה, "רשומה מוסדית" - מסמך, לרבות פלט, אשר
נערך על ידי מוסד;
"הגדרות"

"עסק" - לרבות משלח יד;

"רשות ציבורית" - אדם, לרבות המדינה, אשר מספק שירות
לציבור;

"מוסד" - עסק או רשות ציבורית;

"בנק" - כמשמעותו בפקודת הבנקאות, 1941, או בנק
ישראל;

"הליך משפטי" - הליך בבית משפט שאפשר להביא בו
ראיות;

"פלט" - כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ב-1992.

36. רשומה מוסדית תשמש כראיה קבילה להוכחת תוכנה בכל
הליך משפטי, אם הוכחו כל אלה:

קבילות

רשומה

מוסדית

(1) על פי סדרי העריכה הרגילים במוסד נהוג
לערוך רשומות מאותו סוג בסמוך להתרחשות הארוע נשוא
הרשומה;

(2) הרשומה נמנית על רשומות הנערכות במהלך
הרגיל של פעילות המוסד ובהתאם לסדרי העריכה הרגילים
הנהוגים בו;

(3) הרשומה נערכה על בסיס נתונים, אשר על פי
סדרי העריכה הרגילים של רשומות מסוג זה במוסד, יש
לערוך של אותן רשומות, או לבעל תפקיד אחר באותו מוסד
אשר נוהג לספק נתונים כאלה, ידיעה ישירה בדבר
נכונותם.

37. (א) היתה הרשומה המוסדית פלט, תשמש היא כראיה
קבילה להוכחת תוכנה בכל הליך משפטי אם הוכחו, בנוסף
לתנאים הנזכרים בסעיף 36, גם אמינותם, בכל מועד
הנוגע לענין, של כל אלה:

קבילות פלט

(1) תהליכי ההזנה, הקליטה, האיחסון,
העיבוד והפקת הפלט של המחשב;

(2) התוכנות והחומרות, אשר פעלן נוגע
להפקת הפלט;

(3) אמצעי ההגנה על המידע מפני חדירה או
שיבוש.

(ב) לענין סעיף 36(1) ייחשב כמועד עריכת הפלט
המועד שבו הוזן המחשב בנתונים, אשר על בסיסם הופק

הפלט; חל האמור בסעיף 37א, ייחשב כמועד עריכת הפלט המועד שבו נערך רישום הנתונים על ידי ספק הנתונים.

(ג) היה הפלט תוצר של תקשורת בין מספר מחשבים, תחולנה הוראות סעיף זה לגבי כל אחד מהמחשבים שבתקשורת, לפי הענין.

הספקת נתונים על-ידי מוסד אחר 37א. נוהג מוסד לקבל ממוסד אחר (להלן - "ספק הנתונים") את הנתונים המשמשים בסיס לרשומות של המוסד, יחולו אלה:

(1) יראו את התנאי האמור בסעיף 36(1) כאילו מתקיים במוסד, כאשר על פי סדרי העבודה הרגילים אצל ספק הנתונים, נוהג לערוך אצלו רשומות ביחס לנתונים מסוג זה בסמוך להתרחשות הארוע נשוא אותן רשומות;

(2) לענין סעיף 36(2), תידרש הוכחתו הן ביחס לספק הנתונים והן ביחס למוסד.

(3) יראו את התנאי האמור בסעיף 36(3) כאילו התקיים במוסד, כאשר על פי סדרי העבודה הרגילים אצל ספק הנתונים, יש לבעל תפקיד אצל ספק הנתונים ידיעה ישירה ביחס לנכונותם.

(3) בסעיף 38, במקום "שהבנק", יבוא "שבנק"; במקום "ספר בנקאי שתוכנו", יבוא: "רשומה מוסדית של בנק שתוכנה"; ובמקום "בספר" יבוא "ברשומה המוסדית";

(4) בסעיף 39, במקום "שבספר בנקאי", יבוא "שברשומה מוסדית של בנק";

(5) אחרי סעיף 39 יבוא:

"דרכי הוכחת פלט 39א. (א) ניתן להוכיח את התנאים הנדרשים בסעיף 36 ו-37א, ביחס לפלט, באמצעות תעודה בכתב החתומה על ידי האדם שמונה על-ידי המוסד כאחראי להפקת הפלט, המאשרת דבר קיומם.

(ב) ניתן להוכיח את התנאים הנזכרים בסעיף 37 באמצעות תעודה בכתב, החתומה על ידי האדם שמונה על-ידי המוסד כאחראי לטיפול המחשב, המאשרת את דבר קיומם.

(ג) דינה של תעודה בכתב על פי סעיף זה אשר הוגשה לבית המשפט כראיה - כדין עדות לענין סעיפים 237 ו- 240 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וכדין ראיה ותצהיר לענין סעיפים 238 ו- 239 לחוק האמור.

(ד) צוין בתעודה בכתב על פי סעיפים קטנים (א) או (ב), כי חותם התעודה הוא האחראי להפקת הפלט, או האחראי לטיפול המחשב, לפי הענין, חזקה שאותו אדם הוא אכן כך, זולת אם הוכח אחרת.

(ה) לצורך סעיף זה, דין תעודה בכתב שנעשתה מחוץ לישראל - כדין תעודה שנעשתה בישראל.

39ב. (א) בית המשפט ייעתר לבקשת בעל-דין כי החותם על תעודה לפי סעיף 39א ייחקר בבית המשפט על תעודה שעליה חתם. חקירה בעל-פה

(ב) לא התייצב החותם על התעודה לחקירה כהוראת בית המשפט, תיפסל התעודה מלשמש כראיה.

(ג) נתברר לבית המשפט, בהליך אזרחי, כי דרישתו של בעל דין לתקור את החותם על התעודה בבית המשפט באה מתוך קנטור או מתוך קלות דעת, רשאי הוא להטיל על המבקש את הוצאות התקירה.

39ג. היה הפלט חיווי דיעה בענין שבמדע, מחקר, אמנות, ידיעה מקצועית או ענין שברפואה, לא יהיה הפלט קביל כראיה, אלא אם כן הוגש בהתאם להוראות כל דין הקובע את אופן הגשתה של עדות בענינים אלה. חוות דעת מומחה

39ד. (א) אין באמור בסימן זה כדי להכשיר ראיה שאינה קבילה מסיבה אחרת שבדין או כדי לפסול ראיה שהיא כשרה לפי דין אחר. שמירת דינים

(ב) אין באמור בסימן זה כדי להביא לכך, שלענין כל דין הדורש הוכחה באמצעות מסמך בכתב יראו ברשומה מוסדית הוכחה בכתב, מקום בו לא היו רואים בה כך אילמלא הוראות פרק זה. אולם לגבי עסקה שנהוג לעשותה בתקשורת בין מחשבים, יראו בפלט המייצג את התקשורת הוכחה בכתב."

(6) אחרי סעיף 41 יבוא:

"העתק של 41א. ניתן להוכיח תוכנה של רשומה מוסדית על ידי העתק רשומה צילומי של הרשומה. מוסדית

פלט וכלל 41ב. פלט לא ייחשב כהעתק המסמך שעל בסיסו הופק, אלא הראיה הטובה כמקור." ; ביותר

(7) בסעיף 42, במקום "סעיף 41", יבוא "סימן זה" ובמקום "הסעיף האמור" יבוא "הסימן".

התקנת תקנות 17. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

תחילה 18. תחילתו של חוק זה כעבור שלושה חדשים מיום פרסומו.

דברי הסברפרק א' - הגדרותסעיף 1

"מחשב" - ההגדרה מתארת את המחשב באמצעות אופי פעילותו, וכוללת בגדר מחשב גם ציוד היקפי ומערכות תקשורת המחוברות אליו, שכן פגיעה או שיבוש בהם עלולים לפגוע אף הם בתיפקוד המחשב ובערכים המוגנים על-פי הצעת החוק.

כדי למנוע החמרה יתירה במקרים בהם אין ערכו התיפקודי של המחשב והאינטרסים החברתיים הראויים להגנה מיוחדת מצדיקים זאת, הוצאו מגדר ההגדרה שני סוגים של מחשבים, אשר קובצו תחת ההגדרה של "מחשב ביתי" (ראה להלן, "מחשב ביתי").

"מחשב ביתי" - בהגדרה מפורטים שני סוגי מחשבים, שניהם מתייחסים לשימוש אישי; האחד - מחשבים אשר כל שהם מתאימים לבצע הוא פעולות חישוב אריתמטיות, דהיינו מחשבים אשר רמת השכלול בהפעלתם נמוכה ("מחשבי-כיס"); השני - מחשבים אשר משמשים אך כאמצעי עזר לתיפעול של מכשירים אחרים, שאינם בעיקרם מחשב (כגון מחשב אשר אך מסייע להפעלתו של מכשיר חשמלי ביתי).

ההצעה נוקטת במונח "מחשב ביתי" ולא מחשב "אישי", לאור נפוצות השימוש במונח "מחשב אישי" לתיאור מחשבים אשר יש ענין לכלול אותם במסגרת ההגנה המיוחדת, שכן אותם "מחשבים אישיים" משמשים לא אחת למטרות עסקיות, או למאגר ועיבוד של נתונים בעלי חשיבות רבה לבעליהם.

"תוכנה" - ההגדרה רחבה, והיא כוללת את התוכנה בכל אמצעי ההבעה שלה, ולרבות תוכנה המהווה חלק מן המחשב.

בתחום ההגדרה נכללו גם איפיוני התוכנה כגון תרשימי זרימה, שכן שימוש לרעה בנוגע לחומר זה, או גזילתו, עלולים לשבש את האפשרות להגיע לכלל גיבושה של תוכנה, ולפגוע באינטרסים המוגנים בחוק. ההגדרה סויגה כך שלא תכלול תוכנה אשר מיועדת לשמש רק מחשב ביתי.

"מידע" - ההגדרה כוללת גם קלט וגם הנתונים האגורים במחשב, רק אם הם בשפת-מחשב. זאת כדי למנוע התפשטות-יתר של ההגנה המיוחדת והמתמירה, אל מעבר לחומר הזמין למחשב; הגנתו של חומר אחר תהיה בהתאם לדינים הכלליים. כיון שאין כוונה להגן בחוק זה על חומר אשר משמש מחשב ביתי, סויגה ההגדרה בהתאם.

"חומר מחשב" - כיוון שמרבית ההוראות מתייחסות במיוחד גם למידע וגם לתוכנה, רצוי

לשם הנוחות, לטבוע מושג המאגד את שני המונחים.

פרק ב' - עבירות מחשב

כללי

עבירות המחשב על-פי ההצעה הן משני סוגים; הסוג האחד נועד להשלמת חסר קיים בחקיקת העונשין (או להבהרתה של חקיקת עונשין קיימת). הסוג השני נועד לאפיין כעבירות מחשב מעשים המהווים גם היום עבירה לפי דיני העונשין.

הצורך בפרק זה נובע בעיקר מכך שהוראות עונשיות שונות העשויות להיות רלוונטיות לענין שימוש לרעה בנוגע למחשבים, מטפלות בהגנה על אינטרסים מוחשים (כגון: הסגת גבול, גניבה) ויש צורך להתאימן לשם הגנה על אינטרסים מופשטים - כחומר מחשב; כמו כן נובע הצורך מכך שאיסורים אשר ניתן למצוא להם אחיזה גם בהוראות דיני העונשין, אין בהם די, לאור האינטרס החברתי להגנה מיוחדת מפני שימוש לרעה בנוגע למחשב.

סעיף 2

מטרת ההוראה היא הגנה על השימוש במחשב, במידע או בתוכנה; זאת מתוך הכרה בחשיבות המיוחדת - חברתית וכלכלית - של עבודת המחשב בתקופתנו.

סעיף 3

ההוראה נועדה להרחיב את האיסור של גרימת נזק לרכוש מוחשי, גם לגרימת נזק לרכוש מופשט - דהיינו חומר המחשב. גרימת נזק לחומר המחשב יכול שתיעשה בדרך של השמדת חומר המחשב, שינויו, או פגיעה בתועלת המופקת ממנו בדרך אחרת.

קיימת חשיבות חברתית רבה בהגנה על שלמות חומר המחשב. ראשית, המדובר לעתים קרובות בחומר אשר הושקעה ביצירתו ובאיסופו עבודה רבה, ואשר עשוי לכלול כמויות גדולות של מידע, המשרת מטרות ציבוריות, עיסקיות או חברתיות. שנית - שינוי או השמדה של חומר מחשב עלולים להעשות גם ללא "עקבות" בפעילות פיזית, והקושי בגילוי העברייין מצדיק מגמה מרתיעה; שלישית - לא מן הנמנע כי עצם ביצוע השינוי לא יתגלה במועד, דבר העלול לגרום נזק נוסף.

הסעיף המוצע קובע החמרה מיוחדת על גרימת נזק למחשב או לחומר מחשב בעלי תכונות ייחודיות, מסוג שאינו עומד למכירה לציבור. זאת, משום שהנזק הנגרם במקרים אלה קשה יותר לתיקון.

סעיף 4

ההוראה נועדה להתמודד בעיקר עם התופעה החמורה של זיוף, מירמה וגניבה באמצעות מחשב, תוך התגברות על המכשלות שהדין הקיים עלול להציב בפני אישומים כאלה, וכן להחמיר עם העבריינים.

סעיף העבירה מתייחס הן לפעולות של עריכת החומר הכוזב, הן לפעולות של אחסונו במחשב והן לפעולות של העברתו לאחר.

לענין שינויים בפלט, ההצעה דוחה את התפיסה, על-פיה שינוי בפלט (הפיזי), כמוהו ככל זיוף של מסמך; זאת, משום שהאמינות המיוחדת שנוהגים לייחס לפלט המחשב, גורמת למקבל הפלט להמנע מבדיקת האמינות.

סעיף 5

ההוראה נועדה לאסור את הפעילות הפסולה של "גניבת שימוש", כגון הפעילות המכונה "גניבת זמן-מחשב", דהיינו מצבים בהם עובדים או מורשים אחרים חורגים מהרשאתם ועושים שימוש במחשב ובחומר המחשב למטרות זרות להרשאה.

סעיף 6

הוראה זו נועדה לטפל בהסגת גבול במחשב בדרך של התקשרות או התחברות עם המחשב, נושא המצדיק הגנה מיוחדת בדין, לאור חומרת התופעה, הקושי לאתר את העבריינים, והפוטנציאל לביצוע עבירות נוספות, הטמון בפעולת החדירה למחשב.

התקשרות או התחברות לתקשורת בין מחשבים לא תהיה בגדר חדירה לפי סעיף זה, אולם היא תהיה האזנה, אשר יחולו עליה דיני האזנת סתר, כמוצע בסעיף 10.

מוצע שכאשר העבירה היא בעצם ההתחברות או ההתקשרות הבלתי מורשית בלבד, יהי העונש בשל העבירה שלוש שנות מאסר, אולם כאשר החדירה מלווה במטרות פסולות נוספות, עשויה החדירה להוות עבירה פלילית חמורה יותר, כמוצע בסעיפים 7 ו-9 להלן.

סעיף 7

ההוראה מחמירה עם אחריותו של החודר למחשב שלא ברשות כדין, כאשר החדירה מלווה במטרה עבריינית נוספת. במקרים אלה לא משמשת החדירה למחשב כמטרה לעצמה, אלא כאמצעי הכנה למטרה עבריינית אחרת. על העבירה האחרת להיות עבירה על פי דין אחר: חלק ניכר מן העבירות על-פי חוק המחשבים מתבצעות ממילא אגב חדירה למחשב, ואין זה מן הראוי לשנות מרמת הענישה שנקבעה לעבירות אלה, באמצעות עבירת החדירה למחשב.

סעיף 8

התופעה של החדרת "ווירוסים" למערכות מחשב הפכה לתופעה נפוצה, הגורמת לנזקים רבים; ניתן להחדיר "ווירוסים" מזיקים כאמור באמצעות החדרת הוראות במערכות התקשורת עם מחשבים, או באמצעות עריכה או העברה של תוכנות הכוללות אותם. "הווירוסים" שהם הוראות אשר גורמות לשיבושים ומחיקה של תוכנות או של מידע, עלולים לגרום נזקים נרחבים, להשבית מחשבים, ולהוריד לטמיון עבודות איסוף או עיבוד רחבות-מימדים.

הסעיף המוצע אוסר שני סוגים של הפעילות המזיקה; האחד הוא עצם יצירתו של הגורם המזיק - "הווירוס" - על-ידי הכנת חומר המחשב המזיק. עצם יצירתו של "חומר מסוכן" זה, במטרה לגרום בכך נזק לקבוצה בלתי מסוימת של אינטרסים, יש בו פוטנציאל סיכון מיוחד, ולכן מוצע לעשות את היצירה לעבירה אשר העונש עליה הוא מאסר חמש שנים. הפעילות המזיקה האחרת היא הפצתו של חומר זה, או החדרתו למחשב של אחר - שאז החומר הופך ל"פעיל", ועל כן מסוכנותו מובהקת יותר. מוצע לכן לקבוע שהעונש בגין פעילות אסורה זו יהיה שבע שנים מאסר.

יושם לב, שגם כאשר מדובר בהחדרת "הווירוס" למחשב של אחר, עדיין המדובר ב"ווירוס" אשר מוחדר לא על מנת להזיק למחשב הספיציפי האמור, אלא למחשבים בלתי מסוימים, כתוצאה מכך. המקרים בהם כוונת ההיזק מתייחסת למחשב או לחומר מחשב קונקרטיים בלבד אינם מצדיקים אחריות מיוחדת, והם ייכללו בגדר העבירה של פגיעה או שינוי, על-פי סעיף 3.

סעיף 9

המחשב משמש, כידוע, גם מוסדות ציבוריים ומדינה, האוגרים ומעבדים נתונים למטרות החשובות למדינה. השמדת מאגרי נתונים כאלה, שיבושם, חדירה אליהם, או עשיית מעשה אסור אחר על-פי הצעת החוק, מתוך מגמה לפגוע במדינה, ראויים לענישה מוגברת.

פרק ב' - נזיקיןכללי

דיני הנזיקין כיום אינם נותנים מענה הולם לפעילות מזיקה ביחס לחומר מחשב; עוולות הגזל והעיכוב מטפלות רק בגזילת ועיכוב נכסים ממשיים, וכך גם הסגת הגבול במיטלטלין.

על כן פעולות של הסגת גבול בחומר המחשב עצמו, או של שיבושו, שלא אגב נגיעה בנכס מוחשי, אינן מוגנות כיום בדיני הנזיקין; וכך גם ביחס להפרעות (לא פיזיות) לשימוש במחשב.

גם כאשר נגרם נזק לחומר המחשב, או לערכו עבור בעליו, תוך כדי מעשה עוולתי במוצר

מוחשי, הרי שלענין הפיצוי, ספק אם ניתן יהיה לזכות בפיצוי הולם לפגיעה בערכו של החומר המופשט, שכן יהיה מדובר אז ב"נזק טפילי" לנזק, מפניו מגינה העוולה.

מטרת ההצעה היא למעשה הגנה ראויה לערכים הבלתי מוחשיים, המשמשים בעבודת המחשב.

סעיף 10

הסעיף קובע את ההוראה המרכזית, ההופכת לעוולה על פי פקודת הנזיקין את הפגיעה באינטרסים הנזכרים.

המעשים בסעיף קטן (3) עשויים להחשב למעשי עוולה גם כיום (שכן הם עוסקים במעשים בנוגע למוצר המוחשי), אולם הם נוספו לשם שלמות החקיקה בתחום זה, ומטעם נוסף - והוא הבהרת האינטרס המוגן בעוולה זו, כך שפיצוי בגין ערכו של חומר המחשב אותו מגלם הדבר, לא ייחשב לפיצוי טפילי, אלא לפיצוי בגין נזק המצוי בבסיס ההגנה שבעוולה.

סעיף 11

מן הראוי להעביר אל הנתבע את נטל ההוכחה ביחס לקיומה של הסכמה כדיון לפגיעה. זאת בדומה לדיון כיום ביחס להסגת גבול בנזיקין (סעיף 32 לפקודת הנזיקין), ובדיני העיכוב (סעיף 50 לפקודה), ונוכח העובדה שכאשר הפגיעה נעשית במחשב המצוי בשימוש של תאגיד, הרי שבעלי התפקידים המוסמכים להתיר פעולות עשויים להיות מרובים, ואין הצדקה להטיל על הנתבע את הנטל לסתור את האפשרות כי בעלי תפקידים שונים לא נתנו הרשאה.

סעיף 12

הוראה זו מבחינה בין סעד הפיצוי בשל נזק לבין סעדים בעין. כאשר בציוויים המדובר, הרי שרצוי לספק הגנה נרחבת על האינטרסים הנדונים, אשר הם בעיקר בעלי אופי מעין קנייני (מניעת גילוי, פגיעה או שיבוש של חומר המחשב - המידע והתוכנה - או הפסקת הפגיעה); סעד זה, כסעדים הקנייניים בכלל, אין להתנותו בשקולי אשם; זאת לעומת סעד הפיצוי בגין נזקים; בענין זה הגישה הראויה היא כי לא תהא חבות לפיצוי, אלא אם הפגיעה היתה כרוכה באשם, גם אם הנזק נגרם לאינטרסים קנייניים (כפי שאחריות בגין נזק לגוף מזיקה לאשם) זאת במיוחד לאור כך, שהנזקים העלולים להגרם כתוצאה מפעולות בשגגה ביחס לחומר מחשב עלולים להיות בסכום גבוה, ואין מקום להטיל אחריות בגין כך ללא הזקקות להוכחת יסוד של אשם. "התרשלות" כוללת גם רשלנות וגם עוולות מכוונות.

סעיף 13

ההוראות המוצעות נועדו להיטיב עם הנפגע, לעומת זכויותיו כיום בדיון, ועל כן נוספה ההוראה בענין שמירת זכויות אחרות.

פרק ד' - תיקוני חקיקה והוראות שונות

החוק המוצע מחייב תיקונים במספר חוקים, כמבואר להלן.

סעיף 14

מידע רב מוזרם במערכות תקשורת בין מחשבים; קליטתו בסתר של מידע זה מהווה למעשה מקרה מיוחד של האזנת סתר, כאשר ראוי כי הכללים הנוהגים בענין האזנת סתר יחולו גם על קליטה של מסרים אלה.

ההצעה מבחינה בין חדירה למחשב, המהווה פלישה לתחום פרטיותו של המשתמש במחשב, וכמוה ככניסה לחצריו, לבין האזנה לדרכי תקשורת בין מחשבים. הכללים הראויים לחול עקרונית במקרה הראשון הם הכללים האוסרים הסגות גבול, כאשר את ההיתרים לפלישה כזו מטעמי חקירה יש לאתר בדיני החיפוש, בעוד שהמקרה השני אינו נבדל מכל האזנת סתר אחרת.

הכללים המתירים לעתים האזנת סתר על פי חוק האזנת סתר יחולו איפוא על קליטת המידע המוזרם במערכות תקשורת בין מחשבים.

מוצעת, אם כן, הרחבה מתאימה של ההגדרות בחוק האזנת סתר, הן של האזנה (כך שתכלול גם קליטה של נתונים כאלה) והן של שיחה (כך שתכלול גם דרך תקשורת זו).

סעיף 15

הוראות החיפוש שבפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשל"ט-1979, אינן מותאמות לחיפוש בחומר מחשב.

מוצע כי ההתאמה תבצע על ידי מספר תיקונים:

(1) הגדרת "חפץ" הכוללת גם את חומר המחשב (המופשט), דבר המאפשר גם חיפוש במצבים בהם נשוא העבירה נוגע למידע או לתוכנה.

(2) הואיל ונשוא העיסוק עתה הוא בהקניית סמכויות חיפוש לרשויות החקירה, ובהעדר הסמכה לא ניתן לערוך חיפוש גם במחשבים ביתיים, כהגדרתם בחוק זה, או בחומר מחשב שבמחשב ביתי, יש צורך בהתאמת ההגדרות השונות, כך שיתאפשר חיפוש גם בכל הנוגע למחשבים ביתיים.

(3) כאמור לעיל, חדירה למחשב, על-ידי התקשרות עמו, היא למעשה אקט של חיפוש; מוקנית, אם כן, סמכות חדירה למחשב על-פי הכללים החולשים על ביצוע חיפוש.

(4) יש שהחיפוש לא יהיה יעיל, אם לא מתאפשרת הפקתו של פלט, אשר מתעד את נשוא החיפוש (זו, למעשה, המקבילה של עריכת העתקה).

מוצע להקנות סמכות גם לכך.

(5) מוצע להקנות הגנה מיוחדת מפני תפיסה של מחשב או חומר מחשב, אשר משרת עסק או רשות ציבורית, כהגדרתם בפקודת הראיות, בעקבות הצעת חוק זו (סעיף 16 להצעה); זאת כדי למנוע שיבושים בלתי מבוקרים בפעולת העסק או הגוף הציבורי; כן נקבע פיקוח שיפוטי על תפיסת מחשב וחומר מחשב כאמור.

סעיף 16

כללי

השימוש הנרחב בפלטי מחשב, בבתי העסק ואצל רשויות ציבוריות ויתרונו של המחשב בריכוז כמות גדולה של נתונים ומידת המהימנות המיוחסת בדרך כלל, לפעולתו של המחשב, מצדיקים כי תתאפשר הגשתם של פלטי מחשב כראיה בבית-המשפט, מבלי שיהיה הכרח, לצורך הקבילות, כי תומצא עדות ביחס לעובדות-היסוד אשר שמשו להפקת הפלט.

הקשיים המרכזיים המונעים כיום קבילותו של פלט, נעוצים בכללים האוסרים עדות שמיעה (שכן לעתים קרובות הפלט איננו ראיה ישירה ביחס לנתונים המופיעים בו), הכללים המחייבים הגשתה של הראיה הטובה ביותר, והיבטים אחרים הנוגעים למסמכים בכתב.

הצעה זו מסדירה, אם כן, את קבילותם של פלטי מחשב, אף שמובן, כי לענין משקלו הראייתי של פלט, ישקול בית-המשפט את גורמי המהימנות המופיעים בכל מקרה נתון. התיקונים המוצעים יקלו על חיי המסחר בתקופה המודרנית, ועל תיפקודן של רשויות ציבוריות.

המגמה האמורה מוצדקת לא רק ביחס לפלט מחשב, אלא גם ביחס לרשומות אחרות (לא ממוחשבות), המשרתות עסק או רשות ציבורית וראוי להקל גם בקבילות הגשתן של רשומות אלה.

עם זאת, קבילותן של רשומות כאמור, ממוחשבות ואחרות, לא תיעשה אלא בסייגים אשר יבטיחו את מהימנותו הלכאורית של החומר, והסייגים מפורטים בהצעה.

מגמת ההקלה על קבילותן של ראיות מוסדיות, כאלה ופלטי מחשב אומצה על-ידי המחוקק האנגלי, הן בתחום המשפט האזרחי והן בתחום הפלילי וגם על-ידי המחוקק הפדרלי

בארצות-הברית והיא גם עולה בקנה אחד עם תפיסות מודרניות, אשר נוטות להעביר את המוקד מסייגי קבילות אל שאלת משקלה הראוי של הראיה.

תיקון סעיף 35 לפקודת הראיות

"הרשומה המוסדית" אשר תזכה לעדיפות המיוחדת בשאלת הקבילות, היא כאמור, לאור המטרות הנזכרות לעיל, רשומה אשר נערכה על-ידי עסק או על-ידי רשות ציבורית; ההליך שבו ההוראות תחולנה, כולל כל הליך בפני בית משפט.

תיקון סעיף 36 לפקודת הראיות

ההוראה קובעת, ראשית, את הקבילות של הרשומה המוסדית להוכחת תוכנה (ולא רק כעדות על כך שהתבצע רישום), ומגדירה את תנאי התוקף לקבילות. מובהר, כי ללא הכרה בקבילות לשם הוכחת תוכנה של הרשומה, לא הייתה ההצעה משרתת את מטרתה המעשית.

התנאים המוצעים כוללים יסודות מגבילים השאובים הן מן החקיקה האמריקאית והן מן החקיקה האנגלית. תנאים אלה נועדו להבטיח את המהימנות הלכאורית המיוחדת של החומר.

ס"ק (1) דורש כי הרישום יהיה סמוך לארוע, כך שקשיי זכירה לא יהיו גורם משבש; ס"ק (2) קובע את דרישת הרגולריות, מתוך הנחה שבדרך-כלל שיטת רישומים סדירה מביאה לתוצאה מהימנה; ס"ק (3) עוסק במהימנות החומר מבחינת ישירות המידע שבידי המוסד הנדון.

יושם לב, כי התנאים אותם יש להוכיח אינם מתייחסים לרשומה הקוונקרטית אשר מבקשים להגישה כראיה, אלא לפעילות ברשומות טיפוסיות כאלה. הדבר מוצדק שכן דרישה להוכחה קוונקרטית הייתה מעקרת את היתרון המעשי בהצעה.

תיקון סעיף 37 לפקודת הראיות

כאשר הרשומה המוסדית היא פלט של מחשב, הרי שמתחייב, בנוסף לתנאי הקבילות שהוזכרו, כי יוצבו סייגים אשר נועדו להבטיח כי אכן הפלט תואם את הקלט (המהימן לכאורה, לאחר שעמד בסייגי סעיף 36). וכי לא חלו בהפעלת המחשב שיבושים הפוגמים באמינות החומר. סעיף 37 מטפל על כן בשלבי העבודה של המחשב, ומטיל נטל להוכיח כי הם התנהלו כשורה במועד הרלוונטי; הדבר נוגע הן לחומרה, הן לתוכנה, והן לתהליכים השונים; בנוסף, מוצע כי מוסד אשר לא קבע כללים להגנה על המידע משני שיבושים, לא יהנה מן היתרון שבהצעה זו.

סעיף 37(ב) מבהיר, כי את המועד הרלוונטי לענין הכלל אשר נועד למנוע שיבושי זכירה יראו במועד הזנת הנתונים, שכן מכאן ואילך, "הזכירה" מתבצעת על-ידי המחשב

והתנאים בסעיף 37(א) מבטיחים כי יוכח שתהליך "זכירה" זה היה תקין.

הוספת סעיף 37 לפקודת הראיות

תופעה מקובלת היא כי תהליכי הפקת הפלט מתבצעים באמצעות לשכות שירות, הנותנות שירותי מחשב למוסדות. בפועל, אם כן, עשוי להיות מוגש פלט אשר נערך על-ידי לשכת השירות ולא על-ידי המוסד המהווה מקור לנתונים.

סעיף 37א מתאים את הדין המוצע למצב דברים זה; את התקיימות סעיף 36(1) (מניעת תקלות בזכירה) והתקיימות סעיף 36(3) (ידיעה ישירה) יש לדרוש ביחס לספק הנתונים, המהווה מקור להם, ולא אצל המוסד אשר מפיק את הרשומה נשוא ההגשה. לעומת זאת מוצדק, כי דרישת הרגולריות תתייחס לשני הגופים גם יחד, שכן די בשיבוש ברגולריות אצל אחד הגופים כדי להטיל ספק במהימנות המסמך או הפלט.

השינויים המוצעים יבואו בפקודת הראיות במקום ההוראות המתייחסות רק לרשומות של בנקים, וירחיבו את היתר הקבילות כאמור, גם לרשומות של עסקים או גופים ציבוריים אחרים; ממילא יש לבטל הוראות קיימות ביחס לבנקים, ולהתאים נוסחים של סעיפים אחרים להסדר המוצע.

סעיף 39 א-ב לפקודת הראיות

ההוראה מסדירה את דרכי ההגשה של פלט כראיה, ונועדה להקל על דרכי ההוכחה של התנאים המוקדמים לקבילות פלט המחשב, על-ידי כך שניתן יהיה להסתפק בתעודה בכתב מאת אדם מתאים, כאשר מעמד התעודה כמעמד תצהיר.

עם זאת, אין לשלול את הזכות המוקנית לחקירה של המצהיר, וסעיף 39ב מקנה זכות כזו; על מנת למנוע מצב בו בהליך אזרחי ייעשה שימוש לרעה בזכות החקירה, מסמך סעיף 39ג) המוצע את בית-המשפט לפסוק הוצאות בנדון, במקרים המתאימים. הוראה זו לא תחול על בקשה לחקור בהליך פלילי, וזאת כדי שלא לפגוע בזכותם של צדדים להליך פלילי להוכיח את טענותיהם.

סעיף 39ג לפקודת הראיות

יש שפלט המחשב איננו תוצר של אחסון נתונים או של עיבודם הפשוט, אלא מהווה למעשה חוות דעת מקצועית (כגון: דיאגנוזה רפואית); במקרה מסוג זה אין הצדקה לוותר על הדרישות המיוחדות הקיימות ביחס לחוות דעת של מומחים, ויש להוכיח גם את "מומחיותו" של המחשב, דהיינו של התוכנה, על-פי הכללים הרגילים.

סעיף 39ד

כאמור, בכוונת ההצעה להתגבר על חסמי הקבילות של רשומות מוסדיות הנעוצים בכללים האוסרים עדות שמיעה והגשת ראיות משניות.

סעיף 39ד מבהיר, כי אין הכוונה בהצעה לשלול טענות אחרות של חוסר קבילות, כגון חוסר הקבילות של רשומות בלתי רלוונטיות.

הדין הקיים יוותר בעינו גם לענין ביחס למצבים בהם דרושה הוכחה בכתב, כגון לענין סעיף 80 לחוק הפרוצדורה העותומנית; היתר הקבילות בהצעת חוק זו לא נועד להוסיף לרשומה מעמד של "כתב", כאשר אלמלא החוק היא לא נחשבת "ככתב"; כך, אם לענין סעיף 80 האמור דרושה ראשית ראייה הקושרת את הנתבע ולא די על כן במסמך מאת התובע, לא תגרום העובדה שהכלל האוסר עדות שמועה איננו פוגע בקבילות הרשומה המוסדית, לכך שיראו אותה "ככתב" מספיק לשם כך.

עם זאת מובהר, כי לענין עסקאות אשר נוהגים לקשור אותן באמצעות תקשורת בין מחשבים, יהווה הפלט מסמך בכתב לענין כל דין הדורש הוכחה בכתב.

סעיפים 41א-ב לפקודת הראיות

ההוראות נועדו למנוע חסימת הקבילות באמצעות כלל הראייה הטובה; ניתן להסתפק לענין הקבילות בהגשת העתקות של הרשומות, כדי להקל על פעילות העסק והרשות הציבורית.

סעיף 41ב המוצע נועד למנוע את ראיית הפלט כראייה מישנית של נתוני היסוד, דבר אשר עלול היה לסכל את קבילות הראייה מחמת כלל הראייה הטובה ביותר. על כן מובהר שלא יראו בפלט ראייה משנית של מסמכי היסוד אלא מקור.

מוגש על-ידי שר המשפטים

כ"ט באדר א' התשנ"ב
4 במרץ 1992

טיוטת חוק לתיקון פקודת החברות (תקון מס' 6). הרש"ב

א. שם החוק המוצע

חוק לתקון פקודת החברות (תיקון מס' ...), התשנ"ב-1992

ב. חרקע לחוס המוצע והצורך בו

מאז חקיקתו של חוק לתיקון פקודת החברות (מס' 4) (אחריות נושאי משרח) התשנ"א-1991, הלכה כשנה, שבמחלכה התגלו מספר קשיים בחפעלתו חיומיומית של החוק.

מטרת החוק המוצע ח"נח לתקן את אותם ליקויים שיש צורך דחוף לתקנם בעיקר בכל חנוגע לדרכי אישור של עסקאות או פעולות המתבצעות במהלך העסקים הרגיל או בחנאי שוק, על מנת לאפשר לחברות לפעול בקנה אחד עם הוראות החוק והפעילות השוטפת שלהן.

ג. עיקרי החוק המוצע:

עיקר 1

סעיף 96 כ"ח הקיים יסומן כסעיף קטן (א) ותאמור בו יתוקן; בסופו יווסף סעיף

קטן (ב) לאותו סעיף.

הסבר

נמצא שיש מקום לחבחין בין דרכי האישור של פעולות שיש בהן או עשוי להיות בהן הפרת חובת אמונים אשר הינן במחלף העסקים הרגיל של החברה או בתנאי שוק, לבין עסקאות שאינן כאלה.

לפיכך, במקרים בהם ועדה רשאית לאשר פעולות כאמור בסעיף 96 כ"ח (א), והפעולות הנן במחלף וועטנקיט הרגיל שלה, מוצע שכל חברת חקבע לעצמה בתקנונה את דרכי האישור המוטאומות, בעוד שאישור פעולות חריגות של החברה יהיה טעון דרכי אישור מיוחדות חקבועות בסעיף 96 כ"ג וסעיף 96 כ"ו כלחלן.

עיקר 2

בסעיף 96 כ"ט, יוסף סעיף קטן (ב).

הסבר

סעיף 96 כ"ט עוסק בחובת גילוי של ענינו האישי של נושא משרה בעסקה של החברה עם אדם אחר.

המונח "ענין אישי" המוגדר בסעיף 96 כ"ד רחב ביותר יכלול גם ענין אישי של קוויבו של נושא המשרה, חגדרת זו נכונח, למעט במקרים בהם כל ענינו של נושא

המשרה נובע מקיום ענין אישי של קרובו בעסקאות שחן במהלך העסקים הרגיל של החברה או בתנאי שוק כגון פתיחת חשבון בנק, במקרים אלה מוצע לפטור נושא משרה מחובת חגילוי הקבועה בסעיף.

עיקר 3

סעיף 96 ל' יתוקן ויטומן כסעיף קטן (א) ויתוסף אליו סעיף קטן (ב).

חבר

סעיף 96 ל' דן בחתקשיוון החברה בעסקה עם אחר שבת לנושא המשרה יש ענין אישי, מוצע להבחין בין דרכי האישור של עסקאות אלה ולחותיר לחברה את הסמכות לאשר עסקאות שהינן במהלך העיסקים הרגיל או בתנאי שוק, בחתאם לקבוע בתקנונה, ואילו עסקאות שאינן כאלה יחויבו דרכי אישור הקבועים בסעיפים 96 ל"ג ו-96 ל"ו.

עיקר 4

האמור בסעיף 96 ל"ג יתוקן לשם הבחרת המטרות חגלומות בו.

חבר

מוצע להבחיר את האמור חיום בסעיף 96 ל"ג לפיו חצורך באישור ועדת הבקורת וחדירקטוריון קייט בכל מקרח של אישור עסקאות חריגות שאינן במהלך העסקים הרגיל או אינן בתנאי שוק, וזאת גם אם לרוב חברי הדירקטוריון ענין אישי

בחן.

עיקר 5

האמור בסעיף 96 ל"ו יתוקן הן לשם הבחירה והן לשם הקלה עם החברות.

הסבר

מוצע לתקן את סעיף 96 ל"ו הדן בדרכי אישור עסקאות במקרים מיוחדים בהם נושא המשרה הוא גם בעל אמצעי שליטה בחברה בשעור של עשרים וחמשה אחוזים ומעלה כך, שאישור עסקאות אלו יהיה טעון רק שליש מבעלי המניות שאינם בעלי ענין בעסקה.

עיקר 6

סעיף 96 מ"ז הדן בחודעות יתוקן וייוחד רק לחברות שניירות חערך שלחן נסחרים בבורסה או לחברות ממשלתיות.

הסבר

סעיף 96 מ"ז התוסף לחוק בשלביו הסובייים ויצר תקלות רבות בחיי היומיום של חברות פרטיות בכלל וזנרות נסחרות בפרט. מוצע לתקנו ולייחד את החודעות רק לאישור עסקאות מסוימות שאינן במהלך העסקים הרגיל או שאינן בתנאי שוק.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג-1983 תתוקן בנוסח המפורט להלן.

ח. חשפעת החוק המוצע על התקן והתקציב של משרד המשפטים

אין, צפויה הקלח בפעולות של רשם החברות.

ו. חשפעת החוק המוצע על ההיבט המינחלי של משרד

אין.

ז. חשפעת החוק המוצע על תקן המשרד

אין.

... מצ"ב נוסח חצעת חחוק.

(135מ)

הצעת חוק לתיקון פקודת החברות (תיקון מס' 6), התשנ"ב-1992

1. ואמור בסעיף 96"ח יסומן בסעיף קטן (א), ובמקום המלים "בהתאם
 לקבוע בסעיף 96"ג ובסעיף 96"ו" יהוא: "בהתאם לקבוע בתקנונה",
 ולאחריו ועדות בטנה (ב) כלהלן:

"(ב) אישור כאמור בסעיף קטן (א) יכול שיינתן לפעולה מסוימת
 או לסוג פעולות הנובעות ממצב מסוים או מעסקה מסוימת כפי
 שחוגדרו בהחלטת החברה.

(ג) פעולה של נושא משרה, מהפעולות המנויות בסעיף 96"ז (א),
 שאינה במהלך העסקים הרגיל של החברה או שאינה בתנאי שוק,
 טעונה, בנוסף לאמור בסעיף קטן (א), גם אישור בהתאם לקבוע
 בסעיף 96"ג ובסעיף 96"ו".

2. האמור בסעיף 96"ט יסומן בסעיף קטן (א) ואחריו יהוא:

"(ב) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול על עסקה שהינה במהלך
 העסקים הרגיל של החברה, אם כל עניניו האישי של נושא המשרה
 בעסקה נובע מקיום ענין אישי של הרובו בה."

3. (א) האמור בסעיף 96"י, יסומן בסעיף קטן (א), ובמקום המלים
 "בהתאם לקבוע בסעיף 96"ג ובסעיף 96"ו" שבו, יהוא: בהתאם
 לקבוע בתקנונה", ואחריו יהוא:

"(ב) התקשרות החברה בעסקה עם אחר, שאינה במהלך העסקים הרגיל
 של החברה או שאינה בתנאי שוק, טעונה, בנוסף לאמור בסעיף
 קטן (א), גם אישור בהתאם לקבוע בסעיף 96"ג ובסעיף 96"ו".

4. במקום האמור בסעיף 96"ג חקיים, יהוא:

96"ג" (א) פעולה של נושא משרה כאמור בסעיף 96"ח (ג), או
 וזונקשורונ החברה עם אחר כאמור בסעיף 96"ב (ב), או התקשרות נושא משרה
 עם החברה כאמור בסעיף 96"א, טעונה אישור של ועדת חבירות, אישרה
 ועדת הבקורת את הפעולה - טעונה היא גם אישור חבירות;

(ב) היה לרוב חברי ועדת חבירות או לרוב חברי חבירות
 ענין אישי בפעולה או בהתקשרות המנויות בסעיף קטן (א), יצוין הדבר
 בהחלטתם, על ודיון לא יחול ואמור בסעיף 96"ה, והפעולה או
 התקשרות יהיו טעונות גם אישור האסיפה הכללית;

(ג) היה נושא המשרה חבירות, ולא קיימת בחברה ועדת חבירות,
 טעונה פעולה או התקשרות המנויה בסעיף קטן (א), גם אישור האסיפה
 הכללית.

תיקון
 סעיף 96"ח

תיקון
 סעיף 96"ט

תיקון
 סעיף כ'

החלפת
 סעיף 96"ג

תיקון
סעיף 96ל"ד

5. בסעיף 96ל"ד אחרי נחקה (ב) יבוא:

"(ג) כיהן דירקטור בחברה בתפקיד נוסף, טעונים תנאי העסקתו באותו תפקיד אישור בהתאם לקבוע בסעיף קטן (א).".

6. בסעיף 96ל"ו סיכא, הקטע חבא אחרי המילים "תתקבל בהסכמת רוב בעלי המניות", יימחק, ובמקומו יבוא:

"הנוכחים בהצבעה, במנין קולות הרוב, ייכללו שליש לפחות מבעלי המניות שאינם בעלי ענין אישי בפעולה או בהתקשורת כאמור".

7. במקום האמור בסעיף 96 מ"ז יבוא:

תקון סעיף
96 מ"ז

(א) חברה כמשמעותה בסעיף 96א' תודיע על החלטות המנויות בסעיף קטן (ב) (להלן - החלטות החברה) לפי הקבוע בסעיף 36 לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968; והוראות סעיף 38 לחוק האמור יחולו לענין הודעות אלה.

(ב) ואלה החלטות החברה:

(1) החלטה המאשרת פעולה של נושא משרה שיש בה משום הפרת חובת אמונים שמתקיים בה האמור בסעיף 96 כ"ח (ב);

(2) החלטה המאשרת התקשורת החברה עם אדם אחר שמתקיים בה האמור בסעיף 96 ל(ב).

(3) החלטה המאשרת התקשורת החברה בעסקה עם נושא משרה שבה כאמור בסעיף 96 ל"א;

(4) החלטה על שיכוי נושא משרה לפי הוראת סעיף 96 מ"ג.

(ג) חברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות התשל"ה-1975 תודיע על החלטות החברה כאמור בסעיף קטן (ב) בהתאם לקבוע בסעיף 34(א)(ו) לחוק החברות הממשלתיות התשל"ה-1975, לענין פרוטוקולים.

מוגש על-ידי שר המשפטים

כ"ט באדר א' התשנ"ב
4 במרץ 1992

מוכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
החלטות ועדת שרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק
יום ד', כ"ט באדר א' התשנ"ב - 4.3.92

קביעת עמדת הממשלה לגבי הצעות חוק של חברי כנסת חק/1465.

שמספריהן: תתת"רס"ד; תתת"רס"ה; תתת"רס"ו; תתת"רס"ז;
תתת"רס"ח; תתת"רס"ט; תתת"רס"ע; תתת"רס"א

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת
הממשלה ומכוח החלטה מס' 870 (חק/368) של הממשלה
מיום כ"א באלול התשמ"ט (21.9.89) לקבוע כדקלמן, את
עמדת הממשלה לגבי הצעות החוק הבאות של חברי כנסת
(החלטות מס' חק/1466 - חק/1473):-

הצעת חוק הבחירות לכנסת (תיקון - מיהו בן 18), חק/1466.

התשנ"ב-1992 של חה"כ ר. זאבי (מס' תתת"רס"ד)

מ ח ל י ט י ס, לתמוך בהצעת חוק הבחירות לכנסת
(תיקון - מיהו בן 18), התשנ"ב-1992 של חה"כ ר. זאבי
(מס' תתת"רס"ד);

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיק נפרד חק/1467.

לאשה נשואה), התשנ"ב-1992 של חה"כ ש. שטרית (מס'
תתת"רס"ה)

מ ח ל י ט י ס, לתמוך בהצעת חוק לתיקון פקודת מס
הכנסה (תיק נפרד לאשה נשואה), התשנ"ב-1992 של חה"כ
ש. שטרית (מס' תתת"רס"ה);

הצעת חוק מבקר המדינה (תיקון - דחייה מחמת בחירות), חק/1468.

התשנ"ב-1992 של חה"כ ח. קורפו (מס' תתת"רס"ו)

מ ח ל י ט י ס, לתמוך בהצעת חוק מבקר המדינה (תיקון
- דחייה מחמת בחירות), התשנ"ב-1992 של חה"כ
ח. קורפו (מס' תתת"רס"ו);

חק/1469. הצעת חוק הקיצוץ במכסת המים, התשנ"ב-1992 של חה"כ א. כץ עוז (מס' תתתרס"ז)

מ ח ל י ט י ם, לתמוך בהצעת חוק הקיצוץ במכסת המים, התשנ"ב-1992 של חה"כ א. כץ עוז (מס' תתתרס"ז);

חק/1470. הצעת חוק רכישת מים, התשנ"ב-1992 של חה"כ א. כץ עוז (מס' תתתרס"ח)

מ ח ל י ט י ם, לתמוך בהצעת חוק רכישת מים, התשנ"ב-1992 של חה"כ א. כץ עוז (מס' תתתרס"ח);

חק/1471. הצעת חוק הביטוח הלאומי (המשכיות קצבת זקנה מארץ המוצא לישראל) (הוראת שעה), התשנ"ב-1992 של חה"כ א. כץ עוז, י. ביילין וי. צבן (מס' תתתרס"ט)

מ ח ל י ט י ם, לתמוך בהצעת חוק הביטוח הלאומי (המשכיות קצבת זקנה מארץ המוצא לישראל) (הוראת שעה), התשנ"ב-1992 של חה"כ א. כץ עוז, י. ביילין וי. צבן (מס' תתתרס"ט);

חק/1472. הצעת חוק רופאים עולים (קליטה בבתי הספר), התשנ"ב-1992 של חה"כ ר. איתן (מס' תתתר"ע)

מ ח ל י ט י ם, לתמוך בהצעת חוק רופאים עולים (קליטה בבתי הספר), התשנ"ב-1992 של חה"כ ר. איתן (מס' תתתר"ע);

חק/1473. הצעת חוק בית הדין לעבודה (מועמד ועדי עובדים בבית דין לעבודה), התשנ"ב-1992 של חה"כ י. שמאי (מס' תתתרע"א)

מ ח ל י ט י ם, לתמוך בהצעת חוק בית הדין לעבודה (מועמד ועדי עובדים בבית דין לעבודה), התשנ"ב-1992 של חה"כ י. שמאי (מס' תתתרע"א).

מוכירות הממשלה

ש מ ו ר

פרוטוקול החלטות הממשלה
(החלטת מצורפת)
אשר קיבלה תוקף ביום ב', כ"ז באדר א' התשנ"ב-2.3.1992

החלטת ועדת השרים לענייני כלכלה, מיום כ"ד באדר א' התשנ"ב
(28.2.1992), אשר קיבלה תוקף ביום כ"ז באדר א' התשנ"ב
(2.3.1992)

2525(כל/120). חברת מ.ג.ן - משאבי גז ונפט בע"מ - הגדלת הון
מניות רשום

מ ח ל י ט י ם, לאשר את החלטת חברת מ.ג.ן - משאבי
גז ונפט בע"מ להגדיל את הונה הרשום לצורך איחוד
מחדש למניות בנות שקלים חדשים כדלקמן:

מ- 48,390,998 מניות בנות ערך נקוב של 5 שקלים
ישנים כל אחת.
ומ- 108,000,010 מניות בנות ערך נקוב של 1 שקלים
ישנים כל אחת.

ל- 48,400,000 מניות בנות ערך נקוב של 5 שקלים
ישנים כל אחת.
ול- 108,014,000 מניות בנות ערך נקוב של 1 שקלים
ישנים כל אחת.

וזאת על ידי הוספת 2 מניות בנות ערך נקוב של 5
שקלים ישנים. ועל ידי הוספת 13,990 מניות בנות ערך
נקוב של 1 שקלים ישנים.

מוכירות הממשלה

ש מ ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
החלטת ממשלה
יום ג', כ"ח באדר א' התשנ"ב - 3.3.92

נסיעות שרים .2526

מ ח ל י ט י ס לאשר את נסיעת שר התיירות לגרמניה
בשליחות קרן היסוד ובעניני משרדו החל מיום כ"ט באדר
א' התשנ"ב (4.3.92) עד יום ו' באדר ב' התשנ"ב
(11.3.92).

סגן ראש הממשלה ושר התעשייה והמסחר ימלא את מקום שר
התיירות בעת העדרו מהארץ.

(אל השר יתלווה עובד מדינה אחד).

ההחלטה הנ"ל התקבלה על-פי סעיף 18 בתקנון לעבודת
הממשלה.

ביטחון המדינה 90 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 90 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני כלכלה
ביום ב', י"ח באדר ב' התשנ"ב - 23.3.1992

(בשעה 08:30 - במזכירות הממשלה)

<u>מס. נספח</u>	<u>השר המגיש</u>	
א.	תקציב פיתוח רשות שדות התעופה לשנת 1992 - המשך הדיון	119כלכל שר התחבורה
ב.	אישור חוזה חכירה בנמל חיפה - רשות הנמלים והרכבות	126כלכל שר התחבורה
=====		
ג.	שמירת היקף פעילות נמל אילת	123כלכל+ א' שר התחבורה שר התעשייה והמסחר
ד.	תקנות בדבר החזר אגרת רציף למטעני יבוא לשם יצוא	124כלכל+ ב' שר התחבורה שר התעשייה והמסחר
ה.	תקנות בדבר אגרת רציף לדלק מיובא	127כלכל שר התחבורה

מס. נספח	השר המגיש	
108כל+	שר התחבורה שר האוצר	ו. תנאי שכר המפקח הארצי על התעבורה במשרד התחבורה
109כל+	שר המשפטים שר האוצר	ז. תנאי שירות וגמלאות - משרת המדען הראשי במשרד התעשייה והמסחר
110כל+ א'+ ב'	שר הכלכלה והתכנון שר האוצר שר התעשייה והמסחר	ח. סיוע למפעלים
112כל	שר החינוך והתרבות	ט. רכב צמוד לממונה על שירותי החינוך
54כל	שר האוצר	י. פירוק החברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי בע"מ
13כל	שר האוצר שר התעשייה והמסחר	יא. החרם הערבי - המשך הדיון
26כל+ א'+ ב'	שר הכלכלה והתכנון שר החוץ שר האוצר	יב. ארגון הטיפול הממשלתי להיערכות המשק לקראת איחודה הכלכלי של אירופה ב- 1992 - המשך הדיון
31כל+ א'	שר החקלאות שר האוצר	יג. השוואת הסקטור החקלאי לסקטור התעשייתי והתיירותי כפי שנקבע בחוק להגברת התעסוקה ולקליטת עולים (תיקוני חקיקה), הוראת שעה, התש"ן-1990
9כל	שר האוצר	יד. ארגון, חברה לבטוח משכנתאות בע"מ

מס. נספח	השר המגיש	
11כל	שר האוצר	טו. החברה לשיקום ודיור פתח-תקוה בע"מ
14כל	שר האוצר	טז. הוספת משרת מנהל אגף קשרים בינלאומיים ומנהל רשות ההשקעות במשרד האוצר לרשימת המשרות שבתוספת לסעיף 23 לחוק שירות המדינה (מינויים)
22כל	שר האוצר	יז. קביעת משך הזמן לפסלות המנהלים לשעבר של הבנקים
27כל+ א'	שר הכלכלה והתכנון שר האוצר	יח. תנאי שכר למנהלת הרשות לתכנון לאומי וכלכלי
29כל+ א'	שר החינוך והתרבות שר האוצר	יט. תנאי שירות וגימלאות למנהל מרכז ההסברה
32כל+ א'	שר החינוך והתרבות שר האוצר	כ. תנאי שירות וגימלאות למנהל הטלויזיה החינוכית
37כל	שר האנרגיה והתשתית	כא. הצמדת השכר של היועץ המשפטי במשרד האנרגיה והתשתית לשכר שופטים
42כל	שר התחבורה	כב. משרת היועץ המשפטי למשרד התחבורה
43כל	שר המשפטים	כג. צמצום הגרעון בתקציב המדינה
45כל	שר החוץ	כד. יחזקאל ברנע - תנאי פרישה

מס. נספח	השר המגיש	
כ52כל	שר התקשורת	כה. הקבלת משרתו של היועץ המשפטי של משרד התקשורת לשכרו של שופט מחוזי
כ60כל+ א'	שר האנרגיה והתשתית שר החקלאות	כו. חוב מקורות לחברת החשמל לישראל בע"מ - המשך הדיון
כ61כל	שר האוצר	כז. טיוטת חוק היטל על נסיעה לחוץ לארץ (תיקון), התשנ"א-1991

מוכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבה כ"ז/התשנ"ב של הממשלה
יום א', י' באדר ב' התשנ"ב - 15.3.1992
(בשעה 09:00)

נכחו השרים: י. שמיר - ראש הממשלה - יו"ר, ד. לוי, מ. נסים,
א. אולמרט, א. דרעי, ז. המר, ד. מגן, י. מודעי,
ד. מרידור, י. פרץ, ר. פנחסי, ג. פת, מ. קצב,
א. שאקי

נעדרו השרים: מ. ארנס (בחו"ל), ר. מילוא (בחו"ל), א. שרון
(בחו"ל)

כן נכחו: א. ורדיגר - סגן שר לעניני ירושלים
מ. פרוש - סגן שר העבודה והרווחה
י. חריש - היועץ המשפטי לממשלה

בסעיף 2609:
רב-אלוף א. ברק - הרמטכ"ל
רב-ניצב י. טרנר - המפכ"ל
רס"ן מ. בודי - שלישת הרמטכ"ל
תא"ל ע. נבו - מזכיר צבאי לראש הממשלה

בסעיף 2611:
ע. קלעג'י - המנהל הכללי, משרד הפנים

בסעיף 2612:
י. כהן - משרד החינוך והתרבות

א. רובינשטיין - מזכיר הממשלה

סדר היום :

2609. ענינים בטחוניים
2610. הצעת-חוק הערבות (תיקון - הגנת ערב יחיד),
התש"ן-1990 של חה"כ ש. שטרית - קריאה שלישית

בפרוטוקול זה 9 דפים.

ש מ ר

- 2 -

נזקי הסופה בצפון בארץ	.2611
ערר על החלטת מליאת רשות השידור	.2612
הרכב מליאת רשות השידור	.2613
מינוי ראש מינהל המחקר החקלאי	.2614
הצעת-חוק מגן דוד אדום (תיקון מס. 3), התשנ"ב-1992	.2615
נסיעות שרים	.2616

ביטחון המדינה 50 שנה

2610. הצעת-חוק הערבות (תיקון - הגנת ערב יחיד),
התש"ן-1990 של חה"כ ש. שטרית - קריאה שלישית

שר המשפטים מעדכן.

השר ג. פת מעיר.

בדיון משתתפים: השרים י. מודעי, ג. פת וד. מגן.

היועץ המשפטי לממשלה, ראש הממשלה והשר י. מודעי
מעירים.

שר המשפטים וראש הממשלה משלימים.

השר י. מודעי מעיר.

2611. נזקי הסופה בצפון בארץ

שר הפנים פותח.
המנהל הכללי של משרד הפנים מדווח.
שר הפנים מוסיף.
בדיון משתתף השר ג. פת.
השרים ז. המר ומ. נסים מעירים ושואלים.
שר הפנים משיב.
שר האוצר מוסיף.

2612. ערר על החלטת מליאת רשות השידור

שר החינוך והתרבות פותח.
בדיון משתתפים: השרים ד. מרידור, א. אולמרט, י. מודעי, ג. פת ור. פנחסי.
ראש הממשלה מסכם.
השרים ד. מרידור וז. המר מעירים.

מ ח ל י ט י ס, לפי סעיף 12א(ג) לחוק רשות השידור, לבקש ממליאת רשות השידור, בהרכבה החדש, לדון, לשקול ולקבוע מחדש עמדתה לגבי העברת "השבוע - יומן אירועים" בטלוויזיה הישראלית מיום ו' למוצאי-שבת או ליום ה' בשבוע.

2613. הרכב מליאת רשות השידור

שר החינוך והתרבות פותח.

בדיון משתתף היועץ המשפטי לממשלה.

ראש הממשלה; השרים א. אולמרט, א. דרעי, ד. מגן ור.
פנחסי ומר י. כהן מעירים.

ראש הממשלה מסכם.

השרים ד. מגן וי. מודעי מוסיפים.

היועץ המשפטי לממשלה מעיר.

מ ח ל י ט י ס:

בהתאם לסעיף 7(א)(1) לחוק רשות השידור התשכ"ה-1965,
להמליץ בפני נשיא המדינה, לאחר שקוימה התייעצות
כחוק, למנות שלושים חברים למליאת רשות השידור ואלה
הם:

1. אדלר ראובן, גרפיקאי, מרצה באקדמיה "בצלאל".
2. איציק דליה, מורה, סגנית ראש עיריית ירושלים
וממונה על החינוך.
3. אסף אלברט, סגן ראש עיריית דימונה וממונה על
החינוך.
4. ברוס יהודה, ראש עיריית יבנה.
5. גוטמן יחיאל, עו"ד.
6. ויצמן מני, חבר הועדה המרכזת של ההסתדרות.
7. חאג' יחיאל רפיק, ראש עיריית טייבה.
8. יהב יונה, עו"ד, יו"ר המועצה הציבורית של
תיאטרון חיפה.
9. ינון מיכה, עו"ד, מנכ"ל לשכת עורכי-הדין
בישראל.
10. כהן אלי, ד"ר, מרצה לפילוסופיה של החינוך
באוניברסיטת בן-גוריון.

11. כהן צביה, עתונאית, עורכת ירחון "נעמת".
12. לבנוני שלמה, עו"ד.
13. לירן-אלפר דליה, ד"ר, מורה.
14. מבורך ברוך, ד"ר, מרצה למדעי המדינה באוניברסיטת תל-אביב.
15. מועלם עזרא, ראש מועצת יבניאל.
16. מירון אהובה, אשת ציבור.
17. מירון יצחק, עו"ד.
18. מנדה אמנון, עצמאי.
19. פלידל עדנה, שחקנית, תיאטרון "הקאמרי".
20. פרחן אבי, משרד המדע והטכנולוגיה.
21. פרנקל יוסף, עצמאי, יו"ר איגוד עורכי כתבי-העת בישראל.
22. קרא יוסוף, חבר הועדה המרכזת של ההסתדרות.
23. קרא איוב, עצמאי.
24. קור שלמה, איש ציבור.
25. קרמרמן רחל, עצמאית.
26. רגר ברכה, פרופ', אוניברסיטת הנגב.
27. שמיר משה, סופר.
28. שן חנו, פרסומאי, משרד פרסום "חנו מדיה 88".
29. שפיגל חדווה, מורה.
30. חבר שייקבע על-ידי ראש הממשלה על-דעת הממשלה.

הערה:

הנציג ה-31 הומלץ על-ידי הסוכנות היהודית ישירות לנשיא המדינה, על-פי החוק. מינויו אינו טעון אישור הממשלה. הנציג הוא מר יחיאל לקט.

2614. מינוי ראש מינהל המחקר החקלאי

ראש הממשלה פותח.

השרים י. מודעי וג. פת מעירים.

ראש הממשלה מסכם.

מ ח ל י ט י ס, על-פי סעיף 23 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, לאשר מינויו של פרופ' עזרא סדן לתפקיד ראש מינהל המחקר החקלאי במשרד החקלאות.

2615. הצעת-חוק מגן דוד אדום (תיקון מס. 3), התשנ"ב-1992

שר הבריאות פותח.

השר י. מודעי מעיר.

ראש הממשלה מסכם.

מ ח ל י ט י ס:

א. לאשר את הצעת חוק מגן דוד אדום (תיקון מס. 3), התשנ"ב-1992 המצורפת (דף 9) ולהגישה מיד לכנסת.

ב. על-פי סעיף 113(ג) לתקנון הכנסת, לבקש כי ועדת הכנסת תחליט על הקדמת הדיון בהצעת החוק.

2616. נסיעות שרים

מזכיר הממשלה פותח.

מ ח ל י ט י ס :

א. לאשר את נסיעת שר המשפטים לארצות-הברית בשליחות האוניברסיטה העברית וללונדון בשליחות קרן היסוד החל מיום י"ג באדר ב' התשנ"ב (18.3.92) עד ליום כ"א באדר ב' התשנ"ב (26.3.92).

שר התיירות ימלא את מקום שר המשפטים בעת העדרו מהארץ.

(אל השר לא יתלוו עובדי מדינה).

ב. לאשר את נסיעת שר הבריאות לארצות-הברית למפגש הדו-שנתי כאורח שר הבריאות האמריקני ובשליחות מפעל מלווה העצמאות והפיתוח ולוונצואלה בשליחות האוניברסיטה העברית, החל מיום י"ג באדר ב' התשנ"ב (18.3.92) ועד ליום כ"ו באדר ב' התשנ"ב (31.3.92).

שר הפנים ימלא את מקומו של שר הבריאות בעת העדרו מהארץ.

(אל השר יתלוו 3 עובדי מדינה).

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

(בשעה 11:00)

- 9 -

חוק מגן דוד אדום (תיקון מס' 3), התשנ"ב-1992

תיקון
סעיף 4

1. בסעיף 4 לחוק מגן דוד אדום, התש"י-1950¹, במקום סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) יבוא:

"(ג) המועצה תבחר ועד פועל מבין חבריה ותיא רשאית למנות לא יותר משלושה חברים בועד הפועל מבין מי שאינם חברי המועצה, כפי שנקבע בתקנון האגודה.

(ד) ניהול ענייני האגודה יהיה בסמכותו של הועד הפועל, ככל שלא נמסר ענין מסוים למוסד אחר של האגודה."

1. ס"ח התש"י, עמ' 175; התשל"ו, עמ' 86; התשנ"א, עמ' 52.

דברי הסבר

סעיף 4(ג) ו-(ד) לחוק מגן דוד אדום, התש"י-1950 קובע לאמור כי:

"(א) הנהלת ענייני האגודה מסורה למועצת האגודה, פרט לעניינים המסורים לפי תקנון האגודה לנשיאה או לוועידתה הארצית.

(ד) מועצת האגודה תבחר מבין חבריה ועד פועל שיחיה מבצע את החלטות מועצת האגודה."

האגודה היא גוף המונה 45 חברים. הנסיון חוכיח שגוף בהרכב כזה אינו מסוגל לנהל את ענייני האגודה בצורה יעילה ומהירה. מוצע כי ניהול ענייני האגודה יהיה בידי הועד הפועל של האגודה. חברי הועד הפועל ייבחרו מבין חברי המועצה, אולם ניתן יהיה למנות לועד הפועל גם מי שאינם חברי המועצה, כגון מנכ"ל האגודה או יושב ראש הועד הפועל שלה, ובלבד שמספרם לא יעלה על שלושה.

מזכירות הממשלה

ש מ ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
מישיבת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק
יום ב', י"א באדר ב' התשנ"ב - 16.3.92
(בשעה 17:00 בכנסת)

נכחו חברי ועדת השרים: ד. מרידור - יו"ר, ג. פת

נעדרו חברי ועדת השרים: א. אולמרט, ד. מגן, י. מודעי, ר. מילוא
(בחו"ל), מ. נסים, ר. פנחסי, י. פרא, א. שאקי (בחו"ל)

כנ נכחו:	י. חריש	- היועץ המשפטי לממשלה
מ. אופיר	- משרד המשפטים	
ס. אזנקוט	- משרד המשפטים	
ר. אסף	- לשכת שר התיירות	
ד. בר-חיים	- משרד האוצר	
י. ברק	- משרד העבודה והרווחה	
ש. גוברמן	- המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה)	
נצ"מ י. גונן	- משרד המשטרה	
ש. הולנדר	- נציבות שירות המדינה	
א. זיסבלט	- משרד המשפטים	
צ. לוין	- משרד הבריאות	
י. מזוז	- משרד האוצר	
ל. משיח	- משרד המשפטים	
ג. נויטל	- משרד המשפטים	
ז. פלדמן	- משרד האוצר	
מ. קוק	- משרד הכלכלה והתכנון	
א. קלעי	- לשכת שר המשפטים	
א. רפאלי	- שירות בתי הסוהר	
י. שוחט	- משרד האוצר	
ש. שליט	- משרד המשפטים	
ח. שמואלביץ	- שירות בתי הסוהר	
אל"מ י. תלרז	- הפרקליטות הצבאית הראשית	
א. לישנסקי	- מזכיר הועדה	

סדר היום :

- חק/1505. טיוטת חוק והצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (שיחרור מינהלי), התשנ"ב-1992 ודין וחשבון על הפעלתו של חוק שחרור מינהלי (הוראת שעה), התש"ן-1990
- חק/1506. טיוטת חוק שירות הקבע בצה"ל (גימלאות) (נוסח משולב) (תיקון), התשנ"ב-1992
- חק/1507. טיוטת חוק הפטנטים (תיקון), התשנ"ב-1992

חק/1505.

טיוטת חוק והצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר
(שחרור מינהלי), התשנ"ב-1992 ודין וחשבון על
הפעלתו של חוק שחרור מינהלי (הוראת שעה),
התש"ן-1990

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השרים ד. מרידור, ג. פת; ה"ה
ח. שמואלביץ, י. חריש, א. רפאלי, ש. גוברמן והגברות
י. גונן ול. משיח.

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס לטיוטת חוק והצעת חוק
לתיקון פקודת בתי הסוהר (שחרור מינהלי),
התשנ"ב-1992 והדין וחשבון על הפעלתו של חוק שחרור
מינהלי (הוראת שעה), התש"ן-1990:-

א. ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק רושמת
לפניה את הדין וחשבון בענין הפעלתו של חוק שחרור
מינהלי (הוראת שעה), התש"ן-1990 המצורף
(דפים 7-17);

ב. בהמשך לנ"ל, לאשר עיקרי טיוטת החוק ואת סעיפי
הצעת החוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (שחרור
מינהלי), התשנ"ב-1992, המצורפת (דפים 18-24).

חק/1506.

טיוטת חוק שירות הקבע בצה"ל (גימלאות) (נוסח משולב)
(תיקון), התשנ"ב-1992

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השרים ד. מרידור, ג. פת; ה"ה
י. תלרז, ש. גוברמן וי. חריש.

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס לטיוטת חוק שירות הקבע
בצה"ל (גימלאות) (נוסח משולב) (תיקון),
התשנ"ב-1992:-

א. בסעיף 1 של טיוטת החוק -

(1) בפסקה ב(1), למחוק את המלים: "אך לא יותר
משנה לפני הפרישה",

(2) בפסקה ב(3) יובהר כי הזכאי לקיצבה יחוייב
בהחזר ההיוון בערכו הריאלי;

(3) בפסקה ב(4), במקום הנוסח המוצע, יבוא: "מי
שלפי סעיף זה נשללה זכותו לגימלה, יהיה זכאי
מיום הגיעו לגיל 65 למלוא הקיצבה שהיתה
מגיעה לו לולא השלילה";

ב. בסעיף 2 של טיוטת החוק יובהר, כי תינתן לגימלאי
זכות ערעור בפני ועדת ערעורים שכוונה לפי סעיף
44 לחוק, וכי על החלטותיה יוכל לערער בשאלה
משפטית, לפי סעיף 49 לחוק העיקרי;

ג. לאשר בכפוף לעיל, את טיוטת החוק, המצורפת (דפים
25 - 27), ולהטיל על ראש ענף ייעוץ וחקיקה של
הפרקליטות הצבאית הראשית, להעביר לאישורו של
המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה) - נוסח של
הצעת החוק.

חק/1507. טיוטת חוק הפטנטים (תיקון), התשנ"ב-1992

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור; ה"ה מ. אופיר,
א. זיסבלט, ש. גוברמן, ש. שליט, י. חריש והגברות
א. קלעי וס. אזקונט.

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס לטיוטת חוק הפטנטים
(תיקון), התשנ"ב-1992:-

א. בסעיף 1 של טיוטת החוק, במקום: "אצל לו
מסמכות זו", יבוא: "אצל לו מסמכותו זו";

ב. בסעיף 2 של טיוטת החוק, במקום המלה: "לאחר",
יבוא: "מיום";

ג. בסעיף 3 של טיוטת החוק, במקום: "ללא כל צורך
לפרט", יבוא: "ללא צורך לפרט";

ד. בסעיף 4 של טיוטת החוק, למחוק את המלה: "כפי";

ה. בסעיף 5 של טיוטת החוק:-

(1) בסעיף קטן (ג), במקום: "זולת אם הרשם,
הממונה על הבוחנים או סגנו ראו, על פני
החומר", יבוא: "זולת אם הרשם או מי שהוא
הסמיך לכך, ראה כי על סמך החומר" ובסעיף של
הסעיף, למחוק את המלה: "הם";

(2) פיסקה (6) תנוסח מחדש;

(3) בפיסקה (ה), במקום: "למתן צו", יבוא: "ליתן
צו";

ו. בסעיף 6 של טיוטת החוק:-

(1) ברישא של סעיף 18 המוצע, במקום: "באחד
לפחות", יבוא: "לפחות באחד";

(2) בפיסקה (2)(ב) של סעיף 18 הנ"ל, במקום:
"לאמצאה ככל שפרסומם קודם", יבוא: "לאמצאה
שפרסומם קדם";

(3) בפיסקה 2(ד) של סעיף 18 - במקום: "בפרסומם",
יבוא: "בפרסומים";

(4) במקום הנוסח המוצע בסעיף 18א', יבוא: "המבקש
חייב למסור ללשכה, על קיבול הבקשה, על כל
שינוי שחל ברשימת האסמכתאות והפרסומים
שנזכרים בהם בסעיף 18(2), על כל שינוי שנודע
לו";

(5) בסעיף 18ב', במקום: "על המוסדות", יבוא: "את
המוסדות";

(6) בסעיף 18ג' המוצע:-

(א) במקום: "נמסר בתשובת המבקש", יבוא: "היה בתשובת המבקש", ובמקום "דבר שהוא מטעה, יבוא: "דבר הטעיה";

(ב) בפיסקה (1), במקום: "לא לתת" יבוא: "להמנע מתת";

(ג) במקום הנוסח המוצע בפיסקה (2), יבוא: "להתיר ניצול הפטנט לכל התובע זאת";

(ד) בפיסקה (4), במקום המלים: "שמסר את הדבר המטעה", יבוא: "שהטעה";

ז. לאשר בכפוף לעיל סעיפים 6-1 של טיוטת החוק ולהטיל על המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה) בתיאום עם הגורמים האחראים הקשורים לענין - לבדוק את הנוסח של טיוטת החוק ולהביא בפני ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, נוסח מתוקן - להמשך הדיון.

המשך הדיון נדחה.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

פרק א': כללי

1. חוק שחרור מינהלי (הוראת שעה) התש"ן - 1990 (להלן "החוק") אשר פורסם ברשומות ב-21.6.90, הופעל החל מיום 7.8.90, כאשר מדי שבוע הוכרז על שחרור מינהלי בהתאם להוראת סעיף 3 לחוק.
2. אף שהחוק הופעל מדי שבוע ושוחררו בשחרור מינהלי כל האסירים שניתן היה לשחררם לפי החוק נשארה תפוסת האסירים גבוהה בהרבה מתקן הכליאה ולא היה בכך כדי להקל על בעיית הצפיפות.
3. במהלך 18 חודשי הפעלת החוק שוחררו 3136 אסירים בשחרור מינהלי.
4. הרווח בימי שהות שהושג עקב יישום החוק במהלך 18 החודשים מסתכם ב-73061 ימים. תרומה זו שקולה כנגד 133 מקומות כליאה בראיה שנתית.
5. את האסירים ששוחררו בשחרור מינהלי בתקופה הנסקרת אפיינו הנתונים הבאים:
 - א. כ- 4% 58 מהם הינם אסירים שהיו שפוטים לחאסר ראשון או שני.
 - ב. כ- 77.2% מהם הינם אסירים שהיו שפוטים לחאסר לתקופה של עד שנתיים.

ג. כ-61.5% מהם הינם אסירים אשר אושר קודם לכן שחרורם המוקדם ברשיון על ידי ועדת השחרורים.

ד. רובם שוחררו לתקופה שאינה עולה על 21 ימים לפני שחרורם הרשמי.

6. על אף יישום החוק בצורה המירבית לא ירדה תפוסת האסירים לכדי תקן הכליאה (6,000 מקומות) כתוצאה מכך לא ניתן היה לקלוט מהמשטרה את העצורים עד לתום ההליכים שבהחזקתה וקליטתם של האסירים השפוטים מהמשטרה הצריכה מאמצים רבים מעבר ליכולת הקיבול הפיזית.

7. העובדה שהפעלת החוק חסכה כ-133 מקומות כליאה בראיה שנתית לא הקלה על בעיית הצפיפות בבתי הסוהר, ולא תרמה להרחבת שטח המחיה לאסיר עם זאת יצויין כי הפעלת החוק מנעה התדרדרות קשה במצב הקיים ושמרה על תפוסת אסירים קבועה פחות או יותר.

8. סיכום הנסיון המצטבר מהפעלת החוק מצביע על כך שהשחרור המינהלי לא פגע בשלום הציבור וזאת לאור התקופות השוליות בהן שוחררו אסירים טרם זמנם בשחרור מינהלי; ולא היה בו כדי להשפיע על מידת העונש המקורי שנגזר על האסיר המשתחרר.

9. לאור תחזית הגידול במצבת האסירים המצביעה על כך שבשנים הבאות (1992 ואילך) יגדל המחסור במקומות כליאה (ר' פירוט להלן בפרק ב') נבחנו שתי אפשרויות המשלימות זו את זו לפתרון בעיית הצפיפות בבתי הכלא:

א. בינוי - הפעלת בתי סוהר חדשים - פרק ב' להלן;

ב. חקיקה - הפיכת חוק השחרור המנהלי להסדר של קבע והרחבת תחולתו - פרק ג' ופרק ד' להלן.

פרק ב: תכנית לפתרון בעיית הצפיפות בבתי הסוהר באמצעות בינוי

10. מספר מקומות הכליאה בבתי הסוהר בישראל (ללא איו"ש ואזח"ע) נכון ל-31.1.92 מסתכם ב-6605.
נתון זה מתייחס לשטח מחיה של 2.8 מ"ר לאסיר וזאת לעומת 6.125 מ"ר שנקבע כשטח מחיה ממוצע לאסיר בתכנית המיתאר הארצית לבתי הסוהר בישראל. תקן הכליאה שנקבע על פי סעיף 2 לחוק שחרור מינהלי (הוראת שעה) התש"ן - 1990, והלקוח בחשבון הגדלה מסויימת בשטח המחיה לאסיר הינו 6000.
11. מצבת האסירים בבתי הסוהר בישראל הינה 6857. כמו כן מוחזקים במתקני המשטרה עוד כ-800 עצורים עד לתום ההליכים ואסירים (להלן: "חייבי שב"ס"), אשר מן הראוי היה שיקלטו במתקני שב"ס.
12. במסגרת בתי הסוהר בישראל מתוך 6605 מקומות הכליאה הוקצו 967 מקומות כליאה לאסירים תושבי השטחים אשר קיים אלוץ להחזיקם בישראל. מקומות אלה מאויישים. נתון זה מתוכנן להישאר קבוע בעתיד. החזקתם של תושבי השטחים במתקני הכליאה בישראל תורמת להגדלת הצפיפות בבתי הסוהר בישראל.
13. בחינת מצבת האסירים חול מקומות הכליאה מצביעה על מחסור של 252 מקומות כליאה, ואם ניקח בחשבון גם את "חייבי שב"ס" המוחזקים במתקני המשטרה המדובר במחסור של 1052 מקומות כליאה.
14. בשנת 1992 מתוכננות תוספות במקומות כליאה בהיקף 330 מקומות כליאה בבתי הסוהר השונים כך שמספר מקומות הכליאה בבתי הסוהר לסוף 1992 יעמוד על 6935 מקומות כליאה.
מצבת האסירים הצפויה לסוף 1992 (מבוסס על תחשיב גידול באסירים תושבי ישראל כאשר לגבי אסירים תושבי השטחים המספר קבוע-967) הינו 8097, דהיינו בסוף 1992 יגיע המחסור במקומות כליאה ל-1162 מקומות כליאה.
15. בשנת 1993 מתוכננות תוספות במקומות כליאה בבתי הסוהר השונים בהיקף של 340 מקומות כליאה, כך שמספר מקומות הכליאה בבתי הסוהר לסוף 1993 יעמוד על 7275 מקומות כליאה.
על מצבת האסירים הצפויה לסוף 1993 (מבוסס על תחשיב גידול באסירים תושבי ישראל כאשר לגבי אסירים תושבי השטחים המספר קבוע-967) הינה 8567, דהיינו בסוף 1993 יגיע המחסור במקומות כליאה ל-1292 מקומות כליאה.

16. בשנת 1994 מתוכננות תוספות במקומות כליאה בבתי הסוהר בהיקף של 100 מקומות כליאה. בשנה זו מתוכנן להיכנס לתפעול בית סוהר חדש שהוחל בתכנונו, ואשר בנייתו אמורה להסתיים בשנת 1994. בבית הסוהר ניתן יהיה להחזיק כ-500 אסירים (התכנון לבית הסוהר החדש הינו עפ"י שטח המחיה הקבוע בתחנית המיתאר הארצית. מספר מקומות הכליאה בבתי הסוהר לסוף 1994 יעמוד לפיכך על 7875 מקומות כליאה.
- מצבת האסירים הצפויה לסוף 1994 (מבוסס על תחשיב גידול באסירים תושבי ישראל כאשר לגבי אסירים תושבי השטחים המספר קבוע-967) הינה 9,117, דהיינו בסוף 1994 יגיע המחסור במקומות כליאה ל-1242 מקומות כליאה, וזאת למרות שכאמור באותה שנה יווסף בית סוהר חדש.
17. יצויין כי התוספות המפורטות לעיל הינו עפ"י תוכניות שאושרו ע"י משרד האוצר מבחינה תקציבית.
18. ב-1995 מתוכננת הקמתו של בית סוהר נוסף שני שיתן פתרון לעוד כ-500 אסירים.
19. יצויין כי החישובים דלעיל אינם לוקחים בחשבון את הגידול במצבת האסירים תושבי השטחים בבתי הסוהר בשטחים, אשר אם תגדל מעבר ליכולת הקיבול של מתקני הכליאה באיו"ש ואזח"ע ומעבר לתוספת המקומות שייבנו שם, תחייב העברת אסירים נוספים תושבי שטחים למתקני הכליאה בישראל.
20. המסקנה המתבקשת היא כי למרות תכניות הבינוי הקיימות ובינוי 2 בתי סוהר חדשים נוספים, מצב הצפיפות והמחסור במקומות כליאה ילך ויחמיר לעומת המצב הנוכחי, אשר אף הוא יחמיר כשלעצמו.

נספחים לפרק ב:

נספח 1: תחזית הצרכים במקומות כליאה עד שנת 1995.

תחזית הצרכים במקומות כליאה, עד שנת 1995

שנה	נתונים	תושבי ישראל	אסירי מח"ע ב"קו חירוק"	סה"כ בישראל
1992	תקן כליאה בתחילת השנה	5638	967	6605
	תוספת מקומות מתוכננת במהלך השנה	330		
	תקן כליאה בסוף השנה	5968	967	6935
	מצבה חזוית בסוף השנה (כולל "חייבי שב"ס")	7130	967	8097
	צרכים במקומות כליאה בסוף השנה	1162	0	1162
1993	תקן כליאה בתחילת השנה	5968	967	6935
	תוספת מקומות מתוכננת במהלך השנה	340		
	תקן כליאה בסוף השנה	6308	967	7275
	מצבה חזוית בסוף השנה (כולל "חייבי שב"ס")	7600	967	8567
	צרכים במקומות כליאה בסוף השנה	1292	0	1292
1994	תקן כליאה בתחילת השנה	6308	967	7275
	תוספת מקומות מתוכננת במהלך השנה	600		
	תקן כליאה בסוף השנה	6908	967	7875
	מצבה חזוית בסוף השנה (כולל "חייבי שב"ס")	8150	967	9117
	צרכים במקומות כליאה בסוף השנה	1242	0	1242
1995	תקן כליאה בתחילת השנה	6908	967	7875
	תוספת מקומות מתוכננת במהלך השנה	500		
	תקן כליאה בסוף השנה	7408	967	8375
	מצבה חזוית בסוף השנה (כולל "חייבי שב"ס")	8400	967	9367
	צרכים במקומות כליאה בסוף השנה	992	0	992

הערה: "חייבי שב"ס" כולל 800 אסירים ועצורים עד חום ההליכים המוחזקים במשטרת ישראל

פרק ג: תכנית לפתרון בעיית הצפיפות בבתי הסוהר באמצעות חקיקה

21. לאור הנסיון שהצטבר בתקופת הפעלת החוק לפיו לא נפגע שלום הציבור בתוצאה מהפעלת החוק, ונוכח הצפי בגידול מצבת האסירים כמפורט בפסקה 10 לעיל, נבחן במשותף ע"י משרד המשטרה ומשרד המשפטים פתרון בדרך של חקיקה.
22. האפשרות שנבחנה היתה הפעלת ההסדר של חוק השחרור מנהלי כהסדר של קבע תוך הרחבת תחולתו על אוכלוסיות נוספות של אסירים.
23. לשם כך נבדקו 6 החלופות הבאות תוך בחינת תרומתן להקלת הצפיפות בבתי הכלא:
 - א. ביטול התוספת השניה לחוק.
 - ב. ביטול מגבלת העבירות החמורות שבתוספת השניה.
 - ג. ביטול מגבלת עבירות הסמים שבתוספת השניה.
 - ד. ביטול מגבלת העבירות כנגד בטחון המדינה שבתוספת השניה.
 - ה. הכפלת משכי השחרור המינהלי שבתוספת הראשונה לגבי אסירים שנדונו למאסר של עד 3 שנים.
 - ו. הגדלת משכי השחרור המינהלי שבתוספת הראשונה לגבי כל קבוצות האסירים בשבוע.
24. משמעותן של החלופות המנויות לעיל הינה למעשה בחירה בין שתי דרכים חלופיות. האחת משאירה בעינה את משכי השחרור המינהלי המירבי, ומבטלת את מגבלת התוספת השניה לחוק או חלקים ממנה (חלופות א-ד לעיל) והאחרת משאירה את ההגבלה של התוספת השניה בעינה תוך הגדלת משכי תקופת השחרור המינהלי (חלופות ה-ו לעיל).
25. לאחר שנבחנו החלופות המנויות לעיל, התברר כי לאימודן של החלופות המגדילות את משכי תקופת השחרור המינהלי, יש נפקות ענשית בחובן זה שיש בהן כדי להשפיע במידה ניכרת על מידת העונש שתוטל על האסיר בידי הרשות השופטת. דבר זה עומד בסתירה לכוונה שביסוד החוק. זאת ועוד, התועלת שתושג עפ"י חלופות אלו בראיה של רווח במקומות כליאה, לא תהא משמעותית לעומת המצב הקיים.

26. מאידך גיסא, בחינת החלופות המבטלות את מגבלות השחרור המינהלי בשל אופי העבירה שעבר האסיר (כפי שקבוע בחוספת השניה) מלמדת כי גם אם השחרור המינהלי יחול על אסירים שנדונו בעבירות המנויות בחוספת השניה, לא יהא בכך משום פגיעה בבטחון הציבור, מאחר ואותם אסירים אמורים יהיו מחילא להשתחרר בתוך תקופת זמן קצרה.

27. על כן מתוך החלופות הדנות בביטול החוספת השניה או בחלקים ממנה, נבחרה החלופה שלאחר בחינה סטטיסטית מאפשרת השגת התועלת המירבית ברווח במקומות כליאה ויחד עם זאת פגיעתה באינטרס הציבור הינה הקטנה יותר. דהיינו, חלופה א' שעניינה ביטול החוספת השניה כולה.

28. לסיכום מומלץ:

- א. להפוך את השחרור המינהלי להסדר של קבע.
- ב. לבטל את מגבלת החוספת השניה. בטול החוספת כאמור, יהיה בו כדי להביא לחסכון של כ- 270 מקומות כליאה בראיה שנתית, דהיינו פי שניים מהחסכון המושג בהפעלת החוק במתכונתו הנוכחית.

29. לאור האמור לעיל, מצורפת בזאת הצעת חוק בנושא השחרור המנהלי אשר עיקריה נוסחו ברוח הדברים של דו"ח זה.

נספחים לפרק ג':

- נספח 2 - בתי הסוהר מהם שוחררו אסירים בשחרור מינהלי.
- נספח 3 - התפלגות השחרורים על פי קבוצות.
- נספח 4 - התפלגות האסירים המשוחררים בשחרור מינהלי על פי ימי שהיה.
- נספח 5 - בחינת החלופות לשחרור מינהלי על פי חסכון בימי שהיה.

נספח מס' 2

בתי הסוהר מהם שוחררו האסירים בשחרור מינהלי

הטבלה שלהלן מציגה את התפלגות האסירים המשוחררים בשחרור מינהלי במהלך החודשים אוגוסט 1990 ועד ינואר 1992 (18 חודשים) בחלוקה לפי בתי סוהר:

גוש	בית סוהר	סה"כ משתחררים	באחוזים
צפון	צפון שטה אשמורת ב/מ קישון הכרמל	354	11.3%
		117	3.7%
		218	7.0%
		65	2.1%
		551	17.6%
סה"כ גוש צפון		1,305	41.6%
מרכז	איילון מעשיהו נוה-תרצה השרון ביה"ס "ניר" ב/מ ניצן	101	3.2%
		671	21.4%
		108	3.4%
		346	11.0%
		72	2.3%
		115	3.7%
סה"כ גוש מרכז		1,413	45.1%
דרום	אשקלון באר-שבע ב/מ דרום נפחא	21	0.7%
		249	7.9%
		109	3.5%
		39	1.2%
סה"כ גוש דרום		418	13.3%
סה"כ כללי		3,136	100.0%

נספח מס' 3

התפלגות השחרורים עפ"י קבוצות

הטבלה שלהלן מציגה את התפלגות האסירים ששחררו בשחרור מינהלי במהלך החודשים אוגוסט 1990 ועד ינואר 1991 (18 חודשים), עפ"י תקופת המאסר:

מס' סד'	תקופת מאסר	משך השחרור המירבי בשבועות	סה"כ משתחררים	ב-%	% מצטבר
1.	מעל 1 עד 6 חודשים	2	781	24.9%	24.9%
2.	מעל 6 עד 12 חודשים	3	817	26.1%	51.0%
3.	מעל 12 עד 18 חודשים	4	280	8.9%	59.9%
4.	מעל 18 עד 24 חודשים	5	544	17.3%	77.2%
5.	מעל 24 עד 30 חודשים	6	169	5.4%	82.6%
6.	מעל 30 עד 36 חודשים	7	219	7.0%	89.6%
7.	מעל 36 עד 42 חודשים	8	62	2.0%	91.6%
8.	מעל 42 עד 48 חודשים	9	122	3.9%	95.5%
9.	מעל 48 עד 54 חודשים	10	29	0.9%	96.4%
10.	מעל 54 עד 60 חודשים	11	42	1.3%	97.7%
11.	מעל 60 עד 66 חודשים	12	12	0.4%	98.1%
12.	מעל 66 עד 72 חודשים	13	14	0.4%	98.6%
13.	מעל 72 עד 78 חודשים	14	7	0.2%	98.8%
14.	מעל 78 עד 84 חודשים	15	17	0.5%	99.3%
15.	מעל 84 עד 90 חודשים	16	3	0.1%	99.4%
16.	מעל 90 עד 96 חודשים	17	4	0.1%	99.6%
17.	מעל 96 עד 102 חודשים	18	2	0.1%	99.6%
18.	מעל 102 עד 108 חודשי	19	3	0.1%	99.7%
19.	מעל 108 עד 114 חודשי	20	1	0.0%	99.7%
20.	מעל 114 עד 120 חודשי	21	1	0.0%	99.8%
21.	מעל 120 עד 126 חודשי	22	1	0.0%	99.8%
22.	מעל 126 עד 132 חודשי	23	2	0.1%	99.9%
23.	מעל 132 חודשים	24	4	0.1%	100.0%
סה"כ					100.0%
					3,136

נספח מס' 4

התפלגות האסירים המשוחררים בשחרור מינהלי עפ"י "ימי שהיה"

הטבלה שלהלן מציגה את המשוחררים בשחרור מינהלי במהלך החודשים אוגוסט 1990 ועד מאי 1991, עפ"י "ימי שהיה" שנחסכו:

ימי שהיה" שנחסכו	סה"כ אסירים בקבוצה	באחוזים	באחוזים מצטבר
7-1	299	9.5%	9.5%
14-8	895	28.5%	38.1%
21-15	736	23.5%	61.5%
28-22	419	13.4%	74.9%
35-29	282	9.0%	83.9%
50-36	293	9.3%	93.2%
100-51	190	6.1%	99.3%
+100	22	0.7%	100.0%
סה"כ	3,136	100.0%	---

שחרור מינהלי עפ"י חסכון בימי שהיה

ימי שהיה שיחכו	משתחררים במצב חקיים	משתחררים ללא חתופת השניה	מגבלת עברות חמורות	משתחררים ללא מגבלת עברות חמורות	משתחררים ללא מגבלת עברות חמורות	משתחררים ללא מגבלת עברות חמורות	משתחררים ללא מגבלת עברות חמורות
14 - 1	845	1239	900	912	961	308	659
21 - 15	469	861	696	711	721	204	552
28 - 22	250	504	312	237	314	528	396
35 - 29	179	273	168	219	203	72	120
50 - 36	193	420	204	274	277	408	204
100 - 51	114	378	204	277	277	432	144
+ 100	7	21	12			168	
ס ה ב	2057	3696	2496	2630	2753	2120	2075

"חסכון" במקומות כליאה בראיה שנתית

"החסכון" במצב חקיים	"החסכון" ללא מגבלות התוספת השניה	"החסכון" ללא מגבלות עברות חמורות	"החסכון" ללא מגבלת עברות חמורות	"החסכון" ללא מגבלת עברות חמורות	"החסכון" ללא מגבלת עברות חמורות	"החסכון" ללא מגבלת עברות חמורות
133	270	160	175	185	255	165

פרק ד': הצעה לשינויי חקיקה

30.א. שם החוק המוצע

חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (שחרור מינהלי) התשנ"ב - 1992

ב. עיקרי החוק המוצע

1. מוצע כי ההסדר של שחרור מינהלי יהפוך להסדר של קבע, ולכן יוכללו הוראות חוק שחרור מינהלי (הוראות שעה) התש"ן-1990 (להלן: "החוק") במסגרת פקודת בתי הסוהר [נוסח חדש] התשל"ב - 1971 (להלן: הפקודה).

2. הסמכות להכריז על שחרור מינהלי תינתן לנציב בתי הסוהר.

3. מוצע לבטל את סעיף 5 והתוספת השניה לחוק, על מנת להגדיל הפקת התועלת מהחוק תוך שמירה על תקופות שחרור מוקדם שוליות ונעדרות נפקות עונשית.

ג. מטרת החוק המוצע והצורך בו

1. חוק שחרור מינהלי אשר נכנס ב-21.6.90 הופעל בשרות בתי הסוהר החל מתאריך 7.8.90, כאשר אחת לשבוע ניתנת הוראה לשחרור מינהלי על פי סעיף 3 לחוק.

2. על אף ששוחררו כל שבוע מספר האסירים המירבי שניתן היה לשחרר בשחרור מינהלי עפ"י החוק, המשיבה תפוסת האסירים לעלות על תקן הבליאה.

3. במהלך 18 חודשי הפעלת החוק (אוגוסט 1990 - ינואר 1992) שוחררו 3136 אסירים בשחרור מינהלי. החסכון בימי שהיה שהושג עקב כך מסתכם ב- 73061 ימים. תרומה זו שקולה כנגד כ- 133 מקומות בליאה בראיה שנתית.

4. מאחר שהצפיפות בבתי הסוהר נמשכת, ואין באפשרות שרות בתי הסוהר לקלוט ממשטרת ישראל מאות עצורים עד לתום ההליכים המוחזקים אצלה ואף המאמץ לקלוט ארת כל האסירים השפוטים נתקל בקשיים רבים קיים צורך בהמשך קיום האפשרות לשחרור מינהלי, וזאת על בסיס של קבע, ואף הרחבת מסגרת השחרור המינהלי במטרה למנוע התדרדרות המצב ושחירה על תפוסת אסירים קבועה בבתי הסוהר.
5. תחזית גודל האוכלוסיה בבתי הסוהר ב- 4 השנים הקרובות עולה בהרבה על כל הפתרונות המהובכנים להרחבת מקומות הכליאה בבתי הסוהר (כולל בינוי 2 בתי סוהר חדשים), ולפיכך צפויה החמרה במצב הצפיפות בבתי הסוהר. על כן מוצע כי ההסדר של שחרור מינהלי יהפוך להסדר של קבע.
6. הפיכת ההסדר של שחרור מינהלי להסדר של קבע מצדיקה הכללתו במסגרת הפקודה, במקום קביעתו בחוק נפרד שהוגדר כהוראת שעה.
7. לאור הצרכים והתחזיות לגידול במספר האסירים מוצע כמו-כן להרחיב את מסגרת השחרור המינהלי, וזאת על ידי ביטול סעיף 5 לחוק והתוספת השניה לחוק המונה את העבירות אשר השפוטים בגיןן לא שוחררו בשחרור מינהלי.
8. הרווח שיושג מהפעלת החוק ללא התוספת השניה יהיה שקול כנגד 270 מקומות כליאה, דהיינו הכפלת התועלת לעומת המצב הקיים.
9. אין בתוספת המשוחררים בשחרור מינהלי משום פגיעה בשלום הציבור מאחר והמדובר באסירים האמורים לסיים ריצוי עונשם ממילא בתוך זמן קצר ביותר בהתאם לתקופות המירביות לשחרור מינהלי שנקבעו בחוק.
10. הנסיון המצטבר שבהפעלת החוק מלמד שלא היה בשחרור המינהלי משום פגיעה בשלום הציבור.

11. מאחר שבמשך החקופה בה הופעל החוק האצלה סמכות השר להורות על שחרור מינהלי לנציב בתי הסוהר מוצע לעגן הסדר זה ישירות בחוק. מה גם שהקריטריונים להפעלת שיקול הדעת קבועים בחוק.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

1. בפקודת בתי הסוהר (נוסח חדש) התשל"ב - 1971 בפרק ב' יווסף סימן ט"א.

2. בסעיף 132 לפקודת בתי הסוהר (נוסח חדש) התשל"ב - 1971 תיווסף פסקה המקנה לשר סמכות להתקין תקנות בענין שחרור מינהלי.

ה. השפעת החוק המוצע על התקן והתקציב של משרד המשטרה ורשויות אחרות

החוק מאפשר הקלה בצפיפות ללא תוספת משאבים ועל כן אין לו השפעה על תקן משרד המשטרה ותקציבו.

ו. להלן נוסח החוק המוצע:

חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר
(שחרור מינהלי) התשנ"ב-1992

(1) הוספת סימן ט' 1.1 בפרק ב' לפקודת בתי הסוהר (נוסח חדש) התשל"ב-1971
(להלן: הפקודה) אחרי סימן ט' יבוא:

"סימן ט' 1: שחרור מינהלי

68 א' בסימן זה -
"אסיר" - אסיר שפוט

"יתרת מאסר" - תקופת המאסר שנותרה לאסיר לשאת עד
לשחרורו בתום תקופת מאסרו המלאה או עד למועד שנקבע
לשחרורו המוקדם לפי החלטת ועדת השחרורים או לפי כל
דין, והכל לפי התקופה הקצרה מביניהן:

"קבוצת אסירים" - קבוצת אסירים, המאופיינת באורך המאסר
שהוטל על מי שנכלל בה, כמפורט בתוספת הראשונה.

"תפוסת אסירים" - מספר האסירים המוחזקים בכלל בתי הסוהר,
לרבות אסירים המאושפזים בבתי חולים לפי סעיפים 15(א)
ו-16 לפקודה, או השוהים בחופשה לפי סעיף 36 לפקודה,
וכן אסירים המוחזקים במתקני המשטרה ועצורים על פי
סעיף 21א לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב),
(2)

התשמ"ב-1982, המוחזקים בכלל בתי הסוהר ובמתקני המשטרה:

"תקן כליאה" = סך כל מקומות הכליאה בכלל בתי הסוהר.

"שחרור מינהלי" = שחרור אסירים טרם זמן לפי סעיף 3.

68 ב' השר רשאי לקבוע בצו, מעת לעת, באישור ועדת החוקה
חוק ומשפט של הכנסת, את תקן הכליאה, לתקופה שלא
תעלה על שנה.

קביעת תקן
הכליאה

68 ג' עלתה תפוסת האסירים על תקן הכליאה, רשאי הנציב לפי
שיקול דעתו ובמועד שימצא לנכון, להורות שישוחררו
טרם זמנם האסירים שיתרת מאסרם ביום מתן ההוראה
(להלן - היום הקובע) אינה עולה על יתרת המאסר
המרבית שנקבעה בתוספת הראשונה לקבוצת האסירים
שעמה נמנים אותם האסירים.

שחרור מינהלי

(1)

דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמוד 459

(2)

ס"ח התשמ"ב עמוד 43.

דין קדימה
בשחרור

ד' 68

(א) עלה ביום הקובע מספר האסירים שניתן לשחררם
שחרור מינהלי על מספר האסירים שיש לשחרר בשל
עודף תפוסת אסירים על תקן הכליאה, ייעשה השחרור
המינהלי בכל קבוצות האסירים, ובכל קבוצה יחל
השחרור באסיר שיתרת מאסרו היא הקצרה ביותר.

(ב) הגיעה תפוסת האסירים כדי תקן הכליאה - לא
ישוחרר עוד כל אסיר שחרור מינהלי.

(ג) היו ביום הקובע אסירים הנמנים עם אותה קבוצה
שיתרת מאסרם זהה, ויש לשחרר שחרור מינהלי רק חלק
מהם - ישוחררו כולם, על אף האמור בסעיף קטן (ב), ואף
אם תקטן בכך תפוסת האסירים מתקן הכליאה.

דין שחרור
מינהלי כדין
שחרור ברשיון

ה' 68

שחרור מינהלי יראו כשחרור ברשיון לפי סעיף 28
הוראות סימן ה' יחולו על מי ששוחרר כאמור,
בשינויים המחוייבים לפי הענין, אך אין חובה למסור
לו רשיון לפי הסעיף האמור.

תיקון סעיף 132 2. בסעיף 132 לפקודה פסקה (17) תסומן (18) ולפניה
יבוא:
(17) "דרכי ביצועו של שחרור מינהלי".

הוספת תוספת
לפקודה 3. התוספת לפקודה תסומן "תוספת שניה" ולפניה יבוא:
"תוספת ראשונה" (סעיף 68 ג').

טור א'
קבוצת האסירים

טור ב'
יתרת מאסר
מירבית בשבועות

מי שנדון למאסר לתקופה -

2	(1) העולה על חודש ואינה עולה על חצי שנה
3	(2) העולה על חצי שנה ואינה עולה על שנה
4	(3) העולה על שנה ואינה עולה על 18 חודשים

- 5 (4) העולה על 18 חודשים ואינה עולה על 24 חודשים
- 6 (5) העולה על 24 חודשים ואינה עולה על 30 חודשים
- 7 (6) העולה על 30 חודשים ואינה עולה על 36 חודשים
- 8 (7) העולה על 36 חודשים ואינה עולה על 42 חודשים
- 9 (8) העולה על 42 חודשים ואינה עולה על 48 חודשים
- 10 (9) העולה על 48 חודשים ואינה עולה על 54 חודשים
- 11 (10) העולה על 54 חודשים ואינה עולה על 60 חודשים
- 12 (11) העולה על 60 חודשים ואינה עולה על 66 חודשים
- 13 (12) העולה על 66 חודשים ואינה עולה על 72 חודשים
- 14 (13) העולה על 72 חודשים ואינה עולה על 78 חודשים
- 15 (14) העולה על 78 חודשים ואינה עולה על 84 חודשים
- 16 (15) העולה על 84 חודשים ואינה עולה על 90 חודשים
- 17 (16) העולה על 90 חודשים ואינה עולה על 96 חודשים
- 18 (17) העולה על 96 חודשים ואינה עולה על 102 חודשים
- 19 (18) העולה על 102 חודשים ואינה עולה על 108 חודשים
- 20 (19) העולה על 108 חודשים ואינה עולה על 114* חודשים

- 21 20) העולה על 114 חודשים ואינה עולה על 120 חודשים
- 22 21) העולה על 120 חודשים ואינה עולה על 126 חודשים
- 23 22) העולה על 126 חודשים ואינה עולה על 132 חודשים
- 24 23) העולה על 132 חודשים

מוגש על-ידי שר המשטרה

ו' באדר ב' התשנ"ב
11 במרץ 1992

טיוטת חוק שרות הקבע בצבא הגנה לישראל (גימלאות) (נוסח משולב) (תיקון), התשנ"ב-1992

- תיקון
סעיף 10
1. בסעיף 10 לחוק שרות הקבע בצבא הגנה לישראל (גימלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה-1985, במקום פסקה ב' יבוא:
- "ב. (1) זכאי לקצבת פרישה שהורשע בפסק דין חלוט על עבירה שיש עמה קלון שעבר בהיותו בשרות, בין אם פסק הדיון נעשה חלוט לאחר פרישתו ובין אם נעשה חלוט לפני כן אך לא יותר משנה לפי הפרישה, רשאי הרמטכ"ל, בהחלטה מנומקת ובאישור שר הבטחון להורות שהאדם לא יהיה זכאי לגימלה כולה או מקצתה.
- (2) החלטת הרמטכ"ל לפי סעיף קטן (1) תינתן
- (א) לגבי מי שהורשע לאחר פרישתו - תוך שלושה חודשים מהיום שבו פסק הדיון נעשה חלוט.
- (ב) לגבי מי שהורשע לפני פרישתו - תוך שלושה חודשים מיום הפרישה.
- (3) החלטת הרמטכ"ל לפי סעיף זה לא תפגע בזכאותו של אדם לקיצבה שהמועד לתשלומה חל לפני מתן ההחלטה, ואולם קצבה שהוונה יראו כאילו לא הוונה.

(4) מי שלפי סעיף זה נשללה זכותו לגימלה, יהיה זכאי מיום הגיעו לגיל 65 למלוא הקיצבה שהיתה מגיעה לו לולא השלילה, ואולם רשאי הרמטכ"ל באישור שר הבטחון, להחליט כי הוראה זו לא תחול על מי שנדרון בשל העבירה לתקופת מאסר בפועל של למעלה מחמש שנים אם ראה שהכנסתו הכוללת מכל מקור שהוא לאחר שהגיע לגיל האמור, מספקת כדי מחייתו.

(5) סעיף זה אינו בא לגרוע מהאמור בסעיף 19.

תיקון סעיף 49
2. בסעיף 49 לחוק העיקרי, בסופו יבוא:
"ואולם ערעור הנובע מהחלטה לענין סעיף 10 (ב) יכול שיהיה גם שלא בשאלה משפטית."

תחולה
3. חוק זה יחול על מי שפורש מן השרות לאחר יום תחילתו.

דברי הסבר

על פי הצעת חוק זו, תנתן לרמטכ"ל, באישור שר הבטחון, סמכות להורות על שלילת גמלתו של אדם, אשר הורשע בפסק דין סופי בעבירה שיש עמה קלון.

ההצעה באה לאפשר שלילת הגמלה גם במקרה בו הורשע חייל לאחר הפרישה לגימלאות בגין עבירה שעבר בהיותו בשירות, וזאת על מנת למנוע מצב שבו יופלה לטובה מי שיזדרז להשתחרר טרם סיום ההליכים המשפטיים נגדו לעומת מי שהורשע ופוטר לאחר מכן מן השירות.

בהקשר זה יש להוסיף, כי אף אם תשלל גמלה בגין עבירה שיש עמה קלון, מוסמך הרמטכ"ל להורות על תשלום הגמלה לשאריו של החייל מכוח סעיף 65 לחוק.

כך נמנעת הפגיעה מבני משפחתו של החייל שעבר עבירה וגמלתו נשללה.

מוגש על ידי שר הבטחון

ט"ו באדר א' התשנ"ב
19 בפברואר 1992

מוכירות הממשלה

ש מ ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
החלטת ממשלה
יום ב', י"א באדר ב' התשנ"ב - 16.3.92

2625. החזרת הצעת-חוק הלוואות לדיור (תיקון מס. 2),
התשנ"ב-1992 מהכנסת

מ ח ל י ט י ס (ברוב קולות) להסמיק את שר האוצר
להודיע בכנסת כי הממשלה חזרה בה מהצעת-חוק הלוואות
לדיור (תיקון מס. 2), התשנ"ב-1992 (חוברת ה"ח 2105
מיום 27.1.92), אם יתברר, במהלך הקריאה השניה, כי
נוסח החוק שיאושר יכלול שינויים שאינם על-דעת
הממשלה.

ההחלטה התקבלה על-פי סעיף 18 בתקנון לעבודת הממשלה.

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבת ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים
יום ב', י"א באדר ב' התשנ"ב - 16.3.92
(בשעה 14:30 - בכנסת)

נכחו חברי ועדת השרים: ג. פת - יו"ר, א. אולמרט, ד. מגן,

נעדרו חברי ועדת השרים: ז. המר, ר. מילוא (בחו"ל)

כנ נכחו: ח"כ א. ורדיגר	- סגן השר לענייני ירושלים
ט. קולק	- ראש עיריית ירושלים
י. אדרי	- לשכת שר הבריאות
ניצב ח. אלבלדס	- מפקד מחוז ירושלים, משטרת ישראל
ר. אסף	- לשכת שר התירות
י. ביילין	- השירות הבולאי
י. ברזל	- המנהל הכללי, המשרד לענייני ירושלים
ר. דינור	- עיריית ירושלים
סא"ל ה. לוסקי	- ראש ענף משטר ומשמעת, צה"ל
א. עובדיה	- המשרד לענייני ירושלים
ר. פינצי	- משרד האוצר
א. פיקל	- לשכת סגן השר לענייני ירושלים
מ. פלצור	- ראש הטקס, משרד החוץ
סנ"צ ד. קראוזה	- מחוז ירושלים, משטרת ישראל
ד. רובוביץ	- משרד הבטחון
י. שץ	- מנהל מרכז ההסברה
א. לישנסקי	- מזכיר הועדה

בפרוטוקול זה 21 דפים.

סדר היום :

ס/ט.50.	הלוויה של מנחם בגין ז"ל - ראש הממשלה השישי של מדינת ישראל
ס/ט.51.	מנחם בגין ז"ל - הנפקת בול נושא דיוקנו
ס/ט.52.	הענקת עיטור לשגריר ישראל בארצות הברית על-ידי ממשלת גרמניה
ס/ט.53.	"ירושלים - בירת ישראל" - הנושא המרכזי של שנת העצמאות התשנ"ג, הצעת תכנית
ס/ט.54.	הנפקת בול לציון "ירושלים - בירת ישראל", התשנ"ג

הלוויה של מנחם בגין ז"ל - ראש הממשלה השישי של
מדינת ישראל

סט/50.

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השרים ג. פת, ד. מגן, ר. פנחסי; סגן
השר א. ורדיגר וה"ח. אלבלדס, מ. פלצור וי. שץ.

מ ח ל י ט י מ, ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים
מודה לצה"ל ולכלל הגורמים האחרים הנוגעים בדבר - על
תכנון והכנת "חבצלת א' - מבול" שבוצעה בוטל בהתאם
להחלטה מס' סט/49 של הוועדה מיום ד' באדר ב' התשנ"ב
(9.3.92) בעקבות בקשתה של משפחת בגין - לקיים
לראש-הממשלה השישי, לווייה משפחתית ללא מאפיינים
טקסיים.

בהמשך לנ"ל:-

א. ועדת השרים רושמת לפניה את סקירתו של ממ"ז
ירושלים במשטרת ישראל, בעניין היערכות משטרת
המחוז והכוחות האחרים בכל הנוגע לביצוע הלוויה
לראש הממשלה השישי של מדינת ישראל ביום ד' באדר
ב' התשנ"ב (9.3.92) על-פי החלטה מס. סט/49
האמורה;

ב. ועדת השרים מודה בשם הממשלה לכל הכוחות והגורמים
אשר ביצעו וסייעו בביצוע הלוויה תוך שמירת כבודו
של הנפטר ושמירת הסדר והבטחון של רבבות המשתתפים
בה;

ועדת השרים מציינת לשבח את משטרת ישראל בכלל ואת
שוטרי וקציני מחוז ירושלים בפרט - אשר בהתרעה
קצרה השכילו ליטול על עצמם את האחריות, התכנון
והביצוע של הלוויה - תוך הקפדה על שמירת מירב
הסדר והאיפוק הנדרשים והאפשריים, בהתייחס לאופי
האירוע והזמן הקצר שניתן לשם התארגנות;

ג. להטיל על משטרת ישראל להגיש לוועדת השרים הצעת
תכנית מפורטת לביצוע חבצלת מן הסוג האמור, לאור
לקחיה ומסקנותיה בעקבות לווייתו של ראש הממשלה
המנוח, מנחם בגין ז"ל;

ד. (1) בהמשך להחלטות ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים מס. סט/29 ומס. סט/30 מיום ה' באדר א' התשמ"א (9.2.81), ומס. סט/74 מיום כ"ד בסיון התשמ"ב (15.6.82) שענינן המסגרת הממלכתית לטיפול בחלקות גדולי האומה בהר-הרצל ובהר הזיתים: - לקבוע כי אחוזת הקבר של עליזה ומנחם בגין ז"ל בחלקת "עולי הגרדום" אשר בהר הזיתים, היא חלקה מחלקות גדולי האומה, והיא תטופל במסגרת ובהתאם להחלטות הנ"ל;

(2) מכח סעיף (1) לעיל, ובהתאם להחלטות האמורות, להטיל על משרד הבטחון באמצעות אגף השיקום - היחידה להנצחת החייל, את האחריות לטיפול באחוזת הקבר של עליזה ומנחם בגין ז"ל;

(3) לבדוק אפשרות לקיים טקס עליה לקבר ממלכתי ביום השלושים לפטירתו של מנחם בגין ז"ל.

(4) עקרונית, לקיים עצרת ממלכתית לזכרו של ראש הממשלה המנוח. העצרת תתקיים בהיכל התרבות בתל-אביב - אחריות הביצוע מוטלת על מרכז ההסברה.

מנחם בגין ז"ל - הנפקת בול נושא דיוקנו

סט/51.

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השרים ג. פת, ר. פנחסי, ד. מגן; ומר י. ביילין.

מ ח ל י ט י ם, להנפיק בול נושא דיוקנו של מנחם בגין ז"ל, ראש הממשלה השישי של מדינת ישראל. השירות הבולאי יבדוק אפשרות לשבץ בבול או בשובר של הבול את טקס קבלת פרס נובל לשלום.

הבול יונפק בסמוך ליום השנה הראשון לפטירתו של מנחם בגין ז"ל.

הענקת עיטור לשגריר ישראל בארצות הברית על-ידי
ממשלת גרמניה

סט/52.

יושב ראש ועדת השרים פותח.

מ ח ל י ט י ס, להתיר לשגריר ישראל בארצות הברית מר
ז. שובל לקבל עיטור מטעם ממשלת גרמניה. שם העיטור
"COMMANDER CROSS OF THE ORDER OF MERIT"
והוא מוענק למר ז. שובל על פעלו בעת כהונתו כיושב
ראש הליגה הפרלמנטרית הישראלית - גרמנית בהיותו חבר
הכנסת.

השר ד. מגן לא השתתף בישיבתה של ועדת השרים בעת
העלאת הנושא לדיון.

"ירושלים - בירת ישראל" - הנושא המרכזי של שנת
העצמאות התשנ"ג, הצעת תכנית

סט/53.

יושב ראש ועדת השרים פותח.

סגן השר לענייני ירושלים מציג בפני ועדת השרים הצעת
תכנית לציון "ירושלים בירת-ישראל", הנושא המרכזי של
שנת העצמאות, התשנ"ג.

בדיון משתתפים: השרים ג. פת, ר. פנחסי, ד. מגן; סגן
השר א. ורדיגר וה"ה ט. קולק, ר. דינור, י. שא
וא. פיקל.

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס לציון "ירושלים -
בירת ישראל", הנושא המרכזי של שנת העצמאות התשנ"ג:-

א. לאשר עקרונית את הצעת התכנית המצורפת
(דפים 7 - 21), לציון "ירושלים - בירת ישראל";

ב. להטיל על סגן השר לענייני ירושלים לטפל בסוגייה
התקציבית הכרוכה בביצוע התכנית האמורה;

ג. בהמשך לנ"ל -

(1) ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים תדון בהצעת תכנית מפורטת שתוגש לה על-ידי סגן השר לאור טיפולו בנושא התקציבי ולאור ההערות שהושמעו לגביה על-ידי חברי הועדה בעת הדיון;

(2) ועדת השרים תתכנס לצורך זה - מיד עם פנייתו של סגן השר א. ורדיגר והגשת הצעת תכנית מפורטת בנושא.

המשך הדיון נדחה.

הנפקת בול לציון "ירושלים - בירת ישראל", התשנ"ג

סט/54.

מנהל השירות הבולאי פותח.

בדיון משתתפים: השרים ר. פנחסי, ג. פת, ד. מגן ומר י. ביילין.

מ ח ל י ט י ס, לאשר את הצעת השירות הבולאי להנפיק בול לציון: "ירושלים - בירת ישראל", התשנ"ג.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

משרד החינוך והתרבות

מרכז ההסברה

בניין משרד ראש הממשלה, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91919
טל': 5-4-705322-02, פקס': 02-705317

ירושלים, י"ד בשבט תשנ"ב
22.1.92

ירושלים בירת ישראל - הנושא המרכזי לשנת תשנ"ג

תכנית פעילויות

א. הקדמה

ממשלת ישראל, באמצעות ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים, קבעה כי הנושא המרכזי של שנת העצמאות התשנ"ג (א' בתשרי התשנ"ג - ל' באלול התשנ"ג, ספטמבר 1992 - אוגוסט 1993) של מדינת ישראל יהיה "ירושלים - בירת ישראל". בהמשך להחלטה זו הטיילה ועדת השרים על מנהל מרכז ההסברה להביא לוועדה הצעת תכנית.

החלטת ועדת השרים גם מסתמכת על החלטה קודמת של הממשלה (מיום 21.9.89) לקבוע את יום ירושלים כיום חג להזדהות תפוצות ישראל וקהילותיו עם בירת ישראל הנצחית ולאשר הקמת ועדה משותפת לממשלה, לעיריית ירושלים ולהסתדרות הציונית העולמית כדי לממש את הרעיון ולעבד תכניות פעולה משותפות.

על יסוד כל אלה זימן מנהל מרכז ההסברה ועדת היגוי, בראשותו, בהשתתפות נציגים של המשרד לענייני ירושלים, משרד התיירות, משרד החוץ, המשרד לענייני הדתות, עיריית ירושלים, ההסתדרות הציונית העולמית ומרכז ההסברה. בעקבות דיוני הוועדה ועל-פי הערות הגופים השותפים בה מגיש בזה מנהל מרכז ההסברה מסגרת כוללת לתכנית הנושאת את השם: ירושלים בירת ישראל - הנושא המרכזי לשנת תשנ"ג. התכנית מוגשת לאישור הממשלה, באמצעות ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים.

התכנית תעמוד בסימן הסיסמה: "שאלו שלום ירושלים", ובפועל תתחיל במאי 1992, לקראת יום ירושלים תשנ"ג.

ב. יעדים מרכזיים

1. לחוג את איחוד ירושלים.
2. להדגיש את ירושלים כבירת ישראל.
3. לציין את מרכזיותה של ירושלים בחיי העם היהודי לדורותיו.
4. לבטא את ההכרח בדו-קיום בין יהודים וערבים בירושלים, ולהצביע על תהליך מימוש, על אף הזעזועים מעת לעת.
5. להעלות על נס את חופש הפולחן הדתי בישראל, כפי שבא לידי ביטוי במציאות הדתית המגוונת בירושלים.

ו' באדר ב' התשנ"ב
11 במרץ 1992

6. לטפח את הסובלנות בין דתיים וחילוניים, שירושלים היא חלון הראווה שלה.
7. לארגון פעילויות לעידוד הסובלנות הבינדתית והבינעדתית בירושלים בסימן "לחיות בעיר אחת".
8. לעודד תיירות פנים לירושלים ולאתריה.
9. להעמיק את שימור העבר בירושלים, בכל מגזריו ועדותיו.
10. להציב את שנת הכ"ה כפתיחה לאירועי עשור שלם:
1996 - 3000 שנה למלכות דוד;
1998 - 50 שנה למדינת ישראל;
2000 - בפתחו של האלף השלישי
11. לציין את חשיבותה האוניברסלית של ירושלים.
12. להגביר את העלייה לרגל של יהודים ולא-יהודים לירושלים, בשנת הכ"ה ובשנים שלאחריה.

ג. קהלי יעד

1. תושבי ירושלים.
2. אזרחי ישראל (יהודים, ערבים ודרוזים).
3. יהודי העולם.
4. קהלים לא יהודיים בעולם.

ד. אירועים ממלכתיים

1. מעמד פתיחה במשכן נשיאי ישראל בירושלים (11.5.92).
2. ישיבה מיוחדת של הכנסת.
3. ישיבה מיוחדת של הממשלה.
4. ישיבה מיוחדת של ההנהלה הציונית.
5. ישיבה מיוחדת של עיריית ירושלים.
6. מטבע מיוחד.
7. בולים מיוחדים.
8. מינשר משותף של נשיא המדינה, ראש הממשלה, יו"ר ההנהלה הציונית וראש עיריית ירושלים - לכל היהודים בתפוצות לבוא לירושלים במהלך שנת תשנ"ג.

9. אירוע ממלכתי מרכזי בבנייני האומה או בבריכת השולטן.
10. טקס הדלקת המשואות על הר הרצל מוקדש לנושא.
11. טקס יום איחוד ירושלים וזכרון לנופלים בגבעת התחמושת.
12. התכנסות הקונגרס הציוני (יוני 1992) והקדשת יום מיוחד בקונגרס לנושא ירושלים.
13. עצרת הסוכנות היהודית.
14. קריאה מצד ממשלת ישראל לגופים כגון ההסתדרות הכללית (כולל נעמ"ת), הדסה, בני-ברית, קרן קיימת לישראל וגופים ציבוריים אחרים לקיים פעילות מיוחדת בנושא.
15. עצרת הודייה ברחבת הכותל המערבי.

ה. אירועים אחרים בארץ

1. קיום עלייה לרגל מכל תפוצות ישראל - ריכוז מאמץ של כל הגופים היהודיים העולמיים לקיים ביקורים, סיורי משלחות, כינוסים, ועדות, קונגרסים וישיבות שנתיות בירושלים, בשנת תשנ"ג כולה ובעיקר סביב יום ירושלים.
2. עריכת סיורים של בני נוער ומבוגרים מכל חלקי הארץ לבירה (יהודים וערבים).
3. עריכת צעד משלחות נוער יהודי מהעולם, ועלייה לרגל לירושלים ביום ירושלים, בשיתוף תנועות הנוער בישראל.
4. קריאת רחובות ע"ש ירושלים ברחבי המדינה.
5. ארגון כנס הזדהות של יהודי העולם בירושלים (ר' נספח).
6. ארגון עצרות ואירועים בסימן ירושלים ברשויות המקומיות ברחבי הארץ.
7. פעילויות לעידוד הסובלנות הבינדתית והבינעדתית בירושלים בסימן "לחיות בעיר אחת".
8. הפקת תערוכה מרכזית במוזיאון ישראל.
9. עריכת תערוכה בבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי.
10. הכרזה על תחרות תצלומים ארצית.
11. כינוס כנסי לוחמים - מחתרות ויחידות שלחמו על שחרור ירושלים ב-1948 וב-1967.

12. הפקת סדרות של כרזות ופרסומים בנושא ירושלים (עברית וערבית).
13. הפקת סרט בנושא ירושלים.
14. הפקת אוגדן תצלומים (תערוכת קיר).
15. הוצאה לאור של מפה מרכזית - היסטורית ועכשווית.
16. ביצוע ימי עיון אוניברסיטאיים ואחרים בנושאים הקשורים לירושלים.
17. חידוש והקרנה של התכנית האורקולית של מה"ס בנושא ירושלים.
18. ארגון אירוע מרכזי מחוץ לירושלים (היכל התרבות, למשל, בסימן הזדהות עם ירושלים).
19. הפקת תערוכת ירושלים (י"א כרזות כיתוב) לארץ ולחו"ל.

ו. עיבוי אירועים בירושלים

1. שבוע מחול וזמר.
2. פסטיבל ישראל.
3. יריד יודאיקה.
4. תצוגת זיקוקי די נור בינ"ל.
5. שבוע זמר חסידי והומור יהודי.
6. פסטיבל בינ"ל לתיאטרון רחוב.
7. שבוע זמר ים תיכוני.
8. פסטיבל הקולנוע.
9. "לבניין ירושלים" - קונגרס בינ"ל.
10. זמריה.
11. שבוע הלל לירושלים.
12. פסטיבל בינ"ל לתיאטרון בובות.
13. יריד חוצות היוצר.
14. "צליל עולה" - שבוע האמן העולה.
15. שבוע מוסקבה (בירושלים).
16. שבוע טוקיו (בירושלים).
17. שבוע ניו-יורק (בירושלים).
18. כנסים וקונגרסים ישראלים ובינלאומיים.

19. מירוצ ירושלים בסימן סובו ציון והקיפוח.
20. תחרויות ספורט בינלאומיות.

ז. פעולות ואירועים בחו"ל

1. עריכת קבלות פנים בנציגויות ישראל בחו"ל.
2. עריכת קבלות פנים ואירועים מיוחדים במוסדות התנועה הציונית.
3. יצירת מבצעי שיווק, הסברה ופרסום, כולל עתונות יהודית, של משרד התיירות.
4. עידוד בני נוער יהודיים להרחיב בואם לישראל.
5. עידוד העלייה לישראל מארצות המערב.
6. הפעלת הפדרציות הציוניות בכל ארצות הגולה.
7. הפקת אירוע מרכזי חגיגי בכל קהילה בתפוצות הגולה.
8. הכרזה על תחרות חיבורים עולמית לנוער יהודי בנושא ירושלים.
9. ביצוע חידון עולמי לנוער יהודי בנושא ירושלים - "ירושלים במורשת הדורות", עם מעמד גמר בירושלים.
10. קיום מצעד לפידים של משלחות מהתפוצות, תחילתו בארצות השונות וסיומו בירושלים, והעברת לפיד הכ"ה ביום ירושלים מהגולה לבירה.
11. ארגון פרויקט הסברתי בנושא השקעות כלכליות בירושלים, כולל בתעשייה, שיופק בארצות המערב.
12. הפעלת התקשורת הבינלאומית בנושא ירושלים.
13. קריאת רחובות או כיכרות ע"ש ירושלים בערים שונות בחו"ל.
14. עידוד טקסים בכנסיות.

ח. הפעלות מרכזיות

1. קביעת הנושא כנושא מרכז במערכת החינוך (החלטת שר החינוך והתרבות).
2. הפעלת מערכת החינוך של צה"ל לנושא.
3. הפצה נרחבת של מודעות לנושא בין הגורמים הציבוריים בישראל.
4. הפקת חומרים חדשים וחידוש חומרים קיימים, בכל אמצעי ההסברה, העוסקים בירושלים, לצרכי קהלים בארץ ולצרכי קהלים בחו"ל.
5. ריכוז ועדה בינמשרדית ובימוסדית ליידוע ולתיאום פעילויות, בראשות מנהל מרכז ההסברה.

ט. הועדה הבינמשרדית והבינמוסדית העליונה

נציגי מרכז ההסברה, משרד החינוך והתרבות, המשרד לענייני ירושלים, משרד התיירות, משרד החוץ, עיריית ירושלים, הרשות לפיתוח ירושלים, ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית, קק"ל, מרכז השלטון המקומי, התקשורת לגווייה ולסוגיה, המוסדות להשכלה גבוהה, אירגונים וולונטריים, קרן היסוד - המגבית היהודית המאוחדת, אל-על. בראש הוועדה - מנהל מרכז ההסברה.

י. ועדות יישוביות מקומיות

לכל יישוב בארץ (עירייה, מועצה מקומית ומועצה אזורית) יוצע להקים ועדה לביצוע הפעילויות בנושא. בראש כל ועדה יעמוד ראש הרשות המקומית או נציג בכיר מטעמו.

יא. הועדה הירושלמית

בראש הועדה הירושלמית לציון הנושא מכהן ראש עיריית ירושלים. מנהל אגף התרבות בעירייה מרכז את המטה העירוני.

יב. ועדת היגוי בינמחלקתית בהסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית

תפעל לביצוע כל הפרויקטים שנוטלת על עצמה ההנהלה הציונית והנהלת הסוה"י; בריכוז מחלקת ההסברה של ההסתדרות הציונית העולמית.

יג. ועדות יהודיות ארציות בחו"ל

ביזמת הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית והסוכנות היהודית ונציגויות ישראל בחו"ל יוקמו בארצות העולם ועדות ארציות למימוש הנושא.

יד. תקציב

כל גוף יבצע בתקציבו את הפעולות המוטלות עליו לפי היעדים. עם זאת, ייעשה מאמץ לחיזוק תקציבי הגופים המרכזיים - הממשלתיים ועיריית ירושלים - שישאו בעיקר הנטל של הביצוע.

משרד החינוך והתרבות

מרכז ההסברה

בניין משרד ראש הממשלה, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91919
טל': 5-4-705322, 02, פקס': 02-705317

ירושלים בירת ישראל - הנושא המרכזי לשנת תשנ"ג

הצעת תקציב

א. פעולות ממלכתיות סמליות

1. פתיחה ממלכתית

ישיבה חגיגית במשכן נשיאי ישראל בירושלים, לקראת
יום ירושלים תשנ"ג, שבה יכריז נשיא המדינה על
אירועי השנה
8,000 ש"ח

2. ישיבה מיוחדת של הכנסת

ישיבה בהשתתפות מוזמנים מיוחדים מן הארץ
ומחו"ל וקבלת פנים אחרי הישיבה
15,000 ש"ח

3. אירוע ממלכתי מרכזי

יזום אירוע פומבי אמנותי, מיועד לשידור
בארץ ובעולם, בירושלים בקיץ תשנ"ג, במועד מתאים,
משולב בפסטיבל ישראל או לצידו, שיהיה מעין אקורד
חזק לנושא
200,000 ש"ח

4. עיצוב סמל וכרזה ממלכתיים מרכזיים
(כולל הדפסה)
60,000 ש"ח

ב. פעולות לפי תחומי עשייה בארץ

1. פעולות בע"פ

- (א) ימי עיון ביוזמת מרכז ההסברה בשיתוף עם
המוסדות האקדמיים, כל מוסד מכוחותיו ובנושאים
שיגבש מתוכו, פתוחים לציבור הרחב
30,000 ש"ח
- (ב) ימי עיון וערבי עיון ארציים ומחוזיים,
למורים, למדריכים, לקהל הרחב
80,000 ש"ח
- (ג) הרצאות במועדונים בפיזור מחוזי
60,000 ש"ח

2. פרסומים בכתב

- (א) חוברת על ירושלים בסדרת "דע את עמך" 5,000 ש"ח
- (ב) כרזת תצלומים 15,000 ש"ח
- (ג) תערוכה מודפסת על ירושלים 32 לוחות, כל לוח בגודל 25X35 ס"מ, לבתי ספר ומועדונים 180,000 ש"ח
- (ד) ביבליוגרפיה מקיפה ומוערת על ירושלים 7,000 ש"ח

3. סרטים

- סדרה תיעודית, שני פרקים בני 50 דקות כ"א, על ירושלים ההיסטורית ועל ירושלים העכשווית (בשיתוף עם שירות הסרטים הישראלי) 200,000 ש"ח

4. תערוכות

- תערוכה מרכזית, משולבת בחגיגות יום העצמאות תשנ"ג, פתוחה חודשים אחדים במוזיאון ישראל, בשיתוף הספרייה הלאומית 300,000 ש"ח

5. סיוורים

- סיוורים מודרכים באתרים בירושלים וסביבותיה כולל סיוור יום העצמאות ועלוני הדרכה 150,000 ש"ח

6. אירועים

- חזיון אורקולי נייד על ירושלים (כולל חכנית אמנותית) 120,000 ש"ח

7. פרסום, מודעות ויחסי ציבור לנושא ולפעולות בארץ

- א. הפעלת העיתונות הכתובה
ב. הפעלת רשות השידור
ג. יחסי ציבור בארץ 200,000 ש"ח

8. תקורה לסעיפים א' וב' (15%) 244,500 ש"ח

ג. פעולות בחוץ לארץ

1. כנס הזדהות של יהודי העולם בירושלים
(ר' נספח) 1,500,000 ש"ח
2. שותפויות עם משרד החוץ בהכנת חומר מקומי
לצרכי הסברה בחו"ל - כרזות, מאמרים, סרטים 300,000 ש"ח
3. שותפויות עם המוסדות הציוניים בהכנת חומר
עבור יהודים בחו"ל - הסברה וחינוך; למוסדות
חינוך, לקהילות, לפדרציות 200,000 ש"ח
4. עידוד עלייה לרגל של יהודים ולא יהודים
לירושלים בשנת הכ"ה 400,000 ש"ח

ד. פעולות עיבוי בירושלים

חיזוק מכלול האירועים שיתקיימו על פי
התכנית מטעם עיריית ירושלים (ר' הצעה נפרדת
שהגישה עיריית ירושלים)

4,274,500 ש"ח

סה"כ כללי

ירושלים, 22/1/92

לכבוד
מר יעקב שץ
באמצעות פקס 02-705317

שלום רב.

הנדון: הצעת תקציב לשנת ירושלים (מאי 1992 עד מאי 1993)

כללי

1. בהצעת תקציב זו נכללות עליות של פרויקטים שונים אשר יבוצעו ע"י עיריית ירושלים או מטעמה, בשנת ה-25 לאחוד העיר.
2. מדובר בנושאים/ארועים אשר יופקו במיוחד. לשנת ה-25. אשר לאירועים מסורתיים הנזכרים כאן (פסטיבל ישראל, פסטיבל קולנוע וכו') מדובר בחוספת תקציב אשר מחוייבת מחוץ רצוננו להעמיד גם ארועים אלו בסימן שנת ה-25.

3. הצעת תקציב (באלפי ש"ח כולל מע"מ)

5340	3.1	חיזוק הארועים בירושלים (רצ"ב לוו הארועים)
	3.1.1	שבוע מחול וזמר - להקות חובבים. כולל מצעד מחולות ליד משכן נשיאי ישראל, בצמוד למעמד ההכרזה.
200		
800	3.1.2	ירושלים - פסטיבל בינ"ל לזיקוקין דינור
40	3.1.3	שבוע יודיזאקיה (חוספת תקציב)
150	3.1.4	פסטיבל ישראל (חוספת תקציב)
300	3.1.5	שבוע זמר חסידי והומור יהודי
250	3.1.6	פסטיבל בינ"ל לתאטרון רחוב
500	3.1.7	שבוע זמר י-ם תיכוני
400	3.1.8	שבוע מוסקבה בירושלים (כולל שבוע ירושלים במוסקבה)

100	3.1.9 פסטיבל הקולנוע (תוספת תקציב)
250	3.1.10 שבוע "לבניין ירושלים"
250	3.1.11 שבוע הלל לירושלים
50	3.1.12 פסטיבל בינ"ל לתיאטרון בובות (תוספת תקציב)
150	3.1.13 יריד חוצות היוצר (תוספת תקציב)
100	3.1.14 "צליל עולה" - במה לאומן העולה (תוספת תקציב)
500	3.1.15 שבוע ניו-יורק בירושלים
500	3.1.16 שבוע טוקיו בירושלים
300	3.1.17 "והדרת פני זקן" שבוע לקשישי המדינה בירושלים
350	3.1.18 תחרויות ספורט בינ"ל (סבסוד כרטיסים)
100	3.1.19 שבוע המטבח היהודי הבינ"ל
50	3.1.20 שבוע הספר והתרבות במזרח העיר (תוספת תקציב)
700	3.2 ארועים קבועים ואחרים
200	3.2.1 סבסוד ערבי פולקלור לתיירים (39 שבועות)
200	3.2.2 "יום יום בגן הפעמון" (100 ימים)
300	3.2.3 ארועים בשכונות
900	3.3 עיצוב פני העיר בשנת ה-25
200	3.3.1 דגלול לשנה
300	3.3.2 שילוט חוצות וגשרים
400	3.3.3 קישוט העיר
200	3.4 עידוד ביקורים בירושלים (תוספת תקציב)
1,000	3.5 שיווק ופרסום ארועים בארץ

300	שנת הכ"ה בבתי הספר בירושלים	3.6
300	עידוד כנסים וקונגרסים בירושלים	3.7
200	טקסים ועצרות (סעיפים באחריות העיריה)	3.8
200	כרזות ופרסומים בכתב	3.9
860	שונות ובנ"מ (10%)	3.10
10,000	סה"כ הצעת תקציב	3.11
<u>מקורות מימון (באלפי ש"ח)</u>		
575	עיריית ירושלים - תקציב מיוחד	4.1
425	עיריית ירושלים - מתקציב שוטף	4.2
1,000	חומות (קרבות הקרן לירושלים) - הערכה	4.3
2,000	הכנסות עצמיות (מכרטיסים) - הערכה	4.4
1,000	גיוס חסויות מסחריות - הערכה	4.5
5,000	סה"כ מקורות כולל הערכה	4.6
<u>5. סה"כ דרוש לעיריית ירושלים חמישה מיליון ש"ח כדי לממש חובכנית "שנת ה-25 לאחוד העיר.</u>		
<u>6. הערות</u>		
א. עיריית ירושלים רואה בשנת ה-25 הזדמנות נאותה לחיזוק מעמדה, הן במישור התודעתי כבירת ישראל וכמרכז תרבותי והן במישור הכלכלי.		
ב. אנו מצפים להכפיל את מספר החיירים (חוץ ופנים) בשנת ה-25 באמצעות האירועים אשר נסקרו לעיל, אשר יש בהם מענה לקהל הרחב על סוגיו וגווניו.		

עיריית ירושלים
האגף לתרבות

بلدية اورشليم القدس
قسم الثقافة

-19-

- ג. בשנת ה-25 לאחר העיר. אנו מנפים ל-2 מליון איש (תושבי העיר, וזירות פנים וזירות חוץ) מחזיקים של 10 מליון ש"ח, בלבד.
- ד. בהשוואה, מחזיק פסטיבל ישראל לשנת 1991 עמד על כ-8 מליון ש"ח: כ-50% ממקורות ממשלתיים ועירוניים, כ-20% ממקורות חוץ-ציבוריים וכ-30% הכנסה עצמית (מכירת כרטיסים). שה"כ נהנו מפסטיבל ישראל בשנת 1991 - כ-100 אלף איש.
- ה. במידה ולא נקבל סיוע ממשלתי מיוחד בהיקף המבוקש, יקשה עלינו ליתן הנוכחות האווירה בעיר, לשנת ה-25.

ב ב ר כ ה ,

רענן דינור
מנהל האגף לתרבות

העתקים: מר טדי קולק - ראש העיריה
מר מכאל גל - מנכ"ל העיריה
מר ישעיהו ברזל - מנכ"ל המשרד לענייני ירושלים

המשרד לעניני ירושלים

הצעה לכנס הזדהות של יהודי העולם בירושלים

בתקופה מיוחדת זו, כאשר רבו המערערים על זכותו של העם היהודי על ירושלים, מן הראוי לתת יתר תוקף ויתר עצמה להבעת אמונתנו זו.

מוצע לכן, לתת ביטוי לאחדות הקיימת בעם היהודי, כי ירושלים היתה, הווה ותהיה בירת ישראל.

להלן מסגרת כללית לתכנית המוצעת -

1. ביום שיקבע, יתכנסו קהילות העם היהודי לפזורותיו באשר הם ובטכס רב רושם יצהירו אמונים לירושלים.
2. תעוצב מגילת קלף מיוחדת ונוסח של הצהרה, (מוצע נוסח אחיד) שיוקרא באותו מעמד וכל קהל הנאספים יצהיר על קבלתו.
3. המגילה תיחתם על ידי ראשי הקהילה ומנהיגיה, בשם כל חברי הקהילה.
4. יבחרו מספר נציגים מכל קהילה, עליהם תוטל השליחות להביא אישית את המגילה לטכס ההתכנסות המרכזי שיערך בירושלים.
5. יקבע מועד שבו יגיעו כל נציגי הקהילות לישראל, לכנס מרכזי שיערך בירושלים. בכנס מרכזי זה, יגישו נציגי כל הקהילות, בטכס רב רושם את הצהרת האימונים בשם קהילותיהם - לירושלים - לממשלת ישראל.

הצהרת האימונים של העם היהודי לפזורותיו תבטא כריתת ברית אמנה מחודשת של העם היהודי לבירתו - ירושלים, תתן ביטוי לאחדות ההחלטיות והנחישות של העם היהודי לשלוחותיו ותחזק את כושר עמידתה של ישראל בעימותים העתידיים.

הצעת תקציב לארוח 1000 איש (בדולרים)

35.000	1. הדפסות, תיקים, תגים
30.000	2. שכר חב' לארגון הכנס
80.000	3. אולמות הדיונים וסידורים טכניים
	(שכירת בניני האומה, והסידורים באולמות ובמלונות)
10.000	4. הקמת מרכז תקשורת
16.000	5. בטחון (הוצאות כמזומן לגורמים פרטיים)
	שכירת אנשי בטחון והקמת מתקני גילוי
45.000	6. תרגום סימולטני
	7. <u>ארועים</u>
50.000	א. 3 קבלות פנים
7.000	ב. כיבודים, קפה בהפסקות
15.000	ג. הסעות משדה התעופה והסעות מהמלונות לדיונים ולארועים
20.000	ד. טכס הפתיחה
48.000	8. כח אדם
35.000	9. הסעות וסיוורים בירושלים
6.500	10. תיקי הסברה וניירות עמדה
15.000	11. שילוט, כרזות, דגלים
26.000	12. דואר, טלפונים, פקס, משלוחים וועדה מארגנת
20.000	13. נסיעות ועדה מארגנת + מעקב
14.000	14. סרט וידאו - תעוד בלבד
30.000	15. שונות
8.500	16. כרזות לטקס
510.000	סה"כ

מזכירות הממשלה

ש מ ר

פרוטוקול החלטות הממשלה
(החלטות מצורפות)
אשר קיבלו תוקף ביום ב', י"א באדר ב' התשנ"ב-16.3.1992

2623(כל/122). תקציב פיתוח רשות שמורות הטבע לשנת 1992

2624(כל/123). תיקון תקנות הנמלים בדבר אגרת החסנה ממושכת

בפרוטוקול זה 4 דפים.

החלטות ועדת השרים לענייני כלכלה, מיום י"א באדר ב' התשנ"ב
(16.3.1992), אשר קיבלו תוקף ביום י"א באדר ב' התשנ"ב
(16.3.1992)

2623(כל/122). תקציב פיתוח רשות שמורות הטבע לשנת 1992

מ ח ל י ט י ס, לאשר את תקציב 1992 של רשות שמורות
הטבע בסך 43,406,000 ש"ח.

פרטי התקציב שמורים במזכירות הממשלה.

2624(כל/123). תיקון תקנות הנמלים בדבר אגרת החסנה ממושכת

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 21 לחוק רשות הנמלים
והרכבות, התשכ"א-1961, לאשר את התיקון לתקנות
הנמלים בדבר אגרת החסנה ממושכת, כפי הקבוע בתקנות
הנמלים (תיקון), התשנ"ב-1992 המצורפות (דפים 3-4).

תקנות הנמלים (תיקון) התשנ"ב-1992

בתוקף סמכויותי על פי סעיפים 38 ו-60 לפקודת הנמלים (נוסח חדש),
התשל"א-1971 (1), וסעיפים 20 (ב) ו-21 (ב) לחוק רשות הנמלים והרכבות,
התשכ"א-1961 (2), על פי הצעת רשות הנמלים והרכבות באישור הממשלה
ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת אני מתקין תקנות אלה:-

1. תיקון תקנה 240
בתקנה 240 לתקנות הנמלים, התשל"א-1971 (3), (להלן -
התקנות העיקריות) -

(א) לפני הנדרת "ימי החסנה" יבוא:

"החסנה ממושכת" - החסנת משגור של מטען אזור,
כמשמעותו בתקנה 218, של עץ, מתכת או גלילי נייר,
או של מכוניות נוטעים, לתקופת החסנה אחת או לכל
תקופת החסנה נוספת ובלבד שבתקופת ההחסנה הראשונה
לא יפחת המשקל הכולל של המטען מ-100 טון או מ-20
מכוניות נוטעים ובתנאי שלפני פריקת המשגור בעל
המטען הצהיר על כוונת האחסון ושולמה האגרה
להחסנה ממושכת.

"תקופת החסנה" - תקופה בת ששים יום.

(ב) בהגדרת "ימי פטור", בסופה, יבוא:

"(5) ימי פטור לא יחולו על מטענים המאוחסנים
בהחסנה ממושכת".

2. תיקון תקנה 241
בתקנה 241 לתקנות העיקריות -

א. אחרי תקנת משנה (א) יבוא:

"(ב) בעד משגור או חלקו, המאוחסן כהחסנה
ממושכת, תשולם לטוה"ל הנמל אגרת החסנה
ממושכת, מראש לכל תקופת החסנה, בשיעורים
המפורטים להלן ובלבד שטעבור תקופת ההחסנה
הראשונה תשולם האגרה בעד המשגור כולו
וטעבור התקופות הנוספות - בעד כמות המטען
המאוחסנת בפועל בראשית כל תקופה.

האגרה
לתקופת החסונה
או חלק ממנה

יח' חישוב

טוב המטען

א. מטעני מתכות

11.48	טונה	1.א צנורות מתכת 2.א שאר מתכות - אחודות
2.15	טונה	

ב. עצים

5.17	טונה	1.ב כולי עץ 2.ב שאר עצים אחודים
3.67	טונה	

ג. גלילי נייר אחודים טונה 8.81

ד. מכונניות נוסעים יחידה 63.15

(ג) בנוסף לחשלווח האגרה ימציא בעל המטען למנהל הנמל, בראשית כל תקופת החסונה, אישור ביטוח על סלוא ערך המטען המאוחסן בהחסונה ממושכת, על שמו ועל שם רשות הנמלים והרכבות, על כל נזק בגין המטען, הן לצד ג' והן למטען עצמו.

(ד) (1) על משגור או חלקו, שנשארו בנמל לאחר תום שש תקופות החסונה, יחולו האגרות לפי חקנה 241 (א) ו-242 בהתאם.

(2) האגרה על פי תקנת משנה (ב) לא תוול על מטענים המגיעים לנמלי חיפה ואשדוד דרך ים סוף.

(3) מנהל הנמל רשאי שלא לאשר החסנת מטענים בהחסונה ממושכת אם לדעתו החסנת המטענים כאמור תגרום לצפיפות יתרה או הפרעה לסדרי העבודה בנמל.

ב. האמור בתקנת משנה (ב) יסומן (ה).

משה קצב

התשנ"ב _____

שר התחבורה

1992 _____

1. ריני מדינת ישראל, נוסח חדש 20, עמ' 443.
2. ס"ח התשכ"א, עמ' 145; התשמ"ח, עמ' 156.
3. ק"ח התשל"א, עמ' 306; התש"ן, עמ' 1256.

מזכירות הממשלה

ש מ ר

פרוטוקול החלטות הממשלה
(החלטות מצורפות)
אשר קיבלו תוקף ביום א', י' באדר ב' התשנ"ב-15.3.1992

- 2617(מח/46). מכירת מניות המדינה בחברה לפיתוח מפעלי תיירות בע"מ
- 2618(מח/47). מכירת מניות המדינה בחברת שיכון ופיתוח לישראל בע"מ
- 2619(מח/48). מכירת מניות המדינה בחברת ערים - חברה לפיתוח עירוני בע"מ
- 2620(ע/227). סיוע לסופרים-עולים
- 2621(ע/229). קליטת עולים בתעשייה - דיווח
- 2622(ע/230). דיווח בענין קליטת עולים בתעסוקה:-
- א. רופאי שיניים
- ב. שיקום אתרים
- ג. על-ידי צה"ל

החלטות ועדת השרים לעניני הפרטה (מכירת מניות המדינה בחברות הממשלתיות), מיום י' באדר ב' התשנ"ב (15.3.1992), אשר קיבלו תוקף ביום י' באדר ב' התשנ"ב (15.3.1992)

2617(מח/46). מכירת מניות המדינה בחברה לפיתוח מפעלי תיירות בע"מ

מ ח ל י ט י ס:

- א. למכור את כל המניות הרגילות א' והמניות הרגילות ב' אשר בבעלות המדינה בחברה לפיתוח מפעלי תיירות בע"מ למשקיע או לקבוצת משקיעים עד סוף שנת 1992.
- ב. בטרם מכירה יובהרו ויוסדרו מראש הנושאים הקשורים לפקדונות המדינה בחברה, החובות לחברה והבטחונות שבידיה.
- ג. המכירה לא תעשה לבנקים הנמצאים בהסדר.
- ד. העקרונות לפיהן תתבצע המכירה וכן האופן בה ייושבו הנושאים הטעונים הסדרה יובאו לידיעת ועדת השרים על-ידי רשות החברות הממשלתיות.

2618(מח/47). מכירת מניות המדינה בחברת שיכון ופיתוח לישראל בע"מ

מ ח ל י ט י ס:

- א. למכור, בדרך של הצעת מכר ובדרך של גיוס הון על-ידי החברה, לציבור ולעובדים, או בהצעה למשקיע או לקבוצת משקיעים 98.6% ממניות שכון ופיתוח לישראל בע"מ (להלן שו"פ) לא יאוחר מסוף שנת 1992.
- ב. לאחר ביצוע הפעולות הבאות הדרושות על-מנת לאפשר את הצעת המכר וההנפקה:
 1. איחוד הון המניות והפיכת כל הון המניות בהונה הרשום והמונפק של שו"פ למניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת, כאשר הזכויות הצמודות לכל המניות שוות.
 2. הגדלת ההון הרשום בסכום הנדרש להקצאת מניות על-ידי החברה לצורך הנפקת מניות באמצעות הבורסה על-פי החלטה זו.

(3) תזכיר ותקנון החברה ישונו על-פי הצורך, ויאושרו על-ידי רשות החברות הממשלתיות לפני רישומם.

ג. רשות החברות הממשלתיות תדווח לוועדת השרים על שלבי המכירה ועל הדרך שנבחרה למכירת מניות המדינה כאמור בסעיף א' לעיל.

שר המשפטים מודיע כי יבוא בדברים עם מנכ"ל חברת שכון ופיתוח לישראל בע"מ בענין לוח הזמנים שנקבע בהחלטה דלעיל. אם יובהר לו כי בעקבות השיחה מתחייב דיון מחודש בלוח הזמנים - יובא ענין לוח הזמנים על-ידו לוועדת השרים.

מכירת מניות המדינה בחברת ערים - חברה לפיתוח עירוני בע"מ

2619(מח/48).

מ ח ל י ט י ס:

למכור במכירה פרטית את כל מניות המדינה בחברת ערים (100%) עד סוף שנת 1992 למשקיע או לקבוצת משקיעים.

החלטות ועדת שרים לעניני עליה, מיום י' באדר ב' התשנ"ב
(15.3.1992), אשר קיבלו תוקף ביום י' באדר ב' התשנ"ב
(15.3.1992)

2620(ע/227). סיוע לסופרים-עולים

מ ח ל י ט י ס:-

א. ועדת השרים לעניני עליה מברכת את אגודת הסופרים
העבריים על יוזמתה בשילוב סופרים-עולים במפעלי
הספרות בישראל ועל הסיוע שהיא מעניקה להם;

ב. בהמשך לנ"ל -

(1) להטיל על הועדה המשותפת למשרדי החינוך
והתרבות, קליטת העליה והסוכנות היהודית
ובהשתתפות נציג מטעם משרד האוצר - שמטרתה
לסייע לאמנים-עולים לשלב את פרויקט
העולים-הסופרים במסגרת הפרוייקטים המטופלים
על-ידה - במימון משותף של המשרדים הנ"ל,
במסגרת של 400,000 ש"ח. בראש הועדה האמורה,
לצורך ביצוע החלטה זאת - יעמוד נציג משרד
האוצר;

(2) הועדה תביא את המלצותיה לביצוע ההחלטה,
לאישורה של ועדת השרים לעניני עליה - תוך
שבועיים ימים;

2621(ע/229). קליטת עולים בתעשיה - דיווח

מ ח ל י ט י ס, התאחדות התעשיינים תגיש לוועדת השרים
לעניני עליה בהקדם הצעות לשיפור והגברת הקליטה של
עולים בתעשיה.

ועדת השרים, לאחר שתלבן את ההצעות עם המשרדים
הנוגעים בדבר - תעלה את הנושא לדיון בממשלה.

דיווח בענין קליטת עולים בתעסוקה:- 2622(ע/230).

א. רופאי שיניים

ב. שיקום אתרים

ג. על-ידי צה"ל

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטה מס. ע/223 של ועדת השרים לעניני עליה, מיום י"ט באדר א' התשנ"ב (23.2.92), בהתייחס למסלול הסיוע לעסקים עצמאיים בתחום רפואת השיניים של המשרד לקליטת העליה, שעיקריו מצורפים (דפים 7 - 6) ודרישות משרד הבריאות לסיוע לרופאי שיניים-עולים בהקמת מרפאות שיניים המפורטות במסמך המצורף (דפים 9 - 8) - ועל דעת משרדי האוצר, הבריאות וקליטת העליה:-

א. לעודד את העולים שהם בעלי רשיון לעסוק ברפואת שיניים לבחון הקמה של מרפאות פרטיות, תוך דאגה של משרדי הבריאות והקליטה להדרכה ולהכוונה, כדי שיוזמות אלו תצלחנה מבחינה כלכלית ותתרומנה לרווחת האוכלוסיה בישראל;

ב. המשרדים יערכו מיידית להפעלת מסלול סיוע מבוסס על דרישות מקצועיות בתחומי הקליטה, הרמה הרפואית והתכנון העסקי, ועל תאום עם תוכניות לפיתוח השרותים הרפואיים בארץ;

ג. ההערכות המיידית של המשרדים תתבסס על התשתית הארגונית לסיוע לרופאי שיניים עצמאיים שפותחה במסגרת המחלקה לבריאות השן במשרד הבריאות והתוכנית לעידוד היוזמות של עולים במשרד לקליטת העליה.

המשרדים יגדירו את נהלי שיתוף הפעולה במסלול זה עם מוסדות ממלכתיים, ציבוריים ופרטיים (כגון מיכללות, רשויות מקומיות וקרנות המופעלות על-ידי בנקים שונים);

ד. משרדי הבריאות וקליטת העליה ידווחו בתוך 3 חודשים לוועדת השרים לעניני העליה על ההערכות ותוצאותיה הראשוניות, במטרה לבחון את האפקטיביות של ההחלטות שצויינו ולבחון את הצורך בדרכים ובמשאבים חלופיים.

המשרד לקליטת העליה
התוכנית לעידוד היזמות של עולים

ירושלים, 5.2.1992

מסלול הסיוע לעסקים עצמאיים בתחום רפואת השיניים

1. משרד הקליטה, באמצעות התוכנית לעידוד היזמות של העולים, מסייע מדי חודש בהקמה של 15-20 עסקים עצמאיים בתחום רפואת השיניים: מרפאות, שרותים רפואיים מתמחים ושרותים טכניים.

זוהי דוגמא מצויינת של יצירת מקורות פרנסה ע"י ידע מקצועי, יוזמה עסקית, וסיוע מקצועי וכלכלי הניתן לעולים. העולים מזהים הזדמנויות מקצועיות וכלכליות ומשווקים את שרותיהם ב"פינות" שיש בהן כדאיות לשרות של עולים, הן כקבלני-משנה של שרותים מבוססים, והן באזורים שהם דלי-שרותים באופן יחסי.

2. מרבית העולים מנסים הקמת עסק עצמאי לאחר תקופה של כשנה עד שנה וחצי המנוצלת להתמחות ויצירת קשרים-מקצועיים ראשוניים. ניתן להרחיב את המספר של מקורות הפרנסה בתחום זה ע"י הקדמה ושיפור בסיוע המקצועי והכלכלי המוצע כיום לעולים אלה, בעיקר בתחום ההלוואות והלווי המקצועי.

3. הסיוע הקיים כולל:

א. הכוונה ראשונית - להכנה של רישוי, תוכנית עסקית בסיסית, רכישה של קשרים מקצועיים, מסחריים ופיננסיים, ושימוש במידע הניתן ע"י ארגונים מקצועיים, ענפיים ואזוריים כגון הסתדרות רופאי השיניים והרשות המקומית.

ב. סיוע בהלוואות - ישירות באמצעות קרנות המשרד, וכן ע"י קישור לקרנות נוספות ומקורות מימון נוחים אחרים.

ג. לווי ומעקב - סיוע בהתמודדות עם קשיים בביצוע של הקמת העסק, אבחון של יכולת ניהולית, וקישור העולים לצורך לווי מתמשך למרכזים לטיפול יזמות (מט"י), באזורים שבהם הם כבר פועלים (בשת"פ עם הרשויות המקומיות, המשרד, הסוכנות היהודית והג'וינט).

3. אלה הם התנאים הדרושים להרחבת ההקף ולשיפור סיכויי ההצלחה של העסקים העצמאיים שעולים יכולים להפעיל בתחום זה:

א. הדרכה במסגרת השתלמויות מקצועיות - כיום ניתנים סמינרים בתחום הקמת שרותים פרטיים במקומות מרכזיים ובשלבים מאוחרים-יחסית של הקליטה. מגמת המשרד היא להקדים ולבזר את החשיפה ואת ההכנה העסקית של העולים - ע"י ארגון קבוצות מתעניינים כבר באולפן ובתחילת ההשתלמויות המקצועיות.

ב. המלצה מקצועית-עסקית על כדאיות ההתמחות והמיקום של השרות - כיום ניתן סיוע מיומן בתחום זה למיעוט מהעולים, בעיקר במקומות של בגישות קלה ליעוץ - הן של הסתדרות רופאי השיניים והן של המרכזים לטיפול יזמות. מגמת המשרד היא לארגן צוותי-יעוץ פורמליים של ארגונים אלה כתנאי לסיוע במתן הלוואות מהקרנות הציבוריות.

ג. הלוואות להקמת השרות העצמאי - כיום ניתן סיוע מסודר ואמין בתחום זה בעיקר ע"י קרן אחת במשרד הקליטה, העונה לחלק מוגבל מהצרכים בתחום זה, כאשר קרנות נוספות נכנסות לתחום בהדרגה.

הקרנות העיקריות הן :

(1) "הקרן לעולה העצמאי" במשרד הקליטה מעניקה הלוואות בתנאים נוחים - בעיקר גמישות בתנאי הערבות, ריבית נמוכה, בכך שחלק מההלוואה ההופך למענק אחרי 3 שנים, וכן בנגישות ובפשטות הביצוע. מאידך סכום ההלוואה אינו עולה כיום על 8,500 ש"ח. הסיבה לסכום הנמוך היא עיכוב מתמשך בעידכון בהתאם לעליית מחירי התשומות.

חלק מהעולים מסתפקים בהלוואה זו כדי לרכוש ציוד-משלים לשימוש במרפאה קיימת שבה הם שוכרים זמן לשימושם. חלק אחר נעזר בהלוואה כזו כדי להשלים הון-עצמי שהביאו איתם והמספיק לרכישת ציוד-משומש, ואחרים מממנים את השתתפות הדרושה ע"י יצירת שותפויות עם עולים אחרים או עם ותיקים.

הסכום המזערי הדרוש לעולה להשקעה בצרכים ראשוניים אלה מגיע לכדי 20,000 ש"ח.

(2) קרן בנק דיסקונט בשיתוף קלרידג' בע"מ נותנת הלוואות בתנאים נוחים - בעיקר של ערבות מדינה, המתאימות לרכישת ציוד מלא למרפאה ולמעבדה. המיגבלה בקרן זו היא הדרישה לתוכנית עסקית מלאה, וחוסר הנסיון של הבנק בבדיקת הלוואות מסוג זה. מכאן שעדיין אין ודאות בקשר לנגישות ולמהירות הביצוע.

משרד הקליטה מטפל כעת - עם אנשי המקצוע הממונים על כך בקלרידג' בע"מ, ובתאום עם גורמים מקצועיים אחרים - בפישוט הקריטריונים למתן הלוואות אלה ובזירוז הביצוע של ההלוואות.

(3) קרנות הסוכנות היהודית פועלות בעיקר באזורי הפיתוח (בגליל ובנגב). באיזורי הפיתוח הן עשויות לשמש מקור חשוב להלוואות, ובמרכז הארץ הן משלימות את תנאי ההלוואות של קרן דיסקונט-קלרידג'.

(4) "הקרן לעסקים קטנים" של הבנק לפיתוח התעשייה פועלת במקומות מסוימים בשילוב עם קרבות פרטיות, אך אינה ערוכה כיום לתת מענה נוח למרבית העולים המקימים שרותים זעירים.

(5) "קרן יזמה ופיתוח" (מכספי קרן הנדיב, צ'רלס קלור ותורם נוסף) הוקמה כדי לתת הלוואות בתנאים נוחים, אך היא פועלת עתה בהקף נסיוני של כ-40 הלוואות לשנה ב-3 מקומות בארץ.

לסיכום :

ניתן לשפר את כניסת רופאי השיניים העולים לתחום השרותים הפרטיים ולהרחיב הקף השרותים העצמאיים בתחום זה ע"י (א) הקדמת החשיפה של העולים להדרכה מתאימה, (ב) ע"י שיפור בנגישות לשרותי היעוץ והלווי המקצועי הדרושים במהלך ההקמה וההרצה של המרפאה כגוף עסקי, ו-(ג) ע"י עידכון ההלוואות של משרד הקליטה, ושיפור הנגישות של העולים לשרותי הקרבות הרלוונטיות האחרות.

מדינת ישראל
משרד הבריאות

המחלקה לבריאות השן

סגן מנהל כללי למינהל

י' אדר ב' התשנ"ב
15/3/92

דרישות משרד הבריאות לסיוע לרופאי שיניים עולים
בהקמת מרפאות שיניים

קריטריונים למועמדים

1. רופא שיניים בעל רשיון לעסוק ברפואת שיניים בישראל.
2. סיים קורס הכנה שאושר על ידי משרד הבריאות.

סדרי עדיפויות

1. עדיפות תנתן ל-2-3 רופאים במשותף.
2. תנאי סיוע עדיפים ינתנו לאלה שמוכנים להקים מרפאות באיזורים הדרושים לפי המיפוי הדמוגרפי.

התנאים

- א. לפי החוק אין שותפות בין רופא שיניים לבין אדם שאינו מורשה לרפואת שיניים.
- ב. התכנון הפיזי של המרפאה בהתאם לסטנדרט שנקבע על ידי המכון לפיתוח מבנה חינוך ורווחה 1989.
- ג. יוכן הסכם שותפות סטנדרטי על ידי היועץ המשפטי על מנת להגן על אנטרסים של הצדדים. מומלץ לרשום שותפות ברשם השותפות.
- ד. במידה ורוצים להקים חברה, החברה תהיה בערבון בלתי מוגבל ושם החברה יהיה שמות של הרופאים.
- ה. השותפות תהיה מוגבלת לעיסוק ברפואת שיניים בלבד ולא למטרות אחרות.
- ו. לא תוקם מרפאה ללא סיעת - עדיף להעסיק כסיעות מרפאי שיניים עולים.

- ז. שותפות עם רופא שיניים וותיק תבדק על מנת למנוע ניצול העולה.
- ח. מומלץ לא לרכוש ציוד משומש.
- ט. מועמדים עד גיל 55.

יעוץ

משרד הבריאות ידאג ליעוץ מקצועי לגבי ציוד, למנוע ניצול העולה הן בטיב והן במחיר.

כללי

יוגש לבכירי מנהל בריאות הציוד של משרד הבריאות דו"ח על מנת לבחון המשך או לשנות כיוון.

הכנת

הקורסים הנדרשים לביצוע תפקידים.

בירושלים: 1.3.1992, 10-15 שנים.

ובחיפה: 1.3.1992, 10-15 שנים.

ולרוב אל מנת לשלב אותם עם קורסים.

הדרכה ליזמות - היבטים רפואיים

1. תרגום לרוסית של הסעיפים הרלוונטיים בחוקים ותקנות הקשורות לרפואת שיניים.
2. ציוד, חומרים, תרופות וספקים.
3. תפקידי הסייעת, שיננית, טכנאי שיניים והעסקתם.
4. טיפול בתלונות הציבור.
5. יחס עם הממסד.
6. הגבלות והנחיות לפתיחת מרפאת שיניים בבנין מגורים.